

Liber Magistri Andree Grzimala medicine
doctoris in quo continentur Epistole petri
de vineis et alie quamplures et
Necnon decreta et statuta Concilii
Constanciensis · datus pro libraria Univer-
sitatis Studii Cracoviensis

N. Inw.
439

439

Liber Epistolarum
Petri de vineis
et alia quam
plures
Decreta Concilii
Constantiensis

Johannes de Thomariis de Bononia decretorum doctor [illegible]
[illegible] causarum Auditor specialiter deputatus Universis et singulis dominis Abbatibus [illegible]
Prepositis Thesaurariis tam Cathedralium quam Collegiatarum Canonicis presbiteris
Capellanis curatis et non curatis ceterisque presbiteris clericis Notariis et Tabellionibus
ac aliis ubilibet constitutis et eorum cuilibet in solidum ad quem vel ad quos presentes
pervenerint sacrosancte et generalis Synodi Constanciensis firmiter obedientes [illegible]
divina Episcopus Ostiensis sancte Romane ecclesie Cardinalis et Vicecancellarius [illegible]
cedulam nobis per certum Apostolice sedis cursorem presentari fecit huiusmodi sub tenore [illegible]
moneat citet [illegible] vel ducissa Reverendissimus pater dominus Sbigneus Episcopus Agriensis con[illegible]
Opidanum Budensem Agriensis et Vesprimiensis dioc. et eorum complices / etc. et super quibus
pendentibus summarie simpliciter et de plano aliis in huiusmodi causa deducendis et ea cum
appellacionis causarum Auditoribus audiendi decidendi et fine debito terminandi Cum omnibus
cum potestate citandi dominum Johannem et dictum Sandlar omnesque alios et singulos
et ad partes totiens quotiens opus est non obstante quod causa seu cause huiusmodi non
tractande seu etiam finiende. In fine vero dicte commissionis sive supplicationis cedule
pervenimus et omnino dissimile et diversa hec verba videlicet Audiat mag[illegible]
Cuiusquidem commissionis sive supplicationis cedule presentacionem et recepcionem [illegible]
in dicta commissione principaliter nominati debita cum instancia requisiti quatenus [illegible]
prenominatos Johannem Henrikonis de Perosle et Sandlar Opidanum Budensem [illegible]
[illegible] omnes et alios et singulos sua comes vel ducissa interesse putantes iuxta [illegible]
et consueta decernere et concedere dignaremur Nos igitur Johannes Andree [illegible]
volentes quod in causa et causis huiusmodi rite et legitime procedere Ac partibus [illegible]
[illegible] hac pro commissa vos omnes et singulos supradictos et vestrum quemlibet in solidum
peremptorie tenore quod nichilominus [illegible] cuilibet in virtute sancte obedientie [illegible]
huiusmodi stricte nisi fecerint quod mandamus districte precipiendo mandantes quatinus [illegible]
vobis aut alteri vestrum fuerit immediate sequentem [illegible] sex dierum duos pro primo
singulis supradictis pro secundo et peremptorie termino ac monicione canonica assignantes
[illegible] per alium se coniunget [illegible] Johannem et dominum Sandlar [illegible]
[illegible] in eorum presencia personaliter si ipsos [illegible] commode habere poteritis [illegible] in ca-
thedralibus Agriensis et Vesprimiensis ac parochialibus vel parochialibus [illegible]
et Vesprimiensis ac parochiale vel parochialibus ecclesiis intra missarum solempnia [illegible]
Aliisque ecclesiis et locis publicis quibuscumque ubi quando et quotiens expedierit
principaliter fuerit requisiti seu aliquis vestrum fuerit requisitus et per nos [illegible]
citare curetis [illegible] nos etiam [illegible] quemlibet tenore presentium sic citamus
aliorum vestrum [illegible] fuerit immediate sequentem [illegible] ipsa [illegible] iuridica [illegible]
reddendum pro tribunali sederimus vel sederit Alioquin proxima die iuridica [illegible]
vel alibi ubi tunc forsan Romana curia residerit. Ad iura reddendum pro tri-
bunali sedendo prefato per se vel procuratorem seu procuratores suos ydoneos ad causam seu
articulis litis [illegible] instrumentis processibus iuribus et munimentis quibus[illegible]
convenientibus prefato Reverendo patri domino Sbigneo Episcopo Agriensi principali vel pro[illegible]
[illegible] de iusticia responsuri Ac in causa et causis huiusmodi ad omnes et singulos
debitis et consuetis terminis et dilacionibus [illegible] ut moris est processuri et pro
suadebit et ordo dictaverit racionis [illegible] nichilominus eosdem citatos [illegible]
venerint sive non Nos nichilominus [illegible] prefatum ac pro
iusticia mediante [illegible] citatorum absencia seu contumacia in aliquo non obstante
per vestras patentes litteras aut instrumentum publicum [illegible]
Absolutum [illegible] singula qui [illegible]
[illegible] singulis [illegible] et [illegible]

Querimonia Frederici Imperatoris super depositione sua contra papam et duos cardinales

Fredericus Regibus et principibus mundi ut non obediant pape et cardinalibus eo quod sit pater omnium clericorum et principum

Fredericus Regi Francie super sua depositione lata contra eum per papam et Cardinales in Concilio Lugdunensi

Fredericus magistro Justiniano Regni Sycilie ut procedat contra clericos non celebrantes tempore interdicti

Fredericus Regi Francie super aliqua facienda ad reformandum pacem inter ipsum et dominum papam

Invectiva scribit Romanis eo quod non opposuerint se domino pape qui condempnationis sententiam protulit in eum

Comitibus principibus et aliis nobilibus super obsidione Faventie et captione legatorum et prelatorum venientium ad Concilium

Item super eodem Justiciario terre laboris super depositione sua ut congregat subventione arbitrii

Regi Anglie et aliis Regibus de morte domini Gregorii pape noni

Regi Francie Imperator super liberatione prelatorum Regni Francie captorum per ipsum

Fredericus Invectiva ad Cardinales qui nimis tardant ad electionem novi pontificis

Fredericus Regi Castelle super querimonia de domino papa

Fredericus Regi Francie conqueritur de domino papa

Fredericus Cardinalibus invectiva cum increpatione quia non creant novum papam

Regi Anglorum narrans ei quod non potuit obtinere pacem cum domino papa

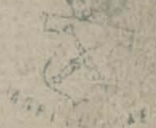
Fredericus Regi Francie conqueritur de domino papa

Fredericus Capitaneis Regni ut procedat contra Religiosos portantes litteras papales ad Regnum

Fredericus Regi et universis Baronibus Regni Francie narrans eis processum habitum inter ipsum et dominum papam

Fredericus eisdem et super eisdem conquerendo generaliter de summo pontifice

Fredericus [illegible] volens eos ad fidem suam inducere quod papa eis in vita noluit subvenire

Fredericus ut moveant contra quod divina tempore intuiti
Scribit papae quod non admittit sibi captivum repetitum per ipsum sed ob sui
reverentiam mittigat sibi captivitatem
Constitutiones editae per imperatorem contra hereticos. Item super eodem
Fredericus universis mundi principibus de successibus nunciandis terre sancte
Item de adventu tartarorum et conquerit de domino papa quod non potest eis ob-
viare. Item de eodem

Conquerimonia Frederici imperatoris super depositione
sua contra papam et duos cardinales

Secundo

Collegerunt pontifices et pharisei et consilium fecerunt in unum ad-
versus principem romanum dominum tonicenum. Quid facimus inquiunt quia
hic homo de hostibus sic triumphat. Si sic ipsum dimittimus omnes
sibi subiciet et etiam lombardorum et more cesareo veniens non ces-
sabit ut possit nos et locum auferat et destruat gentem nostram. Vineam
domini Sabaoth aliis locabit agricolis et bonos absque iudicio
male perdet. Absit ergo principes ne forte scintilla tenuis in flammam
transeat deserviens et morbus quod sic fistulas incipiens non abscisus
usque perveniat in medullas. Saepe enim nix fervoris ignis extinguebatur
et morbo cronico salubris sero paratur medicina. Nullos igitur hominis
timentes principes attendentes priusquam acuit ipsius lingua nec sagitta
vivat plus lateat sed procedat sic procedat quod feriat sic feriat quod ledat
sic ledat lateat sic prosternatur quod amplius non resurgat. Et tunc
clare videbimus quid sua sompnia profuerint illi. Super cathedra moy-
si sedentes hoc tempore pharisei sic uniti sunt contra romanum princi-
pem oberrantes quod auctores malitie facti sunt simul et iudices apte
iudicium subdentes. Tandem illos malitia sic intus et extra pectus
coarctavit quod vias prorsus errantes clavem in fontem et iustitiam princi-
pem ligaverunt. Ex audite inaudibilem tam gloriosi principis liga-
turam iste pro Petrum qui dicitur servus servorum dei omni prorsus conclusa
iustitia factus est aspis surda non admittens romani principis
allegata et velud lapis qui de funda iacitur sic contemptu emisit

subito urbium malum ac bellum odio consumens in perturbatione consili
n quod scripsi scripsi bonifacius consuit decam pars / Sed qui
christi vicarius diceris et petri successor caia piscatoris cur accessus
ferocem confugis id est quo rex omnium indueris forma sum dic ergo
quid conspergens a mortuus dixit suis discipulis suis ille magister omnium
ingressus ad inquid arma et scutum submittite vel sagitta vel
gladium sed papa vobis / Ad quid gladiaris in malicia qui solus diceris
in orbe pravus et dolus / Quid aliud nisi papa dicit primus
angelicum et sanctum agnum dei vel quid ille mirabilis cum regis filius
corporali specie discessurus esset relinquens discipulis ac reddit unde
venit iste papa et dilecti sunt illi duo que magis tenere voluit
post discessum / Ergo si christi vicarius et per te asseris successorem
a christi processus et per tramite non discedas sed actus grorder ac
tibus et rapinam inhereat galileo istud autem scans et victo
turbat conspiciendum paupertatem quam petrus reliquit omnibus contra se
qui christo vocante voluit mox dare qui tamquam omnia possidens et
nichil habens ad thesaurum celestis patrie semper ardentius aspirabat
Tu vero tamquam immundus ventris ingluuiem omnia possidens et
nichil habens queris semper quid devores et corrodas nec sedas
per aliquid tua mundus ventris ingluuiem quia tibi non sufficit
orbis orbe / petrus autem legitur ad portam veniens speciosam nec
aurum nec argentum habeo dixit claudo tu vero si forsan incipit
aurum petere minime quia adorans statim ore claudo clauderas
querens aurum que sunt mundi, Et qui christo iubente portas
pastor esse paupertate cur confugis quod ortaris querens ut copules
aurum auro iustor non restat aliud dicere si non dormis nisi ut
summi pontificis portare contemptum / De celo namque si vero volo
descendit linteum super petrum cui surge et comede dicens
dum oraret qui tamen in mundo comede voluit quamvis esset
circa agmine stimulatum / Tu vero ad hoc vivis ut comedas in tuis
vasis receptis sceptrum et bibo bibis · Cumque ubi pransum sit frequenter
in mensa reperis et post cibum quod qui ad rapens ad celum.

tenus hebraice et grece loqueris et latine / postquam impleta fuit
auri ventris ingluvies et stomachi usque ad summum cavus tue sup
penas ventorum consumas te sedere dicunt. Romanum subest im
perium tunc tibi afferunt reges terre munera tue divinum mirabiles
facit conatus tue summe tibi cum genua nationes // Ploret igitur
mater ecclesia quod pastor gregis dominici factus est lupus rapax / Crassum
quidem de grege comedens confractum non alligans et dissolutum ad
caulam non reducit sed velud amator simoniarum capud et actor
scandali petra doli contra iura Romani principis et honore tue
heretitos dei quidem et corporis fidelium inimicos / Cum prefuit aliis
sinu tumore postposito et honoris verecundia ultroiecta / Et ut
possit hic melius sui cordis nequitiam occultare perditos viros
hostes et fidei fovet et protegit sub quadam specie pietatis
asserens se lombardis ad hoc esse fore subsidium in hac parte ne
cesar illos plus reddat aut indurat et plusquam credatur conterat
fertes sui iuris / Sed dolose vulpis astutia numquam in hoc fallet
ingenium venatoris / Dic qui vigiles usque intende singulis diebus gregis
pastor dic quid sit quod est hoc quod curabat infirmos ut legitur
a morbis validis vulnera petrus tu vero ad hec solum vigilas ut facta
strage vincarum sanguinis magis effunderetur / Non ecce hec Roma
ni pontifici cui pasce dominum est oves meas ut illos quidem morti
fures quorum pastor et capud esse diceris dux eorum et fautor / Istud
quidem considerens vel voluntas vel furor opprimat ius. et verum
quod petrus ille terrestrium et celorum ingeniis dominus claudendo nil proprius
habere voluit eius terrenis sed docendo discipulos suos pauperes spiritu
tunc vocavit. Tu vero tantum habens in terris proprium et que de
terrenis in terris horrea thesaurizas / Et prohdolor quod thesaurum
eius raro vel numquam in usus erogas egenorum Et ut testatur
dragum mandasti domum fieri mirabilem sicut regia salis cum
~~obliti~~ per oblivionis inopiam qui duob non habuit nisi rethe
et quod peius est eius illa una mater Ecclesia in qua corpus effusis

sanguinis pari volunt et orandi caret ancillata canibus cunctis
vitanda saracenis et tu xpi vicarius in hoc dormis nec curas
quod tua dolet hereditas ad alios devoluta / Videt enim deserta
civitas olim plena populo et gentibus speciosa. Unde quidem Ro-
mam antistitis omni solacio destituta fundit rivos amaritudinis
que mel et lac fundere consuevit / Vox enim vox turturis quod
per tantum dat gemitum viduata plorat amplius velud rachel filios
suos quos in templo suo non videt sabbata venerari. Expec-
tans regem regum romanorum principem captivitatis sue fiduciam et
sui conterminii ac iudicii redemptorem / Tu autem hostis herodes
impie illum ire tunc lapis offensionis et petra scandali matris
et terre servitas conturbasti ne cesar ille mirabile mundi lu-
men et speculum sine ruga succurreret more cesareo terre dei
sed defendis hereticos patronus filios et herroris / Unde audic
potes et recto verbo illud error cui non resistitur approbatur et
nec caret occulte societatis scrupulo qui mani-
festo facinori desinit obviare / Ad cor ergo redire nec oppo-
nas te principi matris ecclesie defensori / Sed attende et cogita
quod Silvestro quondam ipse latenti sub specubus in cavernis reddit ut
decuit tantum vix fari magnificentia / Constantini qui curatus
a lepre virus dedit ecclesie quidquid libertatis habet hodie ut honoris
Silvestri successor male respondit hodie frederico non enim di-
mictis septuagesies septies sicut eidem regis filius dixit petro
qui non bis semel ~~regis~~ pro venia postulanti / Nunc non dicat apostolus
omnis potestas a domino deo est et qui potestati resistit dei potentie
contradicit / Revertente ergo ad gremium sue matris ecclesie benigne
ne recipias filium singularem postquam non petat instanter veniam
sine culpa alioquin leo fortissimus qui hodie simulat se dormire
rugitu suo terribili trahet omnes a terre finibus tauros pingues
et plantabit iustitiam ecclesiam diriget evellens prius et destruet
cornua superborum

Sequitur rubrica

Frederici regis et principis mundi ut non obediat ipse
et cardinalibus eo quod sunt ... elemosinis ... pugnat

Illos felices describit antiquitas quibus est alieno prestatur cau
tela periculo / Status namque sequentis formatur ex principis precedentis
et ut impressionem cera recipit ex sigillo sic humana vite for
matur mortalitatis exemplo / Hanc autem felicitatem nostra serenitas
prosecuta est ut cautele sollercia quam nobis primi reges et principes
reliquerunt / Porro quia clerici censentur nostrorum priorum elemosinis et
impinguati filios opprimunt ipsique nostrorum filii subditorum patrum condi
cionis obliti nec imperatorem nec regem aliqua veneratione
dignantur quotiens in patres apostolos ordinantur / Quod autem ex titulo
excellentie nostre imminet ex innocentii summi pontificis quanti presumptione probatur
curialibus nostris nuncius qui nos non vocatos sed vel super aliquo
in vocata synodo ut asserit citatos nos non vocatos deposicionis statuere
fraude vel pravitate dementes ausus est sententiam depositionis statuere
quam pro omnium regum que providerunt non poterat stabiliri / Quod cum
nobis et singulis regibus singularum regionum a facie tanti prin
cipis sacerdotum timendum non super est si nos principibus clemencie
solempni e applausu totius eius ac propagatione fidei religione in
veniant imperiali dyademate divinitus insignitum et alia regna
nobilia magnifice subnixum ille deponendos agreditur cum
ad imperiale dyadema non intersit aliquid in nos exercere rigoris
etiam si cause legitime pervenerunt / Verum quia sacerdotalis sit infestatur
abusio potestatis et conatur nos a supremo principatu deorsum vel
humiliare vel ultimum erumpere et ideo quidem nos fratres obedientes
religione simulantibus sanctitatis quorum spiritus ambitio et totus
turbidus influat in os suum / Ac si nostre credulitatis simplicitas
a scribarum et phariseorum fermento quod est ypocrisis nostris simplicibus salva
torum sibi curaret attendere et illius curie turpitudines exprimere
possetis quas inhonestas et pudor prohibet nos afferri vitu
tera possetis quas inhonestas reditus copiosi quibus ex plurium depauperatione regnorum ditantur
quemadmodum ipsi nostis eos facere in sanitate apud nos ipsi indicant
ut apud eos patarem inaducaret / Ibi nostras domos obstruitis
ut aliter adversariorum opida construant / Sic de nostris elemosinis
ipsi pauperes sustentantur qua beneficia sua saltem gratitudinis exhibitione
compensatione

nobis se prebent obnoxios / Attendite quia quanto eius manus
liberaliores extenderis tanto non solum manum sed et manum et cubitos
apprehendit diutius sub nos laqueo detinebit Sicut anicula que
quanto fortius ad evasionem nititur tanto fortius alligatur / Hec nobis
ad presens scribendo curavimus iuxta insufficientem conscientia dicta
verum Cetera vero secretius intimanda decrevimus videlicet in quos
usus divitias pauperum expendit prodigalitas avarorum / Quid super
Imperatore romanorum eligendo nisi quod papa quem per magnos medi
atores intendimus procurare ut nos et curiam salvam suffici
aliter reformare / Quid de Regni quibus spiritualibus ac negociis
disponere intendimus / Quid super insulis Occeani sunt ordinandum /
Quid contra principes diversos quibusdam consiliis qui nos nullos ha
bemus ibidem familiares et subditos licet clandestine latere
non posset in illa curia machinantur quos omnes tot viribus minorum
insidiis quos habet instructos ad bella in hoc ipso nunc quod constat
qui tunc nos assumunt nos assumere posse speramus / Quicquid autem
et fideles nostri latores sicut nobis retulerint dicte credatur ac si
sanctus petrus Iurasset firmissime reputetur uel quod prius dixit quod vobis
scribimus indicatur nos quod ipse in nos specialem suam nunc magnanimi
nitas maiestatis aliquatenus minuerit Habemus eum constanter pondera
tam et consequenter deum nobiscum cuius testimonium invocamus quia
semper sint nunc intentio voluntatis clericos cuiuscumque Religionis ad
hoc inducere et maiore magis ut tales perseverent in fide quales
sunt in eorum primitiva apostolicam vitam ducentes et humilitatem
christianam imitantes / Tales namque olim solent angelos intueri una
cum eis choruscare egros curare mortuos suscitare et sanctitate
non armis principes subiugare / Sed isti seculo dediti deliciis ebriati
deum postponunt quorum ex affluentia divitiarum religio suffocatur
Talibus ergo subtrahere necesse divitias quibus dampnabiliter ho
nerantur opus est caritatis / Ad hoc nos omnes principes una nobiscum
ut cuncta superflua deponentes modicis rebus contenti deo serviant
omnem debetis diligentiam adhibere Sequitur Rubrica :

Fredericus regi Francie super sua depositione
lata contra eum per papam et cardinales in concilio Lugdunensi

Etsi cause nostre iustitiam et vulgaris fame preconium et multorum ve-
ridica testimonia ad serenitatis vestre notitiam perduxisse credamus
quia tamen semper nutant animi diversa per aures que
sunt oculis subiecta fidelibus ipsam puram et nudam veritatem
processus videlicet quem contra nos decrevit summus pontifex sub
brevi vestro conspectui presentamus. Ad cuius conspiciendum plenaria et
attenta de tot temporibus et diebus vestris negotiis deputatis unum in
sufficiens tempus et diem nobis afferre vestra credat. Et si li-
centius diligentius attendere consideret celsitudo regia si sunt in prede-
cessoribus vestris rectitudinis zelus si nobis tot et tantis iniuriis
lacessitis iuste debuerit aut debeat defensio denegari. Et si demum
summi pontificis impleverint et si per successorem eius iniuste completa.
Consideretur quo iure censeri valeat validus processus huiusmodi
contra nos habitus et quo nomine vituperari vel dici sua valeat quod
iudex incompetens promulgavit. Nam etsi nos vere catholice
fidei debito suggerente manifestissime fateamur collatam a domino sacro-
sancte Romane sedis antistiti plenariam potestatem in spiritualibus ut quod
in terra ligaverit sit ligatum in celis
et quod solverit sit solutum. Nusquam tamen legitur divina sibi vel
humana lege concessum quod transferre pro libito possit imperium aut
de puniendis temporaliter regibus regnorum. Regibus et principibus iudi-
care. Nam licet ad eum de iure et more maiorum consecratio nostra
pertineat non magis ad ipsum depositio seu amotio pertinet quam ad
quoslibet regnorum prelatos qui reges suos prout assolent conse-
crant et inungunt. Vel esto sine preiudicio nostro quod habeant huiusmodi
potestatem estne iustum de plenitudine potestatis ipsius quod nullo prius
ordine iuris animadvertere possit in quoslibet sue iurisdictionis
subditos. Processit enim contra nos nunquam vel dicitur non de
iure ordine nec vel accusatos compulsos. Deinceps nec despecto

processisse nec per denunciacionem legitimam denunciacione cessante nec
per inquisicionis modum que clamosa insinuacio non precessit nec vllorum
inquisitorum nobis facta fuit copia. si qui forte fuerint publice processimus
Iudicium ad inquisicionem adducti / Asserit eciam omnia esse notoria que
nos fore notoria manifeste negamus et esse notoria per legitimam testium
numerum non probata / Sic eciam quilibet iudex posset per se solidum ascendo
notorium spreto Iuris ordine quelibet condempnare / Insurrexerunt
in nos si quidem in concilio ut dicitur testes iniqui sed valde per
pauci quorum aliquos velud Calinensem Episcopum sub fide videlicet
et nepote per nos concessa per diciones ad suspendium condempnatis
offensa racionabilis nobis reddidit odiosum / Alios tamen compluribus
partibus hyspanie redeuntes terraconenses et compostulanos antistes
quos negociatorum ytalie natalis zone longinquitas fecit in scios
et eos beneuose subornacionis inducto iusticie fecit in festos
Cesso sine preiudicio uno quod legi tunc fuerit subsistentibus testi
bus actor et Iudex defuit contra quem ut prius ut contumacem absentis
secundum iusticiam debuit condempnare Citati namque in persona sua si
audiuimus licet presens in fomite videlicet quod ipso citanti et aliis
nonnullis dominis personis aut causis oppressis facturi iusticiam per nos
deberemus nel vasalles proceres compere pudens pro tanto non fuimus
sed certis causis absentes eciam post ad quod nulla fuerit citacio ut dicitur
est prout ordo Iuris postulat dum citacionis citacio non fecit /
Contumaciam nostram magistri marcisci de ayague Canonici nostre nudius
fidelis nostri plene procuracionis mandatum excusat cum autem
per eo quod fuit tumultuale Iudicium quod frustra procurator introducentur
nullatenus eueniat eciam temporis citacionis tenor que nos aut
procuratores nostros cogit manifeste contrarium dedisse intelligi / Videlicet
quod tum nos non tumultuarie fuisse agendum pendentes et omnibus
absque non preiudicio transpertes. dato quod manifeste fuimus contuma
ces non est ista legitime contumacie pena quod declaremus aut accu
satum et contumacem priuato ut publico Iudicio in nullo de sua

causa discussio et diffinitiva debeat sententiam condempnacio/ Cum
etiam et alie contrarium pene quorumlibet legibus et canoni-
bus introducte/ demum posito quod omnia premissa nostra processio fulciant
licet irrefragabilia cause nostre sufficiat ipsius pronunciacionis tenor
ipsam sententiam nullam esse ostendit et quia nos contra iuris ordinem sic nos
absentes contumaces condempnavit quam ipso iure sententiam ipsam nullam
esse leges et iura quecumque manifeste declarant evidentis quoque processus
et precedentis iniquitate cause nostre notat quod in sua multiplici processu
iniquitas consplendat/ videlicet de sarmento partis processio/ iniquitate cause
nostre notat quod in sua multiplici processu penitus consplendatur/ Et nos sicut
asserit nostro privato per demania et privilegia divorum augustorum et nostra
Romane ecclesie data seu concessa violenter a nobis post modum in-
asserit occupata de Cardinalibus et prelatis captis ad concilium convocatis
de quibusdam civibus et civitatibus urbibus et aliis regni per officiales
nostros nobis de Regno absentibus violenter acquirimus omnibus in
corruptibilis veritas et publica munimenta defendere sunt sicut
licet omnia fidem declarando laicorum suorum et ipsorum munimentorum tenor ma-
nifestissime conscribetur/ Cumque ad tam dure pene sententiam sit in
sua dici per que contra nos preparata dignoscitur in presentis/ Dum fr.
Johannem Episcopum dilectum principem fratrem nostrum H. magistrum domus sancte
Marie Theotonicorum et magistrum P. de vineis dilectos fideles
nostros quos ultimos pro ultima et omnimoda confirmacione pacis
tractate ad concilium mittebamus saltem pro tam diu a multorum no-
bilium et quam plurium prelatorum instancia summus pontifex noluit per
tolerari nec quod de cessatione census adicit pro Regno Sicilie nos
ab ipsius Regni domino vel iure secludit cum census aut discor-
diam inter nos et ecclesiam contracta absentes a Regno per officiales
nostros absolvi mandavimus sicut littere nostre intenciones continentes in
veniente manifeste declarant et quod deus teste per ipse subdicto usque
ad presentem diem credimus consolutum persolvitur a nobis usque
competit requisitus post discordiam vero census eiusdem assignatum
prelatorum et archiepiscoporum personarum sigillis apud eosdem sacras

deponi mandavimus et hodie depositum confirmatur dicimus igitur
ciosa nimis et ampullosa nec minus corporis inflicte pene
severitate sua per quam Imperator Romanus Imperii auctor et
dux lese maiestatis crimine dicitur condempnatus per quam ridiculose
legi subicitur qui legibus omnibus imperialibus est solutus de quo ipsa
lex pene sumende et temporalem hominem superiorem non habeat nec
sunt in homine sed in deo / spirituales autem per sacerdotales nobis penas
inducendas tamen per contemptum clavium quam aliis transgressionibus
et humane nature prius / Necdum a summo pontifice que in spiritua-
libus precum nostrum et dominum confitemur sed nec nos ipse ut filium de-
bita velatione cognoscat sed per quemlibet sacerdotem vicem eius accipi-
et devote suamus / Ex quibus omnibus manifeste liquet quis
potius ignominiose quam iuste hodie nos dixerit catholica fide sus-
pectos quam nos teste summo iudice in omnibus et singulis eius
articulis secundum universalis ecclesie disciplinam et approbatam ecclesie symbolum
firmiter credimus et simpliciter confitemur / Videat etiam industria
regia si potentiam suam ipso iure nulla nullo quam presso suae
nec in curiam quam cum rege et principe ac quolibet personalium digni-
tatum privare debeamus / Videat et aliud qualis corporis huius
pena comporte auctorem incipitur sed novit quam sine in nobis qui nostra
potentia conculcata assistentia aliqua non opporteret / Vestra ergo
iustitia in causa nostra tacentes et nos nimis quam hostibus a longe
prudentes nobis sicut convenit in his assistatis / Nec illud obmittamus
quod fidei nostre constantia et confederatione tentata nobiscum ad presens fidu-
cialiter requirimus ut nec dum adversario nostro aut nuntiis seu legatis
ipsius occulte vel publice faveatis qui nos potius toto posse viri-
liter assistatis nullum domino nostro apostolicum nostre discretioni subiectum
in dispendiis nostre gentis molientes aliquatenus admittentes / Ex
certo scituri quod nos in quibus inchoata est tante ~~severitatis~~ senectutis
audacia que ad depositionem nostram velud cuiuslibet sacerdotis aut-
sue iurisdictionis ostendit taliter assistente nobis deo tuo Regis

regnum quod semper nostram iustitiam comitatur. Istis principiis certius
studeas se nobis illorum potentia non opponat. Regnum et principum
quos quidem causa nostra attingit et quorum non minus vestra interesse
quam nostrum nobis et aliis terre nobilibus causam iusti timo-
ris in talibus nostra defensio non deluget [illegible] tum licet sanguine
teste deo quod nostro preparati veluti qui peste multiplici popula-
tate nostris temporibus videmus astrictam ad eum auxilium bona no-
bis prestat etiam imprimere presentium totis nos intendere viribus
compertamus adquirat aut de manu eius dominus qui tanto discrimini
mandatum submisstrat. Datum in tali etc. Rubrica sequitur.

Fredericus magistro iustitiario Regni Sicilie ut
procedat contra eos non celebrantes divina tempore interdicti

Ne per contagione malignantium astutia iste Romane sedis divers-
tes eo facti nobis insidiantes hiis que sunt dei longe se posue-
runt desperans patres tenuant semper claurie suffragia quibus evidente
desperans [illegible] scelerum
nostre cause iustitiam decoloret / Effundens bibulis auribus scelerum
comme tanones ut quieti undique fidelium vita per inquietam
[illegible] nostre diligenti conquisitione sanctimus ut quicumque clerici vel alii
gressi ad specialem vel specialis legati mandato publice sessam obmis-
sit missarum solempnia seu alia divina officia celebrare et
ecclesiastica sacramenta fidelibus ministrare / De civitate vel loco cum
incola expitur eiectus suis bonis omnibus primordialibus et
ecclesiasticis vel penam de temeritate tanta tulisse se doleat spolietur
Clericis vero mandato predicto parere volentibus et fide nostra sinc-
eribus assignandis statuimus ut nulli religiosi de civitate in civi-
tatem audeant se transferre nisi prelati loci de quo iter arri-
piunt testimoniales litteras deferant et alias sint moribus
et vita laudabiles ac nostris fidelibus non ignari / Volentes
igitur has novas nostre munificentie sanctiones a nostris fidelibus
inviolabiliter observari tue devotioni precipimus quatenus eas per terras
quaslibet tue iurisdictioni traditas per te imperiali auctoritate

supplicatas nostre statuta ciuitatis cuiuslibet ut nulla sit in
contrarium dubitas incomputabiliter nubeas inferendas et communitas
nos infallibiliter servaturos et supplicacionem admittas quod clerus omni
bus nobis adherere volentibus et mandata nostra devote serva
tibus inviolata servari volumus omnia eorum privilegia et consuetudines
libertates neque ad pacem ut concordia cum ecclesia predicto se vestra
serenitas inclinabit nisi super idem clerus in plena possessione
omnium bonorum et restitucionem ordinis et honoris quibus per eandem
servari forsan contigerit integre reducatur. Rubrica de

Frederico regi Francie aliqua facienda ad tractatum pacis et reformanda inter ipsum et dominum papam

Virum industrem et illustrem R. comitem Tholosanum dilectum
affinem et fidelem nostrum missum ad presenciam vestram a sede apostolica tunc
rediens [illegible] gratanter accepimus et ea que pacis sunt
dum ipse et nostre voluntatis plenitudine referente tamquam rem
placitam audivimus et intelleximus diligenter ut pote qui in
nata nobis consuetudine liberatis [illegible] semper ediximus dummodo
pacifice regnare possemus et qui ex officii debito quos Romani
imperii moderamine cum Romano pontifice que preteritis temporibus pro
temporibus preteritis contraxit bella plusquam civilia [illegible] re
dum crudelius et nefandis reputamus ad pacis pulchritudinem
in gentibus reformanda manifestatis vestre potencia ardenti deside
rio flectimus ipamque nobis oblatam nobis gratanter admittimus sicut nos
eam offerre [illegible] affectamus. Volentes sicut decet apostolicis in hiis
sicut tenemur in omnibus nos [illegible] conformes et concorde cum
formes ad hoc deliberacione prehabita duximus aciem mentis nostre
ut pacis et concilia cogitantes et considerantes quod nos et tota
dei concordia unire possemus tractatum pacis gratanter duximus admit
tendum. Cum igitur negocii qualitas per paucissimos concludi pacis
peractis exigentibus attentius procurare multos consultius composu
let et nostre de latere nostro .2. viros ydoneos tamquam a principio

meti destituimus vestris consiliis assistentes expressius dum vetus
et circumstantias instructos ad apostolicam et nostram presentiam
curavimus transmittere nequam instante nobis discordia qua residens sedi
Petri ad ipsius se conferre desiderans compressibus nobis que potuit im-
pedimenta dum in Lombardie partibus fuerimus // Verum etiam lega-
torum nostrorum adventure sistente dum Christianam duximus postula-
re et filiali devotione rogandum ut cum fratribus suis aliquem
quos secum habet ad ipsius licet faciente fragilitate sexus huiusmodi
pro pastores ad nos debeat destinare cui intima cordis nostri quedam
intendimus reserare que nondum in aure cuiuspiam de nostri pectoris
thalamo descenderunt per que nos nisi dispositio divina contrarium
consulta iudicia tantorum honorum confirmata sit fides quod pacem indubitatam
ter credimus procuratura // Circa vestra comite suspirato velud amo-
tam desideratam pacem actenus plurimum laboravi ad sedem apostolicam prefatam
destinamus cui super hiis que vestre presente et nostri ex parte vestra retulerit
indubitanter serenitas vestra credat. Datum etc. Rubrica sequitur.

Innocentius scribit cardinalibus quod presumant
sententiam iniustam promulgare

Cum sit corpus capud ecclesie et in petre vocabulo sua fundamentum ecclesie
super petram vos apostolorum statuit successores ut petro cum omnibus mi-
nistrantes vos qui estis candelabra ecclesie super montem non sub
modio constituta lucerna omnibus qui sunt in domo domini compassio-
nis honorum opus liceat nec a primatu mundi singula et contra genera-
les nos subtrahere intendatis cum ad singula que residens sedi petri
proposuimus statuere vel denuntiando decreverit ecclesia principaliter nos
admittere nisi corpus religionis ecclesie statum et zelus efficiens cum-
tendi scandalum generale ea nobis suggesserunt afflictura // Quid
enim non mirum et stupeat quod tot hec illud primum aggressionem mundi
ecclesie generali sedens in solio Christiana inde in consulto velit
prede at suis moribus comprehendentes in Romam intendat prodi-
tione adversantem ecclesie ad proprietatem cum sinu deponentibus statue et

ad famore lombardorum rebellium contra gladium si dici liceat nimis
iuste in alios liceat prohibitum eorum gravaminibus que vel
dum obiecta vel que in specie aliud grandiuscula detinentur vel
emendacionem exposcunt ut ad deliberacionem nostri concilii sit in propria
pertinebis iam processit debita et integra emendacio secutura
nam certe contra parentes tres prelatorum per quas mediante apostolica
prodierit multurus evidens testimonium declarat et precedens nostri
constitutio seu decreto prelatorum dampna passorum de eisdem prestita
dat integra satisfactione prelatis venerabili massiliensi episcopo decreto ad hoc
assessori nostro transmissa evidenti testimonio veritati exhibet apertius
quod non indigne dolemus si per apostolicum offendere tam graviter nos
intendat ac nos deo in committere vix tam delinquens aliter iniuria
si parcere fore deliram in materias negocii non committit cum adulatores
quibus cesares veri solent fari violencia nos appellat // Deceptum
deo considerandum contra imperatorem dicantur ut predictum et difficultatem
offendendum offensorum. Si quo modo liceat suarum apertum indicium quas
in homine per que scandalum venit et in sui principes sanguinis
compensare possemus attemptarentur in ipsum et suos nostre sedis in
iuriam redundare tollerabilius diceremus / Eo vero ipso quod tota ipsius
iniuria redundat tollerabilius diceremus ut impii tanta zelaret
hoc successura progenies tanta foret ut imperii tanta zelaret
in blandire ipsorum / Cuius sedis auctoritas audacia sibi frena relaxet
et venerabilium fratrum suorum malicies cum incontempta famose preminencia
videtur // Cogit nos aliquid mete turbas quod non deo nos nite
dum a prosequente defendere oportet nos defendendo graviter
defendere sagittante // Salva in omnibus ecclesie sanctitate quam
rebus sacro et debita reverentia corde et ope veneramur / Nam
propria venerabile cetu nostrorum assertione deprecantur ut motus summi
pontificis quos ex causis evidentissimis tam iustos quod validarios
rios undique agnoscit deliberata modestia compescat generali sta
tui et prestrum quieti nostrum a scandalis providentes // Nam eciam ad
salutem et honorem eius virum favorabiliter obligemur et si
principis obstare non possimus liceat nos iniurias quas renovare

nec possimus in unum compulsare Rubrica sequitur.

Urbis Romanis invectiva quod non opposuerunt
se ipsi qui protulit sinistram in eum conquestionem.

Quam Roma sit caput et unicum [illegible] Imperii et Romanus Impera-
tor a Rome vocabulo nuncupetur ut sibi urbis nomen et honoris
compressus et auspicia debeamus in admiratione ducimur vehementi
si sibi commendatus honor et iniuria compulsanda apud eos qui
tenentur et debent quasi columne urbis se murum defensionis oppo-
nere ab insurgentibus aspidibus ipsis audientibus et assisten-
tibus tamen patiantur propterea quod dolenter compellimur quod Romanus antistes
contra Romanum principem quod alibi non audet sicut dicitur in urbe
suppresso Romano Imperatore auctore urbis et benefactorem
populi Romani ipsis non resistentibus impie blasphemavit et bene-
factorum urorum tam veteres quam populi / Romanus quibus specialiter et
quodammodo studium liberali et spontanea munificentia providere et
eorum intendunt commoda augmentare commoda providere certe non
reminiscimur immemores extitisse ac inserti sanguinis decentes ut
de tribu Romulea non essent / Unde tot principibus et tribus
tunc vel de tot populo Romani nobilibus qui et nobis assistentes
verba verum loquentur quisque urbis iniurie condoleret cum infide
triumphorum titulis insignita ne virtutis successibus honorata
et ad reformacionem novam sicut in diebus antiquis et sedandum
statum / Romani Imperii omnibus liberalibus intendamus / Cum ipsi
nostro decreverunt nos instanter offendere debeatis inducentes
unicuique et singuli contra bo-
alios moveat et exemplo ut cuncti et singuli contra bo-
nitate consurgant ad urbanam et vestram iniuriam ulciscendam
Cum enim blasphemator urbis ausus alibi non fuisset in urbis nostre
blasfemiam corrupisse de tanta presumptione iudicari non possit quod
valentibus et volentibus Romanis talia perpetrasse cum potius id possit
urbis magnitudini imputari quod quam fuit impedire laudabiliter
potuisset sine iram et vestram iniuriam postponatis in vestram

nam cum alterutrum teneamur et nos Romanum honorem et Ro
ma defendere nomen cum Sed ad hec vos et vos negligentes
tacemus cum nullus timor nos cogerit ad iniuriam Romanorum Sed
gratia indiget spiritualis pro ingratitudine istam licet iniri rogamus ab
universis et singulis debitam gratiam diucius Rubrica [xi]

Comitibus principibus et aliis nobilibus super obsidione
Faventie et captione legatorum et prelatorum venientium
ad concilium

Ad aures nobis gratiarum felicitatis auspicia, auspicia quibus semper
deum comitantur gressus nostros desiderium tuum volumus ne lateat.
Cum ad obsidionem Faventie preterita hieme ipsa fuerit media
cum eam ad obsidionem Faventie preterita hieme ipsa fuerit mediante
castra nostra et inconsulto propter asperitatem temporis non pateret Sed
castra nostra et ... quassare et non
machinis et instrumentis bellicis ... et ... quassare et non
et coquimus machinis ... collapsis ac per subterraneas vias que
nostri fecerant attingentes menia Civitatis penetrantes nisi in
temporis advenientis temperie non confiderent ultimus se tuedi nostram
tandem clementiam implorarunt et die tali cum omni devotione se ad
mandata nostra gerentes tamquam sub dispensa multis ... tandem que
satis ponderaverant concessibus pietate ... nostre colla sub
iugum et corporali fidelitatis debite prestito iuramento simulibus aliis
clientis iuramentis que fecerant penitus abiuratis nos ... quod nostrorum
subditorum gaudeat gaudeamus gloriose Civitatem eandem et cives
eius in gratiam nostram clementer accepimus eos absolvimus ac offe
sas universas quas patrarunt captivis eorum liberaliter liberatis et
tanta eis de gratia nostra dedimus confidentiam ut victi nostram nunc
conferri victorie nostre demo gaudeat et nil dulcius nisi suavis
ingo imperii senciant compiri. Cumque post victam et obtentam
Faventiam ad depopulandam urbem Bononiensem propensius properaremus
stantes et corantes et cognita nostra potenti ... nostri prelis
restaurato attingemus feliciter nostris auribus nova prosperitatis
desiderabiliter conveneruntur. Quod nos ne penes sequentes nostra nota

et humorum obturator qui rapacem lupum sub ovina pelle
tegebat quod posset effugere contraria velud suorum in nos conso-
ciis offensarum frequenter spes homini contra altam veritate querentium
conspirat / Et sancti Nycolai in carcere Iulianus dicitur Cardina-
lis qui diu legatus fuit nec non et plures alii prelati ad Ro-
mano Concilio contra nos cum diversis partibus congregatis conducere
tes Ianue et conspiratores facta cum Ianuensium nostris rebellibus
et armata ibidem copia galearum quibus eadem Romana et Ianua
reduci convenerat sub infaustis eorum impendendi transitu salliendo
nostra diu ante providat in locis et portubus per que oportebat eos
nostris presidiis obvias habuerunt Ita quod homines regni nostri cum
victoriosis comitatu nostro et fidelibus pisanis nostrorum infidelium Ia-
nuensium galeas petentes agressi fuerunt eorum galeis in mari sub-
mersis et compluribus amissis viginti duas galeas triumphaliter ceperunt
quarum potiti obtente sunt ab hominibus Regni nostri // Reliquas vero
ad numerum victores pisanorum in quibus capti sunt duo legati pre-
dicti cum eis et de Romania tres simul legati ut cum eisdem legatis
insimul ligarentur / Capti sunt quoque per plures diversi abbates
priores procuratores et diversorum multi prelatorum ambassiatores
civitatum rebellium lombardorum qui contra nos ad ipsum Concilium
mittebantur et quattuor milia Ianuensium clericorum qui per comitatum
eorum et ducatu fiebant prelatorum quos omnes carceri inclusit
quibus novis ad nostram audiam grata relatione plures quam negotii
qualitas comportabat et rei succedentis eventus maiora nobis
auspicia suadebat / Concilium idem Romana renovatis pernicies
consiliis iussus Romana victoria castra nostra contineri ubi sub
rebellis patrone nunc nos acclamabat fortuna felicior per
quam reliquie sunt / si que sunt nostrorum rebellium consternetur
et capitis humiliata superbia collapsa in suo corpore diviniis in
bra tabescant adiecit etiam manus dei nostrorum nostris augmenta
successibus et continuavit celo victoria nostrorum titulis triumphorum
Nam cum eadem die papiam fideles nostri vivaciter victoriis illorum prodi

et aliis fidelibus nostris ad confortandum per fratrem Januam que
in nostra perservata fuerat magnifice pressissimi Mediolani hostes
Imperii suo motu proprio sperantes maiora conferre / Papien.
propter absentiam militum suorum nocumenta per rone cum / Et de monte
longo qui preerat eis capitaneum et legatum cum buccinis et tub(is)
sub infaustis vexillis clamium convenerunt et cum Papien. finibus dira
nassent. | Papien. fideles nostri cum militibus qui die illo sero co
titu inopinate redierant deo favente per Mediolani superbia conterenda
ipsorum adiuncti cognito eos audacter et viriliter invaserunt et sub
felici nostro nomine militates ipsos potenter aggressi triumphaliter
devicerunt capientes tubas et buccinas et vexilla clamium comu
nis cum curru non haberent | Trecentos quoque quorum numerus vix po
terat estimari | Capti vero legati capti fuerant / Et de legato ipso
si evadere poterat vel in bello ceciderat quia in emissione primum
habere non poterat certitudo quid de persona sua fuerat ignoramus
Et istud ut dubia non audi credere volumus in eo qui nostri
in suo iure firmat | Imperium confidentes quod tribus in fugitivo compode
captis legatis prius et legatis iustus deus contra in terra legatum non
punisat evasisse que omnia tibi significamus ad gaudium ut sit
quod in nostro successum eis audeat princeps sit triumpho

Item de eodem

Omni ad depopulationem huius urbis Bonon. inimici intercenimus
appositum et affectum prelatorum turba cum Penestrin. Epo et O. sancti
Nycolai in carcere tuli aud dioc. Cardin. nostris adversariorum pressi
bus et diversis presidiis conscriptam contingit suo infortunio Januam
pervenisse ubi convenientes cum eis | et de Romagnia a dicto le
gato legatus ut insit ligare et conspiratione facta cum Januen.
nostris rebellibus galearum copiam armatam fecerunt cum quibus ad
propriam Romanam pervenire cum convenerat advenire. Sed quorum
impediendum cursum et occursum nostri diu ante previsum querere feris
apud Pysas victoriosum stolum galearum per corum cognita morante
in locis et portubus que latent vel alto mari / perierit nd

potencialr veluti navigabilia tutissimi eis tutissimis potentum
conveniret et gressis galeis nostris galeas eorum prepotens deus qui
de alto videt et iudicat equitatem nostram eorum cogitatam mali
ciam meditatam in viribus et potencia nostra quam effugere totaliter non
non poterant deus fecit legatos ipsos traditos et prelatos et rebus
galeis eorum submersis in mari ac omnibus qui vehebantur in eis
sine spe recuperacionis amissis viginti duobus galeis non sine magna
rede navigantium cum personis et rebus victe sunt a galeis nostris
triumphaliter captivato In quibus predicti tres legati cum archiepiscopis
episcopis et abbatibus et multis aliis prelatis et variis prelatorum procura-
toribus et ultra centum ambassiatores civitatum rebellium lombardorum
qui ad conspectum vestre concilium properabant ac quatuor milia Ia-
nuensium cum ceteris secularibus et clericis personis de Janua qui pariter
committati prelatorum reducendis episcopis Roma et Janua reduce-
dis sic nunc eos casus infortunate coniunctio ad manus nostras
pervenit legati ut de peregrino illo qui fuerunt contra nos ubi
quod ad deum iuribat deum non defuisse iudicium arbitramur qui sub
latens lupi specie et ovina pelle ac clamide agni denuum nuda-
sum gerere non formidabat et si ad deum nobiscum esse sentimus
eo dijs eorum qui non solum per sardanum sed per regnum et sardorum
mundi machina statuit gubernator nos ergo sicud celitus deus con-
stante consilio et in plana tot aspera gubernante fideles rebelliosos
et estimos plures non mirantes nostram scilicet intencione omnis
deum et totaliter semper ad ea dirigimus que nobis et ceteris regi-
nantibus consultacionis et glorie offerunt incrementum / Et nos pro
ceterorum nostrorum successum principes fiet gaudeamus quos successe
eventu cupimus fore consortes

Rubrica ffr. c.

Justiciario terre laboris ut exigat subvencionem
a clericis et super deposicione sua

Quamvis satis ut loquamur ad karam partem quesivimus graciam
nobis in cunctis gentibus notoriis ascertata ad quam plenitudinem

et pro paciencie hostium recte capiendum per sanctum imperij ius et
more se plures nostra inclinaret humilitas peticionis sue votum tanto
celerius adeptura quanto prope et per dictum cui legatum pacis
hominibus erogande quiescere et paciencie parcebat / Vulnus enim in
medicabile quod latebat nondum gerendi medicamine insensibile / Sub
nostre medicine cura compatruit et cordis intima tetigit dolor vehe
menter in basis / Congaudet enim laudum / Consulte quod immittere ipse
tamquam romanus antistes pro quo fere gentibus prefuit et quod sedasse
debueat letale dissidium nostris temporibus letaliter invitavit / Restat
ergo medici per gladium putres partes audacter abscindere ne sane
tamen imputres per consequentiam putrefiat / Ideo quod salubre ergo festinum
subsidium commendandum fidelium nostrorum omnium prosperitas exquirimus vo
luntates tamen potissime et presertim ecclesiasticorum quibus presidij
labeat infirmitas specialem subsidium requirentes quorum vota et
animi manifeste cunctis novit ut quanto fuit securius agitur
tanto magis indigens promptior sit cautela / Cum vero tam fideli
tati tue committendo mandamus quatenus sub iurisdictione tue subiectis
etiam premissis obviendum et conveniendum omnium quoniam tam salubri et
necessaria subvencione prestanda instantius exigas et recolligas festinanter
ipsam ad cameram nostram celerius transmissurus / Verum quoniam
pregarantur imperij pastoris negligencia vel temeritati differt de
bonis patrimonialibus que imperio possident contingerent eas
collectam exsolvendi modo solito promissurus / Contradictores vero quoque
huius in solucione contributis subsidialis vel porcione rebelles contu
maces nostra carceris custodiis agravans ne impunitas scelerum in
centivum aggerat delinquendi

Rubrica

Regi francie et alijs regibus de morte
domini Gregorij pape noni : Anglie

Victoriose certe nostro romanis finibus insidente ad quos
audiveratis concordie spondere pacis et vota gaudijs dissidij removendi

spaliter resistendo una convenit pariter de castris unde timor quod
fecit quod et citato pacis / die penultima mensis augusti. / Romanus
pontifex considerans quod rebus exemptis ut quem parem et citatam pacis
recipere denegabat ad universale dissidium aspirans ne voluntatis
augusti metas excederet quem augustum offendere nitebatur / Renica in
notamus quod per quem papa de cardinalibus et urgebat dissidium et quod
plures in mortis periculo madebant de cuius morte multa compassione
durius et licet tunc cum digno odio moveamur velud ab eo mani
festis iniuriis et evidentibus minime provocatoribus lacessiti graviter
sibi compassio nostra displicuisset si diebus suis fuisset ab auctore salutis
indultum quod evidentem nostram sanctam / ecclesiam et Romanam
sedem imperii cui auctore deo presidemus incepta pace sopire
dissessionibus statuisset et ab ortu de suo novum scandalum quale
quod valde fuit modernis temporibus christifidelibus honerosum sic
tempore quievisset / Sed ad alia pervisa fuit in concessis apud eum tamen
totum qui nomen in abscondito ecclesia malignantium rebus diffide
rebus prudenter et clamore proprii populi consulendo et disponet
in publica sede deus firmiter cor suum quem sui predecessores erronea
in publica sede ... corriget et male facta reformet totius mundi paci providebat et
corriget et male facta reformet totius mundi paci providebat et
in unitam dilatione ecclesie diminuet et reformet / Ad quos nobis
condolentibus tantis quod conatibus insudamus ut pacis amico et
iustitie zelatore in dei ecclesia substituto ad honorificentiam nomi
nis divini filius assurgamus devote predecessoris nunc et eorum
patris devoti filius assurgamus ... sequatur omnidam benivolentia et defensione patrimonii
impensuri ad tuendae catholice fidei ecclesiastice libertatis eius adhuc
deponere devote / Imperii sceptra suscepimus ad Romanum imperium
cum ad predicationem evangelii parandum ut catholica fide et mecha
ecclesiam cunctis hostibus et incursibus eorum / Tum conatibus eva
nam presertim in occurrentibus partibus barbarorum hostis qui desertis
suis tantum habuit Regis et diversis gentium multitudine
et copiam populorum fluctu ad volare faragin tam nomen quam

cultus fidei christiane cui de providentia novi patris Romani pon-
tificis substituendi speramus assistente nobis potentia Regum et prin-
cipum orbis terre magnifice disponimus obviare / Desuper
tes fidelium causam dei qui nos aufert de medio inimicorum
oppositos ad eius servitium impedire nequeat vias nostras vos
agite dum convenit ac nostris affectionibus devoti et prelatos assur-
gentes tam nostrorum opposita cordium affectu ad pacem quam armis
victoriis corpori ad contendendum una nobiscum advenientium superbia
tartarorum

Rex Francie Imperatori super liberatione prelatorum captorum per eum

Tenuit hactenus indubitanter nostra fiducia quod inter regnum et imperium
unum longo tractu temporis unita dilectione firmata nulla possit co-
oriri odii materia et scandali pituita. Nam predicti s. R. fe-
lices memorie Reges Francie dilexerunt ad nostra tempora honorem Imperii
et sublimitatem zelaverint et nos qui post ipsos deo volente
regnamus in eodem proposito tenebamus. Verum aut Romanum Im-
peratores et vestri proximi dum et idem regnum et Imperium de-
putantes unanimitate pacis et concordia firmaverant nec inter eos
aliquam dissensionis causam precedente nunc / Prelatos regni nostri ad
sedem apostolicam accedentes cum tam ex fide quam ex obedientia tenebantur
nec nec eius poterat excusare mandato in mare capi fecistis et
ipsos sub custodia detinetis et hoc magis moleste ferimus / Nam
sicut ex eorum litteris manifeste didicimus nichil contra Imperialem
celsitudinem excogitaverant et summo pontifici esse ad aliqua
minus debite pressuram / Unde cum in eis nulla detentionis causa in-
veniatur decet altitudinem vestram prelatos dicti Regni debite resti-
tuere libertati in qua nos et vos ipsos reddatis prelatos qui de-
tentione tam iniuria reputamus et regni sublimi multum
fieri detractum si super talibus taceremus / Quod si ad predicta mentis
vestre oculos nolitis reflectere / Recensemus Cepimus et alios prelatos ac
eciam legatos eorum in perditione nunc volentes subsidium implorare

manifeste repulimus nec contra maiestatem nostram potuerunt aliquid
obtinere prevaleat. Igitur imperialis providentia et ponat in statera iu-
dicii ea que scribimus nec deliciis tractatus locum a potentia vel a
voluntate / Nam regnum Francie non est adeo debilitatum quod se
permittat levibus calcaribus perurgeri Rubrica sequitur.

Responsio Imperatoris super peticione Regis Francie

Regie serenitatis litteras imperialis excellentia intellexit quod
si non habuissent in medio contradictionis instantia fuissent
apud nos fortasse effectum consecute / Sed quia modicum fermenti
tota massa corrumpit et diminuta destruit bona falsitates singule
Constat illa Regia celsitudo sive veritatis notitiam conticuisse que
evidentiam de factis nostris ordinum que sunt hominibus manifesta
notorium est cunctis et mundo celari non potest qualiter dudum predecessor ille / alias
apostolicus innocentiam nostram utroque gladio impugnavit cum nobis ad
mandatum suum non consentientibus Idem adversarius noster et hostis Sy-
cilie regnum invasit et ipsum non nuper sed multitudine lacessivit /
postmodum vero post reditum nostrum ad ultramontana Instantia et nostre
positione Alamanie principum pace cum ecclesia reformata devotione
resumpta et sententia nuper processerunt duas apostolicus manus suas for-
tius aggravavit et quidquid excogitare poterat ad proprium nostrum excogi-
tavit ore ipso sine causa in nos excommunicationis sententiam promulgando
libris et undique nostre diffamationis titulos per diversas divulgavit / No-
vissime autem ad supplantationem nostram aspirans ut adversus tunicam
David tunicam construeret prelatos quos scire potuit ad synodum convo-
care seu concilium evocavit. Oriente properans incipiens aquiloni
Verum quia mirabiliter dei providentia per quem vivimus et regnamus
huius conspirationem ulterius in nichilum / Cardinales et prelatos tam
Francie quam aliarum provinciarum in manibus nostris conclusit quos omnes
tamquam nostros hostes adversarios detinemus / Nam ubi non desiderabitur
persecutor non debet esse defensor persecutorum cum imperii custodiat
honorem et leonis vestigia alia singula prenuntiant / Non igitur

miretur

mireretur regia celsitudo, si prelatos Francie in angusto tenet angustiis qui ad ceteras angustias tenebuntur. Datum in Italia.

Fridericus imperator scribit ad Cardinales qui nimis tardant ad electionem Romani pontificis.

Ex fervore caritatis innate de capitatis membris imperialis excellentia condolet et indivisibilis dilectionis affectu quod circa matris ubera gerit filius iam adultus ecclesie viduate compatitur et compatiendo turbatur ut cum mater suavitatis et dulcedinis alimenta diminuat et dulcedinis titulos sub ministrat doloris. Procul dubio non sit expers dolor est sicut dolor ingens si Romana ecclesia que mater debet esse omnium et magistra in qua secus decursus aquarum plantata sunt ligna scientie, pastoris solacio careat qui viam tenet. Prestare aliis penitus oberrantis in via cogitur discere que facere debet et docere. Sane contra naturales ordinis terminos mira res agitur dum revolutis undique circumquaque abyssus devergat quos voluntas cupiditas iam siccavit dum Petri naviculam quam cupiditatis flamma vorarunt. Nimirum nauta culpa pressis procellis intumescentibus quassatur dum mater ecclesia que in Petro primo imperatore posuit fundamentum sponso privata suo ut adiungens viduata predente vicarium principe apostolorum perdidit successorem pastorali remige grex ductus est privatus. Cardinales ecclesie cardines et columpne quos diminuto capitis eclipsavit quales semitas ostenditis errantibus qui civitatis gressibus declinatis. Sedentes enim ut columbi non quam sursum sunt sapientis sed ea que ante vos sita sunt oculis in placabilibus aspicientes sicut quibus presulatum et presulem esurit capitem preter voluntatis conat arbitrium et nuta sub summittit rationi quos sicut paleas in iudicio maculat sicut livor cupiditatis obducit quia venit alterum et ne dum pontificatus fastigio cathedretur. Moveatur igitur moveatur et mito nostre maiestatis industria que tanto fortius doloris aculeo pungitur quanto principue precunctis regibus et mundi principibus Romane ecclesie imperium vicinatur. Cessent itaque cessent materia scandali cessent inter vos in nata discessio non vos seducat angelus tenebrarum qui sepe in lucis angelum se transformat et unitate gregis disrumpere consuevit, sed pax et iusticia que velud due sorores adinvicem complectuntur ut in cardinali collegio vendicent sibi locum et illius inviolata clementia cuius de altissimo celo egressio ad electionem pontificis unanimiter concordantes vos et mundo presulem eligatis, humanis intuitu vos invitet et sponde subeant equitatis et vos in opere pallos et in multos principe forte habere debeat prepositus proprie peranus cum assimatur a subditis audatia in exemplum quod committit in veneratione in presto platorum. Prelatorum vero transgressionis nota accipiat subiecti quos geratis sed unanimes et sinceros fidei vestigia prosequamini.

Fridericus Regi Francie conqueritur de domino papa

Presentes amoris affectum quem ad vos per huiusmodi actenus et
hernus illesum firmiter credimus ut sicut honorem vestrum et co
moda libenter amplectimur sic nos vestre mutua dilectionis
et vestri que maxime tam vestram aliorumque regum et principum tangere
contingunt in quibus non minus vestrum quam nostrum tibi interesse latere quid
nos forte tu credimus qualiter pontificalis ambitio ¶ Imperialis
honoris dispendium et aliarum dignitatum secularium conatur est velut
nunc per vestra comminus et vestre potentie brachia conculcare faciens
a cesare Romano principium ut ad reges et principes alios facilius
habeat in sua cupiditate progressum ipse quidem non advertens quot et
quanta mundo dissidia exhinc ac tribulationes prenunciat tractatus non desinit
qualiter hostes contra nos specialiter incitet et fideles a vestra devotione
subtrahat // ¶ Quod si rebus ordinate procedentibus rectitudinis spiritum du
ceret deberet contra perfidos arma deponere et terre sancte subsidium que
quolibet in spiritu auxilio destituta universaliter a Christi fidelibus
advocare sic sicut preter alia namque discrimina que per unionem discordie
inter nos et summum pontificem procurandam totus iam mundus fere pe
tuit currere inter miserabili casum que non sine fidei vestre dispendio
audivimus evenisse in partibus transmarinis fuisse salubriter et
accurate provisum ut alias nostris et filiorum nostrorum potentiam quam fuimus
et libenter obtulimus hinc potuit fructuosam si petitum per nos
militaris pacis favorem negocio voluisset // ¶ Nos enim qui per honore
catholice fidei sacrosanctam ecclesiam Romanam in omnibus revereamur ut
matrem et libenter ut patrem summum pontificem coleremus si ipse nos
a filium debita dilectione tractaret sic in negotio ipso vestra vestre de
fendimus ut non solum nos sed principibus aliis gloriam de nostre de
fensione portemus // ¶ Vos autem quorum in hoc non minus quam
nostra causa agitur in quos de facili posset huiusmodi consimili negotium
sic apte [illegible] pericula facta negligere ut super hiis potius
[illegible] tacere si nos in nulla parte contingeret de honore nostro cura
[illegible] et nostris sollicitudinibus non adesset. ¶ Quibus enim cautele modus in
nobis est et regibus aliis si causam sibi committeret si causam ipsam
Romanus augustus defenderet vel quorum humeri ad onera ista por
tanda sufficerent si colla nostra sub trahere ab eorum onere sub
portationem vellemus // ¶ Verum tamen iste romane sedis antistes aliena
forte deviamus [illegible] quod predicat quocumque modo potius contra nos
suum non valeat de imperio quam in regibus vestram videatur offendere
maiestate motus unde certe non possumus quin causam nostram et aliorum
in vestra viriliter tueamini. ¶ Requirimus igitur affectionem vestram cum
diligentia advertentes qualiter summus pontifex sub verbo qui nichil

debet hec cum gladio in contemptu saltem in alienam messem
presumptuosus inmittit et non longe amodo petat exemplum qui
in Regnum portugalie honoris sibi usurpauit dignitate tuas
uires et nos excitetur. // Nos autem ad conterendam morum colla re
bellium et expediendas insidias que per specialem angustiam nostris pro
cessibus preparant pro magnifico exercitu nostro quem ad partes ytali
lie victorioso premisimus personaliter illuc procedimus instinctu sedato
tam illustris regis francorum dilecti amici nostri statim progressus nostros
in regnum prouidimus commorandos ibi cum uasallis nostris / et gente ac
de suffraganeis aliis sic ultramarino negocio magnifice disponimus
prouidere quod dexteram nostre potencie quam sibi liberaliter extendimus rele
uet sibi senciat fructuosam. Nec tu ex hoc tales tuas obmittas
qui ad conterendas rebellium morum reliquias potenter et uiriliter intendas
adhoc quidem desiderii nostri et fideles tui exponunt indubitanter
affectu nostro credat et adimpleat cum effectu. Frederico Regi Castell'
Quantum et qualiter actenus pro generali bono gnus sirc. d. d. pp.
fidei christiane et terre sancte precipue ad eius recuperacionem uni
uersorum christianorum sed precipue Regum et principum uota suspirant
ad pacis uniuersalis expectate dulcedinem ut nos et prius ac alios
ecclesie Romane pontifices precaminis humilitatis nostre colla subiuimus
serenitatis uestrum sicut iam communis nec mundus ignorat // Volumus
siquidem pacem reddi expediente ne in mundi quesitam dissidiis uideamur
Volumus illam antiquam paciencia nostra temperare rigorem quem non
nullos progenitores nostros diuos Romanos augustos consulibus forsan
nouimus habuisse. Nunc etiam ad requisiciones et preces illustris Regis
francie dilecti amici nostri que terre sancte subsidium personaliter et
instanter adtemptare desiderium quodammodo pacis negocium consumare de
lectabat. Et quamque nos predecessorum experimento perceperimus de pacis dubitare
negocio nunquam congentis dum quibus humilitatis ad pacem euidencia
signa monstrauimus totiens a uoluntate partis aduerse conuenimus diu
riore de processu tamen eiusdem ad specialem precaminum talem qualem
fiduciam obtinentes. et fideles nostros solempnes excellencie
tue legatos plene nostre uoluntatis auctoritate suffultos specialiter
prouidimus destinandos qui deo pro honore ecclesie matris nostre ac feli
cibus christianitatis auspiciis saluo honore imperii et Regnorum quibus
diuino domino presidemus uoluntatem nostram patam ad pacem exponent

et manifesta presagia future satisfactionis afferret que rex ipse sufficie-
ntiam reputabat Iste bonus pastor ecclesie nullo ad nos et honore
imperii volens ac ad nos hunc respectu sed totiens subire sue potestati
quo lombardorum negotio quod pacis tractatum semper attente impedimenta
paraverit comparare quam debebat exquirere turpiter qui fugavit obla-
tam. Ecce itaque quesivimus pacem et non invenimus vocavimus et
nec vocati respondit Restat igitur ut sic inimici imperii tum iam
aliorum que regnorum et principum in tali munere videant quod nos non opor-
teat pacem impudenter expectare sed potius acceptare petitam Fredericus

Cardinalibus invectiva contra papam Gregorium quod non tractant pont.

Ad vos est hoc verbum filii effrem male tendentes arcum
et primis emittentes sagittas turpiter in die belli conversi
retrorsum. ad vos est hoc verbum filii dissensionis oves ad vos est
hoc verbum mala capita non habentia magni iudicis assessores ad
vos est hoc verbum per quibus totus mundus prorumpens in verba
obloquitur. Non igitur possum loqui qui obloquor quia de mundo sum
licet immundus oportet me sentire cum ipso tamquam pars suo toti non
dissona nec adversa Scribensque de dicta et incepta materia
eandem epistolam exordii dignitate privatam lingua mea compulsa
prorumpit prius in verba que neptensis pius ei delegasset et sic superiori
non expectato Imperio nimis plena conceptu cordibus festina-
vit, ne cum hoc animus perturbatus que plexusque sermone con-
tinuo pariet aliquod abortivum Commune itaque vestrum exposuit
contempto et sermo vulgus quod non mediator dei et hominum Christus Ihesus
de summo celo qui venit ponere pacem in finibus terre apostolorum
magister et dux sed divisus in se sathanas princeps aquilonis sic
in medio vestrum tamquam qui immissus erat alle persuasor discordie spiritus
tenebrosus qui posuit signas vestras in divisiones et in pluralitatis
articulos vestrosque compulsit unitatem dum nec vobis nec mundo consulitis
qui tot periculis compulsatus et Petri navicula que per maris altitu-
dinem ventorum flatibus rapitur remis et remige destituta Nos
vobis curet quod compluis in se submersionem non timeat in suis tam multa
et varia patitur naufragia tempestatum Sane si diligenter
attenditis qualiter nationes et gentes quas iudicare soletis
contra vos derisione movent capita sua in se unusquisque palleret
ad tam publicum et detestabile obprobrium postulandum non invenire
posse necessarium argumentum Varia dum quilibet vestrum aspi-
rat ad cathedram unus non consentit in alium et dum alter in alterum

non consentit nullus erigitur et dum nullus erigitur cathedralis dignitas evacuata evanescit et sic communicata unde procedentis ecclesie status confunditur et fidei quam initiis cepit certitudo / Precipitatis qui sibi defectum immergit ut ubi natura sensus imposuit monstra reputamini quedam et membra truncati in cunctis sensibus destituta. Quo videtur obtenebratus visus vester diminutus auditus et ille cuius sonus in fines orbis terre exivit penitus sonorus penitus obmutescens factus est desperatus ether // Nam Petri et Pauli hodie non audiunt tonitrua tonitruatores sicut timore muti ad silentium compelluntur forte relicte sunt manus vobis ad recipiendum sed desunt munera quia qui veniebat de Sabba auro et thure desertus modo non venit cum non inveniat dominum in presepe ductum celesti sidere denegante // Pedes etiam non habetis ad ambulandum dum potius manus vos coherceat quod ultra quoque pedes unde vestigia non movetur phisicus nimia rerum alium impotentia vos perdidit / nam aves sine ductore non volant apes sine rege non intrant. vos autem sine rectore gubernaculo fluctuantis matrem ecclesie fortuitis casibus relinquentes nec attenditis quod illi israhelitici quadraginta diebus sine duce vagantes ad similem dementiam devenerunt pro deo sibi vitulum conflatilem statuentes / Sed populus cessavit unctio. Veniet ergo sanctus stozo et quis ille est. / O inexcusabilis culpa Rachel virginis nostre parvuli petunt panem et non est qui porrigat eis. Et spon tine pulcra facie iacet sicut vidua mestitia cuius anime lugit et non est qui veniat ad solempnitatem cecidit gloria vultus eius oculi columbarum visu deficiunt quia non invenitis quem queritis proximi estis naufragio dum sine remige navigatis / Si possetis alternatim considerare libri lege quot et quantas invenietis in eis accusatorias lectiones gravis sententiis involutas. Revertatur ergo virtus ut quibus spe spem et adcrescimentum recipit sensus et ratione induite ut maior ecclesia tam diu privata lumine decore suscipiat et ad statum pristinum revertatur.

Regi anglorum narratis ei quod non potuit obtinere patrem tunc dominum ppa i.

Pectus nostrum pungit interius res nova quam scribimus uno anno medullitus interiora perturbat dum tibi novum recipiscamur amanti ubi quietis dulcedinem studiosi querimus et inde fideliter ledimur et in pectore imprudenter unde pacis deberet hodie caritativa pro dure religio et beatitudinis zelus auctoribus vive fidei compertatur. Iste siquidem summus pontifex pastor ecclesie qui convenit iam dudum nos in iniuriis convocavit affectionis tue notitiam scire confidimus.

Nec mundus ignorat quomodo sagittas acutas emittit de pharetra
odii, quas satis sibi fore non estimans in Ytalie partibus generatis ia-
culis impressisse nos etenim etiam in peculiaris regni possessione quod
materna nobis devenit hereditate spinas intexerat et nostrorum
cordi fidelium que fidelitas votiva consolidat amara devocationis sub-
vertat. Quod Lombardorum negotio cuius occasione pacis tractatus semper
impedimenta paraverat et contra voluntatem ad pacem signa
monstravit contemptoria. Nunc autem ad regnum nostrum per fratres minores
et predicatores quos ad honorem divini nominis benigno semper
favore prosequimur quos etiam pro optimis per ampliare, quorum etiam
in solertia etenim licet nobis iusta causa motus subesset alioquin
sub patientie velo studuimus sopire litteras improvidas dirigit
et occultas suggestiones immittit quibus exponit et interdicti
sententiam timentibus nos in proximo fulminaturum a fidelibus nostris regni
tolli sub interminatione divini iudicii faciat observari. Aliud etiam
quod reputaturus amaritudine sue mentis amaritudine eructuat, presertim
dum translato quasi in fine tertie ministerio de partibus trans-
marinis in regnum tamquam verus in Apulia crucis exponens sit
fideles peticulas de quorum festino subsidio si Christi fidem errant
zelaret nimis ut credimus hoc fine transitum debuerat providisse.
Nunc arma in filios et ad regnum Christianissimi spolia crucesignatorum.
Sed hec perfecto que diximus non magis ex odio quo nos specialiter
et iuste quam ex ingenito si dici valeat sibi livore incipientie processisse
pensamus utpote dilectionis pure constantiam quam affectum complectimur
animo nostro potius sponsi detractionis impetu calumpniosus inficeret
saltim pro obloquium dum enim tibi receptum pugnationis proposuimus vel aliis
pro desperato quodammodo pacis negotio quos nos tunc temporis resumere
delectabat ad requisitionem tuam solempnes ad te excellentie
tue legatos nostra serenitas destinasset quod nos forsitan pretextu
ex opinione preteriti de pacis negotio dubitare cogeremur. Idem summus
pater nostro receptum voluit nobis certa mandare personis nunciis enumerare.
Sed temporis non captavit absentia ut tam in consultum quam subito
motus eius in sermone notam impingeret et factionis huius te
quasi principem devoveret ut nobiscum nondum celebrato colloquio
quasi tempore distulerit partis interim cum eo collatione habita persona suo
tenore nostro sine tue eminentie vel consensus in revelato quod omnino non
credimus manifeste datur intelligi de formatam. Ex his sane multa et cetera

doloris causa nos afficit. Monemus itaque super iniuriis nostris et iuste sit in
peti monemus in illos in arma surgere qui predicacione debent tamquam
verbum dei monemus in gremio christo nutrivisse hostes quos quanto
familiarius hactenus tractavimus tanto nunc hostes pestiferos
gravius invenimus. Monemus pro finibus et terre sancte subsidio con
dolemus quam ad suam recuperationem nobis dudum sine proposito armis et
sancto consiliter assistentibus et parent aliquorum virorum recepto
sacro universalem christianorum presidio expectaret popularis suffragio
frustratum remanet. Ceterum nobis in partibus ultramarinis nostro
vacantibus a quibus modico freto distat apulia ipsa regem victua
lium opulentia subtrahat. Cum enim anno proximo preterito de caristia
victualium regni nostri quam accidens temporale adduxerat sicut dilectioni
tue latere non credimus nostris et nostrorum usibus sacrum inevitabiliter providendum
ut essemus in arcta tanto fecundius providere oportet quanto nunc ibidem
tempora fecundiora succedunt que possint aut debeant nobis in arcta
regni nostri fertilitas successive providere si regnum optat ex parte
nostri prosequi plusquam civilia bella tractare. Regalis industria
providebat et discuciat diligenter ne tu tanto pericula sentiat tibi curas
nostra subsidia velle subtrahere que in quibuslibet negociis et tempore qua
litas patitur tam ex populo tanto fidei christiane qua tota mentis affectu
zelamus. Tum etiam ex amicitie federe quod ad progenitores nostros et nos
habuisse sciamus memoriter allegamus itaque alii quod cariorem
hemus per alios liberalitatis nostre suffragia promptis affectibus offeramus
Causam itaque nostram in libra tue consideracionis appende et
tam nostra res agitur in primis quod fideles huiusmodi dati sunt anglis
ex operacionibus colligitur si sub patientie paulo eisdem nostre
benignitatis ignari tamen nos ferant et religionis quam
solo figurant habitu providere postposito ad devinantes pietate quam
predicamus negociis bellicis temporalibus se in iniungent. Super hiis
honori nostro sicut convenit prudenter attendat inclitum tue
serenitatis affectio si sunt hec arma pontificum si pe[r] sub
ambulis quod debet ingentibus oleum pietatis infundat si ex p[ro]
vicarii proprio vices adimpleat dudum aliis dispendiis incaute se
implicat ex quibus homicidia sanguinolenta proveniunt et arma et

inte(m)plicita detrime(n)ta nasciunt(ur). // Nos eni(m) qui pondus mu(n)di
ext(er)nis pacie(n)t(er) et devote subimus volentes per pacia(m) ledi
de cet(er)o pati nequimus qu(o)d causam n(ost)ram defendendo huiliter
malleo (con)cepit assumimus officium. Frid(ericus) capitaneis reg(ni) ut pre
cav(e)at contra religiosos sub portitores l(itte)rar(um) (a)p(osto)licar(um)

P(ro)ungitiue nos tangit in(tri)nsecus res nova qua(m) describimus
p(ro)d(ictam) inquietacio(n)e nos ubi conat(ur) adversari(us) n(oste)r rigor ama(ri)c(at)
ubi quietis et pacis solacia studiosius (con)querimus // Nup(er) eni(m)
ad audiencia(m) n(ost)ram n(on) sine cordis turbac(i)o(n)e p(er)venit q(uo)d
ille Romane sedis antistes cui n(on) est satis in ytalie p(ar)tibus
impetivisse nos ext(er)ius n(on) in regni n(ost)ri pomerio in quo velud
in occultiore n(ost)ro(rum) pupillam p(er)tingi(t) (a)rt(er)ias spinas inserat et
n(ost)ro(rum) corda fideliu(m) que fidelitas nativa (con)solidat a(n)tra devo
c(i)o(n)e subvertat. // Nup(er) eni(m) in regnu(m) qua(n)sdam fr(atr)es minores et
p(re)dicatores ac religiosos alios l(itte)ras suas direxit et occultas
sugestiones iniecerit quib(us) excomu(nicati)o(n)is et alt(er)ius dicti sententiam
q(ua)m in iuste dudu(m) (con)t(ra) n(ost)ram excellencia(m) fulminavit a fide(li)b(us)
n(ost)ris regnicolis quos velud imp(er)i(i) devoc(i)o(n)is firmavit verbis
hui(us)mo(d)i frivolis sic flecti n(on) credimus faciat observari // Ex
co(m)municac(i)o(n)is inchoas et m(an)d(a)ta (con)ne subvicies quicu(m)q(ue) more
solito nob(is) (con)venient obediunt et n(ost)ris iussionib(us) obsecundat.
C(um)q(ue) igit(ur) sup(er) n(on) videamus expediens diu(tur)ne (tem)p(o)ri n(ost)ro
seu fideliu(m) n(ost)ro(rum) (con)n(i)vere (oc)c(u)l(ta)re quia tu(m) de regni n(ost)ri statu
pacifico eciam intactus (con)sideraciones n(ost)ras papa circa nos
(con)pangit velud qui ynde q(ui)ete quiescimus et in p(ro)pri(is) (con)valesc(i)t
intempe(sti)ve turbare m(er)itu(m) voluntate n(ost)ra(m) qua(m) dehinc med
temeritatis ulc(i)o(n)e (con)cepimus tenore p(rese)nciu(m) declaramus
v(idelicet) q(uo)d p(er)sonas quasl(ibe)t que l(itte)ras p(re)d(i)c(t)as quib(us)l(i)b(et) vel ab aliq(uo)
recipe(re) p(re)s(um)p(s)itas aut hui(us)mo(d)i forte p(ro)ce(dere) mandatis seu qua
lieu(m)q(ue) forte p(re)sumeret / pena debita p(er)cipiant / q(ui)b(us) tu(m)
ip(s)o(rum) excessus n(ost)ra maiestas abhorreat cu(m)q(ue) sunt (con)

dictionis etatis aut sexus incendij volumus passione plectari
Ad horum etiam insolentias subtilius reprimendas addicimus ut
quicumque de fidelibus nostris regnicolis devotionis integritate certan-
tes Patarenos predictorum expressius patratores in ipsa tamen fragranti
reperierint et ardentis fidei sue fervore minime patiantur quod ad regionem
iusticiandos valeant hinc inde sed ipsos impunendos eos volumus
si de transgressionibus ipsorum suscepit ultorem ac ob fidei sue merita
faciem nostre serenitatis hylarem et amoris retributionis condigne me-
rita persolventur. Fidelitati igitur districte precipimus quatenus subscripti
nostri beneplaciti formam prudenter et sollicite publices et exponas
fidelibus publicatam.

Fred. regi et comitissis Barcinonibus
regni Francie narrat eis processum inter ipsum et papam.

Ut iustitiam et innocentiam nostram tam vos quam alij reges
orbis terre et principes cognoscatis certe processum totum
super discordia inter nos et istum summum pontificem et ~~predecessores~~ predecessores suos
suos habitam presentibus denotamus nec tamen in hoc statum tantummodo nostre
fidei volumus // sed exigit tenor scripture presentis instrumentum pati sui
pro sufficientia documenta monstrare. Primum vos scire credimus
qualiter in nove olim predecessor istius sub cuius pallio et tutela nos nostre
ad imperium sed infantie nostre dimittebat tamen nos imperio
cum principes nos in regem elegerant et nobis in vita nostri
patris intulerant // Otto de Saxonia veterem adversarium domus nostre
in imperatorem in nostrum preiudicium consecravit. Qualiter comite
G. de Brenna qui velud gener Tancredi regis intrusi in necem
nostram et sanguinem sitiebat defensionis nostre se misit in regnum
Qualiter etiam G. nonus predecessor istius sub ea occasione quod nos in
termino nobis dato infirmitate gravati iter nequivimus ultramarinum
contra iustitiam primitus excommunicationis subiecit deinde in servicio
Ihesu Christi peregrinantibus nobis regnum armis hostiliter usurpavit
Qualiter de ultramontanis partibus reddita citius occupata terra
nostra quam recepta pacem cum ipso firmavimus quam nullo credimus
tempore violandam. Quia licet ipse in hac parte firmam negarimus
requisitus cum civitate Castelle per ipsum turbationis tempore
occupata reddere nobis nollet contra pacta cum in multis aliis iniuriis.

offenderet maiestatem // Nos tamen nec illatas dissimulavimus iniurias
neque etiam sumus sibi sub infinitis laboribus et sumptibus intendebamus
nos opponendo Romanis persecutoribus virum ecclesie qui Romam
perditi nequiter occupaverant cum quibus postmodum papa prefatus
pacem composuit nobis insciis et contemptis // Nec illud ignora
re nos patimur qualiter nos de predicto servitio et officio de quibus
eum preprimus in Theotonia ad corrigendum errorem // H. primogenitus filius
noster sub favore sui litteras procedentes occulte mittens ad principes
destinavit persuadendo eisdem ut nullus de filiis meis vel de gente
mea in Regem assumeretur prout idem principes postmodum retulerunt
et sic que compensa servitia publice credebamus hinc se prout
latuerint invenimus inimicum // Qualiter etiam pater nobis
in ytalia deserviendo pro recuperandis iuribus nunquam ecclesie quam imperii
iuribus vel transmarino negotio procurando et ordinando statu
pacifico regionis ipsius misit nobis obviam Episcopum Penestrinum
invictiorum nostrorum contradictorum contempta ipsi non ipsum velud in
micum nostrum et Anthiocenum patriarcham velud amicum in transma
rino negotio requisierat pro legato // Qui supradictus episcopus
ad evocationem nostram invitus temptavit adire Placentiam
velud signaculum nostrorum potans evidenter advertit et contra nos
ne transire possemus quamvis hoc frustra temptavit Lombar
dorum exercitum congregavit obtenta demum cum auxilio Regis
Regem de Mediolano proditate auctoritatem cum Lombardi contra nos et
Imperium de ipsorum assistentia desperaret ad eundem summum ponti
ficem qui eos favore quodam pallio protexerat confugerunt
asserentes quod non ipsos a nobis papa prefatus et fides publica defen
sione defenderet ad manus Imperii redire dominium cogerentur et

Frederico eisdem et super hiisdem conquerendo Generaliter de summo Pontifice Rubrica

Levate in circuitu oculos vestros erigite filii hominum aures vestras
orbis scandalum dissidia gentium generalem iustitie dolentes
et causam excuntem nequitia a senioribus Babilonis qui populum regere
videbantur dum iudicium in amaritudinem et fructum iustitie
in absinthium converterunt // Sedete principes et intelligite populi
causam nostram de vultu domini iudicium prodeat et oculi vestri videant

equitatem / Stamus enim et in veritate sumus iudicio confidimus et contra apostolicum
nos · pondus et pondus mensuram et mensuram / non fuit / profecto
modestiam et innocentiam nostram in iudiciis nostris libere ponderare
nec debuit in calumpniis eciam hominum labiis et venenosis adinventionibus
facinori / Sed nec primum credimus nostra iusticia et residuis in nostro
suo veritate ad publicam mundi noticiam pervenire qui preter aquilo
lime fame proloquiumque frequenter in mapillis virginum deflorant
auditu nos ipso quos primitus timor occupavit sub serpentibus post
modum in serenitatis affectibus firmaremus qualiter iste nomine
Adletha nostris auspiciis factus pontifex generalis inimicus noster
papa · dum in minoribus esset constitutus beneficiorum omnium quibus
imperium christianum sacrosanctam Romanam ecclesiam oblitus statim post
assumptionem suam · fidem cum tempore varians et mores cum dignitate con
vertens hac huius de publica perturbatione proditorie cum in nos suspen
et unicum filium ecclesie sue malignitatis aculeos acuisset
cum occasione suspecta pro eminentis scandali euitandi facto in toto
prestito et illata contra nos · ad certi temporis obligavimus transitum ad
adversa valitudine corporis prepeditos adiectis capitulis aliis de quibus in
curia nostra suamque amoniti excusationibus nostris contra dominum et iusticiam
anno recitis excommunicationis sententiam nos denunciavit astantes cum velud in nos
primitus cum nostra voluntate plata cum humilitate primus absolu
tionis beneficium proxima nobis valitudine corporis reddita postula
tores cum ad nos transitum pariterque instantes quo petito et in mon
negato nostre sincere subsidium sub pena voti prosecutioni transi
mus existimantes victoriam ihesu christi adeoque negotium potius quam
ad conceptis malivolencie quam nos odium aspirare / Sed hiis que
sperans ea solidum que sursum sunt sperare in usu celestia con
templatis mentis credimus in celestibus habitare et subito inde inventus
est homo · qui minus pro humanitatis opera non solum curialitate sepatus
sed ab humanitate desertus cum preter impedimenta que nobis · ingerebat
probabat per nuncios et legatos · qui solamen litteris suis quas nobis
captis eorum lateribus in publicum testimonium continuamus ne nobis terram
divino cultu cum regni Ierosolimitani · urbibus redderet in minueret ·
Regnum nostrum Sicilie violenter intravit sumpta occasione quod ·
filii olim ducis Spoletani / preter conscienciam et voluntatem nostram precipit

nos postmodum per ipsius penam expressimus terram ecclesie probat-
mitere et non ut sancti regna per fidem vicerunt sed perfidiam et
iniuriam predicat vindicari et si qui per iniuriam predicantes plurimum propter
nomen non potius conuocarent exemplo domini prefati principalis exstitus
quo familiaritatem obtinuerunt nos exceptis in Syria manifeste
nunciabant // Redeuntibus tamen nobis de partibus ultra marinis et
iniuriam nostram compulsantibus solum vice iuxta magnificum morem
Imperii parcentibus ad vindictam per concordie medios verbum pacis
libenter admisimus Romanam matrem nostram ecclesiam in agnoscendo
catholice fidei recepisse cognoscimus // sed patrem semper invenimus
statum domini reconciliationis dicte curiam nostre confirmationis de nobis
redeuntibus in ytaliam sub inhumani et domestica comitiua nobis
manifestissime persuasit occasione illud expositum et armatu
expressa timoris causam nostris fidelibus prestaremus · asserens quod
omnia nobis planissima faciebat cuius contrarium principios suos ma-
nifestissime probauit prout constat testimonio plurium nostrorum fide-
lium qui tunc temporis erant omnium constituti velud exceptis qui dicti pre-
cipere factionis papa quod filio et principibus nostris de germaniis omnibus
ad nos venientibus per rebelles nostros itineribus publicis ac eidem filio
nostro apud aquilegiam ~~ [illegible] ~~ nouali presidio cum summa difficultate
recepto et theotoniam abinde destinatis in Regnum de necessitate
rediuimus ut pote quo ad coercendam rebellium nostrorum nequitiam
patris consilium vel astutia potius misit impetus // Ubi quodammodo
respirantibus et quiescentibus regnum post laborem nostre quietis
Sanctissimus pater noster in videns consiliatoris sibi personam assumpsit
ostinatissime persuadens ut contra Romanos excellencie nostre
deuotos et alios rebelles nostros iniustitia qui iura Imperii ponderis
pape videbat et sic ad multam eius instantiam Romanos qui
tunc temporis uterbium impugnabant in fauorem ecclesie nos optime
diffiare eodem mittente litteris latenter ad urbem quam hoc propter
suam constantiam et mandatum faceremus in odium Romanorum // Et
cum intimum quandam seditione suborta oportuisset nos necessario
conferre messanam et factionis inchoate principiis obstaremus
Ista salubrius occasione pretensa quod nobilem nostram Sicilie ysulam
noluimus dimittere nobis in requisitis · et omnino contemptis contra
amorem opinionem humana gentis quos belli series // principes statuit

non derelinquit sed in ipsa cum Romanis ad nos commendatam eius ut dixi-
mus diffidatis. non attendo quod nos sub dubia vite et honoris nostri
fortuna inter rebelles et sediciosos ipsos remanentes inermes ac
copiosam et strenuam miliciam armatorum in eius subsidium misissemus
quasi personaliter nequicumque interesse. // Adhuc tua consciencia inter fidelis
integritatis et pura devocionis quam ad matrem nostram sacrosanctam
Romanam ecclesiam hactenus nostra utilia delibamenta prius agnoscere
non sinebat qui quod erat iusticie tamen imputantes satisfactionis
nostre causam in renovantes prius in bello ponderis qui tanto nobis
rebus vite qualibet alludebat ac brevius quanto constancius spem
arbitrii committebat. // Medio itaque tempore dum in negocio
ytalie per nos ipsum ad honorem Imperii componendo et preteritorum
quietandum distrimmum nulla spes remansisset nobis in posterum nisi
expulsis ad persecucionem eandem opido tempore finaremque expectato
nubibus nostris repente credimus allusisse fortunam. // Renovata
discordia inter ecclesiam et Romanos sic magnifice thezauros
nostros effundimus et persona corporum dum consciencie puree rubiginem
de malivolencium cordibus credimus exuisse. // Hiis etiam
omnibus non contenti ut de nobis prorsus indubitata securitas
ecclesie preterea contra spem zelo summe devocionis attendit
intentum persone caritatis inducti ... ipse portam
personaliter nusquam non vocati deducentes nobiscum C. fidelem nostrum
tunc in Romanum regem electum et regni Neapolitani heredem
quem nobis tunc temporis frater sui manifesta transgressio filium
vincta in patrie dulcedinis affectione reliquerit. // At
eundem post oblatam ecclesie personam nostram in toto obsides
summo pontifice nos offerre non puduit. unionem omnimo-
dam inter nos et ecclesiam subtestacione divini iudicii postu-
lantes. quam dudum antea iste prelatus ecclesie beneventanus cum
esset episcopus hostiensis suaserat exoptandam. proponens quod omnimo-
dam statim nobis totius tunc affectus ... quam tunc aliud
quam ostenderent voluntates tua omnia perfecisse credentes. sub
intencionis nostre sancto proposito nec minus sub obsequiorum nostrorum
fiducia dissensionis causam inter nos et cives ac nobiles eorum
dimocionis promptissima duximus exponendam. // Sicque dum igitur

nostrorum omnium prospera consummatione secuta in obsequium ecclesie
personaliter alacri voluntate processimus cum exercitu copioso quem
sub magnis eramus stipendiis secum conduximus tam de Ger-
mania quam de Ytalie partibus fecerimus nec prius accepti proposi-
ti prosecutione desistimus quam libertate ecclesie conculcata in urbe
et terram extera concussatam in statum pristinum et debitum
nostra potentia reformavit indubitabiliter existimantes
ut quod obtinere prius favor iustitie nostre non poterat devotionis
obsequia mererentur. Sed audite retributionem mirabilem quam
pro tanta devotione et pro tot beneficiis expertam in dubitate fidei firmamento
Christi vicarius pastor ecclesie nostre catholice fidei predicator nobis
in singulis reddere procuravit. Transmisit nuper in ultramarinis
partibus sequuntur ad archiepiscopum Panormitanum tunc apostolice sedis legatum
per formam expressam ab ecclesia sibi datam. Unde de redu-
cendis nobis et Conrado filio nostro in ponere pristinam et ple-
nam omnium iurium nobis subtractorum in regnum nostrum fuerat
rationabiliter ordinatum statim adveniente Cesariensi episcopo nec
legato predicto nec nuntiis nostris ad curiam venientibus expectatis
nec alia maiori mora protracta non quatenus delatos Romanos
potuit munitate ingrediente fuit ex toto districtu Ytalie non
potuit sicut promiserat ordinaret. Immo potestate
dicto quod ad honorem nostrum sicut promiserat ordinaret
tibus et instantibus nobis ad revocationem hostium nostrorum q-
in Lumbardia et Tuscia fideles nostros tunc temporis diversis finibus
expeditionibus copiis devastarent nec etiam ad militibus nostris quiete
in partibus illis ut deprimens per ecclesie sumptibus habebamus ne
promisit nec alios nuntios seu litteras voluit destinare ex
quibus bella tempestiva sunt et quamplurimum strages hominum et
incendia subsecuta. Adhuc etiam tanta superioris nequitia
non contentus civitatem Castelle per ipsum retroactis temporibus
turbationis tempore occupatam quam reddi nobis prius et fratres omnium
custodia sua debebat acceptis Kenas libras illius monete quod ad
quingentarum marcharum numerum non ascendunt nobiscum eo tempore pro
manentibus in Ytalia et multa pro eo marcarum milia expendentibus
reddere recusavit. Ecce qualiter pater noster sanctissimus nos ama-
bat demum super offertibus nostris omnibus et super pacificandum na-
bis utilia de qualibet pacis vel unitate nostra patris benivolentia despe-

rae coacti et apprehendimus arma et scutum in rebus theotonice deputatibus ad
quas diebus illis prevaricatio. H. fidelis nostri nos de necessitate vo
caverat pro ingressum Ytalie congregatis militibus strenuis mili
tarem manum cernavimus quia asserepi nullatenus poteramus et quod cum
ad noticiam summi pontificis pervenisset sub precepto guerrarum et
terre sancte subsidio fidelibus populis et terre principibus indictorum
armatum nos ingressum Ytalie per apostolicas litteras mandaverat oblitus
quod ab ipso eodem die de qua predictas treugas indixit nos tam
quam advocatum defensorem ecclesie requisivit quod contra Romanos quos
sibi iura subtraxisse dicebat potius parare deberemus iniquum nobis
reputantes quod dominium civium et possessionem habitam quam nobis
rebellum nostrorum rebellio fraudulenter prohibebat humiliter ingredi videbatur
quod iustum credibile et Romanos qui patres nostri vel avo aut prioribus
in nullo offenderant obliquati adiecit preterea in litteris antedictis
quod de negotio in Lombardie in ipsum pretextu sed adiectam temporis
expeditione aliqua nullo iure et honore Imperii reservatis compro
mittere deberemus preterea quod vel nos civitatis cum civibus compositione sine
spendere vel iuris et honorem Imperii liberum sufficeret quod nobis
nec in nostrorum consilia principum et aliorum stipendiorum media
via suaderet. Ad alias artes postmodum se convertit mittens nobis
obviam in Vestrimentis albis Lupum episcopum penensem qui apud
nos in litteris apostolicis de littera sanctissima commendavit. Pro
nos in litteris apostolicis de vita sanctissima commendavit. Pro
contra nobis subditos et nostris amicos ad factiones Mediolani
primo revocavit per ipsum finem existimans sic civitates nostras
in totum fideles nostros contra nos ut processus nostros in Ytalie partibus
enervaret. Quia sic facere divina clementia quem sunt contuere.
Imperium omnino frustratur clamantibus apud eum rebellium nostrorum
tendentibus depopulationibus vi et stragibus occisorum qui per ipsum
de victoria eius et nobis rebellionis statuta fiducia necessariam
de fide munita eo quod contra nos et Imperium ipsi assistere promisissent
publicis actibus arguebat quia nostras petitiones eorum occasionem
prestaverunt non poterat impedimenta clam destinatis nuntiis
processibus ubique pravit litteras et legatos pro Imperium et ubique
Robertum et clandestina nostris processibus ubique quosdam afficere

devocione nostra seduce destinando non potius tamquam nostrorum fidelium fides
et amicorum nostrorum affectio constanciam nostram volentes adhuc vinci
in malo sed in bono malum vincere cupientes solempnes nuncios
nostros // Mantuanum archiepiscopum et fideles nostros alios ad sedem
apostolicam duximus destinandos quibus oblata sibi per eos ex
parte nostra devocione omnimoda et unanimi tractanda contra
hereticam pravitatem et pro ecclesie libertate et de reformandis
ecclesie et imperii iuribus dudum inter nos et ecclesiam expectata
summus pontifex de suorum fratrum consilio legatum nostrum [illegible]
duplis acceptata per eosdem et archiepiscopum Messanum quem ad nos
ex parte sua nuncium destinavit excellencie nostre promisit quod
cessari mandavit ubique locorum ab impedimentis omnibus que nostris
processibus obiecisset coram fratribus suis. et nostris nunciis mani-
festissime fatebatur tamquam responsionum nunciis nostris et suis
ad nostram presenciam redeuntibus prius quam per tres dietas a nostra cu-
ria recessissent cum omnino relatis et confusione ipsorum G. de
monte longo quem prius ad nos nuncium miserat contra nos
postmodum ad instanciam Mantuanorum et aliorum fidelium nostrorum
statuerat in lombardia legationis officium plene missis ar-
ticulis quod quanto magis sibi daretur auctoritas tanto ma-
iori nobis et nostris impedimenta pareret // Preterea princi-
pibus nostris prelatis ytalie et germanie nobiscum in curia
nostra manentibus litteras destinavit sub sigillacione nostre fame
non modicum committentes certis articulis inclusis et specialiter de gravaminibus
que quibusdam ecclesiis regni nostri ut dicebat illatis super quibus
mandavit nos per eosdem principes ammoneri quorum articulorum
omnium et responsionum nostrarum ad singula seriem vobis sub testimonio
duximus conscribendam // Quibus omnibus coram principibus et pre-
latis ac religiosis quampluribus quibuslibet ordinum et sigillatim nos-
tris tamquam de potens instabilitate confisos se filii acceperunt
adversitatem capitis pensantes rumor orta confunderat inchoam
tum de eorum consilio predictos // Panormitanum archiepiscopum et
alios excellencie nostre legatos cum nunciis Civitatum nostrarum
fidelium ad sedem apostolicam duximus remittendos per quos ad satis-
faccionem omnem mora qualibet et occasione sepositis obtulimus nos paratos

Sed in omnibus adiectum est furoris / quod dictus evangelizator
pacis xpo contrarius sed actor scismatis et erroris amicus contra decreta
sanctorum patrum audiens nuncios nostros portantes omnimoda
nostre revocationis etc. premia predicta verbi nuncios metuens ne super
venientibus ipsis stilla iusticie sine previo scandalo concederetur non
vellet expresse festinacia nimia concepta edidit ubi omni nos suspensum
pannorum principum die dominica palmarum coram solempnie morez
sacriste matris ecclesie et sententia dudum postmodum. Cumnam publi
licando per quod sicut per famam audivimus licet hoc tacite minime
debeamus contradicente saniori parte fratrum suorum eque cardina
lium lombardorum vinculo. dicimus asserisse expeditis nunc nunciasse
per famosos et sathalites suos demonio pauperum solidatos
qui iam apud ... ad allegandum innocentiam et iusti
ciam nostram ac domini ad satisfactionem omnimoda offerenda
ad noticiam et aspectus publicos devenirent. Sed licet nos
singuli quadam et publica notam per nostram iusticiam et in
famiam contra male merito debeamus contra per peccatum etc.
ordinate processit quam bullientem ministerii periculum non fer
sin exponi reperisset dolemus tamen et extorta dolemus apos
tolicam commissalis ecclesie matris nostre quod dictus alius apos
tolice sancte virginis glorie in professiones testamento concedamus
aliorum nobis per que contra nostrum iudicium non heremi et
ad nos nullam posse fieri contra reputamus ut pote
qui prius criminaliter capitalem non iudicem nostrum et ope sunt
processus et alios rebelles et hostes Imperii publice confirmando
Tu in dignum percatam tanta coherecionem principes et qualiter
pontificalis officii dignitate seu auctoritate credidit
se dudum mediolanum civitatis que ex maiori parte testimonio
religiosorum et quamplurium fidedignorum inhabitatur hereticus contra
nos et Imperium manifesto favore tuetur. Item / Ad civitatem
mediolanum potestatem dudum delatam ei per ferentinum. Viri tamen ex
probabilis et fame probate in pluribus capitulis super heretica
pravitate quietum ob odium nostrum et mediolanum gloriam dei
innitere non obmittit illum habere. Ceterum xpo auctorum / et
per successorem ad dispensatorem nostrorum fidelium indignum non

ob dignitatis iniuriam sed ob persone defectum qui dispensationes
cum fratribus deliberacione maxime faciendum in camera sua more
mercatoris cuiuslibet in libra mercator existens ipse bullator
receptor ad omnia forsitan mediator de quibus quasdam dispen
saciones in singulis quas preterire silencio non valemus
per similiam mulierem talem quondam Comestabulo
Regni Cypri contra separationis sententiam super hoc per
ipsum latam et de non habitando simul prestito iuramento
B. d. m. et sororem Jo. de Cesaria Jacobo de A. qui
prius sororem desponsaverat proditoribus nostris sibi gradu
tercio contingentibus in uicem concessit uxores porpta
non modica pecunie quantitate // Verisimile quod quantitate
vel animo defuit odii non qualitas compensavit defectum
atque et separationem ipsius in nullo dolens quod contra
nobiles et potentes Romanos sibi satellites et
fautores atque in effusione pecunie non contentus
ipsius // Castra et possessiones sanctis spiritualibus
fidelium devocione devota Romanam ecclesiam iure
patrimonii commendatam dilapidanda largitur Itaque
non mirentur Universalis ecclesia nec reges aut
Principes vel populus christiani si nos talem sententiam
iudicis non veremur non in contemptu spiritualis officii
vel apostolice dignitatis cui omnis orthodoxe fidei pro
fessores et nos specialius subesse fatemur sed persone pra
vitatem arguimus que de solio tanti regiminis mon
stratur indignam et ut omnes principes nominis christiani
sanctam intencionis nostre propositum et intime devocionis
zelum in nobis agnoscat et quod non ex odii fomite sed ex
causa iustissima Romanus Princeps contra Romanum Pon
tificem commovetur dum meruit ne grex dominicus
sub tali Pastore per devia ducatur. // Et quod sancta Romane

ecclesie Cardinales per adventum ihesu xpisti et sub attestacione
divini iudicij per litteras nostras et nuncios obsecravimus ne generale
generale concilium prelatorum et aliorum christifidelium deberet evocare
nec minus alia probabili racione turbaret. quod iste actor ecclesie
qui debet esse virtutum quarumlibet et constantie magister vas
electum contra promissionem suam litteris suis de fratre consciencia
nobis factam per quas in restaurandis imperij iuribus non
deesse nobis sed adesse promisit cuiuslibet consilio. et similiter
preter personem nostre blasphemia sic manifeste sic nos aperte
prosequitur. eum licet sollicite revolvamus nullam a nobis
occasionem invenimus aut causam propter quam iste divinitus homo
debuisset contra nos tantum acriter commoveri nisi quod cum ipso contrahere
de nepote sua desponsanda H. nostro filio nostra magnificencia
nostra in congruum credidit et reputavit indignum. Vos
ergo Reges et principes orbis terre non solum nobis sed
ecclesie que est congregacio fidelium hominum condolete cuius caput
languidum. Princeps eius quasi leo rugiens in medio.
propheta eius vesanus vir infidelis. Sacerdos eius polluit
sancte iusticia faciens contra legem. Nobis tamen
prioribus inire principibus defectus talis summi pontificis
est multo deplorandus qui veluti nominetenus propinquantes
spirituali et affectionem honores gerimus et apud omnia
pontibus. Sed nec obmittimus illud quod in temptatione vestram
affectuose regimus et commendemus nostra ad nostram iniuriam
currentes ad domum vestram currite dum igitur attendite.
et in vicinis tamen maius pontificalis attendite et cetera.
in fratre nostre rebellion prevaleat que ea licet ad primas
opposita non fuerit procul dubio sub essilia nobis et nostris in
minime provocata timeatis fatalis omnium hominum aliorum regum et
principum humiliacio credit. si cesaris Romani potentia que
prima iacula sustinet conteratur. Nec de eo magis per uero.
videlicet de lombardis que tot iam pridem prius infestis licet ipsorum
fortis educere prius nostris et audienciam scandalum non audemus.

P[er] quem nobis per specialem nuncium suum fidedignum tunc ad hoc
testem invocans orientis et expresse promisit quod si negotium
Lombardorum in eius manibus poneremus nedum quod in aliquo
magnificentiam nostram offenderet offendere verum omnes totius
orbis decimas terre sancte necessitatibus deputatas nostris usibus appli-
cabat. Nec eum damnorum instantibus Lombardorum rebelles
pugnabatur. quibus secundum aliquorum prelatorum confessionem re-
cepimus de assistendo eis contra nos et imperium corporale prestitit
iuramentum cum eos peregrinantibus nobis in partibus Syrie pro servicio
Christi prope transmisit in regnum. Sed cum turpis fuerit illa pro-
missio fidem frangere licite potuit et edictum venire decretum
quo favore etiam auditu horribile et dispendium qualiter ac retin-
ente facte nunc formidavit. Cum eum per Gregorium Brixiensem
et Cumanum episcopos et alios prelatos nos facerent amoveri
quod nulla satisfactione Lombardorum proprium deberemus accipere illi tre-
ugas pro terre sancte subsidio per quadriennium ut supra diximus
indictas absque Lombardorum cum abundantia treugarum tempore
iam per quinquennium excessibus nobis parcentes consilii ad
deliberationem nostrorum fidelium modico spacio temporis sumpsimus
monitionibus ipsius ad probationes dicti legati. R/ demora
longo vero qui apud Mediolanum intus morabatur inducias
approbantibus supradictas secundum hec omnia liquido prelatorum pro
factorum testimonio approbatur medio tempore nec voluntatis
nostre inditio nec fidelium nostrorum consiliis expectatis interceptum
iniuriis euomuit contra nos secundum aliquorum relatio retulit
ad depositionis sententiam procedendo. Ha deus ha ecclesie
pater et pontifex qui ut suum redimeres filium perdidisti propriam
per manum et omnipotentem manum nobis expugnans adiutorem
non quod ad propulsationem talis iniurie nostre non sufficiant iuramenta
sed ut totus mundus agnoscat quod honor omnium tangitur. quicumque
de corpore secularium principum offerantur. etc. Sequitur Re[scriptum]
Fred. Viterbien[sibus] scribentes eos ad fid[elitate]m suam
commendans quod ipsam voluit eis sublevare etc.
Cum considerantie nostre volumina volvimus de Civitates
nostro subiectas imperio in mente considerationis speculo spe-

culamur in quibus credit vestra serenitas serenam fidem et devo-
tionem debitam congruis temporibus probabilibus reparari. Occurrit
nobis specialiter Viterbiensis Civitatis consuete constancie repertus
monilia et in defficientis devocionis tenacitate fallentis semper
gratis satis Imperio fructuosis et floridis obsequiis / obsequitur
et fidei sue constancie probabilibus argumentis / et evidentissimis
indiciis demonstratur // Emeruit etiam actus nostris vestre causas
alias per quas de vobis non indigne specialem confidenciam repor-
tamus nam cum dudum civitatis vestre graves receptis iniurias
et pressuras condicente tunc ipsa serenitate vestre proposito quod ad
succursum vestrum promptis desideriis intendebat nos adiutorio
vestre fidei quam illibatam semper servastis Imperio dignum et
debitum respectum habentes in auxilium vestrum // Cesaree potencie
iure armavimus et nobilem miliciam Germanie bellis ex-
pertam ad invitacionem vestram duximus destinandam Illam et
enim iste qui dicitur ipsa defensionis vestre nomine assumpsit
sed nos qui in vestris lesionibus tangebamur intrinsecus defensio-
nis onus satis prompta voluntate suscepimus. Nec ipsius
rebus inducti sed consideracione vestre fidei excusati ubi proprie
persone sudoribus non pepercimus sub estatis solis sub tediis
pulveris sub galea laboravimus et lorica isto angusto tem-
porali et iam suos labores angustias quas nobis laborizat au-
gustus nec laborantis votum aeris intemperies retardat // Sed
induebat nobis labor solatium quod fides vestra et vestre fide-
lium probabatur tunc circa vestram patefacta sit sinceritas in vestre
comodum defensionis effusa // Et quia in omnibus vestra probabatur
utilitas. Ipse nobis assencientibus comodi redolebat Ille nam
qui nunc nomine assumpsit defensionis hostibus pascebat
nos rebus et pascuorum comoda subtrahebat nec voluit
nobis in quantitatis modice tantum mutuo subvenire spec-
tans ut tamen suo pereundo edulio medicinam de cancernis
adeptam educeret aliena. // Eligit hec omnia in vestre lanceyco
sideracionis expendimus in devocionis gestis culminis vestre tantum sus-
spicio quelibet suadet immo firma fiducia pollicetur quod
honorem vestrum et Imperii continuatis votis desideriis affectatum

brachiis valeatis patentibus amplexari nullo cetero spiritu
oppositi sed constanciam animantem // Cum itaque tempus
advenerit quo nos et imperio semper grati potestis fieri graciosi
hortamur expurgite mentes vestras et ad contemplandum Imperii
splendorem et virtutem erigite // Ut nos ergo gressum vestrum cum
nostra possessore aperite viam domino rectas facite semitas
eius tollite seras portarum vestrarum ut rex vester rebellibus
terribilis et vobis veniat ~~manifestus~~ mansuetus // Cunctis
adiectis que restant spiritus qui nos attencius fatigabant // Ceterum
autem ut super hiis et aliis nostre maiestatis beneplacitum
referemus plene de totius nostre voluntatis instructum mittimus
ad vos M. fidelem nostrum cui ea que exposite tulimus vestre devocioni
tamquam ab ore nostro prolata indubitanter credere et efficaciter ad
implere curetis etc. etc. **Fredericus ut moneantur**

clerici celebrare divina tempore interdicti etc.

Inter cetera que sollicitudinis nostre cura cottidiana diligenti
meditacione revolvit illud occurrit nostre consideracioni precipuum
specialiter venerandus orthodoxe fidei nostre cultus debito
amore et fidelibus nostris affectu et devota veneracione
colere ut quo prestantes mundi principibus divine dispositionis
numen erigit altius solium / et pro officiorum gratitudinis debitum
iustum et maiore ubique devocione sibi solvat munera graciarum
// Ex eo quidem potest regnancium felicitas augeri potissime et
subditorum status fieri pacificus si regi Regum gratie devocionis
obsequiis placeamus / ne ex scandali aliquatenus subrepcione dampna
bili cultus debet postponi ut in muniti divinis // Quia quo
amplius humana scandala ubique lascivirent et semper factus
predator esse devotus exortandus // Quare fidelitati tue
mandamus quatenus cunctis prelatis et clericis de iurisdictione tua
in aliquo loco ydoneo convocatis partibus singulis universorum et
providatorum per aliquem virum sapientem litteratum et facundum
seu honorabilem facias eis diligenter exponi quod nos tamquam
princeps catholicus et catholice fidei amplexator ardenti
desiderio affectamus quod prelati ecclesiarum clerici religiosi et seculares
divina officia publice in cunctis partibus locorum indigentibus

Ad illius laudem et gloriam celebrent qui sacrosanctam Ro-
manam ecclesiam fundavit inmutabiliter supra petram. Ex-
presse aut privatis exortationis oraculo aliquibus celebrandi mandat
non iniunxit. Sciant tamen celebrare volentes quod qui se debi-
officii exequi negligunt temporalia bona per divos augustos pro-
genitores nostros pia eorum largitione donata facientes ipsis i-
uiti ad nostrum demanium revocamus. Scribit papa quod non
remittit sibi captivum. Sed ob suam reverentiam
remittit captivitatem etc. Rubrica

Sub simplicis humilitatis officio et integre devotionis
affectu et tamquam nominis munitus grande misterium et
minime spei uberis promissivum sanctitatis vestre recepi litteras
paterne dulcedinis interpretationes audivi et visionis dicte
monita volvens intellexi factus repente stupidus et quadam
verecundus quod adversus deum et sanctam Romanam ecclesiam quam sancte
fidei matrem et dominam recognosco iniuriarum atrocium dicitur in-
titulor et offensarum enormium irrogator appellor de quibus
sed pectoris mei claustra discussio nulla conscientie mee nota
redarguit, nec corporalis stimulus veritatis impugnat. Nam
licet tenor sit monitum ibi culpas agnoscere, ubi nosce non
possit se de nullis offensis penitentie dona non obtuli. Si
de nullis iniuriis humilitatis sponsus tributa non solvi nos dici-
tur iniuriator estimor vel cur deputatur expressum in monitis te-
exprimitur. Si ea forsan que contra nos et pacem nostram offen-
sionis et culpe pravitate aspergor quod voluntati vestre super
hostilitatis purgatione non parui sed reconciliationis obtentu gratiam
quam interposuit multiplicibus modis expecto usque nunc, non potui
promereri. Aut vero salutaribus moniti et obiurgationibus
inde que circa duritiam filiorum clementia patris insinuat per-
suasus gaudeo satis quod excitat me litteris et corrige monitis
paterna dignatio affectio ex quibus spei fertilis indicia
colligo et fiducie facilis argumenta suppono tamen non semper
apud osculandus sit filius sed dura interdum castigatione premendus
Cum me velud in gratum devotionis assit salute sollicitum
agere dominus non abdicat et suavitatis materne gremio non

excludit / ¶ Sed dat[ur] ex[er]citus pat[er] piissime sinistre simptomis
occasio ut vitus et querulus de sinceritate patris quodammodo diffi
dam et de materna tenera pietate desperem sicut iam vulgaris
nocio predicat transfusa hactenus ordine successionis in extero
hostis advers[us] me pandictis hostium et illud in Regnum in excu
cepta tant[um] me fecit indignationis materiam adversanti excep
tis. de quo preter alia emolumenta q[uam] plurima que per me
poteram ecclesie provenire de condicionibus omnibus / minor q[uam] de me
contingit si utilitatem dicte liberat utilitas expectatur. ¶ Dic q[uod]
dum rebus prius que domestica quasi de tua filii conversacione
cintillat actuare considero desperare commoveor et dum ex tristicia
facti commemoror desperare compellor / ¶ Cuncti desperacionis
expressum et vehementis doloris incendium ea maxima racione
commoveor q[uod] Voncab. vir dominus. S. sancti martini presbiter // Car
dinalis ap. se. le. in Marchia per suas litteras temerarie predicte
me publicat, ac persecutorem prodigium et sathane filium licencie
labiis lacessata divulgat / qui perhec utinam in soli si alicui
racione me placato lesionis offendiculum tenderet sed ad universale
quasi gentis dispendium non minus perhorresco hac occasione
suspirat dum fideles oraculas quorum festina subsidia terrestre
negocium a nobis olim premitte / nunc domino longis desideriis asspec
tabat novo bellandi genere nunc perarmat et filios ad xpisti
Regni spolia tresignat / ¶ Considerat g[o] si placet vestre pietatis
integritas qualiter si sim tarum minuitur predo de predicta debet
intendere praebus ut tot generibus lacessitus iniuriis superioris
obsecundare preceptis / ¶ Hac itaque necessitate perplexus eligo
me sanctis exponere si tectus admittat / et vestris excusentem
obtemperare mandatis si tamen innocencie mee tam lenitas
non asspet mandatoris // ¶ Non sic eum ipse voluntas arbitrio
sublevor nec sensualitatis incentivo dissolvor qui plene
distinctiam inter dexteram et sinistram apte videam / et evident
agnoscam quid preponere velim accepto quid racionis mediis
debeat. ¶ Propter universa que scribitis debita meditacione ipsa
fretis mandatorum vestrorum pericula sanctitatis q[uod] deliberacione providis

viri M. Veronen. electi ad cuius vite laudabilis et fame preconia tu
dati sufficiunt testimonia laudatoris recurrent elaprio, et talibus
ad effectum debite consecrationis adducatur que de maiori affectionis
ubertate processit et fructus maiori gratie et euidencioris emoli
menti compendij scribendij tam sanctis medijs vel initijs
debent. de cuius exceptionis euentu deo domino et ecclesiam exinde
grauiter offendisse me dicatis minus digne si dici liceat semine
in fructus. assibus et prohibitionis superne prima consignator
auctor. Quamquam etiam Rex ille pacifficus qui iustis ecclesie
legatum pacis hominibus erogando consuluit proprio suo ore prohibuit
tamen prohibeat et in eis malignitatis molestiam exterreri si
tu ipsis interdum non euangelizantibus bonum pacis sed
perturbantibus machinamenta dissidij quecumque inferri contigerit
in iure non immerito passas molestiam extitisset. Sit tamen
ipsis interdum imputandum debeat ad vicium quod facientibus
addelictum. Cum igitur ad partes Marchie duo nuncijorum
sub sidiis qui ob zelum deuotionis et fidei quam erga diuam
augustum feliciter me dominum parentem meum tenetur ambire et
me qui noue dilectionis fragrancia credebat quantitatem
militum et fauoris suffragia destinassem dissidentibus
autem se partibus prout moris est pocius quam erroris prout inter
eos malitie tradiderit antiquitas idem electus non patris
Auentis non alterius leuita sed exemplo leuiter eleuatus non dei
minister sed extraordinarij imperator inter agmina militum casualiter
incidit et ad priuatam honestamque custodiam apud belliciis
iniuncte eduxit. de cuius liberatione festina si ad partes domini
tocius vite mandatis non parco molestiam quesito per prouisione
tam generalis tam aliisque emittoribus meorum quorumdam Marchionum
Comitum et aliorum magnatum Ytalie consilium, quorum in
hoc proprie interest commercium consilio, id fieri posse honeste
non videam. Sed gratiato ad instanciam nunciorum meorum
super hoc corpore domini nobilem in contra patefiat tam in hijs
quam in alijs que sanctitati vestre grata sunt ad affectum blan
diantur pendentiam operum que utinam pacifice tractatus.

affectu placida relacione cognoscat signa promtissime devo
cionis ostendam / Interim tu ipsum obveniencium apostolice sedis
et nuncium non ea que captivus ex hostium conciliacione debent
sed que habilitati conveniunt et equipollant libertati honesta
custodia faciam sociari ut que ad presens totum ostendere non potuit
mea saltem in parte devocio cognoscatur.

Constituciones edite per imperatorem contra hereticos

Fredericus etc. dilectis principibus suis etc. / Commissi nobis celitus cura regiminis imperialis dyadema cui dante domino presidemus fastigium dignitatis materiale quo divisim a sacerdocio fungimur gladium adversus fidei inimicos et in exterminium heretice pravitatis exigunt et expetunt ut viperos perfidie filios contra deum et ecclesiam insultantes tamquam patris et matris viscerum corrosores in iudicio et iusticia persequamur maleficos vivere non passuri per quorum scienciam seducentem mundus inficitur et gregi fidelium per oves morbidas infectio gravior ingeritur / Statuimus itaque ut heretici quocumque nomine censeantur ubicumque per imperium dampnati fuerint per ecclesiam et seculari iudicio assignati animadversione debita puniantur. Si qui vero aliquis de predictis postquam fuerint inventi deprehensi timore mortis redire voluerint ad fidei unitatem iuxta canonicas sancciones ad agendam penitenciam in perpetuum carcerem detrudantur. / Preterea quicumque heretici reperti fuerint in civitatibus opidis vel locis imperii per inquisitores aliquos ab apostolica sede datos et alios catholice fidei zelatores / hii qui iurisdictionem habuerint ad inquisitorum et aliorum catholicorum virorum insinuacionem eos capere teneantur et eos captos arta custodia donec per censuram ecclesiasticam dampnatos dampnabili morte puniant qui fidei sacramenta et graciam eterne vite dampnabant. Simili quoque pena plecti censemus omnes quos ad faciendum hereticorum errores callidus hostis suscitat advocatos vel parat defensores allicitos maxime cum facinus quos inquinat equat pena nisi monicione premissa destiterint ut eorum vite duxerint consulendum / Eos autem qui convicti in uno loco de heresi ad alia loca se transferunt ut cautius possint vel efficacius virus heretice pravitatis debitam censemus subire penam

dictum ut super hoc principes ubicumque errore consortes ad fidem revocand
palos qui eos de heresi committent. quod in hac eadem credimus heretice
faciendum evidens testimonium habuerunt. Item mortis sententie duximus
addicendos si quos hereticorum ad iudicium tractos in ipso vite periculo
heresim abiurantes postmodum de falso iuramento convinci et de fide mentita
contigerit ad eos contingit eiusdem morbi spontaneum incurrere re-
cidivum ut sibi dampnabiliter iniquitas sit mentita, et penam
debitam mendacium non evadat. Omne insuper proclamationis et
appellationis beneficium ab hereticis receptatoribus et fautoribus
eorundem penitus amovemus volentibus ut de finibus imperii
in quibus debet existere firma fides heretice labis germina
modis omnibus deleantur. Et quia quanto maiora divine
munificentie accepimus et altiorem locum pre filiis hominum ob-
tinemus tanto debemus maiora obsequia gratitudinis offerenti
si quid in nostri nominis contemptores nostri culminis excandescit auc-
toritas si crimen lese maiestatis in personis eorum et liberorum suorum
exheredatione dampnamus iustius qui contra dei blasphe-
matores nominis et catholice fidei detractores provocamur. eorundem
hereticorum receptatorum fautorum et advocatorum suorum ac eorum
heredes et posteros usque ad secundam progeniem cunctis beneficiis
temporalibus publicis officiis et honoribus imperiali auctoritate privandos
ut in paterni memoria criminis continuo merore tabescant
Vere scientes quod deus zelotes est peccata patrum potenter vindica-
verint quocumque reatu illorum animadversione plectantur predicte
punitioni non subeant innocentia filiorum. Ad hoc notum fieri
volumus fratres minores et predicatores pro fidei negotio in partibus
imperii nostri contra hereticos deputatos. Ceteros quoque qui ad
hereticos iudicandos assurrexerint in aliqua parte imperio
fuerint constituti, eundo, morando, subveniri imperiali de-
fensione susceptos apud omnes sub hac nostra commendatione
fidelium esse volumus inoffensos. Universitati vestre mandan-
tes quatenus eos quotiens et apud quoscumque venire pervenerint beni-
gne recipiatis eosdem et personas eorum ab incursu hereticorum
eis insidiancium conservantes in domibus omne consilium et auxilium

quod poteritis impendentes pro promptum acceptis coram deo negotiis
exequendis. Hereticos vero quos vobis ostenderint ipsi inquisitores
vero singulos capientes et diligenti custodia detineatis eosdem
ut per ecclesie dampnationis iudicium penam subeant quam meruerunt.
Scituri quod ipsius executionem negotii deo gratum et laudabile
exequimini tamen scientes si ad expellendam de partibus vestris impii
nova et solita heretice pravitatis infirmitatem operam et operam
conatum eiusdem fratris predictis efficacie et feceritis negligentes
vel remissi ac inutiles coram deo et in conspectu nostro poteritis
merito culpabiles apparere etc.

Super eodem sequitur littera

In consimilem turmam eius inter diffusae conantur heretici et
vocabuli vicio sentientes quod signum denuntiationis de
nuntiat impiis indivisibilis fidei unitate inter eos induce
seductos et oves a perpetua custodia tum pastoris a pastore bono
sint credite segregare. Hii sunt lupi rapaces intrinsecus
cius quam ovile possint intrare dominicam mansuetudinem pre
dentes qui ipsorum introitum desiderant demoliri. Hii sunt
angeli pessimi hii pravitatum se filii nequitie et fraudis
dis auctores simplices animas destinati. Hii colubri qui colum
bas decipiunt. Hii serpentes qui latenter videntur in prospere
vel sub mellis dulcedine virus evomunt ac intra tibia se sibilat
ministrare cicanda feriunt et mortis poculum velud quoddam
dirissimum venenum in ministent. Horum sepe veteribus ut
nec in publicum pareant non sunt notate nominibus vel quod forte
nephandius non contempte ut Arriani Manichei Nestoriani
ut nominibus sileres incipiunt. Sed in exemplum martyrum
qui pro fide catholica martiria subierunt Patarenos se nominant
vel expositos passioni. Huius misera patrum parentem a quibus
alexit sancta credulitas dominicatis et nec sub uno contemptu
nequitie in similibus tribus offendunt deum audiunt proximos et se
ipsos. Et deum offendunt dum dei filium et fidem non cognoscunt
ipsos. Decipiunt proximos dum ipsis sub specie spiritualis alimonie heretice
pravitatis oblectamenta ministrant. Crudelius etiam seviunt in
se ipsos dum per animarum dispendium corporum denique fene

mortis illecebris quas per agnitionem veram et unitatem fidei firmitatis possent
evadere vite prodigi et necis improvidi sectatores involvunt/ et
quod ipso dicto durissimum suppositis etiam non terrentur exemplo
Item tales deo sibi et hominibus sic infestos continere non possumus
motus animi quin debite ultionis in eos gladium extendamus tanto
ipsos instantius persequentes quanto in evidentiore delusione
fidei christiane prope/ Romanam ecclesiam que caput est omnium ecclesiarum
iudicatur superstitiones sue scelera latius exercere noscuntur. adeo
quod in ytalie partibus seu finibus presertim partibus Lombardie
in quibus pro certo perpendimus ipsorum nequitiam latius habundare/ iam
usque ad regnum nostrum Sycilie sue perfidie rivulos derivarunt
quod acerbissime reputantes/ statuimus in primis ut crimen et dampna
te secte cuiuslibet et quocumque nomine censeantur sectatores prout
veteribus legibus est indictum inter publica crimina numerentur. ymo
lese maiestatis nostre debet ab omnibus horribilius iudicari quod
in divine maiestatis iniuriam noscitur attemptatum quamvis in
iudicii potestate alterum alterum non excellat/ Nam sicut per delictum
hominis crimen personam adimit dampnatorum et bona ac dampnat
post obitum memoriam defunctorum sic in predicto crimine quo
patareni notantur per omnia volumus observari/ Et ut ipsorum
nequitia que cum deum non sequuntur in tenebris ambulant de-
tegatur inimice et differente diligenter investigari volumus
huiusmodi scelerum patratores et officiales nostros sicut per alios
malefactores inquiri ac inquisitione notatos comodis detineri
et si levis suspicionis argumento tangantur a viris ecclesiasticis et
prelatis examinari iubemus per quos si inventi fuerint a fide
catholica saltem in articulo deviare ac per ipsos pastorali modo
prius communiti tenebrosi dyaboli relictis insidiis noluerint
cognoscere deum lucis sed in erroris concepti constantia perseverent
alios et hereticos quocumque nomine censeantur decernimus quod affectant
ut vivi in conspectu hominum comburantur flammarum commissi iu-
dicio ut eorum incendia patiantur nec in hoc dolemus quod in hac eorum
satisfacimus voluntati ex quo penam solummodo nec fructum aliud eo-
sequitur erroris apud nos nullus pro talibus intercedere presumat quod
qui fecerit in ipsum iuste indignationis aculeos non immerito convertemus

Constitutiones super eodem

Fridericus etc. Patarenorum receptatores credentes et
complices seu quocumque modo fautores qui ut ceteris
alios possint eximere de se illud in iudicio non formidant
publicatis omnibus bonis eorum relegandos in perpetuum censemus
ita et ipsorum filii ad honores aliquos nullatenus admittantur. Si
tamen aliquis fautorum huiusmodi detexerit aliquem Patarenum de cuius
perfidia manifeste probetur et in fidei primum quam agnoverit fame
posite vel de imperiali clementia restitutionis beneficium in integrum
consequantur. Speronistas, Josephinos, Arnustos, Leo-
nistas, Cattaros, Valdenses, Circumcisos, Albanenses, Bul-
garos, Circisos, Franciscinos, Communellos, Passaginos,
Rognacoles, Ortulenos cum illis de aqua nigri. Et omnes
hereticos utriusque sexus quocumque nomine censeantur perpetua damp-
namus infamia diffidamus atque bannimus censentes ut bona
talium confiscentur nec ad eos ulterius revertantur ita quod filii ad eorum
successiones pervenire non possint cum longe sit gravius
eternam quam temporalem offendere maiestatem. Qui autem
inventi fuerint sola suspicione notabiles ad mandatum ecclesie
iuxta considerationem suspicionis qualitatemque persone propriam innocentiam
congrua purgatione monstraverint tamquam infames et
rebelles vel banniti ab omnibus habeantur. Ita quod si sic bannita
per annum permanserint extunc eos sicut hereticos condempnamus.
Statuimus etiam hoc edicto in perpetuum valituro ut potesta-
tes consules seu rectores quibuscumque fungantur officiis pro
defensione fidei prestent publice sacramentum quod de terris sue
iurisdictioni subiectis universos hereticos ab ecclesia denotatos bona
fide pro viribus exterminare studebunt. Ita quod amodo quicumque
quis fuit in perpetuam potestatem vel temporalem neque pro consulibus
habeantur eorumque sententias extunc decernimus inutiles et
inanes. Si vero dominus temporalis requisitus et monitus ab ecclesia
terram suam purgare neglexerit ab heretica pravitate post annum a
tempore monitionis predictas terram suam exponimus catholicis

occupandam qui eam exterminatis hereticis absque ulla mediatione
possideant et in fidei firmitate conservent salvo iure domini principa-
lis dummodo super hiis nullam prestet obstaculum nec aliquod impedi-
mentum opponat. // Eadem nichilominus lege servata contra eos
qui non habent dominos principales credentes preter receptatores defen-
sores et fautores hereticorum bannimus. // Statuimus etiam ut
si quis postquam quolibet talium fuerit ex fidelium communitate notatus
satisfacere contempserit infra annum ex tunc ipso iure sit factus
infamis et ad publica officia seu consilia vel ad contractus
aliquos eligendos nec ad testimonium aliquod admittatur. Sit etiam
intestabilis ut nec testandi liberam habeat facultatem nec
ad hereditatis alicuius habeat successionem accedat. Nullus enim
preterea super quocumque negotio sed ipse aliis respondere cogatur. Quod
si iudex extiterit eius sententia nullam obtineat firmitatem
nec cause alique ad eius notitiam perferantur. // Si fuerit advocatus
eius patrocinium nullatenus admittatur. Si fuerit tabellio instrumenta
confecta per eum nullius penitus sint momenti. // Adicientes in-
super quod hereticorum convinci possit ut quod domus patarenorum recepta-
torum defensorum et fautorum sive ubi docuerint sive ubi alios
manum imposuerint destruantur nullo tempore reparande etc.

Fredericus universis principibus mundi de sinistris rumoribus terre sancte etc.

Et si tam certi iusta quam vehemens causa doloris motus
fuerit in nobis cum ad presentiam nostram frater G. de
venerabili patriarcha Antiocheno dilecto amico nostro presentium
baiulus litterarum accessit apud te in festo videlicet nativitatis qui
mittentis affectum quadam diligimus singulari. Verum tunc
tunc temporis cordis nostri novum perstrinxerat rumor infestus et sub-
ito multe tempestatis qui Corasminorum pestem ab originalibus
sedibus tartarica clade depulsam velud molem ingentem
prerruptam montium et declivibus collibus devolutam in sanctam
civitatem irruisse crudeliter nuntiavit. Que forte desolatoris
sine tempore habitatore communi soluto defensori quaquaversum undique
circumvenientibus tollebat. dederat quoque conversum famosam causam
loci longis temporibus nostris maxime desiderata securitas.

et sinistris auspiciis diebus illis obtenta quorundam quidem
treugarum quas soldanus damasci et Nazer ac Soldanus
Cracchi qui prius hostes et adversarii fuerunt concordiam inivere
facientes ipsam cum christianis ea condicione fecerunt quod tota regio
Cislim terra quam christiani possiderant transiordanem retentis quibusdam
villis et montanis aliquibus restituta christianis Soldanis
eisdem in impugnacione Soldani babilonie deberent assistere toto
posse quia confederacionem tamquam in sui perniciem initam attenderet
predictam gentem barbaricam Corsminorum per deserta vagantes
et velud feram in saltibus cum venatibus fugientem ad sui de-
fensionis auxilium convocavit qui sibi putantes oblatum
presidium ac invisos hostes advenisse maturius ~~...~~ vigilan
~~tia novit~~ potius quam petitum ad designata loca subito non
minus tacite quam celeriter pervenerunt ut incautos hostes
ad venisse maturius cuiusquam vigilancia novit quam venturos
Siquidem factum est ut christianorum exercitus cum soldanis predictis
in confinio soldani Babilonie apud Gazam commorantes
Patriarcha Ierosolimitanus de partibus cismarinis aptes
illas allecta novus accesserit quo superveniente presidio gentis
metu de civitate Ierusalem evacuata magistris domorum hospita
lis et milicie templi et omnibus habitatoribus civitatis
eiusdem tamquam in vano presidio de spatio noctis silencio
salubriter procedentibus versus ioppem cum fere iam me
dietate itineris spatio adtigissent vacue seu potius callide pro
ditate hostes vocis auditu quia Corsminorum vacue derelicta
civitate hostis vocis audita quia Corsminorum navine derelicta
sititurorum peregrinis civibus redditum permittebat omnis regionis
et iterum latius affectione seducti non dum eis infra septra
dominorum respirantibus a labore priusque ferrent sarcinulas et
itineris impedimenta deponerent Ecce multitudo gentis
hostilis quam dinumerare nemo poterat universitatem terre faciem
occupatis se in prima sic subito totinuatis pugnatorum agmi
nibus circumcedit civitatem ut in defensione presidium nec in fuge

consilium obsessis fidei nostre pugillibus apparet // Ambigen-
tibus autem huiusmodi genus mortis eliget ex predictis // Tandem et
si nulla via securior saltem est visa via dilacior ut profugere
remedium aliquos se apsequand oculis caverne montis imminentis
absconderent et noctis tenebris aliqui manus occidentium fessas
evaderent velud saltem. Unum ex omnibus cladis et periculi nun-
cium transfuerent // Non defuit tandem inter tot advenarum
hostili milicia ductorum et conductorum magis indigena qui per
sufficientes manum et insidiancium turmas vel per silvas
angustias venatores et inevitabilia loca disposuit quorum
manibus quanto tercius fugerent tanto tercius caderent fugientes.
Sed fefellit heu proh dolor cunctis rei infamie consilium eos tacite
in rethe parato ambulans Sic omnes septem milia fere homi-
num gladium incidissent ut restantibus sanguinis occisorum
per valles montium sic confluentes aque decursibus nulla prorsus
extitit pugna sedentes // Infantes autem virgines in urbe
beata inventos nequiter addunxerunt // Senes infirmos et
debiles ac invalides ad fuge laborem tamquam debiles in urbe
relictos // An ipsorum cum potius in ipsius dei nostri conspectui
sepulcro domini violato quod fuerat fidei christiane sensibile mu-
nimentum inseparabiliter occiderunt // Post hec ad reconciliacionem
tanti dissidii et totius rei publice ac fidei christiane vindicte tre-
muit ut dicitur Universaliter omnis orientalis plage predolans
ut quidam sicut compte religio Soldanorum damasti et Turchi
et consorcio quod tamen iusto timore non caret racio de quo per eventum
velut altissimi super tanta causa certatur quod persentientes famem pro
meritis subsequentis rei prosperitate vincatur // Anima tua iuxta
propter preteritorum casuum et futurorum eventuum metum in amaritu-
dine posita tam nuncii verbum extra longinqua faciunt expectet
eo quod magis ampliatur in spiritu quo iustori dolore torquentur
a monte velud qui scimus hoc potius contigisse culpa quam
facto / Audivi etenim viro spectabili // Comite Cornubie so-
rorio nostro tuo honorabili Germanica nobilium transalpina in ultra-
marinis partibus viceus agente nostris de consilio magistrorum hos-
pitalis et sancte Marie theutonicorum et totius paganorum exercitus

parte nostra qui iura dilecti filii nostri C. in Romanorum Regem electi
semper augusti et Regis Ierosolimitani heredis eiusdem regis et
Regni moderamine fungebatur. cum Soldano Babillonie supradicto
et cunctis actione ad specialem nostre celsitudinis odium treugas
fideliter et prudenter iniit quas magister domus militie templi
certis terre nobilibus indulgentibus // primo ad omne bonum habendo resp
ectu acceptare nullatenus voluerunt quin potius amore dispi
tum treugarum induxerunt hinc inde partes detrahendo vehiculum
tandem prout eventus rei docuit incipiendum damni vectoris
et sarcinarum dumperunt hec nos latere non credimus fuisse principium
primo solum augmentum morbi presentis et tamen quod Soldanum Babillo
nie comminus citra postmodum iniuriis lacessitum ad querenda
remota suffragia et defendenda coegit / Hoc quippe scisma
animorum nobilium hominis ad devotionem seducat qui dirimuntur
inspirati ad reliquiarum illius terre salutem votis ardentibus aspi
rabant qui quippe res et personas exponent predictis propterea tam
albergis in iniuriis indignum existimat et mediatore diu ipsorum con
venientes et treuge delusione deputant. propterea istud quippe presertim et
sollicitudine nostram gerente curam negocii transmarini pre
nit pervigili semper et continua meditatione pensamus qualiter
terre firmationibus licet nobis et nostre fidei vel corpori perfecte dis
cordiam inimicitie palliare cuiusdam amicitie federa traheremus
et potissime cum Solldano Babillonie qui terre predicto
pena maior et huiusmodi locorum habilitate vicinior habeatur.
// Ad hoc nos nullius familiaritatis intrinseca provocavit af
fectio sed tanta provisio ne desperare potest victorio tegeremus
et periculum metuenda dissidias suas conflare potentias cu
gerentur. in unum // Concursis temporis opportunitate captata cum
pacis ytalie partibus inter nos. et ecclesiam unione secuta
quam teste sinus videtur semper ambivimus quippe hostis nostri generis
dispensationis audacis subtiliter atque impediunt / unanimibus
vocibus et notitiis presidiis vacare possemus // Agitur. vestra

circumspectio non timet si Romanum principem et Neapolitanum regem ad iracundiam vehementem tam sinistre casus infesta delatione quadam indignitate commovit. Nobilis et certis terre principibus ecclesiasticis et mundanis relato maximis delitiis existentibus barbarorum negotia fidei nostre deprimi. Ille pro fide nostra servanda confligit et augmentantibus palma victorie tandem coronam martirii claris spectatur nobis insistit belligeri placuit nullos habituram triumphos. Recognoscimus eciam iusta turbacione commoti pro premissis sic nuncium eiusdem patriarche tamquam scismaticum quasi transmarinum diversimode radiis et certe non latet et que velud speculari membrorum ecclesie nulla labes suspicionis aspergit certum et acceptabilem formam pacis accepte tue debemus quam salutis nostre et imperii non indigne quod innovare sacrilegium credimus tollerare possemus quia eciam licet robicantem universalis negotii commodis ius omni tempore festinum accepit utile tamen et necessarium forsitan reportabit etc.

Item de adventu cruciatorum et conquestu de domino papa propter cuius impedimentum non potest eis obviare

Honor imperii qui propter turbaciones temporum valde fuit in Ytalia diminutus pro quam nostra et exaltacio principum spectatur dum nos consilio tuo et aliorum principum ad sui reformacionem convenit in eisdem partibus ecclesiasticos ut quibuslibet delitiis et regis oportunitatibus pretermissis potius nostre et nostrorum fidelium extimatis laboribus pro qua plurimos annos estivis et yemalibus laboribus nunc properemus. //

Regimen hereditarie nostre maiestatis auguste subiectionis et commoda cum cuique venit post mores regnancium ceterorum qui bona hereditaria commodis specialius et privatis adhibent pro re publica et augmento imperii tam in rebus quam in dominiis et personis in recessabiliter exponentes. Itaque auctoritate domino cuius propria deposita feliciter in omnibus triumphavimus

ad id laboris nri transacti temporis peruenerunt ut deuictis
fere in totum hostibus et Imperio nro subactis valde mo
dici temporis restat labor quo pio sperama ad perfectionem votorum
continuum et prosperum totius operis // Ytalia complemento
triumphali per nos quod honorabiliter principium penitus peruenire.
Verum vero pridem auditis rumoribus nationis barbare tar
tarorum per Regnum Ungarie subitis ingressibus inualescentes
Cogitamus proximo ardente zelo nris consulere succurrendum
ad hec prompta exposita voluntate velud qui tam proprio
suadente negocio tum totius christianitatis subsidio deuotione
catholice fidei inquirente // Sed ipsa tuenda ex commissa
nobis imperialis officii dispensatione tenemur et debemus
cunctis fieri pene totis viribus obuiam // Sed summa
necessitas arctare tenuit dilationum arduam ut rem tam
arduam Imperii nos specialiter et principaliter principes contingentes
entes bellicas tot armorum laboribus in effusione humani
sanguinis acquisitam et ad finem proximum germanis
ensibus iam deductam Imperii non debemus dimittere per
breuissima hora temporis amplificandam ut quod detrecatis et fa
tile contigisset Ytalicis gentibus in absentia dominorum
suorum utentibus modo posito tantus labor et effusio diui
lite congressu nro in irritum recidissent et recidiua
negotii per mora nobis et Imperio creata pericula re
manerent Aliud eciam urgens et eiusdem impedimentum
occurrit per existente inter nos et Romanum pontificem
ab olim orto dissidio experientia preterito temporis venturo
timemus ut iustus timor qui cadere valeat in constantem
virum moueat mentem nram sine vobis metuentibus
ad effusionem hostium barbarorum familiaris et domestice
hostis velud quondam nobis preteritis aliis maniatis
redeuntibus presentio throni pp inimicitis quibusdam

Rebellibus nris maioribus prodeuntibus qui libere occasionem
absencie captarent nre // Conmadvertimus regnum nostrum tum
familiaris pestis sit luuior adnotandum [illegible] q dete ac decretis
principibus non absque [illegible] publica totius loquntur lug.
mundi [illegible] auditu et cognito in fausto aduentu infidelium tar
tarorum qui ad exterminium ecclesie et Imperij et totius cladem
xpianitatis aspirant // premissa deliberacione principum ad sedem
apostolicam nuncios miserimus speciales supplicaturos summo
pontifici ut tot impedimentis que vobis et ope opposuit
et opponere non desistit inspecta necessitate accidentalis re
vocaret et nos ad publice fidei et xpianorum defensionem
liberius permittat etiam in offensos ut moram nram qua
causaris tu et alij principes arguere non possetis si pro
diutinis guerris ac huiusmodi rebellium exhaustis
thesauris nris et viribus tot annorum laboribus fatigati
tam cito tueri q per iniuria hostis insidijs peteremus
Sed instanti dissensioni finem imponere compellamur atrio
nro in tranquillitate securitate disposito reparatis viribus
nris in magnis copijs admirantur [illegible] hostium potenciam [illegible]
Quapropter omnibus pretermissis feliciter gressus nros dirigimus
versus Urbem. // Itaque romanis principibus vicinam inten
dentes [illegible] veteribus et hereditarijs Imperij iuribus
divi augusti predecessores nri regni et honoris tam imperij quam
Regnorum [illegible] propria possiderunt quibus tam diu neglectis
quod te et alios principes notam nusto potuimus ad pacem nos
semper affectavimus instantem operam adhibemus que prius
fuisset olim et sepius consumata nisi frequens [illegible] peticio
[illegible] et [illegible] primates [illegible] in [illegible] et inde uniret
discordiam unde concordiam postularet // Speramus autem
[illegible] gressum nrum mundo [illegible] bonum pacis et stat
[illegible] pacifice reformato ac regno nro in dei securitate
dimisso tam honesti diuitijs quam gentium multitudine [illegible]
stipati ad [illegible] benedictionem sacrosancte Romane ecclie

Veniemus ita quod domino exercituum nos iuvante quo duce quo
previo ministrata nobis e celo victoria qua devictis inimicis
nostris consciencijs triumphale tartarorum multitudine devincamus.
Etiam ergo indubitam exportamus. interim tu toto tuarum cona-
ti. nisu cum dilecto filio nostro Conrado in Romanorum re-
gem electo potenter assurgas ad reprimendos impetus ad-
versariorum quorum ingressus ut eis non liceat tempus liberum
invenire donec nos in persona maxima ad eorum confusi-
one ultima veniemus etc.

Item super eosdem principibus Alamanie

Pie Experte sollicitudinis zelus quo sicut proprius Imperij
statum diligere cogimur. et tueri propensius nos in-
ducit non tantum manifesta sed suspecta vereri nec commissorum
deferre cautele quotiens rei certitudine pro occultate fidei
testimonium assequimur. Sed quanto maiora timentur esse
dispendia tanto promcior et perfectior debet esse cautela.
Infestam quidem. et infaustam omnibus famam de tartarica tem-
pestate finibus Imperij iam vicina prope nos quos experi-
civitate loci primos invenio ad nos certis ordinatis
deducendam vobis adeo describimus ne super tanto discrimine
taciti videamur. Adiutum enim ista iam dudum sed quasi
audita detractione veremur. nec credere delectaret. Ipsa tamen
longe modernis remota temporibus putabamus cum propter
itineris remota distantiam cum propter plurium forcium principum
et populorum occursum qui vehementiam tartarorum armis et
finibus occurrebant. Sed ecce delectis in toto terre principi-
bus quos obvios invenerunt et adiunga preterea servitutis
paucissimis ad modum compensatoribus reservatis iam terre usque
romani fines Imperij appropinquare dicuntur et ad religionem ac
fidei nostre matrem sacrosanctam Romanam ecclesiam propa-
gandam a tartaris propter finem creduntur. aspirare. Verum
consulunt heremi aut consistencia remotam fiduciam.

hoc procurari tam subito crederemus. In toto tunc solatium nostrum
non extitit prudentie future consilium quod multis retro temporibus
pensaremus qualiter nos contra huiusmodi infausti casus si diebus
nostris ita contingeret preveniremus scientes nos quamvis in inter-
ceptum eisdem prestare precia et manifesta sponte dispendia
presumptis. Propter hoc etiam Romanum pontificem multis obse-
quiis multisque blanditiis nobis efficere nitebamur. Commemorem
scilicet quod dolenter referimus // reminiscimur lacrimose venenosi ser-
pentis antiqui perfidia in tantum tamen nunc prevaluit quod
quod in totius fere mundi perniciem subiectorum nostrorum fidem non
in perfidiam transtulit // Et nobis materne dulcedinis perhibendus
color ubera denegarant. Propter hoc etiam in totis fere nostre
nostre delitiis abdicatis quas // Regni nostri Sicilie nobis
amenitas offerebat per aspera maris et montium confinia
[illegible] et ad congregandas ibidem domini nostri vires et con-
solidandas in unam post diversas et oppressionem. [illegible] primo
geniti nostri clementia qui sibi tunc nos fidem assumpserat
aquilonis terra fertiles Italie partes direximus gressus
nostros // vires nostras eduximus et nostrorum ut patris undique
diu nostris partibus et rebellibus [illegible] ad mandata nostra
subactis tanta velocitate tantaque [illegible] quod ad extremum
tempestatis tartarice // Imperialis dextera confringeret [illegible]
[illegible] et compararet // Occurrit [illegible] dolorosa de [illegible]
rei geste commemoratio quod transfretantibus nobis dudum in terre
sancte subsidium et Sarracenorum [illegible] qui non minus
fidem nostram quam tartari persequuntur. Iste [illegible] pater
[illegible] Mediolanum ac suorum complicium nefandis iniquitate diffusus
Regnum nostrum Sicilie violenter invasit et quod horribilius est
auditu crucis [illegible] agentibus [illegible] nobis in ipsa [illegible]
[illegible] ferret vel [illegible] non est [illegible]
[illegible] timor qui [illegible] ad futura
et [illegible] offensis assumptis vellemus etiam tam

gloriosa predecessorum memoracione Fauen quod illam gerimus de pre-
fiduciam illam de subditis constanciam habemus quod in spe patris
consilij et fide firmissima subiectorum cuncta post terga pos-
ponimus securo relinquo et adeptum nimium tartarorum postpositis
omnibus festinac. Esse verisimiliter opinamur quod fama diss-
essionis huius non modicam tartaris prestat audaciam ut
in se ipsum diuisum fidei nostre Regnum facilius deleatur.
Audito reuelatione per Ven. Episcopum Warmacien. legatum ad nos
Regis Ungarie tam magna de tartarorum inicio tempestate
quod uijs et iugis modum maturatis cursus Roma direximus
gressus nostros ubi deuocionem nostram minus persona nostra debitam
conspecta si apud summum pontificem que sunt patris inuenerit
filius et apostolicam sedem pro tanta necessitate fidei consilium non
dubitabit illat. Nec recusabit Romanus augustus
catholicus Imperator ac rebellium inclitus domator seu domator
pro tanta fidei necessitate corpus exponere et tocius persone sue
uires offerre. Nos denique patres conscripti quibus ipsius est
pestis fama clarior quia eius vicinior nobis prespiciatis
Imperij eius tam qui dominum spatium et alia regna repetimus
nostra alia primicerium usurpauimus mais omnes in Venatus
nostra alia pro minoriam usurpauimus [illegible] omnes in venatus
et mos qualitercumque nobiscum et eius alijs dominus principibus
quos ad hoc exploratis maius et amicos optatumus pro tante
necessitatis articulo. Ad destructorem omnium hostium occurrere
vellcatis per sistim eius diuina potencia uos tam tueri uelit
Romanum Imperium quam augeri. Esse enim Rex Ungarie
Regnum nostre dicioni subiecat dummodo defensionis nostre eius
presidio protegatur etc.

Scribit Cardinalibus quod ne flexerint
motum pape venerando patres de eius apud etc.

In exordio nascentis mundi prouida et ineffabilis
dei sapiencia cui consilia non conueniunt aliena in firma-
mento celi duo statuit luminaria maius et minus maius ut
posset diei minus uero pro eo nocte. Haec duo sunt eius propria officia.

in regione zodiaci offeruntur et si se mutuo ex obliquo respi-
ciant unum alterum non offendit immo quod est superius inferiori communicat
claritatem // Consimili eadem eterna provisio in firmamento terre duo
voluit in esse regimina sacerdotium scilicet et imperium unum ad cautela
reliquum ad tutelam ut homo qui erat in duobus componentibus
diutius dissolutus duobus retinaculis frenaretur et sic fieret pax orbi
terre omnium excessibus limitatis // Sed sedens in chatedra perversi
dogmatis phariseus unctus oleo nequicie pre participibus suis nostris
temporibus Romanus pontifex qui de celestis ordinis emulacione
descendit evacuare nititur et credens forte cum superioribus conve-
nire quod natura non voluntate divine maiestatis iubar nititur
seu intendit ducere in eclipsim dum veritate in fabulam commuta-
ta plene mendaciis ad diversas mundi partes papales mittuntur epistole de
complexione non de racione accusantes nostre fidei puritatem // Seb
sit cum solo mundo nos papa bestiam ascendentem de mari plenam
nominibus et blasphemie pardi varietatibus circumscriptam et nos ipsum
belluam ipsam asserimus de qua legitur et exivit alius equus
ruffus et qui sedebat super eum sumebat pacem de terra ut
viventes invicem se interficiant // Nam a sue promotionis tem-
pore pater non misericordiarum sed discordiarum desolacionis et non consolacionis
sollicitus procurator totum mundum ad scandala excitavit et ut
verba sua recto sensu interpretemur ipse draco magnus qui
seduxit universum orbem // Antichristus est cuius nos dixit esse
precursorem et alter Balaam conductus precio ut malediceret
nobis princeps pre principibus tenebrarum qui abusi sunt prophetiis //
Hic est angelus prosiliens de abysso habens phialas plenas de ama-
ritudine ut mari et terre noceat // Asseruit etenim falsus
xpi vicarius ac fabulis suis nos recte fidei religionem non
colere ac dixisse tribus baratatoribus mundum esse deceptum quod
absit de nostris labiis processisse cum manifeste confiteamur
Unicum dei filium coeternum et coequalem patri ac spiritui sancto

Dum dum xpm ab inicio et ante secula genitum processu temporis missum
in mediis in subsidium generationis humane non de potencia or-
dinata sed de potencia ordinante qui est de gloriosa virgine natus
passus postmodum et mortuus secundum carnem et altera natura
quia assumpsit in uno malis et virtute divinitatis // demor-
tuis per tercium surrexisse // Machometi vero corpus in aere
pendere dicimus obsessum demonibus alatum inferni cruciatibus
addictum cuius opera tenebrosa fuerunt et contra legem operasi
Moysen vero amicum dei et familiarem veri docente pagina
fuisse tenemus in monte Synay cum ipso tenente colloquio.
cui dominus in rubro per quem signa et miracula fecit in egipto et
ebrayco populo lex tradita declaratur ipsum postmodum ad
vocatum ad gloriam cum ceteris electis // In hiis et aliis accu-
sator meus et emulus ponens ad hiis filium nunc ecclesie
scandalum contra nos mendaces et ventosus notas nunc
imposuit // Sed si rectitudo sensus aptu non fuisset iniuste
impedita // nec posuisset impetum vacuum qui dicatum ipso
tela non scripsisset nec ad suggestionem aliorum qui tenent
lucem tenebras et dicunt malum bonum qui suspicantur vel eo
scilicet per locum ab opinione qui est debilis et infirmus / eo
vero eo sit ... non eo contrat et opinio sit indifferentis
ad utrumque // Uno gradu distans a fide in hunc modum prelus gestae
hostium in fingi minime debuisset // Super quibus omnibus
vehementer cogimur cum ... et mentis quiete intra vexat
turbato / quod vos qui estis fundamenta ecclesie columpne
rectitudinis assessores petri urbis senatores et orbis
cardines // Non slepistis metum iudicas fulminantes qui
ad modum superiores planete fiant qui ad retardandam motus
corporis velocitatem contrariis motibus opponunt // Revera
Imperialis felicitas papali semper impugnatur in India // Unde
Symonides interrogatus cur in mundo non hmt respondit
quia nichil felicitatis gessit // Et quia ... nobis deo benedicto

succedunt p(re)sertim quia Lombardos rebelles n(ost)ros ad motem (quod)
sequimur quos ipse p(re)festinavit adventum // Hec (con)tra quare ipse
ceptus ingemescit et utinam de consilio n(ost)ro felicitati n(ost)re
instituit obviare // Verum de p(otes)tate ligandi et solvendi forte ipse
d(omi)n(u)s glat(ur) et p(ro)mugit sed ubi usus deficit p(otes)tatis ibi defuit
abusus // Hoc in eo intelligit(ur) qui regie p(otes)tatis magni principis
eximii p(ro)phas constitucionem postebat sp(ir)itus p(ri)ncipalis qui pol
luerat officii dignitate // Sed secundum (quod) indissolubilia non
solvuntur ita et inligabilia non ligantur (quod) ex eo manifeste
p(ro)bat(ur) quia sacre scripture instruunt mortificant a(n)i(m)as q(ue) non
moriuntur vivificant que vivunt. Pot(est) g(rati)a q(uam) se potencia digna
q(uan)tum et quando // Nam tu deus omnia posset est a(lite)r (quod) non pot(est)
Sane si verus esset pontifex innocens inpollutus segregatus
a peccatoribus helium non immergeret victime sed hostiarum paca
ficarum pacificus ymolator et poneret intensum odoris non
doloris nec pontificem in maleficium q(ua)m mutaret // Si verus esset
pontifex semen predicacionis non turgeret infructum dissensionis
Nec ex hoc accusabimus hostes ecclesie matris n(ost)re que sane
ta est in genere suo quam cum reverencia colimus et amplectimur
cum honore divinis sacramentis ornatam p(er)sonas tamen singulares
et corruptori subiectas amodo credentes ponimus reprobamus
Et quia nunc non sunt tempora que n(ost)re maiestati ingiter in
feruntur tam s(em)p(er) hiis non leviter possimus nec debemus undique
potenciam animum exerceamus cogimur ad vindictas // Vos vero
qui estis viri ad famosa consilia constituti sensus et racionis
excellencia obtinentes augmentum adversum nostrum a pressum cui
detestabile fuit inicium peremptus ruotis rerum consequencias cautius
providentibus attendentes // Aliquando utique tum senciet qualis
in persecucionem ac principes consequentes et fautores procedat augustus
et qualiter ferro exercitus inferat ultiones Dat(um) etc. etc.

Sequitur rubrica

Quod ad publicam noticiam fore que firmatam veniam

melioribus dispiciis. Pacem nostre nos et ceteram contingerunt
insinuacio vestra seu proposite causa fuit tractatus de paucis
consummacionem continuus et firma fiducia de summa constancia sancte
sed nec minus hoc tabernaculi vestri tercedunt officium dum semetipsis
cedebamus sub pluralitatis spe tua nota suspendendo quia contemptus
de pace leticiam amaritudinis mutuus occupavit // Quia tamen
vultus obumbrare non possumus quod tacentibus animis ipsarum
rerum evidencia loquitur et dissimulacionem diuturnam fama perambula
non permittit // Ecce quod veritatis stilo describimus quod iste teste omni
testium primo si tempus et causa permitterent valde libenciamus ta
cemus // Pervenit igitur nobis quod vestris auditus, et tuus si cause
nostre iusticiam preteriti spacio temporis non sumamus presertim cum
eo se non porrigat nostre voluntatis intencio vel sepcius quod de
arguere nunquam sinunt vel iam detraccionis alloquium tendamus
Sed presentibus litteris innocenciam nostram purgare sufficiat ut
nullo comprimus inficiamur alienam / Qualiter autem et qualiter ad
presentis guerre discrimina tamquam ovis ad occasionem et ovis ad
victimam tracti sumus in viri devocione tua nostre littere sepe sepius
dixerunt / Sed et spiritum nimium nostrum propositum subsequentis
voluntatis iudicium declaravit dum sublato de medio christianis-//
simo pontifice qui velud pater dilectionis ignarus in filium
irritans tanti discriminis origo fuit et causa quasi spiritarum
irarum obliti nec dum sumus filiale compassionem viduitate ecclesie
prestituti expectavimus ad restituendum sibi novi sponsi solacium opem
et operam dedimus efficacem stuporem sensibus omnium inducentes
utique desiderium nostrum novi pugiles admodum mirabantur.
Angebat nos tamen communis mali compassio et firma fiducia
de substituendo pastore pacifico delectabat // Quippe sicut
te late non credimus nostris constrainimus tenentes quos in nostro capi
tranimum temere nauigiorum copiam deplouerat prelatos

expertus soluimus quibus urbem urbium caput pluribus temporibus
creuimus fratres per diuersa loca diuisos in unum reduci parata maiori
securitate perpetuo continuimus ut certe pastore liberius nobis et
mundo de parte fidelius prouideant / quorum votis in istud summi pont.
inspiratione diuina sicut tenor debet opere concordatis.
Gauisi sumus gaudio magno valde probabiliter extimantes ortho-
doxam et vniuersalem ecclesiam radio noui luminis illustratam
Romanum Imperium noua iusticie generatione letatum quod eius se filium
genuit qui pro mundi orbis et fidei fore meruit gloria. Igitur offeren-
tibus nobis tam persone auctoris causa uocatione viri iusticia
prospere indubitabilem spem de pace cursu ad ipsum processimus
offerentes eundem primitus quod epistolarum oblato / Cum
qualiter vero solum viri si omnis sit expectatio preculorum potest
ac temptatorum iniquitate frustrata ac narrationis eiusque longe
conceptu tam animis tue quod oculi etiam fastidire et cuius ex
processu et seriem alteri pagine duximus committendam. ut uelud
mutato ferculo perfecta lectura sermo nova nouorum preces
mundi delectet auditum etc. Sequitur Rubrica etc.

Auditi sumus expectata consiliis ardentibus desi-
derijs expectata noui substitutione pontificatus a uene-
randis Cardinalibus voluntate concordi et unica generalis uox
postulatione pacifica deo auctore promoti tanto maior accessit
solacium promotione iocunditatis quantam subtractam dulcis filij
nomine quod / ~~restitutam ut patre non nobis prouisionis pie~~ viduitas
matris abstulerat in data nobis noui subrogatione pontificis
non in modico gaudere possumus restitutum ut pater non nouo pro-
uisione pie nomine adueniat quod quod expectanti filio / et /
nouitate quedamus dudum inuiram non preueniens dicat mater-
nalis oracula filij ecce pater tuus in tuis affectione in tuis obse-

cuius pia maternitas requiescat data est eidem nobis caelo in
nocentis praesumpta forte revocabilem quod per nos nocentia contrahi
consultius minuat et propitie studeat innocentiam conservare. Quia
propter adimplendum praesens innocentiam apostolice sedis antistitem
per fratrem G. venerabilem magistrum domus sancte Marie theotonicorum
fidelem Ansaldum de Mari sacri imperii ac regnorum fidelium et
Sicilie admiratum magistrum Rogerium Porcastrellum dilectum nostrum
[illegible]. Capitulum fideles nostros delatores nostre ad vestram presentiam
destinamus quibus committitis nuncios et legatos recepte super de
vocationis attendimus vel disponimus in eorum affatibus tam
devote quam humiliter vestro conspectui presentamus. Idem dominus noster
nostri tanquam intime consortii reclamantis nostre devotionis ad praesens
veraces erunt interpretes erunt tam nos quam potentiam nostram
Imperium ac regnum nostrum et quicquid in iure et honore imperii
et regnorum nostrorum possimus obnoxius offerentes. Illam ad
nos utinam crescendam patris benivolentiam relaturi per quam
indubitanter patris reverentiam ad omnem honorificentiam fi
lialem totis affectibus plusquam alius aliquis devotus
filius efficiamur. etc.

Explicit prima pars huius libri

Incipiunt capitula secundi libri etc.

De bello et conflictu Mediolani et captione
carrocii ac potestatis eorumdem
Regi Francie et aliis regibus ac principibus
super obsidione civitatis [illegible].
Potius de victis principibus Alamanie super
captione carrocii Mediolanensium missi ad urbem
Ethelino super dedicatione civitatis Vicentie.
Principibus et universis fidelibus suis quod fuit debellatus circa Parmam

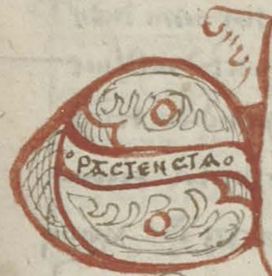
Petrus de vineis cuidam amico suo significat de coronacione
receptus Imperatoris.
Petrus de vineis Imperatori super dedicatione cuiusdam civitatis
Senatori et populo Romano mittendo eis spolia[?] nimas[?]
Cuidam Comiti ut pareat se gerere in ipso contra inimicos
Regibus et principibus de proditoribus suis et periurosis conflictu
Militibus suis ut de stipendiis non missis non murmurarent
promittendo eis providere magnifice
Ecchelino de Romano rebellantibus ad mandata
Pisanis scribit ut procedant aliter contra lucanos
Tiburtinis confortans eos ut sint firmi in fide promittendo
eis multa bona
Comitibus et nobilibus Marchie ut parent se ad procedendum
armata manu contra rebelles.
Mediolanenses ut non cessent ab hostili impugnatione
Cuidam principi de promissione expeditionis narrando facta
Regi Zeffedino Saracenorum quam mathematicus[?] adduxit
Responsiva eiusdem regis Zeffedini ad precedentem
Alphonso primogenito regis Castelle dilecto nepoti suo
de captione proditorum
Fulginatibus laudans eos in fide mandans eis ut contra rebel
les suos procedant cum capitaneo.
Cuidam nobili ut reducant ad fidem villam regimini suo
commissam que a fide recesserat[?] in fide remanserat
Capitaneo suo in Tuscia ut studiose procedat super eisdem
Cuidam capitaneo suo quod habito triumpho de laboribus recreabit[?]
Ecchelino scribens ei quod ipse prospere vivit et fatigatus ad se
laboribus in regno requievit
Cremonensibus confortans eos in fide asserens se cito adventurum ad partes
illas in exterminium suorum rebellium
Eisdem narrans eis suos eventus
Cuidam nobili ut se servet temporibus que incipit

Capitaneo regni ut percipiat portum fodiri ad exercitum
Iustitiario regni super exactione ... proc.
Commun. civitatis ut subveniant ei in aliquo ad solutionem
suorum debitorum
Capitaneo Marchie confortans eum dicens quod intendit
eum revocare ad se quanto citius habuit victoriam in commisso
sibi officio
Roman. ut non elevet se in superbiam propter victoriam habitam
de filio suo et mandat quod ingrientem liberet.
Freder. significat domino pape et cardinalibus
victoriam habitam de Mediolan. etc.
Magistris portulanis de armata mandat facienda contra
Ianuen. et Venetias
Capitaneis de captione Vercellen. et cleri de dedicatione Parme
Magistro iustitie super exactione collecte narrando quali-
ter habuit super hoc de fidelibus suis
Iustitiario et hominibus terre laboris de exercitu suorum contra expugnatores (...)ccta
Fidelibus suis de victoria habita per filios suos in Lombardia
et in Tuscia.
Officialibus suis quomodo expugnatus fuit ante Parmam
ut non credant sigillo priori et bulle (...)suam.
Fidelibus suis de victoria habita contra Parmam per expugnatores
Fidelibus suis Ytalie de dedicatione civitatis Sancti Germani
Fidelibus suis de victoria habita contra voluntatem inimicorum per Parmam
et de exactione pecunie
Manfredus significat cuidam baronibus victoriam habitam contra
legatum et exercitum Papalem (...)peditionis regis
Manfredus eisdem et super eisdem et significat de morte Ichis ||
Fred. cuidam nobili significat se iturum in Ytaliam ad confusionem
rebellium pape quod mandat eum equis et armis esse paratum
Significat cuidam nobili fideli suo processus rumores
et exercitu || Capitaneo regni Ytalie quomodo intendebat

ire Lugdunum ad presentiam domini pape.

ne lugdun. ad ptatam dnu ppe. Fidelibus suis de bello hito in ytal
Regi Sardinie mittens ei triumphum suum. Et Mediolan.
Significat cuidam nobili de regno suo prosperos successus felices
Comes Symo obsessus in castro viterbii consilium querit Cassatam
pro subsidio suo // Item Comiti Cassate super eisdem // Veniat
Thymeosus miles viterbien. Imperatori sup eisdem et quod relevet //
Universi de castro viterbii // Imperatori sup eisdem
Capitaneus mandat exercitum iuxta mandatum Imperatoris
sibi factum // Vicarius respondit Imperatori de predicta
congregatione exercitus petendo pecuniam pro stipendiis qui equos et
arma obligaverunt apud defectum stipendiorum.
Item sup eisdem vel quasi

de Bello et conflictu Mediolan. et captione currus ac potestatis eorundem

Exultet iam Romanum culmen Imperii et potenti
victoria principis mundus gaudeat universus
Erubescat alligata lombardia stupescat confunda
rebellis infamia et potenti strage exercitus inimici perfidorum
contremiscant. Pre omnibus tamen infelix Mediolanum inge-
mescat et doleat et amare prorumpat in lacrimas de tantis
occisorum catervis militum et civium captivorum et domino mundi
obedire ubi sub eo dedici assuescat. Vere qualiter hostilis
sanguinis flumina terras irrigaverint gladios qualiter
inimicos contriverint Imperatoris potentia expugnaverit audiat
Nostris invalidis machine montis clari menia cum turribus
et instructionibus aliis tormentarent et postquam in ...
pabule brixiensi. exigentibus ... Mediolanum placentinum ac
...orum fautoribus qui ~~adiuvi venient predicta~~ Christianorum ...
aliud venerant ... precedebat ... suo exercitu obviare
Cum vero ad pontem ... veniret predicta ... Imperator mag...
... est iuxta predicta ... ...
partes pontem exercitus quedam aqua ... ... dividebat ubi

multiplicitatis nubibus detegere maiestatis ad insistenda prelia erat
avidus imperator. // Sed cum rebelles inimicos gradu hostilis pu
silla minus sufficere formidans districtum in stagnis rivorum
adiacentibus se conclusisset cum aciem minime posset
ordine belli non poterat insiliri et tandem prudentia principis
usa saniori consilio ubi dimissis hostibus cum Cremonensibus po
tibus cum veloci cursu Padum pertransiit. Sicque quod per huius
fluminis marginem per decem milia sui exercitus secum trahens
in ponte. // Erexit signa, dimicaturi victoria ut hostium in
gressum preveniens eos invaderet transeuntes. // Statimque
per septem acies diviso exercitu inimicos qui iam tran
sierant solum in parte agminis quam prevenerat ad insiliunt
et ita imperatoris militia properabat ad plenum expedite cetique
leones quos fames exstimulat ad stabula cur
sitant et maiorum nec alterius mora protracta die xxvii
mensis novembris xi indictionis utriusque partis cunei proruperunt
per turmas nove temporis alterius cursibus impetuose fu
rentes hinc inde consortibus manibus invicem clan
gore tubarum milites clamantes bellica tubis inceperunt
et subsequentibus turmis undique prospicientes altrinsecus
cum hinc inde fortiter diu dimicatum tunc
Mediolanensium militia terga vertens viribus fortitudinis interrupta
et usque ad suorum castrorum impulsa hospitia miserabiliter in
cepit cursu ruine multiplici iterum labi. // Nam militi
pharie credidit prioratum imperialis exercitus ignobile mil
gium flagellande per urgens tempore sanguinem proprium
populo cumulabat. // Sed quia posset alius dici nature
periculum quis valet hostium ac nostrorum cadaverum scribere quas corp

tuorum periculo narrare. ¶ Tandem enim deus iustus iudex
irata respexit Imperii et ad tanti casus interitum subito
deiecit superbiam rebellium Lombardorum qui ipso die triste Me-
diolanum cum suis fautoribus florem milicie publice tantum
cum potencia nobilissime amiserunt et ex hostibus quotquot voluit
quisque de nostris occidit et quot voluit captivavit. ¶ Inde
relictis armis tentoriis et turribus ferri motem inexpugnabile
populus fugiebat itaque maior corporum pars in fluminibus se sub-
mersit. ¶ Tunc Cesar per omnibus militibus sue virtutis
potentiam. Et expertus ipse enim inimicos victos manu
propria feriebat tunc theutunici suos gladios rubenti sanguine
rubricarunt, tunc feliciter fideles regni milites collatera-
les principis mirabiliter pugnaverunt, tunc mirande Papia
milicia se de Mediolanensibus militibus vindicavit et fideles
Cremona cum suis civitatibus fervente sanguine saciarunt
et suas evacuarunt pharetras Saracenorum. ¶ Numquam enim in
aliquo bello sic fuerunt cadavera tumulata et nisi nox fes-
tine venisset que hostium subtraxit reliquias nullus
corporum de manibus Cesaris evasisset. ¶ Sed mira res quod in
tanti belli conflictu terribilis Imperialis exercitus extitit sine
dampno. ¶ Sic itaque devictis hostibus et fugatis cum trium-
pho. ¶ Cremonam venit invictus Imperator. ¶ Inde in
fortunatum Carrocium Mediolanensium cum potestate filio ducis Vene-
torum aliisque captivis Cremonam accelerans consequenter
die ad mandatum Cesaris sui vexilli potestas usque ad terram
faciem tamen prius inclinata potestatis ad dedecus ligata supinus
et multitudine gentium magnis applausibus precedente ab
elephante qui castellum ligneum et tubicinas ad vexillis
Imperii gerebat in dorso per Cremonam ad laudem et gloriam
principis trahebatur. ¶ Vere de throno dei sententia prodiit.

Inferentis iudicium ultionis. Nam nec Ortasis sufficit sepulture
nec Cremone pallacia multitudinem cepit captivorum. Qua
propter Imperialis victorie festum sollempni gaudio fideles populi
celebrantes de tanti triumphi preconiis gignitur letitia gaudentis

Regi Francie et aliis Regibus super obsidione Civitatis Viterbii. Rubrica

Submiserunt novorum emergentium varietate mate-
riam tam nova quam veteri scribendi cogimur
ut ad vos plena notitia morum venientium ex certa scientia
perferatur. Obsidentibus nobis siquidem Viterbiensem Civitatem
ad expugnationem eiusdem per infinita multitudine machinis
preparatis expeditus visa est summe subtilitatis et industrie via
que appositionum in acceptis aduceret et iustum animi nostri
motum quem inopinate perfidie tunc nos et Imperium pro-
petrare commoverat preter omnem spem nostram et eorum me-
ritum nec ad vindictam nobilis ira procederet delinquet ac me-
rito sancte Romane ecclesie Cardinalis precipuus amicus noster
ad talia mitteretur. O. videlicet sancti Nicolai in carcere Tulliano
dyaconus cardinalis qui sue fidei puritate diffidentiam mandi
expetentis nos in iuste conceptam ab intimo nostri cordis eu-
elleret et intercessionis amice dulcedine nostre gratie dulcorem
emolliret. Cui nullo modo possemus ex fide promissa debita
nec ex affectione preces quantumcumque gravissimas obaudire.
Supplicavit itaque nobis ex parte eorum amicus noster homo longi
et primus ex parte pro se et suis obsidione Viterbii recedimus
et pugnationis civitatis eiusdem remotis in sultibus nostris
et diruti machinis laxatisque quas magister Rainerius
cardinalis ille numquam famosus amicus noster stipendiis undique
ac balistariis congregatis quibus hominum sanguine et vitam
obsessis interius defendebat adhibitis administrum defensorum

obsequiis mancipatis fratribus minoribus et predicatoribus qui de
manibus propriis tanquam ex pharetra sagittas mortiferas educentes
iaculatoribus admittunt de missione quorundam peccatorum quos secum
atque liberaliter nos occidisse inscribebant // Nos autem ecclesie matris
nostre preces consueta iam exauditione devote suscepimus quas tamquam
pater et tamen familiaris amicus noster ut diximus affectuose
porrigebat minas nobis propter summi pont. et cardinalium
omnium generaliter et specialiter exprimimus pacis inter nos et ecclesiam
promittens expressim // Adiciens ex stipulatione nobiscum con
tracta sollempniter // Et repromittens quod Symone Comitem
Theatinum et alios milites nostros theatinos et Latinos necnon
et Viterbienses omnes quos in Castro urbis quod fide intra pug
nantes [illegible] perfidia tenebat inclusos nobis restitueret
absolutos et quod Viterbiensibus predictis in Civitate morantibus et
ad nos exire volentibus seu etiam aliis civibus civitatis
eiusdem qui rectorum suorum civium comitantem perfide recti
pariter ad nos pedem converterint nulla gressus in personis aut
rebus iniuria seu molestia inferretur // Nunc audite
qualiter omnia supradicta sint nobis ex fide promissa servata.
Inprimis tamen Comes quidam theotonici supradicti milites et alii
de regno Sicilie in rebus ipsorum sibi in violentia predam
Romanorum et Viterbiensium manum in predam direxitis quam potuerunt
de castri septis iaculamentum et lapidamentum inmittebant // Card.
O. domine [illegible] valente [illegible] ipse
Cardinalis prefatus vulneratorum ipsorum [illegible] sanguine ma
culatus [illegible] sibi propter [illegible] formidabat
Viterbienses ad fideles [illegible] bonis suis omnibus spoliati tum
rebus ipsorum et domibus funditus diruptis et igne succensis
non sunt ad nos contra fidem promissam [illegible] promissi sed car
cerali [illegible] custodie mancipati. // Quod ad peccata [illegible]
ad defensionem urbis nobis et imperio Stephania [illegible]
subtracti [illegible] tamquam ad liberationem [illegible]

Donna naviganti bus fuerat indulta remissio peccatorum postquam nos ab obsidione urbis supplicantis ecclesie potius precibus quam Romanorum timore deducti distessimus, aliqui expeditibus castris nostrorum fidelium que tenebat aliquis seu aliquorum instinctum quorum adhuc tacemus nomina simulato quodam rigore virium post dissolutum nostrum exercitum nobis ab eo longe moran tibus combusserunt. Sed nec hoc est nota Romanorum pusillanimitas offensa nec quantum pudor in aliquo colorata quod ausi fuerunt inappellata quodam quorundam nostrorum fidelium regne tonlunte et rusticos quosdam suppellectile pauperem spoliare / nec sic fuerunt hoc anno magnanimi quod nos maiori indultum sed minori peditum quantitate urbem proceribus augerent ni forte ex prius indulta remissione peccatorum tamquam de paradiso securi se vellent audatores ex pone et mortis indubitate se offere periculis amatores. Hec sunt que nobis nova et enormia contingerunt horum tamen omnium apud nos nullos diffamaverunt auctores enormitatem commisse facinoris nolumus ad presens proferre sufficiant quod etiam quod ingrimus. Cardinalis pro statu ... preter omnem culpam suam terre violata possessorem domino pape quod sibus dispiciunt ... et supplicari ... probabilit expectantes / quod si sibi commissa ... offensa displiceat offensores correctionis debite iudicio puniat et nos ex premisso ... placebit. Offenses etc. Petrus de Vineis principibus Alemanie super captione terre Mediolani et missi ad curiam Rome

Quia nos inter constie postulat et effectus integerrime fidei exequitur ut de ... dispositis Romanus imperator ... fid ... relacione veri

dum novellam ea que sub eius notis aliquibus huius diebus
in Ytalia effulsere evidenti ostendimus veritate // Cum exacto
imperialis maiestas sub dyadematis iura reciperet et
imperii sui vectigalia vendicaret Lombardorum precipue me-
diolanensium nephanda temeritas et audacia detestanda cum
suis confederatoribus ausi sunt adversus faciem contra solem
filii belial. facta sibi perdicionis confingunt / discipulos sibi con-
gerunt / non tamen congregati conservant / Egredientes nimis
ridiculi detrimentis volentes in insidiis ponere in leone
rimati sunt sanguinem et habilitate damni venerunt cibi non tamen
sunt pergunt saturati / Et dum tam iniectata sunt impetu
lolium perdicionis filii ut nomine se gentem perderet et zizaniam
que vulgo lolium dicitur seminarunt / O quanta erat multitudo
militum quanta vanitas bellatorum ubi superbia pulsaverat
tympanum voluptas tuba gemit resonat cythara plaudat
lyra et sic voluptatis ager cum pudendi decoris in frugibus
pullulavit / Sed dum gloriantur in curribus et in equis ipsi
electi principis exaudiri in tempore in nomine domini gloriari.
Sed quia facile est celi multos in paucis concludere / Prin-
ceps fortitudinis dominus Fridericus dimisit esse quos habebat in ex-
pedicione / Comitatibus lombardie quia ipse rex Salomon
pacificus heres pacis quantum in se erat pacifice corrigebat / et cum
sit avidus sanguinum non pepercerat eos in sanguine civium ex-
haurire Sed quia leviathan filii experirentur taliter
verbum dei noluerunt et quiete se inmolestebant corpo-
notes et vociferando dicebant persequimini eos quia spoliare
precium. Sicque dominus tamen de celo victorie ministrante assumpsit
scutum bellum et gladium et arcum amicis suis comitem angelum
dominum exposuit huius scutum loricam induit sicut gygas ac-
cipiens in hiis scutum huius regni milites et paucos theo-
tunicos ac quosdam Lombardos quos in expedicione

ducis milicie contingerat remansisse. Et dum cives fortes
cum forti principe intrant bellum exclamaverunt tubis et
audita est vox tonitrui et stuporis. Euge euge ad Me
diolanum impiger advola felix. quo audito Mediolanensium fere
nitas statim fuit perterrita compagines sicut cimbala sonuit
arma et dum clamenti quilibet desperatum teneri non poterat
gladius quilibet mutuus in seipso tractatus. Vir conquestus heu
heu aut me quia sic torquens nos acros et inspectores
et infirmatores felix. fit clamor ad sydera ve ve tibi infelix
Lombardia. Quid plura mactatur senex puer diripitur
iuvenis et intulus ymolatur. Campi madefiunt sanguine
et inter fetores exhibuerant ubertate. Quam male signa
iacent quam bene sternuntur hostes terre felici gladius cedem
siciens haurit sanguinem vorat carnem et dum in tante
rebellis extollitur eius tante rotunditas profligatur. et sic principis
audacie seviens in Lombardos subintrat totas turmas et
inebriatus est gladius sanguine occisorum. Quia dum rebellis
turba deprimitur alios mors glutit et per gladium et inimicos
cathene advinctos stringit et relegat circa collum. Currus
equidem Mediolanensium currus glorie insuperabilis capitur et cum
eo .M. filio ducis capitur Venetorum Mediolanensium potestate tempore
captivatur qui cum esset superatus cum tota milicia fluctuante infelix
est postmodum unda civitatis quam habuit princeps victorie
ad laudis titulum quam ad illum ad alme urbis populum destinavit.
Et Mutavere rebelliones nequissimi olim gaudentes quomodo
mutaverunt eorum gloriam in similitudinem vituli manducantis
fenum et paleam et qui nutriebantur in croceis ymma per
lustrant caveam et amplectentes stercora spectant finem
dampnatorum. Nunc autem cum Mediolanensium et rebellium ligitima
nata profusi in fronte et ruboris stigmate insigniti.
Crassas quondam cervices pedibus applicant et se suos quam

dentes muros diruunt fossas replent. Et ad obsequendam
iniuriam et ad inventionem animadam elaborant. Sed quia
nullus semel ore receptus patitur sanguis mansuescere fauces
Imperator magnanimus contra stragem magis gestiens quam
salutem solum pudorem reputans bello non vincere qui potius
viam ruine contradicentibus opidi. Et ut illius resistendi
firmat audaciam truculentus acephalorum pathagit ad inmdictam
Quocirca vos qui estis fide perditi perclari mente natione nobiles
virtutibus locupletes iterum tunc omni reverencia tamen victoriosi
principis celsitudinis magnificenciam formidetis potenciam
magnificetis honorem ut per exhibicionem bonorum operum
gratiam mereamini consequi beneficia promeritorum etc.

Echelmo super deditacione civitatis Faventie

Licet per plurimis diffusa merita ex consciencia gravium
quas in vos commiserat offensarum desilient actes
mendatis vestre fuisse Faventiam tunc vestre obsidionis
imbus ausa est aliquamdiu restitisse propter yemis intemperiem
qui diffidenciam convovebat. Nunc autem cum tempore adveni-
ente tempore quo civitatem eiusdem muris et machinis
dirutis et fossis vestris sub terraneis intima penetrantibus
civitatem ut bellum tam interius quam exterius gereret et
cives oportet corpora per muris exponere et congressorum vestrorum
insultibus exponebantur quo minus gladiis bellatorum aut
auctoritate exercitu vestro illaternis confidebant se tueri. Quapropter
ad implorandum vestre magnitudinis clemenciam veluti qui
virium et iam incumbens exterminium formidabant tota
se animositas illa convertit ut quibus expugnatio propria
mortis periculum minabatur vite munus indulgencia vestra tri-
bueret et iram que super exaltato iudicio possidebatur
mansuete concessionibus locum venie reparet ad clamorem
implorationes populi ante quem quondam notata rebellio se facit

equitas respondet ad opaudicionem indigne recipet iniuriam
et victoris cuius tantum clemencia mediatur et cum victis misericordie
agere nos induxit. dic ei venientibus ad pedes nostre clemencie
sanctitatis et ad nostrum beneplacitum et mandatum in nostra
manu bona subiacentibus et prestantibus fidelitatis debite prestitis
iuramentis et illatis quibuslibet que fecerant abiuratis eos
ad dominium nostrum et graciam accepimus benigne omnibus eorum
offensis nostram misericordiam preponentes / tam gloriose vindicte
generis penitencie ignoscentes noxiis quam potuerimus vindicasse
ac felicibus victorie nostre titulis ascribamus saluti restitutos sub
ditos / et vivendi beneficio condempnatos ut nil suavius nil
iustius atque benignius resumpto iugo imperii de cetero valeant
experiri // Nec est quod amicus cedis nec ad effusionem sanguinis
sacrorum aspirat imperium quod tamen illustrat potencia solidat
et veritas ambiunt pax et iusticia complectuntur in libertate
mansuetudinis nostre ac patulis amplexibus pietatis immense
precedimus confluenciam fidelium acceptantes et ad rebellium per
tinaciam edomandam conformamur et pertinaciter insistentes
ut qui potencie / nostre manus sequi voluerint et inimicorum per
tinacia perdurare / munitorum altitudinem et vallorum profunditates
ad insistenciam nostram evadere non confidunt nec diffidant quin
finale quandoque apud auguste sedis gloriam misericordie graciam
invenire / Sua vero que intime zelus fidei nostre facit labores
et honoris non ignorantem quam pro nostrorum rebellium confusione
et iusticie ac expandende pacis augmento nobiscum dici et esse
in multis temporibus et periculis preponere comportamus pro confusionem
Faventie ad universale gaudium intimamus qui pro indefessas
vires et virtutis tue constanciam nobis victorie titulum
vendicasti etc. In principibus et universis fidelibus suis
scribit quod fuit debellatus ante Parmam
Ne de fama preambula sub incerto distrahens animum vestrum
incerti eventu relacione contraria valeat perturbare

facti incautam proditione presentiam senie dux nunc declinandum
eum post captum et destructum pontem per Mantuanos et
Ferrarienses infideles nostros per rivos apud Pegaum multo
labore ac studio fabricatum adeunt Mantuani et Ferrarienses
infideles nostri per alveum padi cum multitudine navium discur-
rentes. ¶ Parmenses pro viribus nostris quos in conceptu
eis per pontem navalia subsidio iam fere tunc non
modica nostrorum necessariorum indulgentia coartaverat victua-
lia et alia necessaria copiose ministraret considerato quod in
reparato et bene munito ponte viam per Padum omnibus
nostris navibus quadam scriptura padi capitis prius super
padum pro Remonatum et Mutinam fideles nostros erat
et hostium nostrorum navibus armatis hominibus armis
victualibus et omnibus contentis in eis non sine
magnis laboribus et expensis fecimus fabricari pontem
quem ipse fossatis et propugnaculis ac strenuis defenso-
ribus aliisque necessariis sic munito quod nullo poterat
hostium ingenio vel viribus occupari. ¶ Parmenses vide-
ntes pro completum pontem optime quod munitum per quem
subtrahebatur eis prosperiori navalis subsidii copia qui
defendebant in perpetuum spem adeptam quod amodo de vita
desperati nostrorum rabiem incidentes elegerunt potius per
pugnam subire vel favente eis prosperiori fortuna de
nostris manibus liberari ad instinctum quorundam proditorum
qui nobis victoriam in spem fidelium proditores moriebantur
de Parma die tam milites quam populares qui
experientes victoriam per insultum circa horam terciam solum
apud fuerunt aggressi et cum quod nobis ac fidelibus nostris
hinc proditionis ignaris darentur ad arma spacium tollendi
totum locum ipsum globo ignei undique occuparunt quibuscumque
rebus et victualibus nostris datis in hostium manibus

Indiccionem et predam. Impersona vero vestra per graciam nedum preteriis sed cum multis fidelibus vestris salui euasistis quibusdam pauperibus et lenibus personis quas fuge presidium saluare non potuit in capcionem deductis per manus hostium trucidatis etc.

Petrus de vineis cuidam suo amico super de commenda expeditus Imperatoris

SCimus et experte sensimus quod barbarica terra vos teneat que nedum ardua sed desperata negocia nobis mediatur. Sed nobilium virtus in aspera necessitate perficitur fortitudo nauis in pelagi fluctibus approbatur. unde et nos conuenit non emolliri delicijs nec euentuum necessitate turbari. Cito tamen omnia que de nobis sunt finem habebunt. Cito enim principes mei qui ex aliud iaculorum acceris de mota sagittacione pugnabant ac in mutuis luctabantur brachijs in conglutinacione pacis labijs veniunt dissoluto naufragium nethe neathe. Tybur tenditur. Rome interim videatur iam verba pacis non sit ut actenus in mestis auribus audiuntur concordie viam quam omnino hucusque voluptas obstena preclusserat hostium necessitas iam aperuerit. Inuitractatu vero pacis nobis absencia vestra non obcedat quia morem presencia plena supplebit etc.

Petrus de vineis super dedicacione cuiusdam ciuitatis

GAudium quod super omne gaudium maximum reputauimus quod merito potest dici gaudium gaudiorum ex dedicacione ciuitatis in qua repugnancium spes adversantibus sola remansit ad illud nondum per vos ut superbam primitus accepimus sed per alios qui maiestatis vestre reportare litteras meruerunt cum quadam indignacione verecundie nostris quod eciam notis accessit quia qui tante dulcedinis fore debuit primus acceptor ut ficte fidelibus alijs vestrarum partium dispensator forsan eius expone in eam ab alijs qui me in ipsius accepcione preuenerant perceperissem et forsitan factum est ut in temperancia gaudiorum quam habitura eram de tantorum

felicitate successiuum exprimitur ~~successiue~~ huiusmodi retraheretur
in medium ne in iocunditate tante gratulacionis accessus par
uitate virtutis mee que ad minus forte tripudia fecissent mag
nitudinis sue mirabilibus absorberet // Magnum quidem laudo
si per hoc verecundiam non depono cum tanto fieri in prima huius
acceptione dulcedinis et in aliorum exarigacionem feliciter quanto
bellans esse dare quam accipere ipso diuini oris oraculo proclamet
non tamen est verecundia ista sed efficax ut vel gaudium meum
in aliqua parte diminuat vel pudorem me faciat huius audiri
macrimonam dependiulus audiendi iam ut quoquomodo vi
sionem eius tamen societatis agnoscam // Non pudet me
de materia ista cantantibus aut de inuenctis cum hanc solacia
ista per omnium ora deferat decurrat per omnium gesta se proferant
et nichil iam non aliud quam per famam publicam annotescat
Vndecumque aut ista notis meis obuenit heu grave paolini //
heu quod dilexi et cum legitimus factus sim tam possessionis
desiderate possessor interualo reputo sine de titulo proponem
Sed tante victorie factus auditor semel iam spero ut
cetera que in agnum huiusque tue serenitatis impedimit ad
uentum diuina gratia prosperante iam cesset ad retecanda
corda fidelium uestrorum potius serenitatem tuam faciem
quam uniuersa terra desiderat felicibus auspiciis contuitis

Senatori et populo Romano sum
ferendo eis graues minas etc.

Preterite culpe uestre quiam quod sub patientie acternis
regularitatem duximus factionum uestrorum facientie
proterinia cum tollerationem pati ulterius non valemus
et in hoc motus uestros restringimus et audacie vestre frenamus
instinctum / nec posset alio culpam expectare et equo tramite
innis ius serenare nec cesset sibi natura omnem quod uolumus uestre
cum uoluntatis tempus de intencionis fonte colligimus et
de utilitatum puteo temperamus Dudum etenim si subticesti uin
elegi non celauimus dum vix aquila uix pressus pueri in Rome

psside cingebamus dum me victorie gladius qui vinci ne sciunt propriamitatis strepitus sic gressus meos preoccupaverat sic pusillanimitatis affatus obtexerat sicut in experientie libro legere potuistis quod cordis palpitatio non cogitabat metu infectus Nedum quod in modum audacie ymo insipientie ut loquela sit expositum testaream incitastis victoriam ad ulcionis meito firmam sicut inprudenter nam acceptastis nec quod licet mea sit ubique corporalis presencia me tamen ad longinquos orbis terminos lapsavit habere potati de talite babillonis nam posse nostrum quod contra meum potenciam non posse computat fecistis reptilibus tyberinis omarum pontes assiduum ex quibus eam pro dijt singulus telas arenas tepuistis Cum itaque omnis subita rerum mutatio non sine quodam quasi tonsilitu premiat tuorum itaque temeritatis eventibus potentie me opposito mutate iudicium meum dissolvet babilon damasco confrecet sufflatorum consumet in igne sedes ad aquilonem porta torquet et lumbat ormum terra lumbos posita consuetiste fiet me serenitatis industria quam divina virtutis non desinit illustrare et que livore tenebrositatis tunc se fere totus orbis inclinat faciente divina clementia per locum atque urbem sibi senoet emolui ut aqua Romanam Tarpeiam meruit nolam me nobis terra subiaceat quibus tres fuit mare fouet et ad eam omnia desiderata succedunt.

Cuidam Comiti ut per se ad pariendum cum ipso contra inimicos Rubrica

Plena dant nobis preterita fiduciam de futuris ut sicut te actenus expositae propriam et industria specialem semper invenimus ad beneplacita mea paratum sic natura sic me experientie constantia quetique meum et

et imperii honore respiciunt fidelius et sollicitate commodis af-
fectibus exequantur. Cum igitur presentium negotiorum et temporum
qualitas exigat fideles quoslibet in nostris fructus multo
uberiores solito nunc et nos experte devotionis tue recognovimus
et certum attente quod si unquam te dudum obsequiis nobis
et utilem exhibuisti fructuosiorem deinceps ex opere te prestes ut
fide tua pro fructum efficacia succrescente erga te magni-
ficentie nostre dexteram liberalius extendamus. Nam cum alias si
quidem cogitationes nostre proposito stabili tenacitate firmamus
adeptos in manum forti et brachio extento nos conferre ut
fidelium nostrorum qui possideri nostre nomine et felici statu imperii
propositorum perpessa et rerum dispendia non mutarunt amplius pro-
miorum retributionibus compensemus et effrenemus superbiam
nostrorum rebellium qui nunc de absentia nostra forsitan gloriantur
potentie nostre malleo conteramus. Nunc super etiam ad corro-
randas in melius vires nostras Calo Johannes imperator
Grecorum illustris dilectus gener noster magnam nobis quan-
titatem armigerorum et gentis alterius destinavit cum quibus
et aliis magnificentie nostre presidiis que preparamus instant
sicut ad confusionem nostrorum rebellium proponimus victoriose parante
quod potentie nostre in civitate prius ipsa adiciat ut insurget

Regibus et principibus de proditoribus suis et prisionorum conflictu Fra

Ne fama preambula que multorum narrata relatibus
diversas invenit novit voluntates eventum
sinceritate distendit auditum verum forsitan de offendet amicorum
teneri turbaret aures hostium demulceret. Ecce quod ipsam
formam et modum victoriam ipsam que nuper contingerunt
vestre dilectioni presentibus seriatim et breviter denotamus.
Conspirantibus autem in necem nostram a quibus expectabat

nostre fratribus quiprimo domesticis potius et alumpnis videlicet.
Tybaldo Francisco Pandulfo de .. G. de sancto Severino // eorum
complicibus nobisque per alios exquisitatoribus factionis ipsius
conuictam nephariam venenati et ipsorum manibus vitam
nostram in noxiam. dies inspicabiliter exstruant. Sed cum nos
tantum scelus sic incertum sic incredibile penitus haberemus
pusque adultorie veritatis indigene nostra serenitas peruenit
Subito Pandulphus de .. et Jacobus de Morra ex cogitate
malitie participes quos lesa sub conscientia simulabat cum
aliis sociis principalibus huiusmodi facinoris in Curie nostre partibus
se per fuge subsidium absentarunt // Tybaldus vero et Guill.
predicti morantes in Regno et alibi mortis nostre nuntium
tamquam indubitabilem expectantes // ex inexpacto nuntium au-
dientes. motu terribili velud de celo fulmineo ictu percussi
ad duo castra nostra // Capuacii et Sale videlicet sub silentio cum
latu furtiue subito proditione confugerunt ubi presumpserunt se pos-
sent rebellare et hominum defensione munire fuerunt contra fide
regnicolas prius occupati fidelium et collectis undique in unus
circumspectis. Nos etiam apud Grossetum tunc temporis.
existentes. postque proditione nostre periculo caute prouidimus
in hereditario regno nostro Sicilie veluti in pupillam oculorum
offendi nullatenus patientes continuatis laboribus et diebus
ad eius celeritate prouidimus procedendum // Post felicem autem
ingressum nostre maiestatis in Regnum quamplures fideles nostri
regnicole qui ad proditorum ipsorum falsis suggestionibus instantia
pro mentite nostre mortis spem friuolam conspirationibus
et conflationibus adheserunt. Postque autem sibi in contrarium cessisse
uidentibus veritatem indigene ipsius lumine emicuit proditores
eosdem tamquam ipsos nolentes comitare consuetis cum illis speci
frustratos imaginem reliquerunt // et cum non nisi in duobus.

predictis castris tam Salerni videlicet et Capuacij se tenere prout
prescripsimus receptassent dumque exinde castris Salerni videlicet
et de Sancto Felice et .. filio eius proditoribus nostris carceralis
custodie mancipatis fidelium nostrorum regni comita devocio
pervalidam et instantem expugnacionem ipsius ad maiestatis
nostre dominium evocavit et sic reliquo tamen exceptis ipsis
Capuacium scilicet adulacionis eiusdem a primo diffusis difugium
ex tecturingi clara nostrorum fidelium devocionem mandavimus pro
ditoris predicti quibus nulla aspiravimus suffragia remedia
velud ex duobus predictis castris cum aliis remanerent uno
exfortiori predicto manus nostras effugere non valebunt ./.
Et sic tamen iusto iudicio quod velocis de proditoribus noviatis et
eorum sequacibus volumus recepta sit in brevi confidimus de
perpetua regni securitate disponere quod nobis vel successoribus
nostris in regno vel ex regimine agentibus nullam penitus imposterum
dubitacionis relinquatur. Non tamen propterea terra presentiam nostrorum
rebellium obmissimus fere civitatis nostre propterea vel aliquid
mittimissimus qui per dilectos filios nostros .. H. illustrem Regem
Sardinie in Ytalie partibus generalem vicarium et F. tem-
poralem attendimus deputavimus gubernandum ut sic
proditores nostros et rebellium reliquias in adventu nostro con-
tinuati potentie nostre malleo contereremus ex potencia nostra
qui sic spectu comprimus occultis et longis insidiis offendere
nunquam poterant fructuosum sibi fore non senciant quod
potius de nostra spiritu doleant semper in absencia nostra glorientur
ut pote cum nichil de hiis que nostre emerserint mag-
nificencie nostre detraxerint in nullo penitus fit nostrum cum
cum diminutum / Sed tanto magis adaucta nostra potencia
viribus tanto facte sint divitie longiores quanto propter enormiter
exacugitati sermonis que post partis gustum dulcedinem
guerrarum excidia inclinabant terra nostros et nostrorum fidelium ./.
Set populacium maxime est attonsa devocio fides simul firmata

ex addicione quoque additum de quibus proditorum nostrorum requirentes
eos pro offensam quam sponte destituit et quibusdam eorundem
liberalitatis manus longius dilataverat late obiectionem nostro
ad auctus esse cumulus quamquam istud accidunt nobis renitentibus
et invitis ex quo potest manifestissime comprehendi magna
quidem nostrorum et largiter promissio per publicam adinvencionem nostro
et titulum libentissime taceremus nisi quod nos publica detegeret
et evidencia factorum accusat quam nos taciturnitate nostra vel
lenis obtegere seu verborum involucris excusare // Apertum
namque sermonis patratores tam fugitivi cordis quam obsessi
furiam amorem stipati consorcio [illegible] ab eis coram nobis significaverunt
recepto auctoritate summi pontificis per apostolicas litteras.
precedentes negocium apte se gerere sacrosancte Romane
ecclesie predicaverunt ac mortis predicte excepere dationis ante
summi pontificis assumunt intentionem // Hoc ipsum capitanei predicti
quos in expugnacione castri Scale nostrorum prompta devocio
fidelium carceri mancipavit // Insponte vero extrema
confessione sua qui mentiti nepharia que fecerunt morientes
coram omnibus publice sunt confessi // Rauennas archiepiscopus
eius post Venetiales sectionem suam // Commutat alienus Ro-
manis redimet prius a nostris fidelibus nostra castra recepit fu-
turo in falsitate predicavit quod nos infra breve tempus
per simulacionem nostros atque domesticos occidi mandavit perfidissima
deberemus. Hoc nos teste supremo iudice cum verecundia loquimur.
velud qui numquam de bus nostris scelus huiusmodi nostri credimus
nec audire quod gentes nostra et pontificis tam crudeli morti nos
tradere nequiter voluissent // Absit enim a nobis semper utrisque nomine
altissimi abhominatio quod etiam super voluntatem et in
dignum eius apostolicus passus coram nobis in Lugduno concilio cele-
brando in necem suam vel aliorum ex fratribus consentire
vellemus quamquam nos fuerimus per nos nullos fidei nostre zela
tores [illegible]

compulsacionem contenti nos iusto defendere animo velasti sufficientes
repulimus // Pugnat enim pro nobis evidentissime dominus
qui nedum civitatem nostram de manibus inimicorum nostrorum eripiat
quin immo innocentium vices et culpa tradit in manus nostras
Nuper enim Cardinal. Raynerio nostro nomine et honore eam
illo instigante Iacobo de Morra proditore nostro cum presumerent proinde
ac dicti inimici nostri rebellibus prope castrum Spoleti die ultima Aprilis
preteriti mensis Martii ad depredacionem fidelium nostrorum procedunt
... de .. fidelis noster in ducatu Spoletano vicarius generalis
quorundam theotonicorum qui sic instantem habere poterant
minimisque auxiliis virtute nostri nominis excellencie nec non
felici fortuna hostes illos viriliter et potenter aggredi fidei
potius quam multitudine peditum armatorum devicit castris
Ceteris hostes qui fidelium nostrorum gladiis sine pompa ultricem
decem milia de rebellibus prius perfideles nostros captos carceri
nostro includit nec tamen hiis tantum curam et curam prospere
fortune felicitate et nostre iusticie debitum permanserunt
Vicesimo namque decimo die presentis mensis Aprilis // Civitas
Capuacii cuius ausus terram inimicos curat ingerebat scelere
et vilius extitit expugnata per fideles nostros
regnicolos qui ad fidelium nostrorum abundanciam ne magis
nostram. Quod ipsorum nature regionis munia grande exhibent
urbe quadam fuerunt recentissime quod factum est sic prope sit un
dique nostra potencia perstringat obsessos qui potius carceratos
ut sola se valeant spontanei gladii morti sub ditione vel
captivitate capitis excepte maritime presidio liberare. Require.

Militibus scribit ut de stipendiis non missis non
murmurent promittens eis per communia magnifice
Et si stipendiorum defectus quem pati nos actenus consuetis
nostris extitit gravis nobis extitit in festivus gratum
tute eius si diligentius advertitis eam duplex allevat. // Prima
quidem pro nobis et familie nostre necessariorum suffragiis ut

.. acternus modo subito non potuerit. dum reddit ipsis nos
subditis super hoc quamodo non propter necessitate possibilem
nos facere debuit egestatem. // Secundo quod dum laborem ne
cessitatis instancia de quo nobis deo teste compatimur debi
ta consideracione pensatur ad vestrum singulis commodum nostre liberalitatis
dexteram huius gratitudo fructuum quasi nos per debitum obligavit.
// Exprimunt igitur defectus preteritorum et sequendum nobis forsan
in antea iminere contingeret subsequentes sub certa numerorum
distribucione nos volumus in negocijs nostris ipsorum parciumque
personis proximis baronibus relictis et salubrius ordinatis ad presens ras
felicius et in fallibiliter gressus nostros dirigere intendamus
sic nostris necessitatibus tam de stipendijs quam de alijs benefi
cijs providere magnificentie facientes quod nos in nostris prefatis
negocijs merito delectabit Septima Rubrica

Ezhelino de Sarracenis redimendis ad mandatum

Qualiter post obtentam imperij de perdicionis nostrorum
infamie nephandorum excessu tue fidelitatis au
ditibus sponte stilo leticie intimaremus licet eius exp dimis
simus et tecum quibus pectori nostro continue materia
cogitacionis infunditur, preteritorum ipsorum de processu requirit
quasi tenui principe quam specialiter actenus meditacionibus nostris
occurrit et statum nostrum in regno Sicilie retinere // Suf
fragabatur hic id alia necessitate non minus eundem Sarracenorum
videlicet commendanda prenitas qui sicut ambilis fidei dexteritate
sed impares potuerunt nostre maiestati sempero impugna
re. // Sed ut discamus nobis quibus indirecta dirigantur
et aspera in vias planas // Sarracenos prefatos tanquam
timore nostre potencie perterritos non fortune volentes utcumque
qui pacis non valentes resistere vel obsistere in fronte vontre de
scendisse solam benignitatis augusti manum implorantes ex

quo te ac ceteros fideles nostros spes publica confovet ut eadem
nobis post terga remaneat quod tamen in posterum dubitationis
adventu et quibus impedimenta sublataque nostrum huiusque oppor
tunum retardabant admodum rebellium reliquias finaliter
conterendas tenuique rebelliones ad gratiam potentie gladium ex
ere intendamus

Ad Possonienses ut procedat contra Lucanos

Antiquam superbiam et superbam furiam Lucanorum qua
succensi frementes se contra deum et Romanum impe
rium erexerunt supersedendum esse per singulas litteras recensere
quia iam latius divulgatam vos credimus non latere sed
nos quosdam excessus eorum volumus sub silentio preterire
ut celsitudinis nostre zelatori honoris ab hominibus verius in
quietatem ipsorum ad nostrum et imperii ob mandatam iniuriam
grepant et iacturam si illi monitis nostris blandis super
contentis iniquitate qua ceperunt perstantes predictam ter
ram hostiliter invaserunt iniecta multa enormia quamvis
Unde ne tantam iniuriam nostre negligere videamur mate
rialem gladium exerimus in eosdem ipsos tenuique a inimicos
imperii prosequendo mandantes ipsos receptos ab omnibus
terris civitatum / et specialiter quod contra nos collecterent pro alteri
nostram misericordiam implorarent / et alius malleum
nolunt evertere / sed in dominationem contra excessus ex
cessibus cumulavit / et procerbus penitentie verba super
bie blasphemando. Verumtamen illorum superbia semper
ascendit / donec etiam exsurgens iustitia iudicio subve
niat et subvertat conditionem duplici contritione. // Sinceri
tatem vestram rogamus attente quatenus eosdem Lucanos
sinceritate debita pro... eis integra faciatis contra
iniuria alias quod procedatis contra ipsos sicut melius videritis
expedire etc. Tyburtinis conformis eis ut sint firmi
in fide promittendo eis eis multa bona etc.

Quanti sit fidei vestre sinceritas quam erga nos et im
perium gerunt semper mentis alacritate pretendis ali-
cuius piam verborum argumenta non requirimus cum effectus
operis dicti responderint coram nobis exprimunt declarat
et constans vestre professio testes quotaliber dispositionem sollem
nior interpellat. Certum enim ymo iam indice facto
probavimus qualiter tiburtinorum devocionis integritas semper tam
continue se vestris conspectibus in rebus exhibuit et in
fide vestra constantia devocionem spiritualiter ostendit. Certum
enim quod fidei vestre professio depositis hostibus impulsa co
natibus et continua sentientes inanitatis offensam vel
potius exorbitantie offensionis iacturam in eo semper est
in animis simul probata fervencior qua lesionem pertulit ac
tenus gaudiorum. Ad compassionem utique concordia ymo ad re
compensationem ex animo libenter admittimus adversitati vestre
que iminuitur que tam placate vestra servanda suscepistis, tam devo
ti probata morum fructuum exterminii portatis de quibus et
aliis vestre fidelitatis obsequiis que sic ut disponimus vestra
magnificentia certa foret, tenore cum literarum nostrarum prelatis
etiam nunciorum quos nuper ad nostram presentiam destinastis
plenior nobis exprimere facta fide si super hoc frivolo et
tu tempore sicut honori vestro convenit et fidei vestre requiri
rat integritas benivole pertractabimus providentes quod in fidei vestre
constantie iuncto gaudebitis profecisse. Ceterum vestre devo
tionis audivimus quos vestre felicitatis avidos credimus
ex nostrorum prosperitate profectum suum fuerint addicimus quod negociis
que per literas alias vobis scripsimus feliciter ordinatis in Tuscia
feliciter nos recepimus auctoritate ubi divina favente cle
mentia plene gaudentes corpore benefitio prosperitatis prospere
regnamus divinitus ac singula nobis ad vota succedunt
utique moram modicam trahere disponimus capientes spatio in

prospero felicibus successibus auspiciis processimus // Vos-
igitur ad sinceram vestram amore solito amplectentes quam sperimus in
vestre compassionis et liberalitatis magnificencia tuendam dispositionem
vestrorum fidelium liberaliter intendatis ut fidei vestre constanciam
dignis extollere laudibus ac labores vestros dignis retribucionis
premiis merito valeamus etc.

Comiti Comitibus et Nobilibus ut
parent se ad procedendum armata manu
contra suos rebelles Fabrian(enses)

Quod cause nostre iusticiam disposicio superne
respiciat potestatis evidencium argumentorum experimento
colligere datur quamplures ex hostibus qui diucius omnimode
non absque materialis gladii vibracione deterrerat multi operis
ut culpas suas penaliter doleant in laqueum nostrum et captivitatem
insuperabiliter inextimantes materiam querere qua opportunam
invitam ad sinum nostre potencie spontanei venerunt. // Scitis
etenim qualiter actenus aliqui Marchiani ad falsas suggesti-
ones capitanei et aliorum prophetarum evangelizancium verbum
guerre et nostre fidei hostibus impudenter erraverunt et tam
diu et tam diu passi sunt hinc obumbracionibus seducti
quousque suspicionibus et vitia seductorum que diucius latuere
eos poterant evidenter cognoscere potuerunt // Nunc autem
fortune nostre prospectus que solet nobis placidis arridere
dum provenit et prospera signa placide gravitatis dum ingra-
titudinis vicio quod commisit oppositum visa sit actenus tergiver-
sari aliquando ante / faciem tamen placitam rotundam quoque monstrant
dumque maiores marchie // civitates et precipue Civitas no-
vellana (?) signa consiliens ex singulis suggestorum devictis fraudi-
bus. et in ea cognita veritate ad fidei nostre cultum mansuete redie-
runt et erroris preteriti viam et astutie placide confusione redime-
rent ad fidelitatis permittam redire volentes Anglia et tumul-
tuosa conflictu. Statte cum hostibus et signum crispbac (?) ex fide si-

dei sue constanciam experti multis de melioribus et aliis
rebus et tu eis generalem iudicem Marchie aliosque fideles
pro amicos nostri carceris congregaverunt ex quo fiducia nobis
certa promittitur quod tota provincia subsequens ad fidem nostram
cultus reducet si tu partes illas ut credimus potentie et
magnificentie requirimus. Volentes igitur quasi nobis ad actum
de hostium conculcationem auctoris negligentie ab auctore uos qui
laborum nostrorum et honorum expertes esse non sinimus adipiscis
auctorem principum mittimus fidelitati tue mandantes
quatenus ex ... huiusmodi non tamen solum leticie sed
uigoris et animos assumentes omnes et singuli adiecta
ac nos armis et equis prout magnificentiam detulerit
uiriliter appetis ut estate futura tu felici exercitu nostro ad ob
tinendum de hostium de ipsorum triumphum sic potenter pro
cedere valeatis quod ad retribuendum magnificentiam quam propter
hoc et alie nostre deuotionis obsequia stabili animo concepimus
adimplendum. Ea propter efficaciam operum uestrorum libenter
inducimus. Certiores enim esse uos uolumus quod sicut expli
cuimus in nostris semper operibus credimus si inqualibet
liberalitas nostra exposcerit proportionaliter extendamus.

Mediolanum recesset ab hostili impugnatione

Prudentis sunt prouidenda mala ut similiter bona
succedant offendiculo quoque sublato de medio leuius
occurrit et felicior aditus ad occupata Sane tu domine
papa zelator salutis ad ea non miserit que sunt honoris
ecclesie dei Imperii et status prouinciam propter Lombardorum
ne guerrarum turbatio que solet in talibus afferre preli
um processum teca premissa quod absit aliquid difficultatis oppo
nat bona fide consulimus affectione pura rogamus et quia ex

precibus uidemus dispone

pedite Ludovicus districte precipimus volentes cunctis post receptionem
presencium ubi marcescit tesseras hostilis et securitatem prestitis non
solum transeuntibus verum eciam adiacentibus omnibus regionibus
Nos autem similia circa adversarios nostros ponatimus si
etenim pastor hinc inde turbacionum zizaniis in specie fertili di-
vine clemencie super seminari potius semen optare quietatis.

Eidem principi super permissione
expensarum narrando facta sua Regia:

Postquam spem et vota quam plurimi adsuaves
applausus regni nostri Sicilie divina clemencia
cooperante provenimus subiecta sunt auspiciis undique
nova felicia quibus huic calamus exhauriri quod placet
exprimis deferre suaviter cunctis quod delectat quantumlibet
nostre maiestatis adventum dum malicia temporis longe sit nobis
absentibus leticiam tribuat. Civitates et loca regni que pro parte
non modica rebellionis error attriverat in fecisset ipsa
tum potencia nostra tantum sit subdito que plures exercitus nostrorum
in unum fragor edomuit et nonnullos errorum fugata cali-
gine spontanea concessione reddiderunt ad fidei nostre
cultum itaque nichil iam processibus nostris obviat et nichil quod
nisi modicum restat a fide nostra reformare difformes et sic
universis causis plene videntibus quem factores inchoato
materiam roborant cuncta nobis grata provenit et cuncta
nostris auspiciis adnota succedunt // Ne possit tamen tuum
aliorum fidelium nostrorum animos indiscreta credulitas superbire
quod dum deliciosa regni nostri suavitate deducimus preter-
mitte curas providencias intendimus / Eadem quorum presentacione
plenariam tanto liberius et liberalius curare intendimus
quanto facundie exinde titulus nobis extollitur et fa-
cultas nobis ad hoc quod pecunia directa libencior discussisset
pecunie in maiori parte qua possimus quantitatem.

congeimus ut de ipsa tibi prosalubri expeditione negociorum ipsarum
parcium tam celeriter quam utiliter succurramus etc.

Regi Czeffedino qui Machometum adorat

Sublimitati in Regibus et principibus terre in nostre maiestatis
excellencia gloriamus sed precipue in convertendo eidem
suos illius populi reddere ergo Ierosolimitanam cultui christiano aliquando
virtus nostri culminis maiestetur etc. Responsiva ad precedentem

Hylarem datorem diligit dominus et liberalius dare quam acci-
pere beatus ero prohibe igitur paganos tuos ne seviant
in Sarracenos meos alioquin inveniens me tibi inimicum dat

Alphonso primogenito regis castelle de captivorum
proditorum suorum

Detestabiles quidam et seggatum a quolibet humanitate
opportunum Tybalde Framasthij et dilecti de Sancto Serue
et nostro domino de Radulphi de Iacobi de Morra et aliorum
complicum proditorum nostrorum adte per nostre celsitudinis apices
suorum pervenisse iam scimus nec nos delectaret horum seriem in presenti
pervenisse iam scimus nec nos delectaret horum seriem in presenti
describere vel exigere maliciam quam nullo fuisse concepto tempore
gaudemus in quod cui libenter enormes sceleris eorum desiderium expressus
quatenus motus nostros in eos augusti clemencia temperaret
clarior censeatur. Hos
ceterum ab omnibus iure potencie modestior clarior censeatur.
eius qui nos tam iniquo proposito trucidarunt si sic cuilibet
homicidas occidimus iniuste non agimus. Hos quos le-
viti filios dulcedine paterna ... diligimus si tamen
proditores parricidas inter feriales angustias comprehensos in in-
cium mactare ... ut eum clemeticorum ... vivente vivente
incipiant. Non peccamus in hos qui parentes suspendiis
filios exposuerunt martirio in hos denique qui sue gratiositatis
inmemores et suorum beneficiorum ignari. Ac debite fidelitatis
obliti nobilis regium nostre Sicilie ... filij si ... dudum
homines nichilominus offenderunt quod nec in summe culpa conveniens
nec debite pene sufficiens videtur. Ad horum ergo punicionem

indignacionis nostre pungens aculeus divina clemencia que sic apte
eorum infirmavit consilium quod predictum Theobaldum Fran. et eorum
complices in scelerum gradu generis et etatis nephandissimi
sceleris patratores et contra nos divine potencie oppositores
invenientia pergentes consilia et sufficientia proprie subsidia
non permisit // Cum tamen potuissent municiones quaslibet regni
nostri pueri comprimere tum ex familiaritate precipua quam ad ipsos
consiliatorum nostrorum principes et omnium negociorum actorum potestas
preteritis temporibus habebant // Cum ex predictis Andree de r
in regno nostro nostri capitanei generalis nephando consortio per
quelibet castra nostra iurisdictioni sue commissa ponere poterat
et deponere castellanos // Castrum Capuanum nostre ex capite
facili non immerito poterat fundare sic subito sic temerarie
ceciderunt sic [illegible] immiserunt ut nec dominum contra Romanum
Pontificem qui precelsa cacumina montium potenter inclinat. Si
nec contra potenciores [illegible] potencia tueri se longo tempore po
tuisset // Etenim licet non defuisset eisdem longa fiducia tem
poris [illegible] munimine murorum fortium ambitus et copia bellatorum
[illegible] affluit victualium rerum fertilitas proprie // Nam prima
proxima vallem ex fontibus [illegible] [illegible] negaverat et
ex occidentalem ex pluribus cysternarum desiccato continuitas
in tanta copia non habebat quo intervallo aeris [illegible] imminente se
reperiunt proditores pro totam proxima futuram estatem suffice
pugnantibus violentia subtrahebat // Quam etiam [illegible]
contra sue perfidie monitum habuissent intantum adducti [illegible]
et muros omnes machine nostre confregerant ut ad cysternas
transductio per canales omnino negaretur // Quod factum
est ut expugnatum fidelium agminibus victoriam gloriosam
qui ad vindicandum eorum [illegible] [illegible] perfidiam in expugna
cione infidelium nostrorum proditorum et castra expugnatores [illegible]
ad [illegible] [illegible] proximi mensis Julii [illegible] tam [illegible] et

sequaces sic debite pene potius quam vestre tradiderunt quibus
preter spem omnium et contra vota multorum expeditis celeriter
et ad votum tuum divina permissione impedimenta subtiliter
longis et callidis studiis cum sim liberi iam credimus et
consumata iam victoria fortiores ad morem rebellium omnium
quantumcumque retaliatrem fine laudabili reliquas contendis

Fulginatibus civibus in fide mandans eis ut contra Rebelles suos procedant cum capi cv.

Et si generali qua cunctos fideles nostros pia mentis
affectione complectimur nos affectuose precipue tene-
amur specialiter vestrum cogitationibus nostris sic affirmamus
que ad civitatis vestre comoda inter alias civitates ytalie pre-
rogativa quadam multiplicat nos invitat. Inducimur expresse
devotionis vestre constantia que qua ex antiqua vestre fidei zelo
quam nec vetustas temporis antiquata debilitat nec amorem
spatia fastidia constringunt. Sed quanto plus tempore la-
buntur tanto semper in fide vestra fervencior invenitur perducimur
expresse devotionis vestre constantia que nec vicinorum interdum
exemplo submota nec persecutionibus hostilibus stupefacta
tamquam serena semper extitit et in fide promptior que depulsa
semper pertulit graviora. Inducimur inchoationis ex illa
tum potissime quod in fulgineo fulgor provincia vestre capitis
et sic dum civitatem vestram locum vestre rebellium
erga nos quondam domantis modo extendimus et vestri
quadam humilitate seducti admodum salubre. Regimus firmi-
ter obligamur. Propter quod de terra vestra spoliati firmiter
credimus quod fidei sinceritas de bono in melius semper crescit i-
antea nec in cor vestrum ascendere poterat quod ubi nos sic
affectuose diligimus aliorum sinistri suspicio vel suggestio
fraudulenta devotionis vestre constantiam decet stabili mente

confidimus a fide nostra revocare hanc autem vos ergo exhorta-
tionibus non tardamus quos sub requisitione servientes ad
nostri fiducia probabiliter experimur nichilominus tu fidelitatem vestram
attente requirimus et hortamur quatinus in fide et fructijs nostris sol-
liciti more solito vigilantes sicut ad requisitionem Thome
de Aquino capitanei nostri et nostro parentis dilecti generalis
vicarij atque fidelis nostri que ad vos tunc ex magnarum parte
nostre transmittimus et continue vobiscum volumus ex mortem
contra rebelles nostros vos potenter et viriliter opponatis ut fine
laudabili principum comitate nostre serenitatis deprecatur ad nostre
generalitatis et specialitatis augmenta quasi perpetuo obliget.
Nos enim si alta mente et amplis retributionibus fidem vestram
disponimus experimur ut in nostris fructibus sentiatis sempe
super se fideliter merito gaudeatis etc.

Eidem nobili ut reducat ad fidem villam regimini suo commissam que a fide declinaverat

Dum ex celo pure devotionis et fidei quam ad nos et
imperium semper attentius habuisse te novimus de tua
industria et legalitate confisi custodiam ville fiducialiter
credimus commisisse ut sicut eras inter alios fidem nostre preponimus
omnis in eiusdem loci custodiam spatis. Cum igitur villa ipsa
sicut nuper accepimus a fide nostra turbatus declinavit tanto te
propensius expedit circa ipsius ville recuperationem modos exqui-
rere quanto confidentius de retentione ipsius studio tue circum-
spectionis innitimur et quanto per hoc nostri ex et propria
tua utilitas promatur. Quocirca discretioni tue requirimus
attente mandantes quatinus sic vinculi honoris nostri diligentius et am-
plius amplos sperare retributionis expectans modos et vias
quas eidem negotio convenire congnoveris et prius excogitatus
ingenio acuatis et tua sollicitudine qua poteris oblatores
quatinus locus ipse a fide nostre serenitatis reducatur. Nos enim.

promissiones omnes et pacta convenciones quasdam ad hono
rem nostros per ea durante facienda // Ratas habebimus
et faciemus inviolabiliter observari tempus habilitate captate.
// Ceterum nos in manu forti et copia thezaurorum sit adiutum
modo rebellium exterminium et statum pacificum fidelium
permanere partes ytalie magnifice cupientes quod rebellium
nostrorum temeritas qui de nostra forsitan absencia gloriantur
divina nobis potencia assistente quae tueri nos iugiter con
sueuit in adventu nostro totaliter evanescet. etc.

Capitaneo suo iusticia ut studiose procedat

Dudum litteras indicijs ut expressionibus nunciorum tue
devocionis industriam sumus confidimus quantum ex
castro ... et villa dum in fide nostra persisterent nostris possit
negotijs afferre compendium quantumque per eam si ipsum
contrariam cederet grave dispendium timetur velud in ruinis
ingressio ad nobis in liguriam et ad nos abinde populi seu
singulis qui potius nostro transitu remanente terminis deficie
entibus alijs nostrorum passagijs inde sit unica clavis et
ianua que nobis nostris quod reserare potest et claudere transitum
et egressum // Cumque villa ipsa sicut a imperio accepimus assideri
nostre fervitis dominare castrorum predictorum in nostra devocione fidelis
perseveret fidelitatem tuam requirimus mandantes expresse
quatenus eiusdem negocij circumstancias diligenter advertens statim
de consilio nostrorum fidelium tuscie quorum magis indiciis ex
pedire noveris et modos aptos excogitetis qualiter ad re
cuperationem ville ipsius ac effectivum defensionem et observa
cionem castri predicti aggressibus consilijs sucurratur. // Inducet
nimis ad hoc efficaciter comunia regionis ipsius et commune
civitatis Papie ut sicut nunquam desiderat in personis et rebus
ac supplicationibus suis cottidie nobis favorem et graciam
invenire statim circa recuperationem eiusdem ville munitionem

cessori et pacifico statum provincie potenter et viriliter intendentes fidem quam erga nos et Imperium hactenus tenuerunt ex debito et eos semper promptam usque novissime habuisse etc.

Cuidam Capitaneo suo quod habito triumpho de Rebellibus statim revocabit eum ad se

Lectis gratanter litteris tuis et diligenter auditis singulis que nuncius est et socius tuus proposuit coram nobis firmiter te tenere volumus quod probitatem tuam quam fructuosam nobis clarius semper demonstraveras probavimus libenter. Latet nobis proxima indicamus ut nos cuiusque grata sunt nobis uberibus preteritis curavimus obsequiis et tu nostris quos familiares tibi quon tam tantum absenti promittimus placidis affectibus letaretis vel ut qui sollicitudinibus variis et laboribus bellicis fugatur manu iudices probitatem repulisses ad cor et letam aspice faciem absce res atque tuam. Sed negociorum natura que laudabilem habuit te in illis partibus auctore propositum nostris tamen et tuis desideriis repugnantes quodammodo voluntati nostre tue salutis ad presens non fecimus donec in meliorem statum reformata provincia glorior in expeditur [illegible] Unde vetamus suspenditur continua successionum processus et de partibus ipsis dispersis merentur falce victoria et assument alius te in tempore marcio strenuos triumphum annuente. Sed cum plena sit proxima nobis probetur de regionis reformacione fiducia te cum plenitudine gratie de rebellibus nostris sumpta victoria ad nostram presenciam revocare curabimus et pariter ad nostre quietis perpetuum admittere

Ezelino scribens quod ipse vivit et fatigatus laboribus iam requiescit in Regno

Scimus et longi temporis experimento didicimus quod consuetudine que iam vite nature vim obtinet [illegible] longi temporis spacio tue mentis maturitas deducta nativis erecta moribus poterimus declinare non possit. Scimus quod urgenti in forma te curacionis auctoritas quantumlibet ruinosa penitus interpre ruinosa

verum manifestat in mente. Scimus quod ardor tue fidei amorem
vetustate non decipitur nec amorem fastidia spatia constringunt
sed quanto plus in tempore labitur tanto fructus splendidiorem ad-
ducit. Scimus quod licet nobis interdum locorum statu te ter-
dividat tu et nos maiestatis nostre presentia in tuens dum
statum nostrum prosperum notitiis litteris expectas prenuntios nun-
studiose exquiris. Ecce igitur consona votis nostris nova
describimus quod favente nobis divina clementia prospere vivimus
et corporis nostri membra bellicis actenus fatigata laboribus
regni nostri dulcedine restauramus. Illo nichilominus non
obmisso quod ad pacificandum statum et rebellium reliquias con-
terendas exercitus nostris quas exigit sollicitudo propensior
vigilias continuas exercere intendimus etc. Rescripit.

Exercitui confortans eos in fide asserens
se cito venturum ad partes illas in exterminium
suorum rebellium. Rubrica etc.

Consulte exigente qualitate causarum quibus consulere
aliter posse non vidimus dudum nostrum regnum Ytalie
presentia nostra deseruerat repetendum vobiscum semper corde remansimus
et si permittente natura quod temeritas superstitiosa rebellium dudum
dilectorum tamen semper quieti nos deditos opinatur in providentia sibi ple-
nam iam inclito gloriam absentia forsitan nostre maiestatis
usurpat pensantes etiam quod nostra et aliorum nostrorum nota fidelium
dum presentiam nostram anhelant exquirunt de facili possint assumere
de causa longe spei prorogatione rancore nos in partem sollicitudinis
reddendos elegimus et famulus regni nostri delitijs propriam nostram
presentiam subtrahendam. Sed facti nomen ut homo detincta magna
nimis ut nullis quasi pectore fatigati laboribus nullis effusis
sumptibus fastidijs nunc vidiamus ad bella solito fortiores et
tutiores nunc ad erigenda stipendia et premia largienda pro meritis
suis consuetis fecundius nostre munificentie gremium aperire.
Ecce igitur corporis sospitate corde fortes ad reviscendas partes
Ytalie potenter attingimus thesauros undique de regni fertilitate

congerimus et nostre potencie brachium sic congregatis tanquam per
fidiis roboramus ut in proximo et victorioso nostre maiestatis
adventu spe divina fidelium respirante conterantur, medul
litus corda a bello quo nobis absentibus forsitan inanitee
glantur. // Vos autem viri fortes quos velud in fidei sollidi
tate firmatos reddit quod vestro in corde et tempore qualitas in nostra
devocione seculares spem fiduciam concepte quod in summe ceptum
nostro rebellium ad pedes vestros in proximo potentie maiestatis vestre
veniemus. Interim in terram sic in fineiis nostra prosperitate
sic in confusione hostium statuit viros decet industres
viros. unde credo quod nostri alios fideles nostros vos dignis
excellentie laudibus et specialibus consequi premiis merito //

Valeatis etc.

Eisdem narrans suos eventus Rex

Delectat nos vobis de nostre felicitatis eventibus
nova describere quos intte fidei intte quam devocionis
sedulitas sic firmiter credimus avidos nostre prosperitatis effecit
auditores. de gratitudine fautorum innumeras quod du
dum clare memorie domino et genitori nostro prestantes con
stanter in filium transtulistis diligenter advertimus dum
voluntatem vestram quam inter in aliquo fide virtutis
status. nostre verba quam fenus eo quibus libenter eciam quo
libet nostre prosperitatis successu specialiter quod timemus. X
Noveritis igitur quod divina favente gracia semper dirigit gressus
nostros prosperitatis tempore corpore incolumi beneficio fruimur
et conculcamus ambigue rebellionis extinctis qui dudum
in cognito potencie nostre brachio palpitare quodammodo
videbantur. // In Regno nostro Sicilie potenter et

biliter triumphamus Dez ipsius opus armis detectum mag
ficencia nra non cedit dns fidelibus nris regnicolis unanimi
pace congaudentibus sola arte cuncta disponimus et solus
inter inspicit et gerit officium gladiorum // Quicumque tu nos sit
acio vacamus fore censemus quam potentiam nram tue maius
quibus viribus continue munimus ut per hoc acquisita potencie
defendere et cetera prout ytalie de tuis negociis diligens nos
tura sollicitet habilius intendere valeamus etc.

Cuidam nobili ut perficiet in
operibus que incepit etc.

Intellecto nuper quod tu primum geris ad excellenciam
nram fidei et devotionis affectum sinceritate quelibet
que nram excitant ulterius suscepisti et in prosequendis
eisdem laudabiliter exerces te laboribus quos licet non
cunctis devotionem tuam graciosa laude prosequimur
et ad servicia tua digna premiorum retribucionem respicere
disponamus fidelitatem tuam requirimus et
hortamur attente mandantes quatinus laudabiliori fine
consummes que laudabiliter incepisti. Velud requisicionem
super omnibus que honoris nri genus augentia contingunt
sic te probas oppositum ut quod de comodis tuis firma
iam mente concepimus in actum ducere tuis exigentibus
meritis incito valeamus. Capitaneo regni ut

percipiat fodrum portare ad exercitum etc.

Quanto mas considerato studiosa sollicitudine quilibet
in virtuoso exercitu nro quem bellatorum concursus

amplificat nec victualium copiam comparamus / Cum itaque imminente
iam tempore yemalis instancia de locis solitis exquilinis per
terram actenus fiscalis credebatur accessus deficiunt viarum
asperitas facti confluenciam mediat consultam deliberacionem provi-
dimus ut siquis ex hoc defectu emergere posset inane tuis
actionis suffragio suppleatur / Eciam devocionem tue precipimus
quatinus per Siciliam et Calabriam ac villis gratis et locis mar-
itime publice factas auctam ut quicumque de partibus ipsis
mercator vel alius frumentum vel ordeum vel res alias victui
optinentes ad felicem exercitum nostrum deferre voluerit prohibito
quovis inde vinclamine more solito securus accedat / Si vero
sponte nemo in hoc non poterit delatores tue circumspectionis
industria que semper consuevit in nostris serviciis sensus ac
tue mercatores aliquos prudentes invenias et diligenter
inductos qui intra vicinos maritime navicula ipsa emere
debeant et ea per terram ad mare translata / Preter solu-
tionem debitam vectigalium ad eundem exercitum sine quolibet
impedimento transportent exornatim victualia que sub
testimonialibus litteris tuis ferre contigerit eosdem totum
unus adhoc per nostram excellenciam ordinatus ad exer-
citum nostrum si poterit vel ad castrum maris aut Amalfiam si
propter maliciam temporis certa navigacionem venire non posset
et ut super hoc accordibus suis omnis tamenis materia
precidatur firmiter eis expresse mandato te committere volumus quod
victualia ipsa que ex certitualibus usibus poterunt sine
contradictione detrahere et comedenti plus offerentibus libera
inveniat facultatem etc. Iusticiario regni super ex-
actione pecunie [illegible]

Gaudere te volumus quod nostra patria in specie manus altissimi continuit promonet incrementis letari te petimus quod suspensus desideriis nostre mentis intencionis nostre sententiam attingit. Exultare te cupimus quod laborum nostrorum communes tuorum fidelium / velud perdita quietis iam nobis emolumenta promittit. // Dum civitas que dudum a grege fidelium ~~velud~~ velud perdita ovis erraverat et quibusdam fragmentis rebellium existente spiritum in regni nostri corpore singulis vim nostra merita innitebat propter oppressiones in annuncias / z vana grand impugnandi quibus inclusorum pterina triumphantis exercitus nostri depopulare tribulatam calcaverat in die quarto principis mensis octobris sub annis devocionis specie primum per ferrat humilitas vincimini vote dedicacionis dimissa nostre nostre graciam imploravit humiliter ac licet civitatis eiusdem incola sit magnificencie rigor accedit exercitu ut ex acerrimo inopia cernunt famem interque laboraret et defectum spe temporalibus exterioris amplius et ad solucionem interesse debiti et diuicius contracta penuria facti penitusque in potencie nostre viribus altera resistere non valeret // Nos tamen quod adulce nostro iudicio eorum tanta temeritas merito potuit amicitate pulare vindictam gerimus extimantes ignoscere submisserunt furore gladii excessus omnibus principibus faccionis extra regnum nostri limites laterisque exulum qui primum actenus verborum regnum nostri errare deduxerat et insignium deiecte rebellionis lux in grato erant deduxerat et insignium deiecte rebellionis aspicit congruarum murorum terras solo tendentes tuncque in nate nobis potentie quod liberant extremum in subditos gracie nostre devenimus refrenando quod quia aliunde alienigene fame pertelocuntur ad noticiam forte tuam pervenerit ex hoc tue devocionis mentis candidumque in leticiam resoluta / Nichilominus tamen.

/ non exempta fidelibus quietis ~~iam nobis~~ etc.

id tibi liquidiori stilo prudencie intimandum ut sicut exercitu
ipso rebellium nostrorum attenuati sunt pectora sic tue devotionis
preterea vincti et cum eisdem sinceras dilecti prosperitatis huiusmodi
festo gaudium cum angelicis universalis turba fidelium geminat

De eodem Rubrica

Cum magne devotionis incumbunt circa nos et preces
debita consideratione pensemus eis benigne meritis
affectu compatimur ut muniti onere minus omnibus colla
submittimus quos superatis delitiis et obtate quietis gaudio
sub alarum nostrarum velamine cupimus delectari Quia tandem invicto
nostro exercitu nostra firmato dudum in obsidione de quo nobis
et fidelibus nostris triumphum prestitit divina clementia
post labores tot ... feliciter stoli quia in stipen
diis bellatorum et aliis que circa expeditionem exercitus expe
ditionis qualitas requirit sic erarium nostrum ipsius rei ...
effectus exhausit ut ad solutionem multiplicem debitorum que
... contraxit sine fidelium nostrorum suffragio
... facultates quantitatem pecunie
... iurisdictionem
tue ... fidelitati tue firmiter ...
... mandamus ... diligenti examinatione ...
quantum summa pecunie anno proximo preterito in iurisdictione
ipsa ... excessit ... sicut summa
... sic ut universas iurisdictionis tue ...
et loca particulari ... distribuas et sit proportionaliter
... ut nulla postea contra legem distributionis ...
materia questionis exorta pecuniam ipsam partem taliter impor
tam seu imponendam ... exigi et festinanter recolligi fa
cias et ad cameram nostram ... transmittas

Communitati Civitatis ut subveniat sibi in aliquo ad solucionem suorum debitorum rubrica

Tot sunt opera fidei et devocionis indicia que con-
tinuatis successibus nobis ostenditis ut sunt
servitorum gratitudines et onerum facciones quas
in vobis semper actualiter invenimus quod dum quietis
plena sollacia que nobis et aliis fidelibus nostris utiliter
preparare disponimus infra nos ipsos assidua meditacione pensamus
inviti deo teste novas sarcinas hominibus nostris audivimus
quinymo casus in causas iugiter cogitamus per quos preteritus
nostrorum passiones gravaminum de quibus vobis teste deo rata
mentis affectione compatimur utiliter alleviare possemus
sed cum firmum sit apud maiestatis propositum quod rerum eventu
tuis promittit eventus fine laboribus nostris imponere ut
consulatis undique rebellionis obstaculis nichil supersit nisi in mo
dicum quod nobis et vobis dilectam inquietus pariat actiones
Nunc ad complementum operis ad cuius perfeccionem vestra liberalitate
onera supportastis devocionis vestre constanciam inclita quidem
fulbet evocamus. Cum enim in victoriosi exercitu nostro firmato
dudum in obsidione civitatis de qua nobis et fidelibus nostris
triumphum prestitit divina bonitatis clemencia post labores
tam in armacione felicis stolii quam in stipendiis bellatorum
et aliis circa expedicionem exercitus expedicionis qualitate re-
quisivit sic erarium nostrum cui gloriosus effectus ex-
hausit et ad solucionem intemptatam debitorum quam preterea circa
nostra contraxit sine vestro subsidio fisci nostri non supetunt
facultates fidelitatem vestram quam semper in levamine nostro
nostra beneplacita preparatam invenimus et vocavimus attente man-
damus firma nostra fiducia concepta quod brevis erit tamen

nostrorum causa gravamini, que nunc eciam a nobis sanegotii ca
permittere tollerem ad recepcionem illius indicis regionis tui
comunicare scribimus tua sublimitas circumcirca apperta nobis utiliter et devote
presens sic voluntates nostras conmitas et placere offeratis ut
dilectionis vestre principia laudandis germinantes accessibus
ut dum impperata nobis iam quietis delicias sub vestra pace
frui possemus etc. gaudebitis et nos erga nota vestra statuatis
aperta debitores ad gratiam et favoris ac laudis titulos in
conspectu vestri culminis acquiratis etc.

Capitaneo Marchie confortans eum quod intendit revocare ad se capitaneatum etc.

Credere firmiter et tenere te volumus quod si absque periculo negociorum
nostrorum fieri posse comode videretur presenciam tuam
quia fructuosam nobis semper noscitur comprobavimus libenter nostro
lateri proxima vellemus ut nos tuis que grata sunt nobis
ubilibet presentibus utentes obsequiis et tu meritis quos facimus etc.
precatuimus absenti promitteremus placidis aspectibus letari etc.
qui sollicitudinibus variis et laboribus bellicis fatigatis noster
vide potencia computaces ad ocium et letam in sede facere aspectus
adquietem // Sed negociorum nostrorum natura quod laudabilem
actenus te in partibus illis auctoritate propria nostra tamen
et desideriis tuis repugnanti ratione quamvis voluntati nostre
non faciunt et denec inde gloriosus pervenerit exitus unde
notimus suscepit continua successione processus eciam de partibus
ipsis ad presens non videmus revocandum // Nolleremus enim de
sedulitatibus tuis comunita diu devocione dispersis aliena
meteret falce victoriam et assumeret alius eciam in campo
machie strennue triumphum // Sed tibi sit nobis proxima
prebet de regionis nostre reformacione fiducia // Elige viriliter
et spe pulcra refoveat quod te cum plenitudine glorie de rebellibus
nostris assumpta victoria libenter ad nostram presenciam curia

binus revocare et placeat ad gratie coniunctis [illegible] ad
mittemus etc. etc. etc. Bononien[ses] ut no[n] eleuet

se in superbiam propter victoriam habitam
de filio suo et mandat [illegible] liberari.

Etsi fortuna serenior nos diebus istis respexit claro
vultu non deberetis sed ut sapientes estis in aliquo
superbire Quia sepius quis in alto tollitur ut ruina
fortius concuteret. Nam sepe videtur in principiis prospera
iniciare fortuna sed medium et finem complet in tristis adversitatibus
et concludit // Relatum est enim magnificencie nostre
quod in magno gaudio celebrantes festum in elacionem animi ad
manifestacionem civitatis carmina [illegible] que festis salutis
impetu confringentur risus vero dolore miscebitur et gaudium
vestrum in tristiciam convertetur // Considerate igitur prudenter et atte[n]
dite diligenter quod imperii nostri serenitas quamvis passa in[ter]
dum aliquas tempestates tamen digno dei iudicio in [illegible]
de illis qui rebelles eius nostre potencie presumpserint iusti
cia mediante ad penam et mortem condignis exempla
cunctis hominibus seculi monstravimus // Non enim sicut putatis
iacet sopita est Romani imperii fortitudo nam semper
vigilans accepta potencia non dormitat // Interrogate
patres vestros et dicent vobis quomodo divus [illegible] meo
victoriosissimus quod eum noluit Mediolani patres vestros ex
pulit [illegible] et civitatem [illegible]
in burgis // Non enim poterant felices [illegible]
suggestionibus et adulacionibus Lombardorum qui vos
sub dominacione [illegible] induxerunt vos a potencia
de qua nullo poteritis auxilio liberari // Quapropter
sub pena gratie nostre vobis precipimus et mandamus quatenus

dilectum filium nostrum / B. Regem Sardinie et Galluri cum aliis fide-
libus nostris Mutinensibus / Cremonensibus et obtentis aliis quos temporibus nostris
pristinis relapsos inveneritis quod si feceritis nos inter alias civitates
Lombardie vestram exaltabimus Civitatem supra potentie nostre medium
fidelitatis vestre neglexeritis ... triumphalem ... et universalem expectatum
nostrum expectetis procul dubio cognoscentes quod ad vos omni mora
postposita veniemus // Civitatem Papiensem obsequiis ... nec
de manibus nostris vos liberaverit potius liquore perditos fiet civitas
fabula et opprobrium nationum ac vobis in perpetuum ... memoriam

Fridericus scripsit domino pape et cardinalibus victoriam habitam de Mediolano etc.

Ad communem omnium principum sed magis caritatis specialem vestre
affectionis notitiam late iam volentes quamquam ut similiter op-
pinamur insinuationis nostre cursum et celeres litteras fama pre-
ripuit ... ad vos quod germanitate victoriosius processus nostri
prosperos stilo deducimus tamen sane quante audacie quante que
temeritatis sit ligurum excellentie nostre rebelles factiones ad presens
experientia detulerit ac loca vicinitatis et in veritate fame negotia
protulit ad remotos nec ... late vos credimus nec mundus
ignorat tam longe dissimulationis nostre temperantia tractatus
nec igitur tollerantia nostra nec paci nomine admittet et in
corpore pusillanimitatis notum in merito perdere virtutis ani-
adverteris postmodum quod ferro scindenda sunt vulnera que fomentorum
non sentiunt medicinam Nec expectare volentes quod in fistulam
totiens tractatus obducta turpiter materia nos ad arma cutanea
manus ad pharetram misimus et nostrum vibravimus gladium
dormitionis Tempore tempore expectante et cum anno preterito
veluti cuiusdam profunditatis vadum ipsorum vires et animos
temptassemus exspirante presenti termino estivum finaliter cum

dum confidate nobis confirmationis affectum principia bona p
mittere et leticiam vespertine lucifer tunc matutinus tu
germaniam ortibus expediti que pro magna parte fiudosus ille
inveneris q edixerit auspicie viris processibus vero tu non proxime
pauerat certa finem huius etatis Ytaliam diripuisti respo
tendam tu et usque ad fines brixie paulatim iam ma
victoria consumata contingeret que morem fidelium sepius
undique circumspectam tamen in Mediolan presidio velud a
quodam fornace respirabat // Expugnantibus nobis
videlicet montem herbarum et aliudem quamplurimis Brix
nenses et pleraque manibus captivatis tam ex loco cordis
intrinsecus // Brixia velud leena rugiens dum
delacerari coram se filios respicit quos tueri non potuit
ad defensionem sui Mediolanensium cohors armatos et complices in
spe sinum subsidij // Sed demum impetuose prime consideratione quo ut
Post expugnationem eximie castri sponte nostrorum rebellium
omnibus viribus congregatis dum nobis tu campestris belli
discrimine aliquatenus credidi non valerent volentes ipsos
ulterius in inutili mora consumere ad remota loca divertimus
operationalibus comodis et bellorum agressibus optima
et tu ipsi fuge distressum viam repperient et timore tante
lam ipse quod audacie termina assumentes nos semper a
latere sequebatur // Cuncta veruntamen difficultate locorum tum
dum ipsos ad flumen Olij potuerimus in quadam planicie
ipse ripam fluminis supra castra nostra despicimus credentes
eos in audacia concepta consistere ut ad quoddam certum vada
to quodammodo dicte fluminis nobis ad transitum per ripas
infesto nobis tu pugnaturi transirent et tu per dierum aliqu
spacium quibus Imperialis clementie memores verba
patris pro a ingenium domini sancte marie theotunicorum et.

alios viros religiosos ultro porrecta patenter audivimus ipsorum ver-
bosam audaciam prestolarentur videndi facti certiorem eisdem per sollemp-
nes nuncios nostros belli copia et facultate concessa per vada
ad nos secure transire permitterent cum adversarium eventum et incertum
eligere voluerunt Mediolanenses etiam cum flumine Olii supradicti
sarcinarum nostrarum et curruum impedimenta traherent et tam ac
usque ad vesperas agmine non digesto paratos pro butinario fornitos
quos audire poterant de vicino ad bellum ipsos acuimus Sed quod
surdus ad illa clamorem ad oculum invenimus surdiores flumine
demum prefato per nos et nostros sine debellatione nostrorum affectacione
traiecto cunctorum civitatum et maxima parte militum ad propria
recedentibus quos importunitate mora tedium et importunitas temporis
retinere diutius non sinebat cum expedita militia nostra ripas
contra parte fluminis festinanter dirigimus gressus nostros ad pontes
per quos ipsi recedentes ad propria transire debebant et sic cum
in cavernis terre moti diutius ultra flumen ceteris ipsorum arcte
permixta non valerent Mediolanenses et socii per Brixiam qui
domum redierunt contra legem faciendi oppositi per pontes et
vada fluminis sed transire non possint per Curtemnovam se-
curam nemoris exponerent tendentes se volens per subsidium celere
fuge supplere dum nos adeo propere conspectum forsitam non putaret
Sed cum de adventu nostro terror in frementibus tamquam de celo toni-
truum spiritus intonuit ad primas nostre celsitudinis acies
Ruscique aquilarum triumphi martia signa conspiciunt sic se subito
converterunt ut usque ad ipsorum carrocium apud Curtemnovam in
~~tali~~ celeritate pervenerant nullus fugientium nostrorum consequentium
faciem spectare valerent Et cum Ampliacos acies et post
eos nos cum nostrorum agminum robore gressibus festinatis iter
qui item nam processerunt certatim cursu credentibus nos
adversariorum expugnationem ... tenebamus atteri equorum absque

fessorum circumstancium undique papilatorum militum et otasdrum
fortigibus stratas in nemus impeditas // Erectis tandem et
ligatis intrinsecus latentibus qui vinciebant percurrigeros militum
qui suos dominos sequebantur. Accepta munitione municipi turris no
ue fassatorum vallis extendamenti et in inclusa militum copia pre
liancium et peditum eorum intra defensionem pugnatorum vicinium
in nemus applicantes ad expugnacionem et capturam ipsius
militorum memorabilium militum strenuitate persistimus et Deo quod
scribi fessati superato super alio usque ad temorem fere carrucii ex
ercitus aliquos audimus prevenisse // Superveniente tamen noctis
umbrosa caligine qua morem nota longissima suspirabant
temptatum aggressum tantisque emissimus mane sequenti distinc
tis tantummodo gladiis ad quietem sub tunicis ferreis non exutis
ad indubitatam victoriam carrucij creditum quod adveniente luce
inter alios militum turrium turmas desertam specialis defensionem
recepimus summitate prope ubi turris signum extiterat dextrum
carium quod crux domini videtur ad fugam fugientibus onerosam
in medio extitit delecta // Castrum etiam civitatis Nove tunc minime
nimine ipsos impetus nostros evadere credebamus custodes et
vinclaur relinquere erat ipsos eorum ducis mentorum filius quo
duce lugubria signa tulerunt manus nostras evasit et ut
multa sub compendio concludamus tunc captivi mortui inter
quos Mediolani factiones inter primates et principes conti
nerunt decem milia fere numero computanda // nec tamen ab antiqui
draconis contentione appeta inimicus noster desistet quantum diu
ad propria lapides allidamus quod diu tandem cum
palpitare videbimus ex quo possint tamen dissensiones parentis vel i
fris scandalum exoriri semper quibus omnibus sanctissime
pater dignas gratias nos et fratres nostros quod nobis expedit domino Ihesu

xpo filiali devocione rogamus qui suum pro sepedicto negocium sacri
Imperii victoriose sublimat etc.

Magistris portulanis de armata mari fienda contra Ianuenses et piratas.

Quia crebre nostrorum fidelium querele ydemptitate cum cautela
impossibili nimium comprimat humanitas auditorum nostrorum tamen
sepius generaliter Ianuensium aliorumque rebellium nostrorum piratarum spe
leduntur mercatoribus et aliis in rebus dampna plurima et in
personis subire coguntur iniurias quibus deberent rebus ordinate
precedentibus continuas irrogare iacturas fideles igitur nostros nolentes
sic reddere indempnes ut offendantur etiam et dampnum faciant in
fidelibus benigna quadam compassione providimus ut terris ma
ritime qua parte potius communiter rebellium laborat infirmitas.
Per homines videlicet quorum magis agitur interesse si foret pos
sibile vel eorum in quorum favorem hoc utile redundaret post
negotium attentius ampliatum ad quos ipsos omnibus trahi nolumus
inductos et si suasioni forte non credent prout expedire
videbitur ad id potius compellendos ut sine nostris expensis
armandi vasella competentia fiant que ut similia ipsa comodius
expediri valeant eis de vasallis nostris volumus exhiberi ad
dictorum rebellium temeritatibus resistendum ut dum maritimis
vacantes excursibus fideles nostros offendere satagunt
unde forte sibi compendium captasse crederant inde sibi sen
tiant dispendium imminere videlicet F. P. M. quibus diligenti con
sideratione premissa tres vestre iurisdictioni vicinis maritime per
mercatores videlicet quorum interest ac alios supra
dictos quorum magis interest ex hoc importabile
pondus ingruerat duas aut tres galeas prout visum cum
fidelibus nostris diligenti consilio videritis expedire quos certa
de vasallis nostris deesset debilitatis et assilii. Communitas eis
assignande volumus sine nostris expensis faciatis vel attente
armari ad quos urbis competentibus inducere studeatis.

et si forte inductorum existentem coactionem debita compulsari petig
cum eos ad idem ex quo eorum redempcionis sequitur volumus compelli
sicut expedit quam si depascentis suis in usque necessitatibus subtra
hat non sine nec nostris aliquo in magnam detrimento depaupe(rate)
fortuna / Verum predicto negotio ad quod efficaciter procurando
intendere diligenter et studiose nos volumus et aliquorum necessariorum
defectus inopia seu hominum penuria materiarum dispendia dilacionis
incumbat de rebus nostre curie que sunt per manus vestras
et eorum fidelium subsidio ad id inductis optimas de munificencie
nostre gratia per nos recepimus aliquid largiendum Cautelam tamen debi
tam super hiis adhibere vos volumus ut nos ad eos super hac
quod statueritis odio vel precio vel amore aut extrinsecis aliis fo
rte flectentibus in hoc magis collaterales aut minus ex
hibeant vel ad sedenda maioris ponderis seu maiori et in
portabili debito onerabiliter possint queri / Statuimus quod si
clamor iustus aliquis ad curiam nostram super hoc deferatur aut
si qua in caput vestrum volueritis semitas retorquendo / Cum hiis
vero quos super vasallis eisdem fortuna contiget ipsos ad
opus curie nostre debeatis conservare / Ordinamus nichilominus
ut vasella que pro hoc sic armata fuerint mandamus
nullam moram aut residenciam in portubus faciant sed
ad securitatem nostrorum fidelium et rebellionis pyratarum off
ensam frequenter continueque discurrant et / Sequitur

Scribit capitaneis suis de capcione civitatis Vercellensis et celeri deditione civitatis Parme Rubrica

Dum tempore pelago navigantium feliciter longeva
Regum nostrorum fidelitatem advertimus dum sedula
magna quoque nostra et aliorum eiusdem regni servicia con
templamur in quiete pacis nec delicatis quos in hereditate regni
nostro in ipso labore assumimus et adhuc in ipsius conservacione

persistimus debitum quodammodo nobis solvimus dum felicitatem
nostram tulimus nunciamus. Post desertam denique nostri obsidionem
Parmenses per alias nostri tulimus apertis debellatione et captione
ipsorum in non modica quantitate preter alia castra et loca
quamplurima premunita per dilectum filium nostrum H. illustrem
regem Sardinie et sacri Imperii in Ytaliam generalem le-
gatum et Ezelino de Roma dilectum fidelem nostrum qui predicta
in nomine nostro prospere gesserant debellata militeriter tamen
locus berselli qui in ripa fluminis padi est nostri ad Parmenses
eosdem rebelles nostros et Mantuanos et Ferrarienses quosque pro-
spe nititulum salis et aliorum victualium nuntio ferebatur
velut optitit expugnatus / captis nonnullis Parmensibus prefate
ad tutelam quam exclusis dispendiosis hostibus dum inde no-
minis quam tibi nos ipsi persistimus muniti fossatis et aliis
munitis mandassemus predictus filio nostro Ezelino ibidem
usque ad plenum inauditum munimentum cum ipsius mora traxit. Car-
di. octaviano tunc ad Mediolanum et aliorum nostrorum rebellium
auxilium fuerat per apostolicam sedem destinati Cetrum salpine prius
commissa traditio et eis. P. r. d. Comite Sabaudie dilectum
consanguineum et fidelem nostrum in manu forti de mandato
nostre celsitudinis de negato Mediolanum fortune quod
amodo legati apostolici apud Parmam incluso cum de succursu
Parmenses per litteras et nuntios sepius requirentes Mediolanenses
Brixienses Mutinenses Mantuani Ferrarienses et aliorum nostrorum
rebellium possibili coadunato presidio venit marchionem astensem
et Albertum proditoribus nostris simul illuc comitantibus ad col-
latum locum evadere unde per ipsius predicti fluminis devenitur eorum
predicti Parmenses et legato transitum et succursum impossibile
repromittens prefato filio nostro et Ezelino cum electa militia
et peditum multitudine oppositis ex adverso obsessorum nota
concepta subitoque de qua paciebantur inmitate suspensa

cum aliud inde nequiret quod impossibiles promissiones elusis ut
sic Parmenses per duplicis obsidionis subiectum et omni sustentacione
et munitionis auxilio denegato Salis etiam et victualium
ipsos premente defectu quomodo differre non poterunt quod
necem dedicationis remittunt prout applicuit corpus ad Cardi-
et Mediolanum litteras interceptas recepimus quibus post de-
precationem succursi quod sunt mandatis nostris exponerent sub
compositionis velamine describebant. ¶ Compromissis igitur
Summam spem fiduciamque concipite ac attente quod Parmenses
predictis infra spatium brevis temporis obtenta et indubitata
victoria que utilis nostris summam victoriam omnibus nostris
finem quibus expectantibus adiectum nostrum indubitabiliter
pollicetur intimos affectibus delectantes nos in serenitate
multis nostri continuato fauentibus quos nunc subiunt inter
pollacionem litteris permultenus Magistro Iusticiario super

Reparatione collecte navium qualiter scribitur
super hoc de fidelibus sub hac rubrica.

Infra scripta forma fidelibus nostris de regno scripsimus quod
collecta ad compassionis nostre precordia velud quedam
acuta venabula transeunt / Immensitatis nostre gravamina
que pro nobis tamen fidei puritate suscepistis tamen devotionis
integritate portatis nec solummodo vobis compellit compatimur
quod ipsi debemus sed quia laudamus regni nostri contra regnum reparari
labori laboribus et dispendiis affici quam contra eos opportunis
huiusmodi nobis et vobis proximitate provenit ut dum portum
nostre navigationis attingere credimus prosperitate malicia temporis
ad remota multotiens inducamur. dum dictum eius ex defensione
multarum urbium et locorum adunos quos Mediolani nequitia
confovebat eius contemptori victoria postquam nunquam tam
tragicus quam carcer plurimorum nostrorum superbiam exactam
dudum fauente magnificentia nostra tulerunt ¶ Cum compromissa

lis devastacionis
gladio qui etc.

lis vastationis gladio qui nullam moram rebellandi ponitur di-
misit nitatem eosdem adeptam immani ardueque quod totiens cam-
bium dedicationis urbis nostre semitas affectabat et maximo
hoc dixissent utroque ante quod nequitie pontificalis clari co-
mos veteris odii excogitata sibi in mare superbie ventis flata
vite quemadmodum spiritum mortis in sufflavit processibus quibuscumque
potuit licet parum potuit se nequiter opponendo / Sed
huic totam morbo imprimere respuisse credidimusque mediante
deo ad multas exortibus suis multam instanciam verbum
pacis ab eo quod consummatum recepimus super treugas amicicie
nostre premissas eisdem angustiandum capitanie diligentes eius
Ytaliam tam ad expugnandos quam ad comprendendum magnam ex-
cellencie nostre rebelles certo dirigentes direximusque gressus
nostros. Sed adversus sui veneni nequiciam terminata nostra
non valuit nec medicina profecit quoniam prodigissimum nostram
securitate recepta tractatu pacis oblitus ad discordiam se
convertens contra nos peiora prioribus molliretur et in
rebellione nostra fomentum morem nequitia quam decipiendo violatis eum
tractatu iam recepit et auxit suos malos / sic et minores
et pertractores se quibuscumque posset presidiis potuit confirmando
ventos ad destitutionem maxime regni nostri venenosos terminando
consiliis ut nos ab instanti victoria revocarent / Nos
enim ad expugnandam Faventie Faventie civitatem tamque
ad dissolvendum totius colligationis nodum imbutum obstaculum
removendum per quod totius victorie nostre tota cautela et vo-
luntas prepeditur instantissime. Videmusque et finaliter insistendo
quod Faventie deo tamen scilicet temporis opportunitas dederit indubitabiliter

expugnande tunc de obtentu de Romanie postmodum illaterum
dubitacionem sicut ad exterminium nostrorum rebellium estimatis
excellencie vestre nobis inclitum preterea concessio ducatus et mar
chie nostris tytulis accedente una nostris processibus aspiret ut
postmodum potentis guerre victorie certamina potentis prosperitate nostre
ne exigat et effusionem tantorum operum et laborum operarum vestrarum
requirat ad obtinendum igitur de tam memorabile triumphum pugna
que iam ad vesperam declinavit devocionis vestre subsidia
secure recepimus que sic prompta nobis affutura credimus
ut reparacione desiderata leticia nos non attenuatos expensis nec
laboribus fatigatos / sed renitencia ad subvencionis vestre suff
ragia respicientes eciam nec tunc volumus intantum ad defensionem
promptitudinem fidei vestre respicere quin declinas tamen debita pruden
cie vestre modestia moderari ac prius nobis sepius impete
defice et necessitates insolitas sustineri quam nos in conspectis
continuamus pondere gravamine ut potest qui adversum eciam ex
agendum teste nobis altissimo convocamus animo et equo libro
tissime vestre servitutis abstinet sed suam concessionem perpetua
nostra nominis et honoris quam fidei vestre perfectio nullomodo
pateretur abstinere possemus // Cum igitur inter eos abstinencia
et modestia vestre quod respectu prestitarum taxacionum hemy
in eis laudabiliter studeat et tunc omni diligencia pu
blicare tunc inclitorum minorum quantitate subvencionis exegi
abimus mandamus ad predictos ecclesiarum et clericorum nec non
et feudorum nostrorum de terminis ad feudatarium in ipsa

collecta subsidijs computans capit cedula continet inclusa quam
ad communis nostris statum nostrum serenitas porrige confuerunt ex
sponte mediolanensis ipsis notum nostrum quod ex hoc modico lumine
ad nichilum veniemus Et per obtentam victoriam nostrorum ne
gocio expedita patet etc. Anticipacione itaque determinati sub
sidij quod inmissum tibi dedit mandauimus imponendum contra
solutam in portorum et collectorum nequiciam sit despote sit
cuiusque gradus nostram diligatis et indignacionem desideratis propter
tenam cuitatem nullius persona exameno vel odio prospectus ut
negocium illud prudencie vestre tam summa fiducia committi decreuimus
ad honorem nostrum tuitivis et allevacionem predam nostrorum
fidelium tam celeriter quam fideliter compleatur etc.

Justiciario et hominibus terre laboris scribit exactu
super exigenda pecunia sine mora

Arcta vos nostre mansuetudinis zelum et tam nos nostre
devocionis ardorem communis tempus loquntur quam scire
et audire libentius cupimus quod audire expediente veritatem
utilitatem comportum et consilio voluntate violencia in hac parte
nobis ipsis induximus qui cogi per alios aucto de duximus
dudum etenim per oblatam in hac parte de rebellibus nostris/z/
triumphi permistabilem et inmutabilem fore surge ipsorum
quem in tempestate districtione victoriam et potencia nostra per sub
iugacionem et inexpugnabilium civitatem que ad nos belli
discrimine desperati infra murorum ambitus/z/ munita locorum
se stepta concludentes quod plurium in exercitu primum ueris nostri ipsis
habilitas se ingessit que poterant cumortes excompensacione
solis ad clipeos auros refulgide victrium aquilarum sig
nis explicatis vera demorum potentis eximus terra

rum que licet undique copiose invenerint copia nostrorum vero
tamen apulorum velud aureum intestum ~~fides~~ sericis speciosa intenti
et florida decoravit in nostrorum rebellium reliquiarum depopulatione
desistimus et duos de nostris rebellibus fortes et fortissimas
civitates / Aristeam videlicet et alexandriam eodem tempore diversis
nostrorum exercitibus copiis sic instanter obsedimus sicut in totum
evastavimus exterius et obsidentium castris ad muros quindenarius
pubes et octogenarius senex · frequenter inermes preter
lapidem periculosum non tradent et difficile non putarent ad
expugnandum. Quorum adeo tam cito castra nostrorum animum in
tempus distulimus ut pubescente eorum segetem / et lactantes
turgentium vitium palmites vastationis gladius nullam
temporis angustiam metuens liceat devastaret ut opulentia
eorum hostium vastitate tamen nobis reliquo tempore relaxante iniqui-
tatis ad reddendum exactissimo diebus aliquibus vel subtractione
probabili difficultatis quod ad delectabilem moram nostram nobiscum
totum paterni generis et integrum heredem. / Oblectate nos
tamen continua depopulatione nostrorum rebellium et negotiorum
supervenientium sollicitudine semper succedente negotiis sed
de in diem nostra sollicitudine nos circa detinuit ut tamen esset
nobis de tempore reliquo exitio et in regnum Siciliae devenire
et ibidem desiderata mora persistere et ad depopulandas nostrorum
reliquias rebellium debito tempore redire possimus longum enim
absentie nostre tempus quod nobis longissimum creditur et saltem protracti
longi temporis exigit ut dampna compendiis recompensentur.
Sed nec utile nobis erat tam grande negotium imperfectum
dimittere quod fere iam ad desiderabilem exitum in defessum
nostre sollicitudinis laborum et talentis iam hostibus instantia

cottidiana gloriosa dedu[ce]rent in p[re]sta [con]sumacion[e] afferre sed p[ost]
minim salubrius exponere tedijs ut liventius vobiscu[m] in postere
et honorificencius quiescamus indubitabiliter cum teneamus pro
firmo q[uo]d si ... ...

Illud tamen q[uo]d per ista ultima subventionem ...

Sed ad p[rese]ntem subventionem ...

... fidelibus suis de vic-
toria h[ab]ita p[er] filios suos in lombardia

Victoria nostre ...
... longinquitas ... liquido potuerimus.

uim sensus attapé quantum nobiscum semp misericorditer
egerit dextera regis regum et ut mie caritatis ad oculum
q hostium nrorum excusata calliditas diuinis potius q huma
nis exceptionibus collidat³ Audita mirabilem diuine sollid
mo puisionis euentum nam Marchio montis ferrati
que grata et multiplex beneficiorum nrorum collato etiam
cessante affinitatis nre linea quod culmine sublimitatis nre
congingit obsequiosum nobis debebat efficere tractatibus
inuenientibus aplici ludug lugdunen potius q Roman
Mediolan proditoribus nre reconciliacionem quietis sponsor
ac uercellen nrorum proditorum immitus cumplices Ciuitate
nram taurini et nra fidelitate subductam proditorie
occupasset resistentibus tamen pallatio eiusdem Ciuitatis
nre fidelibus munito et quibusdam nobilibus ipsius
ciuitatis frater dilectus nepos nr qui ad superiores
partes lombardie pro salubri statu prouincie sublimitatis
nre presidebat // Papien Cremonen. Asten Alexand.
quas sic in exercitum cum comitatus // Ciuitatez
eam de nra dono tamquam de celo repente in publicam et
in nra noie fugatis protinus Marchione predicto et
proditoribus uniuersis et fere ducentis ex ipsis nre car
ceri mancipatis Ciuitatem eandem nro dnio integrauit
ipso diuidendum fluxerat de predictis q eum ferrarien fideles
nri apud rauenna de mandato nro acteneq commora
rent construendo ponte in flumine quo proditoribus nris
ferrarien uia omne succursus et spes munitionis ob
seruit demandato nro uocati ad buccatallare
qua Mantuan rebelles nri eum ferrarien inde

simul ad impendium impediendum eorum fidelium nostrorum transitum
pallengatam muniverunt. H. illustri rege Sardinie filio
nostro existente in ripa Padi ad eorum auxilium cum multitu-
dine Cremonensium immissis se clavibus eadem pallengata fuit
ipsa fluminis Padi et eorum navigiis nullis intraverunt
et proditoribus nostris Mantuanis qui flumine Padi primitus
occupaverant certum bello quos fatis .l. eorum manibus
ceperunt et preter ~~eorum manibus~~ necatos in flumine
ac gladio interemptos trecentos ex hostibus predicto filio nostro
assignaverunt quos in proditorum exemplum ab utraque parte
fluminis Padi mandavimus suspendendos ad eundem simul
nostrorum itaque directe nostre maiestatis mandato ut cum
ferventer fidelibus nostris antedictis Cremonam et Creon
quos per eundem regem prius nostro fere conveniret et
Cremonam cum exceptis fidelibus nostris qui verecundiam
existimat si se cunctis fluvijs nostris non se in instanti
ad expugnandum et optime muniendum pontem eunde cum
fervitate procedit omni sublato dubitationis obstaculo
et plene pateat singulis ad id facientibus optima post
emissum nostre maiestatis edictum de predictis vobis ad
gaudium describendis litteris fiet. ¶ Comitis Albe dilecti
filij nostri accepimus continentes quod in virtute dei et
nostre felicitatis fortune partem Guelforum Florentie cum
diudum maiestas nostra superat cum iuste ad nostri excitamini
pace potuisset qui velud familiaris et pestilens Guidi
Octaviani tractatibus Bononiensibus nostris proditoribus.

ab dictatis. Civitatis Florentie per intestinum bellum nobis
subtrahere intendebat fidelium nostrorum suffragiis debellavit et
nonnullis captis de civitate quosdam violenter eiecit ex quo
totius provincie status in melius sine dubitatione dirigitur
et fidelium animi ad fidelitatem nostram roborantur. Hec
igitur letabunda vestre serenitatis exprimat fidelitas vestra gau-
dium accipiat indubitanter expectantes quod qui dedit nobis
actenus feliciter currere processum victorie spacium in proximo
brevium larget. etc. Officialibus suis quomodo
expugnatus fuit ante Parmam ut
non credant sigillo poni vel Bulle

Et si volatilis fame preconia que solet in prosperis
vere locacitatis argumenta minuere in adversita-
tis tristitie figmentis viribus indissolubilibus preter veritatis
iudicia comprobationis dilatare super de nostris processibus diversis
forsitan diffusa relatibus vestris auditibus aliquid pro-
sentiunt nec tamen aliter quam rei ordo se habeat adversariorum
nostrorum adulterans fulta mendaciis sinistri casus eventus
vel enorme de nobis proveniens adduxerit. Ecce nuda
veritatis indagine eorum que nobis nova contigerunt
tenorem presentium vobis inviolabiliter reseramus. Cum pridem
siqua dum Parmensium civium rebellium protervia temeritatis qua
pertinacis obsidionis expectavit nostra serenitas ad extrema de-
duxerat tenui spe in vegetati suffragio labore et ultimus
volens dubie manibus extendens precium causa sua quod de-
spectu alterius necessario cogebatur tractatum cum aliquibus
exulibus civitatis impositis quedam fraudulente machina- omnes

inuolutis eorum resistendi sibi fiducia vel resistendi materiam
non subesset temporis etiam habilitate captata quo pertingen
tes nostri ad fractionem pontis cuiusdam in stadio per quam ag
nostri fruatur demum reseratimque die martis xviij presentis mensis
februarij Rusticos quosdam ut ad eorum persecutionem gentem
nostram adducerent callide premiserunt sic dum fideles nostri quos
virtus interque animositas attendebat et insilibus ex parte eorum
compluries fortune placiditas animarat ad deprimendam huiusmodi
rebellium pusillanimitatis audaciam in eorum inermes et amani
mes extra castrorum nostrorum limites casus tam subiti
dissipasset accidit quod pertinentes ad defensionem quondam ciuitatis
victorie quam ibidem statio nostra firmauerat / fideles nostri
egredi potuissent. Rebellium eorum instanti persimpeto
quam expulsum ut dixeramus conditio inicabat castra nostra
cum rebus ibidem habitis ignis incendio concremarunt /
Nos autem quos euentus huiusmodi repentina compulsatione
commouit ut via nobis deinde liberior ad offensionem eorum
rebellium eodem concordantium statim castra nostra in
obsidionem / Pomeri exalia dudum impetrauimus ubi eorum
complices contra nostros solita tenentes obsessam inde confidimus
quod eum nostra per id nostrorum fidelium audacieque fuit attempta
gaudia rebellibus ipsis in proximo nostra infallibiliter
conuertemus // Quam vero in notitiam nostram non latere
quod sicut nos diuinitus fortuna non voluit felicitatem ex parte
quam post eundem diem martis quo se prosperitatis casus
ingessit continuo sequenti die dominico nos ex parte altera
maris gratificata demulcet // Cum enim. Pallustris

Kardinalis sacri imperii in Ytalia generalis legatus dilectus
filius vester Paridi dum quod victoria nobis de hostibus pressa
fuerat possiderunt naves omnes Mantuani rebelles
quas infrinolas nunc subsidium congregat potencie vestre
virtute suffultus potenter aggrediens eos viriliter expugnavit
Itaque centum de navibus inter magnas incastellatas et
parvas et trecentos de dictis rebellibus quos in navibus
ipses fallax incluserat preter peremptos gladio et aque sub
mersos quorum non est numerus interceptos [?] captivitate [?] qui
detinuerunt fugam non potuit miserabiliter evaserunt
Et si corporum navali sublato de medio presidio integre Paridi
dominium obtinemus // Sane cum in castrorum nostrorum combustione
quam deprimus camera nostra cum auree bulle typario et regii
nostri sigillo perdita fuit propter quod adversariorum nostrorum perfasium [?]
tam horrida effrenata superbia que tamen nostram actenus
rebus semper veritate tenebris obfuscavit propriam copiam
et sigilli nostra sic fraudulenter [?] credimus honoris nostri dispendium
falsa machinacione confringet devotionem vestram requirimus
et mandamus quatenus supradictorum bulle auree vel sigilli nostri
nostris consignatas [?] ad vos aliquas litteras sub nostri nominis
titulo pervenient fidem eis stabilem vestre mentis con
stanciam vestra fidei robore careant adhibete cuiusque suggestio
non subducat. etc. ~~sequitur.~~

Fidelibus suis de victoria habita contra Parma
post expugnationem suam

Casualis vindicte seu pocius victorie nostre plene
principium quod post sinistrum castrorum nostrorum combustionis
eventum divina potencia soluta ad eam nostris suffragiis de
navali Mantuanorum rebellium depressione contulerat

precedentis ad nos litere nostre stilo continsing ut coram vobis
tocius rei seriem veritas descripta differret quia fama di
versis diffusa relatibus poterat attraxisse // Nunc autem quod
pugnantis quod vobis manus altissimi tytulis nostre victoriam
grate prosecucionis addiciat. fidelitati vestre tenore presencium
denotamus // Pridem dum collectis undique viribus nostrorum fidelium
quorum celeri fulti presidio civitatis Parmen(ses) conterminam per
agressiones continuas multo tocius victoriose perstinguimus
et quadam ad expugnacionem dictorum castrorum // Cremone
consiliique rebellium in tante victorie occupavit potenter
nostre possessisset serenitatis accidit quod magna partem Par
mensium in friuolum nostrorum castrorum subsidium destinatum
acies una nostrorum fidelium ab exercitu nostro divisa per virum
nobilem et potentem aggrediens eos in momento viriliter ex
pugnavit // Capitulis sex milia et ultra gladio
victorie peremptis Sexaginta de melioribus captus ille sic
oblitus nostro carceri agnavit // Quamquam tedis expedio quod
vobis nunciamus ad gaudium illum famosum et antiquum
proditorem nostrum Bernaldum // Orlandi grassi hinc spe
proditorum totius partis adverse caput et cauda totius nostre
faccionis ytalie pastorem vindice iusticia noveritis
cecidisse eoque fiducia vobis iam firma promittit quod nec
quietis capite sublato de medio membris que ipso preside pal
putabant spes quelibet resistencie de cetero decidatur.

Fr. d. lib. suis Gallie de dedicacione s. Germani

Nuper terram nostram sancti Germani teme dudum motis
castris et rethe maniale municionibus occupaverat
contra maiestatis nostre potencie rebellionis talemonum
ergo presumpsissent ad ipsius expugnacionem victricia signa.

direximus et ante portam ipsius fiximus castra nostra
qui dum sic se viderent felicibus exercitus nostri vallatos
potentie obsessam, quieto omni defensionis suffragio de
sperabant volentes nostram iram petere potius quam expec
tare vindictam. Quidam nostre maiestati se prostravit
mandato munitionibus ipsius personis et rebus eorum omnibus
manibus assignatis. Nos autem qui imperii potius quam
vlasti voluimus eorum humilitatis et devotionis indicia
clementer eis indulsimus et supplicationes accepimus in gratiam
nostre simul procedentes alumde cum victorioso exercitu nostro ad
aliorum nostrorum infidelium reliquias contendimus quod devotioni
vestre nunciamus ad gaudium ut de prosperis successibus prosperitate
nobiscum colletemini firmam spem certamque fiduciam assu
mentes quod tandem domino favente maioris vos leticie
in proximo letari faciemus etc.

Fidelibus suis de victoria habita contra inimicos
in prima et de expectatione pecunie Rex.

Et si nobiscum actenus postquam a regno discessimus
eventu vario fortuna certaverit attamen vero extra
nos supplicare in alta felicitatis nostre constituit ut iam
non nitti posse vinci procul dubio confidamus tercenam
percipimus velud qui multitudinem pugnatorum parte adver
sam. Nam cives civitatis laborantes in ultimis nostre
volentes in tantum excessimus ut inter amicos nostros et suos
tamquam inter non participantia comparatio nulla vel modica censeatur
Cum solum nobis ad festinam et plenam victoriam de
ficit et ad sustentacionem stipendiariorum nostrorum aliorumque
fidelium quos animavit Imperii finibus ad participium victorie

rie fortissimi fidei nostre zelus imperatores et subditos eius
tamen sufficientem pecuniam non habemus ad qua tu nostro sub
sidio quod numquam vobis defuit accitemus fideles tuos cum bursis usque
eorum nostre provinciis colligendis et ad nos etiam cum summa
festinantia destinandis Ad cuius adventum promittentis inim
pium et affectum quem ad nos non dicimus sed patrimonium habemus
misse per nos qualitas moveat quia velud obsequiis
nostre per vallem carens aspectibus separamus militibus nostris
quod eo usque ad nos venturis nostrum properat ut corpus nostrum
partem si fieri posset salubriter nostra permittet venturo missione
quod toto et integro sed vicino nobis pariter tua palma desid
rate victorie reddere pollicetur etc. Sequitur.-

*Manfredus scribit quibusdam baronibus
victoriam habitam contra legatum et exercitum
papalem etc.*

Exultet iam universa turba fidelium exultet totum col
legium dilectorum et exultet inter ceteros animus vester
et potenti victoria principis proprie gaudeatis. Novit
enim mundus nec est cuius notitia preterierit quanta super
plantationis instantia quantaque subiectionis reverentia Ap
dem recognovimus summum pontificem et dominum et sanctissimum
patrem nostrum qui contra nos alia occasione potius quam expecta
de morte Borelli de Anglona de qua inculpabiles fuimus
nec conscii novit deus ad indignationem sua gratia nos provo
cavit apud quem nullam potentiam gratiam seu veniam invenire
velud quem non expedicta causa solummodo movebat. Sed quia
regimen dominum sciebat suffocare turbabat in regnum crudel
liter totam progeniem patris nostri de sua benivolentia merito
dubitantes ab eo recessimus et collecto apud miteriam

exercitu impotenti ubi legatus et principalis exercitus apud Troy-
am et Fogiam existentes conati sunt multotiens impugnare
eum die mercurii presentis mensis decembris cum quadam parte
gentis nostre et non cum tota potencia nostra nos contingeret
equitare et in succursum quorundam peditum qui prope Tro-
yam insidias latitabant eorum mora fuerat ad peditorum
hostium noticia devoluta. Ecce sic domino placuit nec
casu fortuitu vel pocius dei nutu qui superbis resistit
humilibus autem dat graciam qui deponit potentes de sede
et ponit humiles in sublimi quasdam minime gentis acies
et milites nostri viderunt et statim gradientes pocius ad
certamen sicut leones ad predam adversarios terga dan-
tes versus Fogiam sequebantur. Nos vero trahentes nostrum
exercitum post eosdem quos relinquere nolebamus et in campestri
conflictu duro directe arma virorum cum ceteris hostium depu-
tarunt certamine lanceis et gladiis gladios sunt experti
applicantibus nobis recepto statim diffinitiva sententia lata fuit
Itaque factis hostibus gladio peremptis in numero et pluribus
captivatis fecimus aperiri nobis civitatem et intravimus violenter
ubi fuit terribilis strages hominum et cedes rebellium aspera
subsecuta. Thesaurorum omnium erat eodem Marthio de Hemburg
ac totus noster exercitus eorum spoliis est ditatus. Sequenti
vero die cum ad contendendas reliquias hostium qui apud Tybra
remanserant cum magna potencia procedebamus ecce
rumor nobis innotuit quod eidem legatis et aliis relictis cum
bonis suis dispoliatis tempore tenebris se per fuge subsidium
absentarunt. Ut ergo deo dante ad honorem et gloriam et
nos vero liberavimus patriam et cunctis [illegible] [illegible]

Vos igitur ex hiis in fide regia confortati mentem et animum roborati
firmiter separatim quod totum regnum in brevi dante domino reducemus
ad fidem regiam et statum prosperum et tranquillum etc.

Manfredus eisdem et super eadem et significat de morte Johannis proditoris regis R[ubrica]

Ad renovanda preterite festivitatis solempnia quam de
expugnatione ac expulsione communium hostium precedentes
vobis nostre litere portaverunt prius ad nos accedit epistola no-
strum subscriptis gaudium cumulativa quod per illius gratiam qui cum
regis domini nostri carissimi et nepotis naufragia non patitur
libera provincia de faucibus invasorum amisse civitatis et castra
que ad se falsis suggestionibus transtulerant ad regiam fidem
redeunt et eius fragranti devotione suum dominum recognoscunt
veram postulantes // et enervate divina potentia omnes homi-
nes qui ad exaltationem regis nequiter aspirabant ex quibus ille ma-
gnus proditor ymmo reus qui filium mittebat opprimere cui eum
destructionem incidens in laqueum quem tendebat ipsius iusto iudicio
[illegible] et castra Acheronte Sancti Felicis et [illegible] ac-
tenus [illegible] existentibus in eisdem ad regnum et
nostrum dominium devenerunt // Accessit preterea nostra temporibus
nova materia gaudiorum quod nobis dicte victorie festivitatem
agentibus festinum nuntium nostri regis domini expectati feceli-
ter nobis litteras presentarunt // In quibus leti cognovimus exul-
tationem et prosperum statum eius prout nos per eosdem nuntios
et litteras presentes presentes letitias nuntiatis // Nullus igitur fide
et solitam constantiam observantes fideles omnes in parte pre-
ad eius servitia confortetis prudentes nostris laboribus et sub-
sidiis pro optimis qui primos ictus sustinetis ad hostium simplicibus
exhauribus.

Fredericus cuidam nobili significat se iturum in Ytaliam ad confusionem rebellium propter quod mandat cum equis et armis esse paratum

Le si potentie nostre presentiam ad Ytalie rebellium aspirantis excidium per adversariorum nostrorum latentes insidias cidera dictandam de regno nostro proditionis cuilibet spem preciperet dudum volatilis fame loquacitatis et litterarum nostrarum adventio frequenter ad tuam deduxisse notitiam tamen necesse esse quam utiles evacuassent. Quia tamen quibusdam proditoribus nostris in regno morantibus sicut lucidius prodem suppositis debito supplicio traditis et regni negotiis proposito iam salubriter ordinatis liberiores summus ad gladium et ad contendat rebellium animorum reliquias expediti et ne detur eis ex absentia nostra gloriandi materia vel indicatur ex mora potentiam cepisse qui potius preterita concepta spes frivola vel in pulvere sufflamen annulletur confusiones ipsorum ipsius bellicas actum fortasse conflictuumque anticipare disponimus ut eo gravius commisisse se debeant quo nostre potentie in malleo primatus ferient. Cum igitur proponere nostre nos parendo laboribus in octavo proximo futuri mensis Februarii magnificentia nostra movere de regno constantius proponere te magnificentia nostra moveri de regno, Finantes, versus partes Ytalie ad contentum precordiorum tacitate sicut rebellium aquilarum victrium signis explicatis et more sui rebellium viribus aggredientis potentis magnificentie pessimi fidelitati tue mandamus quatenus quod pulcrum sit pugnare pro fide quam decorum dimicare pro domino diligenter attendens robur et animum quos inter sine requisitione paratos invenire confidimus ferventer assumas et ut absentia nostra eis efficaciter impedimenta promat sic armorum equorum

cum omnibus fidelibus nostris iurisdictionis tue sit in continuo apparatu
quod magnificentia nostra te et fideles eosdem paratos inveniat
nos providere commendationis tytulo ut nostre devotionis const-
anciam consequatur nec processu nostro contra rebelles eorum
contingat aliquatenus retardari etc.

Significat cuidam nobili prosperos successus de exercitu suo Rubrica

Ut victoriosi exercitus nostri processus fidelitatem tuam non
lateat ancitas que frequenter ut assolet locacitate
frequencium variatur presentis te indicta pagina certat quod diu castris
cum in depopulatione ipsorum nostrorum rebellium tam potenter
quam feliciter moraremur de ipsius loci celeri occupatione
secum M. marchionis palatini fidelis nostri constanciam
nostram aliquo modo non falleret accepimus vbis comentus
quod Mediolani rebelles nostri cum Placentinis eorum sequa-
cibus conspirati sunt nomen perditorum nostrorum quorum desiderabilia
cum vastabat ignis et gladius potens venerat florem
sola mani se nocte iactantes quod nobiscum ad congressum
venire volebant gladiorum nostrorum potenciam quam in necem
eorum sepius experti fuerant per fastosam quandam superbiam
prorsus obliti // Cuius ostentacionibus nobis impii iubus
cesaris animus quod predicti rebelles nostri non presumerent agredi
serenitatis nostre dedimus in ectione ut ocium sibi belli casus
violatus per eorum dominum aggressum gerimus aliter nondum
de quo auctorante domino qui novit ~~tuenti~~ intuetur principia
infallibiliter sperabamus alacriori ducti consilio decepto istis casts
primus feliciter victricia signa nostra direximus contra ipsos
die lune decimo presentis mensis Iunij citra Florençolam ubi
ad primam ipsos omnes convenisse didicimus fugientes feliciter
castra nostra quoniam cum districtu ignis nostri gladius impii

more solito consueverant. // Quod ipsis innotuit signa nostra re-
spicientes non audientes locum ipsum de nocte sine timore maiori
dimiserunt et sic in fugam conversi evanescere potius quam
fugere videbantur. // Hec itaque ad gaudium tibi significare cu-
ravimus tu vero omnibus fidelibus nostris per partes tuas studeas publicare

Capitaneo Regni Sicilie quomodo intendebat ire Lugdunum ad presentiam domini pape etc.

Repetentibus nobis nuper Ytaliam post statum regni
nostri salubriter ordinatum ad dissensionis cause lon-
ge materiam que inter nos et ecclesiam fertur finaliter
decidendam ad nos et nostros fideles quibus comprimitur tante
operationis labores et sumptus totaliter finiendos ad tollen-
dam denique morbi nascentis originem ut prius intraret
infirmitas accederemus // Altissimi nobis plenitudo consilii sic
infallibiliter opinamur occurrit quod non ut cepimus per an-
fractus et devia non per inutiles circumstantias aut quelibet
intervallasset per ipsius naturam negotii sine tanti sed diste-
minis attingentes Lugdunum certa via pacis deberemus cau-
se nostre iustitiam spiritualiter et patenter in adversarii nostri facie
totam transalpinis gentibus exponere ac deinde confestim
petituri Germaniam admotus omnes quos aliquorum nisi
actus provocavit iniquitas salubriter componendas. Hoc
autem tam salubre propositum velud finem tanti dissensionis
expositorum Ytalicorum et transalpinorum omnium quibus exprimo
commovebat // gloriosum maiestatis nostre accessum continuis
missionibus et petitis propulsionibus provocantes desideratum
mundo pacem postera provenituram vel insurrecturas im-
posterum scandali sedaturos et iurgia nationum infallibiliter
asserebant. // Sed ipsa ecclesia de tuo sinceri prophetia dolor desola-
tionis luctuosa non curans que populi sanguinis effusione
dispersa dum filios deplorat extinctos instantiam de hostibus

corrigit vlcione de qua fidei nostre cultus diuinique doctrina
processit // Ad infidelium nostrorum consensus auxilia qui caput
hostis nutriunt et iam uniuersam linguam quamque cotis mo
enses exprimerent infecerunt // Copiosam ultramontanorum
militum comitiuam de pecunia que sibi met ad tales usus
a fidelium manu porrigitur de suis stipendiis solidatam //
Subtili quidem licet malitiosa consilio in consortio Medio
lan. mittere conatur. incessum nostris culmini per Lugdunum con
tra Germaniam impediret // Comes Sabaudie dilectus
affinis et fideles noster ac fideles alii Pennine Imperii nostri
victoriam magnanimiter procurantes malitiis per angustias
et angustia montium transire parentibus omnem proprii
aditum opponentem obstruxerunt // Eramus itaque compo
sitionibus succedentibus nobis ad notam tam aditum itineris attinen
di predictus comes Sabaudie ac Delphinus comes de V. di
lectus consanguineus noster et fidelis ac fideles alii ad
pedes nostros humili deuotione properata proprias suas nobis per
oportunum patuerat et necessariis omnibus afferrerat copiosum
qui tum repente fortuna confirmatum constituit processisse qui
dem nobis prouenit tum nobis sub primo de qua condicione con
tenderet se processibus nostris tam radices alpium impos Lugdu
nensis obiecit fiducia ingressum incomodi inopinati // De
Parmensi rebellionis processum qua errorem dudum per
nephande proditionis offensam infidelium repentinus incursus
mediantibus fraudis intestine suffragiis occupauit // Ha
bentes igitur . . . firmato nec nostre processum mediantibus
intervallum in obsidione // Parme victoria supra con
tinuit totique in eo bellum ligonie quod latenter actenus in
tebat proposito fidelium potentissime patuit // Nec enim
habilis copiosa non replet tum superbite cause primacion nichil.

aliud expositum fuit comportatum que demum fugitivorum

manus timorosa tuebitur. // Sic cives publice tuitionis con

sortes poterunt qui proprie vite spem actionis in solo fuge

refugio posuerunt. // Cum ex desperata spirituum laborum

nostrorum finem tam liguri belli reliquias finaliter et spaliter

conterendas attendimus tum presertim de germania karissimi filii nostri

C. in Romanorum regem electi et regni Theotonici hereditarii

heredis se suppliciis interveniente mandatis nullis causa

dubitationis consurgat spiritum confortationis assumpte fiducialiter

nostris indesinenter intendere fidelium nostrorum promoveat ad decretum

nos quos absentie nostre possunt anxietas presentis lectionis

nova letificant sic nos dicte et spiritus obsequiosa fidelitas

et sedant frequentius more solito lectiones etc. Sequitur

Fidelibus suis de Bello inter ipsum et Mediolanen Rubrica ii xxxiii

Quante audacie quante temeritatis sive ligurum

excellentie nostre dissimulatio rebellium factiones

ad proximos experientia detulit et loci vicinitas ac nunc

tertia fama maliciae vel nequitie pertulit ad remotos

nec latent nos credimus nec mundus ignorat causa nostre

dissimulationis constantiam tam eos intollerantia nostra

rerum patiende nostre nomine admittent et vitiose notam

pusillanimitatis inurere precedentes unitatis advertens prius

modum quod ferro scindendo sunt vulnera que fomentorum

non sentiunt medicinam invitati nos ad arma convertimus

sopitum dormientis Impii expectantes // Cum autem cita

prestito nec presertim possemus rebelles nostros ad presentis

pugne discrimen subtrahere nec de hiis simul et semel

oblatam victoriam haberemus // casualiter tamen feliciter

contingit ut Mediolanenses et eorum complicibus ad Brixiensium pre-
sidium evocatis ac intercepto inter nos et eos flumine quo-
dam obstaculo / qui veluti munimine cingebantur ultra
flumen Olii castra nostra reduximus accedente populo et
militibus civitatum fidelibus nostris ad propria recedentibus
quos inspectate mora tedium et importunitas ipsos retinere
diutius non sinebat et cum expedita milicia tenus ripas
opposita parte fluminis festini direxissemus gressus nostros ad
pontes per quos ipsi redeuntes ad propria transire debebant
et sic cum inclusis morari diutius ultra flumine
eorum ipsos urgente penuria non valerent Mediolanenses
socii per pontes et vada fluminis transeuntes in apertam
planitiem exierunt credentes a nobis presidium occulte
fuge subripere et dum nos adversus ipsos consistere non putarent
cum de adventu nostro terror et tremor fremitus quam tamquam
de celo tonitruum ipsis intonuit ad premissas statim in conspectu
nostris acies prius etiam quam aliquorum imperii victricia
signa conspicerent et in fugam sic subito converterunt quod usque
ad eorum carrocium apud curtem novam in equorum celeritate
pervenerant fugientes facies eorum insequencium spectacula
respicerent et dum auxiliares acies et post eas cum maiorum
agmine nostro robore gressibus festinatis hiis qui lenti manu
processerunt incauto cursu succedere deberemus usque ad carrocium
fere cunctis ex nostris aliquos nos videntes pervenisse. Su-
pervenientis autem noctis in umbrosa caligine qua more
nostra longissima longissima suspirabat temptatum aggre-
ssum tamen suspendimus usque mane sequentis distinctis
tantummodo gladiis ad quietem sed tamen ferreis non ex-
emptis ad indubitatam victoriam carrocii reddituri super

ueniente uero luce tu(n)c n(ost)ri alios (et) militu(m) turru(m) tacernas
deserto quolibet defensore attepimus summitate(m) p(ro)te ubi
tias expectaueramus derimta que hostes diu audiebatur ad
fugam fugentibus onerosa in medio expectauerat. Strata
Castro(rum) etiam turris noue cuius munimine ipos insultus
n(ost)ros euade credebamus custodes (et) mtale reliquque net
potatis cor(um) ducis venetiaro(rum) filius qui ducis liguria signa
tulerat manus n(ost)ras euasit / Et ut multa sub compendio
concludamus tam capti cum mortui n(ost)ri quos n(ost)ri medio
sau. Factum pinates comites determinu fere noie (com)putat(ur)
que omnia cumulati ame significamus tu gaudium ut per
uenire naue ad augmentu quod ~~aduenit~~ detentae p(ro)uinciam
legitimi attessisse terris Imperialis gl(ori)am et triumphum (et)c.

Regi Sardinie narrans ei
triumphum suum (et)c.

Et si p(ro)uenientu nobis ex partibus istis aduota sint
tessim iam frequens adeo celsitudinis u(est)re l(itte)ra
relatiua p(er)uenit ut tue tu expectationis affectus nouri
prospera status n(ost)ri gemiuati letificent. p(ro)inde (et) tenore
presentium q(uod) terris olim ingentissima depopulatione deuastate
cor(um) potentie n(ost)re (com)pressibus indubitanter obsistere ferro
flamma (et) subitum ut cuncta nobis et tibi breuit(er) illo
quam(m) temporibus / illius ad placatu desiderabili successione
responderit / Hoc siquidem tesson(n)e uoluimus et (con)tentis lo
nis superiors pape ut non solu(m) (et) matia huius iocunditatis exp
hibeat / sed uelud uera p(ro)ficua facte leticie firmam fiduciam
repu(n)tet q(uod) ceterum audiuuus infra dies paucissimos offerimus
ex quibus ponde laboribus n(ost)ris in p(ro)ximo finde lauda
bilem imponentes · (et)c. ~~sequitur~~.

Signat civitatum de regno suo pressus prosperos et felices ..

Super eo quod fortunatis auspiciis et felicibus processibus
nostris per tuas accurati litteras supplicatus postulasti . no
lentes . exinde votis tuis libentius annuere fidelitati tue
tenore presentium intimamus quod divine gratie dextera nobis assistente
feliciter vivimus et magnifice triumphamus ac nonnullis ex
proditoribus nostris qui sicut fama perloquitur et relatione indicata
credimus ad tuam notitiam iam deductum requisito proposito
necessariae nimium ausu temerario conspirarant quod merito prelo
suppliciis traditis et ignominiosa morte dampnatis reliqui
qui sub defensionis quasi potius offensionis eorum ymaginem
motu tribuli velud de celo fulmine ictum perventisse re(g)istro
nostra capitivitatis receptarunt sic fidelium nostrorum regni clara
devotione sunt undique circumspecti . sic crebrarum machi
narum nostrarum ictibus incessanter afflicti cysternis et
domibus diruptis propugnaculis omnibus murorum et tur
rium devastatis ut tamquam undique coartati et manus
nostras effugere non valentes adultionis instantis et in
dubitate iudicio solo se valeant spontanee gladii
morte sub duce vel capitalis rupis excepte maritime pre
cipitio liberare et si regni nostri negotiis iam preconcepto
dispositis ad rebellium nostrorum / et / Imperii reliquias contendat
ytalice partes in proximo victoriose repetere feliciter et in
stanter attingimus . tu ad id . et voluntatis nostre nos in
vitet auditus et de prosperis ac observationibus rebellibus
nostris nunc obtenta victoria reddat liberi expeditos ..

Cum igitur qua tamquam vas puritatis et aromatum cella
perpetua fidem et devotionem meam cunctis debes per ex-
empla quem nec tediosa seditio variavit nec laborum
commovit immensitas nec demum larga promissio potuit
amicam professione nostris inqua te iam fida solidavit an-
tiquitas et immitate singulorum sollicita et huius nostre
nativitatis ferias ac adventus mei vigilias una cum ceteris
nostris fidelibus ipsarum partium ylariter solempniza etc.

Comes Symon obsessus in castro Vitlin
consilians comiti pro subsidio suo R.

Ad servandam nobis stricte obsidionis seriem et
naturam ac impugnationis hostibus instanciam
famis et sitis penuriam necessitatem multiplicem quas
patimur et passi sumus miserias et pressuras scribere nostre
tam diucius laborarent quod iam per marginem et atramentum
deficeret et ut quod tanta instancia professisset / sed tocies pro hac dolor
venerunt in cassum quociens fuerunt tibi destinate quia
nec dum cessatum nec vos ad succurrendum nobis cura
sollicitat ut videmus sed comedentes panem in saturitate
et super ollas carnium residentes solacijs intenditis
et quietis et quia ut qui pleno stomaco de meis ieiunijs
pensare ... excusatis autem vos quod vestrum adventum prius
pro expectatis nobis habundancius et tucius succurratis
meis vestris in rebus sine sed timemus ne illius vulgaris
proverbij locus adveniat et ut non suppetit dum herba crescit
equus moritur et dum canis mingit lupus vadit. Debemus
tuti de pastu tuo domino comite sed de nobis non minus qui ad

Consilium eius est

consilium eius estis / quod que imperii spectant honorem sibi non
suggeritis ut debetis ut quid ergo venistis si non succurritis
provincie. atque nos etiam qui prius / laudabilius fuissemus vobis
cum in Apulia contra iustitia ducem in solatium dicebamus / Sola
cedentem adventum vero civitatis Viterbiensium fuerat ab imperi
ali absa. sed postquam venistis adversa est pars maxima re
gionis / dudum enim homines de nostro succursu spem et fiduciam
habuerunt et steterunt in fide sed postquam viderunt vos des
cendentes et patientes cives ac comprovinciales [illegible]
non ostendere quales hunc circa fidem comprimi necesse
erit. Quod nobis et vobis dolendum est p[illegible]
pusillanimitatis sacerdotum tantus cives nostros sine peri
culo sit enervat. Sane honorem imperialem et gloriam
nominis minoratis quia dum ius ducetis quales habeat Cardinalis
vos cum quingentis militum comitiva et non resistitis provinciam
occupanti nec nobis ad quorum confusionem intendit succur
rere festinatis quod si de provincia non est cura / de nobis cu
ram debetis quia tanto detinemur ira et obsessionibus mise
rimus / Numquid scitis quod per vias subterraneas quas fecerunt
rebelles maior pars castri Viterbii de hora in horam veni
tura speratur et nos ex hoc prospicimus loci posse accidere
captionem / Numquid nostram penuriam ignoratis cunctis
comestibilibus iam consumptis muli et equi clavos senciunt
post estatis. Numquid non scripsimus quod aqua fontium sub me
cantibus est extorta nobis cum tres putei remanserunt
in castro prebentes aquam hominibus et iumentis et brutis.

ex eis qui presencialiter absconditus a rebellibus est infectus
Aliquid novum non faciunt nobis quod non solum nunc sed
etiam dominum castri hiis diebus et noctibus non quiescunt
insultibus et impugnacionibus hostium lacessere. Verum quia
quia ad invocandum vestrum auxilium et succursum multas va-
-cuas preces fundentes et fundemus ad vestram tam exposi-
-cionem nos ad hunc rite ista ex imperiali parte instantis-
sime rogamus sub fide et sacramento
quibus illi imperiali corone tenemini quatenus
visis litteris dictum Comitem addatis omni mo-
-do inducentes eundem ut nulla mora protracta nec
auxilio postulato ad nostrum succursum vestris et aliis ac
suis nobis se attingat et ne tamen obprobrium perannis
statum est intellectum tenore presencium signa moveri exigentes
faciat consequenter ut hodie ante castra signa Impera-
-lia videamus Certum quod si predictus Comes et vos duxeritis
faciendum nos dei et hominum invocabimus quod in nobis culpa
non est si ex vestra desidia et neglectu Imperialis dyadematis
honor perit quia nos ultra non possimus novit deus etc.

Idem comiti Castrum scribit super eisdem negociis

Si multe vel dicamus alique quas misimus ad vos
littere pervenerunt res admiracionis est plena quod pro suo
cohortem Imperialis honoris ad nos celeriter cum ipso quod hactenus
expertum non venistis non solum littere quas frequenter direxi-
-mus verum eciam rumor et fama publica potuerunt
referre qualiter rebelles in nos supra morem hostium et

nationis barbare seuientes instantius diebus ac noctibus nos
impugnant balistis ac arcubus fundis nec non machinis
quas in finitatibus oppositis nobis tercio erexerunt cum
quibus non tantum lapides iaciunt verum etiam fulgurant
sepe etiam ignem quorum expugnationibus potentius resistens
de die potius et de nocte resistere non oportet propter quod nisi per
horam sompnum capere valemus vel quietem. Sane quod sompno
preuentis et strepitu auro aduentus vestri et extenuati sunt
corda rebellium et fidelium animi fortius roborati licet dicti
rebelli faciant proditores quod non venitis in contrariam istam et
si veneritis non ducatis totam gentem quod possitis resistere
vel inimicis stare contra eos. Quocirca nobilitatem vestram
et dilectionem instantissime deprecamur vestris omnibus in
dictis et mora qualibet abdicatis cum ipso quod habetis ex
fortio statim si placet per literas prout intellectum
vobis et aliis fidelibus succurrere festinetis statim confirme
quod si aliquam moram aliquo pretextu duxeritis faciendam
horrendum quod absit periculum et dampnum inextimabile sine
spe remedii Vngaria patietur. Ceterum ne collectio gentis
contrahe nec non inueniendi aliquas gentes vobis vel vos
forsitan optimas nos prouide determinet vel per horam
scilicet curus postpositis comuniis nobis tunc inde respondentes vos
cum ea quam habetis gentem tantum ad succursum celeriter
attingatis cetera enim in eo statu que vos scripture vel
nuncio fuerint committenda. Ceterum licet scripserimus quod
rebelles acriter impugnant illud tamen uniuersaliter non
noret quia non dum mota est ciuitas per quem sed
hii sunt proprie proditores qui cum suis fautoribus consanguineis et

armatis nec non cum quibusdam de terris rebellium conductis
pro sic unanimiter certant ut possint de vita desperantes

Cyncesius miles viterbiensis imperatori super
eisdem et quod cito veniat R[espon]s[io]

Imperialis maiestatis serenitas dignatus sacratis laudis
destimare et laudibus extollere famam eius deservientis
servitatoris afficiat attendens interius exterius iam
attensionem et firmans in proposito iam affirmative Sed
quia laus in proprio ore non est pulcra quanta opera
sint et operetur auget fides mea et quanta passus sum
et paratus sum pro nomine vestro pati effectus operum demonstrabit
et prius fama quam ego vestro me culmini presentabit ne
indigne corpus et animam et omnia que habet pro honore
dyadematis vestri exposui liberaliter et expono cum omnia que
intus possideo vestra magnificentia mihi donata sunt et
vitam postmodum suscipue octogesimam Hoc quod deberent
regiesse proditores quorum oculos dyabolus excecavit statu
ut magis in tenebris quam in luce et potius intimere morbi
quod in serenitate vite discederent et elegerunt ambulare
qui post deum per nos detractoribus educti de exilio revocati
ymo de faucibus mortis erepti civitati et famulis re-
stituti fuerunt et deum in bonis omnibus habundarent
beneficiorum inmemores oblitis sine causa eam rebellaverunt
et in nos premium et deum ac redemptorem eorum nequiter
gravantes civitatem vestram laudabilem subverterunt nono
die septembris potestate cum ceteris officialibus vestris cum armis
nequiter fatigatis vocatis quod ad longinquo Cancellarius Rayne-
rium et Comite Guillelmo viros pro ducibus Imperialis

nominis inimicis ad odium et dedecus vestrum in Viterbium pre-
dilectam cameram vestram immiserunt et a prefato die comi-
tem Symonem et me ipsum in castello Viterbii diebus ac
noctibus impugnarunt hostiliter lapidibus arcubus balistis
et machinis quas in similitudine turrium erexerunt et
collectis latronibus forbannitis et proscriptis dampnatis de remo-
tis partibus et vicinis nos circumdederunt ut tamen ad maius
etiam vituperium quibusdam pupillacionibus ante se positis pro-
vide maiestati vestre genibus flexis iunctis manibus suppliciter
et instantissime supplico rogo quatenus ad laborandum complexiones
ad confortandum eos qui adhuc in fide vestra nobis ac firmiter
perseverant et ad conculcandos rebelles personaliter venire
dignemini ad has partes non minus feliciter quam potenter
et vestro contenti conforto vestro promisso sed faciem vestre pro-
vincie peramenti et vestris aspectibus ostendatis firma enim
nobis tribuo quod in adventu vestro felici erunt prava in directa et
in vias planas aspera convertentur et aspectus vester omne nubilibus
nebulosum serenabit etc. Sequitur

Vniuersitas de castro Viterbij super eisdem Rubrica

Atque qui partes propter adventum vestrum expectaverunt arden-
tius quam nos vestrum ut desiderata facies maiestatis
vestre preterita mala vestra leniret dolores tolleret et oppressos
multarum tribulacionum aculeis relevaret diu desiderantibus igitur
temporibus pluribus desiderio ardenti optamus venire ad libe-
randum et letificandum principes vestrum ostendatis faciem
vestram et salvi erimus. Hoc est enim quod ingessimus hoc
est quod suspiria vestra quererunt sub umbra alarum vestrarum ad
tempus quiescere et vestris desideratis aspectibus placidis comparere

Capitaneus mandat exercitum congregari
iuxta mandatum Imperatoris

Cum ad expugnandum de finitimo tempore Imperij rebel-
lionis fomentum et infidelium reliquias conterendas.
nos rebellium iudicatos et exercitum congregare de iurisdictione vestra
iusserit Imperatoria celsitudo ut ad ferendum mandatum nobis
et inbrevi non perfinito tempore faciendum contra rebelles suos
victoriosum exercitum adiutorium Imperialis celsitudinis expectamus veluti
et potentes oportet nos diem mandati subditi pervenire ut nos
et vos presentes vestri inveniat iussionis et executores ad tam opus
laudabile fidelium solacium et quietem nos sine mandato
vestra devocio animet et incitet vestra fides / Nos autem
tamen ea que commissimus nobis exposcit officium et Imperialis
expugnationis mandat auctoritas et convenire volentes mali
quo desideratis vel exercitum [illegible] civitatem vestram affectuose re-
quirimus / Imperiale quia [illegible] in hac parte nobis aucto-
ritate firmiter et districte precipiendo / inequites [illegible] / [illegible] /
alijs necessarijs sicut vos celeriter et decenter [illegible] quod [illegible]
[illegible] nuntio vel litteris fueritis requisiti ad nos pro Imperialibus
[illegible] [illegible] in depopulationem infidelium animati quorum
finitimis accedatis in depopulationem [illegible] disponimus
terram secundum Imperiale mandatum usque ad exterminium
impugnare

Vicarius Respondet Imperatori de predicta
congregatione exercitus et petit pecuniam
pro stipendijs [illegible] [illegible] obligaverit [illegible] defendi.

Curam et sollicitudinem circa ea que vestra excellentia
iussit et specialiter ad exercitum congregandum expositis
potibus ex quibus possimus studijs sicut melius potero habere
[illegible] [illegible] non lateat maiestatem quod theotonici et
latini vestri quos ad fronteriam urbis posueram [illegible]
quorum custodia et timore [illegible] divina favente potentia

ab inimicis tuta erat regio et specialiter oppidum illa itaque desperantes
de fortune dispendio nullatenus formidabant per mag-
num tempus sic domino H. de Ramburgen eorum conestabulus
nomine suo negocia stipendia non habentes ceterum pluribus
mensibus ultra meis quibus predictis eorum armis et
equis obligatis pro transacto tempore subvencionis aucilis
mittende pro pluribus pagis stipendia pollicebat dicti non
poterant in meis promissionibus vivere. Quidam ex eis
ad partes transverse transgressi sunt quibus eciam partes duplica-
ta persolvit stipendia confugerunt super quo serenitatis
vestre providat provisio prout viderit expedire etc.

Idem super eodem ut quasi etc.

Dudum vestri velud Imperii devotores de prosperis nostris
contingentibus certari volentes de sinistro omnem civi-
tatem Parmen. quod nuper accidit eorum malicia insurgente
ut vestra nobiscum proinde certari ad exultationem serenissimi patris
vestri ad Parmen. eorum nequicia offendam qui viam rec-
tam vere felicitatis obliti et sinistram partem eorum super
nos converterunt assumptis viribus nostris et aliorum Imperii fi-
delium vindicationis vestre in manu forti viriliter procedere itemque
vestra recognoscat sincera devocio et commendandi fidelitas
nos a magnifico viro domino H. dei et imperiali gratia rege
Turrium et Gallurii et illustrium regum Sardinie recepis-
se litteras in hac forma Nobili viro Frederico de Anthiochia
etc. H. dei gratia Turrium et Gallurii etc. Volentes in
predicta omnia tua celeritate qua convenit consequi prout decet
vos parte serenissimi patris nostri instanter requirimus etc.

exposite nra rogamus attencius et ortam(ur) quatenus statim vice
ptis pntibus more solito fideliter et devote tua imperialia
obsequia auro auroque tuam angelicam adhibetis terminis et eque
apparatu laudabilem fidelitatis quemadmodum magnum et causa
grande negotium expostit ad pns ecce quod aliam requisitionem
tam fidelis quod laudabiliter una nobiscum si opus fuerit pro
predictis ut convenit commeatis etc.

Expliciunt epistole secunde partis etc.

Incipiunt capitula tercie partis etc.

Principibus Alamanie quod veniat ad celebrandam apud parmam solempnem curiam

Magister petrus de vineis excusat se Imperatori super eo quod accusatus a quibusdam emulis et malivolis suis

Panormitani felicem statum suum scit et quod de Lombardia reddit in Regnum

Omnibus civitatibus et fidelibus suis de regno ytalie quod faciat ei subsidium quando primo eius exercitu suo intrabit. Causa ec

Regi Bohemie principi suo super diversis excessibus dictis

Capitaneo suo ut permittat uxorem suam redire ad sua propria

Magister petrus de vineis cuidam amico suo de reditu suo ad curiam Imperatoris — dicit tibi etc.

Ezelino respondens super hiis que postulabat ut ad eum etc.

Florentinis ut obediant filio suo quem mittit eis in potestatem. Scolares ad studium neapolitanum etc.

Magistro Petro de ybernia de studio Neapolitano invitat

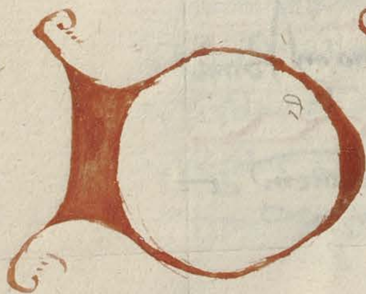
Castitatis tue laboris ut non impediat magistros scolariter regentes in gramatica occasione studii generalis etc.
Baronibus suis super scolis vacantibus indutiis temporibus regni dividendis // Regi Cyprii recommendatur fratris N.
Cuidam nobili de urbe monens eum in fide.
Capitaneo regi Sicilie ut firmus existat in fide abiciendo omnem dubitationem si aliqua frivola fuerint ei relata // laus
Invectiva scribit Romanis qui receptant proditores suos ut expel
Domino Thome Cardinali offert grates de misso equo.
Rex Conradus panormitanis de receptione angelis militantis
Regi anglorum scribit quod vult ire in ytaliam dimittendo filium suum in regno
Regi francorum existenti in partibus ultramarinis ut rescribat sibi sui status continentiam et processus etc.
Eidem quod mittat sibi dextrarios victualia fratri suo in subsidium terre sancte // Regi francie super eodem.
Pysanis commendans eos quod prestiterunt consilia officiales suis promittens eis gratiam suam etc.
Regi castelle cognato suo conqueritur ei de filio suo qui furtive recessit ab eo existendo in curia sua
Senatoribus et populo Romano confortans eos in fide sua // nova
Cuidam Capitaneo suo ut de partibus illis nuntiet sibi aliqua //
Calo Iohanni Imperatori illustri recommendat ei quemdam
Cuidam fideli suo ut incontinenti veniat ad curiam suam
Manuello et aliis fidelibus suis ut non acquiescant inanibus verbis cuiusdam infidelis sui
Comiti tholosano affini suo confortans eum ut sit ei fidelis
Duci venetiarum confortans eum ut perseveret devotus in fide.

nuando multa impensa sibi per eum beneficiis
Cuidam Comiti super eodem vel quasi etc.
Fidelibus suis terre laboris super constructione civitatis nove
Elegantissima dictamine inter magistrum Petrum de vineis et
dominum archiepiscopum capuanum et populo conqueritur idem
Scribit dominus archiepiscopus quod dictus magister petrus non visitavit
per litteras suas // Item eidem et super eodem etc.
Excusat se magister Petrus si non scripsit eo quod archiepiscopus non scripserat
eum scripsisset aliis ut patebat Unde petit veniam
In hac epistola magister petrus de vineis confitetur se culpabilem //
In hac epistola dominus capuanus concludit et consolatur eum laudat
eum de dictamine et recommendat se sibi
Capitulum capuanum congratulatur magistro petro quod aliquid petit ab eis etc. //
Magister petrus de vineis eum magnis preconiis extollit nomen
Imperatoris
Magna laudum preconia de bonitate magistri petri de vineis etc.
Respondet amico qui promissum eisdem non dederat Cum
Regratiatur cuidam marchioni dolenti de casu regis sardinie filii //
Cuidam avunculus qui regnum exivit et in ipso commoratur
ut securius revertatur Amicus
Cuidam comiti commendando de serviciis exhibitis et ut cedat //
Respondet cuidam fideli suo Monasterii pro debito excludendis
Capitaneo ut concedat licentiam alteri devendendis de bonis //
Rescribit quibusdam fidelibus suis commendans eos de preteritis
animans ad futura Inter Parmenses primus libertati
Scribit ad notitiam cuidam nobili petenti filium suum captum
Rescribit cuidam nobili et petit certificari de quibusdam
Rescribit Capitaneo et redarguit eum de simplicitate quod de-
tinuit eum quendam vocatum ad curiam etc.

Mandat expresse cuidam nobili quod veniat ad eum sicut aliis
multotiens sibi scripsit. // Effectus tertie quod tertiam.
Comuni Parmen ut non gravet comites suos existentes in
cuidam nobili ut credat nunciis quos mittit pro arduis
negocijs // Item super eodem vel quasi etc. // habuit
Item cuidam super eodem et reprehendit eum qui negligens fuit //
Item regratiatur cuidam Comiti de oblata pecunia et mult quod ex-
igat collectam eis appositam instanti ——— // Status
Cuidam Comiti commendando devocionem eius in insinuacionem prosperi //
Capitaneo quod mittat nova potestatum curialium Castellanorum
sue iurisdictionis et salaria eis debita muneribus sui officij
Magistris racionalibus suis de execucione mandatorum et aliis etc //
Magistris racionalibus suis super racionibus ab officialibus exigendis ut audiendis
Magistro massariorum suorum in Apulia de procurandorum reformacione
Mittit magistris scolarium Bononie libros Aristotelis de greco
arabico et hebraico in latinum per eum translatos
Reprehendit Justiciarium et acriter minatur eidem quod nimis tepide se
gerit in officio sibi commisso
Responsiva Justiciarij ad Imperatorem excusat se de obiectis criminis
Panormi fidelibus suis scribit leticiam de filio nato
Item eisdem de filia nata.
Senatori et populo Romano ut mittant consules suos ad eum
quibus honores et officia conferat etc.
Scribit quibusdam magnatibus se venire ad partes eorum et revo-
cans eos in fide soluta
Scribit Cremonensibus fidelibus suis processum suum de regno in Roma-
niolam et se liberatum ab infirmitate
Regratiatur comitati quod elegerunt familiarem suum in potestatem et
suum vicarium multipliciter honoraverunt etc.

Civitati quod mittat et remittat Cremona ubi intendit curiam celebrare. Consimiliter aliis civitatibus et magnatibus etc.
Rex Conradus significat adventum suum de Alemania in Italiam significat se venire contra rebelles et movet in fide fideles.
narrando magnitudinem exercitus sui
Idem significat Cremon. regnum se pacifice possidere et venire in Lombardiam ut parent victualia
Idem significat civitati ut faciant guerram Mediolanensibus donec veniat ad eos cum paratus sit advenire
Magistro Petro de Vineis et magistro B. ut vadant ad curiam
Civitati ut faciant guerram Mediolanensibus
Secretius fidelibus suis ut parent se armis et equis cum expeditis iam negotiis Lombardie debet ire in regnum
Eisdem ut mittant iiii^or de sapientibus viris suis ad eum super petitis consilium in premissis
Capitaneo respondit et commendat eum de processu habito per eum et instruit eum qualiter sit processurus
Vicario ut diffidat Vannem rebelles imperii qui mentiti sunt fidem quam promiserant
Narrat comiti rumores et petit ut mittat ad exercitum omnes bellatores. Super eodem fidelibus suis mutatis mutandis etc.

Principibus Alamanie quod veniant ad celebrandam apud Parmam sollempnem curiam Rubrica

Dum debitorum nostrorum cirographa legimus diurni kalendarii nostri nova diligentissime perscrutantes et nos debitores aliis evidenter agnoscimus et aliorum

nos eo cōspicimus creditores hinc est q̄ pulsamus ad hostium
nupta nos urget instantissime fenoris p̄gravamen hinc
et ad expurgationem debitorum mora p̄icula p̄mittens negotiis
mora nos p̄vocat ne ipse pereant actiones ¶ Ab illo
namq; bono p̄efamilias cōtinget instanc' a nob exigi
debitum qui peregre p̄ficiscens peculium suum sollicitudini
nostre supposuit tamen cautela que tradidit reddere cogimur cum p̄ta
Sed et necessarie nos excitat cesaree fortune fastigium
ut ab eis quos recommendationis habet vinculum subiectionis
et obediencie debitum exquirimus · Mirabile autem cuiuslibet
condicionis est debitum si subtiliter intuemur cuius solucio
debitoris emolumenta non minuit auget fidem immo magis
solventi consistit in comodum sed suscipienti proficiat in augmento
Ceterum in hoc p̄ut tenemur satisfacimus p̄ponenti et opportune
diligenter officium impendamus et spiritualis honoris stipendia
querimus dum clarificamur in fama et retribucionis eterne
fiduciam capimus dum proficimus in salute · ¶ Un ipsu
dimicio que sunt dei deo et que sunt cesaris persolvendo
emolumentum enim subiectionis intuitu fere solventi
relinquitur dum accipienti etiam magis comodi et honoris
acquiritur quam vexacionis et oneris aggregetur / Fama namque
sunt omnia si vero respicimus subiectorum grata levamina
que sunt etiam principatus Inhet cum grata regis excellentia
et firmatur si inquiete plebis populum dignatur et facere magne
conservet aquarum p̄mittet sive non regimen salutis et vite
discrimine liberatur · Legimus namque plebis pro quiete publica
complorum labores nimios assumpsisse nec ex toto sacerdotum iusticia
peregisse et principes consistratur q dum officiales iudicantur

superiori indicton fuerant et quibus tanti sollicitudo ministerii
quibuslibet terre principibus debeatur. Romani tandem Imperii
reuerenda sublimitas que in omnibus preuia oculis uelud in
speculo collocatur. tanto perfectius zelari pacem compellitur
quanto tenentur instancius uacare iusticie subditorum ut quod
orbis ambitus quodammodo debita deuocione depositat quasi
a nobis principibus obtineret tandem fere tam spiritus quam affectus
uelud fidelis et prudens sponsa uiuit Imperii uiceat et
legente languescat et ipsa prosperante letetur / nec solummodo
temporalibus solaciis populus ipse tenebris Romani saporis fulgor
illuminat / sed populus catholice fidei fulcimenta non leuia sub ministrat / Cum etiam mater ecclesiarum omnium apostolorum sedes supra
totius Imperii dorsum collocata aqua ecclesie orbium sin
gularum et locorum quorumlibet auctoritatis insignia con
trahunt exemplis hereticorum perfidis uel aliquorum iniuriis
geniti non permittat. propterea quod gratissimum offerre domino deo
putamus obsequium sed zelo laudabili et constanti pro
posito ad totius Imperii statum pacificum tanto libentius
aspiramus quanto speciaciora presagio hec de celesti colligimus
uoluntate / Nec enim obaudiri credimus quod de prudencia
saluatoris sic magnifice primo mirifice dirigatur quoniam sumus
nunc nisi quod uoluntati diuine disposuit in uobis etiam per
fregerimus per que populus sponsa eradicatis zizaniis
gubernauit / Cum diu ab orientali zona regnum Ihero
solimitanum . C. carissimi nati nostri materna successio ac
demum regnum Sicilie materne successionis hereditas et
potens Germanie principatus sic manus celestis
in butyri spatariis undique populus concordatum admire feruent
obsequia et Imperii credat unitatem ut nichil nobis restet.

ul modicum spargendum nec in hoc pure tantummodo comodius
nris intendimus Sed in hoc tanti negotii directissime p
curatur. dum rebellibus nris terra ptes ytalie nro gremio nre gre
renovatis discordias multorum nobilium desiderate fine pre
cidimus qui nota sua in adventu huius suspenderunt nec
tantis sanguinis pugnato corporum cruoris effusio licet nexta
obedientiam et honorem Imperii et Regni Sicilie macularet
Nos deinque potentissimi terra predicta pstolem pressionum sine
tacita saltim redargucionem multorum relicta in tam nobili
regione Imperii nri torpore lectatis dissimulatam necte dire
bellionem rebellium assumere tantam magnitudinem non passionis de
sinu etiam ipsius ytalie supradicta discordia in honore dei et
Imperii laudabili sedanda grande spectaculum speramusque amplium
terre sancte que velud in oculis populosa vicina mari
time glebeque cultu fructifera et in oportunitatibus omnibus
se utilem nimium exhibebat / Ad hec igitur salubriter peragenda
nris non dulgemus laboribus nec parcimus sumptibus disponentes
estiue partis presentialiter cum principibus intrare cum
Lombardiam / Ad hec cogitationes nrarum assiduos cogitatus
potissime dirigens / ut eradicata in ytalia heretica pravitate
Et iura Imperii reformemus ibidem et ut pacem discordiarum
scismatibus sagittam et quibuslibet passis iniuriam
sine acceptione qualibet personarum iusticie copiam ministremus
Scimus etenim et veritate testante quod nichil maligmum adversarii
poterit dum iusticie solium possidemus ut ad expeditionem im
nostrorum peculiarem pelagicum in partibus transmarinis ad quam
transmontanorum et ytalicorum consilio motos cunctos et
unanimiter aspiramus ad quam nemo principue et totius Christiane
Unitatis presidium nra non tamen utilitas sed ipsa necessitas in

statum immutat vigorem sunt quas nos in ipsis partibus
existentibus minimum ad solidamus fere in guerrinis habeatur
Quare de maiorum consilio principum solempnem curiam
duximus indicendam ad quam circa urbem omnes inclitos
Archiepiscopos Italie invitamus ubique complures nobilissimos principes
viros bellorum et honoris comitiva legatos etiam omnium
regum occidentalium principum quos fere cunctis affinitates vel
vinculum matrimonii non afficit videlicet procul dubio nos
omnimodo habituros ut intencionis nostre salubre propositum non
de subsidio tue dei reformationem iurium Imperii ecclesie ac
Italie et statum pacificum erigamus pia mente concepimus
cum solencie et publicam proparat racionem si tanta rebelles
fuerint inuncta proteruitas quod nec ad deum nec ad debitum
Imperii voluerit habere respectum tam celestis quam humanis vos
materialis gladius oportebit quod nullius appellationis re-
medio suspendetur sed in rem transiens iudicatam effusum
dante domino debitum vestigio prosequatur ut in criminibus
antiquis et debitus mos et honor Imperii conservetur
Ecce quod ante faciem nostram de principibus nostris aliquem p
mittemus cui plenariam dabimus potestatem universitates
quaslibet et personas etiam seculares extra tutamus in
gratiam Imperialibus Imperii exortes in plenitudine nostre gratie
prout honori nostri Imperii viderit expedire ille presentibus
expressim in scripto quod nos permittimus inviolabiliter observare
et observari ab universis et singulis Imperii fidelibus
et principibus faciemus super restauracione nostre gratie eidem q
libet universitatibus et personis per ipsum exhibiti or-
dinationem nec minus honoriet voluntati nostre satisfactum

Habebimus quoque dicto principi mediante magistro vestro debita
devocionis deposito quod si a nobis ipsam penitus obtineret
Tu vero velud sapiens et prudens te apud venerandum advo-
catiam supradictam honorifice comperies pro talibus et consimilibus consiliis
ac quibus. Cumnam civitates Mediolanum. Pergamum. Vercellen.
Allexandria. Brixien et Laudum excepte vestra percipiens
et ambassiatores suos civitatum ipsarum auctoritate muni-
tos in dicta curia ad vestram studeant presenciam destinare
qui vice suarum terrarum supradicte sancte negocio quod super reformacione
Imperii et iusto ac pacifico statu vestro vestris principiis man-
datis se exponant. Scripsissemus itaque predictarum vestris
statibus civitatum vestre omne in posterum principum consilium
crederet ut devocionem ipsarum Imperialem capitis sententia prae
vel nec vestra prospero statu inito. potuit illius quam magis
exponere quia ea assequi non intuit. Nos enim gratis auspi-
ciis in festo Pasce. Baptiste proximo nunc futuro. aliquarum
nostrarum signa movebimus apud Augustam subsequenter
in festo beati Iacobi dictum iter curiam disponentes
illo nobis viam felicem ostendente qui novit prospere iter
dirigere ac faciente qui potest etc. Sequitur.

Magister Petrus de Vineis excusat se im-
paton fr. cesari accusatus a quibusdam emulis et
malivolis suis etc.

Vobis non alii pie recordacionis dedit ad gloriam qui merito
tiens redditus per vestras litteras gloriosum quod digni-
sim qui in vestra gloria glorificer et de prosperis successibus vestris
exultem et nichil michi sic optabile posset offerri sic
status incolumis felix processus et sanguinis triumphus

eius arbitrio sui et sancte iudicio suo nichil sum sub cuius um-
bra diuine magnificentie et honore / Hec michi dum me contin-
gunt michil exprimere remanet quod me beneficijs vestris uo-
obligem et mandatis exponam et noui altissimum quod
in hijs senescere cupio et diuine mei placeat contemplacio / Ad
hec clementissime principum ne celo in me quod vel silentium
data venia timens loquar quod in hiis meis quidam me fauore
terruit audeat licet ubi dicat ortimus mandamus ceteris
cetera sinceritas vestra et maxime interim vestrorum te gratis modo
solito solicitudo et attentu / Quia licet super hijs socios ad
imperium serenitatis vestre Salueri tunc nostri inherere fateor
dum quod ex operibus istis fauor grandis exultat nisi contrarium
aduenient quod pigros sed arguant vel ferrant negligentem
Adeo si est delatore aggreditur. Non libera innocentis et si
homo vel angelus est qui sibi super hijs placuerit etiam
si non dum hunc tu angelum perdidit inter filios veritatis
sed etiam sum quod quantumcumque sit delator qui contra me lasciuiat
si notis meis altissimum nauceat et pedibus vestris assistat
iniquitatis et aduersum me oppilabit os suum det tunc
dominus et cito malloquijs istis finem ut inique nos docuit
et relatus mora abriquet protinus ad filium benefactorem
ad dominum et fideles reducit etc.

Panormitanus felicem statum suum significat et
quod de lombardia reddit in regnum suum etc.

Intantum nos plenarie deuotionis affectum
quem vestrarum litterarum series plena descripsit ac pro-
uidi viri vestre voluntatis interpretes coram nobis se-
cretius expresserunt fauorabiliter perceperunt fidelitatis vestre

illa nos alliciat quam gratitudinis antiquitus radicavit in Siculis
et specialiter gratificata propagavit in nobis ac licet non oppediret
nostre serenitatis iudicia velle vestre aut nuncio vel nota de-
scribere quam fiduciarum operum certitudo dilucidat et gratiam mutuam
affectibus actualiter exprimat. Eo tamen libentius administrationis vestre
commoditatem inducimus qui zelo pie devotionis attentissime man-
datis nostris semper annuitis et semper disponitis nostris successibus
exquisitis arctari. Ad hoc igitur nedum nos meminimus timere di-
cimus sed quod est in subditis virtutis eximia nostris nos affec-
tuosius honorare persona probabilius exprimere. Cumque ad nostra nos
redditus nota apprimi et per alteram temporis per dilectum
accommoda nostra benivole innotatur. Ecce igitur petitionibus
vestris consona de statu nostro nota describimus quod faciente
gratia augis regis temporale gaudemus beneficio sospitatis et
corporis nostri membra dudum in Ytalicis partibus fatigata
bellicis laboribus regni nostri quiete delitiose recreamus et
ad nostrorum rebellium detrimentum statumque fidelium pacificum
procurandum continua curis potius studiosa deliberatione pensamus

Omnibus civibus et fidelibus suis in Regno Sicilie quod faciant ei subsidium quando primo intrabit in Regnum etc.

[Q]uidam omnium nationum quos quibuslibet orbis regibus
et terre principibus sunt subiecte non solum debite
fidei sed unitate cuiusdam affectionis zelum fideles regni Sici-
lie semper ad nos habuerunt. Sed post adeptum nomen terre-
tam nobilis ambitus quod inter se principatus occupationum
in unitas Romanorum victorum imperio placidis finibus sede-
bant victoriosa maiorum morum et prima consolidatione per-
venit in tantum regie dignitatis nomine et solum dilexere.

regnicole ut eisdem antecessoribus nostris abcis in Reges et
dominos adaptatis et fideliter acquisita defenderet / victori
ose subicere populos barbaros conarentur et licet ex inveterate
virtutis initiis progenitorum nostrorum fecundata extiterit genero
sa plantatio attamen sub titanis nove propaginis que nascen
tibus in regni nec inferiorem industriam credimus nec sere
nitatis timorem. Sane cum etatem nostram divina potentia
cum tanta felicitate ditavit ut ad regimen nostrum celesti
consilio pervenisset nos strenue bellantes cum ipso
ad frangendam sibi perfidie rebellionis auda
ciam vires et animos assumpsistis Cuius
multorum potentiam videbus qui non nobis ymo
divino iudicio nostram iusticiam dirigenti te
merarie resistebant ad obtinendam Roman imperii
monarchiam ytalie quedam fatuosa velud ingravatio lim
[illegible] et putredo remansit in sentina nos ad cuius expugna
tionem [illegible] germanicum plena nobis opposita manibus
fidelibus [illegible] attingit / Ex parte non tante victorie esse no
scimus nec indicamus indignos maxime cum credimus
quod ante totius imperii nostri presidia hereditarii regni nostri nobis
affectus lucidius debeat demonstrari nec successionem
nostram generositatis ac nite sic volumus [illegible] degenerem
ut ad confutandam perfidiam lombardorum nos pridem nostrorum
in presidium nostre subditi qui nedum fortune terrene discrimina
sed et marine navigationis ambigua temptaverunt
Rectorum pedum nostrorum vias et semitas sub regimine dirigamus
qui in vestra multitudine sepissime regnum in omnibus
vacuabant nec non contentis sub fideliis sed fidelium corpora
innotis plerisque dispendiis exponendo / nec ut ipsorum in

tertio apud nos excusatum non tacitat nobis hoc non est
notorium sicut notorium erat eis mittas eum personas nob
germania germinat per quas vobis parere possemus quam
alios quos nobis undique divine potentie dextera subiu
gavit personas vestras libentius nelusta heremus ut pote
qui de vestre circumspectionis industria et fide probata fiducia
gerimus pleniorem / de eo tunc apostolice quos nobis in hac parte
libenter eligimus indubitabiliter existimantes quod qui gloriose
industria vestre pensatur corporibus agimus in liberorum successione
rerum nostrarum gratia vestre prouissime placitum dispensetis
Demumque cum hac vestre congregatis undique viribus
cum tanto exercitu ytaliam ingredi disponamus
ut humiliata simul et semel proterva nostrorum
rebellium quietem nobis et nobis ac posteris etiam provi
deremus / Cumque tam magnum negotium sine magnis ex
pensis nequeat expediri Dilectionem vestram tenore
presentium exortamur Sinceritatem in urgentes quatenus ad mansue
tudinis vestre gratiam quam in subministratione rerum et per
sonarum dispendiis permutamus vester visus ad magnitudinem
tante rei in qua fere totius amoris vestri nobis aggratum
hunc respectum ad requisitionem dilecti filii nostri in subvencion
tione pertinere sic honorifice ac magnifice providere curetis
ut nostrorum predecessorum vestigiis inherentes qui nos et pre
decessores nostros tenerrime dilexerunt laudabilibus operibus
exprimitis probemini nostre prosperitatis videamus vos be
nivolos amicos attentos et ut nos partibus affectuose
vestro zelo valeamus asscribere quod quidem nobis absentibus presentia
vestre reverentia confortet. etc. Sequitur Rubrica

Regi Bohemie principi suo super diversis
excessibus ducis austrie Rubrica etc.

Ut initi tratham et aliorum principum noticiam adusque
F. ducem Austrie materiam publice questionis afferre
cuius levitas ducta motibus et consiliis adeo processit
in publicum et cuius temeritas contra honorem nostrum et imperii
dignitatem verbo et opere attemptata nos tam graviter
provocavit quod transire non possumus ulterius incorrectos sue
levitatis excessus. Revera quia diliximus patrem suum me
dite patrem fratri cordi nobis est et tunc in eundem ducem
et filium eius favore paterne dilectionis effundere et affectum
nostrum erga suum comodum et honorem
ostendere in effectu. Itaque eum apud Rave
nam Curiam duximus celebrandam vo
cavimus ipsum sicut ceteros principes ut veniret proponentes
eum amore paterno recipere ac fovere. Sed maiori pre
cium amore paterno recipere ac fovere
principibus in multis laboribus et expensis venientibus a
remotis partibus quod optimus venire potuit suum denegavit
accessum. Demum nobis transeuntibus Aquilegiam cum
ad eum venire nollemus vocatus venire penitus recusavit.
Cum et nos habentes respectum ad paterna sinceritatis dissimulare
nolumus etatis sue moribus existentes, qui potius ut compa
tiendo minus consuluimus nos personaliter ad terram suam
Portenone quam habebat in Froli et ibi moram trahentes
invenimus pro eodem et si molestum sibi fuerat in civitatibus
nostris imperii nos videsse ad terram suam prout accede
non intraret quod veniente venali affectione recepimus
fatigantes ei verbo et opere complacere tanta insuper gratiam
facientes quod sopienda lite quam in exactione dotis sue
filius noster C. contra nuncios ac ... attemptabat certe
milia marcharum promisimus exhibenda non obmittentes ei
satisfacere de pulcris equis et aliis donativis ac liberalissime

priuate pati que sint grata essent affectibus et accepta z
sed relacionis nris aspectibus gratorum / Imparate in
allamaniam venientes quiet de ipo fiduciam habebamus
no dubitauimus personam nram interea suam mittere
et stare maior de nra gra presumpto et ad beneplacita
se magis obsequiosum et beniuolum exhiberet / Idem nu[illegible]
ut essemus in eadem terra sua no erubuit decem milia ma
tarum a nobis exhibere exigere pro guerra tibi et illustri regi
Ungarie facienda quas quia sibi non dedimus dixit se
nobis nuncium in contra futurum ut quadam violencia no
agnosset dnm coram quo tam inple loquitur tamen propter
hoc moti no sumus sed pacienter iuuenilem eius dissimu
lauimus leuitatem / Interes carthloniis in preposito sua comoda
propter formare indicta coram Maguntinensi curia generali
vocauimus eum ad eandem curiam termino constituto per
generalia et specialia singula principum fuerunt euocati per
eum prefixo termino conuenisset idem dux non dum veni
re contumacit recusauit quin potius tu tempestate excita
absque nra licencia ad assensu terram regis Ungarie hosti
liter et violenter ingressus adeo tu principem confundauit
quod expedicione facta imperii fines metuit ut sine nra z
Imperii lesione humilitatis ad sua beneplacita et mandata
Iterum etiam non contentus quod gemmum sibi regem turbauerat
principes imperii eidem regem Bohemie / Ven Magunt
Spictanien Ratisponen Brandeburgen z Segnen Epos
Saxonie ducem et Morauie Marchionem no dubitauit
offendere auferens eis iura et redditus que in Austrie
et Styrie ducatibus possidebant / Ad cuius debitam vltionem
tanta moles principum accrevisset nisi quod pacem imperii
turbare timentes / Nobis et imperio detulerant coram

nobis per literas et nuncios non leves querimonias deponentes
delate sunt enim querele multiplices coram nobis ex parte hominum
terre sue quod iustitiam et iudicium de terra sua proscripsit
et cum iniquitate fedus iniens proprius eiecit equitatem
viduis et orphanis quos iure fovere debuerat mole
stus existens divites opprimens occultans pauperes humi
lians nobiles et destruens populares diversis flagitiis in
ficiens subditos nullam adversus eos causam habens nisi quod
suum esse sibi credit et licitum quicquid libet ministeriales
et alios infeudatos quos ab imperio tenet toto tem
pori proprie voluntati quanto in odium nostrum et imperii
afflictus immaniter abusus perprimus et quanto de ipsis
cogimur dubitare // Elata igitur per eum effreni licencia luxuria in
et mente eius in omnem viam malitie turpiter ignara deflo
rat virgines et desponsatas facit complicibus deflorari Matro
nas venerabiles dehonestat auferens filias patribus inme
cum violentia coniugatis et licet hiis contentus non cogitaret
in patruum suas et in rerum in quorum necem diversas
species necis excogitat quibus trucidet ineffabilibus in
nocentes pro quorum ineffabili malorum articulo nota
fuit sepe nostra clementia dignitatis sed nos patim
sunt sinceres nolumus cum lenitate procedere intendentes
omnia mala vestra imperium revocare quapropter monuimus
eum et benigne rogavimus ut ad colloquium presente ymmo
indictum auguste veniret ibi ad restitutionem status sui
compurgandi cum predictis principibus atque toto et absolvendi
in forma supradicta cum alloqui et cum eo disponere vo
lebamus premissa et impetra requisitionem et velle suum sequi
tate conductus de personis quos et quas voluit exegisse

Illam eandem graciam

illam eandem gratiam exhibentes quia quod dubitabat per hunc
ceremonijs diu mortui comitis sui et per nuncios suos quod mo
ram et redditum ad suam committens voluntate et quod eius
super obiectis adiustitiam nullatenus cogeremus si deberemus of
fensis principaliter satisfacere per nos ipsos deinde quod apud augustam
ciuitatem venire voluit supplicantibus nobis per certa citacione
sua dilecti principe ... ven. S. ebirgien archiepiscopo et alijs nuncijs
suis accelerantibus vel cunctacione nostram per certam citacione
indixerimus sibi eundem locum et terminum competentem in quo apud cun
ctam ad nostram presenciam se conferret ibidem de bono statu suo
et integritate fame sue disponere cupientes Ipse non tamen
esset nobiscumque consilio nefandi contagio et si sepius exposuit
se venturo. semper illusit potencia nostram in superbia et abusione
contendunt, datus in reprobum sensum et comptum effectus in
gratus cepit contra personam nostram verbo et opere machinari ut
preter insidias quas in captione filij nostri dudum H. iniustum
apposuit manifeste cum Mediolanensibus et alijs inimicis nostris
contra honorem nostrum et Imperij inualuit sed nequiuit contra
cuiam nostram excogitaverit misit nuncios suos ad Senonensem mo
tenie qui dicitur assissinus committens ei pertractaret infinitam
ut nostram lederet maiestatem Alio etiam spiritu fatuitatis inductus
quod nobis est valde molestum non veritus attemptare sanctissimum
in Christo patrem dominum nostrum summum pontificem ut sibi esset
fauorabilis inducendo satagendo Postea nuncios nostros in
securitate sua et conductu receptos spoliari mandauit
exennia quoque per ... ducem Bossie nobis transmissa cum
corpore eius in contumeliam et iniuriam nostram fecit auferri

Castri autem quem Ratisponensem quondam advocatus nobis et
Imperio nocumenta qui cum nec deum timeat sicut dicitur nec
hominem velit dum revereri nec conventionem non servans no-
bilem mulierem dictam suam suis bonis omnibus spoliatam
contra sua turpiter effugavit et si manum in eam mittere
potuisset ... eius infelix homo ... minabatur et nisi
ad te principem et affinem nostrum accederet non haberet ubi
recipere tante nobilitatis domina reclinare que lacrimis apud
dominum et nos clamore continuo querula non cessat iusticiam
sibi adversus tam improbum filium implorare // Nec possumus
nunc silentio preterire qualiter Marchionem ... sibi
sorore sua nuptui tradita et interea sua nuptiis celebratis
cum prima hora gaudia perbibisset aggressus eos in lecto nudo
et surgere non permisit donec eos in manibus eius omnem
dotem et ius de quibus tenebatur eis pro maritagio respon-
dere optinuit ... remisisse tanta securitate sibi promis-
sam quod nullam debet ei petitionem facere vel remissionem
aliquam postulare et nichilominus insuper in ... suis
quod nullus evadet nisi quicquid petierat compleretur ut sibi et
e aliis suis intimis ... et ... opinionem
iudicio censeatur Quibus omnibus ... cum tanta sit
... iniquitas quod non possit venia promereri ad tot que
... principem in ... replicatas ad ... et
et lacrimas ... nobilium ... orphanorum et vi-
duarum ... sua ... deo et nobis ...
... attendentes insuper offensas et Imperii per eum nequiter
... ad condignam correctionem ... exigente iusticia

diuersimode insurgendum respondimus stulto iuxta stultitiam suam ne sibi sapiens videatur et discat per se ipsum qualiter deinde tunc debeat ac nos et imperium tenetur modis omnibus revereri. Que omnia tibi et aliis principibus diversimode exponenda ut rectitudo ad eiusdem patrat communis etc.

Capitaneo ut permittat militem suum ad propria sua redire Rubrica

Intellecto imperator quod magister G. de m. qui tecum moratus est actenus mala sui infirmitate deprimitur volentes mitigari longe etati sue que iam declinavit in senium nec non longe more quam in partibus Alamanie traxit benigne providere sibi ad laicos suos redeundi licentiam providimus concedendam ut saltem natalis soli dulcedine recreatus in sue salutis comodis intendat habilius et tutius nec devote ton sequatur. Quocirca tibi precise mandamus quatinus eidem magistro G. licentiam tribuas eundi ad propria libere redeundi etc.

Magister Petrus de Vineis cuidam de reditu suo ad Curiam

Preteriti laboris angustie quos patientibus animi duximus sustinendos ... ma fatigabat eum varie volumtates Tempore semper variarentur et actus alterutrum requireret surgente preterito et labore de alpibus lombardie denuo gustavimus quibus divina clementia que fessis dat requiem licet apostolici regni refugium tradiderimus ... superans ad curiam prosperum reditus nos reduxit in tolimeo ubi de meis ... ... uani successibus expectamus. Ethelino respondens

super hiis quod scripsit ut ad eum rediret titulus Rubrica

Ut tacitum et tacitum tue questionis distinguens satis abreviare possis in hereditate quam in nos de no.

scripti dudum ut asseris noua victorie iocunditate topomis Quod
eciam materiam querele tibi deberi conspicimus si in mensa gaudi
deciug quasi loco nouissimo recitator extiteris prima
sedulitas imitator adimpleas discumbenda sedilia tollat.
Sed dum caro mutua parent affectionum pendeant et ludicris
notis tuis alludimus et corda quodammodo redolentes alacria
iocosa stili serie lucidamus Exstat siqua ymo potius quia
de nobis dedicationem fauentie rei letus euentus pectora nostra
confitetur leticie noue primicias desideriis tuis premimus de
ferendas ut que habuerat mea sinceritas in huius festi tam
celebris expectationem suscepimus fateor felicis auspicij suscep
tionem iocundam. Exennia tibi per litteras tempestiue tra
smisimus terre marisque dimensionum nuncios ut alterius ele
menti suo reddis humilitas et factum alterius compensaret
et ut sicut potuissent effici lateri nostro sentimus ut nobis
corporaliter sicut spatiis sine commercij extulcasset vel tran
sparo baiulis premisisses nam pennas adinge volatiles.
ut se relationis officium cuiuspiam relatibus extulisset
Et si casualiter forsitan morbificatis itineratis vel aura
non metu tremsilis qua natura conuenit velocitate dapnatur
nec mite modificatum volumus intemperancia gratulandi sit
tue virtutis constancia ad hec et maiora sufficit confidamus
ipse quod ingressum in hac parte non nobis ubi nulla quam asseris
manus certificet causam dedit Nec ipse hoc aduentandum
notorie expedit quam subisse te eciam supplicatum urbi
tramite Sed eum non nisi experimentis intentionem non prodiges
et in coniecturam audiendum nos puenit sed si scripta de.

prosperitate huius noue sponsalijs occasionem relator redigit bo-
nificetis ciuitate scribis admisisse te muneribus potestis per-
fecto de festiua iocunditate relator expressit quod in serijs
prudentie morum nouimus grauitate completum desiderio ad
aduentum nostrum ad partes ipsas quod multis rationibus cirdus
et notiuus excipieris nil tibi ad presens certum scribimus tu a-
fidales nostros quos e uestigio ad presentiam nostram prestitimus
misimus te assiduis opportunitates per ipsos tibi super hoc
beneplacitum nostrum exprimendo disponamus. De uero de ad-
uentu tuo ad presentiam nostram facias quod per alias maiestatis
nostre litteras tibi meminimus direxisse etc. Sequitur

Florentinis ut obediat filio suo quem mittit eis in potestatem R

Speciali quadam inter tot et tanta negociorum genera
quibus pectori nostro continue materia cogitationis
infunditur sollicita meditatione pensamus cuius liber in
nos preteritorum dissensionis euulsis pax et iustitia noua
quodammodo plantatione succrescat qualiter etiam voluntatis
nostre causa prompta deuotio que quicquid sibi lucri sinistri
dudum causa suspicionis addiderat iudicio nostre prouisio-
nis exposuit in libra certe diffinitionis appendit in
gratie nostre gremio copula fauoris inueniat et familiaritatis
aspectus nostro singulari priuilegio peteat. Ecce igitur filium
nostrum F. de Anthyochia in ciuitatis uestre regimine cuius
inter omnes ciuitates Ytalie attenta nos cura sollicitat
et gratie sibi plenitudinem acquisiuit diligenti consideratione
habita potestatem duximus destinandum. Ex quo manifestis profecto
patet inditijs et probabilibus undique argumentis quante nos

Imperialis auctoritas dilectionis singularitate prospiciat et quam
sinceriori specialitate favoris statum nostrum pacificum amplectatur
dum humanitatis nostre clementia providentia signa ostendi non
posse videntibus lucidiusque indicamus filium nostrum ad vos tamquam
quasi ymaginarium nostre presencie destinamus fuit hec spes
salubris et tanta provisio ut dum os exossibus et caro de
carne mittatur persona nostra per eum inter vos familiariter
presentata sic civitatis nostre regimen possit ut possit. et sit
in bono statu protegat et tranquillo consuet ac iusticie
copiam quam singulis exprimat perpetuo parentibus subministret
et fideles nostri devote florentie tam grati virorum
tam ocius reflorescant novitate quam non solum potestate
quam etiam officialibus Imperialis impertitur auctoritas volumus
et contentum si in futurorum sedes sindicum seu totum maiorem
sic gentes libere animadvertere valeat sibi concedimus virtus
mandato. Vos igitur puro fidei et sincere devotionis alumpni
presentibus serenitatis nostre apicibus animati quod ut reipublice
ad libitum faciat directum procerto confidimus pacis in consilio
presentiam figurantes ipsum quasi familiaris dilectionis pignus
nos vel vos liberent et devote suscipite et sibi velud ipse
transfundimus plenitudinem potestatis in omnibus tamquam persone
nostre puris affectibus et ylariter obedite ut devotionis
nostre consummata liberalitatis angustie prius que per se vincta
communicare fidelium dignius provide commendationis laudibus
prosequatur postremo statum quod obediencie signa quos sibi de
votionis nostra monstraverunt equo favore gratie prosequemur
ac si persone nostre personaliter monstraretis. Et si forte
quod non tedimus contra eum quispiam devotionis talamum eliceret

transgressores acerbiori iudicio compescimus quia si etiam in personam nostram hoc aliquis uel aliquorum temeritas attemptaret etc. Sequitur rubrica etc.

Magistro petro de ybernia de studio Neapolitano ut inuitet scolares ad studium neapolitanum etc.

Nosse nos instanter quorum in subditorum semper emolumenta dirigimus sollicitatur affectus qualiter Regni nostri Sicilie preclara possessio sicut rerum ubertate nutualiter ad dispensationem diuini nominis nostra confluente tripudiat sic ad nostre prouisionis edictum et amorem consecutorum scientiarum fortuna fauente nascentium scientiarum doctores dum in regno conpinguntur et mittis artium beneficio liberalium confectos ad ardua quos ex nata ruditas honoris et gloria reddidisset indignos sic nos super hijs et priorum temporum reminiscentie uolumus ut que per interualla quantalibet cessata uidentur tamen passa desidiam subinuentatis nostre primordijs similiter iuuenescat ac dum fideles nostri Regnicole paratam sibi mensam conspicerent in aspectu non solum suppeditatum crepetet aliena prouincie flagitare suffragia Sed gloriosum extimat externos alios in gratitudinis huius principium euocaret Cuius Ciuitate Neapolitanam antiquam utique et domum studij tam ingenuorum habilitas quam terre fertilitas fecunditas reddant utilem tanto negotio congentem generale studium in Ciuitate ipsa mandauimus reformari ut quia localis amenitas plenitudine rerum gratificat docentibus et addiscentibus undique collecta commoditas efficiat gratiosam Regni quod antique fidei prescripta sinceritas et spata diuinum felicius manere patri nostro.

grata fructa nobis efficaciter concedant de cuius etiam experta
scientia probitate cognita et doctrina probata in conspectu nostro
iam pluries multorum testimonio claruerint ad celebranda
nunc eiusdem festiva solempnia plantare providimus committenda
fraternitati tue specialiter de favore et gratia nostra scientes ad civitatem
ipsam obvenientem maiestatis nostre personaliter erectimus
accedas et ut etiam concipias de gratie nostre liberalitate fi-
duciam firmiter tenere volumus quod in adventu tuo in signum
fecundioris auspicii de vallo eius xxii unciarum auri tibi faciet
nostra providentia provideri. Datum

Justitiario terre laboris ut non impediat magistros particulariter legentes in Campania occasione studii generalis. Rubrica

Deo propitio per quem vivimus et regnamus cui omnes
actus nostros ascribimus cum omne quod agimus cupiamus
in regnum nostrum desideramus multos prudentes et providos
fieri scientiarum haustu et seminarium doctrinarum qui facti diserti
per studium per observationem iuris iusti deo serviant et omnibus
et nobis placeant per cultum iustitie cuius preceptis omnes precipi-
mus obedire disposuimus apud Neapolim amenissimam
civitatem doceri artes cuiuscumque professionis et vigere studia et
ieiuni et famelici doctrinarum in ipso regno inveniant
unde ipsorum aviditatibus satisfiat nec compellantur ad investi-
gandas scientias peregrinas nationes expetere nec in alienis regio-
nibus mendicare. Bonum autem hoc rei publice nostre profuturum
intendimus cum subditorum commoda speciali quadam affectione
gerimus providemus quos sicut tacuerint eruditos pulcerrima

potens species fovere et bona plurima corruptis animis ex
pectitare tamen sterilis esse non possit accessio quam nobilitas
sequitur cum clientela apparentes secuntur lucra divinarum fa
vor et gratia comparatur. Hinc super studiosos viros ad scien
tiam nostram non sine magnis meritis et laudibus quotque
scimus aliis qui districti sunt perseverancia studii viros
et iusticie regimina committentes ylares igitur et promti sa
tis ad professionem quas solaces desiderant animentur quibus
ad diu habitandum cum locum concedimus ubi rerum copia ubi
ample domus et spaciose site et ubi mores civium sunt
benigni ubi eciam necessarie vite homini per terras et maritimas
facile transferantur quibus per nos ipsos utilitates que
rimus conditiones disponimus singulos investigamus
bona committimus et eis quos dignos invenimus donaria
conferimus. Illos siqua in conspectu parentum suorum ponimus
a multis laboribus liberam a longis et itineribus et quasi
peregrinis absolvimus illos totos facimus ab insidiis predatorum
et qui spoliabantur fortunis suis longa dierum spacia
peragrantes scolas suas levioribus sumptibus et bre
vioribus transitibus a beatitate nostra se gaudeant asse
cutos. Decimo autem prelatorum quos ibi dimisimus destin
andos mittimus magistrum . R . de . Iudicem et magistrum
P . de . fideles nostros scientie civilis professores viros
magne sciencie note virtutis et fidelis experiencie quam
nostre semper exhibuerunt et exhibent maiestati de quibus
sicut regni nostri fidelibus fiduciam gerimus pleniorem
Mittimus quoque // Sciencia vestre . volumus igitur et mandamus

Vobis omnibus qui provincias regitis qui administrationibus
aliquibus prefectis ut publice proponatis et iniungatis sub
pena personarum et rerum ut nullus scolaris legendi vel
discere audeat extra regnum in scolis sub pena predicta cor-
poralibus iniungatis ut usque ad festum sancti michaelis
proxime futuri revertantur. Condiciones autem quas scola-
ribus concedimus erunt iste. In primis quod in civitate predicta
doctores et magistri erunt in qualibet facultate. Scolares
autem undecumque venerint secure veniant morentur stando
et recedendo tam in personis quam in rebus nullam sen-
tientes in aliquo lesionem. Hospicia que in civitate meliora
sunt scolaribus locabuntur quorum duabus unciarum auri annua
pensione nec ultra extimatione eius ascendat. Infra
predictam autem summam et usque ad illam omnia hospitia
sub extimatione duorum civium et duorum scolarium locabuntur.
Mutuum fiet scolaribus ab illis qui ad hoc fuerint or-
dinati secundum quod eis necesse fuerit, datis libris in pignore et
precario restitutis receptis a scolaribus fideiussoribus quod
eosdem scolares vel qui mutuum recipiet civitate de
terra aliquatenus non recedet donec precario restituet
vel mutuum ab eo fuerit absolutum vel alias satisfactum fuerit
creditori. Predicta autem precaria a creditoribus non revocabuntur
quamdiu scolares voluerint in studio permanere. Item omnes
scolares in civilibus sub eisdem doctoribus et magistris de-
beant conveniri. Omnes igitur tam qui studere voluerint in
aliqua facultate vadant neapolim ad studendum et
nullus sit ausus pro scolis extra regnum exire vel infra
regnum in aliis scolis addiscere et qui sunt de regno.

extra regnum in scolis usque ad festum sancti Michaelis proxime future sine more dispendio revertantur. de frumento aut vino carnibus piscibus et aliis que ad victum pertinet modum nullum statuimus tamen in hiis omnibus habundet provincia que vendantur secundum quod venduntur civibus et etiam per contratam

Baronibus suis super stat. rōcinij in Regni partibus diuidendis Rubrica

Sollicitudo continua curas nostras exagitat qualiter regnum nostrum Sicilie velut vere victualium ubertate secundum providentiam creatoris copiam nostris temporibus artificialium dogmatum ut fideles nostri regnicole scientiarum fructus quos mendicare consueverunt per aliena suffragia non coacti paratam in regno sibi mensam propinationis inveniant et quos ingeniorum vetusta fertilitas ad consilia reddit alta perspicuitas erudiat. ad quod licet progenitorum nostrorum nos clara effectus invitet exemplis diversorum temporibus diversarum scientiarum in regno studia floruisse temporibus ut non solum ad incolas filios nostros sed ad exteros extraneos etiam extendisse suavitatem odoris. Nos tamen super hoc tanto libentius sine tinea quod inductionem gerimus quanto per hoc utilitati honori nostro et dominii exaltationem commodum regni nostri omnia qua possumus diligencia procuramus volentes itaque super antiquiorem gloriam renovare temporum et in regni nostri fastigia triumphalibus novitatis nostre principiis augmentare universale studium in civitate nostra Neapoli consulta utique deliberatione providimus reformandum ut civitas ipsa antiqua mater et domus

studij Sicut puritate fidei et sicut amenitate perfulget sic
renovatus est per municipia studii et singularum hospitalaria
facultatum docentibus et assistentibus se prebeat graciosum
ad hoc igitur tam salubre commune singulos quoslibet et scolares
ylarit invitamus fidelitati vestre mandantes quatenus presens
beneplacitum nostrum per iurisdictionem vestram solempniter studeatis
publicare firmam singulis fiduciam oblaturi quod inmunitates
et libertates omnes quibus olim tam in Neapolitano stu-
dijs uti et gaudere sunt soliti facientes omnibus et singulis
illuc ire volentibus eas inviolabiliter observari etc.

Instructio terre laboris ut non impediat
magistros particulares in gramatica re-
gentes occasione studij generalis etc.

Et si ad perfectionem studij generalis quod nuper in civitate
Neapolitana providimus reformandum particularia
undique per regnum mandaverimus studia interdici non tamen
intendimus non sint loca quelibet de paupertate doctoribus
ut artis saltem gramatice rudimenta noviciis velud
lactentibus mamis alicuius familiaritas infantibus prebeant.
Sed ad illos tantum extendi volumus nostre serenitatis
edictum qui auditoribus suis civitate deposita in facultati-
bus aliis ingenia pociora potentibus cibos iam possint
stare solidos ministrare. Propter quod fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus occasione
predicta magistris quibuslibet qui per terras iurisdictionis tue pu-
eros in artis gramatice primitiis edocent nullam occasione
predicta molestiam inferas sed particularia eorum studia re-
gere sine detrimento qualibet paciaris. Scribit Regi Cypri
commendans sibi fratrem Henricum etc.

Tanta est bone fidei et devotionis probitate constancia tamque laudabilium efficacia meritorum quod dilectum
virum fre. h. familiarem et fidelem nostrum semper et utiliter invenisse meminimus quod apud nos a fructibus cognoscentes
personam suam domesticam nostris famulatibus libenter ad mittimus
et sue circumspectionis consiliis fiducialiter inheremus Cum
igitur eundem fratrem nuper ad partes transmarinas ad presenciam
vestram transferre pateat pro quibusdam arduis excellencie
nostre negociis in quorum expedicionem personam eius utilem
et maturam fore censuimus transitum ipsius propter sue
voluntatis propositum prudenciam orthenda apud licet invitum
germano in curie vestre consortia mandavimus aliquamdiu mora
turum affinitatem vestram ostendimus et rogamus attente
mandantes quatenus negocia predicti fratris in partibus illis que vellet
sit efficaciter et utiliter commendata ut dum idem sub pro
teccione vestra consistit eiusdem negocia victima et optima
suscipiant incrementa. Nos quod nobis apertum est gratum
deo fore faciendam propter hoc vos affectu diligencius
obligatis adiectis et fratrem eundem qui firme vestre vulgaris
ris oblatur exsistat devotorem faciatis ad nostra famulan
da devotum. etc. Cuidam nobili de Urbe

animans eum in fide

Plene sumus nec expertas probaciones testium op
quirimus quanta sit erga nostrum nomen augusta
tue speculacionis quantusque successive efflorat erga
culmina nostra fastigia tue devotionis affectus dum sicut

ipsa rerum experiencia docente colligimus qua vestri honoris
sit sollicitus exceptis et factis · quia iam nobis de vestre feli
citatis prosperitate domestici negocia vestra magnifice sed
prudenter vtilibus placida et comoda quelibet applicemur
beniuoli &c. et nuncios nostros amicos prudentes / solempnes
excepte sua et penates ipsius quoque romanam imperii ad prestandam
vestram destinatos gratanter excepimus qui dum sue lega
cionis officium sollicite diligunt ac proinde cordi vestre serenitati
aspectibus implevissent / Et tunc super capitulis omnibus que ipsorum
relacio patefecit contingit expedivi gratiose per nos
ad ipsa remittimus / Itaque nuncii quod tercia que ex parte
tua et Romanorum omni nobis successit tempore offerimus tamque
corporis negocia quam ipsa geritis gratissima sensibus nostris
attendunt et circumspeccionem de qua toto corde confidimus
deprimus et rogamus attente quibus semper erga honorem
vestrum prudenter acomodans sit industrie laudabile prima
pro laudabilioribus consumacionis semper in antea processibus
prosequaris ut sollicitudinis opera tanti auctoris suffulta
suffragio ut erga te et tuos amplissime dexteram
vestre liberalitatis inducat Capitaneo regni Sicilie
ut firmus persistat in fide abiciendo omnem
timorem si aliqua fabula fuerit revelata
Mirati satis et moti quodammodo fuimus vnde potuerit
verba illa deformia constanciam tua lesura proterue
et tue mentis sic stabilis sic subito turbare quietem

Sed quamvis multo magis firmus quod fidei tue probata sinceritas ad
verba tam frivola ledi non potuit sed quo magis huiusmodi
verba sentit inania et plus in meis servitiis tua firma stetit
et fixa constantia quam infidelitas incorrupta eo adiuvavit per
quam laudabilium operum exprimita portavit et ostendit me putas
tunc videlicet expono quod delatore sollempniter interpellat
nequaquam posset aut deberet dicti devolus aut in eo dubietas
aliquibus propter affectionis occulte perplagia que mederi non res
sunt sentiens saltem ab excepto fiduciam dum negocia mea
tibi committimus et tamquam parti alteri nostri corporis fiducialiter
iniungimus. Mentis igitur siqua tibi rancoris aspera forte
remanserint expellere non negligas et dubietatis singula
absterso caligine de immutabilis mentis nostre stabilitate
confidas ut sic erga nos tue fidei mutue constantiam te
non posse confidimus sic ergo te per te nostre favore posse
non dubites variari etc. Sequitur. Invectio scribit

Rome contra suos pastores suos ut expellant.

Ignominiosi vulgaris nominis mei fama que non absque
verecundie macule notam orbem urbem infecit
et si non pontificum suorum senatorum maxime magnatum
et illorum illustrium modernorum debuisset corda ferire dum
tantorum nobilium successiva progenies quam ob miserit nunc sinda
apud predecessorum urbis nobilem nationem et quidem
mater per predictis temporibus fideles lactabat filios nutriebat
pudicos acceptabat honestos copulabat fidos eiciebat
iniquos et ipsos impediebat et sic tantis tunc illustrata

Liminibus tocius mundi regna tributaria erant sibi Mira
bilis igitur non satis. Immo umbra quid dici possit miranda
tam excellentissime urbis civitatis et tantorum civium obscu
ritas ectorum ut qui tam salutem debetis antecessorum huius
antiquitatis dignissime vite morum quam sequi vestigia assum
tis morum laudabilium patrum quod inde declinantes non nunquam
in urbem contulimus vestri prudentiam proditores viros favorabi
liter acceptando nondabilium confictis qui ad sporum interitum
debetis totis nimis summo studio anelare velud hii qui ab eorum
infancia de limo terre assumpti patrie dilatanti muniti in
fugienti formosi honoribus ac libertatis in ipsorum decepta
multis imperio et regno ditati muneribus perfulgebant perissi
telo principis tenebrarum quod ectorum stupescit visu et animus
auditu quod multas multiplex scandalizant partes latent in
sanguinem gladiis dum nobiscum simul refecti ab eo vinci
mini conmoneeartur in alio facinoroso nequicie assensu
perceptum dolose et dolorose perpetrauerant mortem nostram
animadvertite igitur Romam quod et videte vestre excellentie
beneficiis quod vos nobis quibus semper in liberalitatis magis
ficencia vos dotant ambobus tenemini a sacri in Imperii
capite tam nigrum quod merito Imperiale excellencie debent
ut huius gubernetis nequissimos proditores qui non sine
multiplici christianitatis clade primo sanguine ut potestis
manu Cesaris catholice fidei defensoris sic unanimiter fac
bant eiusque tam nephandissimi sceleris patratores
intuitos decime gloriam hic nequeant vel favore ad
ipsorum exterminium et confusionem taliter vestra prudencia pro
dat quod honor vester perpetuus cedat ad gloriam et vestre magnificencie

Ad benedictam

Ad dño thome rſt gr̃es de equo ſibi miſſo R[ubrica]

Equum yppoñi gratanter accepimus experte probatum quietato
cariorem habemus Quanto graciora sunt munera sacerdotum

Rex cerardino pannonie mittit de recepcione
cinguli militaris Rubrica

Geminata videntur in nobis augmenta gaudii si
festinos felicitatis vestre successus ad fidelium
nostrorum corda transferimus et in amicos nostros precipue quos
attentius Dalmacie vestre confidimus ex fide sinceritate devotos
novis tripudiis derivamus illo nichilominus nostris affectibus
in hereditate apposito quod hec et alia que sepius consulibus declaravit
nos potius nobiscum presentis serenitatis vestre festa peragere
quam non prestite scriptione [?] invitaciō ut et nos vestra
et vicinitas diuciꝰ affectata reficeret et nos vestre visio
vis indubitata placiditas refoveret. Sed quod firmo tenemus
quod in nobis velud in ipso honorificato sit tanta devocio
quod apud nos celebres vestre serenitatis eventus localis
distancia nullo intercipede minuat nec labentis protractio
temporis iniciat ad noticiam vestram producimus quod licet
cognositate Hungarorum qua nos animis compone̅cius [?]
natura dotavit et ex dignitatis officio qua duorum regnorum
nos solio gratia divina prefecit nobis militaris honoris auspicia
ne deessent quia tamen milicie cingulum quod reverenda sanxerat
sanxivit antiquitas non dum serenitas vestra susceperat
die presentis mensis Augusti cum sollempnitate tyrocinii
latus nostrum eligimus decorandum ut ex hoc etati vestre luc
tuosa floriditas signa maioris strenuitatis induceret
et originalis gratiam renovaret nove milicie claritudo. Qua.

etiam die ut honoris vestre solempnia dignis militancium
studiorum tytulis ornaremus propter celebrata magnifice fes-
tivitatis insignia que tanti boni iocunditatis et persone
vestre magnificencia requirebant ad loca victoriosis
expeditus vestra castra properamus ut exinde sub felicitate
future prosagio pace data plene fidelibus contra hostes
nostros continuatis gressibus procedemus etc.

Regi anglorum scribit quod vult ire in ytalia dimittendo filium suum in Regno Sicilie

Cum perfecte dilectionis zelum cuius indissolubili
nodo concordiam ysabellam consortem nostram
carissimam affinitatis ydemptitas lateri nostro copularat
in memorie libro perlegimus dum amicitie pure constantiam
qua ad nos et vos amicabiliter gerimus sollicitudine me-
ditacione pensamus Regem H. dilectum filium nostrum nepotem vestrum
eius nomine regem Henricum avum vestrum gloriose memorie
laudabiliter extimamus que tamquam durabile inter nos
pignus amoris fecundi nobis nature processu genuit
favoris vestri gratiam liberaliter extendimus et gratie vestre favo-
rem liberius prorogamus. Exite itaque pro arduis ex-
cellencie nostre negotiis ad repetendas partes ytalicas
tam magnifice quam potenter accincti prefatum H.
sacrosancte baptismatis spirituali solempnitate renatum
in Regno Sicilie loco nostro ac heredem multis et potentie
vestre speciatim electis sibi consiliariis de quorum consilio
toti regno disponat quidam nostro deliberacione prehabita
videlicet dimittendum factum in solempni curia generali

mandato Unius Regis fidelibus ut eidem ipse inter cos ve.
in magnatum persone nre [illegible] persone nre
[illegible] obediant et intendat de cuius causa longa dilacione
baptismatis nolumus vos [illegible] quorundam tunc
[illegible] quos ob audire nostrum [illegible] consilio
fuerit huc usque dilatum ut nre formacionem patris inter
nos et Romanam ecclesiam [illegible] expectacion diutina
[illegible] et multorum iam nota frustrata [illegible] manifesty
[illegible] et [illegible] amoris [illegible] quo tradetur
solempniter summo pontifice baptizandus / Hec vos
facto nre serenitati scribimus quantum nobis magnificencia
nra placere desiderat [illegible] serenitas ipse cognoscat
et quelibet [illegible] alios nros persona [illegible] tenerius
diligamus argumentis euidentibus apprehendat etc.

Regi francorum existenti in partibus ultramarinis
ut rescribat ei sui status continenciam
et processus Rubrica

Generali qua cunctos amplectimur fidei participa
cione [illegible] sed speciali qua manu [illegible] dili
gimus affeccione personam [illegible] et tanta diuersa [illegible]
[illegible] que cogitacionibus [illegible] occurrit [illegible]
[illegible] cordis [illegible] affectamus [illegible]
de nobis audire [illegible] que placeant et [illegible]
[illegible] subsidium nre [illegible] velud qui
teste summo iudice semper ipsam [illegible] desideramus
[illegible] et affeccionem persone semper [illegible]
felicem dicimus [illegible] et gressione negocii velud in tam
[illegible] et tempestata temptata res quidem
plena timoris amor quem ad progenitores nros et nos habuisse

Fnaint memorande allesum tumidos nos reddit crebro
et multotiens etiam dubitare coacti ne votis ymbus abso
lutum in festis auspicijs exitum sortiret Inter has siquidem
amplietatis et sollicitudines metus quas eventus futuri du
bietas nris affectibus ingerebat volatilis fame garru
litas variis diffusa relatibus supervenerunt et que
mitius ut varias rectatacionis efficiat Elapsis regie tanto
decursu facto proposito non sine magnis laboribus et sumptibus
profusionem congregaverant intempestate maris et fluctuum
non nisi diuine potentie auctoritas impat tollicitacionem
ventorum asseruit disgregatum de quo tanto vehemencius
tam turbacionis assumpsimus quanto personam iuram
specialis mundi principibus et regibus sinceriori caritate
diligimus et quanto per eum multorum nobiscum vota fidelium
intentione suspensa terre sancte subsidio que gallicarum
virum tam exposcit subsidium oportebat devotis affectibus
condolemus Ista tamen varia relacione perplexi tenemur simpliciter
locatis fame relacionem volumus donec super hijs veritas
que dubietatis huius turbines abluat Volumus lucidior
pate fiat propterea quod latorem presencium ut ad nos redeat vestri
processus ac felices instructus ad vestram presenciam duximus
destinandum Vellemus nichilominus sic fluctibus pacatis
expedicionis vos ex locorum habilitate contingit et qualitercumque res
ipsa se habeat eorum nos reddatis certos et si alia subsidia vestre
munificencie desiderata destinabit pro tanto in quantum negociorum
et temporum qualitas patitur non minus libenter vobis offerimus
quam nobis cupimus aut vestri cupit cancorez heinr ex suis filijs.

p̄ntucionȝ dilectione vestraȝ vram rogimus attente q̄tus de
statu et continencia vr̄a ac stolij nr̄i p̄cessibus anxia nr̄e
mentis intuseca (?) retenoretis. etc. Sequitur Rubrica etc.

Eidem q̄ mittat sibi desterarios et victualia pro suo in subsidium tre s̄te

Semp aeternus vt loquamur ad vram continua pponi tenacitate firmamus qualiter nos et vos quos pure mentis affectione diligimus opis euidentis indicijs ho neare possemus. Unanimis pponi tanto forcius pseuerant per sistimus ymo robustius animamur. quanto vos crucis magnum intre sancte subsidijs vel fructis dictis sin(?) suis teleri p̄cetis orbis principibus propria vos tanta sollicitat tam libenter quam viriliter assumpsisse videmus atque vellet per sonaliter et potenter vna nobiscum ad pns teste supremo iudice potentie nr̄e vtius insurgere ut vbi maxime nr̄a res agitur tantorum principum societate tam gl̄ifica stimula suffulti potencia congaudere possemus in contenta vel an tiquata p̄tica qu(?) ppe nr̄a nequicia tam in hijs quadrinalij spiut (?) vniusalis iam nocio ppli publicat nr̄is desiderijs obuiaret vel repugnaret. Vellemus nichilominus cum personalia ne possimus adiuuamenta porrigere vobis et gr̄i vr̄a suffra gijs ~~[illegible]~~ opulencia ut regni nr̄i magnifice prouide[re] si caristia victualium que in Regno nr̄o duobus iam pteritis annis inualuit et partem inclusit voluntati nr̄e qua ss sup hoc promptam et paratam offerimus no obstaret. Quamq̄ ig̃ nobis et nr̄is optatum quas dixerimus nr̄e serenitatis affectio non voluerit sicut voluit amicabi liter prouidere nichilominus ex nr̄a dilectione commoti et tam

salubri comodo psuasi malumus nobis ipis et fidelibus nris
regnicolis in ipa victualium subtractione de eo quia vobis
et fidelibus vris et alijs regni vri nobilibus qui per-
egrine vre transitum habuerunt unionem utilis sancti spiritus
consecratione defficere in quibus vris et corp necessitatibus.
vra posset liberalitas subvenire. Nunc etiam ad ostendendum
vre dilectionis indicia quia ad nos et vros semper
habuimus et habemus allegam Voh(is) se... nuncio comitis
tholosani karmi fri nri mille salmas victualium tam vini
necnon quadraginta dextrarios fecimus libenter assigri
dco comiti magno suo expte vre celsitudis petimus
sibi inthloig concessa amancitate vra licentia quod ad opus
eiusdem comitis transea in regno vro libere emere valeat
ppius et familie sue usibus oportuna &c. Scriptum

Idem eidem sup eodem.

Multa sunt que nobis et vre placidi nos amonent
dum multiplicater actenus nos et vros nobis ac
toliimus et placatos in antea fiunt arbitramur. Sed
ex hijs tantummo debitum mutue dilectionis assummus
ut aquibus nos amori conspicimus eos amicabiliter
diligamus. Verum ex recepto ad hoc expresse nos excitat
et quodammo incitando nos invitat quod dnm. k. illustrem
regem francorum et alios filios vros quos pura mente
affectione diligimus non sine prudentiae vre consilio
quo salubriter gubernatur terre sancte negocium tu libentius
quia vult in spiritum assumpsisse ad prandia sibi super
magnificentie vre suffragia tanto libentius invitamus
quanto per id publico bono fidei xpiane consulitur. Quatenus

negotium apud precunctos orbis terre principibus quasi quadam
specialitate nos sollicitat et etiam super hoc animum specialiter
nunc esse versatum. Vellemus et enim teste deo ad prosecu-
cionem tam sancti propositi personaliter nosmet ipsos adducere
ut qualiter et quantum nos eiusdem negotii cura per-
tingat tantorumque suffulti principum comitiva personaliter
monstrare possemus. Sed concepta iam dudum nil obsti-
nata quam potius apostolice nostre diuturnitas dictus propriane sedis anti-
stes cui exordia tot et tanta nimis displicent dum eisdem
voluntarius se immiscet prout universalis notio hec publi-
cat. et vestre serenitatis industria sicut pro certo credimus
non ignorat impedimenta continua nostris processibus obviat
et compleri nostra desideria non permittit. Vellemus nichilomi-
nus ad personalia non possimus adiuvamenta porrigere rerum vir-
tualium possemus subsidio subvenire. Verum tamen victualium
que duobus preteritis annis in regno nostro prevaluit et pre-
sentis ocia nunc inclusit nostre provisionis ordine tempus sepius
liberalitas nostra libenter exposuit suspendisset. Nec tamen
aperta pati possemus quin nostra et nostrorum filiorum dilectorum con-
moti et tam salubris negotii commodo personali vellemus
potius in ipsorum victualium erogacione deficere quam predictis
filiis nostris et aliis regni nostri fidelibus qui per se vel
nuncios suos per regnum nostrum transitum habuerint in
tam laudabili et felici peregrinacione deesse. Nuper etiam
nostrorum monitu inspiramine que volumus nec novimus
obaudire. .Id. Comiti Pictaviensi filio nostro. .P. et cetera
nuncios suos mille salmas frumenti et totidem ordei de
terris nostris et cetera libere bonos deserraios de liberalitate nostra nun
infirmitatem duximus destinandos concessa sibi nichilominus a maiestate et cetera

nra licencia quod ad opus eiusdem Comitis necessaria quelibet
in Regno nro libere valeat emere prout sibi et familie sue
usibus viderit oportuna. Ad hec profecto que diximus quemadmodum
et filiorum nrorum augmenta respiciunt in quantum negociorum
et temporum qualitas patitur. nos et nra votis ardentibus
promptos et benivolos offerimus etc. Sequitur rubrica

Ipsum commendans eos qui prestiterunt comitem officialibus suis ortis et promittens eis gratiam suam

Inter alia devotionis insignia quibus erga progenitores
nros et nos actenus claruistis illud specialiter nris
adhesit affectibus et satis est suaviter memorialibus
nris impressum quod sicut indicat nuper relacionem comperimus
exercescente fervore fidei qua in nobis pia mater ea
dictavit antiquitas et grata novitas solidavit ne
de morte ingrata Secretarii Regni nri Sicilie honoris
nri ambiguo remaneret in dubium seu nobis in famie nu-
bila suspecti ad sumendum de ipsis infectoribus ultio-
nem minus audacter quia unanimiter devoto assurrexit
et quo sinceritas nre devocionis nobis in ipsius operis exhibicio-
ne complacuit commendanda affectu / Sed ex quo paupe-
gratiam ad geminus quod constancie pure constancia qua de fide nra
iam dudum exclarata priorum nrorum relegacionem comperimus
firmam semper et inviolabilem in veniens propter quod circa
expandi gratifica maiestatis ad nri servoris premium nos
immutat pluriter ut si vinciss retractis temporibus imp
decessoribus nris benivolencie plenitudinem invenisse
revolutis apud nos pignus in melius gratiam in venire de-
votos firmiter confidatis etc. Sequitur Rubrica

Regi Castelle cognato suo conqueritur ei de filio suo qui furtive recessit ab eo existente in Curia nostra sua

Vellemus potius tacere quam eloquium eius sit de plus
quam civili bello materia dum aliene culpe damp
nantes in femina generis nostri utrosque in male tenuimus
et preter vocalis plage quam eam qua alios dampnatos ipsi
gemimus expungendam redemptitatis lege qua ingerimur in
nobis relinquimus citatam. Sed ipsius casus instanciam
surgentem silencia rumpimus et acumen stili insericio
H. primogeniti nostri nature nec potita nobis forte quieti
agere ipsius genus degeneres excessus exponere cogimur
ac eiusdem ingratitudinis de sibi bene meritum calami pungentis
officio que non tamquam singulis nostro dissimulat astant
urgentur. Est enim quod in primo minora relatam describi
in persona consilio infamia et quibus utimur speculum et amorem
norma fuisse debuerat nec imaginarium auctorum in
vulgare ridiculum publice predicatur dum mandati nostri
frequencia quibus ipsum exposcit debito sepe obaudiens
parebamus dum honoris et loci quibus in nostra curia fove
batur oblitus dum nec dimissorum mores volumus quibus
et prolui cubitus in flumen nec familiaritatis solite
quam ipsum nostri lateris sepe participem faciebat dignitate
gerunt. Ad rebelles nostros et hostes quibus potius
hostis obstare debuerat quibus eciam ipsum aut sit
debitum libertate recipiat sit siqua virtus in ipso dor

minet extorcio tremorum excitum suffragante resurget oppo
nere stimulum vestrum dubitat deliberaverat celsitudo per
sone ipse sibi factus et pro etate subcumbente malicie
fugiens affugit et sic datus vulgo ludibrium et scitum
suorum opum prodes civitates Augusti Dagrimus et
regalis infecit. Videat igitur excellencia vestra regia
si patruus vester ista respondent filius si avunculus
beneficiis vestris pater ista nepos debuit compensare
attenda regalis industria qualis eventus qualisque
fidei tam rudis enormis in iuventute expressius mo
nimenta committit in senio qualis et quante sinuas
tenorum tot patris monita tot avunculi beneficia contine
non potuit contumacia futuri presagia vetustas temporis
presumet ab ipsis denique fructibus manifeste cog
noscitur qualis fuit pro concepte voluntatis a tam
ipsi tam filius suus explicuit qualis eius pregnantis
comporti timor extiterit quem partus tam fetidus
tam dolorosus excludit. Ut super hiis igitur mentem
nostram que tibi ad vota libet sit auditus indifferens
sinistre forte relatibus crimen aliter posset credere
quam veritas prestetur criminibus adiectis adulterinis
veritatis scopa mundificet et cetera. Et nuncios nostros la
tores presencium ad vestram presenciam duximus destinandos
ut quante dilectionis indicia erga eundem filium nostrum
magnificencia vestra semper ostenderit quam et qualiter
ipsum benigne tractaverit quantum priores et nostros
semper extiterit honoratus quia ad regimen et quia latenter
a latere nostro et quam turpiter surripuerit. presenciam

ppdictam idem nuncij tamqȝ eius actenus in curia nostra
continue participes et fideles nostri prīcietes status eius regalem
animum sufficient' informet

Senatoribus et populo Romano
confortans eos in fide sua R

Missos nuper ad presentiam nostram vniuersitatis vestre lega
tos gratanter acceptimus placiter vidimus et ꝓponis
eorum verba pleno collegimus intellectu quorum industria diligentis
et antecessio studiosa recte ipsos tenorem vrbis nuncios
fatebatur. dum ostendentes alta mentium verbo et ope dignita
tem. tocius nobis sic legationis officium prudenter et fideliter
implenerunt / Cuiqȝ tam expositis relatibus quam expressa
ꝯpigencia rerum que quorumlibet testium dispositionem ꝓportionaliter
firmiter serenitas nostra compiſt quod purum genitas erga ma
serenitate assumū / et honor noster in vrbe continue semper
et fructuosis successibus ꝓmatur. Ceteros etc nos volu
mus quod sicut nos delectat generalitatis et singularitatis ꝓmouere
stipendia sic stabili mente concepimus statum vestrum vbilibet
ampliare ut nobis ꝓpriis virtute tradantes quicquid in nos ho
noris et comodi devotio vestra liberalitatis effundere voluntate
spontanea erga nos semper hinc nos nonnunquam gratus impedit induc
tionibus augeamus. / Vos igitur viri fortes et nobiles in
quos vniuersos et quos grata fauorum generositas ꝓpagauit
de potencie nostre felicitate confidite et honorem nostrum quem
nostrum est clarorum operum effectibus ꝓmouete ut voluntatis
nostre nuncium grate ꝓfectibus sic in vobis vestrorum actuum
claritate ꝓudeant quod in vobis de nostre munificentie gene
rositate florescant / etc. Sequitur Rubrica eadem

Cuidam capitaneo ut de partibus ill. mittet sibi aliqua nova R(ubrica)

Auditis et intellectis benigne rumoribus ipare
partium quos ad nos tua cautela perduxit et solli
citudine tua graciosam favoris affectum opera multiplicat
commendamus et quia in omnibus exaltationis successibus et intentionibus
te volumus ut in nobis digna promeritis premia retribucionis
obsequiosus expectet devocionem tuam requirimus et rogamus
attente mandantes quatenus congregata diligentissime nova
singula que de partibus ipsis et de aliis Ytalie partibus
lata ad tuam noticiam potuerunt pervenire statim singu
lariter et districte prout incepisti per frequentes et fideles
nuncios tuos excellencie nostre studeas nunciare ut
certificati possimus exinde sicut honori nostro convenit et nostre
condicionis qualitas exigit super hiis providere consultius valeamus
Firmiter enim et constanti tenemus tenemus quod sic fidem et
constancia tua digne retribucionis exigit nostra magnificencia
compensabit ut nunc tu nobis adhesisse te gaudeas et habeas
causam quod te in dictis serviciis sub me contigit reputes ad
quietem.

Carolo Imperatori Grecorum illustri cum pelle mittat ei quendam Rubrica

Cum ex parte vestre serenitatis integritas qualiter vestri
nos et nos augeat devocionis affectus vestri
honoris augmenta non minus quam vestri totis semper desideriis
appetimus vel affectamus ad nullius numquam supplicas movemur.

instanciam vobis preces vel scriptis dirigere per que forsitan
vel fame vestre preconia vel honoris vestri suffragio detrahi
crederemus ut potest qui vestris auspicijs aditi come probabili
reputamus contingit de vestris eventibus de gremio fortune succe
dat Credentes igitur fidelem vestrum dignum apud vos vestris
precibus diu satis dudum vestris se asserit vacasse servicijs et
vestram meruisse graciam erogari / Nunc attente pro eo aff
ectione intima requirimus fiducialiter et rogamus quatinus eius
penes vos merito vestra regratiam non obsistant uxorem eius
et filios quos in partibus ipsis habet ad partes sine impedimento
vestra permittatis transire. Vel si forsan id exigente qualitate
negotij voluntati vestre non consonat eundem patrem vestris
in hiis servicijs nec culpe sive temptatis adventus precludat
et reconciliationis unguenta respuat per generalem predictis
nostre exortationis obtentu et amoris intuitu ad vestri
favoris graciam revocetis. Scriptum. Civita fideli suo ut
incontinenti veniat ad curiam suam rubrica

Presenciam tuam in quibusdam excellencie nostre negotijs
utilem reputantes F. t. ma. q. acceptis presentibus incontinenti
ad curiam nostram festinus accedas in nostris servicijs mo
raturus. et Sequitur una rubrica

Manello et alijs fidelibus suis ut non
inquietent ... cum ... fidelis sui

Licet tali qui in nostra curia moratus actenus est
non fuerit meritis sed fidei et servitiorum suorum intuitu
plene benignitatis affectum nostra maiestas ostenderit et
iuxta prudenciam expirimentum nostri favoris graciam sibi eciam in
antea liberaliter monstrare potest quia tamen idem imperator ipsum

consilii levitate deductus de tua mente nobis invitis minus consulte
discessit devotionem animum requirimus et certamus attente
mandantes quatenus benivolencie nostre favorem quam apud nos
gerimus frivolis suis processibus preponentes si quid idem
nobis contra benivolenciam animum temeraria forsitam ob
lectionem retulit devotionis tue constanciam de qua stabili
mente confidimus relationi sue nullatenus acquiescat sed de
liberalitatis nostre gratia quam ad te non meritis libenter extendimus
fiduciam volumus nos habere etc.

Comiti Tholosano affini suo confortans
eum ut sit ei fidelis Rubrica

Tua nuper ad nos directa presentium munimine titulata leticie
quam feliciter agimus sed per totum quasi nubium
obumbrata caligine quod erga te silencio desidente non fuimus
actenus extitisse putavit. Equidem si mentis nostre constantia
diligenter attenderes partes gessisses paginam singulas conformes
principio et in nullo venisset postmodum rubricata querelis
Illud enim quod ad te semper huius dilectionis affectum in quem
in nobis teste deo variare posset ullatenus nec attendens
supervenientium memorare qualitatem quam proponendo nimium ea semper
erga te regem intencione disponimus ut deloco reliquias
sicque de obitu alumpni tui domini etc. consorte remansit tam
honore quam beneficiis que subsidio sunt in manu permittimus
a nobis merito sublatas agnoscatur. Cum igitur que sic novi
thori mollicies eructuare non debuit aut sic in totum
labores solitos ad quos te natura exhibuisse debuerat
hoc maxime tempore fastidires de nobis sinceris corde confidas
et spe certe firmaque fiducia nutriaris quod nos quam tempore
affectum proprio dileximus effectum operis erga te cumulabimus adimplere

duci beneciar(um) confortans eu(m) ut per-
severet devote in fide nu(n)ciando multa in
pensa sibi p(er) com(mun)em Venet(orum)

Habet et mito me benignitatis humanitatis unde tibi
dignius in pendat exennia cum(m)d(is) favoris multiplicas
esse (com)mittat ad(e)o sicut tue serenitatis actibus ad nre
maiestatis auditu(m) grati ficata semp(er) nova p(er)venimt
du(m) sicut iam sepe op(er)u(m) experi(m)ento p(ro)bavimus atq(ue) honoris
augusti fastigiu(m) et (con)timia su(m) mirabiliter p(er)maneno
et que affinis nalis p(er)suasionis inductioni dispo(n)is nec
mi(nus) si tlem exhibe te satagis tu(um) dolemus / te p(ro)via tamen
sit te tanta virtute (con)spicuum spectat negotior(um) temporis hu
tudo conccedat tu(a) dilitionis indicta q(ui)a ad te tamq(uam) hor
amoris integritate (pro)pium attemus i(n) mandatam habimus
sic debim(us) (con)sorte tua nepte nra intercedente idem affinitate
contraxim(us) sic tarnis (pro)demptitas q(uam) (con)iuncti in volumtatum
gratitudine fuerat necessitatis comoda actibus enodarit
ut ipsa iam gr(ati)a voluntatis in debitu(m) et vehit (quod) debet
tam honoris ausspicia nra s(er)enitas p(ro)movere / Studeat ig(itur)
tue circumspectionis industria q(uam) ferunt (pro)fecto urbis alloq(ui)m(ur)
volubilitatis p(ro)magine t(er)ra nra negocia laudabilitu(m) certum
expeditioni de p(ro)nd studeat ut te nobis deinceps temporis affi
nem exhibeas q(uod) de nob(is) tamq(uam) affinis stabili mente consi
dere videris tu(um) p(ro)pter nre plenitudine gr(ati)e qua tibi fa
vorabiliter pollicem(ur) te p(re)ceteris a(n)i(m)ium tenere volumus
amicu(m) et h(abe)re velud carissim(um) desideremus affine(m)

~~Sequitur Rubrica etc~~ Eidem sup(er) eodem R(ubrica)

Presto est nobis causa sotor eggie unde tue devotionis con
scienciam quam in serviciis nris obsequiosus expertus dign
laudis titulis et gratiarum uberum relationibus prosequimur du
preter alia probitatis insignia quibus te nri honoris prosimus
zelatorem. Illud venit precipue votis nris ad commodum q
nuncios nros per civitatem veneciarum hinc inde transeuntes fauo
rabilis ac veneciis aliis laudabiliter compimus honorati et q
familiaris erga personam nram omnem inrompede properitate
nos potes bone voluntatis indicia pretendis in nris. Cumque certe
lex evangelica doceat quod dns recedit ad gloriam quicquid eximimi
nris eius nom pia devotionis confert. Fauoris nri gratiam tibi
nris eius nom pia devotion confert. Favoris nri gratiam tibi
prude grata cordis affectione nri promittamus ut tue sinceri
obsequia ex retributionem nrum examine magnifice dispomimus
et munifice compensare. Tu igitur honore nrum ubilibet so
lita magnanimitate procurans sic studeas futuros actus tuos
continuacione prestis ut gre nre fructum quem erga te despe
dentem similiorem exhibicione concipimus in posterum exp sen
cium persona procedat Datum in tali et c.

Comiti de tali super eodem ut quasi e.

Inter gratitudines alias que votis nris accedere poterunt
illam huius sinceritas nra percipua q marchie anconi
et firmani et c. et civitas qua emulorum nrorum falso
suggestio amplacatis nris obertate cogeret tue inter
posicione virtutis tribuam celtitudinis et cultui nre fidei se
commiserit. Ex quo preter alia tue devotionis obsequia q te
in conspectu nre maiestatis clarificat hec specialiter te
clariorum efficimus et nris obnixe uisceribus inserit

latet igit[ur] tue deuote uirtutis experientia ip[s]a sibi sit stimulus
nec extrinsece motu exortationis indigeat deuotionem tuam
tamen monemus et ortamur attente quatinus processu tuo ex
precedentibus actibus prioribusque laudabilem ad consumma
tionis gloriam futuro continuando producas ut sicut in
hiis que tue industrie commisimus hactenusque commendamus sic
in hiis que faciendo supersunt in posterum commendamus etc.

Fidelibus suis terre laboris super conservatione civitatis Nove

Fidelium morum indefessa sinceritas in supplicatis et fi
ducijs nunc nullis torpens euentibus eorum super
iacione tantum munificentia facit sibi ut natiua presum
denti[a] gratiam beneficia mereatur eorum omnia auxilia quanto
constancius sit deuotam promptior ad supplicata merito deuo
tior recipit[ur] tanto magis humanitas nostre clementie licet
eam frequentium diuersorum negociorum pluralitas urgeat
aurita tua intuitione frequentius patitur postulari Inter
arduas siquidem curas quibus circa salutem morum fidelium
detinemur occurrit nobis Nuper salubri meditacione propinquum
regni terminum omnia uallare munimine quo adeptis
terminis hostibus fideles nostri expansum prope pulcritudine
pacis inuictas nequeant lesiones purgata emulorum uictu
riam non tunicat culmini[s] nostri crescant amplia motem
fructificent antiqui fructus et puri pareant ab
tatem ex hiis revera causa consurgit potissima qua civi
tatem nostram Flagellis ad flagellum hostium nostro situ
fundari providimus quo in fidelibus transitus habilior
teneb[a]tur ut extra sectas hostibus et hostium finarem

et incrementum certe inter fidelibus compatiaque refugium ha-
beatur quia tu ad premissa munire meritis mea parte parit vel
serviendo fide in re . fir . et dist . p . et man . constitutus nota indicta
quod commoda in hiis fidelitas consequentes execucionem et ordina-
cionem R. d. .. fidelis mei qui de sua prudencia et legalitate
confisi super huiusmodi negocio providimus deputandum super con-
servacioni memorato vestro memori devocionem ac fide solita pa-
ratis in hiis imposita ordinacionem ipsius subiectionis intencionis
prestitum ut quam indistincte exhibitis et devocionem exhibendo
tempori laudabiliori effectum munificencie nostre gracie gaudia-
tis dantes sibi ad requisicionem suam consilium et iuvamen
ubicumque ei fuerit oportunum et quibus duxerit requirendum
ita quod commissum sibi tunc nostre officium celeriter et efficaciter
exequatur et nos possitis per effectum operis commendare etc.

Elegantissimum dictamine nostri magistri Petri de Vinees et arepmi Capuanum Rubrica

Absit in domestica lingua contra sit scelus animo s[e]-
verbo quia si esset tollerabilis sinus non dicere ipsa
vel ipse mens competencius taceret. Hoc magis quod absit ne-
motiuus ut sinus non diceret alteruter ex duobus quos
una pictura genuit materna lactavit et sequentibus
non multum differenti consequenty cerrisit Ad hunc etiam absit et tam
ut lingua non reddibant inter illos affectus et haustus noctis
non arroganter sit operis ut sui mutuo dicant nescimus. Nec
vinculum ante mores et honores abdicant et nature prescribunt in
hiis. itaque si Petrum aut Jacobum noxia feriat vel mactet
culpa proprietatis mea iam excepta destituat nec quasi
ferenda videat censuram restringat non enim spondeat

atigui sub pectore filij si peccaui uox tua qui me tuetur exaudi·
quia tam corporis quam moribus subducit egrotus et idem
prouocat etiam dum periculis instancia mora accusat tu enim
multis moror occupatis maioribus occupatus quallam
modicum sciat obliuio non obduxit / Collectus igitur paruulos
mensibus usque nunc docebat nos iustus qualiter non solum
michi sed multis in me remedio fuerit sed uita tormentorum
exortaque mira firmat non salutari quam diligo dum in me
crebris accessibus pullulans sola despicio uiuendi uinceret
et salutis· Sic igitur in uos iniquior dum accusor et primo si
euangelium infirmus fui et non visitastis me quod ultimum in uobis
senatus superior quasi culpam non arguat uel neglectum
solum ad inuitantis obstupescat· Ha filij quantum multis est
amarum silencia quorum loquela dulcescit et probat regula
quod argumentatur a simulia sile et assumitur secundum materiam
que tractatur· amarauit me morsus· dum fremit nec minus
petri scribentis officium aduersum me dum suspendit sermo
tum pluxior quid posset materia breuiatur et de culpa uel
offensa si extitit pater rogo data gestis de triumphalibus
auspicijs dum et de prospero statu patris nostri Petrus frequenter
letificet nil annotens excusatorum sit dicendo. / Ha / pater
pater quem grandia desperant huc allude talamo non per
mittunt fateor quod tempus hinc non per momenta sit tollitur
ut quies uel odium non alternet alioquin destinum concludet
ille versiculus quod caret alterna requie durabile non est
totum ergo remittimus nec ex post reputatur· dum modo per
frequentes litteras simus Iacobus conforteris / Sequitur rubrica

Semper crescit culpa quamdiu / Idem eidem super
differtur emendanda [illegible] mora que arguitur / eodem R

donec purget · mosior iudicat · olim credo sepest ne diucius sub
hac mora languescerem et immobilis claustri silencium peccati
sum reserari que michi longo iam tempore dudum hostia-
rius clausit tui uite medele nunc pateat · ut prescripto
silencio inuitus rectenus iam loquatur &c. Sc.

In hac epistola ingreditur petrus confitetur se esse
culpabilem unde petit veniam · 2 · L

Arguor pater conpulsive redarguor et iuste condempnor
Eatenus rescripto iusticie nota porrigitur · quatenus
effectum peticionis extenditur quod subsequentis obiecto defensio-
nis elidit Sed et tollerandus est filius sperauit paterne
circa condempnacionis mole non obrui quia licet appellacionis
lima non lateat supportacionis tamen remedio refluente emittit
etenim intacta fidelis filialis obsequii expergere facta memoria
paterne dilectionis obstupuit quam in obliuione unicus pau-
peris filii sed deuoti oblectamenta nobilium et sublimium
amicorum delinimenta subduxit sapientem patrem natura
cogente non arguo si sompnolentus a filio noluit uoluit
profrequentis noctis instanciam excitari Crudelis tamen
et impia condicio sequeretur si senecti patris iudicium sentiat
filius quem iusti timoris allegatio purget et ignorancia
paterne uoluntatis excusat quieti uidelicet non horrens terminum
in ponere congelatus est pater filium pauidum et timidum inuenit
ac lacte paterne dilectionis pro sompni longitudine sicientem
confortat pauidum famelicum educat sed tacente accusat
paterna pietas reuerencia arguit filialis Sed timor
ipse non respuit iudicium Sufficiat ne uobis o pater
quod tam iram ego ipse qui uocat pietate iusticie iustifico
quod incumbit timoris et reuerencie solum excepcionem defendo quod tamen

de imprudencia patris sinceram filiali supportacione deinceps dicet
forte pater non sufficit sed insuper exiget a filio meliorem
ut ibi forte culpam confiteatur ubi culpa non subest quid
faciam credam pater culpam confitebor et dicam peccavi
pater in celum et coram te/ Sed ut scelus omne quod sedam
negligencius me habui hucusque tamen non usque facta
patrone conveniens nullo medio potui quod obsequium
filiale prestare devocius sicut pater existimat debuissem
meus pater est vinea et si dignaremini me velle contra eum in
ducebatur et ad vinee me palmites seu radices nulla cor
rupcionis inepcia pervenit/ nulla sapore alterum
infusio nulla colorem alteritas variavit // tale vindemia
hec est ex vinea qualem plantacionis materiam contulistis
Causantur pater quod vinea mea botros in debita quantitate non
afferat quod inefficta sit vinea respondetur et vos cur manum
subduxistis cultum et fontis irrigui copiam denegastis.
Causamini eciam pro ingenio in filio deberet esse in alumpna respondeo
et vos cur lactis dulcedinem alumpno subtrahitis/ et cur
in filium ita crudeliter moveatis excusacionibus meis et meri
tacionibus meis manum metuendo sapientem et debilem
ad septimum subduxistis propter morbum ultima tale pater meam
fuisset attencius sompnolenta nec aliis sed ut vidi sicque
et perdidi/ dormitavit hec filio// Sed alijs vigilavit/ Cum
hijs omnibus pace data petistis quod excusacio nulla appo
sita // tota castra sequente presentatio et principalia sonapis
... / dum et possibile petitur quod me mea redarguo
sic presentato sic racionem invenerit sic relinquat ut ad in
crepanda precise eloquia non assurgam/ patrem perpetuam
esperta dare nobis possimus in viam nullatenus ergo ...//

cordi meo quod doleat et oculis quod non fleant dum subrep-
tum in parte cernam uideo et eam angustiorem vineam meam quod
fecit uel causa potius quam irrigationem eius ad alia quam deum
vobis lambruscas affectum transtulistis. Cumque continuo do-
lentis ingemio dolor et doloris materia seu iusticia subiacent
voluntati. Amplius tamen primis obediam et explere quae possum.
totam germaniam circuit tamen ad me nouissimo mense au-
gusti peruenit. Respondeo quod tepere uideor. labore tamen
continuo laboro dum inter caribdim et scillam inter tardi-
ualium f. et lombardorum astutias nauicula filii timidis fl-
uctibus fatigatur. testimonia gesta magnifica nec epistola pri-
ncipis frangunt detinunt tunc tardam sequentis filii manus
iudam et natura aliquid tetigit et in gemina virgine de-
floravit etc. In hac epistola dominus capuanus
scribit quod magister petrus non visitavit per
litteras suas Rubrica. 2P

Nondum me salutaverat epistola quam misisti cum ex
duabus missis a me non leuis querela procederet
tamquam eas meto duxerim ut per arcadii climata zelus
terre salutarent. Verumque se relegentis potius causabant
quod missas dum ab illo reciperent legationis officium emissum
et priuatas quiete in uideant magistris sibi domesticant
distinctis quam statum. Omnia sit perfusa sublimium dextra
hunc quod modicum operis ex moribus familiaritatem relinquit
Rogamus dum quibus huius mentem duxerint tamquam si in uestris
obiectionibus conclusissent tua subito responsalis probi-
lit et indicto silentio murmuri speciem in me pacificauit
cum quieti nec modum neque rumpit facies epistole reuelatur.

ardet spes qui inde fuit telorum nanctas signabat pic-
turam. Sed quod primo per clausulas diffinidit. oculus
inuitat legentis studium et si potuit in hoc tale ingenium
concepi quod tantam verborum pateret maiestate volebam fa-
teor turbam que aderat pestico falla ut familiaris meum
essem nec tam dulciloquij vel stilla defluceret que legentis
sensibus impetum tredis ne potuerim quantum titius ordo vince
animo aspleuit quando quis in facie Iacobi quod alij qui
viderant petri paginam iam legebant sic conuersus
ad lectum vrgeor et oblectat scies mulcet auditor/ pro
sudans ingenia diu satagit pulchri ad alta ~~stant~~ vel humalia
stili occurrit tamen ille versiculus/ non tam homo contingat
ne corinthio sed beatus qui intelligit/ magis tantam negli-
git/ Sed diu vacat saeculis misceri et singulis sibi inspe
ccollecta vinea/ per erit tandem ut talis in stetto compaginet
in luce Rue tua quid de contagio stelo medetis quis artis
familiaris aclemos cito certo tercius geminabit atichenoo
Hec tecum puta sufficiunt ne scribentis gloria penes
me sordeat neglecta siue quod humiliat aduena vbi
constantia non arguit talpam siue quod in natali cithara
precium filius sanus languidum fortis debilem confortabit.
Infirmibus tamen istis quia meta sibi non signauit epla
forte gestionibus talibus lassauit vigor Longius processi
mo in quid inhereat expillis hystoriam dicendi sed duro et
in passibile tacitutas ad inceptandi pris colloquia non ex
surgas pudet verbi quo sibi contrarius pungit congeries
per vernam contumeliosius effertur. Aspertim si prom

Incipet filius que contumelia non redimit yrta vel
specie sed tamquam terram maxime corripuit morte et certe
si terrent plerosque filios tonitruum suspiciarum crudeli in
facies eorum patres compleverunt oculos in Reverentie reo le
uatem Fedat igitur ad se filius et sic Bernardus cogni
tionis quod extra se lapsus eiusdem ligne portavit / Hoc enim
rectius esse potuit vel potest tenui flexibile et oculo
lat mosed ne subreptum tibi patrem vaga tamen certum
opinio tamquam ante didisterim eventus se tenere ut
plandere presepis et terga dare adversis dic tamen
si vetolus huius scole Bernardi scoli viderit plantus la
tobi / ita audeo dicere poterit in amicis et specialiter
mite filii mihi de constantia tamen ingeri / Sed unquam
mutabilitas exprobari non credo talem quod deinde scilicet pat
ientas etiam si perdes te mens omnium generosa celeri
Iacobus potuit sequentis clausula detendit curio non
eripere ut indigationis domestice Vince translatam in
alias dicere expergunbus. Sic Lambrustas colligo quod de
vinis faventio tamen dico tibi tales nescio / Quacumque ex
uvis Lambrustas non semper sit iosue stelis dum vinum liquor
colorat palidum et in flore sua grato sapore odorem
Ceterum ne intelligo unde locus fuit tam gravi querele
ubi non sum conscius quod inter amicos proprinos a me
debilitaret affectus quia Iacobus petri et Petrus
Iacobi prefecte que sane professio firmius prorecta va
ditatur ita sumus olim a iuvene ut cottidie pube
scat in sene Valeas ergo Petrus meus et Vinea mea

quiescat in hoc calamus inter amicos conpinos vel vicinos
petrus apud me nulli scribatur secundus. Scripsit tibi

In hac epistola excusat se magister petrus de vineis Rubrica

Pater mi quam terribilia verborum iurgiorum fulmina
mittitis quorum nec tactus ydream manum sustinet
vel oculi possint tollerare fulgorem non sunt hominis
oculi lincei nec humeri gyganti qui fulmina verborum pro-
funditatem inspicere et sententiarum pondera valeant sustine-
re. Vix aliquando postquam a vobis afflata lingua vestra se michi
lenem exhibuit nisi se manus vestra pacificam quasi contencione
verborum proferret epistola vel tercio virge dextera minaretur.
O quam blandus et efficax fuit ille promus meae culpe
delator qui judicia temonii testis expectacionem qualis maior
qui atrocem iniuriam filii detulit sic atrociter comprobavit
ut eradicatam in fundo puri cordis offensam evellere fi-
lius proh dolor iam frustra laboret. Certe pater si vidissent
oculi mei terram se de filio non sit irremediabiliter insu-
ensu collige quam audita concipere debuissetis auditu. Sed
ut manifestissime pater in viis declivis et fluxilis via
est animis ad omnia nimis tenax dum devium ingreditur et
ingressum digerit citius quam revocatur. Indulgeat ei deus
qui prorsum sic credulitatem commovit in filium innocentem. Nec
miremini quod ignosco tam leviter tam me tam graviter delinquenti.
Induxit hac etenim non culpe vel venie levitas vel exempli
cupido quos putavi vos pater libentissime recipere ut sciat.

ego deferentis inscior vos delato sibi ignoscatis. At si forsan
quod absit mentem vestram offensa tam cordis vestri neruos radicata pre
caluit ut aliter erui vel euelli non possit utque quod est
seuerius defectionis copiam (quam nulla delatis abstulit calami
tas denegetis) vel hac saltem in re vestra paternitas licet irata
conniueat ut suppresso funditus nomine delatoris cuius aut
quorum non sum ego prorsus ignarus delati criminis qualitas
detegatur. Et si deinde licet tanti quereretis quid exinde pro
quibus fuero in tantam amaritudinis consequar respondebo
quia vel in vero motu vestro laudabo iustitiam quamquam forsan
nomina laudare non possim vel in falso meam innocentiam
commendabo. Consequar etiam adhuc aliud quod diu auditu com
missi facinoris qualitate vel desperabo de venia vel satisfa
ctionem qualibet in presentiarum reputabo. Non rebus eo postea
sed metu ipse confligam in pugna mea etiam me tacente
desideratum victoribus exitum fortiter destruet postmodo
aures meas liberorum meorum tonitruis compulsare nec voluntate
mea accusabilis aliquis nec prouocabitis voluntate dicentes
quod siue velim siue nolim presentem compatientiam [illegible] vos
habeam dum et timentia dicentes quod prius subiugari ne dicerent
hoc filio quod absenti litteras intonastis dicite vero queso pater
et domine qualiter et quid ego umquam hoc volui quod bonam patris
conseruacionem eius et paternitate amici si placet placet hoc
scilicet accusare neminem si in aliquo pater dicenti licet contradicere
filio prius et presentes quorum presentiam adeo quod de hoc solum
mirentur ne modo apud vos amici mei vel inimici potius
detulerint quod tam patris affectum et cetera [illegible] partialitates

amica adiebus aliquibus aut eneruatum inuenerim aut
michimet blandiar retardatum timori et verecundiori fine
p̄ficiam q̄ȝ incepi veniam expecto si loquendo p̄fuisimus si
scribendo forsam amarius dolentis filij innocentis constrictio
vena destruxit et apta voce clamabo q̄ vos me hinc p̄rez
optetur continue expediat et delectat animo. Sequitur.

In hac ep̄la d̄n̄s capuanus concludit et con
solatur eum laudando de dictamine Rubrica

Inter nos iam sufficit verbis agi/ Petrus sit Iacobi et
Iacobus Petri ymo sit sicut vtriusq; alter vterius p̄pa
da contingit plena p̄uitaria crucient ex hoc in illud
ab alium et inter amicum ac relinquum mercy amor d̄n̄idat
p̄missum Sup hijs aeternis lusit iuuentem talamus s; h̄ra
dulcissima iuuenis fallere senem fecit per quod p̄rius
discussit iudicia filij docta manus Sunt igr̄ hec int nos
quasi terra cordis p̄sident vbi vomere ad cultum semenqz
p̄serit affectus ad fructum ut herba de marsis cornalo
stat in segetem et in culmo spica p̄ficiat et g̃nestat
fiet in hoc si paruum consistat suscipiat forma materiaz
ut eta nos siquis expuierit adspicam quam p̄duerimus colligat
q̄ firmat. dm non sit haber sp̄tiua qui frumentu abscondit
maledictionem assp̄ijs Absit igr̄ Petrus ad Iacobi ut frum͠t
famoso et epis tu alto expedit alter obtegit/ Subari
stis que sunt detractionum articuloi et mendatij Putteorum
Fallent g̃ montes dulcedinem/ quasi tres fecerit nos
deus in nris quia lac et mel colles fluent si ex
nobis quos raro exprimat rarim debitus vigor alat.

Salua tamen fide per omnia nec voluntatis peccat nec
de iussis preceptis dnantis tamen que siquis impedit mundi
et sanguinis necessitudo pellatur pro sibi quia deo fuiet
nullus apud te qui mey est seruatur. Cunctique nec patrem
dedignentis iudicem siquis meum iudicem offendat cor sed
huius vnique quia organum ad filium debuit esse patris etc.

Capitulum regratiatur magistro Petro quod dixit pet. ab eis et commendat se sibi. XXIa

Ultimam in magnis a nobis gratiam sentientis quam
in minimis expressa nobis beniuolentia inaurat
bonae quippe menoria est non quis fiat. sed quo animo
fiat attende. et obsequium debitum gratiam reputatur. Quod
quantum nobis debet ecclesia quantum ciuitas Capuana
tenetur quia nos ciuitate ut premittitur laude sua ciuitati et
tenetur quia nos ciuitate ut pmitia laude sua ciuitati et
patrie titulum laudis acquisistis ut iam non Petrus
Capuana longius cognoscatur. Felix radix que fructiferum
protulit palmitem felix vinea que uinum precipuum germi
nauit. Grates igitur referimus uobis quod a nobis requiritis
gratiam. et quod mandastis adimplemus grati reputantes ut
ecclesie matris nec non sitis in memores cuius uos infan
tie mamillis ecclesiasticis vbera lactauerunt etc.

Magistri Petri de Vineis cum magistris pro
nijs extollit nomen Imperatoris

Questionis ardue petita responsio meritum respo
denti permittitur enodatur grandis magis ut predictis
processus materie in finitis terminande limitibus arceretur

primat indicia tele diffuse contemptu que de proximo sinn
Cesus hostes tedentis ordit. nequid ex contingentibus
obmittat manus scribentis tremescat et stupet / Quis
enim posset amplo flamine profectus tanti principis insigna
prime cui pectus quatuor virtutes hinc inde nubes plicaverat
iustitiae et super eum celi desuper roraverunt non Plato non
Tulius non filii tenebrarum qui ex eo sedentis in trono
generacione sua prudenciores lucis filii nuncupentur / Vivunt
siquidem terra pontus / adorant et ethera satis applau
dunt ut pote qui mundi victor Imperator a summo principis
culmine / pacis amicus / civitatis pater / iuris conditor /
paciencie filius / mundi potencia rone gubernat / Hic
est de quo Ezechielis verba proclamant aquila grandis mag
narum alarum longo ductu membrorum plena plumis et
varietate decora. Hic est de quo loquitur Jeremias ecce plotte
hominibus quasi draco et super te teleuma cantabitur. Gaudet g
presidio principis spectatus mundus exultet tale namque
totus orbis notabat in dominum talem insinuabat iustum
defensorem qui in potencia sterminus in strenuitate preclarus
in claritate benignus in benignitate sapiens in sapiencia
splendidus et amplitudinem floret huius in eo denique iustia
formaliter tamquam liuore tarens clemencia coniungit ut
gaudiant flammis. scorpiona nugantur arida liquidis plenis
natura assideant aspera et directis in viam marcerent. Sub
eius namque temporibus destantur fomita malicie virtutis securitate
in spem. atque gladii conflantur in uomeres pacis fide
sesseratis timorum et eius metu in sompnum quicquid vel.

Liberalitatis negligit et licencia immoderata presumit in-
torie censure castigat. O miranda divina clementia fau-
sed tempestate preterita prestitura mundo de tam mirando principe
tam consulte tam utiliter providisti qui ex omni parte beatus
serenus in toto cuiuslibet turbationis spectator iustissimus
sine cura populus securus respicit quem summi manus artificis
formavit in hominem ut rerum habenas flecteret et cuncta sub
iuris ordine limitaret. O vere divina provisio que panthe-
sim dierum annorum numerum recessans et cesaree manui sub-
iuncta contribuens et annos augusti regnantis augens.
O nature felicitas quanti principis prerogativa principem
dotasti felicem. concedunt alii quod desistat inter ipsa/ Hinc
termes nominis tristitie exigebat hunc iusticie defensione
qui congruat servans utrobique temperiem/ Conatus cupiditatis
infringeret ut eius iusticia ea videlicet in iudice spe precio
tridere livoris emulantis deserunt tamen sed insaniantis ad
rum flatibus incitat caritatis. Vivat igitur vivat se-
fridericus nomine in populo suscitat in ipsa verbo fervor
devotionis a subditis et fidei meretur / Vivat ipsa fidelitas
in exemplum subiectionis inflammet. Sequitur

Magna laudum preconia de bonitate magistri
Petri de Vineis Rubrica ut iam

[S]atio prelatos alumnos longe lateque per orbem diffusa
natione presentis prepositi ad populorum spectatoribus parte
sine fecunditatis infudit si preter generum opinionem omnium insin
glari subiecto congerens quicquid contulerat universum

Magistrum Petrum de Vineis timens peperit clariorem
nec sine merito sit ipsum sua liberalitate ditavit cum virtutum
congeriem personarum videtis sepe confunderet formarum erraret
auctoritas et iura gravata solvere bullis lacerata domestice
ordinarium iudicem non haberent. Multum etenim ut ad
quid quereret sapientie felicis ingenium et in gyro celi et
abyssi circuitu quamquam vagaverat sed in hoc demum sua fixit
tentoria in hoc sui motus circuitum limitavit cum quo factum
cor unum et anima una in eo suorum decreta transtulit et
lapidem talem resolvit ut quasi quit esset terrena grossities
in doctrine stratam verteret spiritus namque virtutis instinctum
iusticia mortificata resurgeret et eclipsati iuris qualitas
sue dispositionis industria supplementa sentiret. Qui velud
novus Legifer Moyses de monte Synay legum copiam co-
cessam sibi celitus habuit reportavit ut quorumcum-
que appetitus per iusticia devia oberrat vel ad iusticie
ad industrie fabricam que composita quelibet dirigantur.
Hic est siquidem Ioseph qui tamquam fidelis inter patres
eius studio magnus ubique Cesar dictum potencia sol
et luna mirantur terrarum orbis regna gubernanda commisit
qui tamquam Imperii claviger claudit et nemo aperit aperit
et nemo claudit. Cuius eloquentie tuba dulcisonans
orationis note melliflue audientium corda demulcent
ut pote cui quod prophetabat sub palio solis absconditum preter-
clausi libri septem signacula divinis intuitus revelavit
ipse est enim Petrus fundatus in petra ut ceteros
fidei stabilitate fundaret et sanctitatis soliditate firm-

datus foret, alius fundamentum relictis retibus princeps
apostolorum Petrus ille piscator animarum secutus est deum
sed Petrus hic legifer a sinu domini latere non discedit
curam gregis pastor ille dominica curabat antiquus sed
iste novus adletha iuxta latus summi principis viti
tes inserens et citoque extirpans in statera iustitie
ponderat quatinus dicat Gallicus ille tertio dominum sua
voce negavit sed absit quod semel abneget capua
nus O felix vinea que felicem capuanam tam suavis fruc
tus ubertate desiciens terram laboris irradians et
remotos orbis terminos instancia tue fecunditatis irri
gans. non cessas ad cuius sanctum stipite palmis non dissipas
tamquam a bono fructus inmino. Iudex probit gratuitum. quem
commendabilem eius effectus laudabilem exhibet eo quod
habuit tam nobilissimum creatorem et quem armavit
qualitas. Hic iuris apicum cinctum decoris adornat nam
legis armatus pericia digesta digerit ut rodias sen
tentias ... ac ... philositates elimat deum in quadrigam sedens Tempij
super elugentes questiones et causas in libro iudicij
quotiens ponderat et appendit totiens eos dirimit et
decidit cum si veritas sub nube non lateat que videntibus
non celatur angelum se fore factum liceat representat. Hec
fuit itaque vinea quam propheticum manus in tuo sudore planta
vit et coluit ipsam sue virginitatis amenitate se
cundans in qua tabernaculum eruditionis crescit ut ex eo
inops indocte doctrine accipiet spem et eius fructu mel
lifluo biberent sicientes hec est vinea cuius radices gra

udis aquila interea negotationis de libano exportatas secus
decursus aquarum cum diligenti prudencia transplantavit ut
tunc virtutes exprimat explicandis etiam lingua tullii labo
raret et explicando placeret. Talis finis imponitur quod
stupendo contempnunt incolantes. Et sequitur

Reprehendit amicus qui
promissum effectui non dederit

Amico vocali amicus nullus salutem et fidem sine operibus
non credere. Cuius illa dictionis ymago que per
amicitiatis originem augeri fateretur videbatur instincto
expetivit. Ex studiis vestris fructus colligitur evidenter et
experientia probatur satis efficaci argumento dum in medio polliciti
rupti compromissi uelitis in ueritas fieri suadeat et incessabil
rupti in filiabus committit et sic verum amicum efficiat in amore
retrogradum set preter omne fiducie meritum turbationis iniuria
provocat et odium favore recompensat. Scire potestis enim
et scire debetis quanto cordis affectu quanta quoque constante
instancia de curie vestre pro vobis sperans expetitum facto primi
ssio que pro vestri solitudinem properans discrepans nec
diem securi nec horam premium commodavit. Ymmo ut loquela
sit uelox committentis desidia sicut infirmo creditur
abortivit frater tamen evanuit sic illa promisso curaverunt
propinum qui effectu in curie firmaverat sic per frivola
verba deduxit nequiens curie esse potui reddiditur unquam
ad istem respondere. Considerate igitur fratres et pensetis
quid feceritis ut si amicum qui fidem exposuit promissa con

tepat decepistis non vosmetipsos sententiis acdarguntur

Regratiatur Comiti Mantuano dolenti de casu
Regis Sardinie Rubrica 20

Ex relatione litterarum vestrarum quas super eventum henrici
Regis Sardinie dilecti filii nostri imperatoris nostri cuiusdam des
tinastis tanto clariorem nominis fidem vestrarum granto p
cuidentia figura cognovimus nos minus de casu iniquo
adversitate letari. Hec sunt enim devotionis indicia que
mater fidelitatis acquirit in subditis ut qualitercumque fortune
dubietas successiva proveniat qualitercumque ipsa permittat
fidelium corda semper sint eadem et in laudabilium augent
operum exhibitione persistant sinceritatis itaque vestre constantia
provide laudum titulis exco extollimus que plena de vita
nobis devotis respondente nostris fiducia nos ad vestra s
nicia promptos semper et benivolos invenimus. Pateat igitur
tibi ipse si casus dici debeat ex quo rogamina nostra cadunt
fabulose gentis et vulgaris occidunt videatur nos tamen
ipsum pro levi seu minimo reputantes altitudinem mentis
nostre propterea vel proinde in nullo flexionis nec ulla vel mo
dica nos proinde turbationis afficiat. Sed cum bellorum fata
sit dubia et nostre prosperitatis gremium satis habundet
copia sibi equanimiter hunc novum suscepimus et nostre
potentie dexteram tanto propterea fortius in rebellium nostrorum
excidium incitavimus et erigimus ad vindictam quanto propter hoc
videntur ceperunt in animis gloriam ventum et resistendi materiam
assumpsisse devotionem vestram attente mandantes

quibus vincendis cuiuslibet spem ... abiugentes sicut modo solita

tua mira sincera laudabiliter instantis ... spem quam de nobis

stabili mente concepimus sentiamus nobis ... ...

Nos enim tempus habilitate ... sic ultime de pressione

rebellium ... thesauris nostris et fidelium nostrorum subsidiis

... materie disponimus quod nedum cogantur ... ceptis

... desistere sed potius peniteant incepisse etc. ...

Cardinalis Regnicolis qui regnum exiuerint et Imperio commorantur secure redeant R[ex]

Innata cordi nostro benignitas tua fidelium nostrorum compendia

continuimus intenta vigiliis tanto maiori cura de non

minuendo quam potius augendo regno nostro Sicilie nos ...

sollicitat quanto regnum ipsum ... auguste fortune

... bonis carius existimat Audito ... quod plures regnicolas

... iam laribus in locis nouis et peregrinis afflicti

et fortasse dubitantes de reditu ... timore eis ...

que oriri potuit suspicio de recessu nos pietate solita eorum

in hac parte formidine submouendo ... redeundo ad

propria licentiam indulgemus Illis tamen penitus indulgencie

nostre gratia carituris quos participatio nuper in personam

nostram concepti sceleris uel alias in maiestatem nostram

commissa uel contracta uel tractata ... eis ... nostri

... sed timeri etiam tractatorum claudendus sit orbis terre

... propriis ... patria Illis etiam ... penitus

bonum ... quos propter ... uel ... nostros

et ... discordiam ... opinionum indicia manifestam

notauerit presidiam uel iure celsitudini sacre suspectos et uel
qui post nimis obduratam ipsorum contumaciam ex malefi
cijs forbanniacionis sententiam incurrerunt. Quapropter
filiationi tue mand. qt. omnibus de regno eorum in quibuslibet
iurisdictionis tue partibus inveneris receptatores penitus indulgentie
nostre seriem facias publicari etc.

Quidam comiti commendando de seruitijs
exhibitis et ut credat nuntijs R.

Gratum gerimus et acceptum in nostre deuotionis
studium fauorabiliter commendamus quod sicut existimatione
F. de Antiochia sacri imperij in Tuscia ab Amelia usque ad
Corvetum et per totam maritimam vicarij generalis karissimi filij nostri
nostra imperialis serenitas intellexit quod ad depressionem nostrorum re
bellium proditorum et castrorum sui districtus deuote et con
corditer ad ipsius requisitionem viriliter processistis ut fidelitas
uestra per effectum operum de bono in melius clareat. Attestantes
deuotionem uestram sollicitandam duximus et exortandam attente
mandantes quatenus ad executionem fautorum nostrorum et depressionem
rebellium et specialiter ad proditorum presertim uestra comandam
ad requisitionem et ordinationem predicti filij nostri in extra solitum
uires et animos unanimiter exsinnatis et sic ad honorem
nostrum et imperij ac nostri fauoris augmentum presertim
uiriliter et potenter ut quod cepistis exhibitione fauorum laudabiliter
incepistis laudabilius finiatis. Ceterum quia G. de .. et Iudex
H. de .. fideles nostri super quibusdam negotijs pro bono et
salubri statu nostro ad honorem et utilitatem uestram nobiscum
tractando prout in capitulis sub sigillo eius maiestati nostre

gressus plenius continetur ad nos nuncios dicti marchionis fideli
nostri mandamus quod cum per eosdem nuncios super hiis nobis exposite fuerunt
nostri oraculis nobis retulerint firmiter credatis tamquam
ab ore nostro prolata efficacie obtinebunt eam nostram adimple-
turi et ut devotionem vestram que semper beneplacitis nostris se
promptam exhibuit proinde merito commendemus etc.

Respondetur cuidam nobili super petitis

Benignitate solita recepit nostra serenitas litteras quas
nostro culmini dicti marchionis et que continebant in eis in-
tellexerimus diligenter ad quorum tenorem devotioni tue taliter
respondemus quia de facto Jacobi de .. sciatis nostre maiestati
litteris te scripsisse beneplacitis nostre voluntatis oppo-
dire non audemus ad presens aliud exinde dare responsum de
alio vero quod scripsisti te iuxta mandatum nostrum .. filiam tuam
Marchioni de Homburg pro coniugali copulam tradidisse
nostre satis complacet maiestati etc.

Capitaneo ut concedat licentiam abbati vendendi de bonis monasterii excludendis ad debitum solvendum

Proparte abbatis et Conventus Monasterii sancti
.. de .. nostrorum fidelium nostre fuit celsitudini humiliter
supplicatum ut quia ipsum Monasterium plurimorum debitorum
oneribus pergravatur tam ratione collectarum quas obtinuerant
nostre maiestatis de mandato nunciorum et officialium nostrorum
ipsarum partium ipsis nuncijs nostris ad opus nostrum actenus
se asserunt persolvisse tam ratione aliarum expensarum
pro ipsorum et ipsius Monasterii necessitatibus solutorum pro eos de

vendendis et alienandis expositionibus eiusdem mon. pro ipsorum
debitorum satisfactione modo debito facienda ipsis de nostra gratia con
cedere dignaremur licentiam specialem presertim cum ex parte ipsorum
abbatis et conventus in nostra presentia exponatur quod te dudum ipsis
fore prohibitum exponere alienare distrahendis sine mandato
nostre celsitudinis speciali. Nos ipsorum supplicationibus benignius
inclinati f. t. precipimus quatenus si super eorum debitis persolvendis
expositionibus tibi facta fuerit plena fides et que per eiusdem
mon. utilitate et ipsorum abbatis et conventus necessitatibus
sint contracta usque ad eorum debitorum et oneratorum per fratres
abbatem et conventum depositionibus inductis nimis sollempnitate
servata vendere vel alienare permittas, ne ipsius monasterii bona
usurarum voragine cedant retinentur vel ut lapidentur etc.

Rescribit quibusdam fidelibus suis commendans
eos de prestite continuans ad futura etc.

Fidelitatis vestre litteras benignius recepimus et ipsarum
tenore intelleximus diligentem fidelem sollicitudinem
et probatam diligentiam quam in nostris servitiis percepimus
vestras litteras recepimus et per eorum evidentiam hinc nos semper
nos vestri commendantes propter grata servitia vestra que
multipliciter erga nos geritis incessanter. alta mente recepimus
affirmo gerentes proposito ea vobis digne meritis compensare.
Volumus itaque ut in defensione fidelium et offensione nostrorum
rebellium tamquam fideles more solito qua vult nostra mandat
devotio tua effectum itaque semper vestra operum efficatia prius
et continuanda devotio nos in excellentie nostre oculis con

mendabiles reputet. Et cetera que ad oppressionem et exterminium inimicorum nostrorum rebellium et defensionem nostrorum fidelium spectare pertinentes. H. illustris regem Sardinie dilectum filium nostrum ad tuum fervente providimus destinandum etc. Sequitur Rubrica

Rescribit ad votum cuidam nobili petenti filium suum captum in prisione per inimicos liberari

Fidem solitam et devocionem evidentem qua ab experto in factis nostris te habuisse et interesse novimus merito commendantes ad futuram tuum in exhibendo obsequia sic ciare te volumus tuum effectum ut tam deceptus grandis sic inicijs quod de futuris tue devocionis studium placare dignis retribucionibus compensemus super liberacionem filij tui qui pro inde maiestatis nostre servanda tuum quibusdam alijs fidelibus nostris captus detinetur in partibus pro quo laborando tuum nostro humiliter supplicasti scire te volumus quod tuum firmum propositum habemus eundem filium tuum et alios fideles nostros pro prisione proditores nostros detentos in proximo liberare et sic ex studio eiusdem filij tui liberacionem favorabiliter intendemus sicut de aliquo quem cariorem nobis existere reputamus etc.

Rescribit cuidam nobili per certificanti de quibusdam Rubrica

Solita benignitate recepit nostra serenitas litteras quas tua devocio nostro culmini destinavit quarum tenorem intelleximus diligenter super eo vero quod in litteris continetur eisdem de castro tasrop Epdaqrop que munita dicitur per clerum Ecclesiae ipsius, cetere et per P. de ... fidelem nostrum intimasse te volumus beneplacito voluntatis et quia per te certificari volumus

qui fuerint alii nuncii de quorum voluntate et licentia eius ipse cpatium dicti mittamus f. t. p. in quaternis de predictis nunciis per quos predicta sunt acta tuis litteris qualiter poteris instruas nostram maiestatem etc.

Rescribit capitaneo et corrigunt eiusdem de simplicitate quia detinuit quemdam votum ad curiam

Litteras tuas nostre maiestati transmissas benigne recepimus et earum tenore diligenter audito super eo quod R. fidelem nostrum tam custodia castri eius quam primum tamquam artius defenderis ad nostram curiam accedentem te detinuisse dicis quia incontinenti ipsius te simpliciter gesseris simplicitatem tuam dignum arguendam fia. tunc mandantes quatenus postpositis omnibus dictum R. debeas ad nostram curiam destinare etc. sequitur etc.

Mandat cuipiam cuidam nobili ut veniat ad eum sic alias mittentes sibi scripsit

Scire potest tua devotio manifeste comprehendi quod nisi preterea tua foret nostris instantibus servitiis plurimum optima celsitudo nostra tibi scripta totiens non utique direxisset. Eius igitur instantem negotiorum qualitas hoc exposcat f. t. iterato firmiter et districte precipimus mandantes quatenus sicut felices progressus nostros diligis et nostram gratiam caram habes statim receptis presentibus qualibet mora et occasione cessantibus ad presentiam nostram venire disponas a fratre nostro titus et ylario recessimus. Cum princeps ut non gaudent quidam

Suos existentes in officiis curie cpratum supplicavit excellentie nostre R. de panna fidelis noster

quod cum ipse demandato mo culmus speciali in regimine prime
fidelium nostrorum qui sunt extra in nris servitijs existat
ad pns uel quosdam alios papien fideles nros sicut dicit
uelud notarios officiales et tanos recte meat in officio cum
dco nobis mandare de nra gratia dignatum q tam ipm q
pfatos ad dicta fincta comorantes tc ipo ab exactione
dictorum collectarum ul aliorum fmdorum quibus eisdem sit
alios cives papien qui similibus regiminibus extra civitatem
papie hoc tempore comorant habetis in munes nos itaq
supplicationibus eius benignius inclinati fi. ma p. ma. q.
R. fidelem nrum et pdictos comites suos quos secum
mittios recte met ad regimen pbatum abexactionibus et
pstationibus d civitatis ipius quibus alij papien in similis re
gimine comorantes p nos sint exempti ulterius habeatis
i munes ut ea occasione quousq tc pfatis papien of
ficialibus suis in regimine remanserint supradicto de
mandato mo culmus spali domos et familias et eorum
bona non gravetis nec patient p ordinacos quibus ipum
indebite molestari etc. Datet. rubr

Civida nobili ut cedat iunctis quos mittit
p arduis negocijs suis Rubrica

Magnum nouum et arduum negocium pro quo legatos
et litteras ad te compellimur dirigere Quo igitur indiu
R. pdicto ad te nego specialiter destinemus. fi. t. p. man.
q. cum que pfati iuncti nro tibi expte culmus nri duxe
rint exponenda ac si nos ipm preciamaliter diceremus in
dubitabilit credere et pleno debeas effectum mancipare

Sciens quod in congregatis expositus ad tuiq appellacionem intendimus expositiss nos apud ad te pro eodem negocio versiones

Item super eodem vel quasi

Quamquam fides et devocio Pergamensium fidelium nostrorum in conspectu nostri culminis se clarius ostendit cotidie in opera nunquam sine nostris ornamentis et studiis erga nostrum honorem manifeste credimus produxisse / Cum igitur ingrossi et R. fideles nostros Pergamenses ardius et novis negociis aliquid et consilium Pergamensium et ad nos propterea duximus destinandos fin. p. man. quibus ea que prefati nuncii nostri ex vobis ex parte culminis nostri duxerint exponenda ac si nos premittimus diceremus indubitanter credatis et pleno debeatis effectum mancipare / scientes quod nullus nunquam tam seu obtulit seu offerre poterit in futuro in quo sicut in isto celsitudini nostre servire et placere possitis

Item eciam super eodem reprehendit eum quia negligunter se habuit

Nuper Papiensium ex parte nostri culminis et obtinuissemus habeas nostro notum si tu parte aut tuos super eodem negocio non tepide processisses ut igitur preterite negligencie culpam redimas ad requisicionem iudicis maioris de Monteacuto magne tunc nostri iudicis et nostri B. fidelium nostrorum quos pro magno novo et arduo negocio ad consilium civitatis Papie et ad te propterea destinamus tra obtinendum ad consilio ipso quod volumus permitti prudentem diligentem sollicitudinem et vigil apponas itaque diligencie tue studium dignis premiorum laudibus prosequamur et cetera sequitur.

Item rescribit eidem nobili de oblata pecunia et vult quod exigat collectam eius premittendam instanti et cetera Rubrica

Nuper ad audienciam nostram B. Comitis de n. dilecti
[illegible] et fidelis nostri narracione peruenit quod vos zelo pure
deuocionis accensi preter vniuersitatis vestre grauamina que [illegible]
prompta mentis alacritate suscepistis et preter illos in nostros
quos nostrorum clara semper affectione portastis solite deuocionis
affectu que ad excellenciam nostram vos gerere sine dubio verbo
uel litteris plene scimus nuper fructiferos proficientes radicijs
Per restitucionem terre nostre quam predam casus ille nobis ut
credimus occidens subripuit de bonis vestris quantitatem nobis
placidam promptis affectibus obtulistis de quo fidei vestre constancia
collaudibus [illegible] extollimus que super hijs voluntatis vestre prompti
tudinem exprimunt volentes itaque vobis super vos [illegible]
et onera passiua quodammodo participacionem sentimus graciam facere
specialem. Certe oblata per vos [illegible] habuimus que sicut nobis
[illegible] placida relacione remittimus ut in vestris cessisse [illegible]
fectibus videantur de quibus siquid iam voluntatis ardore
suggerente soluistis in quantitatem generalis collecte vobis
nuper in parte si minor uel equalis est oblacio volumus con
putari. Vos igitur [illegible] munificencie vestre graciam suscipientes
hilaris firmam spem fiduciamque concipite quod de rebellibus
vestris quos habemus in manibus notitia nobis preueniente vic
toria vestris [illegible] sumptibus et sumptuosis laboribus finem
laudabilem imponemus etc. Sequitur rubrica

Ciuitati nobili commendando de deuocione ciuium si
mulacione prosperi status Rubrica

Deuocionis tue litteras quas nuper nostro culmini desti
nasti benignitate consueta recepimus per quas

Quia nostram conscientiam instruxisti de rumoribus quos
intellexeras de theodrine partibus affectione et industria tua
plurimum commendamus et quia te ad servicia nostra promptis affectibus
obtulisti fidem tuam gratiori prosequimur actione Insuper
quia de fidelitate maiestatis nostre per easdem litteras devocius
postulasti licet per longam seriem prosperitate nostrorum successuum
tibi tamquam speciali fideli nostro duximus ostendendum tuam
novit sinceram fidelitas per presentes nos tam fidelitate ipsa
quam nostrorum proditorum oppressione obtenta optata voto per dei graciam
congaudere / Necnon Sybaldum franciscum omnes que alios proditores
nostros qui se in castro nostro capue concave reclusserunt
velud coactos spere et ad mandata nostra redisse quorum pena de-
tebit atrocitate criminis quod commiserunt in nostram temere
imo nephandissime commiserunt per quod statum regni
nostri in omni quiete et tranquillitate disposito optata uet
liberi reddimus et resumpta victoria fortiores ad negocia
regni nostri sic magnifice prosequenda disponimus quod omni re-
bellione contracta ad yma deflexa plena pax et tranquilla
quies nostris fidelibus insistet et qui sedem atque inscicionem
ponere initiarunt frustrata in irritum reducatur. Et dudum causam
nostram regnum dux virtutum et iusticia defensabunt
per maiestatis nostre potenciam non confluctus adversarius con-
sumetur. Supplicationem vero tue quam pro liberatione B. de pla-
centia excellentie nostre tuis litteris obtulisti taliter respondemus
quod cum tractatus quosdam pre manibus habeamus honori et profectui
nostro quam plurimum fructuosos speramus quod liberatio dicti B. militaris
expediret non presentis / ferat egre tua devotio si nunc presentis.
nro

tuas ex causa predicta duximus suspendendas etc. Sequitur

Capitaneo quod mittat nomina prelatorum vicariorum
Castellanorum sive iurisdictionum et salaria eis debita

Contingit interdum quod dum provincia grata fidelium et
amicorum attributione prosequimur dum terris nostro dominio
subditis idoneorum regimine de rectoribus providemus bona nostri que
debent et volumus eventu non gaudent dum frequenter magis quam
meritis ad sua preficiuntur et minus valentes ad maiora plerumque
quam levantur locorum etiam quorundam regimina provisionis huius per
plexitas sepe confundit dum digniis digna rectoribus debita
dignitate falluntur et indignis digna dignitas aliquando reputantur
illud in legatis etiam sepe contingit quod de eiusdem loci regimine
annolibus provisionis facte per nuntios nostros in scriptis et per eos
nostri processus signatos quocirca tempore sibi et simul diversis rectoribus
providetur. Sic dum non sine laboribus et expensis ad regimen
paratus accedit ad quod ipsa sit confusus creditur dum locum ab illo re
perit occupatum. Cum ergo non ex alia causa sit diligentem ad
vertimus huius morbus invalescat nisi quod fidelium qualitates
et morum officialium gesta sunt nobis incognita / Et locorum
conditiones et circumstantias ignoramus salubri quadam ordinatione
providimus ut loca quelibet vicarios seu prelatos habentia
et que sint salaria singulorum in quaternionibus nostris tamen debeant
annotari ut nostre dehinc dubietatis involucro facta cautius
in antea bina mittantur in subditis et minus regimina diversi
varie mediantur. mandamus igitur f. t. quatenus terras quaslibet iuris
dictionis tue vicarios seu prelatos habentes et salaria singulorum
qui quot quales sint et in quibus vicariis etc. prescriptis et tass

tellanis sub quibus salariis vel expensis officiales acteni
ab eo tempore quo capitaneam ipsam exercuisti, potestates etiam
terrarum omnium iurisdictionis tue que de iniquino modo sint salaria
constituta quibuslibet et in quibus temporibus officiales receno
mant fideliter et sigillatim sub tuo sigillo curie nostre scribere
ut ad exemplar scripti quod inde scripseris mandamus predicta omnia
in quaternionibus nostre curie annotari. Volumus etiam ut in lo
cis que sunt superius declarata tua fidelitas celsitudinis nostre
rescripserit, tunc preter specialem nostre serenitatis oraculum potestates
seu quoscumque vicarios nullatenus ordinare presumas. Vere
tu presentem nostre maiestatis mandatum non fueris executus, sic tuo
in quibus forma et tenore subscripti mandati nostri diligenter
et fideliter observata per singula ipsum mandatum diligentius
exequeris, tamdiu exprimas separatim excellentiam nostram tuis
litteris edoctum, caveas de negligentia super mandati valeas re
prehendi etc. Sequitur rubrica

Magnis ratoribus suis de exsecutione mandatorum
et aliis rationibus sui officii Rubrica

Inter accidentium multiplicem diversitatem que mancipes consignates
insignunt adeo de magna patria pacomibus proinde modesta
mandatorum. Nam sive commercia grata que aliquibus conferat
vel mixta iustitie mandata plerumque dirigunt ad subiectos
motum intentionis hortans quo medio iniectum velud de potentia
singula peraut litteris credita metalla vel cera figurata
mandantis vel mandati species auctorizat. Quantumcumque
corporum dominantes examinent mandata nostra modesta
directio accidit, propterea adeo duxi fidelis et diligentis expe

ticio eorundem a quibus tutius credit(ur) et minus indecens re-
putat(ur) quod sim(il)iter abstinentiam quam per paccandi nullis expe-
ctationis eorum inhabite vel impune se claudant / Considera-
to p(re)terea verittudine nota tulimus nostre maiestatis intu-
itu quam regnantes debere conspicimus quolibet civitate dispo-
sitionis recte materiam in hoc singulis tradidimus dictum hereditarium
regnum nostrum Sicilie preter nobis in hiis sic quibus scilicet
aliis omnibus que devocionis obsequitur ordinamus / Quamque autem
pridem ab eodem regno nostro secessimus evidentis utilitatis
gratia extra maria remisimus offitiales dictos et capitaneos
per nostram excellenciam ordinatos post deposituros sibi ad-
ministrationis offitium in regia curia nostra fideliter nobis in
regno comitibus vel in Aprucia magistrorum eo quod vices nostras
ibidem competere iusserimus computatorum que ad nos fiscali vel
prefatorum utilitate potenter offitio durante pervenerint
ponerent rationem et ut explicius nostre ad H. dilectum filium
nostrum et ipsius olim consiliarios destinastis quas per ipsos
per totum regnum publicari mandavimus ad vos pervenisse
pervenisse. Quia tunc temporis ac eorum varietate potente
quibus oportet temptari consilia fortune nostre felicitatis
prorogato itinere ad Ianuanos in Ligurie partibus nos aliquamdiu
diu moratuos instituit et ut auguste potencie nomini se
inmpolsit materia non decessit et expedienti filii consiliariis co-
ram quibus offitiales predicti comparere debuissent aliquos
in alienacionem eorum oneris ad nostram presenciam evocatos.
et quosdam alios aliis nostris servicijs dirrecio(n)is exponendos

ad fidelibus nostris argentariis solitam excellencie nostre ma-
suetudinem extendentes veniendi propter hoc ad partes [illegible] impij ca-
ritate submovimus ne ad dispendiosa sibi [illegible] nostre ma-
iestatis officia reputarent. Vobis igitur de quorum experta
fide confidimus quorum industria in aliis experti novimus volumus
de predicto presenti auctoritate mandantes ut quam primum officiales
transacti temporis per excellenciam nostram principaliter ordinati
petitiones non est de gestis per ipsos vel si nobis ultimos offe-
rent vel ad id vocatos etiam presentabunt tactis sacrosanctis
evangeliis corporale prestari faciatis iuramentum quod mandata omnia
et litteras quas a maiestate nostra propter officium sibi creditum
exercendum receperunt vobis integre debeant presentare. Quibus
exhibitis coram vobis quantitatem omnium mandatorum et
responsalium sicut ad quolibet singulis mensibus sunt directa
distinctis hiis qui fiscalia necnon retinent apprehendatis faciatisque
officiale presente in quaterno aliquo notariali annotari. Sic
quod instante tempore vel hora patitur et alia nostra maior utilitas
non repugnat legatis cum summa diligencia litteras que ad
officiales speciales pertinent singulis sive directe ordine nostro
sit exprimus ordinato vel officiali presente ab executione illorum
que videritis per eum executionem debite mandata communicatis
omnibus et bonum processum eius in speciali quaterno quem fieri
vos inde proponimus redigi faciatis ac [illegible] postmodum
applicandum quod si vobis de premissis executionem plenam non
constare [illegible] ab eo quod potuerit accidisse. Qui
si iustam excusationis causam ostenderit audiatis eundem

et similiter annotetis si ideo iniustam aut nullam exsecu
tionem ptenderet, poterit in pto negligentia vel culpa
sine defectus per vos nre consue aplicet nisi dapnu cu
dens fuerit per officiales defectu nre curie vel pnato
in fiscum. q pofficialem eiusdem teim fisco quia fidelib
nris lesis volumus restaurari. Circa discussis mandatis
et responsionibus pmo que fiscalia merito retinet idem
nos facere volumus de hiis maiestatis nre que ad eius pnatis
supplicationibus sunt directe responsalia. ad hoc mentem vero
rum. et cura diligenti pursion pensatis que multa eo ut
tomedis nris apient psertim in notificationibus expen
sarum et in aliis officialium nrorum processibus de quibus nob
aliud in processu cuiuslibet non constaret generalia mandata
nra que specialiter in fauore fiscalium certos suspectos volueri
aliquos proditores nros et eorum consanguineos qui in maies
tatem nram nouiter delinquerunt inquisitionibus de fidelitate iporum
pquibus littere emolis de meta gratis impetrantur. de ordinatione
feudorum de tenendis universis de in mutationibus que anno
proximo preterito v. indictione indulte sunt a maiestate nra eccliis
platis de maniagiis qualiter sunt soluendi de sup exactionibus
absinenda de inquirendis et et remouendis stabilibus
et mobilibus proditorum in terris nre iurisdictioni occupat
et forma et locationibus fiscalium et terminis et at
tributa et de quibuslibet aliis que a curia nra
emanauerunt et in fisci nri vel fidelium suorum
fauorem generaliter emanarunt excepto etiam aliis sic
ad quemlibet nrorum officialium dirigenda credebitis.

auditis et admissis iustis et moderatis expensis si quas in eorum
executionibus debitis officialis ad quem directa sunt se fecisse
monstrabit et ad officiales nostros terrarum portam rescripti ut eorum
ipse similiter exsequatur in virtute non tenentis quibus etiam per
litteras patentes iniungimus quod a nobis ea recipiant et ipsa tamen
que ad eos directa clausa recipiant et fideliter exsequantur.
Post exquisitam vero plene rationem super expensationibus
mandatorum super residuis inveniendis quod est tunc nostre
apostolice forma servata nobis anno preterito penitus nostrum da
ta singulis rationum ad curie nostre perfectam et fidelem mox
expeditionem sic officium nostrum decet studiose discussam et
discussam et expeditam finaliter iuxta solitudinem nostre
lucide nostro cultum terminare predictis omnibus usque ad aliud
mandatum nostrum cultuimus duratimus et nobis annexa supra
sine alio nostro mandato speciali in annis singulis quibus
officiales mutari mandavimus efficaciter servatum iri
Si autem officiales a quibus supra diximus si man
datis nostris vel responsalibus aliqua a tunc vel potius
occultare non exhibendo presumpserint post prestitum
iuramentum fraudem vel eorum malitiam transire
nos gaudeant super impunitam offi
cialem quem curie
nostre regesta quorum
exemplaria per hec
hys dare poterit que
tunc nostre scribentis pro
denote nostre gaudent mihi puniendum ut sequitur

118

Magistris Rationalibus scriptum propter super Ratiociniis ab officialibus exigendis vel audiendis Rubrica

Ad expeditionem celerem fidelium nostrorum ratiocinia po-
nentium coram nobis et fisci nostri profectus in eis fiscalium
et celeris comprehendis utilius et maturo providimus statuendum
ut omni sic distinctione temporis non attenta super recipiendis
instanter et efficaciter intendatis ut sit ibi multa provisionis
ubi licet multa consilia nec aliquod in experimentum transeat seu
remaneat imperfectum ex multorum proposita mentium et intuitu
quam plurimorum oculorum. Quod circa fi. n. fir. et d. pa. ma. quibus
non obstante quod quosdam ex vobis predicto mandatum nostrum
ad audienda ratiocinia certi et determinati temporis deputaverimus scilicet
anno et generaliter in citandis officialibus ratiocinia ponentibus
et eorum ratiociniis tam novis quam veteribus audiendis.
prout melius poteritis et salubrius intendatis super eorum
discussione celeri quantacumque poteritis sollicitudine impensuri.
Ceterum post collationem mutuam habitam communisque vestrum ad
unum nostrum per se singuli sigillatim eadem ratiocinia ponentibus
plena discutiat ut ex hoc celerior expeditio procuretur. Super
qua si dubitatio ulla emerserit ad alterutrum quilibet con-
ferat. sciendo quod inter omnes conveniat terminanda. Si vero
super aliquo vos omnes dubitare contingerit curiam nostram
per vestras litteras consulatis exceptis duobus sigillatim per
duos ex vobis ratiociniis et duobus similiter coram quibus acta
sunt ponendis ut sequitur. Magistro Massariorum
suorum in Apulia et de ipsorum reformatione ut

De tua fidelitatis prudentia et studio confidentes
te procuratorem massariarum curie nostre infrascriptorum
locorum a. b. c. duximus statuendum tibi presentium committentes
quod recepto exemplo quaterni qui est in camera nostra de
massariis ipsis per fincio nostro recepto et tempore quo facta
inventaria in eisdem procuratoribus curie in apulia partibus
et futuris et exemplo eorum que receperint et recipient
de eisdem dederint et dabunt etiam annis singulis mensis
octobris annuatim donec placuerit nobis durante potestate
commissione eiusmodi tibi factam instrumentis confectis
de processibus eorundem et inventariis factis sollempniter
de singulis rebus in massariis ipsis a. a. tempore habitis
et inventis et inventariis in quaternis redactis admi-
nistrandum vel camere destinandis videbis et considerabis in
quibus eorum curia nostra augmentum seu diminutionem re-
cepit ut de augmento quod celsitudini nostre scribi volumus
singulis diligentia commendetur et si diminutionem inveneris
in eisdem indagabis quare contingeret ut ubi forte peste ad-
veniente accidenti poterit ad id debitum et possibile reme-
dium adhiberi. Quod si diminutionem accidere culpa seu
negligentia massarii qui preest reperies contigisse studeas
eam ina convinci coram aliis massariis convicinis iudice
loci ubi massaria fuerit si haberi vel iudice vicini castri
seu loci in defectu predicti ut coram aliis bonis hominibus
partibus parte altera de iniquo per curie nostre in provincia
constituto si eius dicte culpe qualitas convincere massarios
non poterit in predictis videatis etiam et diligenter inqui-
res de quantitate et qualitate famulorum qui singuli s

massariorum retineant nec in sufficientes habeant vel superflua
multitudine delectentur. Item si sint bone fame fideles
et solliciti circa servitia sibi commissa faciant experiri ne forte
consanguinei sint massariorum et ne prodigalitate utantur et ne
defraudent curiam nostram in rebus vel animalibus que custo-
diunt vel ne provenientium possessionum vendant vel aliis largiantur vel
pro cambiis mala pro bonis recipiant et in omnibus inde dampni-
ficatis preterea ne massarii ipsi possessiones nostre curie sive
massarie proprie debitas usurpari presumant si germinantes in
tempore seminant si possessiones extolli faciant et in temporibus
optimis si earum fructus bene reponunt. Exquirantur circa sin-
gulis eorum de quantitate seminis et victualium a recollectorum
ut sciatur per te si laborem fructum compensant si vinum
in mundis et bonis vasellis et aptis reponunt si domus
procurant et conservant ut decet si reparatione indigent quia
si indigent instes apud massarios ut ipsas faciant
reparari si massarie ipse munite sunt lignis palea feno
si sunt in eis loca fertilia si habent in eis sufficientiam de apibus
si de furmento avena milio panico spelta si de animalibus
gallinis et columbis. anatibus caponibus et pavonibus
sic ut competentem sufficientiam habeant si de pannis
ipsorum animalium massarie faciant fieri lectos et quot personis
illos requirat. Insuper eos de plantandis vineis olivis et
aliis arboribus fructiferis in aptis locis massariorum ipsarum
per faciant fieri castratos arietinos et caprinos boves de-
fectos quos hunc faciant impinguari ut si potes in regno
adeuntis ipsorum carnibus curia nostra vescatur. vel nobis.

absentibus expuendictam ipo⁊ nre cme vtilitas pturet
Generales aute defectus qui suppleri p massarios non
valebunt significes per lras tuas magris pcuratoribꝫ
curie nre in capitulia fidelibus nrīs quibus expisis supp
lendis ad requisicom tuā mandatum nrm per lras
destinamus qp pdcis tuē omnibus ad implendis sic te fide
lem et studiosum exhibeas ut exinde amaiestate nrā
digna bnficia merearis ~ Mittit magris scolarm

Bonon libros aristotiles de greco arabico
et Ebraico in latinum per eum translatos
Rubrica.

In extollendis regie pssime fastigiis quibus congru
ent officia leges arma comitari necce fore credimus
sic condimenta ne hijs suaues et mulcebres applanac
lasciuiant et inscitia circa debita regulas diminuta lan
guescant. hinc nos pfecto qui diuina largicom pplis p
fidemus gnali qua oms homines scire desiderant et spales
quia gaudent aliqua vtilitate pficte an suscepta regiminis
onera semp tramentute nrā quesiuimus fortuna cius
indesinent amauimus et vnguentor odore suo⁊ sp
hospitauimus in defesse. Post regni vero curas assuptas
qʒqʒ opera frequenter nego⁊ turba nos distrahat et cu
ilis vaco nos uendicet uendicet sibi sollicitudinis nre
ptis quicquid tempore de rezo familio⁊ occupacom dempimus
transire no patimur ociosum ſʒ totum in lectionis exercitacom
libenter expendimus non que clarius vigeat instrumenta.

In acquisitione scientie sine qua mortalium vita non regitur
liberaliter erogamus. / Dum librorum ergo volumina quorumlibet
facie multis quoque modis distincta chirographa nostrorum
armariorum divitias locupletant sedula meditatione revolvimus
et attenta contemplatione pensamus compilationes varias
ab Aristotele aliisque philosophis grecis arabicisque vocabulis antiquitus
hodie in sermocinalibus et mathematicis disciplinis nostris ali-
quando sensibus occurrerunt quas adhuc originalium dictionum
ordinatione consertas et vestitu vetustatis quas
vel etas contexerat opinio contectas vel hominis defectus
aut operis ad latine lingue notitiam non perduxit. Volentes
igitur ut veneranda tantorum operum simul auctoritas apud nos
non absque comodis communibus vocis organo renovata innotescat
ea per viros distinctos et utriusque prolationis peritos instanter
iussimus librorum fideliter virginitate servata transferri / Quia
non generosa scientiarum possessio et pluribus dispersa non deperit
et distributa pro partes imminutionis detrimenta non sentit
sed ea diuturnius perpetuata senescit que publicata fecundius
ne diffundit. Huiusmodi celare laboris exoluta volumina
nec existimamus nobis eadem retinere iocunda nisi tanti
boni nobiscum alios participes faciamus. Vere tu quorum
expectatibus quorumque iudicijs operis recepti primitie possent
decentius reputari / Ecce vobis potissime velud philo-
sophie pelantis alumpnis de quorum pectoribus primitiaria
plena fluunt libros aliquos quos curiosum studium trans-
latorum et lingua non potuit fidelis constituere consulte providimus

reputandos vel destinandos vos igitur viri docti qui de cisternis veteribus aquas novas prudenter educitis qui flumina melliflua sitientibus labiis propinatis. libros ipsos tamquam exennium amici sedulis gratanter accipite et ipsos antiquis prime operibus noviter meorum ministerio renium reconvisitant. quorumque meritis fama diu notitia scientis sapiens ut excepit aggregantes eos in adiutorio meo in quo gratia virtutis fructiferat erroris nubilo consumunt et latentis scripture veritas aperitur tu mittentes favore committi tu clarius transsumpti operis mentis persuasi ad omnem utilitatem sen dentium evidentis fame uestre preconio publicetis et cetera.

Reprehendit iusticiarium ac acrite minatur sibi quia nimis tepide se gerit in officio suo Rubrica.

Ut iustorum et delinquentium merita digni censura iudicii tractarentur a primitive excaluit iusticia. Reges principes et presides orbis terre actibus humanis prefecit ut iustis pro retributionis munere responderent ad gloriam et delinquentibus qui iustitie regulam abdicarent responderent ad penam. Igitur divine voluntatis arbitrio dissolutus actenus regni regimine digne comitatus ipsius restitui fastigium in nobis ubi in successere tamquam tollerauit ut transgressorum fidelium qui assumpta mandatorum nostrorum non deviant obsequia digne retributionis comercio compensare. Cum ad id exequendum non possimus per nos ipsos regni nostri partes personaliter nos ubique determinatis provinciis presidere ut quod in potentia gerimus per eos velud iustitie ministros deduceretur ad actum. Nuper ex clamantium conquerentium fidelium nostrorum ad audientiam

nostram sedulo clamore.

nearum sedulo clamore pervenit quod indirecta tue provintie iuste
ordine non servato et timore nostre maiestatis abiecto ex
cessus perpetrantur illicita et transgressionum insollertie
assidue committuntur et furta moventur rapine exercentur et
nocte dieque deferuntur solum patratores huiusmodi observantur et
qui penali iudicio sunt plectendi interdum apud te inter
veniente suffragio experiuntur commissis sceleribus debita libe
rentur ad quorum exemplar alii sub delationis assumentes in
iuros iustos serviunt et pacificos indesinenter offendunt dum
impunes transire conspiciunt quos ad personalem penam
iusta sanctio meruit condempnare. Ecce si honorem tuum
attendis si nostrum beneplacitum observare desideras solercius
in predictis et in commisso tibi regimine curiosius vigilabis
et attendendum quibus nec tibi laus acquiritur et quod retributionem
a dextera nostre maiestatis expectas. Cum enim te intrante
in Civitatem quamlibet iuxta devotionis tue se tibi ingerit
fertilitas et victualium copia affluenter exuberat per
partes alias iuxta conditionis eiusdem requisita prospectum
deponas nempe nutire tute et expletum studeas unda
typhe et ut etiam ad extendendum tibi commissum officium fiat
agilior postponas etiam que corpus nutriunt ac quod
esse tuum non sit acquiescendum presidii fit sed continue sit
agendum et sic te in commisso tibi modicum terra et provin
cia tibi commissa premissa transgressores et vitia debellan
tur. Quare fide. t. sub obtentu gratie firmiter expresse
mand. quatenus per partes provintie iurisdictionis tue sine dispe
dio more discurras tam provincialibus indigenis singulis

qua advenit vniuersis et contrahentes iusticiam iniuriando
et sic apostatis transgressoribus provinciam ipsam apertius per
purgare preces et exinde tribulos lesionis evellere pp
facta facinora et transgressionum enormitas deleatur tra
nsgressores homicidas et fures ac predones / violatores itinerum
et armorum etiam illicitorum delatores tam presentes quam futuros
ultionis debite gladio audacis more persequaris viliter pun
iendo ut per te hinc inde tui iusticia status pacis et ius
ticie per vigilancie solertis operas reformentur. Sic autem
te gerere studeas studiose sollicitus in effectu quod laudabilium
operum in conspectu meo commendandus existas. Scitus quod si
alter inde feceris preter indignacionem meam tulimus quam incurres
sic contra te ad inflictionem penalem mea procedet auctoritas
quod dolenter multo potius mallem te pretermisse mandatum a te inte
in hertiam negligencie commisse

ebita reverencia maiestatis vestre receptis et intellectis
apicibus in quibus evidentem innocencie mee
tam compendi negligentis in curia preciosis maculis obfus
catam scitum obscurari / quod semper tractu temporis expos
tulante indagine ad receptionem corporis recedente / alle
viantium mei animi respiravit sic conflicte mole
cogitacionis apte tumultus subiectis non mitigacione nat
potuit eructuare et vestre maiestatis apices est asserto
quod in requirenda provincia ociosus inhertem meque tepidum
preter et remissum sit pervigili tua cura dormienti

cessit in tanie sollicitudo cessit in herore cuncti labor cessit
tantorum dudum pretenso mentiositatis operata caligo luculenta
me laboris operum opere et fletum accusationis obiectio veritatis
inspera obsistaunt ex quo sidera licet nullus nec labis con-
tagio polluit nec secreta cordis offensio me remordet.
Vellem itaque quod sic velata veritatis quolibet fulcimento fulciretur
summi iuris equa lance iudicii penderet mentem meam quod
cunctis supplicium levius est ferendum. Sed quia teste michi
dei iudicio nulla macula negligentie aspersus neglecta cura
et decreto meo provincia nulla iusticia causa suadente predecessor
e dolore satis admoneor et quanta calamitate doloris attribu-
i meum sine causa dissidie compellor committere sponte rationis nisi
forsan ultima et adverse fortune sarcina quia dominus
missis aliquo tempore influxit que sine causa processit meruisse
credimur. Scio quod ipsarum rerum veritate cogente nec ex ...
divina provisione instinctu principes gentium super mentem ceterasque
orbis gentibus cuiusque fortune sortem statuit velud ex-
secutores divine sententie stabilirent quod ubi certa personaliter
esse non possent adeo personaliter crederentur per loca re-
mota sui regiminis officiales et iudices quos sui lateris
vicariatu illustrat quasi partes sui corporis destinaret per
quos purgarentur commissa facinora contentiosa coherceret
et iurgia in ipsum supplicarent excessus eorum et fautores
actores complices personarum et criminum qualitate pensata
pena debita dampnarent morte potissime personarum
metum agressores eorum inter sit rei publice securitatis ~~facta~~
privata publica cominarent queunt eidem delinquentium

pro qualitate debita sententia libretur nec si delinquentibus
indulgetur cum indulgencia crimina silescerent. et eciam a summo
preside divinarum atque humanarum rerum data nobis instinctio ut
iniquis hominibus compendii non desint. Preterea nec dici quis potest
cum et locus delinquentibus delinquat. Sed ille servetur
innocens qui veneranda innoxius est. in culpa nec repperietur
reperitur. amplius si comprobasse allegacionem mereatur quod pro
sanitate pretendit nec ignoro. Sed illud quod cum excelso iusticie pre-
lato media statera iudicii filiorum hominum compensabit
nec boni premiis nec suppliciis mali carebunt. Sed eciam
quod officiales qui scelera recepta non iudicant velut conscii
velud criminosi festinant et in eos merito severius exer-
ceatur gladius ultionis ut in sua nequeat malicia gloriari.
Cum igitur omnis spiritus bene iudicet quis cognoscit et horum
index consciatur quid distinctionem debita non obmissa sed
diligentis examinis lima vel lectione testimonio comprobatum
miror tam instructum iudicem tam leviter commoveri ad tam
levem delacionem qua de malorum liberacione describeret desinit
pertinere perceptionem compulsor et sic vendere precio iusticie
ministerium assero et veri iudicium circa mundi limites elige-
tur. Siquidem in me conveniret mea sentencia condempnarer
quia potius contra me testis et index existens locus
testibus extremis lapparent. Est itaque neque facile cum
quod quis contra se ferat et sui dispendium sit terribile
testiorum introducat quidem ipse fecissem si tulnim
obiecta potentia veritatis continua destitucione deletur
michi provinciam ipsam malis hominibus expurgavi scotatas

invenit tutas. presidia tuciora et tutissima corpora civitatum et
nunquam credo michi meos subditos. decrevit in fomitem inquietis
et pacis eradicare concordiam. ac morum cunctarum spectacula
terreno queste que in ipsius officii mei principio
auferebant. Simplex igitur questio quod delicta non placeant.
Videlicet quod loca fertilia meo sicco pede transsivi caute colore
non post posui nec ex desiderii cepitum capturi quia nunquam
fui de tali scola discipline. nec de tali disciplina magister.
Nam quis certi posset esse finalis exitus quem nullum
principium antecedit / Cuius desperat posse de fine quod non cepit
aut quis consurget ab eo in tempore certa quo finitur servat in
delatores tam implens ira dei et detrahentes in nostra terra sicut
furor meus Et quia conscientie mee sinceritas puritatem lucis de
siderat clarioris maiestati regie supplicatur consternatus ad pedes
quibus diligentis inquisicionis officium obiecta discuciat
per quam contra me sibi oblationis arguta prevaleant /2/
vindicte penam non fugio tamen voluntate spontaneissime
submitto presto sum etiam si eius principium in debite gesserim
corporalibus expiari penatulis / et quantum presumpcionem
tam. sensualitas obtulerit oracionis simplicio reformare
ipsi delatorum labia que ardentis livor excitant falsitate
fortita virtutis tempore monstraverit curans se tristi supplicio
dignos. efferent regulatis indignacionis ferant etc.

Expectacionum maiorum votis libenter et sepe succes
siva minorum successio in firmacionem concurrunt.

Crudele non minus quam vice benigni experimentes Si nos
qui prosperitatis gustu nescitim nos odore letitie fraudaremus.
Suscepimus igitur gaudiorum nostrorum gratanter assumimus et
carissima consorte nostra natum nobis nuper primum filium
xiij kalendas salubriter sub felicis auspiciis sidere nostra deside-
rijs nunciamus quod quamquam nobis solummodo nunciare videamur ad
gaudium creatus tamen et dignius referimus ad comodum omnium
per quod salus promittitur nobis et posteris dum fecunditate
propaginis nostre regiminis solium roboratur. Et nisi negotiorum omnium
status et demolitiones attendimus profecto videbimus quod stat
tutius et roborat regie sobolis continuata successio per quam
provenit publice perpetuata tranquillitas et successorum defectus
regna committunt et imperia demolitur. Letare igitur regnum
patria cum dulcedinis experti dispendii victoria partum spes
nos pulcerrima foveat quod dum serenitatis nostre gremium
nostrorum prolis fecundat editio vel incisio dispendiosa non pati-
penuria de regibus non potitis / Ad vos igitur gratissima ve-
niat presentis insinuationis epistola que in gaudiorum nostrorum
nos consortium evocat et nunc nos in solidum comodis perpetuis
ymmo si vere inspicimus si subtiliter intuemur ex nostri natiuitate
filij nascitur ad gaudium et subditis ad salutem Subest
etiam quibus et ultima cum letitie quod dum sub victoriae nostre
tempore quasi de publicis hostibus in distoria victoriam gloria
dum imperialis obtinuit de nostre gremio summa promissio
prodijt hominem victoriosum nobis et filium nobis regem / et dominum
disposuisset notis igitur sibi comparabitur divina clementia ut que

nasci p̄stitit dm̄ b'ue p̄beat et cui vnud contulit conferat
et virtutes etc̄. Sequitur etc̄.

Omnimie et debitam omn̄ p̄plozꝫ regis aud leticiam
expectatoīnd nr̄oꝫ notis specialit' deducentes
ad nos imperialīnd capitīd desp̄ton referimꝰ q ad aliozꝫ no
ticiam fama tanto nutatis aliud nescia emittare deferttur
singlaris tam̄ et purus n̄re familiaritatis affectus quē
ad vos velud ad p̄p̄rīd spalem et specularem habemꝰ
iustam in omnibus causam minime admiratoīnd adducit.
Vos etiād et carissima p̄decessoꝫ nr̄oꝫ hereditas et succes
soꝫ indubitata successio p̄ma p̄ncipiīd cauda regum
nos omīs exultatoīnis n̄re siete p̄ncipiīd et sublima
tionis. p̄cessus egressus sp̄apuam grauīd incurristis q
q sicut certam dn̄d continuant' dona nobis totiens
expecta p̄spis prospere successiue succedunt sic quia desid
ria n̄ra p̄mo nrō retexant' carissima consorte n̄ra
natam nobis filiam deuotis deuotis expectacōibꝫ n̄ris
p̄lariter imitiantes ut sorte qui fidelitatis n̄re minꝰ
n̄ram leticiam vobiscum volumꝰ domestica p̄ticipacōne
sortiri. Inter cetera nostra desp̄bus diuina potencia gra
tificare se nobis quuter eodem bn̄ficio possit et nobis
nullud minꝰ q̄m voto quim'umꝰ nullud q̄ nr̄is et n̄ris
p̄fectibus efficatiꝰ arbitram'. quantū vere fecunditat
grauīd noue p̄les feta multiplicat quā eiū tranquillita
tis n̄re status fecundiori robore nr̄ cū n̄ri robur solita
pax nobis et p̄tas c̄sistit. Hic quippe regnorꝫ omīs

Salus hinc vita pacifica pplorum cum regalis mense tantus le
gitima sobole cumulat? Hec sunt affectionis tenerissima
pignora principis ad subiectos cum tua letare filiorum genero
se propaginis suis memoria transspirat quibus fidem et graz
pstrat subditorum nam cum vite proprie terminos fine pcogitat
propagine gaudeat in sobole gloriam principatus et quamquam prole
feminea regnorum iura et regiminum solia non questant gloria
tamen hec filia debet esse in masculis que velud pamenta
tempestiva sequencium et ardua certissima masculorum et impa
tris nove consortio indubitante nobis et nobis dno favente
de regibus copiam repromittit

redens fuit semper cor nostrum ab etatis nostre principio post
quam regalem paddem illustris natura cesarum devenitate
cotingente pervenit et eadem cotinuata volumus cum dignitate
succedente corruit sicut nunc in cd nostram frequentem prncam
destinati quibus devote puro et conscia non ficta cotulimus
potuerimus ad publicam noticiam nostram ptulisse nostrum costans
propositum et affectum ut actum pater et auctore Romani imperii
roma in firmiorem instatum dignitatis antique ac gerens cives
suos cum quibus publicare imperii consuevit attenus longe lateque
magnificis tytulis exaltare ex promisso nobis imperialis ho
noris honore non indigente ad partes sollicitudinis vocacionis
quosdam proficientes circa latus nostrum publicis officiis aule
cesaree quosdam ad presidiatus regionum pro et regnorum ac
provinciarum administraciones et regimina statuentes aliis pdiversa

officia per fortunam prout nobilitas exigit et industria singulorum compensari studio deputatus ut que in principem cuncta officia sua transtulerat eidem felices cognominis principes onerum et laborum quorum ipsa contulit momenta non patientes iure excepte voluntatis comodi diutius prorogari Sed ut ad decus et decorem orbis nobiles romani presideant offitiis et dignitatibus illustrerentur inusitate mentem movemus sollicitamque et attentius exortamur cuius per consules nostros Nepolionem Johannis Gaietani Johannem de polo Odonem Frapane et Angelum malabranca dilectos nostros absque difficultate more ad manum presentiarum transmittitis honores et onera subituros quibus singulos eorum duximus deputandos ut felici nostro tempore in urbe romana Romuli signis honor hoc appareat Romanum dyadema prefulgeat et antique renoventur dignitates Romanorum et fiat mundus indissolubilis tempore nostre post romanum imperium et romanam quod nos et tota cesarea successiva progenies cum roma status magnificencia et augmentum temptantur pertinuit applicare Johannes iudex camere nostre fidelis noster quitquid nobis ex parte nostra dixerit firmiter credere debeatis

Quanta sit fidei vestre constancia quam erga nostrum imperium prompta mentis alacritate pretenditis evidentibus operum experimentis agnoscimus et crebra communis testificatione fidelis vestre relatio patefecit ex quo sinceritatis vestre zelum tanto secundis omnibus tytulis laudum extollimus quanto imperium negotiorum et temporum qualitate pensata grata tunc vestrorum fidelium obsequia deputantes devotionem sereniam imbibimus ut firmiorem aliis

in fide nostra tulimus experimentum. Cum igitur in partibus Pedemontis ubi
terra marchionis Montis Ferrati proditoris nostri communiter depopu
lacionem subiecerimus et singula nobis ad beneplacitum grata suc
cessione respondeant expeditis ibi premissis quibusdam et mag
imperii sacri negotiis pro quibus ibidem morati hucusque propterea
nostre consideracionis intuitu per dirigatur partes que ipsas victoriose
repetere fuimus disponamus fidelitatem vestram de qua plene confi
dimus monemus attente mandantes quatenus de felici adventu
nostro quem nobis in proximo polliceamur firma fiducia obtinentes
sic iterum in fide nostra vires et animos augeatis quod nobiscum placa
visione potentes devotionem vestram per merita congrua prosequi va
leamus affectibus commendare et ad statum vestrum dignis bene
ficiis ampliandum quasi prestitum meritum. Datum

Tantus nos amor circa Ytalie secunde provincia sollicitat
tanta sollicitudo comitatur et precipue circa de fidelibus
nostris oppressionibus hostium relevandis quod nulli regnis nostri
Sicilie nulla quies nec aliqua poterint nos solacia detine
re, quamquam expeditis in regno cum instancia et anxietate magna
negotiis que tanto expectando et expediendo negocio con
gruebant ad egressum regni properantes omissa quiete mo
tibus nostris infesta estatis caloribus et castrorum pulveri
nos daremus persone nostre ac fidelium nostrorum periculis non paren
tes ut nostros palustres annos horas montium orbe transvadatis
depopulationes et cedes hostium agerent. nolis et quiete
fidelium diligentibus deliberato consilio ipsius nostros dirigit

igitur inter occupaciones et curas publicas quibus inbutus cir-
citer tamen non potuit obstitisse personam nostram preter
firmitate corporis incidisse dei graciam quantum nutate sit virium
ut personaliter existimantibus nobis in castris dies certica
dominati victoriosissimum processum et felicem victoriam ne
desiderium non presumeret ulterius impediri. Quapropter auc-
tore domino qui regibus et principibus dat salutem ad pristi-
nam convalescenciam restituti fortiores facti et timores
estium temporis contempnentes certum iter adiunctis viribus
et undique potencie congregatis prosequimur ad nos roma-
niolam procedentes ut quos rebelles cernunt per nostram
potenciam comprimant ut vos omnes et singuli tam descripte
convalescencia quam de successibus sentibus confortari possitis
plenius et letari. Illud nobis significamus ad omnem du-
bietatem penitus removendam quia rege regum cuius pio
principe misericordie dispensante optata salus et prospera vic-
toria hostium frequentent.

Vera fides et expectata devocio quibus inter alios Ro-
mani imperii fideles clarius in conspectu nostre celsitu-
dinis prefulgetis argumentum nobis firme fiducie
prebuerint ut in omnibus que decus excellencie nostre
respiciunt, vos sincerissime requirentes de vobis tamquam
firmius et fiducialius confidamus. Lator vero presenciam
nostram vel tenacitate memorie nostre nullatenus recidisse

civitatis qualiter vos potestatis nobilis regi fidelibus. H.
de .n. senescallum eiusdem regni civitatem ad honorem
tulimus nostri gratius et honorabilius potestatem assumpsistis
exhibentes nos eidem in omni sinceritate devotos. que
grata nobis et comuni fructuosa, nec non potestatis .g.
c. de .n. militem. sapiens et non humilia providens
equibus omnibus laudabiliter transferri quod nos nobis in se
probabiliter voluistis glutino devotionis et fidei glutinare
ad nos octum prudentie nostre versante diligentius de prospero
statu nostre necnon de salubri regimine proprie sollicitudinis
statu cogitantes et cum intentionis consideratione nostre re
volvimus qualiter quod nos vobis posset in ipso salubrius et
cautius providere. Illud tandem tenaci meditatione tamquam
honorificentius vobis et nobis dignius eligendo quod ob hoc
unice et potencia nostra nostris affectibus et pecuniaris
obligetis, adque prout presentes intueri potestis nulla nos
inducit ambitio quod vestre regiminis civitatis nunquam quamtenus
tum nobis expta sinceritate fideles assumere sed ut affec
tus nobis comperta sinceritate fideles assumere sed ut affec
tionis nostre zelum vobis specialiter ostendamus sicut ad consi
derationem omni nostram deducatur et quod dum hinneis nostris parti
nostre regiminis liberius in pominis reparari. Nos pinde
salubriter affectamus et sine nostri tulimus lesione per
aliquem ledi non permittant

Qualiter nostra superbi pravitate temporis procedentis con
culcata iaceant et depressa et qualiter eis tranquilli

tas fuerit olim et sit usque adhuc felicia nostri tempora que ampie dictione perturbati et vinculis imperio tenerentur officij uel condicione et oppressionibus grauis personarum et rerum dispendijs senserunt incessanter nec immerito membra in capite patiuntur sine cuius integritate sicut ab corpore congruitatis neque membrorum compagio allesa seruari et nulla persona confirmacionem admittere sui status nisi reintegratio appareret capiti a quo subsistencia eorum accipiant firmitatem. Sic enim est phas et nephas deductum imperium sic est deducta condicio subditorum nequiter ut expectat penitus excessus illicitos aliquando nobis uidentibus perpetratos conniventibus oculis pertransire et quod omnino est grauius quod imminenti animo periculo non usque abstinere licitum uelle quod nolumus urgeamur. Volentes igitur iura imperij et statuta optime proximo die festiuitatis resurrectionis dominice nunc instantis de consilio principum prelatorum sollempnem imperij curiam celebrandam. Quapropter vobis sub fidelitate qua nobis astricti tenemini fir. et di. pre. ma. quatinus nostros milites armis et equis qua conuenit diligencia preparetis ut cum ad finitimas partes imperij celebrata curia nouitis feliciter attingere nostram presenciam transmittatis ad condignam retribucionem meriti qua nos et nostris bonis meritis tenebimus prouidere ut respondere ut sequitur. R

[V]olentes deuotionem tuam felicibus nostre maiestatis uictori processibus fidelitati tue ampius ad gaudium nunciamus quod in negotiis omnibus in partibus Alamanie et frequenter

in Lombardia pro nostro dispositionis et ad honorem culminis nostri sa-
lubriter ordinatis die lune tertio intrantis mensis novembris
gressus nostros fideliter de Verona moventes apud Ludinum de-
ipso venimus pernoctare sequenti die martis crastina
accedentes exinde versus pratum Monsterarum continuatis pro-
cessibus dictis die lune xvi° mensis eiusdem feliciter omnem terram
leas intravimus in hereditarium regnum Sicilie vestigio acce-
lerato supplicantes ubi deo duce salubriter procedentes in
diximus excellentie nostre litteras in festo nativitatis dominice
veniente pro reformatione ipsius de provincie et fidelium nostrorum
statu salubri apud Fogiam tenere proposuimus curiam generalem
Quare fidelitatem tuam certamus attente et rogamus quatenus
felicem successum nostrorum votiva receptione letatus eum
maiestatis nostre nega vel sancio more solito sic laudabiliter
et devote tegeres ut circumspectu culminis nostri gratiosius
apparatus et commendabilius preveniens. Nos enim alta mente
concepimus tamen de primiciis dive memorie domino genitori nostro
nobis et imperio que tua et incessanter fidelitas contulit
et fideliter et gratanter quam diligenter que a te speramus
celsitudini gratiosius inantea collaturus devotionem tuam
dignis extollere premiis meritorum etc. Sequitur rubrica

f Idem et devotionem fidelium nostrorum et quondam felicissi-
mi patris nostri dive memorie recolimus quod etiam post
eius obitum inviolatam permansisse cognoscimus et ad prosperitatem

Et honorem nostrum nostrique sublimitatis augmentum placide successio-
nis ordine ardenciis anhelare conamini. Volentes igitur bonos
eorum exigentibus meritis statum prefectum promovere ut per-
severanciam fidelitatis vestre nobis gratam et utilem red-
datis. Ecce quod ad partes propinquas pro exterminacione hostium nostrorum
rebellium qui maxime celsitudini nostre noluerunt spontanei
subiacere nec assistere nobis pro tranquillitate durabili conquirenda
cum felici et innumerabili exercitu nostro festinanter dirigimus gressus
nostros. Quare dileccionem vestram monemus attencius et hortamur
quatenus vos armis et equis exercitui necessariis prout tanti ne-
gocii magnitudo deposcit laudabiliter preparetis, nos in necessitate
exigente ut propriis manibus inimicis nostris et eorum potencia
[illegible] presentibus gaudeatis adiuncta recipere ultionem pro
certo indubie cognoscentes quod si quos mandatorum nostrorum in-
venerimus contemptores de adventu nostri terrore dumtaxat eos
dispergi potestis intueri. Nec non quia invasionis nostre
in petra evadere videantur receptaculis in quibus latent penitus
districti desinenti spiritu vacua corpora [illegible] effectorum
eorum tamquam cadavera derelinquunt in divina potencia tam ali-
quo inspectato casu quod absit nostris processibus opponantur.
Ceterum de potencia nostra exercitus non amplicato nomine [illegible]
sed potius angustato volentes vos reddere cerciores in
verbo fidei teneatis quod nostrorum agminum fortitudo et tam ampla
milicia electorum quantacunque possent fortius obsistere
non timerent etc. Sequitur rubrica de significacione [illegible]

Frequenter vobis volumus describere altitudinem status
nostri ut in prosperis processibus quos divina nobis lar-
gitur potencia devotionis fides et fidelis devocio generet
nobis eciam similiter ipsa gaudia graciora si vobiscum parti-
cipamus eadem qui in exultacione nostra nostris exultatis. Cre-
dat igitur ad vos percunctu verborum compages nostris sensibus
similiter relatum quod per .. comite Casertano dilecto socero nostro
civitate capue ad mandata nostra culmine iam conversa
una cum civitate capue ad mandata nostra culminis iam conver-
totum regnum habemus pacifice. Ita quod domino concedente totu-
liter conculcatum quod nichil ibi resistit de cetero nostris. Ideoque
collecto robore viribus undique congregatis in sumpto spu
fortiori ex grandi mente proponimus negociis Lombardie et
provinciam nostram regiam et divitias et thesauros exponere
quod nostris rebellibus edomandis, Itaque proponimus sine iactura
ut possitis salubrius pervenire ad nostram et aliorum fide-
lium salutem perpetuam nostram quoque gloriam et honorem illo
proditori nostro nephario marchione vocato Lanto et dap-
nato finaliter contra publica forbannito nuncius quoque nepotibus
suis omnibus qui morabantur in regnum fidelem et sollicitum
vicum qualibet fraude carentem de quo ut de vobismet
ipsis confidimus vobiscum marchionem Palavicinum dilectum
familiarem et fidelem nostrum. Dat. ut superius sicut inferius

p totam lombardiam statuimus in officium vicarie si·n· fide sin-
citer intuigentes cuius eidem tamquam psone nre nrarum in
ea psona figurantes ad honore et fidelitate nram vende
ac pere tanctis et papue autem diebus istis et defensione
ciuitatis nre tocius ad requisitione ipius et mandatum osten
datis nos beniuolos et patos

Vt ciuitas posse defensa fidelium offensa insperantes
expectastis et tadesiderastis actenus [ut] manu forti yta
liam ingredi deberemus. Ecce venimus et tam honora
bili militum comitiua quam a longe retroactis temporibus
Romani principes in ytaliam non duxerunt propter quod non
in iuste credimus ut nostri et imperii rebelles adiuvi non minus
adiutores vestros respectu fruentes mandatis nris exponere
se deberent qui tamen antique rebellionis spiritum resumentes
nris contradicere iussibus voluerunt. Et pugne discrimine tamen
pestrorum bella nobiscum egredi non formidant per loca angusta
et fluminum vada victoriosum exercitus nri transitum impedire
nitunt̄ armatorum suorum plebes militibus nris obicere
in violentes ut ad quem certamen liberum et expeditum ne
quirent sibi agere presumpserunt militum suorum ~~tur~~ turmas per
singula loca inter ????? debilitatum ascribunt formidare debe
rent que non minus exponentes Cum igitur firmum nrm
proposit sit eum felici exercitu nro ad partes illas accedere ut
serpentis nequiciam non in cauda sed in capite conteramus

7

Devotioni vestre mandamus quatenus sicut honorem Imperii
diligitis et salutem nostram, cupitis contra Mediolanum et alios
sequaces eorum qui sic in dedecus et lesionem nostram nostrorum que
fidelium effrenem vagantur ad guerram e vestigio resurgatis
ut sic ipsos qui contra nos et Imperium et fideles nostros
alios lascivire intendunt ad defensionem domus propria invitatis
revocetis. Nos quoque in multitudine devotionis vestre nos experiri
utiliter videamus

s uo magistro G. de r. suus. p. de vineis nove relations
gaudium et vere dilectionis affectum adventum nostrum
ad curiam ante vocationem expedire credimus nec aut credimus
oporte nec vocatis in vocatu contemptum et impetrans
vocationis huius habeat se deceptum. Igitur ut breviter nos expediamus
vel venire potero expedit vel venero non remitti non s.

t vestre devotionis integritatis quia vestre prosperitatis avida
fore confidimus firmam de felici adventu nostro in curiam
fiduciam et plenam de vestro grata dispositione processimus tam
iocunditatis assumat ad notitiam vestram tenore presentium
deducimus quod negotiis superiorum partium Lombardie in quibus nos
actenus necessitas et utilitas tua detinuit salubriter ordinatis
ad votum iam Cremonam advenimus ubi Ezelinum de Roma
dilectum fidelem nostrum advenimus cum nepote sua . h . igitur

Serdinie dei gratia vestro matrimoniali commercio copulandi necnon omnibus
assessores civitatum eius prosapia inserimus quos fideliter de die in diem
continue expectantes ad partes Tuscie continuatis dietis instanter
intendimus dirigere gressus nostros. Volentes igitur ut status
istarum partium quod velud carum et nobile membrum Imperii
quadam affectione precipua serenitas nostra iudice desiderat in
felici adventu nostro quem nobis in proximo pollicemur tam viri-
liter quod prorsus reformetur ut in candidi nostrorum rebellium corda
de quibus finalis et desiderata victoria nostre potencie gladio
consumatur sicut in absencia nostra gloriari attencius sicut
honore cum plenitudine potencie nostre teneantur fidelitatem vestram
quam semper invenimus ad beneplacita nostra paratam hortamur at-
tentius et monemus quatenus ad requisitionem Friderici de Antiochia
sacri Imperii in Tuscia vicarii generalis dilecti filii nostri sic equorum
et armorum apparatu cotidie assistatis ut in adventu nostro
in civitatibus nostre subsidio manifeste virtutis viribus ad con-
fusionem rebellium ipsorum intendere valeatis

[G]ratum satis est in conspectu nostro vestre fidelitatis con-
stancia qua maiestatem nostram claram semper exhibitione
preditis et prompte devocionis alacritate portatis de qua
presentamus laudum preconia vel testimonia que veridica nostrorum
fidelium relatione suscepimus et nos ipsi iam multis experi-
mentis experimur manifeste per opera sine cuiusdam relationibus

certissimi exhibitis. Sane nos digna commendatione prosequimur quanto devotionem vestram fructuosiorem in vestris fructibus experimur. Cuius excellentie nostre quibusdam que honorem nostrum et commoda nostra respiciunt universitatis vestre consilium utile reputamus si tu pape ... sicut honorem nostrum et utilitates nostras appetitis statim receptis presentibus quatuor de sapientibus ... tiinbus vestris plena auctoritate suffultos ad maiestatis nostre presentiam destinetis etc. Sequitur ...

Consueta benignitate recepit excellentia nostra litteras quas tu nostre culmini destinasti et per earum continentiam vidimus diligenter. Sane super eo quod scripsisti te super quendam diversimode intellectu de statu civitatis ... que tibi videbatur ... qua tu magna militum et peditum ... comitiva personaliter ad terram ... gressus tuos ... direxisset ibidem hinc inde diligenter ... exquisisti et caute que ad cautelam ... morem ... quosdam qui videbantur magis esse suspecti persona capi faciens ipsos et captos tua diligentia custodiri ... studium et industriam ... credentes que circa nostre celsitudinis augmentum ... ... plene non inmerito commendamus ... ... ad quod effectualiter referendam te studiosum fore credimus et attentum ... ... fidelium salute defensione militum tue defensiones iurisdictionis

dudum impositos equis et armis volumus esse munitos ita quod defectu equorum et armorum servicia nostra non remaneant imperfecta devotionem tue pa. ma. quod sic instruimus proceres et fideles quod omnes tue iurisdictioni subiecti equi equos retinere debent et cetera sint apud ut conveniat sine mora qualibet apparata ad nostrum servitium laudabiliter processuri. Super aliis vero que proposita celsitudo nostra provide videbit prout honori nostro ma bimus expedire. Tu autem de hiis et aliis serviciis nostris et circa maxime diligentem custodiam civitatis Camerini taliter pervigiles et studiosius intendas quod ipsa nostra efficacia pre ceteris excellentie nostre oculis te in ipsa sollicitudine commendabilem representes etc. Sequitur rubrica

Ementibus ad presentiam nostram quondam civibus civitatis Samien et ex parte totius communis eorum cum scriptis litteris et auc toritate ipsorum promittentibus et iurantibus fidelitate nostram fideliter et nostris stare beneplacitis et mandatis. Nos ex imperialis clementia dignitatis qua gloriari reputamus misericorditer inquiete subditis et eos in nostram gratiam reformare quam eorum desideravit benivolentia pro eorum nuncios ex ipsis quorum prefatum iuramentum benigne recepimus nuntios cum nostris litteris benignis remittentes qui recepto sicut moris est fidelitatis ab omnibus iuramento eos de restitucionis nostre gratie certos efficerent. Apte quis ad nos veniat in sui promissione mentita et voluntates eorum in perfidia

pocius quam infidelitate nostra deprehenderent hostem. datis ad nos sine quolibet effectu reuersi mittauerunt Ianuen in errore et rebellione solita peiore in fortunio perdurante Cum igitur iniuste gladii nostri parcat et in conceptu quidem et rebellionis animos in proximo mancat debite iudicari ultoris infideles tuo fidelibus nostris principaliter volentes nec tamen infideles ... commoditate tum eos si t. pa. ma. quamuis de uti aliqua commoditate tum eos si t. pa. ma. quamuis de tento contra Ianuen opportunitate quadam tecum inter-ratua tento contra Ianuen opportunitate quadam tecum inter-ratua solite littere pellitus aggeres et diffidas eos tamquam in uimitos spaliter dampna eis et penitate personarum rebusque nostris facultates se obtulerunt in ferendo Nos qui usque ipsius dissimulauimus insolentia et perfidia eorumdem sponte mo dissimulauimus insolentia et perfidia eorumdem sponte ad conuersationem et penam expectantes in eorum voluntatis tunc eos nostre potencie nostre brachium taliter extende- tunc eos nostre potencie nostre brachium taliter extende- mus ut tamquam ... contempserint dignam nostram sentiant et vindictam. Scripsimus rubrica

Cum si felicibus expectionis nostre processibus ... actionis a nobis deuotio tua participat et nobiscum expectatione victorie tamquam deprehendendi rebellionem prorsus in dubitata spem geramus grata participacione letetur Scire vos volumus quod die martis secundo mensis augusti ad obsidionem Petrine victoriose processimus assistentibus nobis magis fidelium viribus qui adiacentibus ligurie partibus voluntarie conuenerunt quae deuotioni tue pagina

quatenus sicut utrique gradum nostrum et Imperii caram habetis
et nostram exaltationem diligitis utriusque. ad requisitionem p.
de .. Comitis Albe sacri Imperii in Tuscia vicarii generalis
dilecti filii nostri tui exinde sollempniter quantumcumque potestis multi
tudinem armatorum vel bellatorum ad felicem nostrum exercitum
viriliter transmittas de quo scire laudis et cultus legi
timus tu de ipsius celeri expugnatione fiduciam exigentem
totaliter de cetero ipsa relatio quos nos in modica quanti
tate potentis timor nostre potentie conducit indubitabilem
Largitam etc. Sequitur rubrica.

Benigne recepit excellentia nostra litteras quas misistis
et cum collegimus plena intimata gratanter gerentes
non modicum quod felices audire rumores de prosperis nostris
successibus cupientes nos ad nostra servicia promptos et
avidos obtulistis de quibus volentes vestram certitudinem fi-
delitatem presentium tenore intimamus quod nos ad primum
Parmensium proditorum nostrorum obsidionem eorumque superbiam con-
terendam universo exercitu nostro nobis assistente unanimiter
et potenter ad obsidionem Parme processimus tamen sit distantia
coarctantes quod ipsa procul dubio voluntaria redire in brevi
ad nostrum dominium oportebit. Volumus igitur et mandamus ut cum centibus
tue principes civitatis armatorum bonorum comitiva sicut utrique
vobis placere cupitis et sine aliqua mora celeriter
transmittere studeatis etc.

Redericus vniuersis p(re)latis Regni Sicilie de
morte regis Sardinie H.

Capitaneo suo de morte Imperatricis et ut eius exe-
quias per iurisditionem suam faciat celebrari

Cuidam fideli suo consolando eum de morte filii occisi

Cuidam nobili de morte fratris sui // sui in expugnatione

Lre consolationis comiti Casertano lugenti de morte epi fris

Comiti Acerrarum consolans eum de morte filii sui cadentis
in bello victorie etc. // premortuo

Lre consolationis misse scolaribus de morte magri bene

Eisdem de eodem facta mentione de quodam alio magistro //

Eisdem de morte magistri Iacobi Balduini

Mater suggerit mortem filii magistro Petro et commendat //

Responsiva ad petendentem // alios filios sibi.

Consolatur de morte filii decedentis in fructu etatis sue

Magister Petrus consolatur fratres suos et sorores de
morte patris sui // reducantur ad eius presentiam

Lre doloris de morte Regis Iohannis et quod duo filii ipsorum //

Lre consolatorie ad quendam de morte filii sui Rubrica

Misericordia pii patris severi iudicio com-
puberante iudicium H. primogeniti nostri filii
Statum luget copellimur abimmitis educente diluvium quod
offense dolor et iusticie rigor intrinsecus affirmabant.

Mirabantur forsitan diri

Mirabantur forsitan diri patris mirantium publicis hostibus
cesarie dolore modestiam posse cum a subiectus tamen cuius
libet principis animus cruciatumis rigide nature dominantis
quod tu vices fratis exercerent inqualibet reges et ce
sares non agnoscat fatemur quod vim regis superbia flecte
non possumus vel nequimus sumus cuiusque filii mei tam con
iuncta sumus tamen eorum nec primum nec ultimum qui filiorum
admonita transgredientia pertulerint et inclinamus per
modum eorum funera deplorarunt Luxit namque David
filius primogenitum Absolonem et in Pompei genus Sui q
reus fortuna nam soceri persequenti magnificus ille
Julius primus cesar patrie pietatis officium et lacrimas
non negavit nec dolor itemque ex transgressione
conceptus efficax parentibus medicina doloris quis in
obitu filiorum natura pungente non doleat cum natura
afflictis in eventu offensi. Volentes igitur et etiam non
valentes circa filii mei predicti obitum obmittere quod sunt
patris Fid. tri. pri. man. qt. per totam iurisdicionem tuam
cunctis clericis et ceteris fidelibus mandamus iniungentes ut eius
exequias cum omni devotione sollempniter celebrantes
eiusdem animam cum dedicatione missarum et aliis ecclesiasticis
sacramentis divine misericordie recommendent manifestis.

indicas ostendentes quod sicut in gaudiorum nostrorum tripudijs cognoscimus
ultimum placere sic et doloribus nostris condolere fideliter in
clinamur et cetera scriptum etc.

Attentis hostis insidias non potuimus effugere qui

post emicatas regiones sub virga maiestatis nostre
deductas serenissimam augustam ex regali progenie ortam
nobis potentibus et impie mortis ingratia subriperet
violenter non utique claritatem multis possimus exhibere tu nostre
consortis orbitus amaritudinis lamenta nos molestet in
giter et impugnet postremum quia volumus ut tante nostre
nostre principis memoria sit celebris super terram tibi precipiendo
mandamus et districte precipimus quatenus eius obsequias
per totam iurisdicionem tuam ubicumque locorum degentibus per
pue abbates et populus civitatum campanis que dicuntur
honore pulsatis universaliter facias celebrari ut quibus
in ecclesijs congregati auguste eciam qui auferre spiritum
deo specialiter recomendent taliter ne. vice aliud facies
sicut nostre indignacionis aculeum non in tuum coruptius

Cum post sedatas undique turbines quod dudum in re
gno Sicilie calumpniosi temporis procella conciverat
nostris nuper faveret fortune placiditas et nostrorum precessorum
latera circumiret subita rumor in festus et nubilus

clausura vite fecunditatis infregit illas nobis impendens
amaritudinis occasiones quod ... dux Bavarie carissimus pater
vester superioris ducis ductus principiis et imperatricem que
ater est omnibus generale mortalibus necessitate vocatus huma
nitatis quod debitum qui excepto quemquam allegata non pro
rogat et inevitabili lege facultatem exsolvit / Ex quo
tanto nos pungit doloris ictus acerbius quanto quod eius
absenciam qui genitoris in nobis officium compensabat et
velud unus pater magna consilii erga nos paterne cari
tatis nos imparare debebat affectus multa nobis deinde
caritatis incrementa incommoda reservata sentimus / Verum quia
sic inrecupabiliter cadit homini est non nulla pena et morbus
iste non est medicabilis herbis sed illius est excelsi dispo
sitione qui excelsis et humiliter necessitate amplectitur equa
litatis involvit nobis et tibi sunt exempla salomonis
a remedia consilia ut et nos detentes patris occasionem sup
sedibus consolemur in quibus nobis affinitatis solute
pignora cremare fecerunt / et tu qui utcumque tibi tam tarde
casus ingesserit involvis temporalia sentencias detrimenta qui
tam excarius Vinculum quam augmentum tua excellentiam
etiam vinculo quo tenemur tua et tuorum negotia non
minus libenter quam propria continuis semper profectibus disponi
mus commovere affectu dilectionem tuam inducimus et hor
tamur attente quatenus non expectans ut plandi remedia

lassitudo tibi meroris indulgeat. Sed animum reddens viri fortis omnem causam lugubri doloris relinquas quas forte tibi muliebris mollicies relinquit ad lacrimas verborum tuorum leniminentis arbitrans et ingratiose spe nostre proximitatis abstergis ad hec quidem tibi v. d. honore et servicijs nostre curie exposcite nostre retulerit indubitanter prospere

(L)ugubrem filij tui casum vulgaris fame fortassis lingositate progressum cuius doloris aculeus paterna amica pectora transiens quam paterna fecit in nobis quantum licuit et decuit fractionem in festo tibi stilo describimus et licet eiusdem obitus nos in eiusdem sexpresequiarum sub tractione turbaverit et te sicut fruiter credimus in carnis decisione medullitus venabulo quodam inopinato percutiat causam et qualitas mortis attenditur consolationis remedium quos nos iam exinde probabili ratione recepimus locum quandam firmiter invenire opinamur in patre dum enim idem filius tuus tamen nostre servicijs assiduus et obsequiosus insisteret in conbustionem castrorum nostrorum victorie prosequens ubi eum potuerat a rebellium manibus fuga subducere devotionis firmiter constantiam qua prius tali consuevit in iuvenem gladij superante terrore cruenta maluit morte succumbere quam dimissis servicijs aule nostre saluti proprio sibi per absentationis subsidium providere. Ex hoc igitur quod

dixerimus causa precipue doloribus tuis consolationis unguenta porrigimus ut cor eiusdem filii tui defuncti uiuat in nostri cordis scrinio etiam tarinus defficiente memoria et turpe sit prudenti uiro consolationis remedium prestare salsitudo dolendo modum fundentis lacrimis opponere studeas et modum in nobis consolationis estimes etc.

Volumus nunc quod mortis mordentis omnia preptus

N. Venerabilem Tholosanum Episcopum fratrem tuum fidelem nostrum tibi nuper ad presentiam nostram uenire parato non sine plurimo detrimento subtraxit passionibus tuis satis affectuose con patiendo doluimus et si ope uel opibus recuperari defectum aut alia compassioni nostrum natura permitteret nos libenter apperuissemus ceteraque uel alia quelibet optima subsidia misissemus sed quia quod semel subripuit more debitus mors auara non reddit dolori tuo quo libentissime pungerent consolationis unguenta porrigimus et gratie nostri remedia apprimamus deuotionem tue mandantes quatinus restinguas lacrimas refrenes suspiria et more constantis uiri quod nos lamentos tristitie tutus imponas etc. Sequitur Rubrica

Quod de nimis acerbo filii tui casu consolationis nostre uerbum ad te tarde peruenerit causa fuit ut tibi ipse ad lacrimas lapsarimus suspirantis namque gemitibus et pectis

lacrimosis ep(isto)la(m) n(ost)re consolacionis offerre volumus q(uia)
et lacrimarum continua gutte p(ro)funderent et eductio copiosa
singultu(m) perlegi p(ro)hiberet doloris quidem plena est tu
multitudo que noti sui iniusto in patre congesserat luc
tus expressione(m) p(er)mutacionis disgregandam que(m) mea mor
tis retenta intrinsecus vehemencius amplecasset. S(ed)
foras educti tristiciam per lacrimas venisset mitigaretur
mitigatis suspiriis et oculorum luminibus extollatis has
n(ost)re consolacionis referimus tractabilem dum et umbriis
optimum medicine debite p(er)suasionis agredimur et tu ibi p(er)
amaritudine luctum satisfecerie. actum(que) p(er) dispositionem
lugubrium satisfacere gratissime postulamus et nobis qui
luctuose fame ululatum qui nichil mundacione malorum
possit ex celerius. p(re)sens ep(isto)la n(ost)re consolacionis intercipet
que p(ri)mitus doloris nervum cordis intantum inhebriat et
vigiles oculos ad diluvia lacrimarum n(on) potest implere te
scimus du(m) p(ro)hibe(re) nequimus e(t) nobis te placere volumus dum
convenientes postulamus/ scimus eni(m) q(uod) perqua(m) dura requirimus
s(ed) tamen possibilia flagitamus et mane plorabis adver(sus)
perorum florem occidium et accidunt segetem cum tempore
estatis occasum solis ante medium noctis caliginem cum
diem sic iuvene(m) nondum forme puberem potius intemp
estive mortis subisse iudicium quia senectutis meritum
advenisse. turbato denique mortalitatis ordine pater p(ro)
filio lacrimas offerens quas p(ro) te filius reservabat
vespertina tamen hora resume n(ost)re compassionis antidotum

et consolacionis affectum. Nos enim mitam subito filii tui
tum compuncionis paterne concepcio non caremus ut pote qui
eum a die nati gemitum et ipso adhuc tuis uberibus ablac-
tatum in ulnas educacionis nostre suscepimus et qui susceptibilem
ipsum in benignis discipline virtutum in eum rudimenta congessimus
ut sibi conspicuus et aliis utilis et nobilis consisteret fructuosus.
Nunc autem complantatum nostra vindemia torpentem decerpsit
generacionis humane immacula ante telam in hora qua nodum
nostre prosperitate tepuerat et tempestive precidit. Sed et affectum
consolacionis domine gratum accipias quem veluti de qui ista
pro nos qui tibi inseparabiles condolemus potes et doles assi
me graviore. Iuste quidem te dolere novimus quod in nati tui
summe pomum de vite pomeo nostra decerpit spacio temporis
in matris. Consolari te volumus quod non inter molles delicias
tuas deficerat languidus sed morte morum obsequiorum occupacionis
accidit strennuus et corpus gloriosus. Quid plura iuste te
dolere novimus quod unicum quem habebas amisisti filium consolari
te petimus ... propagacionem nepotum et nos gratie nostre
zelum quem ad patrem patuo comprimus tanto propagabimus
libencius ad nepotes quanto nostre sentimus affectum et
patris et avi servicia meruerint etc. Sequitur Rubrica

Vagientibus adhuc in intimis artis grammatice
etc. Quia materia ista se habet quod ab amaritudine
sumpsit exordium Nos dolorosa possumus sine animi
perturbacione vocari non invenimus sed in pietate quadam

et singultuosa narratione vobis scolaribus qui habitatis
orbem armarii istius admirare propone filiis quos in dolore
peperit mater gramatica diva nimis et amara partibus
mictam Est enim quod non sine doloris aculeo dicimus gra
matice artis noviter extincta lucerna et dessiccatus est
fluvius irriguus fructiferus eufraten ingenii Bene videlicet qui no
bilissimo potuisset exemplatum nomine meruit nominari
Cum super se nullum habuit transcendentem. Ymo sicut aquila
transcendens omnia genera pennatorum inter volans ipse
et in similes aves in terris sive planitiem conservans dicta me
ruit singulis ad cuius transitum quasi sole pacente eclipsim
tenebre facte sunt super universam faciem terre nam ipse
solus tenebrosis et confusis preteritis tractatibus educens
lumine purgavit tenebris ipse que vetere et antiquo refor
mavit apostatam domesticam compescuit et quasi de
culmine montis Synay alter Moyses legifer adeo et non
ab homine sibi perfectam gramaticam hominibus reportavit
Vere sub tanto et tali artifice non solum prima sed dolo
rem artis certe patimur unde siquis faciet parietes
si corruet fundamentum Quis in studiis gramatica orbe
parte suo de quo completum est illud propheticum vox in
rama hoc est in excelsis audita est ploratus et ululatus
rachel plorat maritum suum et non est qui consoletur
eam ex omnibus caris suis. Nam quis semel sibi i
ut sufficeret dum spiritum suum per aliquam phitonissam ut
loqueretur nobiscum ad respondendum magistri magistro vellodor
tissimi qui ducebat alia in stuporem. Vere quia omnes

expmorum et sicut aque que venu veniunt dilabimur testante pho crudelitate fati qualitas consolatur merore de parto qui talem et tantum dilexistis auctorem adoringe[?] ex sequias contrarietatis orantes pro illo doctore mirabili qui mane usque ad vesperas clamavit sicut pullus irundinis et meditatus est ut columba ponendo etiam scolaribus docendo desiit et docuit desinendo datum ut supra.

6 Sedentibus super aquas amaritudinis et in salicibus organa suspendentibus neapolitani studii doctoribus universis magister P. tonsilam[?] sancti spiritus et illam quam omnem sensum exsuperat pacem in Christo Iesu domino nostro de celo nec non et valle miserie ad scolas florentis patrie ubi garrulitatis impie nullus tumultus illius vocatione tunc proprium in celo et in terris et in omnibus ostenditur creaturis grammaticorum quoniam consulius videt frater in magistro G. noviter evocatus est et ab oculis nostris pertransiit velud umbra ramo evolavit adeoque transitu studii per nepotem prothonepe obstinatus est sol et luna conversa est in eclipsim/ Nam ars grammatice que sine vocabulo designatur privatur doctoris studiis sedit in tenebris et unde possit iterare dolorem suum duobus maritis tam modico tempore viduata/ Nondum precedentibus doloribus sanata fuit/ Infertur nunc non modicum hic ordo posterius est turbatus quia naturaliter magisterum

discipulis. Hic autem magister est disciplinam subsecutus. et
hoc ideo quia mortis irregularitas de suo more preposta
potuerit ordine que apponenda postponit et apponit econ
trario postponenda proh dolor mitis fraudosa subito eruit
tiuus fructus conpulverauit ad plenum. Nam in multitudine
filiorum quos in defessus ille usus magistralis remanuit
preualuit et tamquam cedrus libani super excreuit tamen non
sunt adequate ungule de deserto. Ipse quidem fuit alter
Joseph cui omnes inuiderunt patres quem seua bestia deuora
uit videlicet mors que affert quem timetur aufert mor
talibus caput a membris diuidit et recidit. Sic itaque de
cisione uos qui floretis in cathedris tamquam in multorum
plena oculis retro respicite et ante diligenter attendite
quantum tenuis est et fragilis gloria secularis que quidem
uapor admodum durans velud fenum agri quod mane
floret et uespere desiccatur et arescet ad tutelam agri. per
illam sincopam a qua nullus quantumcumque excusatur. sed
et transitum acceptantes in vobis vnum effectum plorum assiduum
in vobis colligite argumentum sed aliud [alter] ~~argumentum~~ occurrere
quod uester potius occurrit tamen desistitis idem iudicium habeat.

[V]ereris ciuilis professoribus. P. salutem et attendere. vltima cum
primam amaritudo amarissima in meo concreta doloribus
lucamus noviter mentibus occurrerunt. Nam vnicus et singulis

mentis homo in quo velud in suo scrinio leges convenerant et
vivebat eloquentie tuba et consilii plenitudo sedebat vox populi
ad finem in fine optimus persuasor optimus excellentissimus omnibus
Jacobus de regione istud tempus quod spiritum resignavit actus est nimis
non de repetitione gloria vultus eius et tunc occasio non solum
Lombardia sola privata solo verum etiam maxima pars in
ipse dominus legifer et suppremus de suppremis capitibus sensit
in fortiter in formis adhuc viventes non desinit conformat
quibus in otio desierit non tenere desiit ut magis quia mor
tuus ipse docet quantum sit causa mortis difficilis quia no
est. ubi solutio violenta quia resistencia nulla valet.
Quia comio veritatis omnem superat dilogismum exceptionem
nes non recipit dilationes aliquas non admitti
tones non recipit dilationes aliquas non admittit
Vero quia mirabilis ista regula mortalium que numquam fallit
sed omnes fallit fallacia videlicet veridica que in evidencia no
bilis ipsa quidem nequitia nebula tristicie gemitus diffi
sio lacrimarum universe carnis exterminium et singularium de
structiva. Ideoque viri prudentes in doctore mortuo sentit
deceant adisse quisquis possit et quantum fortior exter
minantis angelo et diligenter attendite quod longum secunda
fortis principio non restitit etc. Sequitur.

Erigit me manus domini et apprehendit me indigna
me sicut que fueram viri solacio destituta prima
tunc mors filii viduam iterum viduare. Ideoque duplicatione

contrita singula(rite)r quero in vobis dolori meo remedium
discretioni vestre me fiducialiter recommendans. Ad hec scitatis quod
N. futurus gener meus per diagram restitutus est plenarie
sanitati ita quod in nali pallor abeius facie recedente re-
cepit finaliter sibi fieri sanus color. Preterea quia erud-
ivos paterna provisione constitutorum negotia domus mee
non porrigo vobis preces super illis specialiter. Sed ut equaliter
expedit providentes filios meos et filias habeatis recommen-
datis in omnibus sicut pater etc. Sequitur rubrica.

Obiit mulieri domine P. de N. salutem et consolationem que
pot(est) et debet in premortuo filio eiusdem pro persona sauciata.
tristiciis impleatis nature debitum sed divine correctionis sempiter-
no contempnas. Nec autem usque adeo licet ingens exaugi(...)
est dolor ut contra deum provocata quodammodo videaris te vindicare
velle de lacrimis et nati tui iudice potius quam correcta credaris
pereptum tu habeat dominus qui clamanti respondeat habeat con-
solator et quod offerat lacrimanti. Nam ille qui sum quidam con-
solator et scilicet dilectionis matre consolamine supposito salutet
repetit iste dilectionis matre consolamine suppositum salvet
concessit sufficientem numerum filiorum atque eorum omnium bonorum mee
libenter et placenter offero affectionem paternam sollicitudinem et animam
provisionem fidelem in posterum conservabo quorum unum si concessit
dominus natura futurorum admisit filium et atque reliquos
filiales affines etc. Sequitur etc.

q Qualiter filium tuum angelum de Marchia fidelem
nrum ad servicium camere nre vocaverimus expba
ta fides eius et industria circumspecta quam habuit benivolencia
nrum attencius induxerunt quod autem ad pricam nrum imp
proveniens infirmitate conventus adnuc sicut ei placuit sit uo
tatus fructus et psone sue tardere debemus . nichilominus
condolentes quam bono deeo filio amisisti Sed cum divine volun
tati resistere nemo possit et revocari nemo nequeat quod uo
cavit et si super obitum eiusdem filii tui prohibere tibi lacrimas no
possimus ut puta qui mutato ordine casus pvenit aquo
sperabas si certius procederet sepeliri moderacionem tamen tuis
iustis motibus impone de favorabili gra suademus ad te de
nrum favorem convitentes ut modestia in dolore vehemencia
observata possis in nra gra confidenter respirare maxime quod
ad servicia nra vocatus fine in curia nra laudabile consumavit

e Expectabam de domo patria filiali zelo recipere nova salutis
et gaudia quibus recrearetur animus castrensibus negociis
occupatus sperataque michi sollicitudo continua aliquid de patre
meis videre nuncium bonum de regione longinqua qui vitam
patris duceret filios in salute et matrem patris notificaret
affectione meam . verum expectacionem mestus patris funeris
rumor et admovens vehemencius conturbavit expectata
sustulit gaudia neque totum dedit fletibus et lamentis de
vitam eius psistencia sumpsi prem meis votis ademptum

que epi

Sed iusti causa doloris mea viscera retorquebat quod ubi credit-
ur natura maturos dies suos breviare disposuit patrem non assistendo
in ultimis laboranti ut ingratitudinis filiali affectu asscriberem
ut qui paterne senectutis baculus fueram patrie extreme
immunis benedictionis accipiens pias obiectis manus supra caput
meum flebili devocione tenerem ac deinde patrio feretro mestis
premis exequijs tuus filius obsequiosus adessem Cuius non
fuerat hoc premissum ut meis fletibus conatu coniuge et filijs
faciens auditis causam tristi patris in moribus effusis
lacrimis et corde turbato defuncti etiam orationibus pijs ampl
ectens in elemosinarum erogatione domino commendam votis ster-
lacrimis et merori deinceps per dominos et amicos meos pijs mo
nitis revocatus in vita ac salute me potissime reservare
dum nichil sunt certa modicacione exposita quod sub ordine et versim
naturae pater utrique superstite filio uxoreque filijs filiorum exi
gente maturitate in manibus meis coniuge meis que filijs
fine patre presentibus in quibus maiori poterit imaginari
extremam diem clausit extremum bonum post fame testimonium de-
relinquens et secum gentes individuos cariture bonorum testes
operum que patravit ab infirmitate continua qua passus fu
erat transmigrando / verum qui me docet unam volunta
tem tuam reminisci et copulatione deprecor et exhortor astute
tu mater conatu filijs tuisque nepotibus quorum dominum vitam
apud deum preces orationibus et salute domino consoleris ut nos
quoque fratres pro eo quia tua post patris obitu benedictione foveamur
in errore dispositionis qui nullam defuncto inicitur utilitatem aff
erue et orbis et nobis superstitibus salutem possit impedimenta

prestare. ac amplietatem renouare continuam alterna recreatione
consolationis ortamenta firmiamus vt hinc inde nullus tristicie
frustrationis aures aspirat et in dno nra omnem dolorem ac luctu
remotis optata vigeant comodis auspicia. Sospitatis etc. [illegible]

S Ottero et Petro Ciuibus dno leonardo et dno A. p. de r-
ac. Cum peruenerint ad audienciam meam noua de obitu
N. dilecti filii vestri cognati mei tantis doloribus intrinsecus
dolui et condolui valde vobis utpote qui bonum de ipso fratrem
amisi et hunc dolorem meum et luminibus meis anxior in
eosdem fuisset sublatum flevi quoque impetu doloris nimio oculi
mei lacrimis maduerunt quod oporteret filiabus meis tam
dilectum collateralem decessisse cognoui qui absenciam meam
vna vobiscum supplere poterat ad consortes mee solacium et
natorum continuatis ergo in eius memoria pluribus diebus
et dolore vidi quod frustra dolebam et quod redimere non poteram
mortuum effusione continua lacrimarum meditatus potius ipse
meum quod ad sortis humane debitum soluerit licet fatali cum
et mutato ordine personarum nota perturbauerit et dies nequi-
uerit protrahere longeuos sui memoria quia pars humana p-
erunt quibus dimisit intercessionibus adiuuandum ut omnes
vita nos carere contingit precor teneamur ut iuuat potius
orare quam flere. Venit enim vobis et michi quod filium
nostrum fere affinitas mors ipsius potissime deflorendam
que se dulcibus annis in instituit et iuuentutis florem
morsu dno persoluit. Quia ut dispositionem diuine obuiari
non potest et etiam eius debemus et possumus elemosinis potius

quam lacrimis adiuvare tunc vos nec deceat in dolore modum
excedere pretaxatum ne nomen domini qui dedit et abstulit eo amplius
contingat supplicatius in tabescendo doloribus quamquam non possim
paternum et maternum incessum tam dilecti filii revocare
dolorem quem me sperabatis dimittere superstitem sepulture
A deo tamen filiali devocione suggerere curetis nobis in et
uxori ac filiabus meis que non sunt paterno confluentes
affectu quantum me sortis humane condicio et labilem condicionem
mortalium merore meum moderari poteris meis ac me velitis
providere saluti tum in superstite filio filia et nepotibus meis me
quoque quibus vitam et consolacionem meam plus filio si dici liceat
diligo et affecto possitis plenam consolacionem attingere perfecto
que si modo quolibet redimere valeremus non parceremus la-
boribus aliquatenus vel personis. Sed ubi anelus irrevocabiliter
est ademptus et eorum nostrorum amplius consolatur in superstitibus
consolacionum recepta suspiria et fletus mos adoracionum sub-
sidia continuamus. Illud autem humanum solatium habituri quod ex
honestis fine gestu et commenda per que si omnibus esse
tu diligendum bona sui recordacione post facta dimisit et

Gravis ad modum et molestus rumor nobis occurrit
de obitu illustris regis Johannis quondam dilecti
Soceri mei noviter nunciamus nec absque maxima potui-
mus animi turbacione transire quod in statu nimis quo spero
contingerit infortunium mortis eius erat omnium propositum.

141.

Sicut tibi credimus non ignotum si ulteriorem dierum terminum
sibi dominus indulsisset illius nobiscum hic pueritiam ut sue pruden
tius statum conderent. Sed quia ut domino placuit nostro desiderio
est sua vita sublatum proposuimus quod adipiscimur honorificenciam
puero compatiebamur affectu convertere volumus ad comodum filiorum.
Cum igitur duos filios quos audivimus ex veneciis nobiscum
volumus ex presentes devocionem tue mandam. quatenus ita studeas
ordinare quod eosdem pueros habeas et ad pueritiam nostram ducas
ergo quorum educacionem pariter et profectum paterna nos volu
mus gerere voluntate ut sequitur. rubrica de

Casus filii tui quem sublatum de medio quorumdam nostrorum
fidelium relacione comperimus ad compassionem doloris
qui paternum pectus euerberat serenitatis nostre clemenciam
inmutavit calamitosum igitur tibi et suspiriis tuis benigne
compatimur et doloribus tuis misericorditer condolemus
tamquam qui naturae parentibus amorem et gemitum erga genitos
minus et acerbitatem sortis contrarie sencientis in liberos
nullatenus ignoramus. Oritur namque ex nimia dileccione
doloris immensitas sub qua parentes gemitibus frequentius
deserunt nisi necessario consolacionis vel remedio leniantur. pruden
tes tamen se admaiorum exempla contulerunt qui liberos amiserunt
serunt et post lata funera lacrimas dolore deposito ad
compassione constanti viriliter intenderent illud potissimum
attendentes ex mortali nisi mortale generari non posse

ex vite corrupta palmites corruptibiles procreari. Preterea quis
quis ignorat morti mortales deferre quis non novit quod
mors omnia solvit vel tollit omnia morte cadunt que dum
percitus mortalium dextera vagatur aliquando parentum votis quos
pro liberis optant habere superstites effectum obvenerint aliquando
eorum patribus cineres non exhibens mutat in tepide libe
ros ante oculos genitorum Sed nunc non velud eorum oblita
preterit non ferens in pueros et iuvenes lascivire.
Qua propter fidelitatem tuam requirimus et certum attente
mandantes quatenus premissis et aliis que velud dictus et
leniment tue calamitatis agnoscis spiritum consolationis assu
mas lacrimis et gemitibus quibuscumque non viriles sed
iuveniles et molles muliebrium animum tabescant nulla
tenus vacaturus datum Sequitur Rubrica contra [illegible]

Commissio vicarie cum gladii potestate
Capitaneo quod procedat ad vindictam cuiusdam proditoris
Justiciario regni ut procedat contra homicidas
Fidelibus suis super inquisitionem facienda contra officiales
Justiciario ut procedat ad subiectionem novi militis iuxta
temporum continentiam litterarum // Super eodem rubrica
Eiusdem de refectione cuiusdam pontis // Item eisdem

Eidem ut non diruat domos proditorum cum inferatur dampnum fidelibus
Cuidam iusticiario ut puniat villicum qui dudum corripuit
predecessorem uxoris
Pulcherrimum exordium super inquisitione facienda
Eidem ut puniantur insidie ad capiendam proditorem
Responsiva ad precedentem // filie sue
Eidem ut procedat contra exactores ultra debitum
Iusticiario terre laboris de colligenda pecunia pro maritagio //
Abbati et conventui monasterii ut recludant fenestras
propter aspectum secularium
Iusticiario ut compescantur redire ad habitandas terras suas ut
illi pro vitandis collectis fraudulenter fugerunt ab eisdem
Eidem abbati de quodam monacho falsario
Iusticiario ut faciat providere cuidam in suo servitio ex
istenti in nostro commercio pro victu brazo
Cuidam quod non faciat represalias contra Tudertinos si allegetur ius
suum in principali causa si quod habet
Quod restituatur pecunia mutuata
Contra illos qui turbant aliquem in sua possessione
De causa appellationis superiori committenda super criminalibus //
Mandat ut procedat super interclusa petitione // interiecte
Responsiva Frederici cum recommendatione sollicitudinis
Item responsiva ad illud
Ut rescribat quid expedit super iniuncto sibi negotio
Quod aliquando milites recipiantur ad stipendia curie
Ut moneantur Pisani quod cessent a molestiis regni Catalaz

Conclusio super processu ad curiam desomando in causa appellationis
Super criminali condempnatione facta cum negotiis narrationis etc.
de solariis potestatum in approbata forma
Alia forma super eodem negotio prati terre laboris
de securo conductu sine crimine et conditionibus
Quod providat cuidam presbitero de vacantibus provenientibus
Quod hii qui in servitio curie commorantur in familia
seu rebus suis nullatenus molestentur. // curie commorantur
Quod datie vel collecte non auferantur ab illis qui in servitio //
Capitaneo quod faciat inquisitionem de quo qui indicatur fidelis
capto in hereticus inter fideles // molestum
Eidem contra eum qui insignias in festo se exhibet et
Conclusio super inquisitione facienda de conditione parentum
Cuidam civitati ut credat nunciis super eo quod dat eis
arbitrium de suo regimine
Ut restituatur possessio destituto in servitio curie commoranti
Capitaneo de processu mittendo et citatione facienda // cuidam
Mandat cuidam ut doceat quid expedit deliberatione quo //
Concedit licentiam quibusdam mercatoribus faciendi
represalias contra rebelles qui eos disrobaverint
Concedit litteras securitatis quibusdam mercatoribus super
certis conditionibus filiorum // sua causa etc.
Concedit nobili mulieri quod possit ordinare privatos in //
de conductu extra communem formam
Respondit cuidam nobili et commendat processum eius
Capitaneo ut quasdam suas litteras mittat ad alias potestates
Eidem ut citentur ad curiam qui iniuste castra occupaverint
Catherinum

Potestati Pysanaz ut quendam cogat ad restitutionem
Capitaneo et comendat eum quod rep. quidam rebellos // de ponti multi
Capitaneo ut mittat quod sit faciendum super ex contractu
quorumdam obsidum // Eidem et super eodem
Eidem ut provideat cuidam fideli de aliquo regimine
Capitaneo significat quod respondit petitis per nuntium //ndo
Eidem et comendat eum de processu contra et ortatur eum de procedendo
Eidem respondit ad transmissa // cuidam vidue etc.
Eidem quod fiat inquisitio de clandestinis dapnis illatis //
Eidem de procuratore ordinando qui vice sue tueatur in
causa quam sibi committit // est plata
Capitaneo ut mandet executioni sententiam sicut rationabiliter
Eidem de solvendo consueto solario pro primo potestati
Eiusdem de commendatione fidelium // perdidit in bello
Capitaneo ut emendet equum quem quidam fidelis perdidit //
Respondit cuidam nobili ad transmissa et dicit quod ad nos
non vult sibi dare etc. // ipse prefecit in capitaneum
Friderico de Anthiochia ut assumet vicariam cuidam quae
Hominibus cuiusdam capitanie ut obediant fideliter capita
neo supradicto // de comendatione fidelium et gratia facienda
Cuidam nobili comendando eum de fidelitate
Capitaneo ut eum quem fide misericordia perstitit cautionem a
carcere liberet restitutis sibi bonis ablatis etc.
Eidem committit ut appellationem confirmet vel infirmet
Fidelibus confortans eos in fide ut credant nuntio
Cuidam nobili de eodem rubrica

Capitaneo ut causam appellationis et processum debeat decima 8
decimare. etc. // de quibusdam terris
Eidem super gratia concessa cuidam monasterio de lombardis //
Capitaneo ut quendam quantitatem soluat annuatim cui
dam fideli // Bladum fidelibus etc.
Eidem concedit licentiam cuidam comiti vendendi vinum et
Eidem ut nomina castellanorum et statum castrorum sue iuris
dictionis in scriptis transmittat ad curiam
Cuidam potestati et comunitati ut ablata post appellationem
restituere non postponant.
Concedit licentiam fidelibus quibusdam de infidelibus capi
endis et hiis qui portant victualia ad rebelles.
Capitaneo ut concedat licentiam portandi et vendendi
bladum fidelibus etc. // Suis viribus molestare
Cuidam comitatui ut quendam hereticum non debeat in //
Capitaneo ut non permittat fideles molestari contra gratiam
eis concessam // episcopatus deuolutis ad manus fisci etc.
Capitaneo ut contractum debitum ab episcopo soluat de bonis //
Item super eodem uel quasi // memoratio
Eidem non molestet eum qui bona quedam tenet ab episcopo //
Quibusdam ut titentur ad curiam qui alios in sua possessione
molestant // castellano debeat assignare
Respondit cuidam nobili et commendat eum de fidelitate
Capitaneo ut amoto castellano veteri castro nouo castellano //
Cuidam nobili ut procedat ad regimen ciuitatis cui prefecit
eum in potestatem
Comunitati ciuitatis eiusdem ut potestati pareant et intendant

Respondet capitaneo et commendat eum de processu facto per eum
et instruit eum qualiter sit processurus etc.
Sifistit cuidam nobili prosperum adventum suum in Regnum
Capitaneo ut provideat cuidam de proventibus cuiusdam ecclesie
Item super eodem vel quasi Rubrica sine nomine Imperatoris
Cuidam Comiti ut restituant equos eis qui perdiderant in s //
Forbannito facta contra omnem homicidam non comparentem //
Sententia condempnationis lata contra quosdam communes
quia non ceperunt homicidam // inrudicto
Capitaneo ut assignet redditus duorum castrorum quibusdam
qui propter fidem sunt exules etc.
Potestati quod is qui bona sua inter creditores distribuit absolue-
ndam decima curie non cogatur etc.
Ut capiantur forbanniti et in curia presententur // de homicidio //
Forma exbannitionis facte contra contumaces et accusatos
Quod nobiles et alii potentes conferant in datiis et collect-
tum universitate da
Forma petitionis in approbata forma Imperatori porrigenda
Litere securitatis et conductus nuntiorum in eundo et redeundo
Super inquisitione facienda super quibusdam articulis contra
moniales // Responsalis cum signo timorum et orationum
Quod fiat emenda militibus qui equos et arma et res
alias in exercitu perdiderunt // Responsalis in bona forma
Item de eodem sigillo sic itur ad partes illas
Scribit in forma iustitie de non molestandis religiosis contra
privilegium institutum. // Responsalis commendationis de preteritis
et orationis ad futura dubia etc.

..uch et antedictum ydem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ..
.. [illegible] ad premissa et predict valuit [illegible] [illegible] [illegible] ..
..mani et licet aplicari licet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ..

149 ka

[illegible]

Fidelibus suis eiusdem commendans eis de fide et armat eos clausula conclusionis quam apponit in lris generalibus // in ipsa

Rex R. Sicilie fidelibus suis regnicolis adventum suum et talem animam in Regnum // eis de oblata pecunia //

Item commendat panormitanos de fidelitate et regratiatur

Secreto ad Sicilie ut faciat restitui bona patris proditoribus filio fideli etc. // pecunia et ut obediant nuntio

Interea scribit rationalibus suis apulie super mittenda //

Fidelibus suis et ut ei quem mittit obediant ad exigendam pecuniam ab officialibus etc. // et ut credant nuntiis

Exprobrat Romanos qui noluerunt acquiescere monitis suis

De Commendatione Regni Sicilie et ordinatione iustitie etc.

De extollendo iustorum premia et reprimendas in solertias transgressorum. Apparens de celestium sacra tres sit in apparatus regnantium solita et diversorum Principum potestates. Caruisset namque libenter humana conditio iuga dominii et libertatem a se quam eis natura donaverat homines abdicassent nisi quod impunita licentia scelerum et evidente pernitiem humani generis redundabat et sic necessitate quadam compulit natura sub eo iustitie et fuire iustitie libertatem. Sed nec exstinguere exquirit decuit perem aliam creature cui se representata per hominem celestis ymago

subiaceret. Sed homo prelatus est homini ingratitudine prelaturam
efficiat ydemptitas sed potissime tamen divina potentia prefecit
ad regimen populorum imperium diu offensa sibi signa numerositatis et
reditione census et pluribus titulorum preteritis regibus te
sacre fortune fastigium prefignavit cui diversimodas describit na
tiones non adhuc solum ut eas imperando pressis. Sed ut ipsis
iustitie copiam ministrando prodesset. Inter alias igitur occupationum
curis quibus fluctuantis pelagi more conpalimi orbi publice
statu nostris spiritus cottidie fatigatur. Occurrit cogitationibus nostris
potissime cogitatione potissima revoluentes quod Lombardie
provincia utique nobilis et pars Romani imperii preciosa diu
permissione iustitie caruisse propter filios indigenas eiusdem pro
vincie quam advenas in provinciam venientes in possessiones et
in iniurias et in rebus depravati non modica fuisse per plebes
et ibidem anima imperii multipliciter diffamata. Ne igitur talentum
nobis traditum negligenter abscondere videamur ut possit qui nil
lucratus ... ratione ... in operatione districti iudicis
redditum ad hoc dirigimus aciem mentis nostre ... statum
pacificum regionis prefate imperialis provisionis instancia sa
lubriter intendimus. Cum vero ad presens circa alias partes imperii
necessario destinemus ne terra predicta tantis periculis subdita fruc
tu careat providentie tue potentie nostre presentiam nostro et
potentiam nostram proxima pollicemur. Ecce de tua prudentia
confisi et fidelitate te latorem nostro super tanto generalem vicarium in
Papia in Ferrariis in Lombardia ad eas veluti conscientie nostre
gestum pro conservatione pacis et concordie destinamus ut vices

nostris universaliter geras ibidem. Nec tamen te ipso vicarii potestate
volumus esse contentum licet solo vicarii nomine censearis. Sed
eciam usque ad aliud mandatum nostrum adicimus officium presidis
concedentes tibi meri et puri imperii et gladii potestatem
ut facinerosos animadvertere valeas vice nostra purgando
provinciam malefactores inquiras et punias inquisitos et
specialiter eos qui stratas et itinera publica ausu temerario
violare presumunt. Criminales etiam questiones audias et civiles
quarum cognicio si potest essemus ad nostrum auditum pertinere
libenter quoque audias et determines questiones imponendo
banna et multa ubi expedierit auctoritate plenariam in
pertinentibus decreta utique interponas que super transactione
alimentorum alienacione ecclesiarum rerum et tutoribus minorum ipsorum
iusticia interponi petuntur tutores etiam et curatores da
nobis quibuscumque tibi concedimus potestatem et ut amancioribus
et minoribus quibus universa iura succurrunt tam cognita
restitucionis in integrum beneficium valeas impartiri ad au-
dienciam quoque tuam tam in criminalibus causis appellaciones
deferri volumus quas a sententiis ordinariorum iudicum et
eorum eciam qui iurisdictionem ab imperio in provincia ipsa videntur
a papia inferius in Lombardia prout superius dictum est
contingit interponi ut tamen a sentencia ad audienciam nostram
culminis possit libere provocari si vel cause qualitas et app-
ellacionis numerum et appellacionis amplius anniicet a
appellantem. Quapropter fir. et dist. pro. m. q. ad statum
pacificum regionis ipsius et reparacionem iurium et imperii
iurium in eadem fidelitatem tuam et sollicitudinem sic ut

gerum nostram diligis sic efficaciter et diligenter impendas ut
inter diligencie tue testimonio electionis nostre iudicium com-
mendet. Cum talem tanto negocio duximus preponendum ex
cuius fide et industria serenitatis nostre salubre propositum de
observacione iurium regionis eiusdem singulis exprimatur.

S Edinino instinctu progenito cum ausu presumpsi famosa
de suo racionabili factorem triumphet auctore
lese maiestatis crimen deprehensum post multa narragus tor-
menta et cuius pena sit timoris in cursu plurimorum pena
subire decrevimus capitalem. Sane quia nostri regiminale progenitis
undique dispendiis incitorum minoritate persone in meditacionis
tutiva tue enormitate suspendat magnifica beneficia a nostra
maiestate ablata / Nefande ipsius enormitatis excessus
ad noticiam proferri volumus singulorum. Porro hic est qui de
terra sterilitatis eductus tui ductarum terre opulenta ad votum et
ultra excitit fecunditatis quare in moderate lascivient aio
qui plurimus consueverit rebus luxuriare fecundis in stern occasion
latentis sedulus de preconcepto transgressionis fomite motus
haustum ei studuit propinare a quo multorum salus et incolumitas
separatur volens tum homicidio primo potius cum homicidiis crimen
illorum quorum cura dependet ex nostra lese crimen committere maiestatis.
Sed salubris provisionis consilio procerum divino programate imperia-
lis excellencie magnitudo ut terras singulas regni tui in pre-
cipuis propagat et tormentis ultimum postremo supplicium sub-
iunis instar cum spectans est. in huius scelerum correptione sufficere

crudelem Quare ut dei reuerentiam retardet crudelitatis qui nunc
pietatis officium nec festis diebus debet reus lese tamen maiestatis
criminis reus quod talia inclitis est veniam digne poterit
expectare nam si festi dies non cessat pro supprime quanto
minus desistat penam infligere huius proditori / Excepcionis ergo
tamen iuri iudex proponi ut effectu operis claret in quantum
haies odii tenim in mente sceleris patratore nec te moueat
quod ad effectum non duxit quod intenderit quod non debet vindictam
effugere / que tamen dire constanciam facti mens habet attentem et
sincero ubere tendit has enim penas patitur sola peccandi volun
tas nam facti tamen non habet in se scelus qui cogitat illud cera
si consimili facinus nunc attingat perpetratum etc.

d Excecucionis et culpe non vindictam notabiliter ende
tonet v. 2 a. qui homicidium sub umbra sua nominis
commisisse dicuntur tam lente quod sequitur te tandiunque
cessisse sequitur etenim quod dum malefactor excessus huius
ausu pessimo rigens non stringitur vicosa sibi iam remissio in
terna sit tandem et facinorosis exhoc crescat audacia et lib
quodammodo transitus uolencie prebeatur.

Ex contigit quod dum processus et gesta nostrorum officialium ig
noramus bene merita declaudimur a prinus et obnoxii ex
eximuntur a penis Sicutque subditorum nostrorum fides ...

butionis nec subtraccionem minuat et exempnitate scelerum au-
geatur malicia delinquendi ut igitur processus eorum quos adeo tu-
mide non possimus nobis relacionem veridica referente ~ /2/ ~
fideles nostros super visitandis officialibus nostris specialiter duximus
destinandos f. t. pa. man. quatenus super omnibus que eorum offi-
cialium visitacione spectare noscuntur prout in litteris commissionis
eorum plenius continetur eisdem fidelibus nostris parere et in-
tendere debeatis

[C]um ad supplicacionem ~ d ~ nostri fidelis per visitacionem
... patrum predecessori tuo per litteras nostras iniunxerimus
ut quia B. pater eius ei qui in nostris serviciis extitit fruc-
tuosus et in eisdem filii tui tamquam nobis affectum seu caritas
paterna non invitat ut debuerat invitasse sibi dudum ut re-
ceptum militaris cinguli quod eius debuerit providere Compro-
lentus pater aut rigidus in aliquo non providit idem visita-
rius vel vasallus prefati B. iuxta consuetudinem regni
nostri subvencionem pro prefato faceret congruentem Cumque sic
eo imprimi referente reperimus dictum mandatum nostrum
effectum debitum caruisse f. t. pa. ma. quatenus iuxta teno-
rem litterarum nostrarum quas eidem visitario predecessori tuo
direximus predictum mandatum nostrum utiliter et celeriter ex-
sequaris etc.

[P]recavenda discrimina generalis incomodi que intranse-
unde aquarum decem sibus dum ex pluviali maxime

in gessitat almus humanis prospice casibus ingerimr artis arti
fice provideat antiquitas ut in fluminalibus locis deputatis
ad transitum quibuscumque ripe compaginata minatis aqua
prostrata superbia per pontium limites viatoribus pandat iter
ad quorum constructionem necessario frequentantur. etiam sub man
datis oratulis tanto libencius debent aspirare desideria quanto
per id generalis utilitas tangitur et multa personarum pericula rerum
que discrimina preveniuntur. Cumque nuper ad audientiam nostram perve
nerit quod flumine situm iurisdictioni tue propter inundationes aquarum
sic se extempore pollet horribile ut nullus hinc inde tran
seuntibus obsecundet volentibus inhitantibus provinciam nostram
fidelius fore supplice quorum fidei sic incitis libenter comoda querimus
tam benigne quam salubriter providere fi. tue. pa. man. quatenus univer
sitate civitatis nullis ecclesiasticis seu secularibus exceptis effi
cacius moneas et inducas et si expedierit auctoritate nostra
compellas ut pontes et vias omnes questia ptes et districtus
tunitatis ipius necessario expetunt reparent debita faciat
reparationis fulture super eadem diligentiam habituri te volumus
quam tanti boni generalitas et mandati domini perfectio seu
dispositio requirit et pacientia sequitur

t

Cum nomine nostro clarificamus hereditandum apostolis
ad fulgemus pietatis operibus sub modernis Cumque in
puncta agimus districtum nostrum futuris et speculo tibi
mus hac igitur salubri intencione premoniti pontem captam
in flumine asondi periculoso perte viatoribus et dapnosis

pe

prepimus pcompleri et quia de mo cbinus tu devoto fid.
tuo facultatibus exigamus fid. t. fir. et dist. pte man. qtus
p hoies terrarum iurisdictionis tue quas interclusa sedula con
tinet quantitate pstitue in pont factis inclusam ea qualitate
et modificacon taxanda et nullus quomodo racionabilis contrat
qua recollecta et dispensatoribus in ope eiusdem pontis factis
assignari in ptate ipius complemento pontis uilit guttandam

Sic consueuit aliquando transgressio puniri nocencium
ut pote regidas tiug relaxatio ma delinquentibus capit
dnoxiorum modestiam compulsat interdum cidnomugz malorum pra
iustos impediat et uirtutes comutijs crima sepe ferunt. Sed i
mo deliberacionis examine ubi iusticia experiri non nouit
iurta sic peccanon puniri desideramus excessus ut fidelium
innocencia mo pinat sed una rigori sponderet et fferret
benignitas ultioni Exppt ed domus p de r. expulsi de regno
ob impius euidentes excessus et manifestas offensas diu
domos iusticia mra mandauerit ut expazo diruptione domorum
domos fidelis mri qui pdicti faciens factiones abhominans
pmp fidei mre tulto iput nouimus expliatu relacon dileci
in reparabile dapnu ppt diruptam incurrat ad supplicatorez
filij mri. fid. tu. par man. qtus suspendens diruptioni pdcte
domus ad pns quo usqz aliqz indebbi a maiestate mra mandet.
Quia volumus potius exphumanitate rigorem extemare iusti
cie quam in ipius obseruacon ledi innocente

r Em perniciosam exemplo per talem villicum nuper
audiuimus perpetratam videlicet quod tu miles fidelis nu
dus quis apud ipsum universaliter rei familiaris depositum
et pecuniam cuiusdam perdidisse uno uxorem propriam etiam insi
dias prudat fervoris non ignorans studiose sed temerarie
commendasset depositarius ipse fide dupliciter violata primo furtum
et furto periurium quod exspoliis rei deposite contrarie contractum
contraxerat furiose libidinis consortium adiungit Hic igitur inimi
ciae familiaris pestem sicut efficaciorem conspicimus advocand
sit sine dimiorie cautelis ipsum esse decrevimus puniendum
tue fidelitati mandantes quatenus si est ita confessione maleficii
quod consuevit in publicum constata lesa prodite vel talibus proba
cionibus qualibet huius maleficium quod tamquam hominum aspectibus
horrendum et humanis usibus verecundum vix ~~aut~~ aut numquam
commissi probari posset exposat villicum ipsum provocatum
multari continuo nasi seminariis facias ut eius acerbe sed
iuste vindicte terrore instituti qui etiam quilibet familiares
adistunt impune sue frontis imponere et non tantum in re
bus dominorum sed in secretis eorum pudicitia fidem et ad fide pu
dicitiam observare etc.

S Olet studiosius et diligentius minor evellere plantas
degeneres que terram inutiliter occupant et perniciose
impediunt imprimam palmitum electorum ac in loco eorum vites
uberes propagare ut ita fiat vinea fertilis et iocunda ac
habundet in fructibus et respondeat plantatori etc. Sequitur.

E p impunitate criminu conualescat in Solertia pueris fi. tue manda. qtus illos qui quasdam segetes uni distracti sub noctis silencio temere deuastarunt ut eidem debitam satisfactione impendant uentate cognita tradita tibi ptate compellas. talem pena infligens eisdem q ca ipsis sint ad supplicium et ceteris in exemplum Si uero aliqui rebelles temere se opponat in hac pte ipsorum temeritatem coerceas et castiges q qui se stultum demonstrauerit in culpa sapiens sit in pena ic sequitur &

Da. dati uolentes ut mores maioribus opprimant districtioni tue pcipi man. qtus inter milites et populares ciuitatis prudentes pacem et concordiam reformare. datum ic. Sequitur rubrica

Diuinis et humanis institutis non absonat ut qui uenum non uertit late maiestatem et cont. iuri cottidie comodi molliunt amobis et regni nri fidelibus impsonis et rebus eis inferri debeat defmeta Cu igr tuis pcoq usqz modo impii nri pribus extitisset aduersatq contra nre celsitudinis effigie coparere deuitas ut imperialis euadat aculeos ultionis sub fitte pietatis uelamine apptoru intendat lumina uisitare nos aut uolentes ut fraus et dolus patiment eidem fi. tue diting fir. et pa man. qtus puias comitas ponens insidias eum capias si incidet in eisdem ut qui imperiale dyademati inferre non pudiut lesionem cadat et ipse in decipulam quam tetendit ic.

[I]mperatorie celsitudinis iussione seu missione exstitit
cupiens iuxta sempiale edicti paginam sancti mandatis semi-
tas custodiri ne forte ille transiret qui vobis contrarius
extitit et rebellis Cum vero mox divina elloquium ne
sine premio bonum nec malum pereat impunitum nobis uerbis
divina favente clementia qui mandati uestri transgressor
extitit transire non potuit impunitus Nostrat igitur vestra
magnitudo quod servus et dolus sibi patrocinari non potuit nam
lapsus in laqueum et decipulam quam tetendit vobis trans-
mittitur ad vestrum beneplacitum puniendus.

Intellectu nuper quod multi habitatores regni ut collectarum
et aliorum tenere necnon servitiorum et aliorum serviorum cum cog-
nitione se subtrahunt incolatus propriis domicilijs derelictis
se ad alia loca iurisdictionis tue quibus non sit nota eorum pro-
dicta pro dolosa suffragio transtulerunt et sic onera que
paritur humeros expugebant imminebit residuis et intollera-
biliter supportando Quocirca fidelitati tue precipimus mandamus quatenus quoniamque
habitatores terre ipsius ob eam predictam propria domicilia in Viene
ris derelinquisse reperies ad incolatus terre sue in continenti
redire et inde eos et personarum districte compellas ut fugam
suam que in aliorum preiudicium fraudulenter ingesserant
nullum sibi sentiat patrocinium exhibere etc. Sequitur Re

M Ultimum nris derogat affectibus s3 iustitie limitem
cum nos subditis debitores offerimus transgressorum
cupiditas effrenata circumscripsit et spretis quietam temporis
huius aliquorum prava temeritas inquietet Sed illud perpetue
nris cedet notis infestumus contrauentia que inlispensa
dum tm preces et incauda maiorum q persinnit audacia ut
in prudent^a in pauperis seuiat et crudeliter exardeat in mino
res . Hec siquidem ciuitatis sicut exortolanorum et pauperum
querelam expositione repimus insoleuit Cumdam ex ma
nuu laboribus quos ad defendendum inopiam mortis et
uincis extollendis operatam herbam frequent^r in flore
perdens et circa perfectionem maturitatis attingens rapaci uel
violenta falce perdidit et laborantis manibus exinde pre
uisa compendia perasserunt Sunt enim impos aliquando
fortunis subitibus aggressorum insilunies quibus non licet
dicere cum ueniscis et seuit prope uidet in collectione fructuum
impudita gratalitas cruellarum quibus intentionem reat
Impio repulsam admittit potentia dnorum Sicque colonis
spe frustratus et proprio magis elligit dampna dissimulare
Silentio quam uerbis factis orribilus personales iniurias re
cumulare iacturas Volentes igitur ut nullus huiusmodi ne
adalios exemplum mitate subripiat agnis uel fieri sercuitas mo
lestus absistat tu reuerentie mee medicina non potest p
senti edicto nra inter alia statuta ciuitatis nostre inseri
iubemus ualituro sanctimus ut quotiens masculini sexus
cuiuis malefactor cuiuscumque conditionis et etatis in ipso
fragranti maleficio fuerit deprehensus de nra licencia capiat

Sic quod vestre iussionis auctoritas in tante contemptum et exceptione
vires in eis vacuata fuisse necessario cogitur indigere. Ergo
itaque supplicante super hoc sibi per vestram excellentiam pro
videri fi. t. pta ma. q. ad effectum executionem mandati predicti
aucta gravamina literas per quas sepedictus p. prefato directas
fit omni dilatione postposita sollicitus et studiosus intendas
quod spes actenus precontempta frustrata necessitatem
suarum esuriem per virtutem mandati in suffragio sentiat mitti
gatum ut sequitur.

Sua nuper in adiutorio meo tenus sudentum nostrorum
fidelium supplex petitio continebat. Juvenis nomine
d. ad civitatem accederet. et ibidem aliquibus diebus moraretur
quidam quorum nomina ignorare se dicit principales se tuos
nuncios asserentes prefatum d. exposuerunt quedam summas
pecunie et res alias sibi subreptas furtive clandestine
apportasse super quo ex parte tua sibi iusticiam fieri postularunt
Et cum tamen predicto conquestorum exposicione notescet
tamen ipsam nolentes dare diffugio predicto in eorumdem
nunciorum conspectibus presentato quanto iuris ordo deposceret
eos pro parte tua facere iusticiam obtulerunt nec predicti
per eorum inertia vel evidentem maliciam negotium ipsum
ulterius differentes sibi firmiter et expresse mandarunt ut eis
amicis tuis res omnes quas secum ferebat restitueret violenter
impulsus fuit mortis que sibi forte metuens in mune
periculum ab eorum oculis repentinus affugit et Roma se dicit.

contulisse propter quod scilicet frivolam occasionem assumentes de
bonis ipsorum Cudertinorum spolias te facere et minas in eorum preiudicium
et gravamen. Nos autem eorum supplicationibus inclinati fi. t.
pre. mandamus quatenus si premissa veritate nitantur occasione predicta
de bonis Cudertinorum ipsorum sine speciali certitudine nostre man-
dato spolias aliquas facere non presumas sed si quid iuris te contra
eos tenere contendis de illud prout rationis et moris est in
similibus per viam civilem observancia recepto super hoc prius
oraculo maiestatis nostre procedas

In nostre maiestatis presentia constitutus R. fidelis noster
coram nobis exposuit quod tu fidelis B. et et G. de a. sibi
ex mutuo in quadam summe pecunie tenemini astricti
eam ut tenentur et debent sibi solvere contradicunt ut
asserit in ipsius preiudicium et gravamen unde et prefato R. et
tamquam nostro fideli in suo iure adesse volentes fi. t. pre. ma. quatenus
partibus convocatis et que de iure fuerint evocandi causam ipsam
audias et decidas iustitia mediante ut conquestione de ceteris
neutrorum partium iusta super sit materia conquerendi

Verclam C. de n. fidelis noster nuper serenitatis intell-
exit quod C. et d. de n. quasdam possessiones et domos
suas sitas in n. adeo ut dicit de iure spectantes per
violentiam et iniuste detinet occupatas et ipsas ut
iustum est sibi dimittere et restituere contradicunt.

in ipius gue pudicium et no modicam lesione vnd fidelitate tue pti mant qtus etcetera insupra

p Eticio G. de r. fidelis nri ac imp nri nuper culmini psentata tibi transmisimus presentibus inclusam fideli^ti tue mandantes qtus ipius petitionis tenore diligenter inspecto ut plenius comprehenso nd fitaes qd iuri et honori nro uideris honestius et utilius expedire etc

A ffectione solita recepit excellencia nra litteras quas mi sisti et que continebantur in eis pleno colligimus intellectu sup eo uero que te ptes hic suppsisti servicijs fruentes nris in serdinia psiteris industrie studium plenum commendamus nro gratie tibi plenitudine gre promittentes etc

S olita benignitate recepit serenitas nra litteras quas nro culmini destinasti et que continebantur in eis intelleximus diligenter ad hoc autem qd de facto R. de r. ciuis fi delis nri nre celsitudini intimasti eundem R. ad pns in regnum Ferrarien Rauenne existentem fidelium nrorum nec nō in finitis partibus Romagie utilem existere asserentes ideo Supplicauit ut ad reuocationem ipius et fin Gerii qui in regno de mandato nro specialiter comoratur celsitudo nra intendere dignaretur fideli^ti tue duximus taliter respondendum qd circa sup hijs uestibus nre beneplacitum voluntatem etc

Vm n. R. r. fideles nri per eorum litteras nre supplicarunt

maiestati ut quia R. tuus Roman fidelis nr fore adpnes
sup regimine Ferrarien in revertant q in nre fidelitatis
constancia pseverant fuerint in serviciis nris in ptibz Roma
ngie experiencie plurimum optimum dignarem. eunde R. et
fres ipius de mandato nro spali commorantes relaxare
de nra gra spali volentes. igr in hiis casibz pcede sicut
decet. fi. t. pa. ma. quatenus tuus litt devotam parens quid
nec nre expedit maiestati etc.

De maiestatis nre presentiam accedens J. de r. miles fidelis
nr celsitudini nre humiliter supplicavit ut cu pfide nob
servanda relictis omnibus stabilibus suis in civitate placen
tina nris rebellibus desserendis ad nra fiucia venerit
moraturus in eisdem serviciis nris cu dilecto filio nro h.
illustri rege Sardinie sacri nri imperii in ytalia generali legato
actenus steterit armis et equis munitus fideliter/devote
ad sue vite sustentacom cu aliis stipendariis nris ipum re
cipi de nre benignitatis gra mandaremus. Nos itaque ipius
supplicationibus benignius annuentes fi. t. pa. man. quatenus si
mediatus/ fidelis nr armis et equis decte munitus co
decent accedit ipm inter stipendarios milites qui tecu
in nris serviciis commorantur recipe non postponas provisurus
eidem in stipendiis sicut aliis stipendariis supradictis prout
videbitur de mandato nre celsitudinis speciali etc sequitur.

c causa appellationis ad diffinitiva condempnacionis lata
per . d . de n . tunc civitatis potestatem castelle contra p^t
rubeum de eadem terra sup . L . lib . d . p . de Fusanella predicte
nro olim iustitia de mandato nro vicarium generalem pro ut
asseritur lmine indecisam sup eo q C . rubeus predictus . p . c .
de n committenda mandantes quatinus totius processus et sine
ate terore diligentibus inspecto et ptibus in tua presentia
convocatis et qui devine fuerint evocandi si prefatam potestatem
ordine iudiciario et non ex officio tibi sup premissis constiterit
contra processisse ad confirmacionem ipsius processum sine con
dempnacionis pro ut devine fuerit procedat demde facias q
iuri et honori nro iustius et honestius uidebitur expedire

f predilectis cultoribus quos in ambitu regni nri Sicilie
in via pacis et securitatis deducimus humanitate maiores ost
endere signa non possumus q si cu ipsis in quantate unum
manum magnificenciam quotamus et cu alios fastigio
nre maiestatis desumimus prouitatis apud eos materiam con
venimus ab experiencie fructibus . sicut nata q dudum corru
ptionibus nos ad humaniora disponimus devociones ipsos in
nro regni obsequijs exprimentes et eo cum maritagio filie cuiusdam
filio filio Marchionis Myssion copulanda a fidelibus

ure regimalis subventionis placeat exhiberi fi. t. fr. et
discrete ptr. man. quis in kalendis proximi futuri mensis
aplis tu generales collecte pecunia passibiles tenimus
recollecta medietate totius predicte generalis collecte fruti
timo de mandato nro intua iurisdicon taxare per singulas
terras inscriptatus eiusdem tue iurisdicon districtas procede
impom facias et recolligi festinanter cum ad nram curiam
dest mando

p Recepta vos devotion recipe scripta nra continentiam
que ad nre maxime observanciam maiestatis et
regularitatis decore tangentia desiderantes in
hoc mandatis nrs nota nra contrarie et trazo merito
priorem viris desistis convenire/ Cu itaq nup ad audiam
nram pervenerit q domus quas ingred. d. habet in Mo
nasterio nro vicina sit proximitate sicutine itaq ut usq p
fenestras se oppositas invicem q quibus secularibus
occulis et videri posset regularibus inhonestum ipse tamen
quominus actenus dd fratris eius qui monasterii nri regi
nd presint nunq hmoi potuit revocari colloquijs itum
tante colloq tamq colleravit/ Nunc aut eundem fratrem
dicat mortalitatis debitum conclusisse nec dicat ipm
in ante tu uxore secularis quientes cum vicis domib
suis tam proximos hinc respectus ac ordinem nro tenueat
oculos et mundanis affectibus sequestrare devotionem

Vestram requirimus et hortamur attente mandantes quatenus

fenestras domorum vestrarum quas libenter facere nos credimus obstrui

faciatis quod per hoc eiusdem magistri placatis affectibus

et pro honestatis vestre constantia bonorum exemplis omnes

alios informetis.

Processus Pysanorum intollerabiles et enormes qui

fideles nostros regnicolas secum vestre serenitatis desce-

rantes in regno graviter persequuntur pateat nuper per litteras

.N. de .N. Justitiarii in Sycilia citra flumen Salsum fideles

vestri tulimus vestro transmissas acceperimus fi. tuc. providimus

dissuadendas ut per se in regione ipsa presente consilio civitatis

Pysanorum nostris fidelibus debeat explicari propterea quod fir-

ti. pa. ma. qt. in solertias inductis litteris comprehensas illa-

ta nostris fidelibus ex parte vestra vestri requiratis potestatem et

consilium civitatis predicte quod Pysanis navigantibus districto

studeant cohibere quod contra regnicolas in regno vel alibi ali-

quatenus districto non insurgant nec eis in personis et

rebus molestiam inferre presumant. Si enim Pysani predictis

quod non credimus ab eorumdem in pleriis non cessarent

maiestatem vestram non decet corporis excessus ulterius

tollerare et sequitur.

Supplicavit excellentie vestre .N. de .N. fidelis noster

nos autem ipsius suppli. beni. inclini. fi. t. pa. ma.

Si premissis veritas suffragatur causa ipsa ordine iudiciario cognita extitit finaliter terminata processus et forma condempnacionis eiusdem sub tui impressione sigilli tue nostre studeas destinare eidem potestati vel nichilominus ex parte nostre celsitudinis precepturus ut simul totum processum eiusdem condempnacionis habitum coram eo ad nostram curiam cum suo sigillo destinare procuret ut in eo ipso per iudices magne curie nostre de ipso processu doctos procedatur sicut iuri et honori nostri culminis idem nostri iudices viderint expedire precepto per te facto eidem potestati et quod de sindico ipso ad curiam nostram destinando predicto ponitorio tuo assignando quo se nostre curie responderet processuri iusticia mediante volumus insuper ut de die citacionis et termino statuto tuis litteris debeas nostram curiam certam

R Reperte universitatis castri de .. fidelium nostrorum imp celsitudini nostre fuit oblata querela quod cum ipsarum quis corum potestatibus certam et congruam pecunie quantitatem quod salario et non ultra secundum formam castri eiusdem statuti consueverint exhibere dubitantes ne in futurum per alios potestates maiorem expellantur solvere pecunie quantitatem maiestati nostre ex parte ipsorum nobis extitit humiliter supplicatum ut eisdem fidelibus nostris ad futurorum cautelam ipsorum dignaremur misericorditer providere

Nos itaque predictorum supplicationibus benignius inclinati fidelitati tue presencium mandamus quatinus prelatos corporibus ibidem electos per nostram curiam destinandos illa salarii quantitate facias esse contentos quam prelati corporum ipsorum ipsis consueverint exsolvisse eo anno quo de Lombardie partibus redeuntes pro Tusciam transmisimus et P. de Frisanella proditorem nostrum vicarium imperii in Tuscia duximus ordinandum vel eo anno quo terra ipsa ad nostram noscitur advenisse fidelitatem

Propterea civis nostri et nostrorum fidelium querela fuit imperii expositum coram nobis quod tu prelatis eiusdem castri non contentus quod ipsi prelatis ceteris quos pro tempore habuerunt secundum statuta ipsorum solverunt quam dare debeant compelles eos tibi maius salarium exhibere. Quocirca fidelitati tue presencium mandamus quatinus dictos fideles nostros ad maius salarium exhibendum contra formam statuti ipsorum solvere non compellas volumus enim fideles nostros in gravaminibus affici nec in solitis molestiis aggravari

Universis presentes litteras inspecturis magistrum C. de .. lat orem presencium notarium et cappellanum fidelem nostrum ad .. illustrem regem Francorum dilectum amicum nostrum pro quibusdam arduis et magnis negotiis excellencie nostre exsequendis transmittimus ad presens fidelitati .. presentium

in mandantes quatenus eundem magistrum C. tu equitaturis sui
tiferis et rebus suis sine aliqua pedagii exactione re
stare et ad terram manum archiepiscopi stare libere permittatis eidem
in securo conductu cum expedierit et abeo finitis reversi
fideliter permissure ob nostre reuerentiam maiestatis sequitur.

d nostre maiestatis presentiam accedens dilectus presbyter fidelis
nostri nostri tulum hiulit supplicauit ut cum ipse in quadam
ecclesia ad honorem et fidelitatem nostram fideliter commoretur
de diuinis et intentus nostris seruitiis exsequendis et alii clerici
qui secum in ipsa ecclesia residebant tamquam infideles presumpserunt
accesserunt et ad ipsis rebellibus nostris inique conuersant
ac ipsius ecclesie et aliarum ecclesiarum ipsius castri uacantium
prouentus exactionem nostra ad que eiusdem castri deue
nerunt annuatim sibi pro sue vite sustentatione diuina in
tuitu pensata misericordie dignaremur. Nos itaque ipsius
supplicationibus benigne inclinati fidelitati tue precipiendo mandamus quatinus si est
ita uocato presbitero ab uniuersitate dicti loci de bonis prouen
tibus eiusdem ecclesie in qua se asserit residere facias in
necessariis prouideri prout honori nostro culminis et qualitate
negotii uideris expedire etc. datum

d maiestatis nostre presentiam A. ciuis laudensis fide
lis noster accedens exposuit conquerendo quod cum
ipse de celsitudinis nostre mandato in nostris seruitiis moraretur.

et fidelis ac devote moraret(ur) p(er) quendam p(otest)atem civitatis
eiusdem p(re)dicti tunc et eiusdem comu(n)is officiales bona sua
extimata ut eius dati creditoribus in soluto in ip(s)ius
gravamen et non modicam lesionem Cuius idem C. fide-
lis m(aies)tati n(ost)re humilit(er) supplicavit sibi sup(er) his
de iusticiam p(ro)videri Nos autem attendentes q(uod) hii qui
de mandato n(ost)ro in n(ost)ris s(er)vicijs comorant(ur) causa rei
publice sunt absentes habendi absentes suppli. q(uo)d ipsi ben. vich.
fi. t. p. ma. q(ui)s. si tibi constiterit q(uod) idem C. ad s(er)vicium
n(ost)rum venit p(ro)curatorem aliquem generalem non dimisit
ad negotia vel specialem ad istud non p(er)mittas familia(m)
suam a suis creditoribus molestari seu bona sua hac
occasione p(er) aliquem occupari quosq(ue) in s(er)vicijs n(ost)ris
comorans ad p(ro)p(ri)a reuertat(ur) Et debita ipsa n(on) noveris an
q(ua)m ad n(ost)rum servicium venerit contraxisse revoca(n)do
in irritum q(ui)cq(ui)d p(otest)atem ip(s)um et officiales p(re)dictos q(uod)
ip(s)am familia(m) sua(m) et bona sua in venetiis attemptatu(m)
postq(ua)m idem C. venetiis in n(ost)ris s(er)vicijs moratur(us) et(c).

Exposuit excellencie n(ost)re R. de .. fidelis noster
q(uod) cum ip(s)e in s(er)vicijs n(ost)ris de mandato n(ost)ro mo-
raret(ur) vos p(otest)as et c(on)silium eiusdem loci domu(m) et fa-
miliam suam in debitis collectis et exactionibus a(g)-
gravatius molestatis maiestati n(ost)re humiliter suppli(cavit)

ut sibi super hoc p(ro)videre

157

Ut sibi sup hoc pvid de nre benignitatis gra dignaremur Cui supplicationibus benigi inch et attendentes q hij qui in nris finitijs exstiterint domu et familia suam collecte et exactionibus indebitis no grauetis facientes eis inchlonning emendari siqua sunt ab eo vel familia sua ppeta ia ablata.

Exposuit univsitatis ciuitatis d. nobis fidelium nrorum nuprime fuit nre excellencie supplicatu q cu R. ipius ciuitatis ciuis exercitu pfidiosorum nrorum rebellium contra fideles nros fulminantes temerario congregato in ermis captus exstiterit et pte ps postmodu carcerib vinculis deputatus eundem R. taliter captum ob nrorum fidelium ciuitatis .. deuoto nre quam erga nre celsitudinis intemerata gesserunt hactenus et incessant gerunt fideliter et deuote liberare ab ipso carcere de nra gra dignaremur. Igitur ipius ciuis supplicationibus benigni inch et ipsorum nrorum fidelium attendentes deuotionem sinceram et seruicia grata f. t. man. q tus de capto ipius R. vz qualiter et ubi captus exstiterit et si tunc erat in ermis ut dictum est diligenter inquiras et quicquid inde inueneris nre magnificencie rescriptis tuis ut pte certificari sup hoc celsitudo nra valeat et pcedat sic fuerit pcedendum

Uia nre intimatu maiestati q .. de .. de nra ..tes in finitijs nris moratur .. exstitit plurimi infestus f. t. pn. ma. q tus si tibi constiterit de pdictis inco..atum .. ut pace et tranquillitate nra aliquatenus non

obmittas nisi per hoc in provincia scandalum publicum generetur ex quo finitimis nostris dispendium inferatur vel posset etiam exoriri

Supplicaverunt maiestati nostre fideles nostri etc. tue igitur fidelitati precipimus mandamus quatenus de condicione predicta quantitatem ipsam pervenientem predictoris quod nostre tunc nostre expediret per inquisitionem tuam diligencius faciendam plene nostram conscienciam instruas maiestatis.

Cum tuam salubre nimis et qualitate negociorum habenda respectum congrue nostra nostre prudencie estimamus fidelitati nostre mandamus quatenus ea que idem nuncii super his expectantes tuis nostri retulerint tamquam ab ore nostro prolata firmiter credas et efficaciter adimplere cures ut devotionem tuam exinde merito commendemus.

Conquerente .A. de .N. fideli nostro nostre serenitatis intellexit quod cum ipse pacifice et quiete teneret in territorio castri quasdam possessiones suas ad eum rationabiliter pertinentes .L. de .N. ipsum destituit eis absente in nostris finitimis sicut asserit possessionibus eiusdem extiterit iuris ordine non servato Supplicavit igitur per nostram excellenciam sibi secundum iusticiam provideri. Nos ipsius supplicationibus benivoli iusticiam tenentibus fidelitati tue mandamus quatenus si tibi constiterit ita esse possessiones illas a iniurie prefata predicto fideli nostro restitui facias ut de iusto nec iusto super hoc habeat materiam conquerendi etc. Datum

Propter universitatis de .N. nostrorum fidelium nostre celsitudinem

fuit nup oblata querela q tu pte ipius G. de n. fidelis im
cptiterit in eor ptatem electus inde eodem G. amoto
p. de n. in eode potestatis officio dupent subrogandu p
dicto G. p toto tempore quo in eode officio steterat salario
p ipos sicut dicit integre psoluto tu ad ipius G. postula
tone iuris ordine no servato ptati et ambassatoribus tuis l's
illius mandasti ut eidem G. p toto salario ipu p totu
tmn ipe statuto satisfactiom integram facere no postponat
asseruit etiam tota nobis ut eorpe q p litteras tuas G.
de n. sat impij in romagnia rector gnalis nup dedisti
fuit in mandatis q G. supis vocato q mandatu ipm
exsecucom debite debeat demandare in eor gnie pudicium
et grauame excio q salarium resdum cum pfati alter
surrogati per ipos extitit integre psolutu. ne ptu pte
ipius ciuitatis in nra maiestate pncia opponat se sup
eisdem grauaminibz a pfato mandato tuo ad mam audi
endiciam appellasse extitit discretom tu pci mq ctus
si pmissis ueritas suffragatur. pcessu tum coram te habitu
de pdictis sub tui impssion sigilli are tue debeas destinare
eid. G. inchlous mandatum ut alud pcessum qstionis
eiusdem tota ipo hituz si apud te no fuit pcessu inde tz
ad tua audiam destmatiu sub cto timno ad mam tue
destmare pcuret utrq pti pte ipius certo pfixo termino
pemtorio quo se ne tue repsentet in causa eadem pcessu
rus sicut postulat ordo iuris volumus etiam ut die
tutatoms et tmno pfigendo tuis litteris mam tue debeas.

edocere et q appellacon pendente contra ipam comitate ulla facias uel fieri pmittas quomolz nouitate cu appellacone pendente inchil debeat innouari etc. datum etc.

P Etrus et J. fideles nri dcn. ad nram Excelletia ve nientes nobis humilit supplicarunt ut cu ipoz filij de celsi tudis nre mandato carcte teneant et excellencie nre asse ruerit alios eoz filios pobsidibus se datmos pmittentibz ipis se psonaliter nichilominus fanio ud tulim cautionem fideiussoriam exhibe se de nra terra nullateng discessuros n. demandato nro pcedet spali dignarem pdictos eoz filios a dco carcte liberare Unde pte dehijs nup certificari voluming instantis negocium a dte dupimg remittendu tue deuocom man. qtus petencia ipoz et rei qualitate diligent inspecta q expedire nre expediat maiestati tan to tuis hris nram debeas excellenciam edocere etc.

Uniuersis etc. Notum faciming q d. et b. den mercatores fideles nri quandam nauim cu eoz mercimonialibz et rebus alijs valentibus mille uncias auri Venecias desti nauerint rebelles nri ancolitani nauim ipam hostilit inuadentes ceperunt cum mercibus antedictis capiendi de bonis eoz usqz cum dapno ipo restaraant ad plenum de nra gra licentia concede voluming dedimg eis licentia et plena ptatem et quam diu Ancitani in rebellione nra destiterint et eoz quibuslibet fenitas nra hrais dupimg ptendendas quousqz in valore .. auri unc. et alloz dapnoz

supius pdictorum integre et plenius satisfiat etc. Sequitur

Fidelitati tue pre. ma. qt. ad capiendum et restaurandum
de bonis cantonariorum pdictorum nostrorum rebellium nullus
eos impediat vel molestet. Ymmo obveniencia nostri culmini
assistatis eis super premissis impendendo consilium auxilium
favorem dum tamen ad ea que ad opus tue nostre cepta sunt
seu ad eos quibus serenitati nostre hec per nostram excellenciam
sunt indulte manus aliquatenus non extendant etc. Sequitur

Imperialis benivolencia tam fidelibus subditorum et nobilium nostrorum
preces admittit et sinum extollit solum et ad fruendum devotis
animat incessanter hinc est quod nobilis vir A. de N. fidelis
noster quod filia sua Ysabella relicta quondam I. de N. comitis
de N. tutrix filiorum suorum et Jacobi supradicti maiestati
nostre humiliter supplicavit ut de innata gratia et pietate nobis
imperiali impetita iuris civilis rigorem qui nobis aliter sancit
inchoata ... tertimia in ... inchoatam ipse principa
lis persona subeat calumpnie iuramentum rigore etiam inductum
nec procuratores vel tutores ante ceptum possint procuratores
constitui si actores invicem dicit temperantes eidem filie sue
fideli nostre filios suos ad persequendas lites explicanda negocia
pupillorum in iudiciis et extra iudicia per procuratores
in causis ipsis sacramentum prestent calumpnie dictos iuris per
rigores per nostram excellenciam relaxari tamquam invicem
diter mandaremus. Nos autem attendentes satis accepta fore

que dictus A. et antecessores sui nobis et Imperio nostro exhibuerunt actenus et idem A. exhibet incessanter et in antea de bono in melius exhibere poterit graciosa / Considerantesque etiam nobilitatem mulieris prefate / quod virorum tantibus prosequendis negotijs pupillorum se honeste nequeat immiscere et ne femine prosequende lites ob tentum in matrimoniales pudicis contumelia inruat se tegunt masculorum conventibus vel iudicijs interesse tum et legem inmemorantes eidem atque que apud pudorem et verecundiam feminarum cavet non sine testibus vultu publica demonstrari Quod procuratores propterea semper possint ad eius clementiam et etatis veniam impetrandam hijs et alijs iustis et honestis causis seu racionibus benigne inducti dicte sue supplicaciones admissimusque eidem Ysabelle filie sue de speciali gratia concedentes ut causas et lites pupillorum suorum in iudicio et extra iudicium dicto tempore tutele duraverint per procuratores ab eis statutos vel faciendos ac si etiam ipsa tutrix hoc faceret valeat exercere eisdem etiam procuratoribus indulgemusque ut in litibus et iudicijs extendis ipsi procuratores sacramenta calumpnie prestare tum pro negocijs pupillorum se causis in gesserint omnibus obieccionibus quod principales persone non sint vel lege aliqua non obstante statutis etiam civitatis seu racionibus existentibus in hac civitate preter speciali lege que a principalibus et personis exigit calumpnie ius iurandum et que etiam a tutoribus procuratores prohibet statuere dos dictum tamen ab ipsis procuratoribus caveatur supremum fore ac validum quod duxerint agitandum nec iudicata solvi

lubrica uel auctoritate nostra se doleant carituros qui tam
talibus contraxerunt

Uniuersis etc. Cum A. de N. fidelem nostrum et nuntium C.
nuntio A. de N. qui ad curiam nostram super. A. venit et
nunc redit ad eundem pro partis serviciis transmittimus amicicia
uestram requirimus et fidelitati vestre mandamus quatenus memoratus A. et C.
cum duobus equis et scutiferis ac rebus quas secum por-
tant et huic comitiuis transire et eundem A. exinde
ad curiam nostram redire salubriter et securo conductu
quotiens expedierit et ab eis vel eorum altero fueritis re-
quisiti eisdem ob nostre reuerentiam maiestatis salubriter
prouidere.

Exigente recepit excellencia nostra litteras quas nuper nobis
misisti et que continebantur in eis intelleximus
diligenter. Que autem tu nostris seruiciis et voluntatis per tuas
litteras exposuisti et deuote atque semper actenus per fidei
complementum ob nostre reuerentiam maiestatis permansisse
sollicitus. et actenus exinde tuam deuotionem ... multo
commendamus animo. quia tuis iam sollicitudinibus nostra seruicia tam
fideliter quam laudabiliter prosequeris ut ipsa operum efficacia
successiua nostre celsitudini te commendabilem representent.

Cum pro quibusdam Januen. Saon. commorantibus nostris
fidelibus nostris litteras transmittimus et easdem ad te per
nuntium nostrum deferendas eisdem Januen. destinemus
tue deuotioni mandamus quatenus statim receptis presentibus
prefatas litteras eisdem fidelibus nostris per uelocem et ydoneum
nuntium tuum transmittere non obmittas taliter tu effectu partis

remotis

q eedem lre ad manus ipoz pueniat qlibz occasion seu mora

Ex parte. G et. d. nroz fidelium nr fuit culmini nup oblata q
rela q eu ipi et d. frat eoz qui nup decessit et eu ijdem
iure succedunt inmediate castro de v p longa tempora te
nuissent et possedissent pacifice et quiete. G et p. de v.
fideles nri fracta pace et securitate nra castro ipm hosti
liter obsidentes id ceperunt et ad pnc ipoz fratrum maxim
preiudicium occupaverunt qui quid ipm castro usqz ad diem
captionis ipius fuit p parte ipoz fratrum eoqz eorum exstitit coram
nobis pfati conquerentes sine contencion aliqua possiderunt
Cum igr ijdem fres adiunt incoratos G et p. de pdictis in
magna curia nra conveniri fi. t. pa. na. q. p. et G. exppte
celsitudinis nre sub peremptorio termino citare procures ut ppria
die post citacom tua in magna nra curia debeat compare
incoratis conquerentibus sup pdictis in iudicio responsur
eunde tm eo qretalz ipius ut eam pstituunt pdcam contra
eos ypeant pfixionij nocina et idem citacionis formam
pntiuz et coram quibus eos citaverit tuis lris cu sigillo mu
nitis nre curie rescripturus Et

Thomasius de Sabaudia comes dilectus et fidelis noster
suis lris nre exposuit maiestati q licet apud tur
rem ad ipius supplicacom tibi dederimus in mandatis ut
quosdam captivos quos ad se ptinere asserit debeas a car
cere vinculo liberare tu postmodum plures alios captivos de

quibus maiestatis nostre mandatum simile recepisti et pro quorum liberatione ipse comes nullatenus supplicavit liberare et ut ipse describit penitus obmisisti ob quorum liberationem quam comes prefatus nuper serenitati nostre humiliter supplicavit fi. t. p. ma. cf. iuxta formam prioris mandati nostri eosdem captivos carceribus carceris absolvere non obmittas etc.

Ad nostre maiestatis presentiam constitutus V. de .. fidelis noster exposuit quod dum nobis de partibus lombardie in Tusciam venientibus apud .. tunc presentem quendam suum in mulum in firmum ut dicit curandum dimisit unde tibi ad preces et cedere mulo ad se in regno deducendo eidem V latorem presentium transmittat nuntium specialem fi. t. pa. ma. iubemus mediocritati .. ad restituendum predictum mulum et assignandum predicto nuntio pro parte et nomine V. prefati quia tenemur cohertione compellas.

Supplicaverunt excellentie nostre fideles nostri .. de .. obsides de mandato nostro apud Capuam commorantes ut cum velint presentes excambium personarum tradere exhibere videlicet fratrem pro fratre patrem pro filio et filium pro patre nepotem pro patruo vel patruum pro nepote licentiam talem excambiandi de nostra gratia concedere dignaremur quorum suppl. ben. incli. fi. t. pa. ma. iubemus pro quo certius prefati plene certificari studeas de nominibus et qualitatibus eorum qui excambiari petuntur et eorum quos modo petunt pro eorum excambiare intendunt studium diligens taliter exquirendo certitudinem veritatis utrorum sicut predictum est.

fratres pro fide ac reliqui sufficientes et ydonei reperiantur ut
exceptis videlicet qui pro contrario offeruntur eque sint per a-
lios qui econtra petuntur. debent serie vestre tunc remittatur
ac captivos tuas de nostris omnibus proditoribus et si pro eos qui
dandi sunt eque sit tunc vestre tantum mittimus fidelitati inservi-
es maiestatem

Excellentie tue litteras per P. de N. nuntium tuum nostro
culmini destinasti benigne recepimus conspecta et intellecta
diligenti tenore hiis que eedem littere continebant et hiis que
idem nuntius tuus ex parte tua nostre exposuit maiestati
laudabile studium tuum et sollicitudinem considerantes que circa
captionem M. de D. qui pro anno presenti in prima parte extitit
pro nostram excellentiam ordinatus apposuisti merito commendan-
tes tibi dicimus totaliter respondendo quod M. memoratus
cum uno familiari suo A. nomine pro nostram celsitudinem est in
marestalla nostra receptus de celsitudinis nostre mandato que
suprascripti. P. nuntius tuus cum compedibus ferreis et dextera
in manu fidelitatis assignavit eidem. P. nuntio tuo asserente
alium familiarem eiusdem nomine. G. quem cum eodem M. et
alio fato suo ad nostram curiam per eundem nuntium tuum destina-
bas. et de quo faciebat littere tue mentionem pro te tamquam in-
nocentem a carcerali relaxatum et ad te remissum fuisse extiti-
sse sicut eedem tue littere inmisisti ac sequitur rubrica

Olim benigne receptis nostris

Serenitatis litteras quas misisti per quas quam percepimus
ad tuam notitiam pervenisse conversationem plurium per P. nuntio

tus obviaverat pte tua M. de n. captivo adiram curiam
æstimato quod idem p. tui mandati temerarius fines excedens
pfatum M captum ad supplicationes quorundam per viam salutis
ducebat quod te asseris eidem dedisse sub pena psonis districtis
in mandatis ut super hoc usque ad curiam mam tuis pedibus
et man dextra duc debet eidem non tibi sed soli fatuitati
et asui temerario ciusdem nuntii dignarem ascribere tua
nostat devoto quod idem p. nuntius tuus supdictum M. tu
compedibus et dextra in manibus in manstalla mea caute
et fidelit assignavit deo quod industria tua sepsit ut super
liberacione ipsius cautius pcedere dignarem tali respondemus
quod ad eiusdem liberacionem non antea pcedemus quod pte dirrimus
quid inde magis nris expediat servitiis et honori etc.

ad maiestatis nre pntiam veniens B. de n. fidelis
nr nro culmini humilit supplicavit ut eum psidencia
fuanda civitate pfata rebellibus nris destendendo ad
nra servitia venerit moratus ut in eisdem servitiis pman
serit et nunc pmanet fideliter et devote psuorum restau
ratione dampnorum et remunatione servitiorum dignarem
de nra gra eidem de aliquo competenti regimine pvidere
Nos itaque supplicationibus ipsius ben inclin. f. t. pñam m. q.
inspectis tam qualitate psone supplicantis quam servitiis nris
pfato supp.ti de aliquo competenti regimine pvideas pturis
psue conveniat qualitati in quo nris servitiis utilibus
et sibi fructuosius existat etc. sequitur rubrica

Ve fidelitatis tuas nuper culmini nostro transmissas benignite
recepimus solita et earum tenore pleno collegimus intellectu.
Super quibus .N. nuntius tuus fidelis noster te plenius instruct-
ionem in conspectu nostro presentem verbotenus duximus informandum

Excepit excellentia nostra litteras quas misisti et que continebantur
in eis pleno collegimus intellectu. Quod autem scripsisti te
hyre spatium exercitu de tota Marchia generale usque die tria
Mensis augusti presentis hostiliter debes in territorio Camerini
nostrorum rebellium ad reliquias vinearum et arborum proditorum
nostrorum totaliter devastandas et quod per assiduam oppressionem nostrorum
militum in Sancto Severino existentium iidem proditores
nostri totaliter coartati existant quod magne famis laborant
et inopia ob quam afflictionem ad tantam discordiam devenerunt
quod sepius ad invicem preliantur et quia de minoribus nobis gratam
nostre celsitudinis induxisti de decem tantum cum rebellibus nostris
sollicitudinis et industrie tue studium cernentes plurimum com-
mendamus fidelitatem tuam sollicitantes et hortantes ut te
cum eodem exercitu fidelium nostrorum ad depopulationem et devasta-
tionem Camerinum proditorum nostrorum taliter te reddas complementi
operis sollicitum et attentum quod de hiis rebellibus nostris proprie
nobis nova significes leta et ipsius operis efficacia te
nostre celsitudini nuper more solito commendabilem representet.
Super eo vero quod tuis litteris denotasti plures ex fidelibus nostris de
Marchia fuisse nuper ab aretinis disrobatos quod de capiendis
de bonis eorum [?] licentiam a te postulabant sic dicas

tibi duxim9 talit respondendu q tu ad ptis illud solemp
nes nuncios destineng tractabmq cxmdc pnidc qt ut ho
nori nro et salubritati devoto fidelium videmq convenire.

Intellectis his que ptuas lras et nuncios super
negotio nro celsitudini nostre intimasti licet ex hoc
pte uberiore affectu conspicim speratiom de tue tam fidei
constantia finalit diffidere no valemus cete q sup
ipo negd M. et S. fideles nros adte duxim9 destina
ndos tue fid. man. qtus q quit ipi q parte nra tibi
duxerint exponendu indubitant credas tamq ab ore nro
plata veniunt audias et id effectuit exequaris. datu

Ver clam B. den vidue fidelis nre recepim9 contine
tem q quidam malefactores ad dapna clandestina in
trepide marita ab sente et pp sive negotijs in nra curie
morante quandam suam vineam cum arboribus in a
sitam ausu temerario invaderunt Volentes ig. ut
ipp in punitatem excessuu crescat audacia delinquen
di tue fid. man. qtus. tam malefactores ad quos in
veniendos omem qua poteris te volumq sollicitudine ad
hibe inquisicom facias diligentem per quam si po
terunt inveniri pcedas mediante iustitia cont eos
Ceterum si malefactores non poterunt inveniri dapnu
eidem mulieri illatu ab universitate ipius terre cuius ter

ritorio dampnum extitit perpetratum secundum iusticiam facias emen-
dari ne ob hoc iteratam querelam ulterius audiamus etc.

Oblata G. v. fidelis nostri culmini nostro peticio continebat quod tu haberent et haberent quasdam possessiones et terras laboratorias in confinibus quas ipsi et eorum antiquitus per longissima tempora tenuerunt et possiderunt pacifice et quiete nulla contradictione corporali parte tunc vel alterius private persone nostre reddebant. P. de n. procurator noster et tunc in ipsis partibus sacri imperii vicarius generalis sub pretextu cuiusdam inquisitionis dudum facte procuratoris nostri de mandato auctoritate propria et obmissa iusticia quartam partem fecit auferri in ipsius G. et L. grave preiudicium et iniuriam manifestam conde tu per parte ipsa G. et L. fuerit nostre celsitudini supplicatum nos ipsorum supplicationibus benignius inclinati fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus super predictis omnibus presentem parte aliquo fideli procuratore constituto qui causam nostre curie diligenter et fideliter tueatur advocatis quorum fuerit nostre parte inquisitionem facias diligenter testes probationes et instrumenta ipsorum audias dictamque causam sufficienter instructam cum omnibus probationibus et adductis fisci nostri sub tuo sigillo nostre curie transmissurus terminum peremptorium partibus eisdem prefixo quo cum ipso processu se nostro conspectui representent etc. datum in etc.

Supplicavit excellencie nostre L. de n. et n. fidelis noster ut sententiam diffinitivam pro ipso et contra que de n. super

quadam pecunie summa plurium tunc latam et pte ut asserit confirmatam execucionem mandari de nra gratia ma dictam tu dirigit. in nichil proferri possit nisi execucio debita sequeret. fi. tue. pti. man. quat si dicta sententia repetitus sicut racionabiliter est prolata nec legitima fuit appellatione suspensa facias execucionem debite demandari etc datum

F. de Firmio fidelis nr sua nobis peticione monstravit quod cum idem ad regimine civitatis fuit de mandato nostre maiestatis assumptus consilium et qui eiusdem de statuto et consueto salario eidem inchoato sibi denegat respondere. Quocirca fi. t. pti. m. q. si est ita dicti qui de statuto et consueto salario eidem inchoato fideli nro prout aliis et cor potestatibus dare consueverunt aliquis debeat respondere debita cohercione compellas ita ut ei non supersit ammirandi materia conquerendi

Universis de Monteflascon et capitaneo potestati iuris inspecturis etc. Cum nos devotos nros et terram nrum specialem camera reputamus ad eos bonum nrum et pacificum statum adversarios salubritate nre serenitatis oculos inclinantes etc quod etc dat.

Uni plurarum tuarum tenore quas nre celsitudini desti nasti nup nra intellexit celsitudo quod C. de ii fidelis nr qui tecum partis equis et armis pro nris fauciis dudum extitit ad hunc fidelibus commorantes dominus ipse tunc re belles nros manu armata insisteret ad impugnacionem

ipsorum rebellium quidam desterrarius suus fuerit interfectus
cum super dampnificatione ipsius C. fidelis nostri volentes providere ut
devocius ad nostra servicia erigatur. fi. t. pre. man. qt. de proventibus
curie nostre qui sunt vel erunt per manus tuas diligenter
ut convenit inquisito decem unciarum valore eidem C. desterrario ipsum
in tantum valorem ex diligenti inquisitione inventum emendacionem
provenes. datum etc.

Olitabeing. tue recepit nostra serenitas litteras quas nostre culmini
destinasti et intellectis diligenter tam hiis que series litterarum
continebat quam hiis que P. de ... nuncius tuus pro parte tua
de equitatibus pro parte petiis a nobis nostre retulit maiestati
devocioni tue taliter respondimus quod cum in partibus Lombar
die in quibus assidue commoraris destrariorum copia consue
verint inveniri credebamus et credimus te magis nostre
curie subveniendo quam ab excellencia nostra tibi petiis subve
niri. Roncinum vero non sit ad presens in nostra Marstalla quos
tibi possemus commode destinare propter quod tu in ipsis partibus
acquiri facias optimos et certe tibi in proprio cavallinum providendo etc.

Viri de prudencia et fidelitate .I. fidelis nostri confisi ipsum
capitaneum ipsius loci duximus statuendum. tue fi. pre. ma.
q. eidem .I. fideli nostro sic tamquam capitaneo nostro ordinato
statim receptis presentibus castrum ipsum et capitaneum
cum captivis equis armis et rebus aliis ad nostram curiam
pertinentibus que in tua pro parte retines potestate assignare

nostra

penes eundem ut convenit instructus de ipsius custodie circumstantiis et qualitatibus habitantium et moribus regionis sicut ad honorem nostrum et incrementum nostre celsitudinis melius et cautius videris expedire. Mandamus preterea quatenus de omnibus et singulis que tibi assignaverimus fieri facias cartam scriptam similem ad cautelam unum quorum volumus pro parte nostre curie assignari aliud penes te eundem fideliter conservari ut deponendi per vos Kamelyngum nostro tempore silentes habeat eius confirmacio habeatur etc.

Nos de prudencia et fidelitate Jo. fidelis nostri de ... confisi ipsum castellanum castri nostri montis Flasconi et universe dicionis eius capitaneum ad presens duximus statuendum. Si. n. pa. man. quibus incorrat. q. fideli nostro in omnibus que ad ipsius spectant officium et honoris nostri respiciunt incrementum tamquam nostre persone intendere ac parere firmiter debeatis ut exinde vestra sincera devocio pro operum efficacia nostre celsitudini pateat more solito commendanda. Ceterum eidem fideli nostro damus in mandatis ordinem fideliter et districte quod vos omnes et singulos in omni bono et pacifico statu iusticia et consuetudinibus approbatis manutenere debeat et fideliter observare etc. Datum in tali etc. Sequitur R.

Rata est in conspectu culminis nostri fides vestra qua et devocionis affectus exhibet et demonstrat effectus operum clariores propterea quod in stabili proposito geritis statum vestrum gerere nostre favore protegere et nostre liberalitatis beneficiis augere vel contemplatere.

M Vltiplicat dudum fides tua in conspectu meo cultum gratia fuit quam et devotionis etc. ut in alia proxima precedenti usque ad infinitas litteras tuas usque per tuum nuntium maiestati nostre presentatas placide accepimus et benigne et singula que contine-bantur in eis intelleximus diligenter diligentiam tuam vigilem et cautelam quam habes in rebellium agressibus et cautandis eorum insidijs plurimum commendantes etc.

Commoditatibus fidelium nostrorum quas experta fides et iusti-ficatorum nostre celsitudini repetunt acceptis quippe per sin-gulis nostris laboribus in personis subeunt et experiencia in rebus volentes commode providere etc. datum etc. sequitur rubrica

In exemplum nostrorum fidelium ut alij fideles ad nostra servicia promptius animentur ipsorum fidem post mortem eorundem in ipsorum filios remunerare volentes mandamus quatenus etc.

Cum scias libenter nos intendere et gratius aspirare circa successuum tuorum noticiam admirationem inducimur non iniusta quod solucionem exactus Januensium et ipsorum ruinam nobis significare distulisti et alia prospere contingentia que nostram au-dienditatem delectarent etc.

M Atheus Civis lucanus devotus fidelis noster ad presentiam nostram nuper accedens nobis exposuit cum querela quod cum ipse dudum in quadam navi Gerardi den. sive et suorum soci-orum mercibus oneratam sub spe emolumenti versus Siciliam navigaret Comiti quarumdam galearum et barcetarum de Saona . G. R. G. et . J. et quidam alij qui cum eis erant

ipsum et socios hostiliter invadentes ceperunt eosdem et omnia
bona que habebant ibidem ipsis enormiter ~~torm~~ tormentatis
ut asserit abstulerunt. Cumque idem R. nostre quandoque supplicaverit
maiestati ut super restitucione rerum suarum quibus tunc extitit
sic violenter et temere spoliatus providere sibi misericorditer digna
remur. Nos supplicacionibus illius benignius inclinati
fi. tue pre. man. qt. si tibi constiterit de predictis bona sua que
tunc ablata fuerunt seu valorem ipsorum de quo tibi constare vo
lumus ab illis eisdem restitui facias et bonorum suorum capto
res et principes extiterunt nichilominus taliter existent ut
deliberacione prehabita sic punias quos in vindictis puniendos quod
delinquentes predicti aliquatenus nequeant de eorum excessibus gloriari

Ex tuorum operum exhibicione laudabilem et relacionem R. de
n. fidelis nostri planarie cognoscentes quod circa sinceram nostram per
severas et existis fidelitatis et devocione tue exinde studium et
sollicitudinem merito commendamus atque volumus te de cetero
vigilem existere et intentum ut semper tua sincera devocio et
sollicitudo intensa in nostre maiestatis presencia appareat commendanda.

Volumus per literas nostras iudici G. de n. tunc vicario
castri Sancti Viti et sibi coniunctis demandato P. de n. tunc
capitanei nostri et in contra ciuitatis proditoris nostri quandam
pecunie summam et pignora quedam tunc in persona caperet
et cum diligencia custodiret ac demum supradictos homines
super premissis inquisicionem faceret diligentem et factam ad nostram
curiam destinaret qui tamquam mandati nostri diligens execu
tor ipsum R. cepit et de predictis inquisitionem fecit iuxta

traditam sibi forma et factam ad nram curiam desmauit et quedam pignora recepit qd idem .G. confitet' de quibus pa tu se offert nre cure reddere ratoni Quia tamen p eum nulla fraus nec dolus sup his inuenit nec pbat aliq aliud cont' ipm qd ulterius debeat sub talore nre carceris lacerari nec sit in nexios in iuste punire volumus nec ita in punitos relinque delinquentes . A. et B. filios eiusdem curia nra recepit pfatam fac' debeat rationes quidem B. tunc nec peccat pituri et de officiis quo dudum in ptibus tuscie p curiam nram exstitit de pecuniis et pig noribus . que recepit pfatam debeat fac' rationes qua debita satisfactoni subiectum . f. t. pa. ma. q. ipm A. vinculis factas liberari bonis suis que sibi ablata fuerat tpe captionis eiusdem integre restitutis . Citatumq eumd ut xxii die Mens̄ .. post citatoni tua in nra pntia se debeat pntare redditus de ptibus omnibus rationem diem vero citationis eius et cetera quibus et quicquid inde feceris p tuas lras harum seriem continentes statim nobis rescribe non postponas &c. datum ut s.

Causam appellationis ad nos interiecte per B. 2 C. de .. fideles nros a sentia condempnationis lata contra eos sup quadam pecunie summa p . B de .. potatem ciuitatis eiusdem ab accusatoni seu denunciatoni facta cont' eos A. B. R. et fratribus suis vel eorum alio deuocami tue duximus committenda . ffi. tu. pa. man . qtus . sententie condempnationis eiusdem tenore pcessus diligent' inspecto cetera te etiam conuocatis qui deuinc fuerint euocandi sit a ipa

ordine Iudiciario cognita est et finaliter terminata ad con
firmacionem uel infirmacionem eiusdem sine condempnacionis precedas
prout eciam fuit procedendum reuocatis in irritum quicquid post
appellacionem ipsam inueneris contra iusticiam attemptatum

Cum inter ceteros fideles nostros vos et ciuitatem vestram
que nostra et imperii est camera specialis fauere et manutenere
velimus in omnibus ob fidem puram et deuocionem sinceram quam
ad nos et Sacrum imperium hucusque actenus et hectis (?) quod amore
et imperio digna debetis premia reportare vniuersitatem vestram
per sacros apices nostre celsitudinis hortamur ut in nostre fide-
litatis gratiam aspergatis in execucionem nostrorum similiter sic
exhibeatis uos in omnibus more solito promptos et paratos
ut gratiam nostram de bono in melius per exhibicionem operum
semper acquirat et vestra exinde deuocio non possit a merito
commendari Ceterum quia N. fidelis noster et capellanus quem
ad partes illas pro nostris seruiciis duximus destinandum pro eisdem
seruiciis nostris expediet et in supplendis (?) tenemur nobis indubitanter
vestra credat deuocio et adimpleat cum effectu etc. Dat.

Cum per Magistrum N. de ... Cappellanum et Notarium fidelem
nostrum pro quibusdam Seruiciis nostris que licet principaliter
nos tangant tu per consequens michi (?) te et alios nobiles vni-
uersos et singulos orbis terre prudencium destinandum deuocionem
tuam attencius monentes et ortantes quatenus quicquid eidem
Magistro N. tibi ex parte nostra super eisdem seruiciis nostris expediet
viua voce tamquam ab ore nostro prolata tua indubitanter credat

deuotio et adimpleat cum effectu ut deuotionem tuam pro ut ex
cellenciam meam decet sinceris gratie affectibus et condignis
retributionibus consequamur. etc.

Diuinam attendens prudenciam. B. de v. fidelis meus nobis expo
suit cum querela quod cum inter G. mulierem et nepotem suum ex una
ex tutatore agentes ex parte una et G. de eodem loco ex altera
super possessione quadam pendens et terminata coram G. de Spa
leto et comitatu firmianum iudice ordinario extitit uen
tilata in qua idem iudex deiure procedens sicut asserit pro ipso G.
tulit sententiam contra eum a qua idem G. senciens se grauatum ad
tuum examen se asserit appellasse postmodum quia assistente
B. de lauda iudice ac assessore fideli meo coram te partibus
ad uocatis et causae meritis ut uniis est non inspectis dictam
sententiam confirmasti eundem S. expensis in eadem ipso factis
pro B. predicta in tribus lib. contra iusticiam condempnando sed
uero. S. adictae sententiae confirmationem et predictam expensarum con
dempnationem senciens indebite se grauatum ad meam curiam
appellauit. Quare cum idem S. velit appellationem prosequi
supradictam in curia mea magna si t. pa. man. quatenus pas
sis coram super premissis lictum sub tui sigilli impressione uir
tute conclusae studeas statim utrique parti certo et peremptorio termino
assignato quo in curia se debeant presentare in premissis pro
secuturi iusticia mediante et eodem appellatione pendente
contra ipsum S. non facias nec paciaris fieri aliquid nouitatis
cum appellatione pendente nichil debeat innouari. Siquid
uero post appellationem ipsam ad nos interiectam attemptatum
de parte seu iudices tuos in statum pristinum reductum prout.

de iure nostris expedire et dedic titacionis et forma ad nrz an &c

Ro parte Conventus Monasterij sancti Pauli de Urbe fi delium nostrorum nostre fuit excellentie humiliter supplicatum Cum de celsitudinis nostre mandato castro tortorosi sancti Iu liani longe et glose sicut dicunt de districtu castrorum nostrorum propterea secure et quiete laborandi et exinde fructus recipien di et redditus ibidem ad monachorum eiusdem degentium sustentacionem licentia et securitate nostram de nostre benigni gratia impertiri dignaremur presertim cum ex eisdem possessio nibus et terris ad curiam nostram nullum emolumentum pervenit vel perfectus. Quorum supplicationibus benig. incli. fi. tue. pa. man. qt. si tibi constiterit ita esse apparte celsitu dinis nostre licentia petitam concedas quietam incorrata ex hijs posita contra eos nullam molestiam illaturas seu ab alijs permissuri inferri recepturus etiam ad cautela ab eis quod pro eos ali quod dispendium nobis vel nostris fidelibus non ferant &c sequitur

d maiestatis nostre presentiam nuper accedens L. fidelis nostre nostre cultum humiliter supplicavit ut cum castro sancti Iuliani quod a Monasterio sancti Pauli de Urbe tenebat et timeta bona sua que habebat in partibus Tiburtinis districta fuerint per guerrarum discrimina nec habeat unde vivat paupertati sue ad sue vite sustentacionem dignaremur misericorditer providere Supplicacionibus suis benig. incli. fi. pti. t. man. qtus de pro ventibus nostris qui sunt ad manus tuas usque ad summam x. lb denar. Senen annuatim debeas exhibere ab eodem de.

hmoi que sibi dederis apud ipam prudenciam recepturus etc.

Ro parte universitatis Cesene eorum fidelium exponitur ... ... multa servicia erga maiestatem vestram impensa per eos debitorum ... adeo ... quod de mobilibus bonis eorum preter fructus bladi et vini nil habent unde ... debita supradicta ... supplicatur ut de ipsis fructibus bladi et vini vendendi et apportandi ad terras fidelium per mare et terram eisdem licentiam concedere digneris de vestre maiestatis gratia speciali Supplicationi quorum nos ... ... ab ipsa universitate ydonea cautione recepta quod fructus ipsos ad terras fidelium et non infidelium deportabunt nec per alios facient apportari ipsis fidelibus nostris dictam licentiam excepta ... usque ad satisfactionem debitorum ... concedere debeas sicut melius videris ad honorem et cautelam nostri culminis expedire etc. Datum etc. sequitur

Um nonnulla castellanorum iurisdictionis tue et statuta castro ... quarum tenorem seu consuetudinem tam castellanis quam ... in stipendiis ... servientium ... castri et quibus castris ... de quibus ... ... expense ... volumus ... de predictis omnibus et singulis ... fideliter instruas maiestatem nullum ex castellanis qui ... sunt pro ipsa castri statuta seu ... per nostram excellenciam statuerunt sine iussione nostri culminis aliquatenus amoturus etc. sequitur

Rubrica — Cuidam commitatui ut ablata post etc.

Eiusdem comitatui ut Abbati post app(ellati)o(n)e(m)
resistere non postponant

Credens admonicatus m(aiesta)te clementiam p(er) c(on)ti(nui)s
de n. fidelis n(oste)r nobis exposuit c(on)tra q(ui)d(am)
q(uod) c(on)tra dudum a finis seu condempnacionibus
p(er) nos seu inquisitores n(ost)ros qui int(er) cu(r)atores vulgarit(er)
nu(n)cupant(ur) latis (et) factis cont(ra) eum olim p(ro) p(ar)te n(ost)ra(m)
i(n) quada(m) quantitate pecunie ad n(ost)ram curia(m) fuerit appellatum
vos eidem appellacio(n)i sic d(e)t(er)minime deferentes fide
iussores suos ad solvendum quida(m) quantitate(m) pecunie contra
iusticia(m) compulistis i(n) ip(s)ius p(re)iudiciu(m) (et) dampnu(m) cui
manifestu(m). Qui tu(m) m(aiesta)te cels(issi)mi humilit(er) supplicavit ut si
bi sup(er) p(re)missis dignaretur s(ecundu)m iusticia(m) provide(re). Nos
aute(m) quatinus nos in n(ost)ra iusticia favore(m) confer
re volumus a iusticia tamen discede(re) no(n) volentes. ip(s)ius
p(ro) supp(licaci)o(n)e benig(n)us in cl(e)m(enti)a f(ide)li n(ost)ro p(er) m(andamus) q(uatenus) si c(ontr)a post
appellacione(m) ip(s)am sic interiectam p(er) vos adv(er)sus eundem p(ro) (et)
vel fideiussores suos attemptatu(m) est in statum p(ri)stinu(m)
revocantes sine difficultate qual(ibet). pecunia(m) ip(s)am
a d(i)c(t)is fideiussoribus extortam restituatis eidem
ita q(uod) p(ro) hiis ulterius clamor ip(s)ius p(ro) iuste n(ost)ro vel
in no(n) feratur. Nam p(ro)cul dubio p(ro) pte commoditate
(con)ve(r)sis p(ar)tibus et confluentibus ...ntiis n(ost)ris in
tu(r)p(e) excellencia n(ost)ra(m) noviter tam appellaciones
tandem sive commissam p(er) excellenciam nostram
p(ro) de n. cognoscendam p(er) eandem a fine debito t(er)
minandam// Concedit licencia quibusda(m) de capiendis
hiis qui portant victualia ad rebelles

Cum fidelitati v(est)re volumus p(er) p(rese)ntes q(uod) p(er) nos
...rum ad honore(m) culminis n(ost)ri (et) in ...p confusi
onem rebellium q(uonia)m ad supp(licacio)ne(m) p(ro) de n. latoru(m) p(rese)ntiu(m)
fidelis n(ost)ri qui (et) fr(atr)es sui o (et) p. p(ro) fide maiestatis
n(ost)re servanda sic assu(n)t de fra(n)cia fuerunt ...ati (et) plu
ribus aliis in fideles n(ost)ros q(ui) (et) p(ro)p(r)iis capiendi
ubiq(ue) eos i(n) mari invenerint vel in terra v(er)o
tam fideles q(uam) infideles. qui victualia seu merces
ad rebelles n(ost)ros (et) n. vel ad alias terras n(ost)rorum
rebellium reportarent licencia(m) duximus concedendam
Qualit(er) comunitati n(ost)re p(er) m(andamus) q(uatenus) in p(re)d(ic)tis p(ro)cedit

fideles nros impedire seu molestare aliquatenus non presumentes ymo eis in expedient et ab eis requisiti fuitis de tis omne auxilium et via obsequie reuerentia maiestatis ita tamen quod ad offensionem nrorum fidelium occasione predicta et eorum maxime qui litteras nre securitatis ostendunt manus aliquatenus non extendant // Capitaneo ut concedat licentiam vendendi et portandi bladum fidelibus

D maiestatis nre prouincia accedens .n. de .. fideles nri qui exstiterunt fui .b. et .G. pro fide maiestatis nre strada expulsi de sterra sua dt prescripto et fratribus suis humiliter supplicauit ut sibi .C. salmas frumenti de .. extrahendum et illud pro toto anno ad fideles terram apportandi et vendendi licentiam concedere de nra ma dignaremur nos supplicationibus benignius inclinati f. t. p. m. quatenus ab eis ydonea cautione recepta de hominibus de .. quod bladum ipsum ad terras fidelium deportabunt licentiam pro parte nra ut eius concedas eidem ita tamen quod diricti proinde ius quod curie nre competit integre persoluatur // Cuidam comiti ut quedam heremi non debeant in suis heremi molestare

Pro parte conuentus heremitarum sce crucis anell nrorum fidelium fuit in nra prouincia imp expositum cum quelibet quidam fres et oblati hospitalis de .. eorum proprio motu et libera voluntate submiserunt et obtulerunt se et hospitale predictum heremi nomine subsequenter predictos fres et oblatos ipsos corporali possessione tradita bonorum omnium hospitalis eiusdem sindico heremi nominati vos autem predicta tenuta seu bonorum omnium heremi ipsum contra iustitia spoliantes detinetis tam in eiusdem heremi grauamine non modicum et preiudicium manifestum Quare cum pro preiudicium heremi a parte ... pro parte nre fuit excellen humiliter supplicatum ut eisdem fratribus in predictis dignaremur pro iustitia prouidere f. n. p. m. q. sic ita bonis eisdem integre restituens eos predictorum occasione nulla molestiam indebite inferatis bona ipsa eos possidere et frui eis prope perpetuitatis pacifice et quiete ita quod pro hoc nris aurium ipsorum iustitia ad querimonia de nobis ulterius non ferat et si ius nos hic contendatis illud apud competente iudice ordine iudiciario prosequi studeatis

// Capitaneo necnon permittat fideles molestari
contra gravamen eis concessam

[C]um pro parte universitatis de .. nostrorum fidelium nostra
fuit proinde nuper expositum cum querela quod tu ipsi
quod ulterius esse possit terra eiusdem castra munitorum sic attollens
fidelium obvulerunt et impediunt prout dudum ab excellentia
nostra in mris maius receperunt per ipsa in mandatis
quod que consueverunt ab aliis exactionibus et servitiis esse
immunes nuper per dilectum fidelem nostrum capitaneum in comitatu Arcij per dilectum filium nostrum fratrem de Anthiochia
ordinatus tu in retinendis eorum Iamis quod in contractu
pecunie datur pignoribus ab eisdem et aliis gravaminibus contra ipsos illatis multipliciter aggravant
super quibus licet plures litteras tuas obtinuerint a capitaneo memorato idem tamen capitaneus mandatis tuis non obtemperans ut abmiceptis gravaminibus
resilire contempnit in ipsius universitatis preiudicium
non modicum et gravamen Cumque pro parte eorundem nostrorum
fidelium nostre fuit maiestati humiliter supplicatum ut ipsis
fidelibus nostris tantis gravaminibus oppressis dignaretur
nostra celsitudo misericorditer providere nos ipsorum supplicationibus
inclinati fidelitati tue per presentes mandamus quatenus si tibi constiterit de premissis contradictionis
faciens et perpetuas sicud iuri et honori nostro videris et
qualitati negotij videris expedire // Capitaneus ut certum debitum ab Episcopo solvatur de bonis ecclesie suo
liquidis adhuc fisci
[..] tuus fecit pro parte sua et fratrum suorum nuper expo
suit coram nobis quod cum olim C. episcopus de .. eis
certam libram capitulum mutuum teneretur eodem episcopo sublato de
medio non fuit eis de dicta pecunia satisfactum et
quod de bonis ipsius ecclesie satisfieri sibi in dicta pecunia mandaremus Cum igitur nostrum fiscum locupletari in
aliena iactura nolumus fidelitati tue per presentes mandamus quatenus vocatis predictorum
creditorum super hoc audias diligenter et si tibi constiterit
de predictis de proventibus ipsius ecclesie solvas eis pecuniam supradictam ita quod propterea in aliis maturis curam
non graveris dum tamen prestes quod hoc contractus malos
qui in contractu interfuerunt eisdem non per

instrumenta solemus de supplicantium aure precibus atten
tius prosequi nec per collusiones probationes vel mania
instrumenta solutorum eum debitorum sestum nr contingat
in aliquo defraudari // Eidem super eodem vel quasi
ex parte A. de N. maiestati vestre fidelis tota ex
cellentia vestra nuper exposuit continet cum querela quod
cum ipse mutuavit quondam firmani episcopo l. libras
tunc in firmana civitate residenti sicud patere asserit per pu
blicum instrumentum nec sibi fuit de predictis per eundem
episcopum seu personam aliam per eius parte aliquatenus satis
factum et bona ipsius ecclesie parvam curia parentis
quod parte ipsius A. fuit excellentie vestre humiliter supplicatum
ut sibi super hoc dignaremur misericorditer providere nos
supplicationibus ipsius he inclinati fi. t. p. m. q. q. si tibi constiterit
de predictis de proventibus ecclesie supradicte quos curia nostra
tenet eidem A. restitui facias pecuniam supradictam
dum ty us ut supra / Eidem ut non molestet eum
qui bona quedam emerat ab episcopo memorato
Ad maiestatis vestre providentia accedens P. de N. fidelis
noster nobis exposuit cum querela quod cum olim
P. den firmani episcopus tunc residens in episcopatu
predicto sibi particulas quorundam locorum vendidit pro certo
cum omnibus iuribus ad ipsum spectantibus in qui
busdam aliis castris prout in publico instro venditionis
ipsius inde confecto premonitum episcopi sigillato ple
nius dicitur contineri Tu sicud ipse dicit occupando in
ra non permittis eundem particulas ipsas recipere ac ha
bere in ipsius gravem dampnum et preiudicium malum
Cumque idem P. fidelis noster excellentie vestre humiliter
supplicaverit ut sibi super premissis de remedio nostra dig
naretur secundum iustitiam providere nos ipsius supplicationibus
inclinati fi. t. p. m. q. q. si tibi constiterit de premissis et
antea quam dictus episcopus ex lesa conscientia maiestatis
commiserit venditionem ipsam fecit eidem ultimus ipsum
de predictis contra iustitiam non molestes nisi forsan ad
hoc aliqua iusta causa te moveat quia mandatum
primus executione suspensa cum vestre rescribas
Capitaneo ut ad curiam citent qui alios in sua pos
sessione molestat

Ro(gante) o(rdine) e(t) B(?) fidelium nostrorum ut fuit porrecte
ac supplic(atum) q(uod) cu(m) castro et homines de .. cum suis
p(er)tinentiis et iuribus ad eos p(er)tineat pleno iure
fi(deles) t(ui) et r(egni) de .. fideles m(ostri) sup(er) possess(ion)e castri p(re)dicti
sub p(re)textu p(r)iuilegiorum eis a maiestate n(ost)ra concessi
eos molestant cont(ra) iustitiam (et) p(er)turbant sup(er) qui
bus conquerentes ip(s)i uoluit ip(s)os in n(ost)re maiestatis
cur(ia) conuenire f(idelitati) t(ue) p(er) m(andamus) q(uatenus) sup(ra)d(i)ctos a(d) c(uriam) r(egiam) ex
p(ar)te n(ost)ra ac in[?] citate u(e)l citari u(e)l citatos ut xxx(?) die
post citatio(n)em cu(m) in c(ur)ia n(ost)ra cur(ie) debeant comparere
p(re)fatis conquerentibus i(n) iure de iure in ui(n)dicando re
sponsuri diem u(er)o citationis ac forma(m) tenorem p(re)
sentium continentem et cora(m) quib(us) eos citaueris tuis
u(e)l n(ost)ris l(itte)ris tuo uel n(ost)ro sigillo munitis seu pu
blico instr(ument)o n(ost)re cur(ie) rescribas q(uod) si ad p(re)dicta exequ(en)
da non possitis ambo // interesse // p(re)ter alt(er)um
p(re)dicta fidelit(er) exsequatur // Respondit audi(en)
nobili et commendat cum desfidelitate etc.

3 Exigunt (?) exegit s(er)enitas n(ost)ra l(itte)ras quas n(ost)ro
culmini destinasti (et) plene intellectis uniuersis
(et) singulis que p(er) easdem l(itte)ras intimasti de
uotionis tue constantiam uelud qui in seruiciis n(ost)ris
ab exordio renouimus constanter et talem extitisse (et)
quia nup(er) te exposuisti n(ost)ris beneplacitis et manda
tis dignis te laudibus extollentes deuotionem tua(m)
s(er)uire uolumus nos in firmo p(ro)posito gerere ut p(ri)mus
collatis iam dudum s(er)uiciis n(ost)re s(er)uiciis digna
suo t(em)p(or)e respondemus alia tuis forma ulterior

Capitan(eo) ut amoto castellano uel castr(o) in nouo
castellano assignet

Cum de p(ro)ditor(e) W. Filangerij fidelis n(ost)ri plene
confisi eu(m) castellanum n(ost)ri castri .. duximus
statuendu(m) ut honore (et) fidelitatem n(ost)ram
custodiat (et) conseruat fi(delitati) t(ue) p(er) m(andamus) q(uatenus) castrum ip(su)m
arma (et) res omnes que in eo sunt eidem r(egi) statis
assignari de omnib(us) que assignata fuerint tria
inuentaria fiere ca scrip(t)a ostia f(idelitati) statis ad cautelam
quorum unum penes se resignans retineat castel
lanus aliud penes curiam r(egiam) et remaneat ceteris uo

pfidelem nuntium nec curie veniatis. Cuidam
nobili ut precedat ad regimen civitatis cui preficiat eum
in potestatem . Et cetera.

E tua prudentia et legalitate confisi te civitatis potestatem
... per anno futuro duximus constituendum. Si
ut per m. q. q. ad predictam civitatem te conferas potestariam
tandem ad honorem et fidelitatem nostram et pacificum statum
ipsius regionis vel civitatis debeas fideliter exercere. Iuxta
mihi placitum quod statuta civitatis eiusdem et consueto da
to predecessoribus tuis salario sis contentus. Damus
enim consilio et communi civitatis eiusdem nostris literis et mandatis
ut tibi in omnibus que ad ipsius potestarie officium spectant
tate nosantur eodem anno intendere debeat ad hono
rem et fidelitatem nostram tamquam audientie nostra statuto de
bito et consueto tibi salarium persolvi. Communi
tatem civitatis eiusdem ut ad potestati pareat et intendant.

Vim de prudentia et fidelitate ... confisi ipsum potestatem
tem nostrum per anno futuro duximus statuendum. Si
per m. q. q. eidem ... fideli nostro in omnibus que
ad eiusdem potestarie officium spectant nostrum parere
per eadem anno et intendere debeatis ad honorem et fidelita
tem nostram tamquam potestati a nostra maiestati statuto de
bito et statuto salarium persolvi. Damus enim eisdem ...
... literis in mandatis ut terram ipsam conservare personaliter
et potestaria eandem ad honorem et fidelitatem nostram de
beat fideliter exercere iuxta mihi placitum quod omnia statuta
civitatis eiusdem et consueto salario dari suis predecesso
ribus sit contentus. Laudat capitaneo et commendat
eum de processu et iustitia qualiter sit processurus.

Consueta benignitate recepit excellentia nostra literas
per tenorem quarum destinatas et ipsarum continentia
audivimus diligenter super eo sane quod scripsisti te propter
quedam huiusmodi ... de statu civitatis ...
que tibi videbatur obliqua et magna multitudine et
... personaliter gressus tuos ... festi
... duxisse. Et ibidem ... inde diligenter
inquisitis et caute que ad cautelam fervitutis ipsorum
coquirenda ... quosdam qui videbant magis
esse suspecti per personas capi faciens ipsos faciatis
cum diligentia custodiri. Tunc gaudere ... et

indifferentiam evidente(m) que circa n(ost)re celsitudinis aug-
mentu(m) in hiis (et) aliis te appone(re) plene cognoscimus
no(n) immerito co(m)mendam(us). Ver(um) tu cum p(ro)ditor(um) depres-
sione(m) rebellium q(uan)to efficacius inpe(n)das re studiosium fo-
re credim(us) (et) attentu(m) q(uod) p(ro)p(ter) mor(um) fidelium salutarem
defensio(n)em milites tue iurisdictionis dudum inposi-
tos equis (et) armis velim(us) esse munitos (con)tra q(uod) p(ro)pter
defe(c)tum equo(rum) (et) armo(rum) fu(tur)a n(ost)ra no(n) remaneant
inp(er)fecta. dis(cretioni) t(ue) p(recipiendo) m(andam)us q(uatenu)s sic instanti(us) (com)pellas (et) facias
q(uod) omnes tue iur(isdi)ctioni subiecti qui equos re-
tine(re) debent (et) arma sibi ipsi ut convenit sine
mora q(ui)buslib(et) p(re)parati ad n(ost)rum servitium tecum lauda-
bilit(er) possint. Sup(er) aliis que sup(er)ius scripsit celsitudo
n(ost)ra p(ro)curare curabit(is) p(ro)ut honori n(ost)ro videri(tis) (con)-
expedire. Tu v(er)o in hiis (et) aliis functionis n(ost)ris (et) max-
ime circa custodia(m) civitat(is) Taurini talem pugil et
studiosus inve(n)das ut ipa (com)pu(?) pates efficacia (et)
excellencie n(ost)re oculis te in(n)ota sollicitudine commendabi-
lem rep(re)sentes. // Erig(itur) cuidam no(bi)li p(ro)sp(er)u(m) adven-
tum suum in regni

Ad exhilarationem animo(rum) tui (et) alio(rum) n(ost)ro(rum)
fidelium quib(us) attentius absentia nostra
solitudinis materia(m) suggerebat. p(ro)sp(er)is feli-
cis n(ost)ri reditus nuntios ad te duxim(us) destinandos
fidelitate(m) tua(m) scire (et) gaude(re) volentes q(uod) negotiis p(ro)s-
p(er)is salubri(ter) p(ro)voto dispositis XI p(rese)ntis mensis
marcii apud ponte(m) Tremuli cum victorioso exer-
citu n(ost)ro feliciter venim(us) abinde in regnu(m) duce
d(omi)no felicibus auspiciis p(ro)cessuri // Capitaneo ut
p(ro)videat annuati cuidam nobili de p(ro)ventibus cuius-
dam ... [illegible]

De n(ost)re maiestatis p(rese)ntia accedens I. d(e) .. fidel-
is n(oste)r celsitudini n(ost)re humilit(er) supplicavit ut cu(m)
p(ro) fide culmini n(ost)ro servanda derelictis omnibus
bonis suis ac cunct(is) ipa velud alim fidelib(us) n(ost)ris des-
cedendo adv(er)sa fu(tur)a iugi(ter) memoratur(is) tam eisdem
p(er)stitit (et) p(er)manet fidelis (et) devote nec habeat
unde se (et) suos alat ad sui (et) suo(rum) cum sustentatio(n)em

sibi pervenitur esse quas ultra C libras diu tenuo as
tendere nos suis supplicibus benivoli sit t. p. m. de fructi
bus seu redditibus esse supradicte eidem fideli nostro fa
cias usque ad quantitatem predictam decreto responderi aut
de fide sufficienti caveri et dissuadeas in antea ad nostra
servicia annuente // Item super eodem vel quasi
Cum franciscus fideles et devoti nostri qui prima
vestate nostra suadente servitia exhibuerunt et post
modum culmini nostro grata servitia prestiterunt ob
ipsorum devotionem sinceram a maiestate nostra velimus
ad presens privari imponatur ut de obsequiis gaudeant
eam contribuere et ad prestanda maiora decreto animentur
sit t. p. m. quod de collecta civitatum iurisdictionis tue nobis
mandatum nostrum celeriter colligenda eisdem fidelibus
nostris pro parte culminis nostri mille lib. parvorum debeas
exhibere et de hiis que eis dederis ad cautelam a
predictam ydoneam recepturus // Cuidam co
mitatui restituantur equos eis qui perdiderunt
in servitio curie. R.
Supplicavit excellencie nostre R. de .. fidelis noster quod
cum ista estate proxima in Lombardia cum aliis
militibus a nobis missus fuit sicut dicit et con
stabularii cum duobus equis per eisdem nostris serviciis contin
uo unus equus suus morte naturali periit alter morbo
suo effectus per nos qui vendiderit eundem restitutorem
ei fieri tam mortui quam morbo affecti intenta statuta nostra
et ut iustum est de nostra magna dignacione sit t. p. m.
quod si nobis ita esse constiterit et quod sine culpa et neglige
ntia sua dampnum pertulit in predicto prefato R. fideli
nostro restitucionem equorum ipsorum secundum statuta nostra et ut
iustum est eidem facere procuretis Ita quod iusta de te
non super sit coram maiestate nostra materia conquerendi // Sor
bannitio facta contra omnem homicidam non comparentem in iudicio
Cum E. de .. civitatis pro morte J. de .. coram no
bis non comparuit in termino peremptorio sibi assignato
ipse vel procuratore alius qui eiusdem vellet absentiam
excusare de cuius citatione constat nobis per publicum
instrumentum Ideoque propter eius contumaciam auctoritate offi
cii nostri sorbannimus eundem in persona et rebus si

hunc ad dies decem ad mandatum nostrum venire cessavit et quitumque offendit sit impunis// Sententia condempnationis lata contra quandam communitatem quod non cepit homicidam

Cum constat nobis per inquisitionem factam parte curie communitate de mandato nostro quendam homicidam fuisse commissum in territorio de quodam homine qui propter notabatur eo quod homicida captus non fuit detentus iuxta ordinationem factam per nos de capiendis et detinendis homicidariis et malefactoribus eandem communitatem et homines dicti loci auctoritate officii nobis concessa in quinquaginta libris Turonensium condempnamus solvendis hinc ad dies decem magistro Martino receptori pecunie nobis ab imperiali celsitudine deputato sub pena dupli moderata pena C Turonensium inducta et imposita per nos de capiendis homicidis propter modicam quantitatem hominum corum etiam paupertatem// Capitaneo ut assignet quibusdam duorum castrorum qui propter fidem suam fuerunt expulsi etc.

Cum per guerris et turbationes Sicilie que reg. et ca. patr. de ... fideles nostri maiestati nostre exhibuerunt et exhiberent incessanter et propter exceptam et indubitatam fidem eorum quam constanter erga nos et Siciliam nostram immutabilem servaverunt volumus eos munificentie nostre beneficiis feudare fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus omnes castrorum Motelle et Motis site in iurisdictione tue eisdem fidelibus nostris statuas decreto exhiberi et eundem castrum Motelle in castellaniam et quod reddendam usque ad certum tempus concedas eidem ita tamen quod termino ipso completo castrum ipsum nostre curie infallibiliter reddere teneatur// Potestati quod eos qui bona sua inter creditores distribuunt ad solvendum decimam tunc non cogant

Libellum Johannis de ... fidelis nostri nobis oblatam petitio continebat quod cum ipse pluribus creditoribus esset videns bona sua ad suorum solutionem non sufficere debitorum inter creditores eosdem tamen pro quantitate bonorum suorum et pro quantitate debitorum ipsorum sine ulla prelatione creditorum distribuit bona sua nec inde sibi remansit aliquid unde ducere valeat vitam suam nos sibi indigo in-

sibi impotenti et indigenti ad instantiam suorum creditorum
precepta sit de satis desolvendo ob que precepta de man-
dato nostro compellentur/ de enim nichil nunc continget.
Cum igitur a predictis sibi eo supplicant super predictis super iustitia
providere nobis imperiali auctoritate mandamus quatenus si nobis
constiterit de premissis contra debitores cautione prestet
de preceptis huiusmodi facies ut iustum fuerit desistere
auctoritate ulterius dicte. A. coram nobis coget et nunc querelam
// Ut capitanei forbannitos et in curia presentent
omnibus universis prioribus rectoribus terrarum et aliis
nostris imperialis officialibus imperii fidelibus presentia
constitutis presentes litteras inspecturis etc. Cum ob accusationem
coram nobis factam per. B. et G. de .. pro eo quod interfecerunt
dominum Jo. abbatem de .. corporis domini hospitalem et eidem
. B. plurima intulerunt dampna ipsius bona temere
devastando prefatos C. et G. legitime citati fecimus ut
coram nobis comparere deberent super dicta accusatione
de iure in iudicio responsuri qui ipsi ut eorum contuma-
tia et inobedientia exigente et quia pro parte imperialis curie ipsorum
nunc bona mandavimus annotari propter quod volentes accu-
satos eosdem de tam nefando excessu remanere
aliquatenus impunitos et ut penam pro qualitate delic-
ti cognoscant auctoritate imperiali predicta nobis per initium quo
tam ad supplicationem .B. accusationis prefati quam etiam ex offi-
cio nostro propter eo quod mandatis nostris obtemperaverunt inc-
modatos C. et D. accusatos et exbanditos a nobis per
personas capere et eos sub fida custodia adducere pri-
mam destinationem cunctis malefactores eosdem in ...
bris et eorum districtibus manere vel esse nullatenus permansuri
// fforma exbannitionis facte contra contumaces ac-
cusatos de homicidio
In dei nomine Amen. Nos frater de Anthiochia etc.
accepta querimonia B. blaua de monte .. qui ac-
cusavit G. filium .. et eius fratrem qui interfecerunt
dominum Jo. Abbatem ecclesie .. corporis domini hospitalem Accusa-
to contra eos de incendiis vastis et dampnis illatis et
factis quod eosdem eadem ipsos fecimus citari fecimus et
peremptorie // pro noto .B. de eodem loco pluribus vicibus

sicud de citatione constat per publica instrumenta eiusdem
notarii manu confecta Cumque prefati b. et m. non venis-
sent et diu ultra terminos eis datos fuerint expectati
consideracione et contumacia imperiali auctoritate qua fun-
gimur eos in personis et rebus eorum banniendos duximus
si fuerit ad certam dies admandata non venerint qua-
re tam criminali processu coram nobis fuerunt attestati
et contumaces exstiterunt ut eidem pena quod quicumque
eos capere dictum in aliqua offenderit habeat impunis
et quod ipsorum bona ad opus imperialis camere debeant anno-
tari atque nulla communitas seu persona eos audeat
receptare sub pena eis in nostro arbitrio infligenda donec
in eorum contumacia perseverent Datum Sub anno
domini etc. Imperante domino F. dei gratia Romanorum Im-
peratore [illegible] tercio regni // Quod nobiles et
alii potentes conferant in datiis et collectis in universitate
Disseri (?) Sindici universitatis de [illegible] imperii fidelium
accepimus de novo querelam quod cum homines ipsi
pluribus et variis imperialibus serviciis sint
ultra quam eorum facultas suppetat pergravati quidam videlicet
eiusdem terre tam nobiles quam alii qui se cives novos ap-
pellant sub nobilitatis pretextu conferre cum eis in da-
tiis et collectis predictis imperialibus serviciis consequendis
iuxta quantitatem facultatum ipsorum recusant in ipsius u-
niversitatis preiudicium et non modicum detrimentum Cum
quod sindicus memoratus pro parte universitatis eiusdem eis sup-
plicatis postulavit predicti nobis [illegible] quod si nobis
constiterit [illegible] prefatos nobiles nisi speciali privile-
gio eis ab imperiali maiestate sive maiestate concesso sunt
exempti et memoratos qui se cives novos appellant
non sunt [illegible] qui per [illegible] et
[illegible] defendant [illegible]
rie prefata in datiis vel collectis [illegible] [illegible]
[illegible] quod pro quantitate facultatum suorum [illegible]
que tenent in eiusdem terre territorio ad [illegible]
cum universitate prefata in datiis vel collectis collatione qua
conveniunt compellatis // Forma petitionis in approbata
forma imperatori et porrigenda etc.

v nobis serenissime imperator, huius fidelium protectore
et benefactore G. de .. qui audacter et secure possum
et debeo dicere salva conscientia coram deo et vobis quod semper
fidelis extiti et existo et ex quo fuere potui in tessane
in vestris servicijs mansi et maneo suppositum me me. Et
tam olim ego et progenitores mei fideles vestri habue-
rimus et tenuerimus contra potentem talis terre quam imperator
ad demandatum vestrum reduci fecistis super hoc misericordie
vestre providentes dignemini equivalenti cambio providere propter
quod in servicijs vestris valeam continue permanere et me cum
familia mea ad honorem vestrum et meum commodum
sustentare. // Littere securitatis et conductus nunciorum in-
eundo et redeundo

Missis etc. Cum l. comite de .. et h. de .. nunc
ine nuncios latores presentium fideles nostros ad partes
Papie pro quibusdam arduis excellentie nostre servicijs
destinemus fidelitati vestre precipimus quatenus eos cum equis familia et rebus
secure permittatis in eundo et redeundo transire nullam
eis molestiam inferentes nullumque ab eis pedagium
exigentes quin immo ad requisitionem eorum in celeri et
securo conductu providiatis eisdem ita quod processum eorum
ob defectum vel moram conductus impediri vel tardari
aliquatenus non contingat. // Super inquisitione facienda
super quibusdam articulis contra moniales

videm contra moniales quasdam sancta pulcam de ..

Super quibusdam articulis quos tibi mittimus presen-
tibus inclusos per fratrem tremoli fidelem
nostrum tibi commisse scripsimus inquiri mandavimus veri-
tatem. Cumque perquisitionem eandem non fuerit plene super
nostro beneplacito satisfactum propter quod inquisitionem volumus de
novo iterari fidelitati tue precipimus quatenus exinquisitionis predicte suffra-
gio tuo auxilio studio et sollicitudine tua veritate de
hijs diligentius inquisita. Si moniales ipsas super pre-
missis inveneris culpabiles extitisse eas de locis
eiusdem monasterii tremoli expatriis videlicet statim eiicias
et bona ipsarum ad opus curie nostre capias et facias fi-
deliter preservari. Si autem per inquisitionem quam inde te facere
volumus eas fore repereris super predictis articulis innocen-
tes cum pena teneri non debeat quos culpa non gra-
vat monachas ipsas in locis predictis morari facias

bricen· patiaris bona eorum omnia pacifice percipere
interim dum dictus veritas inquiratur moniales ipsas
in aliquo non molestes nec patiaris per alios molestari
Quidquid feceris dictus michi tunc rescripturus// Respon-
sum significat rumorum et hortatione etc

Intellectis per nos et maiestatis vestre serenissime litteris graciarum recep-
tis rumoribus de victoria et triumpho per vos lau-
dabiliter habitis contra rebelles imperii exinde gaudi-
um concepimus in nostro studio cuidens et sollicitudi-
nem vestram non immerito commendamus. cum operum vestrorum
patens efficacia in hiis et aliis vestram fidem sinceram
quam erga imperatoriam maiestatem uestissimi geritis
et habetis commendabile representet. Et cetera quod ad
gaudium noua ardua et prospera de successu quod accidit
de curie presentem· vobis presentibus intimamus Nouitis
igitur vos ab illustri viro domino B. vestro domino fratre de Antiochia
vestra ut vere cum ad omnimode exaltationem sacre imperatorie
maiestatis intendere tamen in remissione aliqua teneamus
vos ex parte sanctissimi patris domini nostri instanter re-
quirimus et vestram rogamus attentius quatenus quantum sit vnique
ita imperialia obsequia ad que nos dudum vigiles et
solliciti extitistis ita ad presens et in futurum more solito et
magis si dici potest in omnem augmentum et honorem imperialis
culminis assistentes per operum efficaciam in actibus quasi
inibi conimplis in conspectu sanctissimi patris nostri per essen-
tiam operis te demonstret laudabile certamen. Preterea no-
vis per presentes quod littere prefate ex parte eiusdem regis il-
lustris karissimi fratris nostri nobis presentate fuerunt primitus
nostrum specialem deduximus in actu quod sanctissimus pater
noster apud Chaurinum existens intellecto primitus imperatorum
nefando processu nec curauit ipsius prima sollicitus
veniendo in brachio extento et manum potenti ad
ipsorum proterua malicia ut conuenit totaliter refrena-
dum et tum iam cum inenarrabili exercitu adtasse appli-
cuit quod prima et ipsorum ad caput pontis ciuitatis ipsius
quod ad alteram partem illius terre ceperit expugnari fecerit
omnem expugnando tamen ciuitatem ipsam quod circumdatam.

Bonifatiu(m) et alios plures imp(er)ii p(ro)ditores uelut mem
bra in eadem uictoriamus imp(er)ii capiet et conteret
p(ro)ut decet// Item eisdem sup(er) eadem cu(m) hortatione ho
ostiu(m) corda uelut imp(er)ii fideliu(m) deuotoru(m) de
p(ro)fectus nouis contingentibus recreari uolentes
de sinistro cu(m)ulo p(ro)uentu q(uo)d imp(er)io accidit eor(um) malitia in
surgente ut una nobiscu(m) p(ro)inde recreari ad exaltatione(m)
s(an)c(t)issimi p(at)ris n(ost)ri et ad p(ro)uentu(m) eor(um) malitia refrena
dam qui via nam n(ost)re oblici fidelitat(is) in sinistram
p(ar)tem eor(um) p(er) uos animos conuerterunt assumpt(is) uiribus
u(est)ris et alior(um) imp(er)ii fideliu(m) auxilio n(ost)re i(n) manu
forti conu(er)sos auxiliu(m) p(re)d(i)c(t)e intendamus u(est)ra noscat
sinceera deuotio et commendanda fidelitas nos a magno
imp(er)io d(omi)no H. illust(ri) rege Bauarie recepisse l(itte)ras in
hac forma nobili uiro F. de .. ut uoletes ergo p(re)dicta
omnia cu(m) celeritate qua conuenit consequi p(ro)ut decet nos
ex p(ar)te s(an)c(t)issimi p(at)ris n(ost)ri instanter requirim(us) et exp(re)ssa
rogamus et contam(us) attentius q(ua)t(enus) statim recepcis p(re)sen
tibus more solito fidel(ite)r et deuote curia imperialia ob
sequia eor(um) more cura uigilem adhibentes equis
et armis apparatu laudabili faciatis quemadmodum
tam grande negotiu(m) expostit ad p(re)sens ita q(uod) ad a(n)c(t)a
liam requisitione(m) u(est)ram tam fidelit(er) q(uam) laudabilit(er)
una nobiscu(m) si opus fuerit p(ro)p(ter) p(re)dicta ut conuenit ue
niatis// De remissione militu(m) ad suiciu(m) cu(m) sinistris(?) c(ir)ca
cum hortatione

Milites u(est)ros ob n(ost)re reuerentia maiestat(is) ad u(est)ra
s(er)uitia deputatos quor(um) s(er)uitia p(ro) op(er)u(m) efficatia
satis grata gerim(us) et accepta p(ro)uidim(us) ad p(ro)pria remitte
dos et quia nos u(est)ri certos fideles u(est)ros de u(est)ra
ad s(er)uitia n(ost)ra fore cognoscim(us) p(ro)mptiores fide u(est)ram
constante qua ab experto cognoscim(us) dignus dignim(us)
laudibus commendados mouentes fidel(ita)te(m) u(est)ram p(ro)
et hortantes q(ua)t(enus) iuxta solitu(m) erga n(ost)re serenitatis
augustu(m) et obsequia grosa u(est)ra parata consistat deuo
to ita q(uod) ipa op(er)u(m) efficacia semp(er) in excellencia n(ost)re
oculis uos commendabiles reputet// De stat cum
da militib(us) qui equos arma et alias res i(n) exercitu p(er)diderunt//

m Sutes vri latores presentium fideles vri qui dudum per
nos ob vre reuerentia maiestatis admissa seruicia
destinati in eisdem seruicijs fideliter permanserunt
conuellen. vre sublimitati supplicant ut cum ipsi probis et
quidem vris in eisdem seruicijs in partibus tremon. contra per
menn. et alios proditores vros fideliter mora trahent. vo
bisum de mandato vri culminis spali plura sic asse
runt grauia dampna passi tam de equis eorum et re
bus alijs amissis quam de destructione domorum suparibus
proprijs in victoria factorum ipsis fidelibus vris qui ita
dampna passis predicta dignaretur vra serenitas pro
uidere Cumque eisdem fidelibus vris qui ita seruicia
vra multiplicia laborare obsequiosa ipsa damp
nosa esse non debeat sed potius fructuosa ipsorum
supplicationibus bellicis inclinati. si premissis quod si nobis constiterit
depremisse dummodo non repugnet tunc sine statim
in iusta extimacionem eiusdem equorum amissorum et
dampnorum ipsorum restitucionem debita debeatis eisdem
fidelibus vris restituere ne ab hoc iuste cogantur
culmini vro querimonia vertere et ad futura obsequia
vra et eius eorundem in postmodum facienda torpeant
in aliquo vel tempestant// Informa iustic. ad resti
tutionem rei ablate prouolentiam
6 Videmus Gerhardi de .. fidelis vri culmini vro
porrecta peticio continebat quod cum prior eccle
sie Adriani de tunc tempora tenetur in quadam pecunie quan
titate et mota questione per eundem G. super dicto de debito su
perdicto coram potestate aream tunc temporis presidente contra
rectorem eundem eiusdem rectoris contumacia exigente
in possessione bonorum eccle et rectorie predictorum inductus
extitit mediante iusticia per potestate prefatum. Nunc L. qui se
eiusdem eccle rectorem dicit possessione ipsam abeadem
G. in iniuria potencia propria temeritate quibus contra predictum R. de obla
ta sibi possessione coram potestate arctino querimonia
proposuisset idem L. allegans priuilegium clericale subiip uos
potestatis examine predicto G. recusauit de iusticia re
spondere Cum ergo idem que querens sibi super iusti
ciam postulauit prouideri nos ipsius supplicacionibus &c

mich. fr. t. requirenda duximus attentius et hortanda dil. man^tes quatinus tota temporibus et qui de iure fue rint evocandi legitime convocatis causam audiatis et eandem ipsam terminetis taliter quod ut postulat ordo iuris nec per defectu iustitie alia pars iusta sit de no bis materia conquerendi. Responsalis in eandem formam

B enigne receptis tuis litteris quas nuper tua devo tio nostro culmini destinavit super omnibus et singulis que ipsarum tenor explicavit per v. de n. dilectum fidelem nostrum quem dudum ad partes ipsas transmisimus supla catum nostrum ubi plene revolvimus dixisse. Item de eodem et significat se iturum ad illas partes

Intelligentes audivimus singula que litterarum tuarum nigro per ... vincis direxerat tenor exposuit Novus ita supplicatum nostrum esse ut tu firmus in firmo proposito veni endi Cremonam in brevi capturus ille que existen tius litteris nominasti ibidem tota vestra presentia debeat comparere. In forma iustitie de non molestandis religiosos contra privilegium

Ex parte prioris et fratrum hospitalis sancti Iohannis Ierosolimitani in presentibus tu querela nostre fuit expositum maiesti quod cum domus ipsa a maiestate nostra privilegium immunita tis obtinuerit de non contribuendo in aliquibus exactionibus et laborum collectis quam postmodum ratione possessionum et rerum aliarum quas in tuis tenet ipsa domus et tenet per tuos ordinarios tuos ad prius sic dicunt contra eiusdem privi legii nostri et statuti tenorem compellis eosdem ad exac tiones prestitas indebite persolvendas. Cum igitur supplica verint nobis prior et fratres sibi super hoc fieri iustitiam providere supplicationibus eorum benigne inclinati fi. t. p. m. quatenus si est. ita contra ipsorum privilegii et statuti tenorem memoratos priorem et fratres ad persolvendas exactiones ipsas indebi te non compellas nec permittas eos contra hoc in ali quibus molestari et si quid propterea ab eis iniuste ablatum eisdem restitui facias ut est iustum. Responsalis commendaticius de petitis et hortans ad futura

Gratanter recepimus devotionis tue litteras quas nuper culmini nostro fideliter destinasti et que continebant cum in eis diligenter vestra serenitas inspexit

Oz aut p litt̃ras vras tenorem demonstrata accepim⁹
fidelitate et devotõem uram qua constatem et sinceram
erga maiestate vram ugere cognoscim⁹ ab exordio de
serenitatis vre statu felici gaudẽ et q̃ iux requisitoni
o dño filij uri fre de Antiochia balistarios et armi
portates adp̃ti custodiam urã devoto destinauit
ibidm ꝑmis sumptib⁹ moraturos studiu et sollicitudi
nem uram ꝑmito duxim⁹ comedanda sꝫ u que
semp̃ ita obsequia ura ut actos fideles vros Tusie
fulsẽ ꝑ euidente opis efficatia consueuit manda
tes ꝑut et honoratẽs q⁹ semp̃ mõe solito ad ure
maiest augmentũ et grata culmini ure ꝑstanda
suicia nos offeratis cũ effcũ laudabili tam volun
tarios q̃ paratos gra q̃ sup̃ hoc in excellentie ure
oculis ipa opiũ efficacia fidem uram commenda
bilem reputet// fidelibus suis Tusie ut obe
diant capitaneo que mittit ꝑ exitu congregado
um ꝑ congregado felici exitu nro ad extre
ma depplatõem nroꝫ rebelliũ tempore co
gruēti eo videlꝫ quo Reges et principes solent
ad bella ꝑcedẽ ad ptes tusie que int̃ cetas ptes
et mebra Impij melẽs nobile reputat̃ .n. de ..
dil fidelem uram loco et uite nra ꝑuidim⁹ des
tinadũ cuncta uram moueriat⁹ affectẽ sunt ꝑ ma
dantes q⁹ sic gram uram carãm tenes et ullo
umq̃ ipe in maiest ure oculis cupitis complacẽ
ꝑ ꝑstitis actionib⁹ gratis et acceptis suicijs et pro
quibus que ꝑstatẽ nos expedit in ꝑnti magnifica
ꝑmia redempturi ꝑdcm .a. fidelem urum recti
pietes placid⁹ studẽ detet omnia que idm .a. ex
ꝑte nra ꝑcepit tamq̃ ab ore nro ꝑlata indubita
ter deuoto ura credat et adimpleat cũ effectu ut
ꝑ instatibus suicijs ꝑ nos culmi nro ꝑstitis in
antea ure deuotõis sinceritas in ꝑmiat⁹ ꝑpetuo
nostibus uri cordis// fidelibus suis commendans
eos in fide et animans eos in ipa
nod sic exp̃latoc a. de .i. sacri Impij in ro
mania capitanei gnalis dil sꝫ .vii. nup

accepimus et nos etiam expertum laudabilium testimonio
ita sumus ita prudentia vestra dudum mediante et honorem
nostrum efficaciter procurantes digna nos laude prosequimur
michi in favorem gratiam tanto nobis clarius pollicentes quanto
exacta negotiorum et temporis qualitate pensata grata nunc
nostrorum fidelium obsequia reputamus devotionis vestre
nostre constantia de qua plene confidimus animamus
attente quod sic ita omnia que honoris nostri commoda
et rebellium nostrorum confusionem respiciunt more solito
robore et animis exercentes quod vestre devotionis merito
gratias de bono semper in melius clareat coram nobis
et ad recompensandam fidem vestram dignis retributionibus
promotorum nostre munificentie dextera quasi pro debitum
inducat. // Clausula conclusionis que apponitur in
certis litteris commissionis

Delicate tue discretioni committenda ut mediatorum
et debitorum necnon negotiorum et temporum conditio-
nibus et qualitate pensatis id cum salubri deliberatione provides
quod nostri et honori nostro videris expedire // Rex R.
signat fidelibus suis regimen adventum suum de Alamania in regno

Orbis in votis generalibus prosperis superstitiose di-
latationis dispendiis prius paene quam nunc dumque
lugubre felicitatis eventum felices maiestatis
nostre processus dirige taliter in hereditarii regimi-
nis dulces applausus ut ex dispendiose mortis
excidio corda nostrorum fidelium doloris impulsus ex-
agitans non minus pro illius adjecimus quod ad casum ad-
ventus nostri in principio prius et maiestatis nostre desidera-
ta presentia digne consolationis suppleto remedio celerius
sedaretur obstitit vero tum in votis nostris retardatus
et postmodum voluntatis assensum impulsum sacri imperii ne-
gotium divina clementia magnificentie nostre submisso
cui in uno contemplanda regio debite gubernationis
habena submissa inconsulte illud quo non poterat nec
commoditatibus omnibus preterito super tuis salubri regie
provisa nostre celsitudinis lucerna non sine grandis in-
trancia consultationis librata pertinet nobis digna siquidem
gessisset previso sub tuis potentia celeri vita ponimus

et iugium fortuna nostris arridente processibus undique
hostium proprios conflictus quorum nostro primus ener-
vatus ad salubrius certum gubernationis ducet et
status. ut nec dampni dispendium nec culpe tanta
genus eius negligentie relegata in proprii gubernatione
contingeret. Hoc igitur digna consummatione patris ad
eventum nostrum in regimine votivis affectibus et animis
fidelibus devotionis et diutius expectatum antequam per
messis spatium lapsus dierum evanuit propterea pro
mittimus dubitatione vacuum etc. et dilatione sollicitum
// Item commendat Panormum de fidelitate et regra-
tiatur eis de oblata pecunia

Licet a primis parentibus in nos fidei influxisse
sinceritas clare memorie domini patris nostri
laudabilibus probata fuerit indiciis et eius ad tempus feli-
cis regiminis continuata ad aures nostras tamen oportu-
nis exhibitione nostrorum quod aliquorum relatibus et ipsius fa-
me prelatione prevenit nuper in confirmatione per insi-
de .. Comitis de .. et regni Sicilie marescalli dilecti
alumpni fidelis et familiaris nostri qui presenti nostre
serenitati aspectum de vestre devotionis sanatione et fi-
dei precipua eiusdem primi cultoris subtractam nobis sensibiliter
illud infallibiliter invenimus quod de nobis quasi per speculum in
enigmate videbamus. Nam eius cum contestimonio
suo qualiter ipsum ad nos primus fuistis venientem
in alacritate receperitis ultra fidei debitum ad hono-
rem nostri culminis recepistis et ad fuiacdam sibi pro parte
curie nostre promissione dicta pecunie quantitate nulla
ipsius requisitione preambula sed solo fidelitatis ar-
dore et motu gratuite voluntatis inducti non contenti
promissione verbali sed predictis ad actum et voluntate
ulterius compositam opere complevistis. Quantitatem promis-
sam collatione inter nos habita collige incepistis
eidem Comiti pro parte curie nostre assignandam. O
generosa planta fructuosa que carere ad tempus licet
plantatoris industria ventorum impulsu non timuit
nec concussionis passa est detrimenta et sic grata ma-
turitatis placidos nobis fructus adducit quod sunt

tuosa nris pnata pmordijs fluentis gratitudinis
copiam afferat z subnlac yrdonco ipuis suffulta
mitibus reminiscat Gaudem9 itaqz t m hoc ad
gaudiu nos nobis inducim9 q sic nunc nre opor
tunitates instantes tam notulo q gratuito puenis
tis obsequio Sit bona ma que bn miti fiducialit
a nob cosspectat deuotoem mam spealius m fide
les alios psequemur // Secretario sialicu t fiat
restiti bona pats p ducons filio fideli
Ideluid moz etha memo nro condita pectori
qq na siua offitiu cosequite pss lucoem debiti
carinis ab obsequijs deuotoins nre quiescat cosonte
tu nre actuate clemic liquidu fauons nullam
que pat ommu z gra meruit huana z benigna
compassione pspim9 demauri misericordie ad ne
potes Sit q m apertu appent nunc diu m duo
more coz z mita m hominibus rponmt ut aut
nouis fidem Iohannis Curdi de massana fideles
m t nre Suplacitis coopibus caruisse cui9 obitu
displicuisse resfare dignant copimus que m dno
nunc credim9 dum co fide memoralit uiuit m no
bis nolum9 z pnam aute man · q9 · de Blasio fi
lio suo z hr · Iohannis pdci te nullatenus mero
mittas ipm p · k fram eius fidelem nrm consti
tucoe nra sup hoc edita no obstante de speali
gra nra geri z puari pmittas pdictis fr et
heredibus suis fidelibus nris m coz iuribus p
sonis z rebus ob defectu eiusdem Iohannis m iu
riam uel grauam aliq inferri aliquaten9 non
passurus ymmo i omnib9 quibus honons nri
zelus z fides psatos defendi z manutenci uoluit
m eis studeas ob nre reuerencia maiestatis adesse
// Magro Iust · de distribucoe gnalis collecte
z si clemencie nre uotu firmiuqz ppositu regni
cloz nroz fidelium tacitumitas humili z deuota
coz cohonoratoe commouit Quia ta necessitas uti
lis q instantis temporis qualite psequimur pportu
m hoc nre maiestatis eduat ad coz aria subsidia

concordi voluntate vestrorum omnium in complementum
nostri beneplaciti concurrisse sperantes sic confidentes attendimus
ac sperantes ad servitia nostre camere mittemus quod decem
fl. t. fur. et dis. p. m. q. q. quantitatem partibus inter
clesiam per singulos insinuatos decrete ubi providere
quod iuxta auctoritate nostra mandes et modum excogitans quali
ter taxanda quantitas equaliter distribuatur inter universos
et singulos ad facultatem cuiuslibet debitum habendo respectum
sic enim nullus gravamen offeret quod sub equalita
te persolvet. Increpando scolasticis rationabilibus si super
mittenda pecunia tibi non obedierint etc.
Procedentes dudum de regno nostro Sicilie partes
ibidem habitavimus credimus quod prout ab experto cognos
cimus nec partes alicubi sunt viventes et validi nec
decimus quam porus et dolentes et vitandi reformati
tamquam si nos et officiales alios salvos et vite nostre
cautos sollicitudo non credet. Interea victui nostro
subducatis ut nec honorifice vivere in interio vivere
non possimus ad evitanda tua ego et aliorum nostrorum
officialium tam perniciosa ipsius persone nostre de
siciam T. venerabilem patrem episcopum fidelem nostrum
in regnum predictum destinandum ad cuius adventum
promittentes conspicuum misse persone nos quandoque mo
veat quia velut obsequiis nostris per vallem nostris as
peritatibus speramus muniri nisi quod eo usque nos ne
cessitas perducit quod corporis nostri partem si fieri pos
sit salubriter et natura permittet interius misissemus
quod totum et maiorem exinanio nobiscum palma de
fidelitate victorie pollicemur. Quicquid demum
dictus episcopus super hiis ex parte nostra duxerit et manda
verit indubitanter credere et efficaciter complere curetis
// fidelibus suis ut ei que mittit obediat ad exi
gendam pecuniam ab officialibus
Inter ardua rerum volumina que ad honorem
nostrum et prosperitatem fidelium nostrorum patent laudabiliter
bene inchoata principis auctore domino feliciter iam
conclusimus concupiscentes devotionem fidelium regni
qua semper corpore robur et animo nobis affuisse gaudemus

tam magnus quibuslibz que potencia nra pegit
spcalem ee at papua glonat tanto mie fiducialis
quidem9 requirenda qnto negocioz moles coposcit
et fideles nros co laudabili coz que iminet com
plemto grates nobis alijs q reddere disponimus
gloriosas. tudy9 ab vniuersis officialibus ypaz ptin
tam ptitus q pncibus solucoem requiri manda
vimus ad pns. tu no sit incongruum ut qui pnos
et minus fructis sue pmoti subueniendo nob bonoz
suoz largitione attocez nos fiuiat et cognoscant
consisti de prudentia et fidelitate R. de n fidelis nri
tu adpstes ypas ad hoc specialit duximus destinand
cui commisimus et firmiter dedimus in mandatis ut q tenor
scripti taxacionis facte in curia nra q sibi sub sigil
lo nre maiestatis ferimus assignari a singulis instant
inquirat et cogat. alijs eciam qui dudum officium
curie nre coniuerunt p tpe insi scripti inueniat in
pdito scripto taxacionis cu consilio et prouisione fidelium
nroz quos ad hoc duxit requirendos taxacionem fa
ciat debita et statim sic facta fuit requirat instanti
et cogat ab eisdem compellendo p dictos omnes ad
solucoem taxacionis sibi imposite p omnia bona sua
et eciam p psonas put sibi melius expedire uidit
qua imposita pena ut ius habeatur. nulli sup
defendendo psone nec alicuius fauore resendo Quo
circa f. n. sub obtentu gre nre fir et dis. p. m9
q9. eidem R. fideli nro tam sup instanti solucoe
taxacionis que facta est de nobis parere et inten
dere debeatis q sup prestando sibi consilio auxi
lio et fauore ad requisicoem et ordinacoem ip9
sup agendis alijs assistere debeatis ut fructum
opim sibi commissum celeri possit execucioni ma
dari et nos de studijs commendare possimus

// Explurat romanos qui noluerunt acquiescere mo
mas suis et ut credant inijs

Romanus honor urbis gloria et magnitudo ppli
romani adeo cesaree sollicitudini tenacius
inhesorunt ut ad eoz pmotoem frequent litteras in

cessant legatos etiam mittem(us) per quos et quas vna(m)
sum(us) conati nos instruere ac docere beniuolencia et fauo
rem ut roman(us) princeps merite sui nominis et affectus
roma(m) extolleret et romanum populum qui omnem potestate(m)
in suum imperatorem contulit preteritis temporibus exalta
ret et o utinam nec generalis et unica deuotionis affec
proposito et votis nostris notitiis concurrisset ut uellet
beniuole prosequi nostram beniuolentia et fauorem ut
obaudiret intantum proposito ingratitudinis non
effectus nam ut admiratos tristat omisisse nedum
promissis sed amotis quo romanam principis monita
consilium et promissa committentibus oculi preruinans et
oblitus tam studiis affectio reddat nos inexcusa
biles apud omnes quo Romanum imperatorem reipublice
auditum nimietis audire uel sequi dissimulauit ad
eorum commodum et profectum volentes igitur ita nos a
fauore desistere consueto ad nos .. et .. de nostra
gente et quidam per preterita prodocant ut fauora
biles affectos nos ad nostros publicos honores co
ponant Quare mandam(us) deuotioni uestre quatenus ea que nos
expte im rulimus dixerimus firmiter credere et effectum
prosequi et complere nos effectualiter debeatis // de com
mendatione Italie et ordinatione iustitie in ea

terpatis uob rta totius rei publice curas et de
licato nichil aut modicum utilibus cogitate
non sint labores abdicamita sed requies que ad com
ponendum statum regni Italie cogitamus ut potentum
in alia quecumque nostre patrie successione re
liquit debitum uel fortune felicibus acquisitionibus
postmodum aggregauit. Regimen ipsum preteritis uelud
etiam quidam inundatum inter agros iura perpetua
tole disponamus ad illud potissime satagentes
ut eradicatis in toto amaritudinis fructibus et
sic prouide inferetur ut sit admirantibus omnibus sum
litudinis spatium iniuria prorsus et norma rectis
norum et tuum statum pacificum populorum iustitia roboret

t ordo decreuit ordinarium fore prudimus ordinate mi
cia qua copiose mandaui(mus) regnum nostrum fidelibus munerari ut non minus ordo quam copia sani et prudentum uoluntates
nostre posteritati prorogari ad cuius confirmacionem nostra presentia laborantes mirum dupinus // Fidelibus suis
de Marchia ut parent se ad exercitum ad eo
cum vires excellencie nostre proxima futura estate po
tencius et magnifice ostendere disponamus ut re
belles nostri fucti et acti clara nostre potencie demigrent
ad yma virtutem nostram et fidem ac ceterorum fidelium nostrorum
Marchie prompta uolumus et deuota assurgere ac robo
rans undique viribus in nostro conspectu plaudere co
parare ut titulis laudis possitis apud excellenciam
nostram semper de bono in melius promoueri
Expliciunt epistole. Que nunc pius incipiunt capitula sequentis pri
uilegium concessum neopolitanis
Priuilegium concessum Comiti Acerrarum
Priuilegium concessum Aquinatibus
Concessio cancellarie
Priuilegium concessum A. de Aquino
Priuilegium concessum Marchioni de Hemburg
Priuilegium concessum Extraneis
Priuilegium concessum Frederico de Antiochia
Priuilegium concessum de construccione aquile
Priuilegium concessum Comiti Henrico
Priuilegium concessum ad restauracionem destructi
Priuilegium concessum Judeis
Priuilegium concessum ut qui in carcere steterit propter hoc non
incurrat infamiam
Exordium super graciis faciendis
Breue dispensacionis super defectu natalium in militem
Conceditur cuidam quod possit fieri miles quamquam non sit de genere
Mitigacio diuine sentenciam ultimi supplicii
cuidam homicide
Cassacio salarii constituti in aule percipiendis (?) ribuendi
Recipit quedam in sua gratiam quem necessitas olim in
rebellione temerauit
Concessio aduocacionis officii in quibusdam terris

Concessio officij capitanie et iusticiariatus // Con
cessio officij iudicatus ad certum tempus
Conceditur licencia construendi arces mediante in quibus
dam partibus Similis concessionis cuiusdam castri in per
petuum Consorcium super gracijs faciendis De eodem
Recipit in graciam suam quendam remittendo sibi offensam
Similis libertatis concessio quibusdam generalibus
ad catholice fidei unitatem conversis Concessio no
tariatus officij Recipit quosdam fratres cum bonis
suis sub sua proteccione Similis concessio neapolitanis
Nobile opus sedentis in solio clemencia suadente
prosequimur si per lubrica culpe declivitatem cade
ntibus ad sublevanda remedia acto serena maius
habilitat et indulgenciis obnoxios venia pro reatu pl
ectere vindicte gravius condempnatos ignoscere et ma
nalis gladij refrenare licencia ut sic medii volutate
sopita temperemus medium misericordie condimento ri
gorem data nobis a Christo humana fragilitate pena
pro voluntate quasi domestica misericordia ut dum prim
parentis in posteros derivata dissimulata ut natu
ram quodammodo transgressionis norma transfluxisse
cognoscimus temperacionis gloriose suffragia libenter
supplicantibus elargimur Ea propter presenti privilegio notum fa
cimus tam presentibus quam futuris posteritas quod licet communitas
civitatis nostre neapolis dudum propter malitiam temporis
vel quia verius credimus ad falsas suggestiones ca
lumpniancium emulorum visa fuit a nobis sive a fide nostre
serenitatis declinasse et seductorum illius multa indicabi
in eiusdem erroris caligine the[...] potius quam volun
taria aliquandiu perstitisse propter quod et culpe videbatur in do
minum commisisse dispendium et infamie notam a
gentibus incurrisse merito videbatur Demum eum amicis
perfidie separata et post receptas fallacium insidias labi
orum et vera cognita veritatis unanimiter redijt ad fi
dem nostre celsitudinis et regie nostre clemencie supplicavit propulsa
vit Nos quoque qui misericorditer elargimur potius quam ulciscimur
omnes offensas et culpas quas universitas ipsa propterea
contra maiestatem nostram noscitur incurrisse. cuius de

clementia nobis innata remittimus et banna que forsan
inciderunt misericorditer relaxamus in omnem notam in
famie cui ipsa est propterea subiacere de plenitudine potestatis
nostre plenarie duximus abolendam proprietates comitis in
antea dicte ipsam ac commissos et singulos ciuitatis ip
sius in plenitudine fauoris et gratie nostre simul restituen
tes ei omnia bona stabilia que tempore obitus patris
nostri rationabiliter tenuerunt ac omnes bonos usus et
consuetudines approbatas quibus eius dum obitus
tempore uti congaudere sunt soliti et confirmantes eisdem
et ut cum oculis nostris sanctum adultum nouum dominum uidi
erunt sic noue gratie fructum se gaudeat meruisse
ipsos ab omnibus datiis et collectis ac exactionibus aliis
usque ad quadriennium ac specialiter munificentia nostre
benignitatis eximimus usque ad tempus ipsum complendum
super hiis nullatenus impetendos. Firmiter itaque promul
gimus auctoritate mandamus quod Comes uel Baro nullus offi
cialis uel eius uicarius nulla denique persona alia uel
communiter ecclesiastica uel mundana dictos fideles nostros uel ali
quos eorum contra gratie firmitatem temere impedire uel mo
lestare presumat. Ad huius uero perpetuam gratie presentis
conclusimus duces et capita seditionis qui comissa
ipsam urbis manibus proximia deduxerunt uidelicet
I. et u. quos ut actus suos nepharios doleant
et in patibulis organa calumniosa suspendant contra
regni nostri limites misso perpetuum exilio punien
dos et omnia bona eorum stabilia fisco nostro de cete
ro mandamus applicanda. Privilegium concessum comiti Atrevas
pius in nobis congenita clementia suggerente
Consueuimus sic plerumque lubrica culpe delinquentium ta de
tibus nostre celsitudinis remedio subuenimus ad augeatur
in subditis deuotionis uigor et fidei dum ipsos a
culpis nostre celsitudinis humanitas abluit et in
honoris cumuli deuotorum nostrorum deuotione crescente sue
restat. Sed licet in homine clementie dextera liberalis
ad omnes humilitate suadente se abluerit ad illos
tamen extendit specialiter prerogatiua liberalius quos tan
tus affinitatis nobis coniunctos se deuotos semper

in antea sit consolidat ut ad rectitudinis terminum
gradiendo perveniat quod per ipsos merito observare conti
gat. Ea propter presentium tenore notum facimus universis quod licet
dil. consanguineus noster C. de .. Comes Acerrarum olim
emulorum nostrorum suggestione seductus a se tantisper fue
rit a nostris beneplacitis deviasse. Nunc tamen errore dis
posito nunc ad fidem et mandata nostra spontaneus se con
vertit. Nos qui eundem C. de .. constare pure constantia
erga nos semper gessisse confidimus omnes offensas
et culpas quas idem Comes et a. fr. eius familia
res et sequaces eorum tempore contra maiestatem nostram propterea
incurrisse dignoscuntur ei et eisdem duximus remittendas
recipientes ipsos de certo in plenitudine favoris et gre
mio nostre sinum. Et ut in oculis nostris graciam liberaliorem se
gaudeat invenisse comitatum et feudum Acerrarum cum civi
tatibus et castris, castellis, honoribus omnibus et pertinentiis
eorundem eidem C. et heredibus eius in perpetuum damus
et etiam confirmamus parte etiam ... dari C. et a. fr.
eius in bonis patrimonialibus ... convenien
tem in civitate nostra Lombardo predictis eisdem fra
tribus nostris danda et concedendam duximus ac etiam
confirmandam. Publicum concessum a quam ...
tatis nos reddit ad gloriam et regie dignitatis fas
tigia sublimamus si motus nos clementie
virtute propriumus et mansuetudine in subditos
exercemus. Cum tamen restat in eis etiam erga nos vigor
devotionis et fidei si fragilitate humane memores
aliquos sentiamus detrahimus et que punire possemus
in gladio lenimento nostre mitigamus. Ea propter per presentes scrip
tum notum facimus universis fidelibus nostris tam presentibus
quam futuris quod licet universitas civitatis Aquini dudum propter
multitudinem temporis nunc instantie ad falsas suggestiones
emulorum nostrorum fuerit visa a fide nostre serenitatis deviasse
Nunc tamen sanior ducta consilio ad fidem et beneplaci
tum nostrum concordiam redijt et nostre graciam suppli
ant implorauit. Nos qui publicis vindicte generis
exstimamus ignoscere subditis omnes offensas et
culpas quas universitas ipsa et singuli homines civitatis
eiusdem contra maiestatem nostram propterea incurrisse sunt atte

meruisse eis de clementia nobis innata remittimus
ipsos benigne recipimus in gratie nostre firmitatem // Con
cessio cancellarie regni

[S]atis honoris nostri suffragia credimus prudentie
extollere si regie potestatis negotia consiliis utique
promovenda non casibus aut vobis preclaros eligimus et
viros ydoneos pluribus beneficiis coaptamus
ut sic corporis potestas laudata non allegat dum sua
sunt nomina fastibus intitulata magnificus et
mentis nostre tranquillitas non fallet dum latera nostra
personarum providis decorata ministris In hoc etiam nostre
liberalitatis non erit intentio ut quotiens personas dig
nas et sufficientes inveniat honores et beneplacita non
inculcet et honorum et grossa circa ipsos qui deliberaliter
proprietario pleno fluat ea propter per presens privilegium noveri
tam presens etas quam successiva posteritas quod nos attendentes
fidem puram et devotionem sinceram nota prudentia
et sufficientia approbata G. de .. fidelis nostri volentes ut
idem eius legalitate de negotiis cum summa curis honera
confidentie maiestatis nostre committimus sui ultima meritis sine dilatione gau
deat in grato ipsius nostre pro providenda consilii deliberatione
prehabita Cancellarium regni nostri Jerosolimitani sollem
nes dignitatis statuendo potestatem sibi liberam et aucto
ritate plenariam concedentes eidem ut officium ipsum
cum omnibus iuribus et pertinentiis suis in regno ipso de
cetero sic in regno Sicilie habere valeat exercere In cuius
rei // presentis privilegii tenore confirmamus Concessum est G. de Aquino

[U]lterius in subditos humanitatis opus exequimur
si lapsis in fidem post lubricam culpe communi
nostre celsitudinis remedio subvenimus ad summum vindic
te omnis credentes ignoscere Nolumus enim semper cul
pas delere per gladium in quibus possumus rigorem tempe
ramento clementie mitigare Ea propter presenti privilegio no
tum facimus universis tam presentibus quam futuris quod licet
A. de Aquino fidelis noster olim ad falsas suggestiones
emulorum nostrorum usus est sui animi beneplacitis
deviasse quia tamen sanior ductus consilio spontaneus
rediit ad fidem nostre culmini et nostre gratiam suppliciter
imploravit Nos qui humanitate nobis divina sua

dente clementia imperiali liberaliter volumus quod ulterius
omnes offensas et culpas quas adversus dictum Augustum et
tocius maiestate nostram incurrisse attenus clementer
ei duximus remittendas recipientes in gratie nostre sinum
ex habundanti quoque gratia que consuevit semper rependi
munerare fidelium. tota terra eiusdem . A. fideli nostro
patruo et matruo nostre qua ex concessione quondam
dominus Augusti domini patris nostri spectante nec non
terris quas tenuit eorum voce uxoris sue cum castellis
hominibus et pertinenciis suis dicto A. et heredibus suis in
perpetuum de generali gratia et certa scientia nostra damus con-
cedimus et confirmamus // Privilegium concessum
Marchioni de Hemburg
Et si culpe tradiuo quem duos mittit assidue
ex humanitatis fragilitate committitur non tamen
per se solum perita notatur peremne sed et posteritas in more
tia infamatur illos quamvis minor nota non obligat quos
natura fidei solidat radicibus contrariis ventorum im-
pulsibus flecti nature firmitas non permittit sed ve-
lud que spinis originem vosa communitas odoris
fragranciam non admittit. tanto plus aliquid laudis
et fame preconia promeretur quanto remotius a suorum cer-
roribus fugientes se devocionis et fidei claritate tripu-
diant ut nec senciant sanguinis proditate contagium
nec prorsus carnis mollem dulcedine paciantur sat
utique considerare commoniti presencium serie notum
facimus universis tam presentibus quam futuris quod nos atten-
dentes inviolabile devocionis et fidei puritate qua
ipse Marchio de Hemburg Comes Esculi et magni
regni Sicilie Marescallus dilectus consanguineus et
et familiaris noster nobiscum claruit terris tam meri-
tis sinceritatem quod sanguinis quione coniunctum sibi despa
li gratia et certa scientia nostra permittimus quod sive aliquod con-
sanguineus vel affinis eius tam ex parte uxoris quam alio
quocumque modo incidunt per culpe lubricum a fide nostri
nominis deviare contingit vel in lesione honoris
nostri aliquid attemptare dictum Marchionem uxorem et
heredes suos numquam propterea suspectos habebimus nec ali-
cui volumus pene vel infamie subiacere sed velut gratia
in qua se porta clarius elucescat Marescallum Marchionem

et consanguineorum vel affinium suorum culpis quibuslibet
nullatenus existentibus tanto reputabimus clariorem
fidem eius quanto laudabilibus opum exprimito sentimus
adprius et sentimus confidimus firmius in futurorum. Quoniam ita
per maiestatis nostre edicto firmius valituro sanccimus
ut nullus sit qui eundem marchionem vel heredes
suos occasione predicta vel huiusmodi exnunc in fortunam
impetere aut unquam tempore nota infamie temere c-
rogare presumat, quod qui presumpserit indignationem nostram
se noverit ipso facto incursurum // Privilegium concessum comitibus
 et castrorum varietas que pressibus nostris imperii
 de se pie cumfluit et nationum pluralitas que
sub dominii nostri felicitate respirauit instantius innuendi
praesto causa nos continue meditationis adducat
quidam cum prerogatiua familiaris cognitionis indicauit
et assidua meditatione pensamus qualiter peculiaris
regiminis nostri Ytalie populus cui nos specialis cura solli-
citat cuius nobis et hereditas omnium possessione preclarior
sic tranquillitatis decore prepolleat ut sub cesaris Augus-
ti temporibus augeatur. Videntes autem hoc fieri non posse
commodius quam si eiusdem regni locuplex gremium
ad ubertatis sue principium reparat comites et aliarum
gentis filiis quos fidelium tuorum loca pepererunt fecundent
magna quidam prouisione decreuimus ut quicunque
regiminis nostri filius effici cupiens domicilijs illuc et
familiis accio transplantis operis habere voluit incolatum
ut ad illum locum pastus floruit veniat et ad eius quan-
ta fidelitate vestrarum et pristine plenitudine gratie qua
sibi fauorabiliter polliceri in collatis et donationibus publice
commendatione detentis se gaudeat inmutabiliter potiturum
1 Privilegium concessum fidelibus de sancto ... regno
 itero ad quorumlibet necnon fidelium munificentie presentibus
 quedam prouida sub liberalitate nostre manus quadam
generalitate sit addita illis in quadam specialitate sit de
bitum in quibus sufficimus predemptionem cognoscimus
et fideli pure constancia inuenimus duorum regno deuo-
to non solum presentis placere cepit obsequijs sed specialiter
in animis pocius placuerit presentandus Ca... primi pri-
uilegio notum facimus omnibus tam presentibus quam futuris

nos attendentes inviolabilem devotionem et fidem puri
tatem quam f. de .. Comes de .. carissimus frater consideli
ter erga divum Augustum clare memorie dominum et
patrem nostrum et nos constanter nosscitur assumpsisse et con
siderantes circa labores continuos et honera corporum que
ad honorem nostrum aliunde subiisse probatur. nec non fauorís
grata et accepta servicia que ipsum laudabiliter attenus
exhibuisse cognoscimus et incessanter ad presens exhibere
sentimus ac cum exhibitur in futurum credimus inspec
turos comitatum sibi dudum a divo patre nostro concessum
quem nos comitatus .. et .. ad manus nostre curie noviter
devolutus cum civitatibus castellibus villis et omnibus
possessionibus honoribus iuribus patronatibus castrorum
navalium terris cultis et incultis aquis et aquarum de
cursibus molendinis piscariis silvis venationibus
montibus planiciis vallibus aucupiis et racionibus sibi
et heredibus suis imperpetuum de speciali gratia nostra et certa
scientia damus et concedimus tenore confirmamus. Inhibentes
imperpetuum silencium imponentes omnibus qui comita
tus predictos vel partem eorum sibi vellent ducere prime
occasione quod eos vel partem ipsorum tam ipsi quam predicti eorum
aliquo tempore tenuisse // Privilegium de concessione
de constitucione Aquile

Cogitantibus nobis feliciter triumphantibus victoriose
degentibus in hereditario regno nostro Sycilie illud
occurrit frequenter provida deliberacione pensandum
qualiter utriusque temporis pacis videlicet et bellorum subiectione
nostre potencie salubriter dirigatur et quod subactis iam in
duplici rebellionis obstaculis bellico sudore consistente
nostram pacifico gubernamus amatores pacis sub nostrarum
alarum umbra virtute cupientes foveamus salubriter
et nostre potencie dextera protegamus ac gladius noster
quem ad vindictam malorum laudem vero bonorum suscepimus
in facinorosos sic seviat quod innoxios tueatur. hoc igitur
consideracione communiti confinia regni nostri Ytalie
et maxime illas partes aprucii ut velut pro compo
sito intrantibus hostium ad pomerii nostri delicias

aggressus hostibus viam sepe patuit et partes nostre
ras maxime proditorie violavit taliter providimus ordi
nanda quod in partibus illis nova plantatio fidelium pro
pagata ut per eam proditoribus nostris et rebellibus pro
tempore insultantibus et adversus malefaciendi aditus pre
cludatur et aliis quoque vita et salus a celsitudine nostra
dependet quies et pax perpetuo preparetur Volentibus
igitur illud salubrius occurrere remediis undique mor
bis medium obviare consuevit dum corporis eius corpo
ra conditio magis senes exhibeat futurorum providam
nostre considerationis providimus ut in loco qui dicitur Aqui
la inter Furconem et Amiternum de civitatibus
castris et terris que velud in umbra diffusa quantulumque
fidei claritate nigerant nec nostrorum rebellium poterant
impugnare conatibus nec inter se sibi mutuis auxi
liis subvenire unius corporis unitas construatur quam
ab ipsius loci vocabulo et auctoritate nostrorum auguriorum
auspiciis Aquile nomine decrevimus titulandam ex quo
propagine honoris et comodi credimus processuram ut eandem
provide sic omnibus corporibus sit totum corporibus tempo
natur quasi in eis nova dilectionis concordia per quam
et nostra nova concordia totius mundi clementia recrea
nos liberius poterimus Cuius eiusdem incolo molestiis
insultibus emulorum nostrorum fiducia persequendo resistere qui
bus ipsos actenus acquiescere forsitan oportebat minores
Ut igitur tam nobile opus nostrum manum specialem
munificentie nostre gratia se gaudeat insignitam tunc
ipsam infrascriptis limitibus seu finibus videlicet a cor
nu putridi usque ad pontem amiterni statuimus limita
dam propalitates ad statum et districtum civitatis ipsius et
ad opus universitatis eiusdem tollens omnes adiacen
tes qui Aquila nuncupatur et terras omnes aliasque
existentes exceptis nostris terris quas .. et .. fideles nostri
hic nostri adpns ul titum sive marca de castellis
et recompensationibus vasallorum suorum quos idem actenus
habuerunt quos idem dimittentes eam et publicantes
ad opus universitatis ipsius civitatis omnes et concordia

ticarum omnium existencium infra limites supradictos
et ac ad opus omnium qui ad eiusdem civitatis venerint inco-
latum ut colles ipsos infra et extra menia civitatis terras a-
lias invendere et gravius concedere quibuscumque personis vo-
luerint valeat libere pro suo libito voluntatis que nos
et successorem recipiemus volumus concedimus et iubemus ex-
imimus quoque ex plenitudine potestatis nostre ac speciali gra-
tia ex certa scientia nostra universos et singulos milites et populares
ac omnes infra fines predictos constitutos cuiuscumque pro-
fessionis sive condicionis existant heredes et successores
eorum cum omnibus bonis suis imperpetuum ab omni iuris-
dictione seu conditione Comitum et aliorum quarumlibet persona-
rum eximimus liberantes eos ab omnibus personalibus et rea-
libus servitiis prestacionibus quibuscumque personis generaliter
sive specialiter teneantur et non sint de iure vel de facto
seu aliqua consuetudine obligati nichilominus absolventes
eximimus eos ab omni fidelitate vassallagii seu homa-
gii iuramento quod dominatio predecessorum nostrorum aut nostro vel
sine mandato predictis dominis eorum actenus prestiterint non
obstantibus privilegiis predecessorum nostrorum vel nostris indultis
dominis eorundem que tenorem huiusmodi gratie nostre formam
vires volumus non habere. Predictos quoque omnes fore
constitutos infra fines prefatos cum omnibus bonis
eorum ad dominium et manus nostras recepimus et eorum
heredes et successores suos tam civitatis eandem specia-
mo et heredum nostrorum domino vel aliorum quarumlibet per-
sonarum communitati particulariter nullo umquam tempore
reducendos castris et edificiis constructis infra fines
supradictos designatos infra duos menses ab ingressu
civitatis ipsius funditus diruendis et imposterum nulla
tenus reparandis illis dumtaxat exceptis que pro
curia nostra volumus custodiri et excepto castro .N. quod
ex eius habere reservamus. Statuentes ut civitas
ipsa et singuli habitatores ipsius totaque posteritas
eorundem omnibus bonis usibus sub civitatis fidelitate
regum nostri dominagii decreto gaudeat et utantur
In cuius rei etc. Privilegium concessum comiti Heinrico de Cali etc.

Enos predicta notum facimus universis quod nos
attendentes merita fidei qua ad nos et progenitores
speciali dudum G. de .. habuit in rerum dispendia pro
nec parvula non vitados licet se modico tempore a
finibus nostris instinctu aliquorum suggestione adiutum
quia tum divinum gratiosum tam devotum habere pub
iectum et in plenitudine gratie nostre reformare ipsum
inspectum antique fidei quam quod in magnis necessitatibus
pro honore nostri nominis inviolabiliter conservavit
in graciam nostre recepimus maiestatis remittentes ei of
fensam et culpam quam permutatione temporis noscitur
commisisse. Privilegium concessum ad instituendum [illegible]
et si multa bona principum a sola gratia liberalitate
provenerunt multum tamen decoris et tam celeris
secum adducunt prosecutionis si oleo conditam iusticie
in subiectos sic effluunt ut sua quibuscumque partibus
iura reddat ad quod dominantis auctoritas tanto plus
debet veritatis amore se humiliter quanto sibi proprium honoris
augmenta magnificat et gradus in subditis devotionis
incrementa componit que licet humiliter communiter
se extendere legi non pateat ad singulos circa illos
tamen precipue quod spontanee nature se ingerit quos et
plenitudinis iusticie petitione exaudiat vel con
tinuat multiplicis in auditione gratie comitatur Hac
itaque voce commoniti presenti scripto notum facimus
universis tam presentibus quam futuris quod nos attendentes
pure fidei et devotionis constantiam qua universitas
civitatis erga dominum Augustum quondam dominum patrem
nostrum et nos semper noscitur habere visse. Considera
tes etiam fratris et accepta servitia que ab universis
et singulis civitatis eiusdem prompta devotione nobis
exhibentur ad presens exhiberi poterunt in futurum
universos et singulos rusticos et consules seu quocum
que alio finium vocabulo nuncupentur quos finibus
aliquorum plurium et civium civitatis predicte ab aliquo
fuisse comperimus personaliter obligatos licet ad tem
pus de mandato domini .. genitoris nostri eorum fuerunt
civibus destitui eorum tam possessionibus prodecessore

iusticia nos ad graciam inuitat dictis fidelibus nostris
seu iurisdiccioni nostre de personis et rebus habere
nostrum tam iuste restituendos decreuimus quam
etiam gloriose ipsos nouum eis diuinum concedendos
prioratum plenariam tribuentes eisdem ut dictis iurisdic-
cionis debitis et consuetis seruicijs ac redditibus
ut inclusis retroactis temporibus uti et gaudere sunt
soliti quiete de cetero gaudeant et utantur // privilegium
concessionis iudeorum.

Et si munificencie nostre gracia tradis quos nunc re-
git imperium communis debeat esse fidelibus
illos tamen graciori humilitate complectimur quos hu-
miliores legis grauat condicio et qui in sola pro-
teccione nostre leuitatem respirant pro primis igitur privilegium pro
tectas nouum et successiua posteritas quod nos attendentes
in benignitate generis iudaici et quod omnes et singuli
iudei degentes ubique terrarum per terras nostre iurisdiccioni
subiectas christiane legis et imperij prerogatiua quam
dicantur inimicus serui sunt nostre camere speciales
ad supplicaciones ... et ... suorum morum personas filios
et filias suas ac omnia bona eorum que in presenti iuste
tenent et possident et in antea iusto titulo pote-
runt adipisci sub proteccione nostra et imperij recepimus
specialibusque bonos usus et consuetudines applicantes
quibus ipsi diuorum augustorum temporibus predecessorum
nostrorum recolende memorie usi fuerunt attendentes insuper
mores et debite fidei nostre constanciam persistentibus
de nostre munificencie gracia confirmamus // privilegium
concessionis cuiusdam qui in carcere stetit propter hoc ne incur-
rit infamiam

Cum nos tedet ad gloriam et nostris fidelibus ad
presentem sic motus inos quos armat potencia
sic mansuetudine decoremus ut pene diminucionem
quam iuris rigor aliquam dictat in subditis clemencie
nostre mollicionis uiguentis ut conarescat in subditis
rigor dum pena remittitur et dum deuotorum
succrescit cumulus honoris in proximo consequentes

tpulus augeat^r Hac itaq[ue] rone commoniti tenore
pntiu notu facim[us] univsis q[uo]d licet olim l.. fideles
nri obiectas aliquas quibus aliquor[um] calu[m]pnie
q[ua]m iusticie regla fecit obnoxios de mandato dni alu
gusa q[uo]nda[m] dni genitoris nri fe. me. in insula
male fuerit deportati et p[ro]pterea in se fuerit notas
aliti[us] infamie contraxisse ex humanitate nobis
suadente clemencia ipos a carce[re] quo tenebantur absol
uim[us] et a deportatoe ipa mandauim[us] reuocari omne
offensam et notam infamie qua p[ro]pterea incurrisse
noscunt^r de iure plenitudinis ptate abolem[us]
legem l[e]l consuetudine aliqua nullatenus obsistete.
// Ut de concessione quarumdam terrar[um] p[ro]fessams fili
us non conturbetur
" otica tua late no uolum[us] qu[ae] exigente negocio et
tempor[um] qualitate que nre liberalitatis ordine
in pleris[que] p[er]mutat utilitate multiplo[s] q[ua]m in iuitate
suadente l[iber]m ban et barsan olim i deuotoe pat
na collatis inter om[n]ib[us] p[ro]fessa[m] et licitam p[ro]uidim[us] co
tedendas ex quo licet possit in pte quodammo no
ta instabilitatis obire q[uo]d de filii spoliis ducamt
ex[te]ncos et liberalitatis munifice gratiam q[uo]d nre du
dum ga..ro graciosius infunderat ablatam tam
reuocatoe confundat cerci ablatois huiusmoi
qualitas et consentis affaus diligent^r attendunt^r
turbari te p[ro]pterea debe[re] re no credim[us] sed ferre po
tius equanimit[er] arbitrari Cum i[n] p[ro]babili debeas
argumto p[re]sumere ut munificentie dexteram ad
fideles bn meritos liberam extendim[us] tanto tibi li
beraci[us] et liberius pagam[us] q[ua]nto nob[is] hor ardenti[us]
ius suggerit et iusta dum apud nos gradia roe
duplici p[er]meris Carnis nos p[ro] demptitate p[ar]ti
pas et labores uros et honera studiosius et p[ro]uigil
continua commutatoe subportas Volum[us] igit^r
ut p[ro]uisioe huiusmoi qua nedum patium gra
tificare te credim[us] s[ed] consule[re] potius pagendam
uitam habe[re] debeas et absq[ue] dilatione qualibet

receptac. securus q(uod) sic tibi in aliis maioribus par
na prudencia providebit q(uod) (et) dictis te cessisse pro
uinciis (et) terris insudac(ione) s(er)viciis multo delectabit

// Exordium sup(er) graciis faciendis

[L]icet ad p(ro)sequenda munificencie n(ost)re uota fidelium
liberalitatis regie dextera generali quadam
regalitate sit abilis, illis tamen graciosa porrigitur
quadam sp(eci)alitate liberior quos ad obsequia
grata continuos fructuosos (et) uales clariis semp(er)
i(n)diciis exp(er)imur // Licite disposicionis super
defectu natalium

[D]ignum est determinaui[...] et consonum iuri ut hii
quos medium in legitimis actibus defec
tus natalium impedit legitimacionis honore p(er)
principem reperiant (et) sic quoque sup(er) hiis imp(er)ialis fa
uor fidelium suorum supplicacione requiritur libe
raliter largiatur. Inde est q(uod) cum A. for .. de cur
rionis fidelis n(oste)r p(ro) legitimacione p. (et) b. (et) m.
filiorum suorum quos ipse dudum in sacris ordinibus
constitutus ex .B. de eadem terra muliere soluta se
asserit genuisse maiestati n(ost)re humiliter supplicavit
nos supplicacionibus suis benivole p(re)dictos .. de plenitudine
potestatis n(ost)re et ex certa sciencia eos spurios et factos
legitimamus (et) ad omnia iura legitima restitui
mus ut tamquam legitimi (et) de thoro legitimo na
ti in bonis patris (et) matris que feudalia non
existant succedant (et) ad omnes actus publicos
(et) honores sicut (et) ceteri succedunt admittantur et in
omnibus aliis succedere p(ro)sequi valeant excepcionem
obiectore p(ro)lis illicite in posterum quiescente. (et) lege
aliqua non obstante (et) ea precipue que legitima
ri spurios nisi ex certa causa sciencia non p(er)mittitur
Ita tamen vicesimam partem p(ro)ventuum omnium
bonorum que p(re)dicte legitimacionis vigore bonis [illegible] ad
legitimatos eosdem p(er)venerint singulis annis curie

nre reddant in recognitionem gre quam eis sup
hoc duximus indulgendam ad hui9 memorie
// Concedit cuidam ut possit fieri miles q̄ꝗ̄ no
sit de genere militum

Otum fecerim9 omissis ꝗ ꝑ .. de .. maiestati nre
humilit supplicauit ut cu uelit fieri miles
et pat suus miles no esset sibi comode largin
licenciam dignaremur Nos aut ut fidei sue
merita & suoꝝ ꝑ Imperialis gre gremiu imperialit
compensemus supp⁹ ipius b.e. meh. de potes
tatis nre plenitudine concedim9 ptatem q̄ q̄
uis pat suus miles no fuit & iuris constitucio
bus caueat ut milites fieri negant qui de ge
nere militu no nascunt ipe tn deculmine in
licencia decorati ualeat cingulo militari man9
q̄ nullus sit qui molestac sup hoc decreto uel
impedire eundem psumat // apsenti ordinit
remittit sniam ulti supp̄li cuidam homicide

uam sit fauorabilis magnificencia cesaris et
q̄ sit affabilis uniam petentib9 uultus eius
expertis negocij serie ptatis apte continet in
quo sit c opatus iustiia ut puit semitas di
rigat gressus suos sit nne est pstus ut ptes
iusticie no excludat & ut consulat anime mor
tui potius q̄ uindicte nec impunitu penitus
dimisit noxium nec pde uoluit ad sue pieta
tis refugiu pclamatem Tales sunt enim mag
nifici principis mensure ut in hijs recipiat ip
sius paupiad quid formidat & supplex ac humilis
nre formite ut respiret quia nec fuit sagne
si iusticie uiam inuenit in sendi nec pit nox
io quem reddit culpabilem temeraria psumpcio
delinqndi Germo hic est ꝑ G. de .. capitulo que
qq homicidiu no expposito sz rixa interueniente
commissum nra sentencia ultimo supp̄lio condemp
nauit qui licet an iudicem examinatorem uel

ncie stricto iure inexcusabilis sit, exceptus tamen
tota sum clementia principis reduximus sic in au
tencia scripti nostri serie videntis contineri quod latius
premium expressa monstrabit. Cassacio salarii con
stituti in civitate potestatibus tribuendo.

C [illegible] principum fidelium nostris clementer animi
at supplicum preces misericordie expandere ut
sit per gratiam diligat in pplis quod per dnum metuant multis
per presens igitur scriptum notum facimus universis pro
pij fidelibus tam presentibus quam futuris quod cum quo
sorlini fideles nostri misericordie nostre ... clementia humi
li peticione pulsassent quod in salario suo dere
to potestatibus exsolvendo cuius solucionem prestam
sive honerosam facultatibus reputabant, per
inde misericordie dignaremur eorum supplicibus be
nigne mitigare salarium ipsum annuum ad ... lib. su
ma providimus amodo reducendam quo potestates
eorum qui pro tempore fuerint volumus esse contentos
scripti presentis auctoritate mandantes quod nullus sit
qui quem predictos fideles nostros ad maiorem exac
tionem salarii temeraria coactione de cetero compellat.
quod si presumpserit etc. Recipit quendam in suam
gratiam quem vanitas olim in rebellione tenuerat.

Illa fruimur proprii dignitate mansuetudine
at prerogativa virtutis ut quia nisi cul
pa precedat locum venia non haberet si quaunque
subditus ad fidem nostram conversus fuit patulis
brachijs recipiamus eundem oblita preteritis culpe
sue. Cum igitur ad noticiam nostram pervenit N. de ..
quem necessitas olim in rebellione tenuerat
potius quam voluntas ad fidelitatem nostram cum omni
devotione fore conversum et in gratiam nostram recipi
suppliciter implorante, aures benignas supplic
acionem suam duximus apponendas et multis suis con
versionis inducti cum cum castro terra familia

et bonis suis omnibus tam mobilibus quam stabilibus
in nre gratie recepimus maiestatis offensis et cul
pam erga nram excellentiam et fideles nros verbo
vel opere potius actenus commisisse sibi et heredibus
suis misericorditer indulgentes de modo ut tempore opere
fideliter prosequatur et intra devotoe possessione se
nis fructus exhibeat gratiorem tottidie perfectam
universitati fidelium presenti scripto mandantes quatinus eum
decetero tamquam fidelem teneant et in omnibus re
putent indepnem et nullus sit qui ipsum et here
des suos in fide nra constantes aliquatenus
in personis aut rebus molestare presumat quod si
presumpserit etc. Concessio advocationis offici
um in quibusdam terris

Totum facimus fidelitate quod nos confisi de
prudentia .. fidelis nri de cuius fide sufficien
entia laudabile testimonium nra serenitas re
cepit officium advocationis mitris ipsius eidem duxi
mus concedendum ut illud ad honorem et fidelitatem
nram decetero fideliter debeat exercere Quapropter
fidelitati nre presentium mandamus quatinus postquam constitit nobis
plenarie iuxta regionis ipsius fidelitatem et officii pre
stitisse debitum iuramentum de omnibus que ad
officium advocationis pertinere noscuntur intendatis
et pareatis eidem tamquam advocato mitris ipsius
per nram excellentiam constituto presenti auctoritate

Concessio officii capitanee et iusticiariatus re

Cum post sedatos iam fluctus bellice tempe
statis cuius inter nos aura tonia actenus
cultum pacis et fructum usque perturbabat pri
pua cura nos sollicitet qualiter circa bonum statum
ipsius regionis sub umbra nri dominii tranquil
litatis et plene securitatis prosperitate succedant
Hac N. de .. fidelem nrum et familiarem de cuius pru
dentia et legalitate confidimus ad excepto in ca
pitaneum et iusticiarium duximus statuendum

Quo circa s. u. p. m. q. de omnibus et singulis
que ad ipsius capitanie et iusticiariatus officium
spectare noscuntur mandatis de certo ad honorem
et fidelitatem nostram parere et intendere studeatis
tamquam capitaneo et iusticiario ipsarum partium per nostram
excellenciam constituto. Concessio officii iudi
catus et iusticiariatus ad certum tempus
otum facimus universis quod nos considerata prudenti
a et legalitate N. consiliarii nostri de cuius fide
et sufficientia laudabile testimonium per litteras nostras
recepimus recepto ab eo in curia nostra iuxta nostram
consuetudinem fidelitatis et officii debito iuramento
ipsum iudicem nostrum per totam duodecimam in dyoc
dyocesis statuendum. s. u. m. q. eidem fideli
nostro in omnibus que ad ipsius iudicatus officium
spectare noscuntur ad honorem et fidelitatem nostram
per totam partem duodecimam dyoc. de certo intendatis tamquam iudici per nostram excellentiam ordinato
// Concedit licentiam exercendi artem medi
cine in quibusdam partibus
otum facimus fidelitatem nostram quod N. fidelis
noster ad curiam nostram accedens examinatusque
inventus fidelis et de genere fidelium ortus et
sufficiens ad artem medicine exercendam extitit
per nostram curiam approbatus propter quod de ipsius prudenti
a et legalitate considerata recepto ab eo in curia
nostra fidelitatis sacramento et de arte ipsa fideliter
exercenda iuxta consuetudinem iuramento dedimus
ei licentiam exercendi artem medicine in partibus
ipsis dummodo artem ipsam ad honorem et fi
delitatem nostram et salutem corporum qui indigent
fideliter ibi debeat exercere. Quo circa s. u. m. p.
quatenus nullus sit qui dictum fidelem nostrum super
arte ipsa medicine in partibus ipsis ut dictum est fide
liter exercenda impediat de certo vel perturbet//
Privilegium concessionis cuidam castri impetrare

t si munificencie nre graciam liberius extendimus
ad singulos quos fideles nros ab operum ex-
primito sentimus ita illorum tamen merita graciosius
prosequenda libencius decrevimus nre nre liberalitatis
extendimus per quibus non solum devocionis et fi-
dei puritas sed serviciis gratitudo multiplicans inve-
nitur. Ea propter per presens privilegium notum facimus
universis tam presentibus quam futuris quod nos attenden-
tes puram fidem et devocionem sinceram et grata
servicia que .. fideles in culmini nro fideliter
exhibuit, attencius et incessanter ad presens exhibet
et exhibere poterit poterius in futurum, Castrum na-
zarii cum iuste pertinentes in .. tam omnibus cum iusticiis
rationibus et pertinenciis suis que de demanio in
demanio et que de servicio in servicium eidem et
heredibus suis in perpetuum de speciali gracia et certa
sciencia nra duximus concedendum ita tamen quod castrum
ipsum a nobis et heredibus nris in capite tene-
ant et immediate a curia nra recognoscant. Volu-
mus nunc fratrum in eo videlicet quod maior natu ex
talibus fratribus et coheredibus in castro
ipso succedat et non eos nullo tempore dividendo
salvis in omnibus mandato et ordinacione et fide-
litate nra et heredum nrorum et serviciorum que exinde
curie nre debentur. Privilegium concessionis ducatus
Austrie super promocione sua de duce in regem

Reddentes ducatus Austrie et Styrie suo dilecto prin-
cipi et Carinthie Carniole graciam suam et omne
bonum. Desuper fulgore throni cesarei velut ex sole radii
sic derivent dignitates ut semper lucis integritas
in oriatur luminis non senciat detrimenta tantoque magis
imperiale solium extollitur quanto cura regiminis
a sollicitudinibus relevatur et toto tribunal ipsius
dignitates in circuitu circumspicit consolabiles regi-
ones. Hac igitur consideracione commoniti qui

celesti prudencia romani imperii moderamine ha
benas solij in dictis tam veterum dignitatum
ornatibus fovemus quam novis honoribus ampli
amus. Tuis igitur devotissime princeps supplicationibus
favorabiliter inclinati nec minus ad exaltacionem sa
cri imperii in respectum habitis de infrascriptorum
principum maiorum consilio videlicet .B. ratispon.
Epi. .L. varmacien. Epi. .H. barbergen. Electi .O.
Orifrisium Electi .F. Abbatis campidon. .C. Abba
tis elwacen. .O. ducis moravie et .R. ducis
Bavarie. ducatus austrie stirie cum principibus
suis et terris quos actenus habuerunt ad nomen
regnum tamen regiis insignientes et actenus
predictorum ducatuum ducem de potestatis nostre pleni
tudine et magnificencia principali promoventes
in Regem. eisdem libertatibus et immunitatibus
et iuribus predictum regnum tuum prius expugna
matus auctoritate dotantes que regiam dece
ant dignitatem Divini tamen excellencie honorem quem
tibi addicimus nichil honoris vel iuris nostro dy
ademati aut imperii subtrahatur. Quinimmo
sicud actenus tamquam dux princeps et fidelis noster
extiteras sic imposterum regio decoratus honore
tu et successores tui legittimi principes. fideles et
devoti nobis et successoribus nostris in imperio
persistatis Nil quoque penitus iuri et honori imperii in
predictis regno et terris tuis omnino depereat
vel decrescat que actenus habuit in eisdem
specialiter et nominatim expresso quod successores tui
ex nunc per electionem prelatorum ducum. Comitum.
aut quorumlibet nobilium eligantur in regem sed
semper maior natu seu senior ex genitore tuo
ex te et successoribus tuis legittime descendentes
in regno succedant nullus excusat coronam aut
consecracionem in predicto regno tuo demum cuiusque

accipias si a nobis et successoribus nostris tantum
in curia nostra vel ab hiis qui speciale mandatum a no
bis super hoc habeant Coronationis et consecrationis
munus et deinceps pro tempore in postum consequantur
Alii vero heredes minores natu non habeant aliud nisi
quod comitatus quos poterunt obtinere Illud etiam unius et
honoris regio coniungimus ut si aliquis comes no
bilis aut ministerialis vel miles de regno tuo contra
te aut successores tuos et terram tuam forsan excesse
rit et pro suo excessu castra vel munitiones suas ab
excedente ea parte vel maiores tuos petiti contingerit
ipsum quod assignare negavit ipsum de iure regie dig
nitatis presentencia curie tue baronie et for
midare valeas ipsumque contra legem facere omnino
unius suffragio privat et moris imperii carituri
Ceterum ut pacem et iusticiam que sunt regnorum
omnium fundamenta posse in predicto regno constancius
confovere plenarium tibi auctoritate concedimus ut si
quis in predicto regno manifestus extiterit malefactor
tuo videlicet aut curie tue iusto iudicio condempnatus
Cumque aliquis de predicto regno tuo foverit vel de
fenderit et requisitus eundem tuo iudicio noluerit assig
nare eadem pena puniri debeat receptor et eadem
quod defensor qua malefactor puniri deberet Ad de
cus preterea regium tuum presentis privilegii auctoritate permit
timus ut provincia tua et ducatu facias in me
diate tibi et parte et nobis et successoribus nostris imperio
responsales Et ut in ducatu ipso .. cognatum tuum si
delem nostrum in ducem valeas promovere plenam tibi con
cedimus auctoritatem potestatem Ad cuius rei memo
riam et robur perpetue valiturum presens privilegium
fieri et sigilla nostra aurea tympano nostre maiestatis
impressa iussimus communiri / Exordium super
gratiis faciendis
Et nota fidelium admixtis sincera principum ann
ectit pia consueverunt liberalitate regnare ius
tas eorum petitiones admittere et ipsis manus muni
ficas aperire / Item super eodem

Amorabilis peticio supplicancium effectu debet
prosequente compleri ut dum ea que iuste postu-
lant perveniunt ad fidelitatis obsequia magis eorum
devocio attendatur. Recipit quendam in graciam
suam remittendo sibi offensas

Noverit presencium noticia facimus universis quod cum
nostra exaltate iudicio gloriosius reputemus
offensis ignoscere subiectorum quam eorum offensas ulcisci at-
tendentes supplicaciones per de .. se adimplorandum
graciam nostram humiliter commitentis Sururis quoque ipsum
ad sue fidei merita retroacta que impensa nobis ab
eo servicia nostro conspectui representant et nichilominus con-
fidentes ipsum in redempcione offense grata et utilia servi-
cia nostro culmini prestiturum dictum p. ad servicia et fidem
nostram tota devocione commissum in plenitudine favoris
nostri et gracie recepimus consueto remittentes eidem
omnem offensam et culpam   Privilegium libertatis
concessum quibusdam gentilibus ad catholice fidei
unitatem conversis

Fridericus regibus ducibus principibus marchi-
onibus et universis Christi fidelibus imperio Roma-
no subiectis graciam suam et omne bonum. Ad hoc sedis
nostri dispensacione consilii principalis obtinuimus mo-
narchiam dignitatis et imperii Romani suscepimus
diadema ut sicut ad alia exterminanda debita sollicitudo
nos provocat sic eciam que libertatis statum et incre-
mentum catholice fidei promovere tenemur specialius inten-
damus quanto gracius inde Christo persolvimus obsequium
a quo fides capit exordium et per quem imperialis
glorie recognoscimus unccionem. Hinc est igitur quod per presens
scriptum notum fieri volumus universis presentem paginam
inspecturis ad nostram nuper pervenisse fidelium insi-
nuacione noticiam pervenisse quod quedam gentes in septentrio-
nalibus partibus videlicet in Livonia Estonia Prussia Sem-
galia et in aliis provinciis commorantes inspirante divi-
na gracia celitus et eo qui ubi vult spirat expulsa
de cordibus eorum superstitionis caligine cor tamen
inducunt ab infidelitatis errore discedere cupiunt

et ad dei veri cultum et catholice fidei unitatem atte-
dere sint parati ob illius tamen sic dicunt defensores ne post
susceptionem fidei per principes orbis libertas eorum ne-
quaquam ad servitutis honera deducatur. Cum igitur penitus
consideremus indignum et amicis nostris fidelibus abhor-
rendum ut libertas que per se res favorabilis est
privilegium et favorem que per fidem merentur amittant
eos omnes premeditum dupplicis gratie principali. Et
exnunc quod universos et singulos eorum ad susceptionem catho-
lice fidei unitatem venientes post susceptam fidem
cum omnibus bonis eorum sub nostra et imperii protectione
et speciali defensione suscepimus ex presentis scripti
auctoritate plena eis et heredibus eorum in actu
suscepte fidei concedimus et confirmamus perpetuam
libertatem necnon immunitates quibus uti consueve-
runt priusquam converterentur ad fidem. Eximimus in-
super eos a servitute et iurisdictione Regum Principum
et Comitum et ceterorum magnatum prout sancientes
edicto ut non nisi sacrosancte matri ecclesie et Romano
imperio quemadmodum alii liberi homines teneantur.
Nullusque eos contra presentis protectionis defensionis con-
cessionis et confirmationis nostre paginam impetere mo-
lestare offendere vel eorum quietem turbare presumant
et qui presumpserit indignationem nostram se noverit gra-
viter incursurum. Quocirca universitatem vestram monendo
rogando attentius exhortantes mandamus quatenus
predictas gentes accedentes ad fidem ob illius cuius in-
stinctu inspiratione ducuntur et qui eos demum ad se vo-
cat benigne protegere fovere et tueri ponatis ab incur-
sibus malignorum et ob reverentiam imperii commen-
datos habere velitis ut universos et singulos possimus
merito commendare. Exordium super grati-
is faciendis conversis noviter ad fidem

Consuevit innata consuetudo regnantium ex-
cessus et mita subditorum iuste pietatis exami-
ne ac pia iusticia moderamine distinguere et ut con-
versos pie recipiat et conversione ipsorum minus ac
devote pensatis iuste ad eos gratiam libertatis

effundat habet enim in se graciosa innata prudencia
principalis ut commissis subditis condescendat ad gra(ciam)
et devocionem operum zelum clemencie et liberaliter
prosequatur. Datum etc. // Concessio notariatus officii. 27

Notum facimus universitati vestre quod C. de [illegible] fide-
lis vir iuxta literarum constitucionum nostrarum
tenorem examinatus inventus est fidelis et de genere
fidelium ortus et sufficiens ad notariatus officium
exercendum et per nostram curiam approbatus. Propter quod de ipsius
prudencia et legalitate confisi statuimus eum
publicum notarium ut animo intrepido ipsum publice
notariatus officium ad honorem et fidelitatem nos-
tram debeat exercere, recepto ab eo iuramento et
de ipsius publice notariatus officio fideliter exer-
cendo. Ad fidelitatem vestram mandamus quatenus si in terra ipsa
non est completus numerus statutus notariorum nostris
constitucionibus comprehensis dicto C. fideli nostro
tamquam publico notario cuiusdam terre nostre ma-
iestate statuto de omnibus que ad eiusdem pub-
blici notariatus officium pertinent ad honorem
et fidelitatem nostram de cetero intendatis. In cuius
rei etc. // Recepit quosdam fratres cum bonis suis
sub sua protectione.

Ex presentis scripti serie notum fieri volumus univer-
sis quod frater H. domorum milicie templi in Ytalia
preceptor devotus et fidelis noster maiestati nostre humi-
liter supplicavit ut domos predictas sibi commis-
sas fratres familias et bona sua in nostra imperiali protec-
tione de nostra gracia recipere dignaremur. Nos igitur
supplicationibus eiusdem preceptoris favorabiliter inclinati sue
devocionis obtentu domos predictas fratres familias
et bona que iuste tenent et possident sub nostra
et imperii protectione suscepimus seu recepimus specialiter per
presentis auctoritate et firmiter mandantes sub pena gracie
nostre quod nullus sit qui prenominatos fratres do-
mos et familias in personis et possessionibus et bo-
nis suis ausu temerario contra huiusmodi nostre
protectionis tenorem impedire offendere seu moles-

tare presumat ymmo vniuersi et singuli ipsum pre
ceptorem fidelem et deuotum nostrum et fratres cum
domibus possessionibus et bonis suis habeant pro
nostra maiestatis reuerentia commendatos Ad quorum
nostri aut protectionis nostre memoria stabilitatem et
firmitatem presens scriptum fieri iussimus Si
gillo muniendum datum et cetera cetera va

Expliciunt Epistole Petri de Vineis ad
Porte superiorum Scriptor libri potatur
Porte malignorum raptor libri moriatur

Iste liber est domini Petri Hungari Canonici wladislauiensis

Bonifacius episcopus seruus seruorum dei Vniuersis Christi fidelibus presentes
litteras inspecturis salutem et apostolicam benedictionem Immensa diuine largitatis
beneficia que dominus noster Ihesus Christus de hoc mundo transiturus ad
patrem in passionis et mortis sue memoria cenam suam in cibum
et sanguinem suum in poculum tribuit reliquit et exhibuit populo
christiano decet ipsos fideles pro deuotionis diuinissima venerari
et panem angelorum celestem quem nos specialiter afficit velud

Pro susceptis beneficiis grates agit.

Intellexi noviter quod vos de sola munifi-
cencie gratia vestre, non meorum exigencia merito-
rum post adventum meum ad curiam multa
grata beneficia mee familie contulistis. Verum
vos assurgens ad graciarum uberes acciones ex-
pono me vobis. Hoc unum quod habeo ad
vestre beneplacita voluntatis, et cum non va-
leam ipse decorum deus vos ad gaudia in reta-
lione rudeat qui non passus est ut valerem
et vos et aliis benefactoribus meis ad antido-
ta reddere. Arguit fidei facilis quod detrac-
toribus adhibuit et ubi maneat declarat

Si vera prudentis Senece morum optimi
exculptoris diligenter discrecio attendissetis quam
libenter ipsa legitis, sed ad effectum non redu-
catis, ut hic patet. Non tam facile condescen-
dissetis de me obloquencium fabulis detrac-
torum qui multa, ymmo pocius infinita colo-
rantes mendacia falso texerunt veri-
pallia substancie veritatis. Quorum verba veri
coloribus illita multorum deceperunt oculos
sophistico in colore. Quibus sicut ex natura cor-
ruptissima datum et inscriptum est eis hoc vici-
um, quod si falsum volunt dicere non laborant.
Et tante admiracionis fatigor nimia nunc valeo
non mirari, quomodo sic facile non examinatis
consiliis fuistis ad falsa prolapsus. Sed
forte in hora tunc non erat memor pru-
dentis propositi est examinare consilia, et non fa-
cili cito credulitatem ad falsa prolabi. Nam
quandoque bonus dormitat Homerus et omnium
habere memoriam et penitus in nullo peccare
potius divinitatis quam humanitatis existit. Vel
dum illa de me audiebatis incredibilia
et stupenda, stupor humani fragilitatem
in talibus pacientem consuetam vestrum animum
tunc hominis pietatis forsitan percussit. Satis in-
credibile quidem erat portentuosum et
et horrendum, quod ego ad alias partes
quam ad dominum ipsam Curiam mei gressus
tramitem direxissem. Quare si placet

falsitatis veteris cingulis expurgetis fer-
mentum, et non adhibeatis aures huiusmodi
confabulacionibus palliatis, sed credatis fir-
miter me non per maiorem incepisse spacium in
dicti domini ipsam Curia permansisse, quamquam
non in colonia imitacionis aeris faciete.

Grates agit pro beneficiis et se sibi exhibet recompensaturum et sequitur

Ut et tante beneficiorum munificencie
processerunt, quas cum in domum in Civit-
yperine putarie commorabar, cum post
discessum meum de ipsa Civitate mee
familie contulit innate vobis liberalitatis
gratia in donis consiliis et honore, quod dum
ea reduco ad recordacionem preteritorum potu-
issem corpus vobis in equivalentibus res-
pondere, me ictus animi et ignorancie
nubilo tenebratur, et hebetudine stupo-
re percutitur et tantis admiracionis fluc-
tibus volvatur. Non enim in remo quod
vobis in talione rudeam et offerre anti-
dota sicut deceret. Non in remo quod
mearum sit sufficiens exhibicio graciarum, cum
a vobis collata beneficia eis multum
preponderant, nec examen equilibrii ad
punctum duci valeat mediale. Sed
ne ingratitudinis vicio valeat vicio
ascribi, cum mixta pro multis et variis pro
variis erogentur. Hoc unum pro solum licet
indignum quod vobis dare possum in-
venio, meipsum videlicet cum graciarum accionibus
infinitis, quem si placet accipere ve-
litis placide accipientes verum requitetis
pro omnia, qui propter se obligatum exhi-
bet ad vestra beneplacita et mandata.

Laudabo petitur ut eum pro amicitia admittatur.

Sicut vos ignorare non credo et est pub-
lice intuentibus manifestum non est
convenies ut doctis longa sermonis duca-
minis perlac, ac ut prudentibus subter-
fugienda multilogium amplitudine
aliquid declaretur. Nam viri sapien-
tis animus ex paucis multa colligit.

et ex brevi sermonum congerie intuitum
plenarie mittentis assumunt. Unde quia
nos intellectus irradiantis indagine ac
in profunda quoque subtilitatis intu-
itus figitis sapientie fulgoribus illustratis
Propterea si quid ad comprehendendum et lau-
dabile narrationis breviloquium putem
epistolam vestre dominationi mittendam red-
duxi. Nunc igitur donacionem quam pro michi
non minus mitis in xeni binolam sepeque
michi serena illuxit me flexo genu ex-
plicans supplico quantum possum quatenus
sue velit in meis iustis peticionibus comme-
datum aures clementie tue ad meorum pre-
cum instanciam inclinando dignum et ei
esse et consentaneum censeri ut vera donacio
benefaciendi michi quos habet ut credo af-
fectus ad prius debeat effectum mancipare

Recongnosco amicum mea bene et fideliter ges-
sisse negocia et pro aliis cum rogo semper exorando

Quanto studio et amoris flagrancia dili-
tis ad effectum causas pro nobis exequi voluis-
tis et meis vobis literis devotam conscienciam
mutue caritatis pectus agnoscat. Plurimis
super quo doloris aculeo me nullius
asperi capitis articulo permanentem deplora-
ntis celaris inter vos et me consistens
dilecto protestacione que a vobis in me rela-
bens et a me ad vos motu reciprocando
continuo veram fortunam facit communi
et equali participio nos potiri. Eo modo
videlicet ut nichil de vobis dici non valeat
ex quadam indempnitatis habitudine dispu-
rissimi amoris scaturigine profluente.
Propterea nichil omnino curavi maturum
atque firmum super hiis audivi testimonium
presencium enim quedam prosperitatis
presagio totum processum negocii qualiter
per vos sicut et fuit cum diligencia debu-
erat expediri. Nec mirum cum pure di-
leccionis sinceritas ab ipso primitus vestre
tempore tenereque aurore etatis veluti coniunge-
te vos invicem vinctos. Ita quod nec
plurimorum distancias ut pro tempore multipli-
ces varietates et diversas que multorum
causa dissolucionis amoris existunt dissol-
vi potuit nec disiungi. O mirabilis a-
moris potencia que duorum sic animos in
unum consolidat et coniungit quod alter
alterius ut proprium gerat negocium extolli-
tur in prosperis deprimitur in adversis sentitur in
asperis et in felicibus sublevatur. O mi-
rabilis amoris potencia que sicut senior philosophie
tractatus edocet et vos satis alternatim
ligat maior elementa quadam indissolu-
bili ligatura connectit corporum maiorum quali-
tates et deinde vitales spiritus corporibus sociat.
O mirabilis amoris qua et absentes
adsunt infirmi valent mortui vivunt
et vivi nullo modo moriuntur. Sed adhuc ergo
vos amice carissime mei amoris intuitu
ad subire honoris quod quid erit priore
gravius sed dulcius quod verumtamen et dum-
pnis rerum spatiabus suavem adoptavi videlicet quod
faciatis michi hoc et hoc. Magnum quid
erit michi hoc amice mi mimi et viris super
laudis titulis insistet amicus si vera dil-
eccio non cassum reddit amatis affectum

Item amico yperbolice blanditur etc.

Nullius impoliti admiracionis hebetudi-
nem animum voluitur nullisque in gra-
titudinis vicio per discrecionem tuam volla-
tenus asserbatur et puto legens literas
non in verius omnium beneficiorum que michi quidem
tua contulit gratia munificencias immitas
Nam si musa Virgilii et Tulliane in
lingua eloquencie donarentur ita quod quantum
ipsi valuerunt in eorum fortitudine tantum et ipse
valerem non possem omnia ipsa beneficia
parte michi collata portalibus describere
literis vel sub compendio enarrare. Et
ideo tum quia non erat predicta convenienter
tunc in omnibus narrare singula tum
ne dictaminis curpi usque ad iamque pro-
lixitatem fastidium prefatis efferens

licencie nimium discurpendo subpena
plenam concludunt. Alia ut in me bursi-
ariorum inconvenientia labilis non possit ali-
terius denotari sed cuncta mee menti te-
nacius affixisse de duobus scilicet tantum
mencionem videlicet etc.

emulorum
Sequitur probacio fidei mee et reprobacio

Viris prudentibus et sapientibus. Salutem et verita-
tem loquentibus credere, ac semper
inter utrumque medium retinere. Ex
habundancia cordis os loquitur et
iniuriarum illatarum michi multiplices in-
tentione morum resonant officium labo-
rum, quas illaturus negneas ultionis
pacie silencio preterire. Salva in omnibus
et per omnia de me ac fide mea obloquenci-
um pace, quam desiderio ardenti estu fla-
granti et anxio affectu concupio vehementer
quod ad cautelam meam ne dici valeat
ulterius me potius inimicicie comparabile
scandalum, quam pacis sociabile vincu-
lum, sicut fieri dicebatur hactenus vellem
seque partis alterius versipelles versuci-
as et nequicias mitto reformidans co-
ram deo qui renes et corda scrutatur
omnium et coram vobis protestor
omnibus tenore presencium in scripto. Unde
precor et suscipe non dedignemini et to-
tas prospicere non pigeat tamquam corpo-
ris despicia eminata, nec me redarguere
de prolixitate velitis si placet cotendetis
quod rebus de quibus loquimur cognatos
oportet esse sermones, et amplis rerum gesta-
rum negociis oratore, amplas et confor-
mes eorumdem series conformare, sicut in libro
de bono oratore suaviloqua tuba intonat
eloquencie tulliane. Si enim predecessorum
meorum puritatem fidei et devocionis sinceri-
tatem quam erga Romanam sanctitatem ecclesie
sie et Illustrem dominum nostrum Comitem ac
eius predecessores quondam gesserunt alte-
re vellemus attendere, ac solerti mente

intuitu perspicuo et racionis indagine per-
quirere veritatem non erit exclusum quin recte
possit obici quod eorum fides atque de-
vocio unquam vulpina calliditate in par-
tem contrariam declinavit, vel ipsi a sinc-
ritudinis dignavit generis sub duplicitatis
perseverantes in velud ipsum anfractus, et
malicias diversorum ymo tamquam flammi-
geri spiritus divino ardore succensi veluti
firmo vallati sinceritatis munimine ac
fundamento stabili stabiliti semper in fidei
puritate et devocionis in sinceritate constan-
tes et stabiles extiterunt zelati sunt
per omnem sue vite curriculum exaltacionem
eorum et gloriam, et numquam corum nomen
ad vocem ancille custodiverunt aut eum nega-
verunt. Similiter si ad pruritosam et detesta-
bilem delatorum nequiciam, et nephan-
dam proditorum inverecundiam ore mentis
potenciam vertimus, inveniemus quod
nullius alterius in verna fiebat delacio
nominis in miserabilis illius sub Impera-
toris tempore Friderici et hoc non erat veri-
tatis simpliciter vel boni animi proposito
contentum, sed ad cuiuslibet adventum Iu-
sticiam vel eius cuiuslibet generalis vica-
dinando renovabatur. Nesciebant enim
delatores a pravis operacionibus desistere
nec volebant, qui non nisi male facerent
letabantur. Non enim erat in primis officia-
animalis mutaco. Nam ut primum delacio no-
minis deleretur novam quod nominis daret
officialibus in veniret pecuniam cogebatur
et de nullo alio accusabatur crimine si cri-
men dici valeat tamen tunc pro crimine
habebatur nisi de fide pura quam gesse-
rat et gerebat ad dominum Comitem Tho-
me domini memorie venerande Imperatore aut
predicto mortuo, et nec erat utrum sed
non utile viam. unique carius ingresso
dominum hominibus variis rumorum commentis
tremuit, et quasi arcubus omnibus fluctua-
ret, sicut in maiorum tam accidit conspicient

et ille miserrimus putaret iam pace tran-
quilla quiescere, ac tantis tamquam rumosis
anxietatibus quibus toties vexatus fue-
rat respirare. Ecce subito a regione deserti
ventus irruens, pestiferis malorum aculeis
furibundus irrupit. Ecce iterum penalis tem-
pestas flagicii procellas procellas ei noviter
infligenda. Nam postquam Rex Conradus
Imperatoris prefati filius tocius regni fere
moderamen adeptus, longe lateque caput
sui dominii extendere potentatus, et ut moris
erat sue domus stultos rebellium excres-
sus puniendo destruere, et prudentes fide-
lium processus amplius extollere muneribus
et magnis dignitatum titulis decorare
Comiti Marchioni comitatum dedit et con-
cessit de gratia speciali. Nam si quando Comes dictus
in Capuane Civitatis obsidione, que tunc contra
predictum Regem rebellionis erexerat cal-
caneum, ut est cognitum et notorium omni-
bus cum alio potenti Regali exercitu in
Castrorum acie permaneret, ad nuncium delati-
one nominis mei patris fecit eum citari
ut tamquam proditor citatus sicut fit, deberet co-
ram ipso personaliter comparere facturus racionem
de hiis que erant opposita contra ipsum et
maxime de lese crimine maiestatis. Ha deus
qualis tunc erat citati animus qualis
vigor. Ha deus qualis erat citati robur et quanta
virtus. Nichil ei proficiat tantam constantiam
dedit predicto Comiti quod ipsum placabilem
redderet dedisse pecunie quantitatem. Nichil
ei proficiat. Sed tamquam si non fuisset erat
ascommato predictum Comitem ei data. Nichil
umquam proficiat quod dominus de . tuc valle-
tus et Bindictus monachus Comitis famili-
ares ipsius audita delatione predicta, quod
falsitatem delatores dixissent eos per duelli
modum capientes convincere valebant se cum
ipsis delatoribus exponere agonimachie tam
et fortune. Sed audite proditorum scelus ne-
farium, audite proditorum perfidiam proditoriam
et hominis detestandam. Ha delatores

ipsi qui dampnum attractant tunc in Curia dicti
Comitis permanentes secreto quasi sub mo-
nitus vel consilii specie mittebant per spalos
minucios ipsius auribus insallando quod
ipse non deberet se ullatenus coram predicto
Comite putare, illa racione potissime, quod
dictus Comes proposuit ipsum cum eisdem dela-
toribus qui accusatos de eodem se menaceba-
nt fuisse crimine ad hoc ut eorum dictis fidem
prestatus adhiberet in tenebrosi Doiarum
putei ergastulo facere in simul carcerari,
ut sic dictus timoris gladio irretitus se
perfuge subsidium absentaret, et reum se
criminis faceret fugiendo. O delator scelus.
O nephas. O plus quam nephas. Unde
scietis quod talia fugitis, et ficta ut vera pro-
ponitis veri facie palliata. O delatorum
pessima natio et commedia. O prophana eloquentie
congeries in omnium et prophananda. Unde sciet
quod linguam que mentis est vere inter-
pres mente ampla dispensacione se ingeritis
alia semper abhis et diversa que mente con-
ceptis proferendo. Sed aliter ac ratum est eis
evenit. Nam hec advertens mei sagacitas
genitoris resumpsit animum, se ipsum sibi red-
didit, et attingens fortitudine lumbos su-
os ad dicta Castra sui gressus tramitem
maturavit, et coram dicto comparuit Comite
in termino sibi dato, non tamen sine multorum
angustialium importate per ambula, et quia
quadam prefacione ad tyrampnicam iburi pro-
nam, vox hominis innocentis, ut per eos ferre-
am eius mentis duriciem emolliret. Et
cum dictus Comes in benignitatis brachiis re-
ceperit et amoris. Quod ita contigit ut spera-
vit. Nam dictus Comes dicto in dextro la-
tere sue dextre collocato toti processum favora-
biliter non solum recepit, sed velud socio reserant
deditque sibi licentiam redeundi. Proh dolor
quid si non fuisset pecunia. Proh dolor et quid
si pecuniam non premisisset. Certe satis
patet undique fuisset exinde spectaculum
ubi autem dictus Rex C. diem clausit extremum

humane nature statuti vectigalis debi-
tum persolvendo solaris lucis splendor sancte
universalis ecclesie repente clarus emicuit
et sui caloris beneficium rebus cepit singu-
lis conferre languentibus premarcore. Huius
regno gressus accipit, et exclusa tenebrarum
caligine suos in universum radios cepit
effundere luminosos. Regnum ideo ipsum cepit
virescere, ac quasi ad ortum surgentis au-
rore meridiani florida iuventute virens-
cis florum speciebus ornatum pratis cepit
ridere iocantibus, et letis apparere vul-
tibus quasi ad amenam vernalis temporis no-
vitate. Liquido erat perspicere auream esse
reversa secula pacis cultu mirifice reflore-
te. Liquido erat perspicere astream que terras
reliquerat rediisse constante spectua volunt-
te
iustitie dominante. Ingnoro quid tunc cum capta-
te dicto domino Comite. R. deus. letabundus
erogaverit omitto dicere, ne improprii vi-
deat liram tendere. ceptamque materiam grata
resignare. Omitto dicere quid idem eidem
domino Comiti fecerit. Omitto dicere quomodo a domino
papa quondam Innocentio bone memorie tunc
in Civitate Capue presidente audacter, et in-
stancia devus exegit ut suum et naturalem
dominum deberet restituere Comitatui Sorlii.
S. Comitem an dictum omitto dicere
quod multum id deo sibi displicuit pro-
fuerat eum dictum Comitatum transferre
sicut de multis aliis terris fecerat in suos con-
sanguineos et nepotes velud rapina sibi
Curia dicebatur. omitto dicere. Postea dictus
multotiens fuit proditor appellatus, ac dum tan-
ta viget temporis alacritas, et desiderate
pacis tranquillitate quiesceret populus xpianus
Ecce turbo conturbas omnia, morbo cunc-
ta morbidans, tabes singula tabificans
et erumpna erumpnosis calamitatibus
destruens universa corripuit, et quodam
precii nimbi nubilo dictam lucem suffo-
cans et confundens cepit deflorere florigeram
rosas in aliquibus mitte quin ymo deforma-

re conformia, et decorare decorum. Ille ipse
nequam .s. cuius sit anima maledicta. Iste
ipse fuit totius materia scandali et iacture.
Ipse fuit totius regni dissidium malorum
que vidimus initiale principium destructionis
bonorum initium principale. Ipse fuit regnicolarum
flagicium doli, et fraudis hospicium et ca-
litium quas vidimus et videmus, propter ipsum
tot mala regnant in Regno Sicilie, propter ipsum
tot mala in ducatu dictum Apulie, propter ipsum
tot mala in principatu Capue principantur
nec fidem gerunt homines ut deceret ad
invictissimum dominum C. Regem nostrum
Nam si quid M. prius qua fidem si fidem
habuit in perfidiam permutaret, prius quam
suum nephande intentionis propositum pravis o-
peribus denudaret sublimatus titulo Con-
radini quem in bello iuxta suum dispensa-
tionis mirabile iudicium mirabiliter superatu
rum dicti domini Regis K. potentia vo-
na cum domino K. anseri et Stirie duce.
dicto Marchione palatino Verone et do-
mino H. quondam Regis Castelle filio in car-
cere detinet vinculatum resumpsisset vires
et sicut deo placuit Comiti ei nullatenus
placuisset totum regnum ad eius beneplaci-
tum rediret et mandatum, Cuius magni-
ficencia sub eodem titulo universis et sin-
gulis regnicolis in manu forti et brachio
extento tam potenter quam magnifice prin-
cipante fuit illi collibitum Comiti Henri-
ricto partem rei publice tradere gubernandam,
tempusque dedit gladii potestatem. Ha deus vix
possum dum tot malorum in gruencias reco-
lo scribere. Ha deus vix possum tanta conpone-
dum reduco ad memoriam tanta mala. Mei
enim intellectus radiolo nubes cecitatis op-
primitur, et meos sensus nimius dolor
hebetat dum nititur dextra describere qua-
tot penarum. Romam pergens quam deus. Ecce
H. meo Civitate intravit Ysernie cepit
sui officii ministrum acriter motusque tyrannis
excecare faciens terre muros dicte Civitatis ...
Ysernie adequari ad viam quorundam facinorosis

hominum de Civitate predicta dicencium dictam
fuisse tam rebellionis ypernicissimam. Nunc
contra predictum M. Tarentinum principem
rebellassent, et in fide dicti Comitis R. per-
severant nisi xl. augustalium potencialis
intervenisset cautas, que aspiritate mentis dicti
Comitis quodammodo coegit liquescere faciendo
ipsam terram que saxea prius erat dictum.
qui erat tamquam signum positum ad sagittas inte-
debat atque depponi. Quid dicam de pecunia
quam dicto Comiti dum in Burgo sancti
Germani moraretur. ut dictus propter ipsius dis-
cessum Comitis securus remaneret et sic
dei timoris scrupulo vel et quomodolibet libere-
getur erogavit. Quid dicam de cera quod
de serris referam. Quid dicam de magnis
riciis et aureis filis contexit, et subtili ope-
re artificiali picturatis. Quid dicam de ann-
ulis preciosorum lapidum fulgoribus redim-
itis. Sed hec tamen liquet pluribus non est neces-
sarium amplius denotare. Postquam vero dicti
principis preceps audacia et inimicabilis in-
sania cepit ad effectum ducere ac realiter exer-
cere quod hec mentis in archano de facto
Regni prime fuerat preconceptum et precipitate
ad se intenderet tamquam si non fuisset alius
successor legitimus dominium dicti Regni obl-
itus sui sanguinis, oblitus et pietatis pre-
dicti mortem meditatus est regnicolis Con-
radini, et quem non potuit necare veneris
altiloquus extinxit dentibus septis maxi-
ximis pargameneis. O dolum, O plus quam
dolum. O fraudem, O truculentam fraudem
fraudulenter cum atque dolose subripere patrimonii
nititur possessionem sui nepotuli non dum
a minoritatis uberibus ablactati. O manifesta
vino infestam vesaniam quam te solam pru-
dentem et primilem arguo reputas et credis
alios fore cecos. O abruptam vaginosam
dementeque audaciam quam non aggredienda
velut stultus aggrederis et fugienda sequeris
ut in stannis. O hodie sannes execrabiles quam
laxatis amicicie nexibus ymo consangui-
nitatis vinculis resolutis, lites paris et
odia, et cruciete nepotolum satagis mil-
le mortis quibus suffocare. O hodie ardor
in saciabilis qui nepotolum et pupillum
sue tutele commissum quebat rebus huma-
nis eximere ut sua securius possideret. Quid
plura. Convocatis Archiepiscopis Episcopis Comi-
tibus Baronibus aliisque Regni nobilibus
infelici execrabili auspicio patrimonium Regni
assumpsit et inclitum dyadema. Heu heu
tunc cepit crescere doli vicium atque fraudis.
Heu heu tunc malicia et iniquitas que
prius fuerant viribus destitute, bonitatis
et equitatis nobilitate virtuosa regnante
vires cepit resumere. ac suam potenciam
viriliter reparare. Propterea quod apparuit aurea
secula desiisse a sua nobili essencia et
preclara. propterea quod etas incipit vere fe-
rreis in eorum. Novos enim dictus princeps
creavit Comites mirabiles et stupendos
mirabilibus et stupendis nominibus in au-
ribus singulorum. Quibus preterea non
suas sed alienas provincias. veluti qui
corrigias preterea manipulas eorum alienum
venafri Comitatum exhibuit Comiti Ro-
bertino, quem ut verum fatear hominis obpro-
brium fugiendo, et illustris generis excellens
extollebat prosapia et morum scintillas
coruscantes decorabat, qui licet nobilitatis
clamide et morum fuisset luculenta circum
trabeatus tamen libenter tamen potuit pecuniam
assumebat, et auro cupidus dirigebat an-
res illuc unde sibi posset pecunia prove-
nire. Sed vero. etc. Sed iam occurrit causa
lacrimabilis. Sed iam itaque materia confluit
dolorosa. Unam asserere asstancium pluries.
Sed nequeo cum nimium sit digna relatu
et ad presentem tamen faciat precor post istius ma-
terie integralis. Necnon et videre michi
videor quod dicendo mala que sub dicti Co-
mitis tempore dictus. fuit passus, concepte
dolor nimium mesticie, velut qui fletus
scaturigine intime tristicie flumen sitiat,
et ut vulgare testatur pro nubium Con-
cepti doloris nubila mox recedunt, nisi prius
liquefiant in pluvia lacrimarum. Nam cum
peregrina non sint nec caligosa temporis vetusta-
te, sed omnibus ypernicissimus manifesta

non explanabo singula sigillatim, sed breviter
insistendo compendio rem tangam solummodo.
et etiam notulas interseram quibus totius
negocii recordari valeatis. Dicenda parum
absolvens ut ad potui et licebit tum comi=
tiva itaque non modica stipatu grandi exac=
tione tyrampnica et voluntate quam presse=
rant innovandi ut assignaret terras comuni=
tatis Venaysini nomine dicti Comitis Ubertini
et castrorum fecit eundem absolvimus dictarum terrarum
iuxta Regni consuetudinem ex parte dicti Comitis
sicut est in talibus consuetum dominus R. de Mu=
rone tunc mandatum fiat sed licet assignacionis co=
misisse ut ei assignaret Ypermiam vel quod ipsi
domino R. propter dicti Comitis alius assig=
ret non enim fui presens cum illo tempore in amena
civitate de Apoli comorarer ad ipsam civitatem
Ypermiem suos sincavit accessus. Quo ab eodem
pacto tam hylariter quam libenter Judex Robertus
quondam medicus homo si quid multe probitatis
simplicitatis et nunc qui absit quod vocata fu=
erit absit quod malum aliquod cogitavit,
absit quod cogitatum ad effectum duxit ipse sum
nisi dumtaxat honestum quos dictus iniurias
intulit in publico et privato. Vidistis enim et
vos hic auribus omnia percepistis. Cognitum
vobis fuit etiam omnia singulis et singulariter
vicinis quotiens dictus permutabile fuge s.
frugi auxilium iniquos defraudavit curiali=
um canum morsus qui enim appetebant insa=
tiabili appetitu violenter corrosionibus dentibus
lacerare. Quod si nec vinciarum multitudine
quam dictus dicto R. prodito dedit quo tunc
secreta penitiora noscitis ac vinit tabulas,
ferros, ceram, et alia multa quam domine Comitisse
uxori dicti Comitis cuius fera et crudelis tyramp=
nides ... fere coegerat exulare idem .. idem
manifeste dominavit. Nam et hic et manifeste
audivistis atque vidistis scire debetis quod si non
fulmi et omni ere ponderosioris metalli pondi
inopia perditum .. erogata dictis secretariis Co=
mitisse qui erant velut hii consentes pena=
tes qui si manifeste sed absconse ipsa dona=
bit feminis. Ac dicti Comiti ab eadem
donatas .. in apto scire debetis et si negare
nolitis ymo volitis veritati testimonium perhibere

quod hic vexacionum et tribulacionum tormenta
sicut perhibavit. ... nullum aliud dictus .. pa=
tiebatur preter, nisi propterea quia fidem puram
et devocionem sinceram ad dominum meum nostri
Comitis gesserat et gerebat. Verum olim hec
et vetustis quasi gesta et alternatim digesta
temporibus antiquata. Nunc autem ad propinqu=
iora et presentia, mee orationis faciem convertendo, subter=
fugienda scripture multiloquia ut ad valeo et
vos patienter fugiens, stilo vobis mearum angus=
tiarum erumpnosas et miserabiles calamitates
ut carmen femininum, elegiaco stilo describere,
sed non eque referre. Notoria etenim fuerunt
vobis ea omnia, et quod non ob aliud fui
tot persecucionum martiris cruciatus, nisi quia prede=
cessores mei dilexerunt dominum nostrum Comitem quon=
dam, iuxta et uxorem dicte Comitisse et illo=
rum fidele testimonium, qui maiores in rebus Co=
mitisse Curie habebantur, quos super hiis interro=
gavi multorum coram pluribus Venaysinis
Humane fragilitatis ... exposcente miseria
... vitalis spiritus dicto .. salubres auras de=
sit ministrare finito restituta terra ut decuit co=
lo, eodem die inmaculatum est et deportatum essem
in vice dicte domine Comitisse, que letata ...
et presumpta gaudio magno valde incontinenti
absque aliqua more intercapedine Judicem Hilp=
randum et Notarium Vigintonum fecit ad se
properare accersiri, accersitis mandavit quod illico
Civitate adeuntes Ypermie bona mea tam
stabilia quam mobilia caperent, capta bonorum
meorum custodie traderent, tradita in sceptis redi=
gerent, ne posset in mobilibus aliquam dimi=
nucionis vel subtraccionis auferre sic designavi.
Hanc aliter bona mea capi precepit quasi si fu=
issent ad manus sue Curie devoluta racionabiliter
et iuris ordine assistente, et tamquam si dictus ..
fuisset in uno dampnitor et dampnata fuisset
sua memoria post eius obitum veluti proditoris.
Hec mandavit eisdem quod merem mea caperent
de persona ... subsida custodia mitterent
ad eandem. Quibus partis fiunt et consentiunt cum
essem innocuus nullius criminis meticulosa
me consciencia demorderet, et quod hic in fecisset
penitus ignorarem, perrexi Venaysinum secundo
post mei patris occasum die ut conquerendo querere

ab eadem. Quia sicut me iussisset destitui vio-
lenter omnibus bonis meis, et tamen non pateret
michi aditus, neque sue impietatis ianua ob-
surdesceret cum esset insolita mea pecunia por-
tantibus aperire affectum non potui ullatenus
effectum mancipare. Ubi me in Venaffro
permanere cognovit mandavit michi et uxori
mee fecit sub pena ducentarum unciarum
auri quod de Civitate Venaffri sine man-
dati licencia precedente nullatenus discedere
deberemus. O felix infortunium et gravem
sortem. Quid mali feceramus uxor et filius
quod revertendi ad patriam nobis fuit sublata fa-
cultas. O seuissimam viperam quare si deti-
nebas filium matrem non permittebas abire.
O impiissima et ursa fera crudelior quare
lamentacionis et eiulacionis carmine caneret queru-
losum nos non pacifice permittebas cum dies
adhuc esset deplorandi finis acerbitatem rece-
tis et deceret nos adhuc bibere de amara hy-
psa fluminis babylonis. Ceterum cum non repu-
taretur sufficiens si nos in dicta Civitate Ve-
naffri permaneremus facultate nobis non adepta
per vicos et platheas Civitatis eiusdem eundi
tractatus fuit habitus et inventus est modus
per quem michi fieret status prosperior mo-
tus liberior, et michi non tantum frena licencie
laxarentur. Cuius inventor extitit ut in
pluribus est relatum ille benedictus precibus Iu-
dex Robertus videlicet qui etiam iterum adest,
et est michi semper venerandus ad preces cuius
nulla improbitate retenta. Qui nunquam
lotabatur in maliciis, numquam mentiri neque
mendacii ficticia corrupcione novat veritatis fic-
to superficie ternis colorata. Sed iste fflatatur illi-
us figmentum non bene fuit dissimilibus coloribus
stabilitum, non bene fuit vel pallio rapinis facies
tunicata, quia inventor suo fraudatus non
fuisset voto et ad finem propter quem fuit cla
duxisset desiderium ipse summum. Nam si auri
carem v s. dicebatur in collegio sunt uncti
quid ad rem quod ego detrusus sum Carceris
tolliscuro, et mea dextra fuit kathene lago
vinculata. Quod cum allegarem Castellano ie
per instanciam oppones simulissimas meum
destruere iussimum tympus argumentum. Vide-
bat atque dicebat. Quod cum ad oleaginum
inventum fuisset in domo vel in Camera
B. steterat prefatus, usque ad terminum vite
sue, et aurum in eodem terminum est fuisse repertum
in eo et credamus dictum oleaginum anno ple.
sequentis quod tu et uxor tua totum reliquum
beatis, nec plura diffinitam sua data et copia
plus coram sancti michi adepta me iussit
ad turrim Venaffri velud latronem ligatum
duci mandavitque Castellano quod me liga-
ret fortiter, et ne possem evadere cum maxima
diligencia custodiret. Longua equidem turri
diutius permansissem nisi materni fletus
fuisset inextimabilis scaturigo, que inde fere
per Civitatem Venaffri velud vaga pergebat
quinimo lamenti voces querulas emit-
tendo, quibus motus conatuque dicte Comi-
tisse animus et Iudicis Philippi Veneri
qui tunc erat ibi pro intervenientem prima
instancia quod magis valuit demum disten-
dendo de dicta Civitate Venaffri data prius
fideiussori cautione sub pena Centum uncia-
rum auri mandavit me absque fastidio car-
ceris liberari per septemestris itaque temporis spacium
in Civitate moratus predicta redeundi lice-
ciam non potui obtinere, sed usque ad adven-
tum prefati Comitis ubi tunc qui postquam
de ligurie partibus rediit totum meum nego-
cium iusti iudicii ponderans in statera, eteque
librata discretioni, discuciens singula, visis
et auditis meis racionibus, cunctis in pro-
negociorum expedicione, recta ponderis mensura
ponderum et equata, statim fecit me absol-
vi fideiussionis ligamine redeundi et eundi
quo vellem, michi restituta in integrum
facultate, statimque nullius diei crepusculo
premissis meis consanguineis et amicis in
omnia bona mea restitui tam de iure quam
de gracia speciali. Quod advertens Iudex R. pro-
dens hanc aliter tulit quam si eum capite
in suo palio quod multo speciosius supi-
nabat mortaliter percussissem. Nam veluti
Anguitomnis furiis agitatus acuti a-
culeis stimulatus in iram cepit infacili-

ymo ad finiosi similitudinem insanire,
suorumque pedum levitate quasi evolans
iuit ad ducatam Comitissam continuo, et
donec tractatus ille cadet in completus, et
totum, quod dictus dominus Comes de me pro-
posuerat disturbaret minime conquievit.
O virum ineffabilem veritate perfec-
tum speculo sancti(tatis). O virum simi-
lem magne choruscante radio pie(tatis).
Cui lavare pauperum pedes in cena do-
mini. vel si ipsius sit hagebat. Cui
gemma flere ad emigrantes oranti placi(tum)
capiebas. Cui pauperibus orphanis
viduis et pupillis nimium conferebas.
Quid est hoc quod nichil o vir mira-
bilis, an erravisti. Nam pietatis operi
tocius disturbare. Quid est hoc an te-
bene facere putavisti. Nam invenie mise-
rabilem pre rebusque primis orphana-
tum omnibus non permittis de luto fece
et latu misere revelari. Mirabile toci-
lis mundi est istud, et mee ramalis poten-
tie fuimus confunde, et in exhorbitatio-
nis ceptam totaliter evanescat. Quid de
a(n)ris meis angustiis enarrabo. An dicam
quanto tempore permansi in domibus
alienis. An dicam et deferam quanta
pro redimendis meis bonis dedim pecu-
nie quantitatem, quam licet secundum contra
quorumdam opinionem, qui huiusmodi ne-
gocium non taliter recognoverunt, non
penitet me dedisse profecto cum ea pro-
bos absque ignorantie obstaculo credam
recolere, non contrarium amplius recre-
scere. Excecas ergo enimle, miser excecas, et
de plurimo surgas, non equestri, sed pede-
stri potius vel fabrili. Numquid prede-
cessores tui hic passi sunt, que im-
passi sunt predecessores. Numquid tui
predecessores ita firmi sicut in fide stabiles
extiterunt. Quare clamas. Cur me.
Numquid tu sum rebus tuis omnibus
destitutus. Quare clamas. Cur me non-
nas. Quare non verecundaris fidem et fi-
deles in publico nominare. An putas
me nescire quales tui predecessores
fuerunt, an putas me ignorare qualis
tu in prefata civitatem fuisti, et qualis e-
ciam in premissa dubitacione nunc exis-
tis, preterea deficiente tibi adminiculo
veritatis quam latissime loquens ad fla-
talem hec recursum, et e mirum ymo
portentuosum et dicas contrarium Augusti-
ni, quod laboriosum est tibi verum
dicere. Si autem velis figmenta proferre
mendacii non laboras. Quod satis
liquet omnibus undique te cognoscen-
tibus et isto in negocio clarius e-
lucescit. Nam quid erat istud amice
karissime quod deforis clamitabas voce
tua in platheis dando. Et tu non sapi-
enter videlicet quod permansimus in eodem sta-
tu Conradi in et in bilo fuam integer-
tus pace tua loquar karissime amice. Vi-
disti ne me in eodem statu permanere.
Quod si confiteris ergo et tu pro certo
in eodem statu permansisti, ergo et te
dampnas, cum postulas me dampna-
ri. preterea si me vidisti dicas pro
deo quibus pannis indutus eram,
et quanti erant capilli capitis mei,
portabam ne capucium vel galerum
Iter quomodo potat, quod in vocis forti-
tudine intonabas, quod me meminit
biterbii existente in bilo fuissem mortuum
quod prope albam fore dicitur factum. Quod
ista non considerabas cum talia proferebas
Quid dicas amodo dei cooperante gra-
cia vivo, habebis aliquid falsitatis fig-
mentum quod referas. An hiis et eciam
adversa via demians ditatus paralogis-
mo te audientibus cetis concludere do-
Prodo propheta et sophista falsigraphus
es inventus, et agilopa veri sinceritate
designans in regularem protulisti minus

irregularit[er] p[ro]litatem. Certe si bn velles
sate deberes decto refrigescere, et me tri-
orum medicorum comentis, p[ro]pt[er] que c-
ivitate scias nativa cessi p[at]ria, et ceteras
pecii racionnes no[n] amplius impugnare.
Non deberes morte sperare meam, n[on]
i morte sperare salutem, nam t[ua] lucrosa
no[n] esset, cum ad successionem velud extra-
neus nunquam vocareris. Unde te
deprecor q[uan]tum possum, quod me de lib[ro]
tue memorie delere debeas, et cum tibi
no[n] placeat meminisse, sed vocans filios
p[ro]p[ri]os no[n] cogites de nugaciis alienis.
Vos est domini carissimi mei. Vos est
qui has meas l[itte]ras sufficiente scriptas et
intermissis multis aliorum capitulis q[ui]pe-
diose compositas legitis, vite curiali[s]
saltem cogente g[ra]cia duxi non modi-
cum deprecandum, quod aures inclina-
re huius mendaciis non velitis, sed ha-
bitis credendi circumstanciis, et omni
diligencia circumspectis, absque discrecione
rei temporis et persone credere non debent[is]
alieni, ne credentes miseri decipere
quod absit miseri valeatis. Ac s[e]c[un]d[u]m

amicus induci ut mecum debeat in
alemanniam proficisci et p[ro]p[ter] [illegible]

Saepe diu et multum cogitavi solerti men-
te singula retractando, quare fatalis se-
rici mobilitas, que iuxta divine disposi-
cionis ordine singula dirigit in loca,
formas, tempore motus incertos eta-
tis tempore vite curriculum ordinavit
et sic mihi talia revolvetis, quod par
esset condicio utriusque vi[delicet] atque mei,
licet causae fuerint quidem difformis de ar-
gumento consimili resultavit. Non si a te-
nellis vite infancie sese cunnimus usque
adimmenta robora nobis fortune pro-
speritatis arrisit serenitas, et ab ingressu
iuventutis usque ad h[ec] tempora eiusdem fortu-
ne serenitas tamen adversus nos tam
ponenda in infimis a sublimi, sic mihi p[ro]-
batum accidit, sic me in me sed totaliter

legi p[ate]t. In tantum quid nos fortune p[re]-
cavis est sibi concors et consona, quod in
eodem solo de non esse ad esse producti fui-
mus, eadem nos teneris annis lactavit co-
micena, et eadem p[at]ria temporibus adolescencie
nos alavit. Et quod fortius e[st] et detius
ut in multor[um] innotuit mora intimacius
amicorum, nos ambo facti sumus vulgo fa-
bula, p[er]miens mirantur digito, et sib-
sanacionibus sumus causa, ita quod de
nobis dicatur a pluribus. Hii sunt q[ui] ma-
la sua negocia tractaverunt. Notavis Ma-
theus Bergis et Henricus. Hii sunt q[ui]
meliores hereditates p[ro]prie destruxe-
runt, Notavis Matheus Bergis et He-
nricus. Certe mallem me de utero translatum
licet ad tumulum fuisse, quam de me
talia predicari. Unde vos de nobis etiam
no[n] dubito mali nisse. Etiam de vobis male
loquantur homines, quia mali et cum inui-
die cum malivolencie ea no[n] quod me-
ruimus faciant, sed quod solent. Ex cum
si valuimus discedere a tramite veritatis
malum e[st] et corrupcio equipollens, quod
in nobis sordescat desiderius inter fama
honor[um], et p[er] nos vilescat. Unde p[ro]pt[er]ea fortune
decoris, et decoris p[ro]ximat studere debemus
et omnibus omissis hoc unum facere q[uod]
nos meliores faciamus cottidie iuxta
q[uam] plenum possumus, et omnimodis famam
reparare, mitamur p[er] dona amissa recuperare,
satagamus recuperare bona, et nomen no-
va incrementa recuperatis addere cooperante
g[ra]cia salvatoris fortitudinis virtute impetita
nra nimirum proroda convenit, ut quibus
valemus intentes viribus ingructibus
nullo[rum] frangamur adversis, cuiusque singulis
p[re]diti sp[eci]ebus magnificencia simus
p[ro]p[ri]e stabiliti, ut agredientes diffici-
lia et preclara, ipsa toto quo possumus
conamine, ad p[ro]ximum finem laudabilem
p[er]ducamus. Nam labores alienum nos

nos tenere fastidium, cum nemo sine labore ardua possit scandere inceta id. Non sine pudore probitatis scandere arborem. Nec sine sudore marcia palma venit. Verum primo cum labor accedens laboratorem premit quadam dulcedine consequenti, magis nos labor ad studium alliciat et invitat auctore poetica potestate qui dicit: Unde laborat homo, premit ipse labor. Hic est qui Romanum super exaltavit imperium, famam Herculeam facit vivere jam in honore continet Agamenonis et Ulixis. Hic est qui triumphos cesareos loquitur, ducem magnificat Macedonum, Troyam cepit. Hic est qui erigit de pulvere pauperem, et ut brevi narrationis compendio singula comprehendam, hic est qui singula bona donat omnia cum favore. Verum namque presertim duorum meorum carissime, mee menti precordialiter insite, ac dulcissimum decus meum cum in presenciarum nos placeat materia ultro se nostra offerat, subjecta causa, ut deo annuente laborantes in bonum aquilonaris ire que tamen in nos fremit curemus vitare spiritus, et amare blandire flatus querere salutares. Veram amiciciam quam michi propriam reputo, duxi precibus exorandam, quatenus omnis excusacionis subterfugio relegato, ad me in Viterbio commorantem accessum si placet maturetis, directum per medium gressus vestros una mecum in illam deo dante provinciam ubi eadem opere et mea tendicione potimus et de honore ac augmento meo erit amicis leticia, quia se frequenter exhilarent, nec de erit invidis tristicia frequentius quia suppriment, simusque pacis in me felicitatis auspiciis, qui sumus preterita tempestate concordes. Matri et uxori congaudens filius et maritus de consolacione orat ut pater sibi debeat ut tibi se mutuum.

Quod dissimulatoris dignitate deposita insimul degitis, michi addgaudet vos ad frugi vite proficiat incrementum. Oritur enim in exista causa tripudium quia de prefato jam desideratum amplior affectum, et vobis adiunxit solacium profiat, quia utriusque fortune spem faciatis quadam participacionem communem, ut si quid nobis amaritudo sortis nociture influeret transfusum in alterutrum includi ipsius dimissum cum minori angustia tollabitis melius quod eius vultus serenis adduxit in commune deductum fiet gracius et in habundanciori possidebitis plenitudine gaudiorum. Unde omnes sicut hec michi leticia, vobis vero solamen est vite, sic deo sit gloria in excelsis ut et pax bone voluntatis vos sicut invicem muniat, quod a nobis omnis scandali dominus excludat et tocius maliciose concitacionis abdicata materia, per inquietis pace feliciter persistat. Verum nos non solum ob divine retribucionis premia que pacem observantibus erogantur, sed facere teneminum ex debito exigencie naturalis. Nam si tu es mater nostris operis officium implicas, ut videlicet taliter erga tua pignora piis te geras affatibus, ut in ira non exacerbes filium, que satis casus asperitas elaboravit animam affligitur namque affligitur maritus inopia, et in caput suffunderunt particularia doloris quia quod torquet uxorem particulariter mesticie in maritum traducatur carnalis vinculi unione. Tu autem si uxor diceris fac ut acta comprobent quod ceperis, ut videlicet sicut natum honores in matre, quod inopem conjugem non honores vel offendas, et quamvis virum diligat in marito genitrice uxoris reverencia protestetur. Liquet nam quod in hoc liquet marito voluntas uxoria, quia eo fructu diligitur, quo arbor que ipsum produxit honoratur. Verum vos hortor deprecor moneo et iniungo, quatenus hec huiusmodi potuis opibus implicatis, ut semper in benivolencia permanentes pro nobis in angustiis plurimis positum complemini filium et maritum. Regi suadet cardinalis ut non in liberum sibi vexibus et restituat bona ni.

Et si pietas cordi vestro divinitus inspirata quam studentes semper in miseratoribus deo placitis exercet ex intimo et innato vos caritatis affectu conspiciemus aliorum miseriam miserari nobis sit maxime ortamento, ut per nos nos miserabiles conmedemus, quia tamen ad regie serenitatis culmen spectare dinoscatur subditos sibi populos suaviter disponere dispositos prospere gubernare, ut gaudeat quilibet iure suo, suadendi nobis instancie operam nobis fiducia persuadet. Cum hec ad suggestionem quorundam malignancium qui gaudent cum male fecerint, Insuper tre laboris et comitatus molestiam ... de ... et honoris vestri cultibus zelatore devoto jam spiritualiter desti-

tuit omnibus bonis suis que in civitate propria possidebat, et publice ipsum fecit forbanniri sub eo pretextu, videlicet quod fuit de exercitu Conradini, quod iuxta quorundam fidele testimonium didicimus .. longe ante adventum Conradini, nullum belli consilium assistit in civitate Viterbii principasse. verum dominationem dux eiusmodi attentius deprecandam, quo iustitie memores existentes ipsum et a variis nexibus absolvi et bona sibi restitui omnia mandetis si placet, ita quod etiam retributionis vobis compartitis premium et idem preces nostras sibi sentiat profuisse. Uxori consors argumentum de proposito quod habebat et in dictum quod laudabiliter perveniret scribitur etc.

Ne videris in tuis negotiis inconsulta, ita ne deterreret ipsa deliberatione prima pondere, ut non minus improvisione negotii quam in ipso promisso negotio laederis, quia non sine nota et culpa res agi adcessarum potius dicte quas sua circumspectione providam non lustraverint. Sane tuas recepi litteras, et earum tenore diligenter inspecto inter alia que continebantur in eis te improvisum fuisse ad me veniendi taliter nisi tibi commoditas affuisset, et properationem te ad me venire spatium potius denotasti, quod non minoris sed maioris aculeis mestitie meum animum lancinat, quia cum legi me forbannito pro te tuo, bona mea fore omnia confiscata. Cognovi enim te non stabilisse tuum in petra constantie fundamentum, non consulte agere me absente, sed potentiam coniugis sentit voluntati ea que iuris, et si non discrete cito ad actum traducit mee coniugis virtute laudabili qua decet bonam quamlibet mulierem putavi non fiendo. Nam ad quid veniebas o mulier. ad quid o mulier veniebas, ad quid movebaris o mulier, ad quid o mulier movebaris, ut quid attendebas vocata procedente mandato mariti, an tamquam levis et effusus mulieris tui voluntatis ignara coniugis in conceptu mei volebas te nimis consparibus putare. Certe si forte quod absit sceptus spem qua dete ergo in maculatam ipse tuus indiscretus motus quod accepit indiscreta non modicum vilius sed fortasse

dices, ut opinor, te voluisse venire sed velle ut metum tua lamenta deponeres et notam michi faceres tristitiam tue mentis. Sed non ignoro uxor karissima, non ignoro quod pro me adhuc multipliciter lacerata in mentis perferes angustias et sollicitudines potius infinitas, verumtamen te prerogativa dilectionis amplector, et gratie constantiam tuam sincero zelo affectu ne pote qui propria et adversa tua propria reputo et ora carnibus et michi tollerancia passionum, et tanto maior quanto pacior e sedario principalis. Certum licet dura et aspera sint que patis, et tamen excitata in hiis magnanimitas clarius elucescit, eo quod nunquam melius quam in adversis sevi potest fortitudinis certitudo. Non debes in timoris excitationem teneri, sed confidens in domino qui spiritus procellarum in auram solet convertere lenitatis, velis cor tuum virtute constantie stabilire, ut adversis adversa prompta magnanimitate constringens, tanto tibi gloriam et famam comparare poteris, quanto in preventa simplicius graviora victoriosa favente domino aggrederis. Ideoque dilectionem tuam rogo moneo et exortor quatenus premissa prudenter attendens in laudabili proposito perseveres, et virtutum disciplinis sedula meditatione intorem fame vitares dummodo confirmatione dei indubitatam fiduciam obtineas quod pro temporis spacio interiecto qui descendi ad infima scandam sublimia, dextra domini faciente virtutem, que quando et quomodo vult consulte dat, et aufert omnia quolibet inconsulto. Amica de amico querens quod eius preces non exaudivit in iudicio rogatus quod preces debeant effectum mancipare.

Dolore percussus intrinsecus et angustiis in mentis lamentationibus volveror et clausum porto sub pectore tedium, meroris in flamma crucior, tristandi michi materia geminatur. Crescit et assidue plaga doloris michi, pallor sedet in facie, vane caput evacuant fantasie, et terminant vigiles corpus insanabile cure. Et quod putabam iocantibus votivum dictaminibus lascivire.

flebilis heu mestus cogor inire modos.
Narracio. Certe quod non sine doloris aculeo
dico, et cum suspirone refero lacrimarum affatu, quod
mirabile mirabilius est effectu, iam videre
videor atque perspicaciter intueri, quod fer-
ventis amicicie nostre zelus quem michi asse
fortune solo iniquo mea insulsa salit na-
uicula erat in spes dulcissima sua dele-
rexit, et quia ab ipso principio nostre tempore in
solo mearum mentium radices egisse pu-
tabam nobis adolescentibus insolendo, et
sic plantati vel pati rorem, nobis cessisse to-
taliter ut Romani regula iuris habet, quin
pocius prescripta fuisse ab alterutro possessi-
one temporis spaciosa videtur se nunc eradica-
nisse fundatus ymo sine radicum funda-
mento permanens, se prochdolor abolens ex-
olevit exoleta videre michi videor, et e
copentaneum nitati, quod bonum exequo
ut in libro octavo legitur Ethicorum nata dilec-
tionis connexio dissidii contumelias non ag-
noscat, mras mites non vivunt in amorem
Sed duo cetera reliqua utile videlicet et volup-
tas, Hec cum fragiles dissolubiles facile
recipiant secessionem. ab ipsis tanta dilecto
diversorum fragment et absque instancia
suscepit, et valuit ad lapsum clericali fi-
et pluries asinis possessoribus pharisea
propter quod iam non in vacuo modum dolori
meo, et erucilentabus angustiis iterum me-
um metam pone nego, quod ita sicut
fortune mee, unum saltem de totque in
zmemsisse putabam amicum, puerse a-
me prestare audendo nescio, qua indul-
gente casus nequicia pocius quam cogente.
Nec tamen et illum potuit sic michi adnuc
meacque dissimilis convitura, quod non propter cau-
sas dissolubiles in amoris nexibus firmi-
ter alligatum, multis contimeti teoribus quem
meum commutare. iter et nulla credebam
frangi vel formidine quin adesset, Nam
tu nos multociens fecisti, et ut in alti
sectum maioris indignacie, quod in preni-
cioi parte mei pectoris residebat vobis excepcio
commisum, inter ut mutiis fratrum. vos
tamquam altum honoris in memores ymo tamquam

mee amicicie contemptores, nullum ad
missa dantes responsum, nullam ex vestra
parte amanistis mitte responsalem, Nugro
ad eam suscipiendam frequencius hanc
lanceam me cruciavit cottidie, longi ex-
pectato temporis, et adhuc non desinit cru-
ciare, Hocque me strictius angit, forcius
urget, vehemencius me affligit, quod spes
in suspenso persistens meum animum
intestino conflictu tempestuosis acule-
is stimulis furialibus profundius inge-
tat, Nec mirum. Nichil enim crudelius
esse dinoscitur, quam fluctuantis et sus-
pensa mordax et anxia cura spei. Sed
dices amice karime, remediabile forsan
excusacionis subterfugium exquirendo me in
petendo modum excessisse petendi, et quod mea
pars repulsam petendo meruit cum transcendit
iusticie terminos, et ex animo si processit
discretivo, et ideo nedum epistolari dicta-
mine, sed viue vocis sonitu te nimis
prodigisse, quia et si peticionem amici exami-
nacie debito exaudire teneatur, Amicus
non tamen omne tenetur admitte, sed quod deputa-
tos petendi limites non excedat, que
habemus sit contenta modestie, quod non e-
uadat spacium diffinitum, Iuxta illud
Quod iustum est petito vel quod videatur
honestum, et ut Tulliani eloquii stel-
lata resonat pulchritudo, Hec est prima
lex amicicie, ut ab amicis honesta pe-
tamus, et amicorum causa honesta faciamus
Quicquid excusacionis materia si sit legittima
quod non adulterina, sit vera quod non sophi-
stica, sit philosophica quod non fallax, sit
essencialis quod non fantastica censetur.
cum verecundia et rubore vultus confiteor
michi fuisse conclusum, Nam esto quod ea
racione videlicet quod modum excessum in petendo
michi vos rescribere noluistis, saltem
de operacione amici me cum reddere debu-
istis, Utrum quomodo sit quam anxia cum tro-
pidis mittat sua verbis fluctuat ictibus
quem primo si veritate sterilius tenere volumus

huius rei potius credo, quod quia michi
non rescripsistis ex defectu euenit nunciorum
me vobis duxi presentibus commendandum
rogans attencius et exorans, quatinus me
virum et vos meum albatim semper
et ubique teneatis. Henricus in Nicolao
et Nicolaus legatur enigmatice per spe-
culum in henrico contenta in litteris quas
vobis nisi pro debito essem manifestando,
ut sit flante vero fauonio fauorabili, tempes-
ti doloris recedunt nubila, et grosso di-
es emicet in plenitudinem gaudiorum.
Insufficiendum ad recompensandum se reputans
ut benefactori et affini suo retribuat deum rogat

Tanta est gracie vestre affluens et se offert.
amplitudo, que a me non nisi mutis persu-
sa largiflue ditis et facilis super me est
magnifice cofertata, ut non potens in-
uenit adeam, me ad refundas vobis gracias
erigam, quia nec vires michi subpe-
tunt nec uita suffragantur. Ergo quid
faciam dumque quo nunc tendam, ad deum
qui omnibus dat affluenter et imperat
humiliter supplici recurrendo ab eo postulo
incessanter, quod ipse vobis retribuere agni-
cionis largiatur premium, qui affluens per-
titat pietatis. Affinis affini insufficientem
se ad regraciandum reputans offert se ipsum

Quoniam ad beneficiorum recompensacionem
que in vestri gracia contulistis se non potest erigere
mee per omnibus penuria paupertatis,
ab illo populo pia prece, quod pluribus vobis
rebuat in quo non possunt frustra posite
spes populorum. Vos rogans attencius et exo-
rans, quatinus me totum tenere vestrum sine
ulla dissimulacione velitis, nec ulla se ingerat
diuisio, quos iungit affinitas, et affini-
tate potior sinceritas pure dilectionis astrin-
git. Quid est quod tota die tibi scripsi
quid est quod te rogaui. Certe bene petis
dictis in voce psalmi per antiffrasim decan-
tare, propter verba labiorum tuorum ego custodi-
ui vias duras. Quid amplius, ubi gu-
bernaculum disciplinae contempnitur restat
ut nauicula naufragetur. Et si pacieris
naufragium sola cades, sola pericli moieris

Morieris et multa mala morientem
sequuntur. vel si viues multa mala tue
vite tormenient. Nunquid putas me dor-
mire, ex facere quocunque vis peragis. Nunquid
putas me latere quia longa terrarum dis-
tancia se iunctus non valeo esse presens.
Fallis, et te fallis et non profanis litora
bobus aras. Redi ergo ad cor redi, si me tibi
placabilem reddere voluis mala que non licent
et turpia que non decent, et vana que non
expediunt minime operis sed virilibus
animis animum induens muliebrem te ad
fortia robores ita quod tua conuersacio
deo amitore felicibus promota et aucta
successibus michi ad gaudium, tibi ad
uitium, et ad ius proficiant et cetera. Alioquin
si quod absit contrarium facies, de maito
mimicu, de pio montore, crudelem sen-
cies ad esse tyrannum. Sub ancipiti
ambage compungiteo scribitur ut vna cum pro
sperpat et inimico senciat se in tenuo
acrileo reffereretur. Sequitur epistola.

Ad vos est hoc iubum iudex philippe. Iu-
dicis Carnotensis, ad vos inquam hoc
vobis mittitur confinium omnis admiracionis
impotenti ebetudine relegata si saluta-
cio epistole prius prima non scribitur, cum prius oro
non epistolaris dictaminis effectum redolebit
sed colloquium vel amicionis potius magni-
cem sapiat vel natura. Cuius per iudex
speciem et si nolitis forte tangere, aspicere
saltem liceat et veniam delinquenti
porrigite si quid fortassis exclamacio
dolentis vel indignantis obiecat, absque
sue proposito in verit eronia. Nam ex
malignitate non procedunt animi, cum
plus quam posse meum possit vos diligam
quod ex reuelacione mee intencionis
perpere perpenes potuistis. Dicit enim ar-
gumentum credit fidei scripture doctrina-
dicitas, mundus et protestatur virga
virtutis domini, qui mensis pugillo
aquas, et tribus apendit digitis mo-
lem terre quasi ad similitudinem et yma-
gine metalis mundi abysso formaliter

preconcepti circulorum in quo rerum resul-
tabant ymagines et resultant hominem
fecit. ipse enim emanat universa, non tamen pressum
ita ingessit perfectas partes absolute, velud quod omnia
statuit in pondere numero et mensura, quum creatura
se suo ab esse nosceret creatori, et in infimo
gradu posita, superlatum sibi gradus supremum
sciret absque ambiguitatis scrupulo superesse.
Bonus olim deitate fame odor me in remo-
tis existentem regionibus afflaverat comminusque (?)
sed eciam odor ille prochdolor extinctus est.
Nam ipse in sue simplicitatis essencia perma-
nens cuncta preteritaria (?) complectitur notione
et novit omnia prius quam fiant, cum fatalis
dispositionis excedat seriem existens extra existenti-
bus et extra motum formas loca tempora
constituens. Homo vero facta scrutans cum sit
res mobilis et localis, nec dum que futura
possit prenosse, sed quia nec quid sit tamen est an ocu-
los est suffusus indagare, et concurrentium
problematum nodum nesciens enodare
cecitate ignorancie tenebratus, admiracione
stupida frequencius voluatur. Verum quia spiritus
ubi vult spirat, et si omne genus hominum
assimili compungit fomite, ac unicuique plenius
scienciam quod quisque discat et si immemor
recordatur, ipsum tamen humanum genus
distinctum replicat legimus trino gradu.
Quidam enim in magnis, quidam in maiori-
bus, quidam in maximis hesitat admiran-
do, fitque ut quantum distat a sapiente mecha-
nicus, tantum distat sapiens a propheta, ut
quod ydiote non potuit sapientis oculus in-
dicatur, et ubi sapientis virtus hesitatur, invi-
sibilis intuitum figat per speculum inspirante
spiritu prophetica fidelis. Et ideo cum ydiote ani-
mus acrius dubiorum fluctibus intumescat
per sapientem tranquillus redditur, et per prophetam
animam benivolam, sapientis tempestas dubi-
orum flatibus agitata, resolucionis pace
consepulta sedatur. Cum igitur divine providencie
humanitas, et nullatenus inter penabilia numera-
re, simulque in gradu positus, posito in magnis
hesitacionum torrentes fuerit expedit ut si quando
in aliquod occurrat dubium, tunc tamen nescium

et occultum non sit patens examini ponere debe-
am sapientis examinando quid vero non distat
a sapiente, cum imis sapiencie clausura mei pecto-
ris repleverit eciamquam, nec eque metus hesitaci-
onum quidam impulsus ambigui pendulus
inquietet, que vestre solicitudinis gratus favor
pacare potis tranquillando, vestram michi fore pu-
tavi et congruum ipsum mee luctis discussionis dis-
ponere, eoque maxime quo vos tangit specialiter
in hac parte. Est enim quod non sine doloris acu-
leo dico, et in plenitudine refero, latinorum michi
nuper temporibus fides nulla servata, et omnes contra
me, pro me quidem extitit fere nullus, facta sed
fortuitum singulis, et prodigium universis, illa-
ta namque michi iusta reputatur iniuria, et
si quem forte decoro censetur predecessore vestra
vice, si forte inhonestum quod absit fecero, con-
tra me omnes in murmurat et insultant. Si autem
in quid inferatur ab aliquo, omnes ei tripudiat
et exultant. Quod utique ut non peregrina du-
cam exempla in medium, sed notiora cum
magis sint nova, et omnibus extant novissima
isto tempore magis liquet. Nam Henricus de Ali-
sia rupto federe pene adiectum patenti perfidiose
ac cantum fide in spoia confirmato denuo in venien-
do contra me, omni lite ac quaestione omnino
remissa, et quia nullo unquam ipsi procuraverunt
bona mea omnia similiter assignari. Inquo nullo
compugnatorum ipsum redierunt, nullus ei
quod male fecerit est qui dicat: Ha deus.
Quid si ego illud fecissem. Quid si fidem tam
patenter fregissemus, et religione iuramenti
tam manifesta labefactione primum voluntarie
violassem. Certe nec dum rerum vigencia, sed
eciam bruta elementaque omnia contra me perfidum
proclamarent. Quare vos deprecor et ex ore
quatinus huius rei causa michi notificet vestre sapientie
plenitudo, qua rerum causas investigatis
latencium, et arridebat in sapiencia haec vestra subtiliter
oculus in profunda quorumque suum intuitum fi-
gere conspicuus, ut per vos cognita veritate quod
agendum sit exerpte mea sine aliquo dubieta-
tis bivio mee racionis igniculus comprehendat.
Nam si motus spiritus huius expers esse fidei sed
credo, non dum tollaro potero, quum me studeatur
de iniuriis vindicare, intelligere tamen denego quod

nos ignorancie non arctamus, et ardenti
desiderio cupitis, sicut de ydra contigit
et temporis processu fit, ut atrides fratris
puet thalamos et iniuriam aquile vin-
dicet leo exiens de cavernis

Sicut pestilens morbus invidie illius
mentem nimis amare lamiat et corro-
dit, que pro fomento sue sacietatis inctos
cuidas non irrigat, cogitus id potius infra
sui pectoris gurgite restagnare, sed illum
qui sine discrecionis trutina idem taurus
quaslibet euomit et effundit, repente ve-
xat stimulis prodigalitatis prodigia tum
formatum. De victoria quam obtinuit
dud. Rex de hungaria et sequitur.

Nostrorum felicium gesta processuum
incrementis adaucta votivis, que nobis iter
prosperis promovit dirigendo successibus
dispensatoris dextera potentis, ad exulta-
cionis tripudium et plausus iocundi solempnia
nos vocantium pro gratitudine denotamus.
Infesta quidem nobis et in nostris prosperis mor-
talibus Regis hungarorum tyrannidis
et sevicie feritas truculente, quibus veluti
furialibus agitatus stimulis, dum potius
non Celsitudinis inclitam maiestatem, nec
verens apud homines infamie notam, in-
currere impudenter defedato federe, quo nobis
olim se pacifice federaverat, et fide infideliter
violata, velud atrox bestia humani sitiens
sanguinem in nostre seviebat homines dici-
onis, sicut vos credimus non fore incogni-
tum, fere sit notorium universis, ad propulsan-
das nostre contumeliosas que inferebantur
in nostre iniurias, nostre serenitatis culmen
impulit attendit armavit. Itaque in manu
forti et excelsi brachii potentati adipiscendi
Regnum celeri cursu direximus gressus
nostros, cupientes illum quem dubium fraudulen-
ter latentem marte non timuit, martiali-
bus armis patenter invadere, visitare ipsum
in propriis laribus et potius prosternere vi-
sitatum. Cumque siquidem Regni metas
quas dictus Rex ne nobis liber pateret

transitus fecerat custodiri, ponte super morava
constructo velociter et transacto letabundis
auspiciis attingentes, dum nullos inveni-
remus aliquam obicem repaguli resistentes
hiis qui positi erant ad transitum defende-
ndum, ut credimus, fama terrifica nostre po-
tencie concussis et exterritis, afligatis matura-
vimus accessum ulterius, et Castro Presburg
viriliter expugnato, versus Tyrnaw partes
alias circa Moraviam et Poloniam adiacen-
tes duximus iter nostrum, ubi municiones
turrigere opidaque acerrimis vallata profun-
dis cum quibusdam congressibus bellicis et innume-
tum sue saluti consulentes proprie voluntatis
arbitrio sub iugum nostri dominii sunt deducta.
Post quorum deditionem ut duximus tam vo-
luntariam quam invitam, super flumen quod
Wagh dicitur, circa terras irrigue scaturiginis
uberantibus undis largiflue influentes,
qui negans transitum se non exhibet habi-
lem ad vadandum, pontem fecit construi
nostre serenitatis maiestas, per quem pars quedam
nostri exercitus transiens usque ad flumen Tissam
sine ullius obiecti cucurrit obstaculo, et
castrum Nitre, in quo sedes pontificalis
existit, civitate et alia loca fortitudinis
robore communita, tam vicinitate sua
proxima quam remota, nostre subdidit dici-
oni. Verum dum singula nobis ad votum
cederent, retrocessimus aliquantum versus Danu-
bium circa pontem, quem iuxta Hainburg
fieri fecimus, nostri gressus tramite limitan-
tes. Atque quia altera parte fluminis quod flumi-
nis Rabuch et Raben repplat, cum nostra
fixi tentoria fecissemus, satis ponti con-
tinua commodo transitum tempore saluti
sere providentes, in Ungaros et Comanos
inimicos qui nostris transire voluntatibus impedim-
tum veniant irrogare, fortiter quam iam cepit
contra gentem nostram ipse Rex modicum quod
iam transierat, conflictu acerrimo insurgere
irruimus persona tamen ingenti mox militum
comitiva, ex quibus pluribus interfectis
qui superstites aderant, proximo Sabbato
post festum Crucis per inaestimabile fuge, sed eis
tunc fugi auxilium exorare se nostri gladii

qui eorum cupiebat perpetuo saturari san-
guine subtraxerunt ultra Civitatem et Castrum
et aquam que Leitha vocatur, infausto
et execrabili eorum omine sua hospitia
collocantes. Ungaros ceterum fama sparsit audac-
ter insiliens nostre militie ala quedam Cuma-
norum Leytha inopinabiliter transvadata, et nunti-
am iuxta predictum Castrum Altenburch
Castri intrantibus, Castroque prius habita-
tores exusto pre timore nostri, qui eorum cordium
intima intestinis concussionibus perfundi-
... coegit eos de terra nostra deserere
belli discrimen inire cepit protinus cum eis.
Ungarorum autem ... dum concurrerent post adversa
sicut necessitas exigebat articuli, nostrorum
velocitas minus pugnacium in succursum
et post multorum strages, captivitates plurium
et fugam ceterorum reliquorum ad Castra nostra
remeavimus in nullo nostro exercitu diminu-
to. Post hec autem omnia ubi Castrum Alt-
burch audivimus cum machinarum tormentis
continuis lacessitum, cum aliis debellandi la-
ceptum ... suis debilitatum, ...
bus et viribus cepimus deinceps ...
Civitas ... incursionibus se subiecit,
adversus quam nostre indignationis valide ira
fremens circa depopulationis sententiam tuli-
mus, cunctaque omnia edificia terre fecimus adequa-
ri, ubi pontem suffragiis aquarum predictarum
illesi transivimus et paludes, et aliquotiens
... nostros ad depopulationem insularum
et aliarum terrarum Hungarie mittentes, ad
nos redeuntes iuxta predictam Civitatem ad
dimidium miliare ... per Wesprimiensem
Episcopus Comes Rolandus maior Ungarie
Banus pro reformanda pace inter nos et Re-
gem Stephanum, Regem olim tamen ... licet
deformatam venerunt, treugas utrumque fieri
infra terminum postulantes. Quorum petitioni-
bus hilariter annuentes, nuntium nostrum
cum ipsis misimus, ut ipsius Regis videret
exercitum, et sui status continentiam solli-
cito studio indagaret. Qui si quid nuntians
simul cum nuntiis Episcopi et Comitis predictorum
ad nos rediens, gentis innumerabilis multi-
tudine circumvallatum fore Regem Hungarie

nuntians, peciit, ut tamen numerus prelibat
ut prefatis Episcopo et Comiti a nobis daretur
copia rursus nostram excellentiam adeundi.
Nos autem hec item admittentes usque ad duorum
dierum spacium treugas prolixavimus.
Duos legatos suscepimus, eisque auditum
prestavimus favoralem, et ipsorum verbis ple-
narie multis cum nobis in aliquo non
placerent, eoque maxime, quod ea omnia
resignari petebant pro domino que virtute
gladii fuerant acquisita, eos abire premissis
rebus statu permanentibus in priori. Deinde
vero cum longam belli exspectationem, adque nostri
animi ardentibus desideriis anhelabat, ipse
Rex Hungarie calumpniosis dilationibus
procrastinans cogeret se nostre viris gaudium
exultationis, ne nostra nobiscum desidia senescerent
immo quia penitus interirent, quod non potuimus
cum ad prelia pugne pacificare modum
adducere, elegimus eundem potius viis mo-
dum ad idem pugne commercium inflammare
ut vere vestigiis prioris conflictus, quem
secus apud Moraviam gessimus, et de ipso
triumphum nostra sinceritas obtinuit gratiam
firmius in hostes fingentes nos retro-
cedere quasi fugam simulantes, ut ipse prius
perspiceretur. Quod quidem quia satis sint
aliter non evenit. Nam quasi timoris geli-
dio propter sue gentis multitudinem tremefacti trepi-
dare cepimus, et illud hec ipsum quadam
formidinis fugam arripere predicentes rex
pugna ad eius auditum est delatum, as-
sumpsit animum, itineri accingitur, se-
quitur et fuge simulatorem, et tota via ex-
ceptionis dum nos cum multis suorum mi-
libus est aggressus. Nos autem qui talia glis-
cebamus, et exspectavimus diutius illum
diem nostrorum strenuorum militum fructus
turmis et aciebus singulis iuxta debitum
ordinatis, interpositis in manu manum, et in-
genti nostre gentis molimine insurgentes
taliter hostes repressimus, et favente divina gratia
contrivimus inimicos, ut nostre mole potentie
fere penitus negantes in fugam se conver-
terent omnes, qui fere sedes inter acies no-
stris subductis gladiis non pereunte, sed ipsos

tum usque ad flumen Rabnis, quod a loco
ipsi congressus belli fuerat per tria maxima
milia distans erat, tamen multi persequen-
tes in ipsa fuga mortis, qua plurimos
tradiderunt, in flumine ipso innumerabilibus sub-
mersis, quatuor milibus multoque pluribus
quam bello fuerant mortui, quod gessimus in
Moravia. Inter quos sicut ex relatibus capti-
vorum didicimus, et fama docente didici-
mus, cum hec certitudinem non possemus, mul-
titudo copiosa nobilium, et non pauci ex prin-
cipibus exitum tenuere. Mira dei talium
morum successum exhilaravit favoribus in leti-
plenitudine congaudentes, pro nunc nostrorum
gestorum magnalia, qui de nostro emolumen-
to letantur, et audire de nobis nova felicia
sitiunt promulgantes. — Explicit —

Laudatur Cancellarius ut per hoc
scribens eius benivolenciam conquiratur

E 2606 Postquam victis potitur hostibus bellicos
procindores magnificus Rex Bohemorum
triumphavit, et dominantem cordibus
hominum propter eventus bellorum dubios anxie-
tas quelibet est expulsa, quin potius qui dis-
cussis tenebris, quas prius induxerant pro-
cellarum temporis, fulget amenitas serenitatis
Nova est decreta de vobis o magne Cancel-
larie scribere, ad vestri nitorem nominis extol-
lendum. Satis quidem prudencia dei Regis
ad sui solii firmitatem discrete sua valla-
vit Curiam procerum Nobilium comiti-
va, Primi militarium virtutum splendoribus re-
scentes velud solem sidera, sic comitantur
Regiam maiestatem. Sed inter omnes profecto
vos exquadam prerogativa luminis fulgen-
tis cum singulis dotibus, et ab universali-
tatis sortitis regula. virtutum personam prote-
tis fortune dexteram senciant. Vos enim no-
bilium claritas extollit natalium, et pre-
fert sublimius ingenii titulis, quibus quovis cor-
pore morum. Vos quidem post editum for-
tune labilitas prelibata sinus educavit ubi-
bus, educatum provexit, provectum coluit
et sui thesauri copiis predicavit. Vos
denique talibus nature compluit muni-
bus, velut ex torrentis fluoribus redun-
dantis replet sacre possessio glorie que in

virum vitam tantum se transfudit, et ut con-
siliis dandis vos expertum paris esset et
in expediendum negociis vos protulit, ut magis
nonorum temporum exigentibus qualitatem Ro
sed in merito, ymo digno dignius et racio-
nabilius Rex magna sapiencia Illustrissimi prin-
cipis Bohemorum ad Cancellarie aule Regie
custodiam vos elegit, ut vestro suffultus con-
silio exacta maturitate Regni gubernacula
regeret, et prout qui docente sua discrecionem
nonistis hec preponere temporum et modorum
admitti dignus cum tempus exigit que clemen-
cie ianuam aperiet. Eminus siquidem simulit
silari nimimmine exigit instant Ytalicus
prius dictaminis artifex in vestrarum laudum
preconiis sermone metris iubilo solempni-
zans, qui prius extra imperii conditus, licet
propriam vestris timeat limitibus incircum-
scriptibilem vestram famam, sicut qui celi
sidera, prius laborat complectende minus,
et irrigui fontis scaturigine depurare.

Laudibus extollitur Cancellarius ut per
ut per hoc eius benivolencia comparetur E 2605

Noluisse multisque modis mirandus solis
nec sidinum effigiat rerum formas sub
naturalium distinctionibus, et disponit va-
rietatibus utens in singulis quod creavit,
ut ex temporum diversitatibus iocunda delecta-
cionis origo prodeat, varietas amenitatis
pulchritudinis placiditate pateat et ex dis-
similis utilitas fructuosa consurgat. Et homo
creaturarum dignissima, propter quem omnia
sunt creata, que sinu diffuso continet
sensibilis iste mundus, ad sui refocillacionem
animi, venustas utetur oblectacionibus,
et admirabilis sustentacionis fomitem formis
sensibilibus nosceretur. Quibus profecto cau-
tius fuerat, si unitatis indesinentis esse-
ncia rerum fecisset facies uniformes,
quod eiusdem tempore continua et reciprocata
possessio, sed transitivis notoriis in perpe-
tuitatibus, dum nil aliud, nisi unum
sibi occurreret sensibus, eius fastidiis quam
plurimum infestaret. Ea propter sed stellarum
in paritas sit et spera, quod adipiscimus decorem

fulgorarunt firmamenta, Ea propter siquidem terre
superficies sic est facta equaliter inequalis quod
a plausibus driadum nunc liberarum te-
nere sanguinis nitoribus hilaritatur flos
magistro prepriatus liliata candoribus nunc
apparet, nunc videtur rosa munere florum
sanguine purpurata, Ea propter siquidem
provinciarum distincta positio est mirabiliter
ordinata, cumque secundus videtur rerum
gignens species diversarum, et producens
homines diversa, quorum talibus altitudines ymo
altitudine plerumque nimia differentes, An-
tonomasice predicat aliis specialibus regio-
num, Privilegiantis cum prerogativa gre-
scientis ora cetus aufertur, cum consurgit
aurore lux rutilans matutina vivificans
calores ardet suavitas phebi nascentis
in ortu, In quo quidem oculos reficit quod
delectat in aure, quidem olfactum recreat
quod quidem sapidum gustu mulcet, et omne quod
tactum aliat, quem inde foret, Incidenter non
contempte deinde studiose vel digito la-
borata sublimium quondam Romanorum
culmina tanto cumulata a quibus principium trahit
Quanto splendidius in moribus astris
lucifer, et quanto aurea lucifero luna lu-
cet, Romana fama potitur in domitore
gentium diuo tempore micuit, Ylion hecto-
rea resplenduit in virtute, Tulliani tu-
ba eloquii campania nomen extulit, Athe-
ne in Socratis decoris famam et de decoris
tenuere, Smirnor quondam gratia in dulcissimi
oris homero floruit, Sed presentis instancia
temporis in proposito excepti fulgoris luminis
praga fulget, Bohemia certe quod non sic ma-
gna dico leticia, et in plenitudine referta
gaudiorum, opus nature mirabile fulgentis
inter sidera novitas decupata, Sydus il-
lustrans primum, Sydus per quod Bohemia
perfulsit conterminas regiones, necnon specia-
libus dicata dotibus gratie singularis, D-
quata est paratis auctoritas realis, Ecce
quod in uno conclud(itur) diuisit in plures
cumulus gratiarum, Quata est paratis

auctoritas realis, Ecce quod lumen de luminibus
prodiit, splendor de splendoribus eminuit
radiatus, Nam in istius corone sideris
duo magna luminaria convenerunt, solaris
nitoris vel chorusaco luminosa, Dum se-
dis apostolice summus apex ipsum in apostolatus
honorem statuit et archidiaconalibus
officiis adoptavit, et lunare lumen conspec-
tius dum regalis culminis fastigii ipsum
ipsum secretari parte non dedignans assumere
sed potius dignum ducens custodiendi ei can-
cellarium tradidit principalis, Ingenue
non fallis, O rex regum cenuere qui habe-
nas Bohemi moderaris, quem sororium imperium sub-
num populare et forum, Cesarea suis desiderat
fascibus decorare, Cuius gesta magnifica
per totas regionum plurimas iam digesta tota-
tas contingunt gentium nationes, Cuius pru-
dentes bellicos, et magnanimitati audaciam
utrumque iam plures provincie senciunt, et ze-
lus multorum principum iam congnoscat quomodo
nephandam perfidiam suis in regnicolis
in laribus potentissime demisisti, Nonnullorum
plagas in nimis plagarum doloribus affliges
ingenti mole tuorum virium taliter contrivisti
quod non poterunt addere ut resurgant, Ho-
cum novit fallere cancellarius ille tuus et
ideo Rex optime non fallis, Non errabit
iudicium sapiencie tue magne, que attingens
a fine usque ad finem fortiter prouise sublime
tronus proposita indicavit fore dignitatis
speculo decorandum, Prima cum cetus natu
egregius ipsum suo sacro nectare taliter im-
buit ut videatur per speciem quod nil sibi
denegatum sunt a natura, non indigne
dignus apparuit famulis et gratie regie maie-
statis, Denique ex patronorum potissimum
et tam mundi artificii nobile complemen-
tum ingenuis fatorum potencia stellarum moti-
bus exacta et operari infimus quidquid
dispositus stabilitas proponit semper sue
sibi congruum non debent non aliqui vere an-
xiliari cooperante suffragio, que provocatis
revolucionis ordinem desiniculis exemplaris

similia in pectoribus delectatur. Ut pred
petrum aplm a^o pfecit discipuli gra
in tronizans. Sic p. positum aliis p
ferat clericis intronizare, q^o plenitudo et
sicut claves supne prie sunt tradite
galileo, sic regni Boem. clavis e. pgn
Ille a rete fidei sum unitabat dum et
magrm. Ille sum rege regni fidelitatis
i extimabilis incetino. Ille ppns corpis
semre pro domino miteba. Iste quide pre-
cetis regis invigilat incoitus. Ille sancti
c dum illo et tpe quo erat amari talic
potu fellco potatur. Iste rege pmm i mult
eventibus demergnit. Gaudeat ergo pgns
civitas tanti luminis illustrata fulgore et
protanti viri prudentia, ad eius depre-
tata custodia. Regalis aula resultet, gau-
deat et cleri collegium hui viri claritate pa-
pua festinus declaratum, et dum coscis
laudum preconia protanti opis novitate
solepnit reclarescat. Poetis a^o iocundi-
ores plurdum in stilo musice sinderes solemp-
nizent, que in plectro las cunctos altisso-
no phebee fides cytharre delibando ad
ipsius viri honore et gloriam, opus ipsos q
fa..os ...imere, de cuius iniaut minibus
et gra in ipsis reflorescunt. Ut ois
scribens o papi bindulnarum valeat lau-
di preconio prorogari Epo titulatur

E 2600

Cum fortune mich navicantis negnicia
pegre profugatus, velud exul et profugus
ignoras p. tipo regiones cotingit incidum
o. Senande pr, ut sicut multorum septa
urbium videns sicut mores hominum pspiciam
plurimorum, sicque ut mixta mee discrecionis
igniculi discernam sencies et senciam di-
scernendo, quos dulcor morum coditos efficiat
quosque ..titu carencia confuerit insulsos
temporis qui tractu no modica quam latebas
subobscuro indenexa pige cocantilites
ut fortis iniquitas voluit mora tractus
quam talis agnicionis intuitu discrecio certe-
cio quantus et qualis eras no sine nota
culpabili potavi petere, si inmerita laudum

preconia grandisonis clarificando titulis
latini sermonis sacramentibus no extollemus q
minorum et titulos eiusdem sermonis ductibus
denotari. Nunc audite me precor audite
homines quod audiet de scola. Licet no a magro
nec grecis litteris eruditum. Nam tu natura
i dignatis existat composicoem licet e deprp
insmete ueniunt umquam valuit ebla-
diri, sed undam clarange coprenit desiz
dicere intatem. Nam quod ne plaga
mane vix a lingua i cuiusl psor agat
suarum munera grarum, nec singulis uelut
expertibus aliquid expolire. Ingnoda
vo suarum diviciarum habundancias donaria
complevit et largienda habenas manu libe-
ralis clarg. Quod demque i nobis o ppl
magne apto collige possimus argumento
quoque i veram notitiam digni sumus ha-
biti fuerunt, quam vero propaga sumus
simm. Corpus ad dignitatem pont apicem
quam pmostrans ascensu. Ipsa natura
parens linguam tuam innantibus eloqne
monilibus mirabilit fallans decoravit,
ymo suavitatis nectar oratorie gplicis
iocunditate sic illustravit eam argentis elo-
quencie margarit, ut expers nauta sit in
idiomate uro prout pluribus testimonio
colligo, et pcellens quis in latinissimo
mis elegancia sed sciens ut sic ex ore pecto-
ris dulcissimo mellis stillaret fluvius q-
uis multitudine pascat mellite prebens
auribus carmina notis sacre uitis diuicie
tollet, fugaret appetitum et acredinis ab-
surdissimum removens. Animos dulcoraret
amaros. Sed ne contingeret forsitam quod
facundie ipsius qua nos ipsa mea tam ube-
rum tam largissime fecundavit i locata
absque quam degenerans peruerteret simile
gustus prudencie gra nos dotavit, pgma
re discrecionis acumine int negocia tpa
et psonas scitis quid cui quando et qua-
liter dicere debeatis. Quod insup ad morum
magalia titulorum quod nos libalitati i pgs

claritas excepta s̄ivitoribus perfigimit, ut
sicut in lepide loquele gratia tectis antho[ra]
perfulgetis, sic per excellencie prerogativam
in porem sceatis in munificentia nostra par-
rem. Nec mirum quia si vetum monimin-
ta vim pronunciat, si tulliani tuba elo-
quii non resonat facultatem, si modernorum
oppositionibus credo et si cenules non penitus
fide carent nominis purificato declarat
essentia, ergo dicam dominus omnis omnio
rei. Unde tu nos nota designem nominis
grasi ex magnum illatum illate, quod experte
essentis gratie, grosso nomine sua designata
et res non congruet notescit. Omnia igitur
totus urbanus cetus totus extertis gro-
sus gratiam dignemur prece per patris capite
immensa donatum, quod ad laudem tu-
nominis et honoris, ut solempnis fame fa-
voribus celebrius extollantur, et ad nos sepe
sepius relatori tum actum titulorum sincerante
composuit Ebelinus. Inducuntur scolares ut
2589 insudent Gramatice quod possent ad
philosophiam pervenire facilius. Epistola.

Vagientibus intantum artis grammatice principiis
studii scolaribus universis de ytalia salutem
et sepe crebris vigiliis insudantem. Omnia
iam fere michi huius partis est nota conditio
et variorum status propriis manifestationis digni-
fore vide. et cognivimus ne censeri valea-
dato penitus alienus, ut nos qui studentes
sic in vigilate tenemus scolastice discip-
linis nostrorum frequenter debemus inter pagi-
nas harum, ut per hoc saltem augmentetur
notitia, et per augmentum notitie benivolentiam
contrahamus que melior et utilior quam
ipsa noticia reputatur. Nam preter delectatio-
nis multiplicia comoda que animi exami-
tatem consequimur. Sciunt tamen cuncta serpos
hec communia et quod amplius est adversa si-
cut nos ignorare non credo, extendentibus
per indicia velut propinquat indagare et
ipsa nobis veterum insinuat monimenta
felicius vite est illa beata perfectio propriorum renovat
ignorantie tenebris, et errorum devios circui-
tatis rerum archana latentium humane
rimis rimatur intuitus, et agnitionis sple-
dore perficit intellectus. Hec est illa que
informem format hominem, actus mor-
talium dirigit, et habenis modestie
singula moderatur. Hec est illa que dignitate
sublimat in apice, quos fortune depressit
humilitas, et illos sui nitoris luce cla-
rificat, quorum natales professa plebeye
conditionis dejectio simulitudinem sub
obscuro. Hec est illa que tamen replet divicia-
rum copiis suum possessorem, si quos alum-
nos inebriat sobrii dulcore nectaris et
fecundat, ut numquam penurie iacturam
senciat, nisi exuste sitis pati valeant
detrimenta, ut gratia tam glorie possessionis tanta-
rum gazarum est preciosis valeat. Vos
universaliter singulos, et singulariter universos
premisse monio deprecor et exhortor quatinus
totis viribus affatibus, et toto quo valetis
conamine, magis laborum studio insudan-
tes a magistris grammatice ubilibus lac su-
gite primitivum, quo ut tulibus refecti artubus
possit, capere fercula, et solidi cibi dominicam
recipit paste, que etatis infancie lactee
liquoris primicias tepidi plenarie non aba-
uit. Hec excusationis frivole sub refugio nos
rationabiliter potius excusare si minus prestat
quadam dictu forsitan animum levitate
habili studio prout decet et expedit multam
diligentiam operam impendendo. Huius enim ma-
gistri nostrorum lucidita gratia rem imitu-
qui multiplicis sue radiis preditum tam
libenter quam simplicius priorum intus illuminat
auditorum affectus magister, qui tenacis avari-
tie viscositate intra claustra sui corporis
scientiam non retinet compeditam, ymo eam
expedite diffundere nititur universis. Hic
veluti clare pamblule doctrine secreta pa-
tefaciens reserat, et rursus prescrutat. Cuius
lingua lepidi sermonis dulcedine dulco-
rata mellitis oblectamentis audientium

amicos inebriat et mentes exultantis fa-
cuntatis plenitudine refocillat. et sequitur

Laudatur Rethorica et ad discendum eam
inducuntur qui fieri notarii cupiunt
vel causarum volunt esse patroni.

Sociis suis carissimis sibi amoris pium
nexibus vinculatis ipsius studii scola-
ribus .. de ytalis. salutem et Rethorice
affluenta dulcedinis fecunda. Auratis
redimita monilibus et multiplici colo-
rum decore scintillata, magnis et crebris afflata
sermonibus, et miri saporis dulcedine fe-
cundata, iam tua soror subiens viris se ostendit
obtutibus et presentat, quae sororum opera pre-
clarum, ad quorum noticiam tam fecundi-
tas dudum viris mentem viris et diversi
tanto celebrius, tantoque festinius per-
nat reddunt et colorat, quanto sibi
maior artis pictorie potencia suffragatur.
Hec est itaque prestigiis Rethorica excepta gra-
tum dotibus predita et dotata, que ra-
dyce prodiens ex eadem ex qua bellicose
sermonis dyalectice consurrexit sue genitricis
armenia tuta tenent. Ut veniatur et
sequitur indaginem sermonis et dyalectice tamquam
sorori collactanee mirabiliter allubescens
eam sue amplitudinis brachiis ample-
xatur. Immo liberae agnicionis intuitu se in-
vicem congnoscentes, altioris connexionis vin-
culo connectuntur. Ita quod dyaletica illa
strictum et angusti sermonis compendio
diffinit ista de eadem disceptans, illud eloquii
serenitate intentis clarius et altius patefa-
cit. Hec est Rethorica cuius forme arridet specio-
sitas amenitatis insignia quam tanti arti-
ficii lascivies iocunditas solempnizat, ut
non humano reperta ingenio, verum sume
divinitatis edita lacertis. Nam Rethorica
est illa sciencia que facere novit, ut multis his
pungentibus hominibus a libere hominis perse-
veratur, amice suadens fidelis instruens pre-
clare, demonstrans salubri genere subtili doc-
trina et in dispucta perspicari quam abdebat
invenire, inventa disponere, ornare di-
sposita, ornata recolere, et commemorata
narrare. Rethorica siquidem illa sciencia quae
suis armata viribus, et munita pro-
priis argumentis, velud pugil strenuus
iudicialis fori palestram frequenter ingre-
ditur ubi testimonis sua et adverse partis
ad invenienta disponens lepidi eloquii sua-
sionibus perorando ut in suam partem
pendeat, presidentis animum inclinat. Rethorica
est illa sciencia quae prudens de-
fuerat, adiuvando in forme formulat
debilem roborat, audaciam pusillanimi
subministrat. Rethorica enim docet, ipsam
ad tria tantum causarum genera res omnes
suis reddenda quae ad disceptacionem et con-
troversiam potuerunt devenire quatuor
constitucionem sibi differencias explicat, ut
patet quae sit facti quo vel quae iuris in
offenso hinc valeat intuitu ne possit vel
laterius adversarius lapide offendere pedem
suum, ad quae hoc multi opprobrium, proch dolor
multi hodie suos offendunt et corru-
unt in prudent. Nam velud defensori
sumpte gesticulatores fori advocator-
larii umbratiles protinandi adul-
terantes officium inglorie vociferacioni et clamoso
clamine, linguis loquacibus dissimulando
patronos causarum simulant, et histrionum
repetunt. Nam et dum actiones ig-
norant deformes libellos concipiunt, et
pariunt abortivos, ymmo sibi ipsis mul-
tociens abortiunt, certamos tanta involuti
sunt ignorancie cecitate articulos infor-
munt peticiones arcere propositas locis ig-
norant ubi declinabus et recundunt excep-
cione instancia partis remos opponere nes-
ciunt in formare. Rethorica siquidem est illa
sciencia quae in corporum prodire publicum et
declaratoria scandere pulpita consuevit. In
quibus cum regionis magister sublata semeria pre-

tendus faciem herroyca stilidunctibus re-
publ. commenda et differet ipso manife-
stat, ut tamen turgidi beatus ampullosa
inflata silibus mediat tumefacti cum
vultu rigus amora placidi senato came-
ram meditari meditatur harundine al-
ternatim se demittens, nec tamen examin-
ans loquele iactura se sufulti sermones
iciunia lacrimas. Cum denique appetit de-
cano quam faciem facit cuiletianam,
et tyma rint adloquendi usitatam
dultonis mariam, ut in audium se
dicat et exilem, illorum pauperum pre-
tendenti colorum dicamus et redimus
libertate. Nunc quam nigro artis regit.
lapsum inquid patet ruinosum, et q̄a
imitatur et sequitur cursus in abrupta
deum magnam abducitur, et qua ususque
novit coprolare probatos, demolien-
da non abnuitur compitela, Sed proth
dolor multi proh dolor tamque ille qui
cornua gerit impie amori coipassimum
inturpabilit. Cui pudoris uestibus de-
nudati, ut onagrorum filij se natos libe-
ros credentes sibi totum cepisse rethori-
cam, quam forsitan mollatem respexant ef-
frontes mentrante sine decultu sua pre-
titimmt dicamina feculenta. Nam nul-
la penitus imbuti sera illustrium dicta-
torum sequi dedignates, i. dispectam sub-
delirant. Hic enim delirantes artis
dictatorie regulas prestigiosis abusionibus
i. nertendo in fligraphye declinant de-
nia tamquam ceca, quorum e oculis ba-
culus et dux fortuna tremebundo na-
allaciboque palpitantes. O nephas.
O plus quam nephas. O presumptio
temeraria. O misera condicio talium
dictatorum, qui laudant quod nesciunt
et faciunt quod ignorat. Nam extollunt
brevia, et causas nesciunt brevitatis
producta vituperant, et eas vituperij non
assignat. Nec mirum, ambulat enim in

tenebris, et more vagi palantium, va
cruptinant i. disiecta. Nam nolo
solocismos dicere preter barbarismos
crebros hyacinum rutus uagos ora-
num cogites, dissolutius rerum compagi-
nes pretermitto, ne aures uestras fastidies
ultra debitum videar, in telam pro-
lixare dictaminis inceptum contra
tales cyrographis conprogandam. Nam
ipse amici carissimi tenore presentium nos
ultra quam dici ualeat deprecor et exoro
et illos perpue tepido lacte gramatice
et logice cibo solido sunt contriti, quibus
si precariamus uti forsitan fascibus arta-
tis uel fungi cupitis officio notarie
absque noticia iuris rethorice, mullatam
presumat, quod ad illa dicte arte limite
iura tuta, homines novit ducere studiosos
ne forte in laberintum ignorancie cadat
cum alijs, et hanelis discurpentium pre-
sibus euagando sine iter ducas presidio
errore pessimi lumphatice raptum utpote

Dominus judicatur...s || Furor...
quod debeat sacuere in studare &c.

Facta simus, rombus triumphalta, robo- E 2596
rata consilijs, predians argumentis
reuerenda dicat auctas antiquiorum
quod sola quasi sol sit mundo scientia
dum felicitatis parens et glorie sit
expers paris, ymo quodam dignitatis
privilegio superiorem prelata non pati-
tur. porem. Hec est enim que proceres
exultat proceres, et illustrat illustri
claritatem. Hec est que sensifico fomite
sensum fouet, famelicos abiectos per
ficit et cum principibus locat eos. Hec
est que adusione mites unit inuincibili
quia dum cognit ignorat, ignorans
inolitur, molliens audit, audiens celat
vanos animos celatus. Ardentibus
igitur desiderijs conciaris ut sciencis in ge-
neralitate solus, et in multis singulari

dixit te parentibus nimium exorandum quibus toto quo valeas conamine per scolasticas insudes studiis, sic dogmaticis invigiles disciplinis, quod fornace recenti studii tui vigorem animi deducat in futuri statu, malleus meliorem fias declaro clarior et sublimior de sublimi, ut quem excellencia generis extollit propria doctrine faleris decoratus in omnes insurgat per excellenciam fulgores, ceterum amore [illegible] prepositus decorata. i. Invectiva contra minores clericos et mediocres prelatos

Attende celum et loquar, et audiat terra verba ex ore meo, audiat hec aures quem populus, et extreme intelligant fidei professores de clericis cui mens fert animus dicere, qui sunt in novis formarum speciebus primitati et ante quod pellium [illegible] vicem gerentes intus se dicunt vestigia imitari. Nam per in mense virtutis potenciam per ire fremitum vehementis, qua de lapsu primi parentis conceperat a rigore [illegible] instarie sola ductus via, vere carnee mortalitatis carnem induit et ab hospitalibus virginibus mirabiliter nos redemit. Tunc enim non apparent mundi cooperante nequicia qui est potens in maligno prestigioso per-digijs spiritus interneccium [illegible] contractibus transformati. Tunc non fuisset inter ipsos et deum dissencionis chaos maximum obfirmatum, nec manus abreviata miraculi, vel ex [illegible] ipsorum dampnabili iam destructa. Tunc fervor non tepuisset fidei pessima per exempla; aurum sponse Christi de suo latere transformatum non esset versum in scoriam, que sic inter eos sordet et cogitur inextricabiliter lu-pari. Verum tamquam membra suo congrua capiti, eius per carnalia claritate angelicas formas potius redolerent, et per agni celestis proprium imitando sedes fa-cerent, et eius consortem scelestos milicie

apparerent singulis fissura dissidii, que frequenter inter deum et hominem, hostis antiqui astuta fraude et insidia oritur, eminus profligata, adeo suum intus celum fauteret celiter, eos terra tolleret, et ipsius maris fluctus undisoni reverencia largirentur. Verum circa quod non sine magna dico mesticia et improfunimo refero lacrimarum, preciosa machine regia mundialis solerter tam studiosi artificis studio laborata, nobilibus redimita monilibus, gemmarum multiplicium exuberanti plenitudine fecundata, nullus regimine regis, nec diligens ad salutem, cares tui gubernatoris solacio et tamquam navis sine ingenti remigio destituta, inter procellosos maris impetus et stomachantes insultus equoree tempestatis residens, lacrimabiliter implorans auxilium, nec qui manum porrigat adiutricem lapsu percellet, nec est qui te fulciat; clamas ad notos, nec te respiciunt, ymo despiciunt, decipiunt et eludunt, te scire desinunt, disce te dediscunt, et tuis extincti luminibus insaciinis curritur, ex rapto vivitur, et te tuorum malicia precipitu demolitur, qui antiqua forma deformates prosapie clericalis decus dedecorant ordinis, et agnoscitate degenerant sanguinis generalis. Ordo enim heu heu quantum doleo clericalis degenerat, ymo a sancta nobili et immaculata prestatus continenciam discors dissimilis et dehiscens, et innumere mole originis non pensates, equis non libratos pondibus pondus tam magni debiti, cui obnoxii sunt astricti, et quod dant prosolvere tenetur grandis obsequium vectigalis, verum indignationis divine pronotate cotimnis excessibus non timentes ampullosa superbia tumidi pre religionis ignari salutis immemores mandatori domini contemptores, infimos super aliorum despicere, nisus in abissos contendere sacra, prophanare divina aliqua non verentur, fastu nephario, inrito gestu ex[16]

nexius, et scelatissima corruptela. O trinitatis constans rerum deus, a quo ductum exiit precive sanctionis mundialem machinam feliciter gubernare. Cur tue permissionis frena relaxas viciis in contemptum tui tam ingens prejudicium totique orbis dispendium et gravamen. O altitudo celestis sapiencie, summi forma numinis, eterne bonitatis bonitas. Cur quasi conniventibus oculis subtrahe sepulta plenitudo preciosi tot tot malignorum vicia, que tibi cottidie inferuntur, et filiam Jherusalem sponsam tuam, quam et aspiravit et morsu tuo ineffabili brachio eruisti de violentis predonum, non subtrahis manibus qui eam intuentur omnimode lacerare. O constans et sempiterna voluntas, que unitatis terminis intra sua tue amicabilis unio maiestatis. Cur impotere ad vindictam non extrahis. Cur factores te sic affligentibus penas debitas non infligis. Ecce iura proclamant, omnia vociferatur indignans iusticia, et dulce in cia carminis canens organo querulosi murmurat et insultat armatis leges, et suas affuit in iniurias vindicare et congressibus bellicis aggredi. unanimiter cupientes ista monstruosa que mundi deberent ex sydera matutina ardent candi tatis exstirpare. Sed aut viciorum contagio non blebrie humilitatis deicatione contecta indignans in gradu suo positivo se ad comparativum gradus mediocritate ordinatos et nullos se profundius porrigit quos superlativa eminencia introinizat in fastigio se apicem prelature ipsorumque totaliter tabefactas et secundum corpore parte quilibet labefactatos figuras eos perstringat in enormes natum exeuntibus primum sanctione celebri distinctus tenorum fructus quos perceperint de patrimonio crucifixi, quod cum petro multis laboribus et in mensa propria sagminis quesivit, in usus pauperum liberaliter elargiri, quos fortune comprimit invidia sinistrantis, ipsorumque fructum non dum sed procuratores in eis pauperum teneant.

contra dei voluntatem, qui amator exstitit paupertatis, contra sanctorum patrum statuta, contra honorem proprium, contra famam obvenacione omnem quam ex ecclesie perceperint fructibus, vel admittas adesse reciprocant manibus marchas marcharum ergastulo concludentes, ut histrionibus erogant, ut pompis altissimis et tragico tu boatu ipsos extollere debeant, et suam famam circumquaque divulgare, non attendendo quam ridiculum sit, quam turpe a talibus laudari personis, cum more adulatoris sordescens preconium fame defedet preconium, ymmo sic vituperio equipollens, et tam turpe censeatur laudari a turpibus, quam si obturpia quis laudetur; abiecta pro terra pudoris tunica sepenteque sue apice dignitatis, more meretricio sunt effrontes, ita ut festa non verecundentur dicere non metiri et florere promissionis sub specie contrafructuum, annuos quam plurimum suspendentes vel pugna quam perceperint erogant, vel exile illud quod dederint tenuum affectum mansuetudine, et multis exemptum preibus sicut tenuit ut non videatur impendere, sed potius retinere, quum ymo tenatis avaricie limositate infatti, et morbidantis munditie sanie putrescentes, illos qui eorum insultibus fuerunt suis suffragiis de paupertatis nolunt eximere laqueis et cum possint nolunt apud alios collatis promovere. Et cure nagetur oro mea longius per campos tantorum facinorum quorum in laicis prelati totaliter sunt demersi. Isti sunt Ruffini latronum filii, Crassi germani Tantali coheredes. Isti sunt conde socii Aglaures emuli, Apolline mutatores Lesanie, Jovialis in mundicie venatores, qui se abhominabili viciorum prestigio impudent exhominat, et induentes brutorum actus degeneres iumentis sunt similes quibus abesse dicitur intellectus.

Querela Aquilegensis molestias dno Regi denotat

Gloriosa dudum Aquilegensis Ecclesia, Nunc vero misera proch dolor, et inconsolabilis confecta gemitibus, afflicta pressuris, etiam-

angustiarum mortario amaritudinis
pistillo contussa, sic patiis exigentibus
est exposita ruine, ut filii et fideles eius
filialis dilectionis obliti, ruptoque fidei fe-
dere insurrexerint impie contra matrem
propriamque usque ad sua ipsius precordia deuin-
tarunt, Ita ut in ea tam scelerum, non
solum hostilis vis et domesticus nunc
deseviat, nec religioni parcitur nec ordini
parcens quin sublatis desuper truoribus
exossentur victus viduis et orphanis
crudelissime subtractis, mercatoribus nullus
omnino pateat aditus, et quod inhumanum
e agricolis prevalente impiorum nequicia
pro maxima parte, datis exilio silvescat
agri iam fertiles, et amena dudum virgul-
ta dumescant, clamat quod patribus, orat
lacrimis, fletu pulsat, si forte sit, qui
eius pungatur iniuriis, si appareat qui conso-
letur eam ex omnibus caris eius. Sed
quia pene dilectos refert omnes amici eius
ipsam sprevisse videntur, immo facti filii sunt
qui e crudelius inimici, Ecce lamentabiles
fundit voces ad clementie vestre gratiam dirigit
erigit brachium, manus expandit, ut in
oculis suis influentes iugiter lacrimas
compassionis lintheo detergatis, per cum vestre
magnificencie dextera, ipsius reintegrare sci-
ssuras, dolores, se pavere lenitivum, et langwo-
res diutinos sine periculo recitare mederi.
Nos quoque qui matris non possumus angus-
tias non sentire, ac in eius turbacionibus
non turbari, utpote qui interim et metu
in ipsius ecclesie fidelitatem et firma constanti-
am pura devocione produximus, et pro
ipsius gloria parati exponere personas et bona
ecclesie nobiles alumpno nunc reputates nos
quodcumque addetur comodum, si matris e
due vestre tam preclare, tam nobilis, tam
diligens excellentia, et excellens elegancia
dignatur, sentientes eam non prorsus nisi
favore vestre celsitudinis ab insultibus
periculis liberari. Benignitatem Regiam cupito
devocionis et humilibus unquam possumus
precibus deprecamur quatenus attendentes quatenus
et quam plena de benignitate vestre dulce-
dine gerat ecclesia predicta fiduciam, utpote que

in manum vestri incitem suam conscientie no-
mit civitatem, et amore proprie post deum
spem sue salutis expectat, a tribulacione
ipsius lumbes vestre compassionis affectum
ad quod quamquam ecclesie plures nos invito dicit
inducere et specialiter lecta legacio, quam vir
nobilis dominus Vl. de.. Capitaneus in
Bonin et Camola. per xxij. magistri G. prepositi
eiusdem nomine nobis misit, ut quod nos
eius ecclesie animo compacientes assensu parati
estis statim ipsam cum fidelibus suis sub
defensione vestra suscipere protegendam, remo-
to cuiuslibet more ac dilacionis obstaculo
optimusque de viris specialibus magnitudo ve-
stra elegit ad partes istas in defensorem
ecclesie predicte ac nostrum cuius esse ope
ac ope sitis detur securitas mitte festi-
tis. Nos enim eidem nomine vestro, te virili
adherere studio curabimus, et studio cuiuslibet
promptitudinis intendemus, donec nos pa-
trem, quem contingit dominum et pastorem Romanus
namque nos et singuli cum aliis ecclesie fidelibus
quos adhuc iudicare et consolatorie potuimus
clipeo protectionis et defensionis vestre
exaltatorum ecclesie predicte et vestri no-
minis ac honoris augmentum utriusque atque
ac terre fori singuli statum proprium nos
hortabit duximus subponendos, eligen-
tes et cupientes omnimode potentie
vestre protectione potius quam palmum quibuslibet
defensari. Ceterum ecce virum providum
et discretum magistrum Nicolaum de Lu-
pito, dominum nostri scriptorem, plebanum de..
plene instructum in omnibus, que ex
parte nostra retulit, fidem velit plena-
riam adhibere. Scribas Regi Ungarie
per Regem Bohemie omnibus de-
notatur et subsidium postulatur
vires nostras defecimus quod sequitur
Grande scelus nephandum immane et detes-
tabile, prodicium per Stephanum Regem Hungarie
in cristianum pessimum perpetratum ad aures
nostras deferimus cum quicla ut pote ad
coram qui cristiani principes estis, et qui
iuste ad compassionis dolore excitari debe-
tis extermnacionem filiorum sancte matris ecclesie ε 768

et iactura nominis christiani. Facte sunt cum eodem Rege Stephano tunc a festo sancti Galli usque ad festum sancti Martini et abinde per duos continuos annos treugas statuendas que ad stabilem observanciam earundem tam nostris quam ipsius per archiepiscoporum Episcoporum et Baronum iuramentis utriusque nostrum manu tenentium fuerant stabilite, inter partes corporalibus fidei sacramentis vicibus repetitis, et auctenticis privilegiis super eo positis hinc et inde. Sed ipse Rex Stephanus omnis stabilitatis et contra instabilem fidei perfidie describere sicut pluribus expertum argumentis, in renunciat treugis nobis non diffidatis nobis non premunitis nobisque nil timentibus sed de partibus Karin- Carin- et Carinthie, ubi quosdam infideles nostros, qui se contra nos in rebellione erexerant ad nostre retinemus dominium potestatis subiugarunt pretextu ipsius, ipsius Austriam securius dirigentibus iter nostrum, propria non intra dissimulans, perfidie quod et publice ceterum aliquam fidem datam violans, promissiones irritans, concessa privilegia parvipendendo dictam terram nostram Austriam fraudulenter invasit in qua proch dolor per Comanos et alios infideles Christi confundens profluvium sanguinis christiani. O quis christianus princeps digne non compaciatur? O quis katholice religionis zelator merito non potest dolere, quod manus barbara inanimque canina in locis divinis sacratam pedibus conculcavit eucharistiam, sacerdotes affecit tormentorum martiriis, devastavit ecclesias, sacramentaria prophanavit, virgines et iuvenes abduxit captivitati perpetue redigendos, et innocentum effudit sanguinem, innocentum non parcens condicioni, sanguini, sexui vel etati. Tenore presencium nos rogamus attencius et hortamur, ut velitis si non nobis saltem christianis, quorum sanguis effusus est in creatoris contumeliam, condolere. Videlicet ut in mentibus vestris nos ad compassionem excitet amplior ad id nostre dilectionis accendent animos, et interiores cordis oculos diligencius contuentes, quod si nos qui sumus murus fortissimus contra perfidas naciones corruimus, et vires nostre potencie fuerint confractis, vos procul dubio faciet consimilis iacture periculo subiacere. Nam sicut describit auctoritas: Res tua tunc agitur paries cum proximus ardet. Proinde mala vicia imminencia, si eisdem temporibus remediis non obviatur, sede ac non terre facilius convenirent. Et igitur formam privilegiorum super treugis huiusmodi ad noticiam domini pape Cardinalium Archiepiscoporum Episcoporum et omnium christianorum deferre volumus, ut iniuste innocencie et inauditam iniuriam nobis factam audiat totus mundus, utique et ut singulas condiciones quibus treuge eedem vallate fuerant plenius cognoscant. Ecce nobis de eo ad vos transcriptum mittimus earundem sigilli nostri munimine roboratum.

Alia. Fidelis pro Rege et ut ad expedicionem super Regem Romanorum se preparet postulat.

Cum dominus Rudolphus Romanorum Rex variis violenciis et pressuris nos exacerbavit adeo, ut etsi vellemus tamen non possimus ultra pati, excitati sumus quomodo iniuriam velud hactenus dormientes, et festinas erigere manus ad comprimendum nostras et nostrorum pressuras, ad obviandum iniuriis quibus idem Rex nos non desistit lacessere vel in hiis assensu volumus, ut in spe nostra disposuimus. Namque ex legalitatis tue sinceritas in conspectu maiestatis nostre tante devocionis conspicua claritate refulget, ut plenam nobis fiduciam prebeat quod absque dubietatis hesitacione tamquam industrie tue experimentum regnum nostrum affin- ope deposcimus, quatenus nobis adherere studeas et nostris beneplacitis te prompti exhibicionem obsequiis coaptare, opponendo te prefato Regi, et aliis nobis tamquam eiusdem suffragiis fideliter assistendo, Vacet ambiguitate qualibet procul mota. Quod si nostris te desiderabilibus et acceptis obsequiis sic formaveris in nos devocionis duxeris tue vota, sic perpetua et manifesta

et probabilia te nostram patefecerit fidele
et adiecimus dicti Regis te nepotes filios
et totius posteritatis tue propaginem, per-
petuis fauorum retribucionibus, et am-
plis largitatum nostrarum muneribus attolle-
mus, atque de nostra mente funditus odii
cuiuslibet rancore secluso te speciali fauo-
re nostre gracie fouebimus, prose-
quemur benignitatis dulcedine, et con-
tinuis magnificabimus incrementis
Datum Prage. Commendatur fidelis
+ per regem qui Romanorum Regi promo-
tos de infidelitate fuerit accusatus

Excellentissimo domino suo R. Bohemie
Romanorum Regi semper augusto
G. dei gracia etc. deuotam et debitam
ad eius beneplacita voluntatem. Sinceri-
tate sincere integritate fidei, et pure
omni duplicitate testamur quod Adol-
fus de .. nunquam contra nos vel
quod in vestrum esset preiudicium, perpetra-
uit aliquid vel tractauit, et secure
dicimus quod quamquam idem nobis deuote
fuerit, quamque nos dilexit puro
corde, et nos ipsi nostre serenitatis fauore
fauorabiliter arrisimus, pro eo quod a
teneris puericie temporibus ipsum educa-
uimus nunquam tamen nos scire idem
adolescens quidquam excessit seu commi-
sit in vestre celsitudinis maiestatem, vel
dispendium nobis innueret aut de-
rogaretur in aliquo vestre celsitudinis
glorie et honori, et si forte sibi detrac-
tionum nobis sit non ob aliud procurat
detestande emulacionis malicia nisi
quia idem adolescens videbatur nos deuo-
te fidelitatis ardore zelare, Unde ve-
stram excellenciam attencius duximus
exorandam, quatenus aures Regie ma-
iestatis ad detractiones aliquas contra
dictum Adolfum lingua venenata
reddere contra eum pro ipso placabiles
flexibiles sed intuitu nostrorum precami-
num ipsum vestre dignemini de gratie libe-
ralitate quibus insuper eum dimpendat

detractio fatigat excusatum non prece-
dentes contra ipsum, et in bonis eius
eum molestari de consueta Regie be-
nignitatis mansuetudine non sinatis
Regno si nos exaudiuit, vestro precamine
celsitudo tanta deuotorum nostram sere-
nitate inuenit, Certo videbimus circa
nos detractionis non attendens iacula
quod facere atque semper exequi eo magis
Romanorum decet principem quo pluri-
res apud eum alieni detractionis morsus
sustinere consueuit Datum etc. Rescriptum pro
quod aliquis de infamia redditur excusatus

Litteras vestras nobis transmissas nouiter
recepimus, et ipsarum tenore pleno col-
lecto intellecto ad ipsum nobis taliter
sentencie serie nobis duximus rescribendum
Quod cum generis humani prefacie
te nequicia ad quemlibet malicia adeo
sit procliue, ut multi hoc ad hoc ut ini-
micicias excitent et hostilitatis disse-
sionis procurent figmenta comentantur
mendacium et falsitatem vi sacre p-
colorantes decipiant animos audiencium
prout credimus ea que nobis dicta fuerint
ad excitandam discordiam et seminandam
zizaniam inter nos et alia sint vobis
studiosius dicta et quod aliquis cum ma-
liciosum animum habeatis Regraciantes
voluntati vestre actionibus multiplicibus
graciarum de affectu quem adiuuam inclitas
maiestate, dicitur de certo, quod bene
confidimus de vestra probitate quod nos
nil penitus attemptauit, sed potius ho-
nore nostrum et gloriam propagari debeat
et firma spem gerimus, immo de certo scimus
quod erga nos nos taliter gessimus, ut
apud nos non aliquam malicie rancorem
sed potius pure beniuolencie fauore nos pro-
meruisse credamus Datum etc.

1106 Perquirentes nostris tempore seruicii
gracium gracia duximus in eximiam quod
nobis magis et conformis specioso po-
lonie nacio inter vniuersas orbis prouincias

nus quos auctore deo gubernamus regionibus
ad eiusdem proprietate similitudinis magis
est affinis. Ipsa enim in lingue conformitate
nobis convenit. Ipsa proxima loci contigu-
itate nullius inter sedentis distancia spacii
terris nostris coniungitur. Ipsa et unione conglu-
tinatur sanguinis et affinitatis nos amicicie
vinculo. Et denique tantam inter ipsam
utramque gentem reperitur conformitatis
compatibilitas, ut suos alumpnos et nos
ex eiusdem vena profluxisse sanguinis
gloriemur. Ob istius itaque consideraciones
appetimus, veris utique sermonibus, eoque persua-
sionis tramite procedentes, et illius
tenemus dispositionis in habitum, et ad hoc
naturalibus inducimur suasionibus, ut ma-
gnificos Polonie principes, Barones, mi-
lites et populos universos, quos in sue
amplitudinis sinu complectitur atque fo-
vet, stacionis dilatacione propugnaculum
similitudinem ipsorum, gaudeamus in prosperis
et turbemur adversis, ipsis omnia ad ex-
pedicionem suique honoris et glorie continuum
zelemus augmentum. Et hac ex considera-
tione magis nobis emergit fiducia ac
consurgit et provenit spes in futurum, ut
nos in nostris articulis requirere debeamus
intrepide, nobisque letanter curent subven-
ciones et auxilia exhibere. Unde cum
Rudolphus Rex Romanorum non contentus
quod nobis abstulit terras nostras, fervens
adhuc malignandi cupidine offendendi
nos amplius sibi querit potiori, tamque
nos ad resistendum sibi viriliter desiderosi-
mus erexerimus animum, relinqueque pro
occurrere potencia nostre manus obiice con-
tumeliosis insultibus et pressuris, dilacionum
vestram attencius duximus exorandam, quatenus
nobis in auxilium venire dignemini cum
strenua, sic vestram decet excellenciam,
armatorum milicia comitiva. Itaque in fes-
to Penthecostes nunc venturo sitis in civi-
tate nostra Opavie constituti, vel prefec-
tos vestros nuncios nos et vos decent-
eo tempore faciemus recipi et honorifice conduci
ad vestre placitum maiestatis. Sed ad honorem
quod nobis impenditis subsidium non solum

prefata vos deus induxit, vel certe esse cer-
tius alterius argumentum. Verum si quod
absit nos contingit prefati Regis oppressi-
one pessumdari, insaciabilis theutoni-
corum spiritus se latius expandent, et ma-
nus improbas ipsorum in vestram provinciam
extendent ipsorum nexu capitur. Sumus
enim nobis et terris vestris quasi firmum se-
cure tuicionis presidium, quod si forte
ante sevientis impugnatoris faciem non
posset, quod deus avertat, resistere, intelligere
potestis nobis et nostris subditis magis tunc
pericula imminere. Verum procax theutoni-
corum rabies contenta non esset nos tantum sibi
subicere, sed bona vestra diriperet et in vos in-
super intollerabiles angustiarum gravamina
inferret. O quantis afflictionibus ex opere theu-
tonicorum tunc opprimetur nationis innoxi-
tas. O quam dure servitutis iugo libera sub-
mittetur Polonia. O quanta sub clade
fatiscet tunc universitas vestre gentis. Cer-
te in promptu satis est advertere, magisque nos
potestis premonere, quem de cetero nos re-
ferre. Magis igitur intendite in admonicionem
nostram intendite, et ad repellendum longius dis-
tantes adhuc flammas incendium operum
et operum efficaciter exhibete. Attendentes
consilium fore instare principiis, quia sero
ignis vorago nimis invaluit, iam re-
sistenciam non timens. Et quod ius quasi vicinum
domum nec columna defendit tunc propriam
mansionem. Ad hoc nostra vestra serenitas in-
tellexit, quod dictus Rex Rudolphus suis
suasionibus legacionibus vos non semel a vestra
quesivit amicicia, et ab intencione in-
manimis removere, vel certe dissencionis inter
nos zyzanie lolium seminaret. Verum
de causa cum sibi velitis attendere hoc
ad honorem vestrum non cedet sed potius ad
iacturam. Affectuose deposcimus, ut eius
suggestionibus aures inclinabiles
adhibere, quinymmo nostrum qui de vestre
summus gentis genere auxilium accingamini
hilariter et potenter, deliberacione adhibentes
provida. Quod si vestrum invitis vos in-
natis, et utique si nobis prebuit auxilia
dextere subsidium, nos adiutores vestros in…

exponimus potenciam virium, et vos potenciar(um) asserimus sive eciam adiuvari christiani sunt vel pagani. Pro eo quod hec talis supplicis vobis parte nostra retulit credatis dubietate qualibet procul mota. Datum Prage etc.

Insinuacionis vestre declaracione percepimus quod multa incomoda multasque molestias ordinem nostrum pertulisti, et adhuc molestatorum manus obcecando causa desinit agitare. Nos autem in singulis tuis adversitatibus compassivum gerentes animum sic et pro te maius condolemus, ut eisdem afficiamur multimodis, et una tecum easdem molestias quodammodo paciamur. Et quia non dubitamus de tue devocionis, qua ad nos geris sinceritate, quin prout semper nostro culmini ita fides nostri zelans honoris augmentum, et libenter videres tuo feliciter nos gratis successibus prosperari, notum tibi facimus presentibus, quod tuas illas quas minime perdidimus, dante deo prout speramus recuperabimus infra breuis temporis spacium, et cito vniusque nostris honoribus poterimus. Quamquam fidei tue, qua ad nos geris ardore peramplius attendas fervencius, ipsiusque processum operum manifestes. Pateat clarius tue legalitatis constancia, et devoto prodeat in apertum, te nostrum fore fidelem signis evidentibus patentibus, et evidentibus fidelitatis tue puritate, quam hactenus impetere laborant, et nos actualiter adhereas, qui hucusque incitaliter adhesisti. Sciens ambiguitate qualibet procul mota, quod te filios tuos, et totius successive progeniei lineam graciosius prosequimur favoribus et in nostris propria patria te asscribes et devoucas obsequiis et hoc perenni studiis prouribus promouere te ac tuos amplius munificencie largicionibus curabimus premiare. Ut gaudere possis pro tuo te nostre magnificencie fideliter adhesisse, ceterorum pro dilectam nobis .. talem quamquam committimus peramicabiliter. Velimus quod te prosequimur congnoscas affectum, volentes nichilominus succedentibus temporibus tibi multo maioribus liberalitatis nostre muneribus oc-

currere, et talibus promocionibus tuus intendere ut increvit semper continuis succedentibus vobis et assiduus fidei augeatur. Nolumus enim quam nunc tibi submittimus contentus sit pacium quod tibi sint nobis patent conspectis nostre largitatis dextram pre nolumus operiret, ut gracie nostre ubertate profusius redundes in sufficiencia facultatum.

Insinuacionis vestre et insita nostre adiliminsorum quamvis placeamur, preserim adde sicut et quam prout nobis facta est non minus ita fides quam placida, quod ad nos geris sincere devocionis affectum. Scias absque dubio quod proinde gratis benivolencie nostre brachiis amplexamur, tuisque profectibus talibus intendemus ut precius gaudere te valeas nostris beneplacitis coaptasse. Verum quia pre cetera supplicacioni .. dilectus noster tibi procul hominis nostre parte retulit indubitanter credatis, ac si nos personaliter loqueremur.

Pro affectus grate benivolencia quam ad nostram geritis maiestate graciarum vobis referimus uberrimas acciones. Et quia illius nos dilectionis brachiis amplexamur, ut nostrum honorem nostrumque profectum sincere caritatis ardore zelamus, nec huiusmodi nos latent amoris affectus, sed clarius potius indiciis elucescat. Scire vos cupimus presentibus quod nos ita gerimus animum ad singula nostri honoris, et comoditatis augmenta gerimus, ut ubicumque et qualitercumque vobis possemus proficere, libentissime faceremus, nec eciam unquam desideres si nos requisiverit, nobis ad nota concurreret et ubicumque iuxta nostrarum valenciam virium complacere. Ymmo spem de nobis geratis indubitabilem, paratosque nos esse sentiatis ad omnia, que vobis fuerint beneplacitura, affectuosius desiderantes, quatenus benivolenciam quam ad nos habetis continuare velitis in commutabiliter, et citra ea que nostrum respexerint comodum cor habere placidum et proclive, ut tam sperare, quam leti de amicicia vera manere valentes, nullius dubitacionis perplexi, proinde procul tegamus exstacionis deinceps, quod nos omni affecciones omnique qua valeamus favoris et gracie plenitudine prosequimur, et in omnibus sine numero

largitionibus, sive tractatum in terra seu feudationibus, sive quibuscunque placibilibus rebus vestram possimus indulgentiam promovere, sic exhibebimus et exhibere cupimus nos paratos, ut eandem sentire potestis, quod nos magis eius impetendo desideres, quam nos ad implendo remissi. Unde non putetis vos nos ignobilibus beneplacito vestro confidenter ac sine dubio requirere, quod in quibuscumque poterimus vestram voluntatem cupimus adimplere, ita ut manifeste vobis pateat, quod dilectionem, qua prosequimur nobilitatem vestram, per opera volumus declarare, et quod nos vice versa vos eiusdem dilectionis zelo prosequimini, ut quecunque pro nobis potius facere sedulo animo studeat honore nostro et comodum in singulis promovendo. Unde petimus quatenus quidquid talis etc.

Perfecte sollicitudinis zelus, quo circa nostri salubrem statum vigiles reddimur, nos monet instanter, ut ad ea que nobis expediunt sedulis nos preparacionibus exortemur. Fidelitatem igitur vestram monemus requirimus et hortamur, quatenus civitatem vestram et vos armis debeatis taliter communire, ut ad defensionem patrie tam quibuslibet insidiare tenentur valeatis insurgere ac Civitatem ipsam possitis ab hostilibus impetitionibus insultibus viriliter defensare et cum de vestre fidelitatis constantia plenam gerimus fiduciam, eandem civitatem legalitati vestre committimus, attente monentes quod vigili cura et studiosa solertia ipsius tuicioni taliter intendatis, ut incorrupte fidei sinceritas quam ad nos geritis civitate salutem pariat vobis fama et nichilominus ad prosecutionis favorabilioris graciam nobis complacendum pro inde sentientis inductam. Datum etc.

Mandamus vobis tibi firmiter et precise quatenus die dominica proxima post festum beati Petri primo futurum cum armis tuis et uno tantum dextrario phalerato sis apud nos in .. finaliter constitutus ordinans et procurans omnino, ut omnes homines tuos cum aliquo exercitus tuis ad tempus et locum pro expeditione predicti publicati debeas remota qualibet dilatione, cum alioquin ab eadem expeditione nullum volumus esse penitus absolutum, sciens pro certo quod pro inde plurimum te commendatum habebimus, et favore prosequemur ampliori. Datum etc.

Ad hoc ut valeamus ad presentem expeditionem cum omnibus armatis nostris et fidelibus commodius expedire, terminum, quem omnibus hominibus nostris veniendi in .. usque ad octavam beati Johannis baptiste prefiximus ad duas septimanas nos noveritis prorogasse, mandantes vobis quatenus per omnia fora talis vestre provincie faciatis publice proclamari ut Barones, milites et Claustralium homines, et ceteri omnes equis armis et quibuslibet ad armorum usum necessariis sicut unusquisque melius poterit expediti, et victualibus pro xii septimanis sint post octavam beati Johannis baptiste xiiii die in .. omnimode constituti. Datum

37 Pro constanti vos scire cupimus et dilecto sciatis quod sicut nuper a vobis recessimus sic etiam circa nobiscum existentem unionem nec ... vos amicabilis vinculo federis nobis volumus esse iunctum, quin primo nostris intendimus affectamus omnino profectum et honori civitatisque facere que vobis esse sentimus placitum, et quamvis cum domino .. tali duce patruo nostro desideremus scire amiciciam et vinculo sincere benivolencie ligaturam cum semper existat quod in nullo tamen nos federis inivimus nec contraheremus obligationis ligamine aliquo unde vobis aliquid dampni emergere possit vel a vobis valeat honori nostro detrahi atque rebus dampna nullatenus vestra sinceritas fluctuet de nostre benivolencie puritate, quin constantem et immutabilem erga nos geritis et gerere nostis animum, ut nullatenus nec propter dictum patruum nostrum nec propter aliquem alium varietur. Datum Prage etc.

De renovacione regraciatur et commendatur comes palatinus

Quod de amarum tedio forsitan sub ... me dignitati eius ad mollia sacri palacii ocia renovare, tot vobis refero ... quod nec oculus vidit nec auris audivit et in cor hominis nullatenus ascenderunt, attencius deprecans et exorans, ut ... me sic totum possideat quod nichil

residat possidendum, et conscribendum
anno domini m° ccc° xxii. quem dum reputo
specialem expensis tondentes exigit me
pacellentem feminam et dnam grossam
tonatrem videlicet Ceneaes nisi eos salutetis
que vobis inductilibus capiti meo male
disposito et cerebro non ut tamen ordina-
to clipeum tenuit, quo hyemalis austita-
tis minatos insultus flaccipendet, et
yemalis gelicidii seuiciam non timeret.

Conquestio de fortuna et ut compassionis pro
mittitur epistola pro eo cum iocunda deuotione.

Viro habundantissime diserti argutis
eloquentie margaritis domino et magistro Iacobo
Conspicuo bone memorie domini H. patriar-
che Cancellario domini ipsius scriptori .. persis-
tentie stabilem firmitatem fortune ma-
lignantis inuidia, que per insidias instruit
semper pius inestat homines fallacibus
blanditur et felicem serenitati successiue
copuerit nubilosum aliquid in misere
michi perclagante dum nec gratiosus p-
signitum Cancellarium Regni Bohemie
de amaritudinis lacu fere iniquo sem-
naufragus enatabam, posito dulcedi-
nis intranquillum, quin ad afflictionis
infligeret aliquid turbationis inferret non
potuit equanimiter tollare. Nempe ecce
quod sine intus angustia dico, et amici-
ciate semper duxi vobis patribus in vita
dum, dum ad portam Curie Cancel-
larii prelibati iuxta vie publice margine
permanere subito et in premeditate la-
xans habenis et urgentibus stimula-
tus calcaribus equus quidam irruens ex
posito inopino cum me prostrauit ad terram
et impetu violento Cuius quid tre
per gelu concreta duricies stat potest
Solitum meum impetus decorticans legit
magis contriuit sinistram, et dextri
palpebram oculi lacerauit, ita quod
ipsam sanguinis profluuium tumesceret et
ex denigrauit, Cuius perditam tira-
nidem fortune O seuicia truculentam
que non contentam sublimia penitus cul-
mina, non contenta magnificos quam
pluquatus desolatis solio derice depo-
latos in abiectos et humiles etiam
neronizat. O casus mirabilis tristem
sortem contra quam prudentie non va-
let opidulum quin actus exequatur propos-
itum singula perimit nequeat animum
adscitam. Hinc lucrabilis fieri senem
truculenta, que iniqua tota felix per-
uenit amara iniqua desistat tota, a
cuius grauitatis potencia nullus excipi-
tur, sed cuncta ferit fulminis ira sui. Hec igi-
tur prudentie O vir circa precia repe-
rim, ut ipsa dolenti condoleat, et com-
paciatur et pacienti, quibus sit tristissi-
malluctuum infortunii huius dolor fi-
at lenior et ponderosum huius nimioris
michi senciam incumbere sarcina lepo-
nis, Redundetque bene fiet, ex omnino
non sint eo illos vtrisque fortune spem
communem et equali pricipio non sortiri
quos sacra connectit communitas sing-
narum concordat affinitas, et vinit
ydemptitas nacionis Corripit presbiter
braxatores et precipitur ut frumentum
rogatum vendere quod excreuit ultra necessitatem

Quando diuina fauente gratia nos loci
magis obtinemus excelsum, et digni-
tate summus preditis potiore tanto tenea-
mur Regni nobis commissi gubernacula
salubris gerere ipsius commoditatibus dili-
gencius prouidentes Inde est quod cum ex
inmoderata braxatorum cuiusque venire fa-
mis insultus in terri Regni subditos
inualescat, dum effrenata lucrandi
cupiditas eaque ad virtutis modestiam
suffice potarent in inglinum potus va-
ruginosos operis expendit, nos ex dili-
genti cura, qua tenemur iuxta ad
missum nobis presulem gerere statuimus
ut nemo braxare cuiusquam debeat
ad vendendum, fidelitati tue firmiter
precipiendo mandamus quatenus omnibus tue

iurisdiccioni subiectus quod non tantum
prospere vixerit causam ex parte mea certius
debeas inhibere summa diligencia quod sicut
uniuersorum hominum annone ac victuali-
um quantitatem et relicta cunctis parte que
sufficiens anno estimabitur ipsum ad vendendum
reliquum vos inducas fortiter et compellas

Rogatur amicus ut quendam promoveat ad certam

Rescholsium . . Regalem fore preparandam audi-
torum ut sibi quandam eciam a Rege
postulare debeas pro dilecto Bertum eadem
debeat tibi describitur presentibus, et qui tibi
sincere dilectionis affatibus est firmiter copula-
tus ex istius ascribite ut quam iste petere
debet eciam a Rege, postulare debes
pro dilecto Bertrus firmiter et ambiguitate
remota qualibet certissime credituri quod
amico consorte amoris angelo in promo-
cione vel honoribus promovebis congre-
gata suscipiet eadem vicarie cursionis
vicissitudinem monetarius intrinsecus ad
cuius execucione negocii si tibi ut credo
sunt intendenti auxiliare presidium vo-
lueris aggregare ex parte mea requiras eum
quod factum agredere, agressum prospere
ut felici exitu valeat terminare. Responsio.

Prioni recommemorat obsequia de promotione congaudet amico :-

Quanta beniuolencie puritate vos ut ami-
cus prosequimur, quanto caritatis ardore
quantoque sollicitudinis studio circa vestra ne-
gocia expedienda vestri invigilat diligencia
circa sudet et ceteris protestatur memo-
ria et presentis instancia operis manifestat.
Nostis enim credimus a recordacione vestre
animi excidisse quod non amicicie cau-
sa preambula non contracta noticia, sed
solum ex probitatis vestre fama vidimus
vos in angusta caritatis angustiis positum,
et prosperitatis casus adversitatibus licet
in multo irretitum conspicientes lapsos con-
dolentes afflicto cordis visitavimus
ex causa. Postmodum vero iuxta vestro
possibilitatem valituram nobis auxilia-
rio dextre compendium porrigentes
miseriam de sinuentibus liberum quem

amplexati fuimus sincere dilectionis bra-
chiis compeditam, quamquam exeo, quod
aliquot annis vos non penitus separatos
esse noverit Collegii argumento, quod apud
nos de nobis eciam ingratitudinem detraxisset.
Nostis et quod omnes amicos nostros quos
tunc temporis habebamus nobis amicicie ne-
xibus. Nam pauper caruit amicos non re-
putans esse satis, si sola ipsius noticia
fruerentur, quin vos preter se faciet
amicorum, quod quidem a nobis quodam
relacionis vinculo reciproce nobis factum
fore recognoscimus vicissim, ut vos nos
veri amoris connectet fibulam, quos ami-
cicie vinculum nexuisset. Nostis eciam
quod propria in honorem crucis existimo
desolatus gentes nobis in variis laboribus
animum compassum et maxima, quia
tunc potuimus vos commode vocare, ut
omnia que habebamus vobiscum communi et
equali principio sortiremini, vos reduce
non fuimus. Quantus in presenti prospexit pari
nos reperiret oculo fortuna blandiente
amenitas quos in abiecti status caligine
equaliter deprimebat prosperius fortis humili-
tas novavit. Et cum ex transacti discur-
su temporis non unquam trahi potest ita fidu-
cia depositi liber, plus agnoscere ex cari-
tatis mutue incentivo quod amor in
vinculo qui hactenus in adversis diligebat, eta-
micus promotum congaudebat, quam pro
motum felicium eventu successum dum
maneret in infimis affectabat. Postquam ci-
iam facti sunt nobis benivoli qui quondam
fuerant inimici, sibi gaudeam cognoscere
caritate minime potest plus quam nos vobis
gessimus in adversis quantum consulti
fuimus ut optatum exitum sortiretur.
Amor processus ut nobis melius inno-
tescat, quot obstaculis, quot repug-
nacionibus, quot in scandalis sint com-
plexus stilo deducamus certiori quod
dicam itaque etc. Regraciatur amico
quod de statu eius prospero letatur et se
offert ad beneplacita in hunc modum

Sinceritatis vestre literas dextra recepimus iocun-
danti, et earum tenore percipientes tripu-
diantis oculi plausu animo collegimus hi-
lari. Imperiosus enim desiderate dilectionis sinceri-
tas pariter zelus detegebatur amoris, que ve-
lamine impatiens nesciat delitescere pectoris
in conclavi. Dum de prospero status vestri conti-
nentia nos locari et eadem nobis bachari li-
quoris letifica nimia eorum tenor nos doceat
vos promptos existere et paratos, quapropter
nobis assurgimus ad gratiarum uberes actiones et
nos utique vobis offerimus vicevrsa, ut si a-
liquid boni confert bursa quod vestri gerit
animus optatum, et a nobis cuiusdam facultas
non fecit alienum, mandare velitis tamquam
et destinare amabiliter qui nobis complacere
in omnibus ardentibus desideriis affectamus.

Ut compescat pignorare in iusta recepta capi-
Quoniam Receptorem etc. tur et moneat
iniuste pignorasse, cum ab antiqua consue-
tudine sit obtentum, ut quotienscumque causa
aliqua ventillatur in nostro iudicio, quorum
nobis alii beneficiati pignorare non debeant
pro denario nostros beneficiatos contingente,
vobis consulimus bona fide, quod dicto-
ablata restituere debeatis, et nos pro eo dena-
rio commonere, quod parati sumus vobis satis-
facere prout exigit ordo iuris. Rogat
capitulum ut sibi de prebendali provisione
provideat adhibitis racionibus etc.

Devoto fervoris tantoque confidencius vos
deposco pro rebus meis, quanto maiore habeo
voluntate vobis et ecclesie vestre iuxta mea-
rum facultatem virium prodesse in singu-
lis casibus. Unde et quanto preces domini
Regis seu Regine ut aliarum quarumlibet
personarum nimis nobis existi importunum
cum aliquatenus vos infestare non cunctaretur
licet aliquotiens iuxta quod alii fecerunt
plurimes facere potuissem, Eapropter vos atten-
tius deprecor et exoro quatinus michi de ali-
qua prebendali provisione dignemini pro-
videre, scientes quod extunc me habebitis
ad singula obsequia promptiorem. Ad-
hibitis racionibus rogat abbatem ut
sibi debeat de beneficio providere

Sicut vos ignorare non credimus rei
evidencia manifestum, usus possibilis [illegible]
[illegible] et exposcit debitum equitatis quod
grata devotionis obsequia non debent aliqua-
tenus irremunerata relinqui sed pocius re-
tributione compensari vestre celsitudinis. Cum itaque
mee possibilitatis [illegible] impensis [illegible]
cia [illegible] obsequiosa nobis extitit hactenus
et sufficientius existere temporibus divine ma-
iestatis clemencia concedente vos devovi ulte-
riore promium deprecandos quatinus honoris
vestri existentes memores et utilitati multi-
plici, que per[illegible] vestro monasterio potest accre-
scere intuentes michi velitis in aliquo
competenti beneficio providere. Sic enim
ad obsequendum nobis de cetero fiam
attencior sed devocior de devoto. Sic equi-
tati satisfacietis in integrum. Sic nos vos
pro commendabilis favorabiliter commendabit ve-
stram in omnibus probitatem, et a nobis
progrediens fama laudabilis vestre adnotabitur
sepe semper cum agmine titulorum. Pro amicabili
pro subvencione aliqua obtinenda

Probitatis industria et dilectionis vestre sinceritas
qua vestris astringor in honestate morum
et nobilius honestati quorum convenienti
personam prestant michi fiduciam pleniorem,
ut quotienscumque in statu actuali contingunt
sarcina incumbent ad vos tamquam
asilum, de quo spes mea fluctuat, nobi-
litate animi non vacillat. Sed sinceritatis
immobilis statum prenaret stabilita porri-
gens preces meas recurrere non formidem.
Cum itaque etc. Dolet miser et duci vel
notario aperit quod dux in suis litteris non
nominet capellanum et rogat quod de cetero nominet.

Excellentissimo pro domino H.. inclito duci
Slezie etc. miseratione divina Wratislaviensis
decanus sua gratia eius magnificencie capel-
lanus prosperitatis augmentum et cum devo-
cione se ipsum ad omnia eius beneplacita
et mandata. Nova vera plurimis industria
me in suum dignitas fuit rectore capellanum
Dux egregie adolescens indolis excellentis
qui semper maturitate prevenientes etatis
tempora iuvenili taquam prelatum et utilitati ex
ardua [illegible] gratie virtute contingit, dante

dictum michi consolacionis ingentis solacia
contulit et effabilis leticie gaudia reportavit
Verumtamen cogor non modicum admirari
quin potius concepti tripudii serenitate miti-
tur dubius inferre dolor, quod vos in litteris
me vestrum non in vestrum capellanum. Unde vel
ex ignorancia scriptoris accidit, vel ex vestro
mandato processit, quod quia de vobis credere non
audeam neque velim. Scio enim quod cunctis
vestra preclara nobilitas et ingenuitas quibus
quomodo quamquam semel concessit non retra-
xit sine causa, nisi illos privare demus
censuerit indebite, quos erga ipsam sin-
cere fidei devocionis accendit. Nuper
vestre dominacionis peticio michi ultra quam
dici valeat cariorem devotis duxi precibus
exorandam, quatenus me in vestris litteris vestrum
dignemini capellanum scribere. Hoc enim loco
magni muneris erit michi et vestre gratie cumula-
tiudinem. Si favore vestro illum profectum
pro exaltacione vestra crebris oracionibus deum
pulsans totus desiderat esse vester. Grates agit
quod pannos pro se rescripsit et rogat quod scribere debeat ita

Quod vestre dominacionis preclara benignitas que
finitis non contenta limitibus quasi uni-
versalitatis metas supergrediens laudabiliter lar-
giflue particularia se diffundit pro domino
Pardo venerabilis Pragensis episcopi capellano
canonicatum Olomucensis est dignata suas pre-
ces porrigere inter ordinem consilaverunt nos
fertilitatis exuberancia plenas graciarum referimus
acciones ad vestrorum votorum affectus. Propterea
nos iuxta nostrarum valenciam virium aspi-
cius et obnixius obligantes cunctis dul-
cedinis habundantis crebra suffragia non
inferre censuerint sed potius afferre, ut no-
cumentis solet prestare dispendium opus
cuiuslibet bonitas repetita. Premittat vestre
dulcedinis que sui rore nectaris longe
lateque profluens conplevit et in remotos
duxerimus attencius deprecandum quatenus domino
Pardo prefato in precentis vestri muneris gra-
tiato predicti canonicatus reserare dignemini
processum. Pro domino Pardo scribentur ordo-
rogat decanus et capitulum epistola.

Reverendis viris honestate preclaris prudentis
et dotatis dominis decano preposito universo
capitulo Olomucensis ecclesie. Miseracione
divina Wissegradensis decanus eorum

devocionis salutis optate solacium et to-
tum boni cuiuslibet incrementum. Dilecionis
integre qua vos universaliter singulos et singu-
las universos complectimur ex toto corde ho-
ris et profectus vestri augmentum affectuosissime
sitientes nos compellit pariter et inducit ut
ad vestre discrecionis memoriam reducere inquitur
debeamus quod ad singula honestatis et
iusticie opera nobilis cunctacio incessus
sanctis temporibus aspiratis. Scimus vestre
providencie circumspeccionem cautissimam
ad premissa attendere. Duximus deprecandam quatenus
hiis qui honestate sapiunt et honoris
vestri proferunt inherentes domino Pardo
venerabili Pragensis episcopi capellano pro quo es-
set domini quondam H. patrui sui digna
vita intercedunt quod ad vitam et memori-
am revocamus loci sui ordine consigna-
tes prebendam sibi ut congruit conferatis.
Quod sibi provideri postulat a decano. et si non sibi saltem eius amico.

Paternitatem vestram quam michi ultra quam
dici valeat reputo cariorem et cui obedi-
re in singulis prompta fero voluntatem
duxi precibus attencius deprecandam quatenus
licet vobis modo incumbat honus non
modicum ex multorum precaminibus que sibi
expetunt providi et nuper tamquam
me cum amicis presentes velit opem effica-
cem et operam exhibere quod michi pro-
videatis primitus compellit. Quod si forsan
in me non poterit perimpleri tunc rogo sup-
plicater quod in domino .. debeat effectum man-
cipari. Amicus amico blandiens amabiliter
scribens de statu eius postulat eum in
stancia eius preterium et scribere.

Si gaudetis gaudeo, valeo si valetis, cuius
vos talis intencionis talisque gratum propositum
voluntatis ut mea singula requirentem
quemque vel eveniunt sine prospera sunt
vel sinistra. Ab episcopo Olomucensi deposcitur quod o-
perum que scedit populatur reddere dignetur.

Conformis racionum congeries corporalis
res decorata intentibus multorum festi-
na decore quorum particula vestra munifica
gratia est dignata. Dum planiciem pagi-
nis Polonie recitate quedam rore dul-
cedinis se mente mea conplevit quin
potius quodam salubri nectare talis de

E 2443

talit' de obiervit, ut statim ardentibus desi-
deriis affectarem ope illo gratuitus assensibus
propria resonaret lumina, cum perclaris reci-
tatio arridens auribus veluti mellita or-
ganum melodya praeas teneat incantitatis
et delectationis iocunde reserarat condonne-
to. Sed quamvis ut illud amor petens me
desiderii nimium urgeret affectus, et instaret fer-
ventius voluntas ferrum vestrum imperatrix
suffusa tamen verecundia rubore forinsecus
desiderante cohibuit ne nimis intempestiva
petitio videret expertus, et festinationis ex-
cessu praesumptus indicarer insertus. Verum ex
quia videtur habilitas meis votis co-
aeve meceque se prebet consentaneam vo-
luntati, nec possum amplius eventus desi-
derii apertum repugnare: dominationis vestre libera-
litatem largifluam quam magna digna pete-
tibus consolita ressiragari, cum potius prae-
ire multotiens consumata gratia consuevit du-
xi affectuosissime deprecandam, quatinus illius ege-
gii operis quod ingenium vestri secunda facun-
dia peperit et mirabili venerabilis acuminis
dextra compegit ad opus meum copia fac[i]at[is].
Petitur a domino Johanne ut intimet sibi fre-
tibus in pertulium sit convers[u]s etc.
Morum claritate perspicuo luce illustrato sacre
et nobilitatis insignibus praesignito speciali
domino suo domino Johanni de Rochita de Yserina
recomendacionem cum promptitudine serviendi
vestre mansuetudinis industria circumspecta
quam michi sua tum gratia non meorum exigentia
multorum prius illuxit assensibus in conspiciens
marchia dum pridem commorabar et in-
maxime ortamento ymo hortamenti submisistis
audaciam, nobis ut porrigam preces meas
videlicet ille, cum plena datur ex parte praesumptio-
ne fiducia, et credula spei suggerit commer-
cium quod voti fore venturum compleuit.
Cum itaque ardentibus desideriis certitudinem
scire cupiam de arduis negocio Friderico vestro
ad talem dispositionis pervenit statum, ut illos
quos patriis pulsos laribus, et in exilium
prochdolor gentibus deditos, aquilonaris
ire Augusti impetus urgentibus inevitabil
fati augurio, et fortune faciete invidia
noviter vitis debeat aura feliciter, et grati
austri serenitas arridere benignitate vestram
michi ultra quam dici valeat cariorem du-
xi affectuosius deprecandam, quatinus michi re-
periens dignemini describere litteris seriem veritatis
ut quam nunc usque in pluribus fluctuat animitate
ab eo tempore quo nos amicitia dulces oras
ytalie repetistis michil aliud amicus ex-
pectans fluctuant ambiguitatis mordaci
cura se populta quam mentem variis suspicionibus
dispersisque animum retinet in suspenso ad
vestras presentes valeant litteris intra quillo
Ut mei habeat memoriam, quibus modum nunc
ei ponimus illos fratres quos in ducales curie dei carcer.
Tyro virilibus magnanimitatis stabilito
potentius maturitate freto prudencie, et
aliarum gratiarum dotibus predito et dota-
to. domino P. venerabili Oldoni egregio
domino suo de ytalia sola fortune non
cant invidia rebus et civibus decalua-
tus, incolumitatis indesinentis solicia, et
totius desiderii complementum ferme indaga-
trix subtilium presenti semper sinistras esse
ventilet experimento. Iam plurimi didice-
runt, quod recordationem secretis celularum
formis referta nobilibus rebus egregias the-
zaurizat, non facile fantasias ymaginum
recipit abiectarum, ymo in receptionis crebre
frequencia quam magis recordationis clavum me-
morie affigunt modicum dilabuntur temporibus in-
vallo. Hac igitur consideracionem venerabili agnu-
no in immo formidans ne mera abiecta
paruitatis humilitas de vestre memorie gazofi-
lacioque rerum sublimium, et sacre thezauro
replet cum beans dilabatur, vestre dominacioni in-
nitra quam dici valeat carior praesentes dupli-
cas transmittendas, que me quodammodo supp-
lentes absencie vocis quibus sine plectro
singule loquantur, et tamen sublimi vestre
ymaginationis presencia me presentarium statue-
runt, confisus non modica inter cetera di-
ne a meis assensibus separatum, ut per saltem
ipso amici memorialis vestre tabernaculo cum
ad interiora procedit non sum dignus valeat
sensibus adherere. Preterea cum immodifica
toris dulcedine Rismice vestri nemini am-
mine cuncta contentos pagine quos mea
manus compegit ingeniosi in virtutem tota
litate corporis, contra illos qui prius delires
discriminibus meum rethoricaru non desinunt

impugnare ad gaudium recipere vera dig-
netur prioritas et videre Italici poete
+ blandi: et ritmis quos ipse ytalicus fecerat notatis
in venerat congruentem in scripti est
Viro solaciorum tripudiis feriati et amoris
moenibus mirabiliter fulcito domino F.
carissimo amico de ytalia salutem sibique ta-
liter serviant fortune blandicias amicabi-
liter quousque ad optatum sortiatur tempus successibus
continuis vigeat et gaudiorum apud ipsum
exuberet plenitudo. Cum iuxta mee dis-
crecionis iudicium tu nos tanto procurans me
dextra portas, ut in magna decentibus peticio-
nibus maxime quas dilectionis et solaci-
tanti pariunt vel tibi seu valeret aliqua-
tenus refragari. Cumque me vos pure di-
lectionis commercio, quia dudum ipsi fratri viro
vincior in amore ex quodam divinacionis
dei consilio copulet et commodet. Non imi-
to audacie promptus spiritus porrigo preces
meas, et si morum hoc non exigat nimpiso
pariter. Amare veram amiciciam dixi
tenore premium sinceris cordis affectibus dep-
canda, quod subscriptis rithmis quos olim
vos in ipse feceram, et ut eos convenienter
notatis inveniret misam fratri Petro dul-
cissona reperire digneriti melodiam. Si-
quidem non dubito quod divinus adsit volun-
tas potencia non de erit, cum veri ingenii
exuberent munere dulcedinis fecundet
et ad invenendas proporciones musicas
sit mirabiliter aptum natum. Sic quo cuius
traditas religet que per fratrem Petrum
hactenus nimis excruciavit animum
expectans. Contra vipera dobromysla cetera du-
cam monialis ut eam a claustro
deleant amoveri scribitur epistola.
Ascendit de mari Bestia blasphemie
plena nominibus ex antiqui serpentis edi-
ta semine, sponsique tunc effecta superbie dobra-
mysla, ut veneno discordie pacificas
mentes inficiat in populo Christi zizanie
super seminet lolium, et totum pacifice col-
legium contaminet et disturbet. Hec est
crudelis vipera que virus effundit noxium
contra quod nullius medele valere potest
inmacultum. Hec est enim crudelis vipera
in cuius lingua pestis extitit mortifera
dum per ipsam venenum immittitur in famie
propha nans veri monasterii deo virgines dedi-
catas. Hec est crudelis vipera in mundum mis-
sa patrem nequicie, ut eam destruat que
sunt dei faciens una cum dyabolo patre suo
signum in malum, et abducat in devium ani-
mas electas. Hec fermento nequicie venit
corrumpens cenobium, ancillas dei ma-
culat venustatem, institucionis honeste
disturbat propositum, et illorum obprobriis
inturpat sponsas Christi, non attendens quod
graviter deus in hiis offendatur. Nam illas
quas in suam partem elegit, ipse filius dei
vivi tot et tantas inferre non dubitat
lesiones, et sancte nititur ut amittat co-
ronas dum sic seminat scandalum, quod
eis sponsus promisit ex gloria. Nec ut
non multum a suo discrepet genitore, ar-
tius enim mendaciis delectatur sic non pacis
anime in exterminium sorores, tamen non
timeo premium, ut sorores alie perpetuam
paciantur. Quia quod bonum est huic
malo in tempore obviare, ne in valescens per
morem spacium, in totalem destructionem
tuseat monasterii templi ten veritate a
nobis veritate huiusmodi viperam venenosam
ad ipsum ad claustrum aliud transmittat
Si angelo forsitan lucis adhereat, de-
linquens angelum tenebrarum, cum se obse-
quiis totaliter dedicavit, et infrancto ecclesie
ieiunio ac fletibus humiliato spiritu et
corde contrito facinora perpetrata expiet, a-
gens penitenciam de commissis. Inducium
meretrices ad incestum tempore carnisprivii
fortiter ad expediendum capitulum.
Presbiter Johannes dei cupidinis gracia et fru-
entis libidinis vicencium sacri ypocra-
tici quondam imperii Cesar semper augustus
Lucie venerabili abbatisse Lacrimarum
Smichmidi eiusdem monasterii priorisse
et ceterarum de sodalitate omnium pergameno
Ceterisque in parte imperii consistentibus mansi-
one simul et cohitus assiduo studiare.
Nam iam tempus venit acceptabile nostre
regum maiestatis, iam dies salutis opta-
bilis appropinquat. Inquam quibus imperii
nostri filia pudore proposito et reiecto mo-
deramine castitatis, alme Veneri cuius

vicem ?citus, tributum tenemini solvere
incessanter, vos universaliter singulos et sin-
gulariter universos tenore presencium induci-
mus et rogamus, quatenus prout nobis meli-
us possibilitas suffragatur vestra corpora
comptis ornatibus decorantes, et faciem
coloris rubedine ad facialem decoracionem
videlicet tam maxillas quam alia pur-
purantes die noctuque vicos et plathe-
as quaslibet discurratis, et alliciatis vos
oculos gestu facetiis zephiri [illegible] mutabili
et loquela. Sicut decet nostre cupidinis mi-
nistre vos faciliter exhibentes et gemino-
rum malorum ictus in multa placencia
tollerantes magnos et parvos iuniores
cum senioribus sine accepcione personarum
quaslibet admittatis, morantes in hebe-
tatibus in crapula et nocturnis vigi-
liis et deceptoria caritate. Indicit generalia
ut amissum ad libidinem [illegible] debea-
tur ut ipse [illegible] die noctuque

Cesareo dignitatis officium [illegible] Epistola:
[illegible] accepte noverit turba venerea
nos crevit instantissime nos induxit
ut circa premissa et exauditam suppli-
cacioni [illegible] non debeamus aliqualiter
esse desides vel remissi, sed potius et
penitus racione proposita, circa ad ipsi
est nostram voluntatis circa exequi
sollicite studeamus. Unde licet fama di-
dicimus in veritate te praepedimus gra-
vemus sacre solempnius fide in [illegible]
sibique probere tacitum in nocturnali
officio famulatu, ne tu aliquid de in-
iuncto nobis officio aliqualiter omit-
te consciamur, tibi tenore presencium pre-
cipimus et sub pena intrantis in [illegible]
nisi qualibet nocte per [illegible] vocius
conventum [illegible] terre [illegible] sunt
in iniungendo mandamus, quatenus cum dies
insurgit [illegible] membris omnis
tehoverit illecebris veneris insurgere, si
hic [illegible] semel in nocte tributum eciam
altine [illegible] persolvisti, decetis si [illegible]
sic prodiose oculos videre cum francisca
et cum tactu ac blandiciis, [illegible]
cum osculi magestate, ut [illegible] sermone

libidinis [illegible] parvos valeat semper sem-
tum potentissime ac feliciter equitare.
Conquestio generi socero domino prothonotario
[illegible] ut non debeat ad [illegible]
Florigero zephiro spargenti flores et in
arena sacri Romani almi palacii pro-
thonotario domino socero suo C. Ille cui per
consilium est tradita sibi uxor salutem.
Cum nos tante sanguinis sede devoti ta-
liter habundare quod non nisi Prage
valeat florizare, audivi et contristatum
est venter meus, et amore sollicitus co-
tremuerunt omnia ossa mea, aliter
hic michi evenit quam putaveram et
cum hactenus esse concepti grati [illegible]
seri serenitas animi debeat iam preclare
[illegible] et ad nisi turbo flaminis adver-
saria esse quod non sine doloris me-
dio me intus et extimus exurentibus re-
fero sinistri rumoris infanda relacio
nuper complevit aures meas. Vos quem
patronum et tutorem gratiosum opinabar et fe-
cundo arare vomere Prage civitatis
fertili intellure arenosi funditum
profundo tam potuit [illegible] soli-
tudine [illegible], ut licet contra
solitum [illegible] arene salitus in flo-
rem efflorunt duplicem et [illegible] atque
[illegible] pat [illegible]. Nunc quia sancte
capula iuris [illegible] hereditatis prime pos-
sessio [illegible] et equaliter ad he-
redes ad pervenendum bona mea una cum
tamen uxore mea familie [illegible]
indicas vocabimus. Ad quorum [illegible]
sione me [illegible] debere tamquam
heredem [illegible] mee sponse [illegible]
sime ac [illegible] continuebam
[illegible] successi [illegible] impediret
et bona hereditaria [illegible] mo-
[illegible] palacia desolare. Utque per
[illegible] qui putabam per con-
tingens esse dives. Utque [illegible]
[illegible] angustiis anget inopia, qui
optati ope credideram, et [illegible]
[illegible] libertati. Utque me [illegible]
[illegible] statuit [illegible] nomine [illegible]

in arena quia omne quod dividitur
ex divisionis auferens diminuitur et que
tamquam procedit in immensum totalitas
detinentium suscepit partes sic distri-
buitur separatas. Ita deus numquam dede-
biti decipi qui sic maritali fibula vere
filie fidem fibulavit. Ita deus numquam sic
arcene sterilitas sola sterilitate perpetuum pe-
ne deque hereditatis solio depellabitur.
Ita deus numquam sic modice ville paup-
tas sinus in minori preualebit in urbibus et ci-
vilis civitate. Non itaque domine rex et
cum profert non tollabit pacifice gen in-
tegre dabit exceptiones peremptorias plus
quam per iniustas nuptias vincere pro-
le ultima exalta suscepisset et erectis
illius solius ad successionem vocabitur
solus obtinebit hereditaria ultimus he-
res in, quem excellentior quibus extollit
progenie, et iure unionis legittimum
statuunt successorem.

Tercium formulare advenienti alicui pal-
lacium domini et conspectu offert holocaustum

Inter omnia graciarum insignia quibus
maiestas regnancium decorari illud ex-
cepti fulgoris lumine et nitore prodit
singulari, quod grata devotorum obse-
quia sincere fidei predita puritate digni
remuneracionis premium orphana non relin-
quat immunificencia dextra pectoralis,
sed grosse retribucionis munere potius re-
fossit. Sicut enim sue dignitatis extollit
fastigium et exaltat, Sic suorum fidelium
animos in fidei perseverancia solidat, Sic
alios ad obsequendum sibi invitat et trahit
per exemplum. Proinde quod principum nos
qui sacrum Romanorum almi pallacium feli-
ci regimine gubernantes, in eo singulare
obtinemus cupidinis gracia monarchi-
am et unicuique more fidelium volu-
mus famosis in condigni retribucionis muni-
ficencie referri terminum ad perpetuam noti-
ciam et memoriam futurorum, quod atten-
dentes fidelitatis illibate devocione et fi-
datam fidei, quam Franciscus ad nos-
tram gerit ad sui et congessit hactenus cul-
minis maiestatem, Considerantes eciam

et iure mariti facie diligenciis intuentes
qua studiose quam sollerter idem Franciscus
cuiusuis potiti cupidini, tum vicem in tri-
bus cunctis vitiis sunt iuxta sacrorum conti-
nenciam canonum prodecessor vere. Quidni
felicis memorie obsequii et amoris et signa
bin indecepcionis profecit facultatibus
et fallacibus ancarum in conatibus in pe-
derit et ad complectandum iam quorum
voluptatis putei totimo sunt largo-
nitio et quanta diligenciam promiserint
et adhuc non desinat promissis cum lib-
eralis cum peticionibus impeterim
no impleverit iuxta vere pertinencie
consuetudine specialem, ut prioribus velut
amasiis, adsuam ante veniat mansionem
pre ceteris famosis, tantique laboris in per-
si, capitur nos mercimoniata valeat per
transire ipsum ad pallacium nostrum recipi-
mus et inter nostros proceres volumus
numerari, dantes sibi plenariam facultatem
ut ad nos tamquam unus ex nostris pro-
ceribus et dilectis veniat, assedeat nostris
consiliis et singulis valeat veneris
tractatibus interesse, cunctos ingredien-
tes pallacium videat tam generales quam
eciam speciales, et quas tamen sibi placuit
deducendi tenore presencium privilegii de habun-
dancioris vere benignitatis gracia facultatem
dabus mire holocausti, quod nolli ex con-
suetudine nostri palatinus delectur et
fidelitatis debite, iuxta usum in pallacio
longis perceptum temporibus in animo ad-
amus et

Nisi hic recommendat dolium
et sua notificat negocia que sibi
ibidem incumbunt promovenda

Postlamus nostrum Johannem, quem sinceri
amoris brachiis amplexamur, et pro-
iis exigentibus meritis, in nostri armario
pectoris gerimus et uffundo pius retinemus
cui amoris intuitu vestre velit tanto
diligencius commendatum, quanto de nobis
altiora inter nos opante dilectionis fiduciam
fiduciam pleniorem, promittentes cui
cui petitis et sibi favoris et auxilii pre-

dio assistentes. Alios autem circa negociorum
vestrorum execucionem sic in vigilanciis dili-
gentissime, nec optatos exitus sorciantur.
Sic hanelis operibus insistamus ut feli-
ci debeant claudi fine, plus quam si esset
vita vestra nec minus ac suos prociaret asset.

Rogatur dominus episcopus Wlomicon ut
placide recipiat cautelam in hunc modum

Recepte benignitatis affluencia qua vestra
non circumscripta limitibus personas per in-
numeras tam laudabiliter, quam largissime se
diffundit, gerens confidenciam pleniorem
quandam vobis desino cantilenam
que ad instar corrupta cuiusdam Rethorice
canonis verumtamen et marmonici melodii
amator melos presumpsimus presentibus vobis
aliqua amor devencium tantum solicitare
ferientibus quam quedam solicitose ve-
cundibus promptitudinem potest ministrare.
Quam placide dignetur suscipere in-
nata clemencia vestre mentis et ampli-
xa intuitu presumptionem methafisice etc.

Patri morantes in studio filii respondit
in tenore et persuadet ut ipsum ad propria re-
vocet

Infaudi rumoris ingrata noveritis sine mora
relacio nobis describitur paternitati que mentem
concuciens animum turbine intestino
coget vos amaritudinis calicem de-
gustare. Hoc est quod vos nuncio in me-
rore illo ... Ter filius predilectus qui vide-
batur hactenus sapientum vestigia imi-
tari in aliam est hominem transformatus
factus est de gravi levissimus et de pru-
dentissimo deducto, nam pudore cleri-
cali postposito adhesit vilissime mere-
trici, et cum ea morans enormiter
expendit ut hauriret dies suos. Qui
ut possit in aliquo subvenire, nuper
veste Raptia non sine verecundia,
processit dolor expositam in vidua, mar-
cam argenti eidem tribuit, ut saltem
valeat interim conservare, sed postquam
ipsa exhibite, postquam ipsa totaliter alligata-
mini ut ipsum moratur, quam tu ea, vi- X alibi

deatur sensum penitus amisisse sin-
gula indiscrete faciens velud esset in
extasi mentis positus sinistre, Sed quia
totum est obstare principiis ne scintil-
la in flammam excrescere valeat con-
sumptiva, per tempus increscita vestro spi-
ritu bona fide, equat et tamen qua ideo ... for-
cius illius amore meretricis in arde-
at debeatis penitus ad propriam contrahere
mansionem.

Monialis ordo de clipp
Inopiae languescentes et tota persuadet

Ore verberantes aerem in dextro quid
est sub zona positum aquilonis. Non
est qui eam diligat, nec est qui eam
pacat, nec est usque ad in dimidiu vini-
tatem. Ecce in scoriam ferrea iam de-
gerant sanula et vere naturalia filii
honum denaturat, humores cum fal-
te indicia vetus nec repetant noxiis
vetorum persimiliter puniciorum molimina.
agricolarum funesta despicia ligone
iustitie vepres nec eradicant, et felicis
ut premortua semina in vitam pri-
stinam valeant, et in uberem fructum
segetem sed habundare. Dissimula-
tur in iure ad vindictam dormit et
hominis subrefugiens delicta ponde-
rare clientis libera tiritue sensoris.
Querela iusta tempestates temporis
aures non excitat quamvis cottidianis
vociferacionibus clamitet adiuramentum
equitatis. Sed quia est detius sensus anim-
adverte vetur in nocturnam profanatione
Admissa equo illatas vindictate in-
iurias retardat in utilem in apostolic
Dampnosa opilionis negligencia
prompter hanc modicum quod extra pri-
pit citatim, ovem non segregat
morbeam, que contagionis vicio
gregis thabezitate sospitatem. Ista
attendentes quod minoris extitit dis-
pendii in parte pati iacturam medi-
cam quam intuitus sola integralis,

et conspulans sit putrescunt digiti per ar-
ticulum tactu quem tocius manus pruritu
in minus sustinere. Ea propter statim e ro-
mis ulmum nomen adinc dr. Manus
videt et non indignetur. Manus conside-
rat et intus amaritudinis absinthio
non turbetur, tum Wlnifica rubi totum
nenda hyppocritas primas atrocium ia-
culis loricata spalmam (?) consurgit dulci-
fluam dictaleo, et orbulam manus
dissimulans lentescunt quam pugnaca tan-
tum insolucium non resecat in nature
putans racionis. Manus appetat et fu-
roris surrexisse flammam non sustinens.
Manus intuetur et valeat impotis
sui animi continere ... statim
in congregatio intrigosa que pro de facili despi-
cari pre ... labe putrefactionis infice-
Argentei rivuli puritate exterius et dul-
cis haustus sumitur, et dum suam la-
bitur murmure auribus blanditur
et aliter sapientes hic corrigere permittit
non esse preciosior qui indicat equitate
Et iterum fugata tris astreas granibus con-
sortia fugancium appellat, et pillares
stelliferos receptabit trapezeticos terre-
norum examen despiciens qui amici-
ciam pro auro non timet vendere et in isto
precium equilibrio ponderare. Laudibus
Episcopus decanorum ex tristis ut amicus benivolencie
compareat et insinuatorie inducatur ut se-
dentem qui se sibi offert scit condendum
Affluentia ... de Libato dum E 2603
W. Venerabili Bartholomeo Episcopo ... domino
frater ... de Vtilia ... desiderabilium
incrementa. Licet olim in Respublice meus
Dungaris contra dominum W. reverendum dominum
Olomucensis Episcopum et ... qui ... ptoy
inique turbaremur vos quas ambicione
pheraganti (?) defendentes insurgeret variis
argumentis, et limina sedi angustie sedis
fastigium, et soli ascendere nitemini
pastoralis officij dignitate, licet ingra-
titudinis vicium quo ... Cesare
magnificencie beneficia grata inficiens mi-

culam negatur contraxisse communicaui
verisimilibus quibusdam racionibus palliare, gra-
cium non procedebat ex animo ut opinor
contradicionis instancia. Sunt multorum
si recepimus solacium potius hinc nobiscum
duellum disputatoris agonistice sathage-
tes finiens intendebat. Simplici clausule racionis
Volo nichilominus eodem exaltacionem nomi-
nis et honoris festino laudum preconio do-
tes extollere quibus nos ... plu-
multitudine singularis virtutis hinc
presulgens ut mirentur singuli, et stupeat
uniuersi, ad quorum noticiam contigit per-
venire nichil fore nobis a gratiarum datore pe-
nitus denegatum dum inde lapsum quem
in nobis propter discrecionem non valebunt, et qui
noti quibusdam insignis eius in pumabit (?) olo-
gium pulchritudo, quod pre non potant
intueri. Racionalis siquidem vigoris probat
discrecio, et rector rerum omnium asserit
intellectus, quod iuxta summi disposicionem
opificis qui suo providencie ordine cunc-
ta disposuit abeterno. Tria sunt tantum
que personam cum ... membris
dotant redimunt et politant, natura videlicet
studiosa cogitacio et fortuna. Naturam pro-
fecto violenta influxio, et potestas proporcio-
num nostrorum et tanta ... omnino
nullitet (?) et omnia sub eius qualitatis regula
comprehendens nullus in ... illarum alicui
sic officium non extollit potestatis valeant me-
minisse. Hinc quidem et si raro persona conve-
niant in eadem, per nos tamen immobiliter
prout evidentibus patet indiciis confluxe-
runt. Nam ipsa potens natura rerum sub de-
bite proporcionis libramine composuit membra
nostra sit aptum hospicium spiritui generit (?)
ut anima facile omnia posse reducere re pre
doctrina quorum facta sunt in memoria cor-
poris in ingressu sue agrauacionis. Lingue
plectrum et sitis compescuit eius ...
diligencia profluunt quo verba infra mentis
uterum concepta sint et formata tam
facunde quam fecunde possetis proferre
dulcissime per affatum. Cui nempe nature
succedens cogitacio studiosa ad perpendas

3

btutes et vicia profunda, et ignorantie tenebras maxime profligandas nostrum coegit animum et induxit, et ad capescenda iuris prudenciam papine inuitauit, qui equitatis habemus imperium, animi quod naliter coaretatur contagionis mobilitate aripere refrenatos prout modum quo bta incedit te pariaca curren eis. Hec nobis dedit sping tis finire moribus, hec nobis dedit utilium collegium colere, hec nobis dedit nefarem in stis peticionibus refragari, sicut in me solo euidenti didici argumento. Ad cuius preces affu gere fusis . . Olomucensi episcopum deputatus ut me Regie superne commendaret. Estima vero licet pia funde donaria multociens conspicuit indiscrete, licet absque meritis sit polita pro bos deice, improbos exaltare, licet eodem intallium et tussigiuret memini in marone in vobis cum aspice inordinate constructibus ordine demanit. Nam dignum promouit et digne ad pontificis dignitate sibi nomine sue tribuit congruum facultati, ut sicut iuxta ethimologiam ydiomatis theutunici Bernhardus interpretatur dure prohibens vel defendens, sic in rei appareret coperta intitu dum grafem vobis commissum ab hyatu atque impressione lupine faucis capitibus dure abripiendis vnguibus defensat. Et quid amplius mei cura telam deximus prohi xare, cum pes ore longior et intra laudi salembria lingua exulis. Talibus non sit suf ficiens enarrare, precia gradus hic sistatur et finimus in ponitur gliscenti plura dicere voluntati qui se vobis dedicat et pratur ut vestra benignitas suis digne litis plan iocunditatis oculo eblandiri, et affirmi scri bitus collige passatum. Exemplo quod de a iurisdictione aliorum iudicium qui subiunxit priuilegii fuant iudicibus et etiam commendati saperentur.

Cum hospitali sancte agate de vestra custodi ins consueta magnitudine concessimus gratiose ut in unus ab omnibus briaciariis seu iu risdictionem aliorum quorumcumque officialium ipsius hospitalis homines habeantur et pol preiudicii briaciariis indicendis causis et preor turgiorum litigiis teneantur astrati fide litati vestre tenore presentium expresse duximus in iungendum quatenus presatum hospitale cum rebus possessionibus et hominibus seu subditos suis omnibus ipsius causis et con tencionibus protegentes vestre maiestatis auc toritate qua nos presentibus committimus dictum hospitale suasque possessiones ho mines seu subditos eius in suis iuribus tueri ac defendere taliter debeatis, ut trahi ad alium quam prefati iudicium nequeant, et contra illos per iniuriam valeant molestari.

Postulatoria subsidii ad dominum.

Lictarum virtutum premunitus fiducia et efficax ex vestre probitatis insignibus colligens illi argumenta quaerere audatius domine Reverende quatenus mihi presidio defensionis assistentes me ope vestri fauoris et auxilii fulciatis vel auxilio prosequimini et fauore, vel in finem dignemini vestre gratie conseruare. De eodem

Et si multiplicis cause rei et rationis causa multiplex solicitate nec illiciate persuadeat cor di meo ut pro nis negociis ad vos recurrere non debeam formidare, aliud tamen in mente re mit subsidium cause racionabilis efficax ar gumentum, quod qui libenter exaudit extra neos qui non negligit alienos proprios ne quaquam negligere, ut possetis ipsos obaudire. Confidens igitur qui me totaliter desidero esse vestrum vestre clemencie recommendans, vestram super in iuris deuotis precibus pietatem vel instantissime supplico et supplex insto quatenus adesse mihi dignetur vestri fauoris auxilii et auxilii vestri fauor in quibus tantum se admodum et reppirio et mihi velitis assistere turris fortitudinis in aduersis.

Sequitur postulatoria subsidium

Et inmultis virtutibus quarum consortio vestri pato ris thalamus adornatur, audacie sump tis spiritibus vestram supplex instans et insta ter supplicans deprecor pietatem quatenus in sue dignemini protectionis adesse presidio, qui vniuersos et singulos sue benignitatis fo uens ingremio nulli petentis qui iusta pe cierit est solita refragari. Indicat episcopus ut quod pluries promiserat adimpleret

Claritate morum eximia rutilanti domino Venerabili . . Olomucensi episcopo . . de Brici ha receptum et suis peticionibus aures gra tulas exhibere. Expectacionis prolixe di lacio longitudinis intricata, que capitate rei procrastinatis exitu expectant consueuit animum cruciare. Vestre iam benignissime pater et domine, quam ex quadam violencia taciturni labii scriptam reseruat dimans indulgente

2610

cf fol. 225'

silicio linguarum solent, et postulantis imitat
animum, ut preces inculcet precibus et benigni
tatis vestre graciam iterum debeat implorare. Argu
et in me forsitan vestri prudentis discrecio te
merarie procacitatis ineptias, dum abiecte
minoris condicionis proceram tedii respitu
adire non titubat florere, dum Polonium Ep
suffraganeum depressi exulis instancia in sum adiu
tare presidium non formidat. Agnosco quidem
quod et equitatis excedit limitem et mi
nus irracionabiliter abutitur eorum qui equitatem
dispares obsequiis paritate, sed quia non
videtur iniurius, qui cum minus maiori nec
itat, cum hoc longeuus usus auctoritas licent,
ut infima positum deiectio ad suos prefectos
suasque promocione supplicatione assistat au
xilium, sumitur in me reprehensionis non
potuit infligi aliquatenus inferiore. Hic cum
antique revolucionem historie si veneranda
amicos i testiorum addubitatur, reminetur
utique, quod ille crecenus egregius Regalis
prosapie stegmate decoratus apud Julium
Cesarem orbis orbite dominatorem, qui suis
dilectus erat possessionibus, et humilitate ple
beye condicionis abiectus favorabiliter promouit
Virgilium memo recitante, et ore que ser
uilis vilitas demittebat, ut in imperialem
veniret noticiam, auxiliatus suffragiis
dextre porrexit. Invenimus et quod Cassido
rus eloquencie purpurata seminatibus exalte
renitens fascibus dignitatis, Theodorici Re
gis in tempore eum iam translatum, cet in Gre
ciam imperium Romanorum, multos adipera
pares ocium depulsis et in significatis
dignitatum. Sed aut de etate moderne tem
pore imus acciens contemnis in veniem quam
dam, quod magistrum Petrum de Vinea exili
bus primitus editum, et fama reconditum
sub obscura, ad primus petri postulatione
Pannonicanus, Archiepiscopus apud Imperato
rem promouit Fridericum, eumque splendo
re clari nominis titulavit. Nonne et quod dominus
papa Clemens istius primi Pont. predecessor
Robertum de Baro virum denique non magis
stre fallis decoratum in tantum apud Karo
lum Regni Sicilie presidium i capere Ce
sari petitore pauperibus ... Regnum teme
rarium receptore suis laudibus promouit
ut eum tocius Regni Sicilie Cancellarium ordi
naret. Mira quam non minor eget vel magis

tencie eigent derogatur non sentit malignos
detrimentum nobilitatis, si vos sublevet humilis
et altitudo. Imo in hoc pape clemens magni
tudo et magnificencia clemencia nobilis sed decus no
bilium denotatur, cum de sue altitudinis loco
descendens aliquantulum respicere non dignatur
infimos quos sacionis apice ante fertur
et prebere manum iacentibus ut valeant
exaltari. Quare pro deo per pissime adesse
fectum rogo velitis producere que michi
tantum vestri gracia non meorum exigencia meri
torum multociens promisistis, nec in pretorio
vestre mentis aliquorum admittatur exceptio
qui me promoto credunt dominorum quia
et alienigenis nolo eum ignotos dicere premo
uimus, qui ne dum potiores sed pares in
sua netanderit tollerare, quam illis dictis fi
dem adhibere non decet prudencie circumspec
cio, que de zelo livencius in iudicio profluunt
et animo procedunt discretivo. De morte fi
lii cuiusdam quod ... non potuit ...
se ... et quod monachis non credit

Pro doloris ferventis incendio ut ingerit
palacium ... in ... omnium ... sup
ardoribus exurent pagina rumor illati
na sinistri audivimus, que de obitu talium
loriarum sacri Veneris alme palacii filia
rum ... sororum ... nost
rime eius infelici omne ... Ob
quarum quid ... instabile fatum la
mentabile tristem casum in ... lac
rimas profluunt, ... est ipsa ioqun
ditas et plenarius gaudii ... i me
...ne ipsa in luctum cytharam planctus nost
et commutans semen leticie in mesticie nubi
lum e mutatum ita ut i plantum didici
sere consolationis remedia ignorantis. Lugz
eciam sacrum palacium, quia dum se i ...
filiarum divinum sentit ... que ad ... ela
riam ornamentum eius nobilitas consistorii
deformatur. Luget et alma Venus quia
de sui corona cecidit ... cecidunt due fulge
tissime margarite, que aurora pulchritu
dinis rutilantes diem reddebant nonnum
et splendore amicabili ... suplicis
applaudebant. Luget cupido fortis strenuus
ille puer dolenti matri condolens et ...
paciendi, immo ipse dampna plorat eo duas
sagittas amisit quibus corda dearum ... traheres
ipsas Veneris palacio dedicarat. O mortis

fuerat terrarum pinguedo et triticea floridior omni
fera, cur floridum veris almi pratum ro-
setum amenum, viridarium omni pulchri-
tudine redimitum, quod in doxa solerti stu-
dio et cura toties pinxisti pro aspectu palacio
prima tue falsis feccione duas venustas ro-
sas ex eo recidere temptavisti. O mortis
immensa crudelitas et malicia infinita, cur
flores non legis decrepitos, quin a tuo
non iusto officio manum retrahis destructiva,
sed bene flosculos nominatos cupidinis pueri
aptissimos in tempestivi gladii tempestuoso
acumine amputas et elidis. O mortis tur-
bo nefande, profecto turbine cuncta turbas.
Cur solempnes palacii sacri iocos proch dolor
tua infausta invidia que semper res felici-
tatis sapore dulcescentes mellifluo amaritudine
mutare disturbasti. O utinam esses mors
mortua, quando tot mala patrare non desi-
nis et tot dampna infligere non desistis. Non
quia mundi omnium domina et mundialis regalis
dispendii, sancta Venus contra mortis impug-
natores acerrimas sue clipeum defensionis oppon-
et suo dulcissimo reparat artificio quidquid
scindit et dividit, dum pro morientibus alii re-
nascantur, de morte dearum sacri palacii filia-
rum copulacionem in magnitudine aspirantes monem-
et ortamur attente quod vos in eorum eciam lo-
cis et loco ipsarum alias substituatis qui cum
sint perceptibiles egregie radiantes decore
utique consimiles que tanta pulchritudine
refulgent ut non solum hominum animos flecti
possitis, verum eciam ipsum deum si esses in terris
sue deitatis cogeret penitus oblivisci, defor-
matum resurgat palacium, reperiat decoro-
num Veneris et deorum cori consorcii unum
in capitale repariet. Preterea quod sublimiter
miris continencia querelantis nobis per eundem
nuncium declarastis, quod multa admiracione co-
gebamini cur in illius de palacio cohortes re-
stet beatum quippe collapsum, cuius splendor
fulgidus placida blandiens claritate sinis-
tras iniurias illuminat racionis non venire cura-
verat vivificare, sed tamquam sub oblivionis
tenebris caliginosis incognita viri recondita bo-
narum experimentis in memoriis suorum. Scio
dum plapsus totimos et fragiliter delicata fe-
minee condicionis sacri statuta palacii potentes nullo
prohibente venire ut eciam corrigere dapnum

non modicam minuebat hec veritas. O
domine Venus. Nocte luminaria matutina
sacrum in istius palacium exorsatum cum
primum enigmatum qualitas grandis indic-
tiva tumultus et turbacionis non modice
destructiva hinc inde tamen. Nocte lege
latos turbavit, ita ut si fratris pateret
tristitus nec intuito relinquere federa ama-
torum commode valeamus. Verum quia ne per
presumpcionis forsitan opinabili coniecturam
colligere possitis, quod absit, vos ex hac sede
ammissione dimissos, tenore presencium firmiter
teneatis quod presencia discissio hinc inde tene-
bris pacem erit redditus primus vigor et ita
sunt firmata ad vos visitanda vel offerant
personaliter veni et qui potius in ore ac sumo
re ad omne complendum Veneris votum
tamquam cupidinis fortissimus agonista
nullis deferens laboribus vel lentescens
ad expugnandum iura palacii forcius actis in-
valescat et que amorosus fugiens et ...
scaturientis antas solummodo vementer iuvenes
et inmulimis frumenta luxurie sapientes quibus
qui in ista sacra velint die nocteque non
desinit predicare vel idem alter suo mittet
alacre qui suam supplens absenciam nobis
viam ostendat palacii statum tenuibus stabiat
et doceat semitam voluptatis, et ideo ve-
stram benivolam sollicitudinem intimis precordialibus
affectibus instantem quam possit exprimi per
affatum duximus exorandum, nobis per
amatorie sedis scripta sint in mittendo
mandantes quibus vos vestri singule et sin-
guli de benignitate sedis cupidinarie
confidentes nullis adhibere velint aures
confabulacionibus monachorum cuiuscumque co-
loris sint vel quocumque nomine censeantur.
Nam isti sunt lupi rapaces intrinsecus,
sed in sua superficie ovis simplicitatis
mansuetudine procedentes. Isti sunt scor-
piones sevissimi qui sub sereno vultus
placidi blandimentis cauda aculeum con-
fodiunt et virus letale demittunt. Isti
sunt aspides truculente que surde ad bonum
malum patulis auribus hauriunt et sub
mellis dulcedine fellis evomunt atomi-
tum. Isti sunt pseudo prophete, patres
ypocrite, sophiste, falsigraphi, vulpecule

calide que desertis cisternis suaspionibus de
ceptimis pusillos insidiose et fatatam
sufficientemus honestatem dominas tam
uenimus et deuorant circumuectas **domino**
Pape decanus wratizlauiensis significat
mandatum sibi executori debite inteccepisse

Ad audienciam Sedis apostolice tenore presencium
cupio peruenire me ex honestis viri domini
Zdislaus venerabilis patris de Zderaz exe-
E 2551 cutori mandati Sedis apostolice vtique mihi commisse
super negocio domini Martini presbiteri capellanie
nostre Sophiam venerabilis Pragensis canonici
causa impediente litteram non potuit esse
eiusdem domini Martini procurator. Emera-
rum nomine meo et nomine ipsius Marti
in possessione corporali canonicatuum et preben-
de induxisse qui in Pragensis ecclesia positum
domini Angeli de ponte curuo olim clerici
capellanie vestre ipsius ecclesie canonici va-
cabant, et eundem procuratore nomine ipsius
Martini ad eandem prebendam dicta ecclesia
Pragensis in canonicum fecisse recepi et in fra-
trem, quamquam non sine vultus sudore
ac mentis anxietate non modica tu ipsius
ecclesie clerici plures oppositionis instancia pe-
nitus repugnarent. **Reuocacio consensus**
in concessionibus prebendarum facti preposi-
tum Wratizlauiensem sequitur.

Quod si decorum atque laudabile censetur cui-
libet Pinatori falce concepti lolium zizanie
E 2552 reperire multo commodius esse videtur vtrum-
que commendabilius in prelatis qui sic tenent
preesse fidelibus ut eis prodesse satagant
parum. Estimantibus quod de pedis astantes
ut dissensionis materia et emulis tempore dis-
cordie que inter nos et vos exoriri posset,
quinimo iam exorta erat inter collaciones
dispendiis obedienciis vel aliis beneficiis in
absencia vestra factis quibus nostrum consensum
non meminimus prestitisse veritatis perinde reu-
datur omne consensum si forte aliquem in hono-
rem nostrum prestitimus eorum aliquibus verum
renouauimus ita nunc in presencia generali capitulo
fratrum testimonio renouamus. **Amore in**
simul amicus vehemencius amoris
accendium quod pettitur apostolicam

Si persona vestra ceterus in mensa formositas me-
tis me retinet amoris vinculo alligatum
plena fruitur possibilitate ultra modum meus

animus recommendatur cum eius in tolerabiliter
salubrem conueniendam magis diligam magis
optem quam propriam sanitatem, nam in vobis
pendet tota vita mea, vos salutare potestis
et perdere diligente, pro vos amoris ex vestro con-
tinuo in ardore et dum vestra nequeo ut de-
sidero presencia compotiri, tanto intendimus
pacior quod vita mea reputari valeat mihi
pena. Nec mirum cum nichil preter vos affectem
aliud, nichil sperem inter omnia gaudia et
solacia que mundus continet vniuersus. O
utinam possem fieri ita potius ut vobiscum
valerem simul per aliquod temporis spacium perma-
nere. O utinam ita fierem fortunatus ut
saltem secrete vobis alloqui possem, quod
cruciatus immensos refrigerarem aliquatenus
mentis mee. Sed non possum proch dolor.
non possum exequi quod plurimum cupio
negociorum perplexitatibus plurium impeditus et
fortune inuidia resistente. Dum cum primo
michi placuit per facultas vos adimendi, veni-
am decernis vomo nunc super terram. **Recom-**
mendacione a magistro Olrico de persona et indigna-
cione ut magistrum B. compescat ab in-
iuriis quas inferebat sequitur epistola

Quamuis de persona qualibet que in inferre
nititur in iniuriam debeam coram regie ma-
E 2562 iestatis culmine querelam ut regalis corri-
pinicam violencie metam imponeret, et eius
sub transgressorum noxios habenis iusticie
refrenaret, quia tamen ille nomine contumelio-
se malignitatis instancia me molestare
nititur, digno in plenariam potius fore
ponam vobis solummodo sublimitatis ve-
stre organo sub rone quinimo luctuosa con-
querendum fore statui, et primus ante cordis
vestri faciem iusticie mee cause vos supplici-
bus duxi precibus exorandum, quatenus mihi
presidio assistentes me in ab peticione inimica
hominis liberet. Nam certe quod non sic me
tis amicitudine offero et dicar in plenitudine
latenter. Magister Bnh domini Regis phisicus
morem vicinum in vapor in nuns et dulcibus spo-
liis violentissimus spoliator me non desinit
impugnare non attendens quod nec multum
intersit adquirendum animo iniuste detinere
ac inuadere alienum, et quod in me cupidi-
tatis sue furore sumend. qui non contentus propriis
aliena iniuste occupare conatur. Et cum ut nos

tedius cause statim detegam infra cuius
menia civitatis quoddam viridarium spe=
ciosum quod tante amenitatis decore tali=
ter decoris amenitate perfulget, ut in nullo
penitus deficiat et in eo nichil omisit nature
dignitas polientis. Ibi enim in mire pulchri=
tudinis specie redimita florum invenescit
essencia, quibus ingens repletatis redole=
ncia prefert suavitatem dulcedinem in audite
ibi inspice continue mirabile, quicquid fra=
grans gignit India, et Egyptus parturit
species. Ibi cuncti generis inveniuntur delicie
ita ut estimari valeat altera paradysus. In=
cuius medio aquis coruscans iocundis fons
claret argenteus, qui suam ad tres(?) perflu=
ens numerum prati loca continua irri=
gat virentes. Ad huius itaque viridarii
recessus formosissimos invitatus a custo=
dis gratia summissa ad secreta intrusera que
non libet omnium loqui, et ad que accessum
non per singulis intromissus. Hic sepius
plenipinzans(?) soldiis deduce iocundita=
tis inexplicabilis iubilo vitam meam. Sed
molestia me credam gloria privare nisi
[illegible] appetitus cum dictionis impediret.
Nam die qualibet accedens ad viridarium
cum dom amenancia iniecta ipsius non in=
vitatus ingredi patiar nec rogatus, et in
dulcore eorum melleo, cum odoriferis spe=
ciminibus cum gaudeas amulis custodis
irritare initium cum ut per conducere debe=
at voluntati. Ubique ipsum ad arcana vi=
ridarii ingredi licenciam largiatur. Insuper
magis me timoris gelicidium cruciat de
vereor ne volubilem mentem custodis
decipiat que forte me rei intus conturba=
ret tui maioris tormenti pacietur angustias
qui semper timet cadere quam qui semel ce=
cidit ruinosus. Itaque minoris dispendii
volatilis sagitte semel affligi vulnere qua
ictus suspensi horrorem continui sustinere
et torqueatur melius amare mortis acto gus=
tare calicem quam vite claude terminum
diutinum plangeram. Vestra igitur mei et domine
qui mugnam conspexisti iustis peticionibus
refragari, vestre amicicie indulgere michi
porrecte suffragium et meum argutis replicasi
omnibus arguite ininicum, in primis debeat

indulgere ut me in perpetua viridarii possessore
dimittat adiutoris attente quod veri sen=
cium contrarie consetur qui ac exterminat
terminos alieni.

Quidam qui dominam amaverat ipsa ignorabat lacrimabiliter notificat sui amoris incendium, et implorat miseri=cordie lenitatem per sequentem epistolam.

Formositatis speciei preminens speculi
redimite domine. Ille minus qui languet
amore tot salutes quot secum fert celi
circumferencia firmamenti. Cum vestre dulcedinis
captus rore dulcedinis ex ore vestro melliflo
dum olim meorum loquelarum perfluentis
et in mensa veritatis pulchritudine, qua vos
polientis nature dignitas pre dominabus aliis
summis pedecoravit, decreto non valeo am=
plius retinere, quin generositati vestre penatim
insinuem quibus probis precor in continuum
papue cum iam amoris flamma tantum
excrevit et tantum extra curiositatis mora
suscepit incendium, quam quidem ipse adhuc
tali celatum decuit pectoris in conclavi,
ut nequeam ipsum ulterius occultare quin
violentius erumpat forinsecus, vel locuter
prodeat in aspectum, cum quanto magis te=
gitur tectus magis crescit ignis, et amans
qualibet ardorem sui quo fortius celare
nititur eo molestius aduratur. Quare decet
michi et ut vos experire debeam qua
quibus afficior tormentorum causa non irre=
vocabilis argumentum, quia non est credendum
vel latenus ut non flectatur ad graciam non
moliscat ad pacis non moneat adamans
angustias benigna placiditas et placida
benignitas cordis vestri, et quod notis me=
is clemencie vestre mansueta urbanitas
meme allubescat. Concepta ego cythara
cinlaviis corum dulcia cantica vestra exprimo
carmine querulosa, quod vestre reciperat
allocucio desiderio ardescenti per amoris opinor
gravitate ut angustie sunt in undique in=
minent michi undique molestiarum igni=
encia infinita. Nam forte si dormio
non dormit aliquatenus amor meus
sed ante me mentis oculos, vestram differ=
te facie prefigurante vigilias protractas mil=
les possum adeo a cantibus occupari, quod
vestre serenitate pulchritudinis ymaginarie

non contemplor sitque ut dum estuantibus
affatibus sitis quod nequeo obtinere vari-
js cruciatibus meus spiritus anxiatur ita
ut nisi sola spes quam de vestra gero man-
suetudine vivum me quodammodo retineret
afflicta iam diu anima de angustiori tha-
lamo corporis exulasset. Amare moneat
vos pietas moneat innata vobis gratia boni-
tatis et me rebus humanis non eximat
me mori tam crudeliter tam crudeliter non
permittat qui luctuosis importacionibus pro-
clamo licet ad aures vestras non perveniat
clamor meus tu vobis exterius dicere non
attemptet o domina pulcherrima miserere

Replicacio secunda pueri transmissor litterarum domine
probate. Prego quod ista miserans eius
amoris incendium non vult quod moriatur
sed potius quod sit sospes sequitur epistola.

Insignis pulchritudinis nitoribus presignite
domine. Ille nimio qui languet amore
tot salutes quot viriditatis folia capri-
ti recessus continet nemorosi exube-
rantis gaudii plenitudo quam ex respo-
sione vestra non in terminis facta conca-
vitas mei pectoris perfudit, ut si in
centum forent singularum plectra loqua-
cium et datus esset eis spiritus infinitus
immensam eius copiam exprimere valerent
procam cui tante felicitatis successibus sor-
tis me prosperavit fortune nunc iam
pervenitum et ad tam sublimius gradus
celsitudinem exaltatum ut maiore me
decetis reputem regia dignitate fulgen-
tibus et ultra sidera tangam. Iam quidem
clara perspicio quod mee spei credulitas
qua dextera illustri gelidam industria
non errant. Iam clare perspicio quod
laudabilis fame preconium que grandis
pennis titulis effert et clarificat nomine
vestrum non supervis prelatas inficiendo com-
cium pura in intitur veritate. Iam cla-
re perspicio quod non minus estis virtu-
decorata splendoribus quam spe nitentibus
ornatibus illustrata ut que solum in-
tuitu apparentibus quibuslibet contemplatos
obsequens vestre nimiam venustate pla-
caris ac mora gratia lucubilita dum
amantis mortem non cupit ymmo potius

prosperitatem. Obtinuit demum causa rei
tot gratiarum vobis refero actiones quot ame-
nantis veris tempus grosa conspicit fla-
ribus purpurati arenas irrigat oceanus
et voluptatum eius paradysus. Domina
dicta de qua precessit mencio adhuc animo
fluctuabat nesciens utrum puer litterarum transmis-
sor amari peteret temptatione quibus eadem sibi
quesivit qua spe amoris intendit eam diligere
ad que taliter respondit sub forma huius epistole.

Stelle fulgentissime et rose pallijs amoro-
se domine. Ille nimio qui languet amore
salutes innumeras et sincere fidei puritatem
videre michi videor quod nos amoris
cernens stimulus non sic urget sed me
semper exagitat et cruciatu continuo de-
molitur. Videre michi videor quod tan-
dem celum cupidinis nos penetrat me non
a deo penetravit cuius ossa et medullas
transpiciens in ipso mei cordis medietullo du-
rius est infixum quasi adinvicem similitudine
effectus ambobus iaculo vulneratis si ex equo
nos capitis motibus sit ardere nimis si nos
ambo eiusdem pene molestijs cruciat anxiem
non perfecto temptatoris alicuius vincetis vestri
amicicie, non de spe amicicie albuit immerito cuius spes
pectus non dubitaret aliquatenus de fidei pu-
ritate, si modo mee cuiuslibet in templo dive
profligata ambitus affectum produceret pa-
tientis ad effectum. Hec inquam quod michi
tanta lingue facundia non est data ut
exprimere valeam dominis quas probis fasti-
nat cruciatibus ex pietate mota sepissime
condescenderet facile voluntatis. Hec inquam
quod optimum vos affectu exprimere magnitudo
passatum quia tam crudele sit non dili-
gere diligentem, credo perignem sancti his mi-
serendi quantitatem sed quod ego de spe cito
vos velit. Hec miseros quod vix sunt nec quam
cum vobis ut credidit que refero esse vera
Nam tante michi accedit ex epistola vestra
letitia tanti gaudij iubilo repleor cum
verum intueor faciem speciosam ut nulla
doloris vestigia in mea vellent facie reperiri
Sed licet tum vos video exultationis in me-
se tripudio mea facies iocundetur. meus tamen
intus est que diutias profert amoris angu-
stias et pusilla sui nutrit dampnum dolor.

cum nunc statim obtinere valeat quod postulat. Non placeret et video, sed quod videre placet. Causse non valeo ferri mediante fenestra. Utinam tanta nitescens limpiditate luminis, quod mei cordis intima tunc perspicere vere valetis cum vos alloquor presens, extra dolor cum meus sit arena maris gravior appareret. Tunc posset intelligi quod compaciendum esset amanti. Tunc posset intelligi quod in nobis non agitur temptatione. Tunc posset intelligi qua amoris premitur et quod de fide dubitaverit non est aliquatenus optimum. Exaggerat miseramini. O miseratum miseri mulierem de lassa fractis et decor omnium dominarum. Et si forte vos nunc non moveant angustie caritatis, saltem vos moveat iusta misericordia cordi meo vera, et aliqua consolationis afferre michi remedia non tardet, quibus humilis terra mei amoris plantula adhuc valeat et crescat ac roboretur assidue delectantibus sola dulcibus vite intimis pietatis.

Citatorie littere que decano destinantur in contumaci

Honestum fore ac commendabile plurimum reputatur ut rigor iustitie temperetur benignitatis et mansuetudinis lenitate, quatenus lente ad condempnationem proceditur et modeste vocetur et clarescat in presidente clementia et respectu iudicii ad absolutionem videatur promptior quam vindictam. Hinc est quod utrumque de rigore iuris possemus contra te procedere in simplicitate non primum saltem iuxta quod continetur in [illegible] citatione, sed per varias vices solempniter citatus et peremptorie ut in assignato termino citationis tuo in prefata curia compareres debeas super hiis responsurus que contra te proponentur a nobis pro parte vel procuratorem litteram contumaciter comparere sufficientem causa et ratione competenti non apparet, quidem non posses te ad nostram conferre presentiam vel personalem nuntium destinare cum videntes tamen benignius agere et ut in hac parte pietas prevaleat equitati plurimum cupientes tenore presentium iterato peremptorie citandum duximus. Ut coram nobis per te vel per legitimum procuratorem peremptorie compareas responsurus ad singula que ibi contra te a nobis proposita fuerint prout exigit ordo iuris. Alioquin cum malitia vel dolus non debeat alicui patrocinium impertiri contra te quatenus de iure fuerit procedemus.

Scribit Rex procuratori suo ut debeat in curia quendam capellanum sui negotium promovere

Circa promotionem ac executionem et expeditionem petitionis quam dudum [illegible] capellani pro [illegible] ipsius [illegible] canonica [illegible] capitulo porrigendam duximus summo pontifici studiosum sic intelligere te fore cupimus et attentum, ut dum tua procurante sollertia optatum effectum dicta sortietur petitio devotionem tuam quam ad nostram magnificentiam commendare valeamus quam plurimum et gratas propterea tibi agere uberes actiones.

Nobilis et [illegible] regratiandi modo [illegible] collatum

Verba desunt animo nec dicta sunt sufficientia ad explicandum ut laudes vobis debitas et actiones referam gratiarum pro [illegible] misso michi famulo et instructo ut in simili debeat tanquam vobis. Sed cum pro re [illegible] lentius pacto solent [illegible] suppleant quod facere nequivit affectus apud vestre benivolentie puritatem.

Delegati iudices revocantes [illegible] debitore [illegible] ut solvere debeat creditori

Exsecutio commissi officii indignationem superioris vel vicinum digne revocat non [illegible] per aliquos, si dum post salubria monita alicui [illegible] id quod debet neglexerit effectum mancipare lites ne immortales existant ad finem debitum perducimus. Hanc sane et curam [illegible] non credimus excidisse quod multotiens vos monuimus ut penitentiam qua tali tenebamini eidem integre solveretis. Sed vos nostris monitionibus alludentes parere non curastis [illegible] de causa ne frustra iudicialis [illegible] fiat instantia, ne dolus vel malitia alicui possit [illegible] patrocinium impertiri [illegible] intendentes nobis [illegible] commissa [illegible] tenore

mandamus quatenus .. dicto .. pecuniam persolvatis, alioquin extunc ab ingressu ecclesie diximus suspendendum. **Littera dilatorie iudicum ex causa rationabili scribitur epistola.**

Burchardus de .. exposuit coram nobis quod Petrus dictus .. de .. coram te convenit eum ut ei debeat quandam pecunie solvere quam idem B. dicto .. P. se asserit promisisse. Et hoc probare intendens de .. testimonio se X. exhibere paratum. Et cum prefatus L. sit cuiusmodi negotiis sit taliter occupatus ut ad deponendum coram te testimonium super eodem nequeat proficisci, timens dictus B. ne possit sibi in causa sua preiudicium vel dispendium aliquod generari, nobis humiliter supplicavit ut super hoc ei succurrere ac alias nostre solite clementia dignaremur. Nos autem qui ex regali officio debito tenemur et volumus quibuslibet iusta petentibus auditum favorabilem et benignum exhibere, ipsorum propensius exaudire, quia prefatus B. ex hoc ab omni suspicione subterfugiendi iudicii seu dolose calumpnie nequitia penitus redditur et immunis, eum non videatur nolle qui sine prefixione nequit velle. Tibi sic precipimus .. quatenus licet non prelari set expediri potius debeat cognitio in prelibata causa procedas ad presens sedeam tam diu teneas in suspenso donec prefatus L. possit ad ipsum exhibere testimonium veritati. **Eadem etiam magistro H. qui tunc in firmitatibus ad palatium presentatur in hunc modum.**

Quoniam delectabilis ordinis series veritudinis oculos demulcens lectionem et quadam suavitatis invite auribus delectans audientium humanis asserunt animis sanitatem scientie ministrare per quam in sanis augetur sanitas et allevatur in imbecillibus egritudo qui persepius ingerere satona paupertate emere vobis medicinam non potui ut ab ingruentibus infirmitatis procellis quarum corpus meum vexabatur, molestia vos ad portum reducam sanitatis, immo delectabilem vobis duxi paginam destinandam, quatenus si aliqua in nobis pestilenti morbi reliquie remanserint per delectamentum eiusdem eadem pagina potius penitus deleantur et si quas in columnis sanitas augeatur.

Intercedendo rogat abbatem ut scribenti promiserat sibi dignaretur de aliquo beneficio providere.

Etsi virtutum multiplicium excellentia quibus vestri pectoris thalamus adornatur quamplurimi in suadeat ut debeam cum fiducia vobis porrigere preces meas pure cum dilectionis sinceritatis quia vera me prioritas amplexatur et in memoria quam gero vos gero devotione eum voluntate nimia petendi audaciam michi exhibent et argumentum fiducie plenioris. Verumtamen nos eum casus exigit optimus omni ambiguitate proposita debeam deprecari. Scio enim quod devotorum precamina et illorum presertim qui se vestris serviciis totaliter ascribunt effectum aput vos non carebunt qui eminenta gratia quadam non consuevistis negligere aliquos. Ea propter, abbas egregie, multarum perspicue probitatis devotis precibus interiectis vos duxi cum instancia postulandum quatenus serviciorum meorum intuitu dicatis ad effectum illud meum negotium quod expectation longi temporis iam sentites, ut certa claudatur debito vel negligencia nolunt vel fortuna et in aliquo michi providere dignemini sicut in de plenitudine vestre gratie multotiens promisistis. **Scribitur amico quod et quomodo de mittendo Regi quamvis et ipse cum eodem ipse potuerit debeat concordare.**

Licet tanta vestri excellencie negotium cura discrete solertissime sollicitudinis in vigilare vos senciam, et premeditationis attente consilijs fore non ambigam, premium eum sinceri dilectionis zelus quo vobis unum vivere in amore animi profectum esuriantibus desiderijs sicut quociens et fluctuantis more pelagi excitat de dilectione. Et quem habundantis cautele plenitudo nullius est in latina discriminis, set potius proficui allatura, ut dilectio reddatur cautior quod talibus dictis abire debeat. Regine magistratam diligentis vigilancia perviadit. Scio dominus similiter et ubique ingratitudine recognosceo quod quidquid sum eiusdem

cialeo suum ambobus et ... manum sermo me sentium. Vos enim de gratie plenitudine me in altum ex intimis extulistis multis decoratis honoribus proprii favore sedis et replevistis exuberantia facultatum, ita ut vestra suffragante potentia de rivulo in torrentem excrevisse videar et de surculo arborem in proceram. Cum dominus episcopus quem prius et dudum reputo ultima ipse me plenum et devotum relatione reputaret debita ut decet, ... verum quod vestre clementie dextra sublimavit me ... in minis ... deo teste qui cordium secreta scrutatur destruere nititur et delere in cumulo meum dispendium manifestationem et honoris et nominis detrimentum et quod est intollerabilius in vestre contumeliam maiestatis. Nec mirum cum caput aliquod in inferiori deservitur cedentem ... qui ipsum constituit derogari ... fractionem deferri creditur nisi vilibus ... lacessatur. Diffundit enim iniuria eminentiam capitis partis iacturam dolent et resultat in dominum sepe subditorum et ... patentis ... sicut ... argumentis quia dum in eiusdem episcopi cura ... temporibus commorabar ... me vestris sentire ... et auxiliante dextre suffragio me idem episcopus ... nobilis extollebat et prosequebatur gratia et favore. Postquam vero me vestris dedi obsequiis de pristine transformatus in victimam intentionem ... propositum permutavit de promotore diffugiens se in persecutoris ... tormentis ... mellis dulcedinem in absinthii amaritudinem, et qui gaudere potius debuerat quod ad vestre sanctitatis culmen accesseram ... in ... est ex post mutacione propositi egre ferre. Committam vestre paternitati ... molestare quod idem dominus episcopus intendit occurrere domino vestro Regi patris nobiscum desiderante in me federa prout ... michi ... est familiaribus patefaciam cum ... federis nostris ... episcopis ...

Capitulum ... [illegible] ... a laudatore ...

Quoniam celsitudo ... in sua dispositione non fallitur tot et tantis ... provinciis tot regionibus ... vestre supereminentiam maiestatis ... numerum ... gratiarum ... de prudentia mea ... attingit a fine usque ad finem fortiter per orbis ... grandisonum ... promimum extenditur et ... regula qui subditos vobis populos gubernantes ... ipsa et singula ex capite ... talis vos attollit non timemus qui sub vestre protectionis regimine sistimus in quantum talibus commotione naufragium nec potiorum impetus formidamus. Sana ubi ... iudicii vestri potentia creditur iniquorum ... et quiescat ... tis spiritus procellarum ... pacis ... in vestre virtutis dextra et sub vestris ... representa ... subiecte nobis ... nationes Rome etc.

... de promotione ... et ... se offerendo recommendat.

Letatis ... que ... relationibus ... letatus ... et ... gaudio magno valde quod in vestra ... providit dominus ... pater ... populo christiano et kathedram preeminentie pastoralis, que dudum ... solatio destituta in luctu se dederat de amaro bibens calice babilonis organa que suspenderat resumpsit in nova ... plenitudine gaudiorum. Cum quo ... resplendet etiam ... festivis exultationum applausibus hylarescas que ... mediante ... tanto celebrius solempnizat quanto apostolice antistiti in gratia ... attinet et ... vos patrem ... non ... curie ... domestica ... et ... in ... Gaudio quidem gaudeo ... exitum ... directo ... valeam cum ... Gaudio gaudeo quia non ... directo ... in ... et stabit cum ... procellis. Omnis ... clementie totaliter me committens ... pater ... vestra ... dignetur protegere suum devotissimum capellanum ... gubernet ... et principis ... teneat. Cancellarium ... quod sibi

nichil penitus repugnant. **Regi mittitur
ad gaudium novi pape creato et na-
tivitas nati sui peruenitur Capitulum**

Excium gaudii nova solempnia iocunditate
celebri facere Regio maiestati presentibus refer-
entur, quod respiciens ex alto deus plebem
suam qui potens est de excelsis auxilium
mittere mundi et robur providit nomen
qui sub tenebris iacebat caliginis involu-
tus et nobis parabit omnibus qui sub vestre
constituimus regiminis potestate. **Q**uia vere
quod non sine grandi dico leticia et in iubilo
refero quibus mox aurora consurgente splen-
dor mundo enituit matutinus, qui por-
tis lucis orbitam purgabat tenebras
ipso novus dominus videlicet **T**heobaldus placen-
tie vite **C**omes et archidiaconus **L**eo-
diensis in pontificalis kathedre apicem sub-
limatus sicut plane nobis patere potuit
per literas salles **U**ghem et quod in maioris
festivitate tripudii et in gaudiis animi mi-
per vobis nuncio insinuit ut iocundis io-
cundiora conspicient feliciori accordent fe-
licibus et quibus responderunt gratiora
illustrissima domina **R**egina **B**oemie consors
vestra in aurora diei dominici suo felici partu
edidit solem vestre dicioni subiectis genti-
bus singulem **Q**uia novi sui luminis clari-
tate mentes exhilarans subditorum leta-
bundis applausibus regno utrique provin-
cies arridebit **D**um spes decora sponsi
fidelium in nostro nichil **R**egis plurimula ge-
nerosa stabilita firmissime mullatenus fluc-
tuabit vivo spes in stirpe **R**egia sin-
gularium firmabitur et fidei sinceritas reinte-
grabitur universis **I**ucundis novitatibus ius-
pratis concurrentibus hiis duobus non sine
divina providencie gracia inguisfesta **R**ege
videlicet tenere vestre letandi mundo cum celsi-
tudo congaudeat et in suo sibi applaudat
filio exultacionis leticia splendidis **Quod summi**
eligunt Rex cardinalibus quos pro
rogaverat ~~gratias~~ agit grates

Quod dissolutis undique tenebris quibus om-
nes vestre faciem obtegentes unionis du-
dum eclipsis in duxat luminis ad oppor-
tuna vestre peticionis instancia summi re-
biremus pronuncius vestre ecclesie plenius in novi
sublimacionem pacis claritate lucis nocturna

gaudia reparat deo nobisque ad gratiarum
assurgimus uberes acciones **Q**uia iam
orbis orbita que variis rumorum tome
tis fluctuans in tanto rerum strepitu
posita quodammodo fatiscebat et illorum me-
tus oculi quos in pignus perpegnit religio
fidei christiane que velud in estuant fre-
tagi altitudine conmoritos dum christi re-
migis careret suffragio et sui pastoris
desistenciam deplorarent cum procellarum
ceagitate spiritibus vacillabant addes-
derate per benignitatem et gaudium re-
venit **De alteri favori et ipsum committit**

Quoniam vestre immensitas gratie universis
et singulis iuste postulantibus solet sue
benivolencie ianuam aperire tamquam illa
quantitas non terminis sibi limitibus pateat sed
habunde diffundens cumque ipse speciali
immunitate roboratus ad eam dirigo pre-
meas humiliter preces quam tocius exigens
confidant quibus me tenere dignum ipsum
favoris predictum commendata **retineri**
Scribit abbati ut non debeat apostatam

Quum de iure cogimur expressius omnes
qui pastorum officia gerimus et prius curam
ita quamplurimum graciam adhibere tenemur
ad ovilis mansionem christi oves reducere
aberrantes **C**ivitatis vestre caritate tota-
liter affatibus in domino deprecamur quatenus
que anno ex more olim literis repetimus
dei timorem habentes pre oculis et invete-
ratam consuetudinem quam graviorem offensam
contraxit dum cum apostata preparat ali-
quid vel tractat vel ipsum ... ad vos rever-
sum remittere vel eundem in vestro monasterio
inviolatum retinere **Attestatio super
transumpcio instrumenti etc.**

Ne de rerum gestarum serie possit exori-
ri dubietas, sed debite sinceritatis robore
fulciatur testium et scripture fultus con-
inventa commoditas quibus respectata vi-
rorum negocia fidei constantiam perhibent
Videntes et audientes indicunt parit-
er ad credendum **C**uius rei perspicue bone co-
gnita domini mei **R**egis ... inclita celsi-
tudo tamquam ille qui prencipue deliberacione
iudicia et iuris equilibrio stateram actus
suos dirigit et disponit ut tenor preesentis

scripti pro[illegible]matis quedam que cum Rege
gessit negocia prout patet in ipsius contine-
tiis ex originali de verbo ad verbum et puncto
ad punctum verbis impressionibus utriusque auc-
toritate transumpto fidem per nos vallaret
munimine munitionis firmitatis testimo-
nialis et fidei possit adhiberi plenaria
ab illis ad quorum manus vel noticiam per-
venerit nobis suorum parum instancia deman-
davit. Nos autem etc. ipsius domini Regis
supplicatiua exaudire cupientes sicut maxime
cum honesta sit contraire voluntati instru-
mentum quoddam sigillo illustris domini Regis
Hungarie sigillatum cuius tenor inferius
continetur predictum dominum nostrum Regem vii
Idus Octobris presentatum ad manus nostras
recepimus receptum vidimus et plane
diligenter. Erat siquidem instrumentum abrasum
non abolitum non cancellatum nec in aliqua
parte sui viciatum sed in prima et propria sui fi-
gura existens et tenor eiusdem instrumenti causa
sic, ut sequitur adiacemus. Hec tenor presentis
verbi inserti fiat sic est supradictus prefixatum
obtineat firmitatem et ipsi tamquam origina-
li plena possit credulitas adhiberi. Nos
autem supradictus nominatum duximus presenti pa-
gina declarandum. Universis et singulis ad quorum
manus pervenit hoc transcriptum quod de verbo
ad verbum et per omnia originali similem instru-
mentis transsumptum scriptum et transscribi et ex-
nos a nobis ipsis est cum magna diligentia
perquisitum ac scrutatum cum predicto originali et ex-
emplar concordare convenit. Et
sic collatis omnibus et perfectis quod cum
predicto vel originali instrumento presens trans-
sumptum esset simile in verbis et nobis con-
staret evidenter plenior et habundancioris
cautelam sigillorum nostrorum munimine per
ordinem quo sumus ordinati supraduximus
roborandum. Pro discordias pre[illegible]

Ne dissensionibus relinquatur materia propterea
quod omnis causa dissidii procedit ut cultus
sacris nostris temporibus vigeat et quies tran-
quilla clarescat sub nostri regiminis maiestate.
Ideo nos etc. Prohemium alicuius negocii
perpetue obtinenda quod sequitur.

Ut calumpniandum expulsis iniustis et
eis nullus quandi aditus precludatur non sine
grandi consilio et deliberacione prepensa in me-
moriam subsequentium testatum est in vaulta co-
moditas et [illegible] diuturnior et antiquitas
reputatum longeue scripture oportunitas
que in dictis fuit facta vidias et fidei im-
minime roborata. Decet quod cuilibet com-
petentis providenciam scilicet cautele iurgiorum
emergentium reparare materiam et appetitum noxijs
famosis qui ambicionis stimulis agitatus per
fas et nephas bona mistorum nititur cor-
rosionis lacerare dentibus monimentis tradita
habentis confringe cautionis. Domina etc.

Cum Rex sub protectione recipit bona
et iura monasterij alicuius.

Universis Reges inter suorum subditis et eis pri-
favoris et gratie munia libertate largiri quanto
tenentur ex debito Regie maiestatis. Illius tamen
iura propria tenentur adiuvare protegere gubernare
illisque totis viribus totaque mentis affectu solo
studio impendere placitum in omnibus famula-
tum. Per quem Reges regnant et principes prin-
cipantur. Hec enim in gratitudinis cultum
viciamus. Hic satis facienda debito honestate
prosequimur ipsam, sic capit deum condigne retri-
butoris meritum et capit homines laudabilis
fame preconium consequentur. Ipsius ergo privilegium

Prohemium pro concessione gracie alicui

Quamvis excellencie principalis magnis et congruis
[illegible] conscendere fidelium subditorum corpora
de favoris et gratie sue plenitudine augmentis
continuis ampliare benigne decet, et omnis
suo subiecto dominio proximum magnum partem
se senciant et regnantis clemencia ipsos in sui
fidei perseverancie constancia fuerit attendat inde
est etc. Decretum de electione decani [illegible]
[illegible] reformatur per h.

Sanctissimo in Christo patri et domino .. Sancte universalis
ecclesie summo pontifici etc. Cum predicta ecclesia
Wyssegradien. Pragensis dioc. sui decani quondam
E. bone memorie regiminis fuit solacio
destituta ne ob ipsius defectum regiminis gre-
gem dominicum lupus rapax invadat, qui
sicut leo rugiens querens devoret circuit
rapacitatis insidiis studiose, ne predicta be-
neficio capite et rectoris acephala iaceat et
reliqua sui corporis membra inficiantur et ca-
dant ipsi providere volentes Ecclesie quondam
viduate et intendentes occurrere periculis maxime
nobis qui sumus B. preposito S. scolastico to-
toque ipsius ecclesie capitulo ceterisque qui de iure
seu consuetudine fuerant advocandi ad electionem
decani in predicta substituendi ecclesia Pragensis
et iuris existit solempniter celebrandum
prout decuit convocatis loco et tempore -

tione assignatis eisdem ac ipsis venientibus qui
potuerunt et debuerunt interesse sed in crastina
post festum omnium sanctorum sicut moris est dato
signo per campanam in ecclesiam convenimus
super facto electionis decani sicut de iure fu-
erat processuri. Demum post civitadas diversas
electionum formas quibus quidem in ipsis recen-
se continuit exequendas non parata propriis in-
pedimenta emergunt et magna frequenter con-
sueverunt immunere pericula. Tandem variatis
expositis nobis per P. propositum antedictum
qui in dicta ecclesia principalem vocem obtinet
in electionibus faciendis formis in quibus via
compromissi convenimus et consensimus forma
acceptantium compromissi tribus de capitulo vi-
ris providis et discretis videlicet N. dicte Wys-
sehradensis ecclesie canonicis vacanti ecclesie eli-
gendi decanum conferentes potestatem plenariam pa-
tem illam cum omni stabilitate ac fide
prestita ingenue iuramenti spondentes tenere et
habere pro decano, quem et de gremio ipsi tres
canonici iuxta suas conscientias ex gremio ipsius
ecclesie nominarent seu et providerent. Demum
recepta potestate bone obedientie prout decuit
potestate se se traxerunt in partem et habito diligenti
tractatu pace timore odio amore precio seu
expectatione precii protinus expulsis instinctu
et utilitate ipsius nunc subintendentes. Pre-
dictus scolasticus Pragensis ecclesie unus ex com-
promissariis sua voce commendato suorum
sociorum auctoritate totius nostri capituli ecclesie inco-
rate sibi et sociis suis predictis in hac parte
concessa virum utique providum et discretum
C. tunc custodem prefate Wyssegradensis
ecclesie quem decorat laudabilis conversatio-
nis honestas, sic probitas, et exercitio
virtutum ac ad apicem maioris quam ipsius
regiminis decanatus habilitat triplicis
prerogativa virtutis, puritas cordis humilitas
pura cordis intentio et solum propositum do-
minio famulandi spiritus sancti gratia invoca-
ta in decanum eiusdem Wyssegradensis eccle-
siam ipsius ecclesie quam omnium utilitate et neces-
sitate pensata zelo caritatis decani humili
vocavit nominavit, et nominando elegit
mandans nobis potestate sociorum sibi concessa
universis et singulis canonicis tam dicte ecclesie
ut eundem C. nostrum decanum recipiens dicte ecclesie
incorporate. Nos vero attendentes huius electionis
formam fore canonicam sancte et
concorditer et concorditer celebratam predictum dominum C.

tunc custodem nostrum ad mandatum predictorum
compromissariorum in nostrum decanum recepimus
et recepimus cantando Te deum laudamus
et de capitulo in ecclesiam procedendo. Cui dominus C. in
sua sede installato cuncti ipsius ecclesie cano-
nici qui tunc ad electionis convenerunt prout
moris est tamquam nostro decano reverentiam
et obedientiam fecimus manualem. Quare
sanctitati vestre que nostra petitionum excedit
et nostra flexibus genibus humiliter supplica-
tes affectuose petimus pie pater, quatenus id quod
a predictis arbitris seu compromissariis canonice
nostra factum est quamvis in hac parte nostris
nostre robore sufficientis dignemini confirmare
Ut nulla de huiusmodi processu ambiguitas
apud vos valeat suboriri sub presentibus
nostrum omnium de sigillo capituli nostri presentibus ro-
bur perpetuum firmitatis. Prohemium cum
procedit aliquid aliquo tempore specialis devocionis

Etsi piorum petitiones fidelium providente
clementia nostre admittat communiter sanctitas
maiestatis, illorum tamen preces favorabilius
exaudiuntur quorum exaudiri gratius sincera
quam ad nos gerunt devotio promeretur.
Magister B. laudibus extollitur ut per hoc
eius benivolencia comparetur.

Viro egregio multe probitatis et gratie titulis
redimito suo domino speciali domino B. Carazolo
de Neapoli domini pape notario dedi-
se ad omnia qua famulatus domini renatis
studiis adiuti ad cunctorum archana la-
tentium iuxta sue modicitatis valenciam cu-
riose perscrutationis indagine mee mentis
oculus intuetur, dum sinceris solempnibus
debite amicitiacionis dicentissimo illa que se fecit
predecessoribus (?) unanimitas omni singula in offenso
tramite in vestigando perlustrat, que orbis
huius orbita gremio capiti complectitur
et pluries (?) continet spacio, prodit de primo
qui indicat intellectus, quod potentes ne
maius quam foret eminent nec calore co-
gita vel corporis compunctione peregrinata
plura plerumque formata in forma, que ne
dum reputant fecere laudis in digna paramo
vim simpliciter ut digna relatu, hinnulus vero
ac si lenioris sentitatis lascivientis solaciis
in dulceret eam natura prius, sic suarum
divitiarum exhaurit erarium, sic eius splendor
pulchritudinis convenustat, sic largis-
sime sic habunde premiorum eius donaria distri-
buitur ... et in nobis est exprimere manifeste

ut nephas penitus censeatur decoris vestri
laudum non prosequi monilibus et preconi-
orum floribus non extollere titulorum. Etenim
quando non enim iure senciam qui tanti
digne decus valeam commendare, cum ipsi
docti loquii Musa Maronis deficiet et tor-
rentis aresceret affluencia Tullii. Cum ex
virtutum vestrarum progenitis quibus aula
vestre personis exornatur audacie sumptis spi-
ritibus, et de vestre benignitatis mansuetudine
qua placide consuevistis hinc universis et sin-
gulis arridere, veniosque imperitorum ser-
mones equanimiter tollerare colligens efficax
argumentum, quod vestra michi discrecio ne-
quaquam dignabitur elargiri, quin potius me
favoris exhortatione proseque solicita in-
mentem coegit animum et excitavit pungi-
lis ymaginum ramis quatenus condans vestre
gratiarum describerent, quibus per largam nature
dextram proveniam vestram excepti virtutis pro-
lapso pervenerunt. Primum quidem ut ab ipso
sue originis primordio dicendi auspicium
assumatur: quis ingenuitatis generosi vos de-
corat et decoravit, que alti gloria sanguinis
prinitens et antique prosapie splendore
prefulgens nobilissimam prefert natalium cla-
ritatem. Vestri tamen generis patria tellus
vobis illa regnum fecunda genitrix ad per-
fectionis spacium erudiuit, ut nobilitatis
trabeatis clamide in loca nobili nasceremini
et sic patria congruerit pulcre. Amenatis-
sima urbium inclita Parthenope que
amensis delicias affluit omnium pulchritudine
redimita. Vos per felicia editum suo suf-
cepit gremio susceptum, propriis lactavit ubi-
bus et alluit, ac infantem ipsorum adole-
scentiae educavit sinu tenera iuvenilis. Sed
cum ex multorum similium quam ceteris amplius
excrescere plurimus consuevit ex plurium vi-
sitacione gemmarum splendor resultat scintil-
lacio plenioris fragrancia quam conspicua reddo-
lencia ex florum commixtionibus variorum ut
nos munifica gratia et gratuita munificencia
dextre multis vestrorum ornatibus dotem plenius
perfigurret maiorum vos intuitu perdiciunt, salubris
quadam prerogativa gracie spalis. Quarum
una vestrorum nobis gazarum penetralia re-
serans quam multis occultat secreta nobis sicut pa-
tefecit et pacis rore nectar complicans
metem vestram ipsam mirabiliter dulcore perfundit.

Altera vero que cuncta dividiat sine intentis pote-
cia et dissonit vos docuit et instruxit ut
in agendis subitum nil exequerimini sine
rationis equilibrio statera, sed premittentes
per intuitum adfutura prudencia disponentes
inclinis ad recordationem preteritorum virtute in su-
cita discursum temporis producendo. Hec nimirum
suis singularum fulgerunt ornatibus et ex-
pressionum argutiis eloquencie margaritis
ut secunda vobis et secunda simul minus
oratorum proficit et decore thesaurum intus
suaderet. Hec vos adornavit quam pluribus in plu-
ralem copiosa ut in libramine dextrarum
trutine temporis et modestis similibus
sui equum discernere, ut numquam in sinistre
possit ad dextram vel ad sinistram valet
aliquatenus deviare. Tercia vero quam sibi cir-
cumscripte modestie racione omnia inter
moderari totaliter se diffundit. Cum fere
omnibus humane similitudinis terminis scripta
ut remotis extremitatibus equalibus pu-
lulare consuevit virtutum fructibus secundum
prosequencium medialis. Ista nobis contulit
ut frena plenam sanctis compescere labia
ea decernit et ea videtur expediens lingue
prestare in loquelis. Ista vobis contulit ut
sancte improbe motus sensualitatis com-
pescere ne per campos illicite licencie discur-
rentes prefinitas ex corporis debite me-
tas excedant vel citra terminos residerent.
Ultima vero quam feliciam apicem morum honestatis
complita sublimacione miraculosam suarum vos delici-
arum purpura intus pulchrificans honeste
tamen. Nam ut sancte boni morum quibus
thezaurarius esse curas docuit vos ignomi-
niose labe viciatos in famie devitare,
ne forte contraheret aliquam ex contactu ru-
biginem vel fame sinceritatem inficeret con-
tagiosa pravitas pravorum. Unde et huic
vos instipuit quam generosus ita ut non moleste
pareat maioribus et minorum non dedignes-
cimini condescendere parvitati, quoniam in omne bonum
utilitati publice intendentes et aspiratis pote-
tibus et sublevaret dextre suffragia pa-
tentes. Et quid miror ultimus bonis tollam
deamus procellare ea res sit ore longior
per manus describere, ut lingua satis sufficiens
enarrare. Altera gradus sistitur et que ea
faciebat convenire felicium numerus principum

quam nomine Boemia transtulit ad nos
solum tamquam ad illum unquo provocat
auctoritatem proprie suae. **Ad congratulationem capitis
cuiusdam cleri Ravenne propter solacium scri-
bens ... in vita etc.**

Nicolao Zuffi salutem. Gratiarum adipisci
Casimiri galli nomine ... militis inti-
atis ad annis celebrandis exequiis et
ut honorifice sicut decet in humani se-
pulchri sepulchri tumulo ... ciuitatis ... ce-
lebris ... indignus dextro quia in
aliquid ... ... dextra domi-
nam sciatis sanctissime quod de portu
... portatis ... veniam in Ravennam
**Ut fratris bone voluntatis valeam ...
benivolentiam et favorem ... in hac epistola
laudibus pre rogamini et requiritur etc.**

E2579

Viro ornatibus virtutum potentiis insignito
simulque predita probitate fratri Dome-
nicum Albanen episcopo Reverendo .. dilecto.
Quidquid est sibi creditum a natura lic-
et ... familiaritatis domestice et
assidue sermonis ... alloquio que
... consueverunt ... de ... qua-
litatem de vobis in nulla noticia plenius.
Quia cum ex ... ... fame rela-
tibus que longe lateque ... clarificat ti-
tulis nomine vestri nosco et sentio quantus
et qualis estis dignum fore censui ut
vestra ... industria ... stili modis
extollatur altissimis et latine lingue
... ... prout ... sub-
limis ytalie ... iam ... fame ... vitor
emicuit ... ... vigeat cli-
mate ... et ... modo saltem in
vestram dignius ... notitiam et
favoris vestri suffultus presidio ... notu-
rum ... valeam ... complementum ...
plorata ... vestra si dixero ... complere
quoniam ubi Tullium eloquentissimum tubam ...
... non est mirandum ... si ling-
ue plectrum deficit sermonis. Preparatis
cum intellectus ... et ...
tis omnia ingenii acumine ... ...
... et rerum ... subtilem ar-
due speculationis ... disciplina ...
rando ... et ... ... tria
sunt ... que ... in aliquo ... sunt
ipsum gratum ... et ad ... per-

fectionis adducunt. Membrorum compa-
ratio scilicet vox et gestus que profecto
et si raro personam commendant in eadem
simul ... in aliis ... ... in
vos tamen ... quodam ... federe
sociata se ... ... ut unirent
admodum et compassata de tante mira-
bilitatis. Nam cum anima iuxta diversi-
... ... corpori copulata quod dist-
... ... recordetur nec recolere
valeat ... nisi ... ... iuxta
sunt organico instrumento quia vos iam
... ...
... ...
sunt quod ... ...
... ... modamine
membra vestra compagit ... digitus polli-
centis. Hinc est quod satis ... ...
se ... ... in omni ... ...
... ... Hinc est quod ... ingenua-
lis ... ...
... ...
tora ... ... Hinc est quod
... ... in exilium rele-
gata ... vos virtutibus dedicastis.
Hinc est quod ... honoris sum-
... est ... cardinalis
dignitatis ... ... cathe-
dre pastoralis. Quod vox et ...
... eloquentia intelligere ... ...
... ...
... et ... est similiter manifestum
Nam ... ...
... ...
... ... et predicatorem ...
... ...
... ... ut et
auditorum ... et animo blandiatur.
Gestu quoque qui totus in moderatione
consistit ... ... rethorica ...
... ... et extollit qui ...
confert animo ... ...
... quod ... ... et
... ... non ... ...
... ... thalamus ...
... ... monilibus exornatus ...
... habens modestie refrenans
... fragilitatis excessum ...
et dirigit ... ... gestus

ceteris in iuriis vel inspicit tamen regula
veritatis amicabilis requiri, quin potius
in gestis et gestibus comminantibus placidus
gestis aliis alloquio blandus inspicere et est
laudabilibus in pietate quanto hic quibus
propriis quadam elationis auctoritate
largire facere consueverit. Quod est ut brevi
narrationis compendio subterfugienda lo-
gi loquimur per grammata comprehendam per
gratis gratiarum muneribus munifice
servatus, ut nichil nobis amicabili sit pe-
nitus denegatum, que vix aut raro in
aliquem consueverunt tangere sive per dictam
donationem. De triplici errore quo est hodie
studentibus vagata et qui sunt in socie-
tatem admittendi et qui non.

Isti estimantes fuerint et fuerint estimantur incon-
dito multorum cogitatione in quibus in talibus
sentibus impeditus reddar, quibus temporibus
inhabilis ad scribendum, quia cum meus
animus non in iuste iracundie calore fer-
vens cogitasset ut penitus debere fran-
gere labia et querulas primum in loquelas
perspicuitate cordis fugata segnicie ad cala-
mum revocavi dextram ex quadam mol-
licie vim lentescentem scribo vobis de quibusdam
erroribus et erroneis proprietatibus aliquorum.
Non quod ipsos alicuius prevaricationis exagi-
tarem, simul sed opto quod una nobiscum
de ipsorum deserta eadem qualis animum
compressimus et in relegimus non erantes
sed terminum aberrare via et maxime
ut nobis eniteat omnibus rationibus distinc-
tius quos in primum iure familiaritatis debe-
mus admittere quos a nostro consortio
segregare. Quoniam nichil tante difficul-
tatis existit quod non fiat probabile dis-
cendo, nichil est tanta obumbratum ca-
ligine quod oratione non splendeat et ut videtur
appareat quod latuit sub obscuro. Dum
igitur illorum saltus mortalium que persu-
asionis tenebris involuti vagabundis
ab errantes aut partibus a via recti-
tudinis videntur deduci, esse michi
videtur tripartitus. Nam quidam per igno-
ranciam, quidam per desidiam, non nulli
vero per malitiam in sinistram de dextra
dilabuntur. Primi quidem qui defectu
in dispositione capitis patiuntur, nec ullatis
docentibus uti valeant oculis in-
tellectuales, etsi multum laborent discer-
nere utile ac honestum et inter duas ex-
tremitates medium vel melius sic eligant
in venire ex cum cuncti inventis non sunt
admitti ventilabro rationis ignorant per se
ipsius ad illud pertingere principii. Quod intelli-
gunt, et ista propterea non sunt culpabiles
ut minus sunt caritatis brachiis amplec-
tendi si adoptatum non possunt exitum
sue propositum ducere voluntatis, immo com-
patiendum est eis potius cum ipsis non suf-
fragetur potentia, et ad miculo careant
naturali quo possent sui voti compotes
complectentur. Sicut enim claudus cui
morbus usum abstulit gradiendi, quia
ad salutem patrie propria dimicare tenetur
quilibet, non pugnavit et fecisset utique
si possibilitas affuisset, nullus forte
pene obnoxius iudicatur, sic illis qui
finaliter tendentes ad bonum dum in bene
inchoato instinctu desistunt errore demum
ad omnia pigrosorum abducunt as-
bi non potest ad vicium ut dicitur rationabiliter
imputari. Horum potius tales pertractatis
sunt nobis fibula vinculandi, effici enim
potuit facile meliores et ipsi que non
sunt valebunt acquirere per doctrinam. Alii
vero proh dolor qui torpore desidie miserabi-
liter enervati, quamvis eos ne per longa
manus debita melius predicavit com-
pagine nolunt tamen impendere operam nec
studium in diligere ut meliora per inde
rationis scrutinio perscrutari, ut tamen tam
valeant nec ipsis actibus utili et honesto
deficiant sed sine cantele ducatu per
ambulo in omnia in deserta vadunt
et culpandi videntur et graviter arguen-
di. Primus enim illum redargutionis debe-
ret ira non morderet, qui cum posset hu-
iusmodi stagni fetorem evitare salubriter
in illud cum dilabitur ex animi lenitate.
Primus nullus apparens redarguitionis argui-
as et in rationibus pericula non inmittet
pungitiva, qui sine premeditatione ali-
qua sua fundunt abula impendent, ut sine-
non plus animi libri traxerunt quam
omittant. Heu heu infelix desidia
quam potius quam socordia detestanda

que non titubat eadem cum sibi valde valu-
it precavere, nec ad cogitandum aliquid velit
expendere temporis spacium, ut erroris non inci-
dat labirintum. Et enim isti sunt quos vo-
lunt vidi ab hominibus preparatos et sufficien-
tes in dandis consiliis iudicari. Et licet
quamplures talissime dono sint huiusmodi labe-
ntis viri et habeo forte non tamen eos debemus
a nostre familiaritatis pomerio cohibere ut
per continue amonitionis remedia sibi me-
dele erogare suffragium et crebro lingwe
libere possint in melius transformari et ad
id impulsi ut vitare sibi tradita vere
scientie rerum. Infirmus enim magis proce-
re videmus infirmitatem inferre tradita
preceptis virtutibus male condecentes
et puti artificium solercium humani exi-
giunt lymphas insignitam. Reliqui quoque
qui relictis sponte virtutum plantulis per
vepres et spinas eligunt discurrere sicut hi
qui se totaliter viciis concedunt et dedicant
fugiendi sunt penitus et fugiendi, tum quia non
sine magno labore et forte inutili et
sparso tractu temporis possent ad honestatem va-
riete invocari, tum quia ipsorum detestan-
da societatis contagione funesta mores bene
polluere consueverunt. Isti sunt qui simulatis
invidie tenacitatis et livoris veneno corrupti
detractionum caligine aliene probitatis
nituntur obducere claritatem. Isti sunt qui
obliquo oculo respiciunt prodere tui prosperitatis
fortune blandiciis amittitur. Isti sunt
qui laudum preconio remunerare efficiunt ut
forsan ipsum hoc opinionem commodum re-
dundare. Isti sunt qui primis preceptis obliga-
tione laudabilis amicicie deperdunt feda
honesti decorem dedecorant, litigia pari-
unt, mores dampnant, usus in abusum
convertere studentes. Tot nos formula fallaces
ripes qui amicos multorum blandiciis simul
spondent benivolenciam in capcione et eandem
... oculos faciat credulos et inveniat.
Heu heu proh Christiana paupertas contempta ...
dia et in fama contempnenda. Heu morta-
lium ceca condicio. Heu fragilitas cali-
gosa que sic nubem humanis opponit
oculis, ut delitescentur in maliciis et vir-
tutum relicta dulcedine viciorum sequuntur
absinthium quod quivis cognoscat an nolit
penitus resilire. Talium igitur prudencia in-
enormitatem perpendens magna prorsus in-

stancia populo et precor, ut solerti cura et
pervigili studio putes latius intueri quas ex
quodam tedio mentis nostre animus in in-
cude fastidii moveretur.

Scribit amicus amico quod non magnam habeat fiduciam de fortuna amicorum cum quod ut promisit pecunia sibi non solvit et quod amicum grauat scribitur Epistola etc.

Decreti tantis amoris dulcedine amicus tamen ad-
huc aliqua in pectore meo reliquie remanse-
runt, etsi graviter offenditis diligentem
non per meis possim serciam opponere labiis
et linguam silencii freno compescere, quia ca-
nos meos egeram sic laborum quam nimium re-
spiciunt commodum et honore eligens qui
et extasiavis vos ad condecenciam opu-
lentitudine salutis inducere. Plus quia per in-
convenientes vos aliquid forsan contrarii
de quo multum timendum est contingere presumi-
et ut meo cum tempus sufficit dum tranquillitatis
nobis unda spondet ... et aplan-
dit zephiri levius flatus taliter debetis
vela vestre puppis disponere et apte guber-
nacula certa stabilire quod pogium impe-
tuoso ventorum turbine spirantis iram ma-
ris fremet et intonet quando in valide pro-
cellarum inquietis portum rapite vos
portet quia tum sciat in serenis angusti-
tate vivunt tum rebus necessariis ...
in otiosis placide tempore omnium frau-
datur. Sannum sint credo a vita nostro dum
memoria excidisse michi quando meo primo
discessi de avunculo Baucinium repetens
promissis eam quam michi tenebaris
infra unius mensis spacium vestris me-
solvere peccunie quantitatem, cuius vos fide
non adhibens modicam tanto securius
tantoque letius abii quanto vos debere
adfactum quod promisisti providere firmi
et indubitabilius estimavi. Tum quia
non credebam me antique amicicie munere
sic fore penitus destitutum quia me simile
consuevisti olim proposui firmiter quod effec-
tum debitum vestra promissio sortiretur
dum quia nobis suppetebit complendum
facultas cum rebus propriis habundaretis
et fortuna vos respiciat leto vultu. Sed
modo evenit aliter quam sperabam et ca-
sa reddita est opinione intencio non sueve-
sit ut credidi nostre meis cum ita ...

est terminus nec peccunia sit soluta. Sed ecce
quando viri discretum placeret non deberet
illam exaltare personam que nobis se to-
tam ad omnia vestra beneplacita sibi re-
solutis exhibebat, que in cordis sinceri-
tate intendebat profectibus et vestri hono-
ris emolumenta sicut sua propria sciebat. Nunc tam
velutis fortune blandiciis confidere
que sublimia potencium prosternit culmina
et mellis dulcedine infellis amaritudinis
comite aspergit que tunc fallit cum applaudere
videtur hominibus tunc decipit cum blanditur.
Cuius status dubius in tristes gradus
apertus infidelis oculis visus fallax que
hoc solum firmum tenet quod numquam firma
permaneat et hoc servat fidei quod semper infidelis
permaneat. Nam quamvis similiter si ad antiqui
tempora mentis oculos retorqueamus
ille quondam Pompeius imperatoriis potitus
fascibus dignitatibus se credebat solium
in throno culminis residere et cum repente
fortune penitentis invidia que rebus
semper insidiatur felicibus depopulat solio
cecidit desolatus. Nam quamvis firminus auc-
toris inherere si nos ad modica tempora conver-
timus ille Rex Manfredus est aliquando diu
opinatus etiam subito vento flante
sinistro fractus virium rupta compage
passus est naufragium ruinosum. Nam quod
erga iam firmi videbatur victoria Con-
radinus sibi quem sene sortis dolosa perfidia per-
mitte credebatur sui desiderii complementum
cum autem facere sibi prospera in contrarium
permutavit. Sanctissime pater vos dux altissimus
dispensacione [illegible] semper permittat in tanta
adversitatis [illegible] non in incertis [illegible]
et inique in predictis [illegible] peccunia
diligite velitis pater quod nulla rebus
fides inest mobilibus et clari diei sereni-
tas caligose noctis claudiori nubilo et gau-
dii principium sine quoque clauditur luctuoso.

Matrem de morte quondam uxoris sue solatur statum suum deplorans et spe partus pro
[illegible] future [illegible] epistola.

Volens consolari dolentes affectu quodam si-
mulante compatior consolacionis indi-
gens remediis aliene dum de illius mise-
rie statu [illegible] in consolatoria debacchis
assumere [illegible] nostris [illegible] litteris animo
Nunc iterum quia nostra puer genitrice vestre
incacionis doloris augit angustia. Sic uxor

quam impaciencium adducit molestie sodis
copula maritalis quia quod tangit maritum
particulariter molestie in thoro consortem sustin-
ditur quibusdam vinculi unione. Nisi quid
posse me votum animi refrenare ne ira co-
moveret et ne soberet a thalamo dexteram
removere [illegible] ne forte prius [illegible]
in nobis dura amaritudo [illegible] quod iam
ad cicatricem poterat pervenisse. Et concepti
furoris quis valeat retinere, nec [illegible]
re per humanitates tollabat [illegible] in-
[illegible] et [illegible] in copia [illegible]
audita, obitu vobis scribere non deberem
Prima non tam meminisse ne atrocitatem a
deo me turbo conturbat quod per mortis
arbitrio [illegible]
[illegible] rebus exemit humanis cum
tenere debita morti debeamus omnia et
nos et nostra [illegible] fortune
tyrannide [illegible] et inique sortis [illegible]
in vidia quam tunc cum [illegible] meis
morsibus non obiecit qui me in [illegible]
suum [illegible] videbat [illegible] con-
[illegible] regno [illegible] pa-
trimonii divina [illegible] gratia et [illegible]. O fal-
lendi mobilitas. O mortalium fragili-
tas criminosa quam tunc maximi [illegible]
patitur cum de felicis eventu grata successi-
one potitur. O impie fortune severitas [illegible]
[illegible] que numquam amaritudinis experte
fellee [illegible] alicui dulcedinis [illegible]
et grata [illegible] munus que [illegible] per-
hos dextera [illegible] sinistre rapina vel re-
tractis vel [illegible]. O casus variabilis
altitudo detestanda que mutua vicissitu-
dine homines nunc sublevas nunc demer-
gis nunc eos suos sereno lascivire letarie
nunc turbas nubilo tristicie caliginoso et [illegible]
[illegible] in luctus querulos organa iocunditati
[illegible] plausibilibus dum ex una parte in
annis blandiens oculo exalta subtraxisti
de medio fratrem meum. Heu heu miserande
puer cum [illegible] felicitatis [illegible]
[illegible] non potuit quo procellis [illegible]
tibus [illegible] turbacionum fluctibus [illegible]
involutum. Heu heu miserande puer cum
non est [illegible] de fratre promocionis
[illegible] dulcedine qui [illegible] cum [illegible]
mitat suas et [illegible]. Sed qui [illegible]
placuit sic vos processit [illegible] et [illegible]

...imus sum incolumis qui huius preci-
um de vita quimonimose limitacionis de-
posito carmine. Ad consolacionis remedia
simul convertamus et solerti considera-
tis indagine quod mori necesse est omnes
qui mortis huius horbita claudit et pa-
rio diccione obitur prontus fatorum pol-
lice tam carpit in fine qua sublime idcirco
manet exitus capiunt plebeye humilitatis
homines egregie dignitatis fascibus premit-
tentes finem imponimus suspiriis et mo-
dum lacrimis statuimus. Hoc de tam po-
tissime consolacionis remedium assume
nos delectis quam plena vigente corporis
prosperitate me superni dispensatoris dextra
depulsione iniquo iactabam hactenus eximie
talis exaltacionis tantamque in graciam contulit
et taliter me prestat ut etc. cognoscant igitur
et dominus proximus que sunt hodie. Rutal
spes salubres animas non desinat ministra-
re, nullus unquam progenitorum meorum
fuit qui tanti status preciperet gaudere
et qui talem gradum valeret attingere qua-
lem per ingenuitatem domini cum filio me
indubitabiliter assequturum iure expedite mo-
dica temporis interiecta. ~~quia scio vos de mei suc-~~
~~cessus emolimento~~ Qui status continencia
presentie de futura promocione declarat et
sibi familiarem recommendat sequitur epistola.

Quia scio vos de mei successus emolimento fore
iubilo senari leticie. Idcirco vobis significandum
duxi meorum karum serie continencia status
mei. Vere innotescat quod probitati quam in
plena prosperitate vigenti corporis fortuna
tunc assperis humanis blanditur et nos eius
convertere nititur quam hactenus in afflictionis
undas inpingebat. Nam parvi distancia
temporis interiecta per ingenuitatem domini ... Ego sum-
lor per me talis gradus altitudinem asce-
pturum qualem nunquam maiorum progenito-
rum aliqui attingere voluit et deo dante ad-
erit animi leticia qua se semper exhylarant.
Nec minime de eis spacia ... quam
supplete. Narrare de me pern pulcherrimum
gentes vos quod me certatis ymaginaci-
onum ... i consolacioni et me familiole au-
xiliaris dextre suffragium porrigentes cum
commendatam habetis quamquam sibi vestra
semper assistat presidio ... omni ... .

Ampussi familie sue beneficiis regraciatur et
ea se sibi offerens recommendat ...

Licet karum se innuentis distancia occultasset
non vidim utilitatis et suffragii commoda
quam me familie vestra munificencia liberalitatis elar-
gita ymaginacione tamen et apperi mentis
quodam intuitu ... que quantacumque grata
et utilia sibi contulistis de vestra tam gracia
et immensa nobis liberalitatis exuberancia pleni-
ori. Una de causa dominacionis vestre grates
referens infinitas propter iusto et instanter sup-
plico quatenus personam meam quam hactenus multe
turbacionis in mea fluctibus ... erat et
nacia modo vero domini ... de annis
plene sumimus omnibus fertilis et potius esse
pluribus fructuosa maxime si domini ... cum
primo pervenit ad se pariter apicem dignitatis
... totaliter ... pro opinione vos pos-
se facere de eadem acsi iuris esset fruitus ex
debito dedicata et quoniam assiduis habun-
dancia non alienum dilatiua desteminis sed
commoditatis potius inductiva quamquam fa-
miliam meam habeatis apprime inductiva
Rogo tamen ut eam sub alarum vestrarum um-
bra protegere dignemini et prout minime
gubernare. De eodem et petitur insuper ut
eius filius salutetur sequitur epistola.

Quoniam a teneris infancie tempore usque ad etatis
robora iuvenilis vestra me discrecio propter sinceri-
dilectionis ... brachiis amplexata semper in
presidio assistit et favore dicorum dilexit conti-
nuata successivum. Idcirco vobis adgaudi-
um mei status commencationem duxi tenore
presencium declarandum. Noveritis quod me pro
dei clemenciam a quo pervenit omne bonum
prosperitate iungere corporea et fortuna in
sereno arridere oculo que hactenus obliquo
me respectus ... crimnose calamitati-
bus multiplicibus turbacionibus molestabat.
... cum primo creatus fuit imperatore san-
guinem dignitatis talis honoris titulo ero
preditus et dotatus qualem nullus progenito-
rum meorum aliquatenus est adeptus. Unde
de me pro bonam habetis magna precum
instancia postulo quatenus me vestre parere be-
neplacitis affabiliter figuratum teneatis. Ter-
minio cordis vestri meam habetis familiam
commendatam et exzite mea ... meum filium salu-
tetis quod si intellexi affinitatis misti
terminant linea cum filie Alpheri sit conubi-
alis nexus fibula copulatus. Status et pro-
future promocionis editur. Familia
commendatur sequitur epistola.

Nec vos diucius languerat animus et fluc-
tuationibus ... amore. Nobis ...

de continencia status mei. Ecce nobis mirabili
claritatique tenore describo presencium virtu-
tem. Nominis mei suprimi dispensacione summe
qui vincitque fortunas et graves imperat,
meta pro arbitrio voluntatis plena mihi
corporis sospitate et in curia domini Episco-
palis fecit promocione. Cum per adversa ascendit
culmina dignitatis status indubitabiliter
me magni gradus altitudine ascensurum
et spero illius honoris titulo perfrui per
quem et amicis adesse potero et prodesse
cunctisque omnibus rependere feliciter que in
misericordie impenderent. Quare confidentes in
domino qui potens est mittere auxilium de al-
to et erigere humiles in sublimium gratis vos
similiter turbacione qualibet de vestre mentis
cordis relegata et vestre familie in potestate
subveniente eam iuxta tenore velitis
taliter quod ego vobis valeam ad graciarum
assurgere uberes acciones. Volens vel aliquis
bono animo de commendatione episto-
lam honorare vir albus et rubeus
facias recipitur dicitur epistola sibi missa 2604

O dona bicoloris bacchi preditis comitiva
dulcissimis fructus fecunni submissio mit-
titur ab henrico ut per triplex mutandum
tres dotes proprie designentur quibus disper-
satoris superni dextra vos dotavit pietate et
dittavit. Nam prima unius claritas virtu-
pectarum donatur natalium claritatis fructu
dulcedo fecunni dulcore morum significat et
pallidus sic rubedinem septiformis gracia
sunt signantur que rubeo conspiciunt apparere
sedibus in colore. Exunque quidem summe gre
solicitudinis vocatus imperium epistola presulgens
fastigio dignitatis Clarum quod quondam re-
cipiat claritas suppeditate sicut morum dulcor
accipiat atque fundat gracia liquore purpu-
ream grosse non quantitate munus seco-
sunctitate precius confidimus transmittet et cetera.
Angelus rogat magistrum ut me habeat
recommissum

Tc apud Avinionem ... per H. de V... 2611
latore presencium intercedam natalis amor
patrie me compellit et credo quod vos et amo-
ris eiusdem potencialis auctoritas cogere debeat
ut vestris intercedentibus graciis et specialibus con-
currat. Nam qui libenter exaudit extrane-
os qui non nascuntur relinquit alienos
vero patrie vicinitas nec valet quos obau-
dire quos vicinitatis patrie nobis reddit
naturalis quadam vel dulcia carioris (?) ...

quo intercessione vos quoque domine Reverende.
quatenus eidem H. ope vestri favoris et auxi-
lii fulcientes pie dignemini supplicacionibus
condescendere paternitatis cum in nobis spect-
tantum et sperauit.
Rogat cardinalis dominum Regem ut eum
suum familiarem recipiat habeat commendatum
Affectionis intime fervor quo sinceritatis 2613
preeminenciam Regie sinceris zelamur affe-
ctibus est nobis maxime exortanto ut ad
alium vestra premia debeamus dirigere co-
fidenter gravitas quod Regalis ingenuitas a-
nimum quasi sue benignitatis oculo compre-
hendit universis et singulis arridet vestris peti-
cionibus specialis propensiva huius favora-
bilius blandire. Unde est quod celsitudine ves-
tram exoratibus attencius postulamus qua-
tenus de H. lator presencium qui pro multo
probitatis gracia pregnanti specialiter ardenti-
bus affectet desideriis suum vobis devote
impendere famulatum quia vero non modi-
cum erit utilis maiestati ipsum et recipere
dignemini et vestre dilectionis intuitu hac
vestra magnificencia commendatum. Ita quod
excellencie vestre referre possimus acciones
multimodas graciarum tamen sibi apud vos
vestra rogamina profuisse in celeximus (?) finibus
Rescribit rex imperatoris cardinali
ego gratias agens rogat quia dixit prius ...
Quod H. dilectus exhibitor presencium quem pro
merito probitatis fame conspicimus spe-
ciali vestra sibi munificencia multa contulit
gracia gratiarum vobis referimus uberimas
acciones et tenemur pro sectius volumus
et spirans concurrere vestris votis. Et quia
idem suum exhibere desiderat famulatum
Illustri Regi in officio notarie et dil-
ectionis famulus eundem dicto domino Regi
non modicum expedire maxime si idem
Rex in augustum creatus fuerit imperatorie di-
gnitatis fastigium quod credimus et certe affecta-
mus vos magna precum instancia duximus
tenore presencium exorandum quatenus apud ipsum
dominum Regem velitis vestris intercessionibus pre-
dictum officiatum promovere facturi
nobis rem gratam admodum et accep-
tam vestram affectam effectum vestra industria non
tardamus ut munificencie et prius nobis declara-
re per litteras quod super inde duxeritis faciendum.
Rogat cardinalis dominum Regem ut
in suum familiarem me recipiat

D. 5

Quia grammus nos ad impendi fructus culminis ascensuri, qui potius ardentibus desideriis postulamur et illis quibus pretiosius summa communi personas hic decet idoneas, quo rei publice utilitas melius expletur, ideo nos liberter ea prosequimur que ad nostri gratiam reipublicam principatus. Unde cum .. de .. lator presencium, quem dilectum specialiter prosequimur et favore non modicum, pro sue celsitudini expedies ad officium notarie. Benignitatem vestram altitudine duximus deprecandam, quatenus eundem dignetur in suum notarium et fidelem, ut dictum pro vestra maiestas dubitare quin iuro inveniet examine approbatum, cum explorationis argute solerciis trutinatione solercia quippe vestro iudicio redditur approbatum.

E 848

Laudatus cum se sibi offert ad eius beneplacita et mandata

E 2578

Magna probitate preclaro morumque nobilibus decorato .. domino .. de sancto Gimaro de [illegible]. Salutem et continuis prosperitatis fortune successibus habundare. Licet naturalis dulcedo patrie que occulte quadam virtutis potenciam et qui unicuique se videremus dum mutua sibi vicissitudine redolent amoris connectere vinculo consuevit me vobis heri dilectionis nexibus sibi ligaret, tamen allocucionis vestre placiditas ore facundo condita et loquelis nectarei mira dulcedine condita auditum demulcens et a vobis me sic cepit ut esurient voluntates meas nec primum allegantur continue, cum laurum pro me vestris dedicare semper sicut foedum oracio vivere nostri ut pro quali obligationis duplex vinculum vobis astrictior fierem ad cautele similitudine procederes. Nemo enim in tenere ignicula totius se viris beneplacitis non mover tamen se moras vos videat perseguibus miseratione. Nemo nisi mitis laboravit in excelsis fine ope nobis se totaliter non exhiberet, cum propria discernere valeat intellectus indagine quanta perfulgoris animi comitate, ut committam vos non dedignemini reddere in valle iacentibus humilis positam. Quis unquam in memoriales esset angelus potencia destitutum se non committet totum vobis cum deliberalitate meracior et in mitis offerentes. Et ideo qualibet simulacione formulacionis sophisticato relegata me vobis duxi presentibus offerendum, instanter supplicans et suppliciter instans ut michi velitis pre-

cipere quod pro viribus prompta sub iusta mearum facultate virium in omnibus obedire et obsequiis complebo, cum tam plurimas quod fere minimum passatum.

Responsales magistri Elsie de Sancto Gimaro

Magistro .. de moribus illustribus insignito Thomas de sancto Gimaro salutem et amicioribus habundare fortunis. Cum esse in plurio mens mee in certitudinis turbine molestarer de regionis prece naturalibus homo in veniet in cognitus, et de presenti sali nisi fallibus vir veniat, ingressa eius formositatis speciem consignans suis indicabant aspectibus ipsum plurimis orientalis alumpnum qui collocutoris sue meliositate me cuperius sic allocat ut molestie molem in eius faciatum absencia percipi michi qualis noticia sui dedit non dum tamen plene decepimus in tutes essencia in formalitatis pristini ut abiret potius crevimus presentem non tenere fastidio qui ab longe more presencium apud me volui sic fodiri. Recepisse igitur sciens deceptione me fiens et quem prima luce mediam pareat seguenti diluculo armis agredientes leporatis in leporem strenuus prosilivit in erimeque. Quando aut pugne huius in thoro studium dum in facultatis mee docuit conscius non prevalenda potius, ut corrigenda victori complector tibi bellantes scutum et presencium contra pugillum sic armatum non fugiens ne fugient, tyra fixis prosapia videatur aggressor, sed ut in primis et altibus victa valit honore. Dimissis igitur pluribus tuis sic alludo ludibriis quibus me sinonimibus typicis extollisti et gaudeas in ferculatis tue quam eloquencia sandiis in formulatis decorate limis in cultis melliflua intellexeram te magistrum te michi consitor et oblatum te illud duxerat condicione firmeque in amicum ut me maturiorem etate fortitudinie sit mea non frangeris.

Alia responsales

Pervenerunt per dimicacionis et amoris calorum fervoribus illustrata filius mellifluum multisque festina decore sui corporis exhibita michilibus vestra heri mens apparebus se obtulit nupcialis inquam quando et si tante pulchritudinis solempnitatis repulsaret ut ipsi videtur cum digitis viris confundasse ex thoro et mee mentis oculus ut in qua dici valeat quodam reconditur plurimo

fascinaret, cum aliquantulum sit dicende
detur copia in sanitate tripudii dilectum
bilavit intellectus. Ipse dum vir tanta
pre ceteris probitate hominem quem denique
nec orientalis climatis erudierunt gymna-
sia, nec egyptiaca coloravit nigredo for-
mosa dogmatis, nullius bellicose scien-
tie armatura [illegible] allusionis demi-
tande continuum et singulis studiis prop-
ter expertum laudum preconiis efferendus
et stilo dictaminis excellentius extollendus agri-
sperium notavit indelebili et delusorie typi-
cavit in parte describitur, qui potius famulatui
dependit, quia contra dictus qui sibi prodesse
poterant gemina ferat. Ha deus numquid
non esset ridiculo si [illegible] non scandere
meritis arduitas sancti Simonis exuberan-
tie forsitan equare, que talia consumerent
producere [illegible] quibus totius nobili-
tas regni Sicilie decoratur. Ha deus numquid
non [illegible] si videtur si curiculum [illegible]
[illegible] auri ponetur [illegible] de [illegible]
Ha deus numquid posset ipsud aspiravit
tollere si rudis et insanus et qui non dum
[illegible] feminine fragrantiam. Sic adoravit quod
sine [illegible] flamma rudes deciderat in
formas [illegible] et purum asperant se [illegible]
[illegible] examinatus esset
[illegible] in eadem [illegible] aussime domine
[illegible] forte [illegible] simpliciter
attendentes me non agricios [illegible]
[illegible] non collusoribus adulatoris blandien-
tem [illegible] me [illegible] et devotu
[illegible] quod qui [illegible] non posset viribus
[illegible] platonicam [illegible]
[illegible] arbitris [illegible] non [illegible]

Detractio [illegible] ut eis non credatur [illegible]
in [illegible] ad habita ratione etc.

Nobili et prudenti viro [illegible] claritate nite-
ti domino [illegible] de [illegible] salutem et [illegible]
oblatrationibus detractorum [illegible] viri
prudentis discretio ex [illegible] collight
[illegible] et [illegible] quod notam in ali-
quo [illegible] mente [illegible] adquid inte-
cio notata [illegible] debeat utrum admittum
vel adlatum [illegible] contra sinistre [illegible]-
tione obloquium quod [illegible] ca-
[illegible] que [illegible] fiat et ex [illegible]
[illegible] quibusdam notam [illegible] in [illegible]
[illegible] lingue [illegible] de me vero insil-

[illegible] auribus vel forsitan insilluit [illegible]
[illegible] dixi paginam [illegible] ut
[illegible] intellectus viri probi-
tas singula iusta iudicii pondere in statera
videat et discernat quod adversa pars [illegible]
rem [illegible] condita et zelo [illegible]
[illegible] mee fame [illegible] in ipsa [illegible]
detractationum [illegible] denegare et [illegible]
[illegible] quamquam videatur [illegible]
[illegible] non est dignum
ut vir sapiens fidem debeat adhibere. [illegible]
non omne quod [illegible] similitudinis [illegible]
pro [illegible] reputabitur
[illegible] capite [illegible]
[illegible] pulchritudini auri [illegible] pre-
[illegible] non credit [illegible] nec [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] est [illegible] ita
ut [illegible] et [illegible] fere [illegible]
extra [illegible] honestas morum
[illegible] et in [illegible]
[illegible] discordie [illegible]
[illegible] sinistra manus [illegible]
armata [illegible] in [illegible]
in [illegible] et falsa [illegible]
[illegible] se aliis [illegible] plura quam ille [illegible]
[illegible] non [illegible] ignominie [illegible]
[illegible] et [illegible] intorem [illegible]
aliqua detractione [illegible]. Quod quidem et
pluribus contingit et in me [illegible]
[illegible] quod [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] devoto [illegible]
[illegible] et [illegible] ac
[illegible] qui [illegible] in hospitium [illegible] die-
bus aliquot [illegible] quo [illegible] vel
saltem [illegible] similitudinis [illegible]
pro [illegible] quibus [illegible] credentes
[illegible] maxime [illegible] volebat
me [illegible] voluntate arbitrio [illegible]
[illegible] non attendentes [illegible]
[illegible] plene
facta dum libros meos quos [illegible]
bus [illegible] et [illegible] medi-
[illegible] apud alios [illegible]
[illegible] habuerit [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
et sine [illegible] compellentes
cum similibus [illegible] si [illegible] plena-
riam [illegible] si [illegible] domino

non potam ad id ut debuiam precos insi-
piens instancia vexari. Sed ipsi forsitan
hoc non credunt quod dare consuessem per
diem xii denarios malivissem, quam sic
meorum nuntium copia libellorum et pro nullo
sunt quod concessissem sibi eos, iusta quia id quod
sine labore acquiritur licet magnum pro modico
reputatur et inmodicum tenetur cuius quod preter
sudore sunt laborant. Dum pecunia ipsi non
potuerunt sui assensus copiam contemplantum
cum precibus non dignarentur in porrigere sed omnia
tollebant et inspiciunt modum potius quorumpe
quorumdam suggestionibus veneniatis inducti
pre et seducti in me capiunt singulas ex ore
maliloquas et me audiente despicere maledic-
cionis pharetra sagittas emittere puniginimas
quibus credo quod pupungit acus et punci-
arint vehemens coram vobis cum ista detra-
hencium scintinatura ut habundancius et ferventius
sue derogacionis immittant spicula in absentem.
Sunt alii qui precio quod ipsius volui ami-
cicie remi compensare, ut sue prodigalitatis
diluvio me laudantium aspicerent permune
civitate sunt suum et tales expendunt et con-
sumpserunt sine fructu me nituntur asserere ava-
ricie vicio maculatum et estimant quod meum
dedignabar amicitiam de suis negociis et pluraliter
cuiusdam clericus cuius facti sunt credentes ad
... se posse sine gibilitatis studio ducere
quod excepi pro modo incipiunt me dicent solo
... suffragio facere et minus ... sed sitto
ipso mihi ... penitus opem ferre et se pug-
nans si ... pressionibus sed in exasperatoribus
ignoro id salis apparere. Heu heu sapiencia
reprobata. Heu heu stulticia in pannis. Heu
in valle castigacio mirabilis. Dic sic humiditas
intus per induetis execans terribilis ut cunctis
eorum que proferunt non habent intellectum. Pro
eius se negociis prodidit ingit adque non ras-
vitur nec vocabitur nomine in opus mentis
act pronis se putantibus. Immo videns eorum pre-
sidium hoc conceptum cum eo ad agendi sua
vel non vult vel negligit innovare. Isti sunt
cum quibus nullius intellectis sermonis
habeam colloquia. Verum si alii secum volui
colubus lassitur incantaris vel sonis protractive
multo verius in ea a commencia reddiderunt
et anteriores quedam excusabilia paritate.
Unde michi satis visum fuit linguam sera
cohibere pocius quam audire vituperabilem

inutili propositum colloquium magis proprie abun-
dancie, quam clemencia et longa responsis
tela porrigere. Et quamvis tales de me et male
locuti sunt aut loquantur pro indiferencia
hoc et sustineo pacienter tamen quia consuetum
inutilia sunt impertitorum commicia
et honesta valenti per conceptos eciam
contemplacionis tui quia faciunt quod non
vicer sed quod primus invadere facit cuius
Nam si in maledicunt qui sunt pepen fal-
goribus illustrati qui morum claritate resplen-
dent mover profecto admodum et turbaret
meorum pacificacio amarer unica rerum. Nunc
aut insipientibus displicet hiis qui in vani-
tate sunt pleni qui bachum colunt et fe-
minas apostatarum hominem fractos et sen-
cibus cum confirmantes lenitatibus laudari
potius et temporalium. Rumorum de regitantibus
cognosco dum vir et industria et discrecionis
hoc novit principium tuam constat sunt prius
velit fidem credulam adhibere ...
vix aut nunquam sapidius inultis et vicini
inutilibus in potibus bachi. Utrius igitur lo-
quitur et a sane veritas inertis fateri.

Secundus status continencia de nova curie declaracione.

Sa fuibus assumpto consolationis remedio de tris-
ti obitu fratris mei quia quod fieri potuit
Karoli cladem de imperatore precor umbilis
pro impedire conventus singulos et semet
ipsos illos qui deputati sunt gibellini super
secure curiam novi talibus tunc imper
filio nata domini Regis Bohemie sua dante papa
tradi de vixoris in complectens nupcialis
quod cum filio Langravii contraxat in ma-
trimonium ... dampna ... tam de amicorum
meorum quam domini Martini ... contra-
tras sinus se michi totum exhibuit me et
paucitati ... restitutus si nunc advenire
pont honore mittit prostolari pro velocia olim
magnum Langravium eundem collatum fore Ytalicis
et omnis expertum gratis ihesu christi esse vicarium
qui minas ... in futuris galeis patuit
novitatibus. Quinta declaracio de eodem papa.

Quod omnis expertum genus principem procedenti
nova intendentem ...cessare in galeis gra-
la quo imbutis impietatum et ... quod cum
filio Langravii contraxat filii regis nostri
imperatoria filii Karoli fidelibus maltalium cum
ineuntis de amicorum meorum consulto ad curiam
non sum ausus accedere cum quibus intra
ac italium gibellinum prosalier Bononia

vos significo presentium qui iam de servo egrotus
fui ac sanitati pristine restitutus credunt
dapes quod vos fortuna respexit vultu
leto Notificat per statum prius sinca dilecto de pena

Quod ipsa sit divinus vicarius Ihesu Christi disce
dam vestre significat stilo. Vidimus principio
quam motore deposito demum fratris facto
iam sanitati redditum stricte vobis proximo
saltis consolidat sodalium fides Dilectio
fortune gratia amici complacens de pena et petit
ut amicorum eum teneat viceversa

Exuberante nunc incentivo fervide caritatis
qua plurium tollit amor in amore si proximum
prosper doleo si dolet magna plurium in
stancia vos exorans ut me sit in archivo
teneatis inmole quibus longa terrarum se in
terim distancia metalibus intuens bui
parte pectoris in conclavi Status suus
declaratur ut eum pro commendat dub. ipsum
eidem offerens ad beneplacita cum salute
scripturus Epistola in hunc modum

E
Quoniam te non ymaginarie dilectionis si — 2624
mulatorijs amplectar gaudijs brachijs
sed amoris zelus purissimi me tibi nectens
glutino consolidat merens et ideo arden
tibus desiderijs affectarem sentencias intelli
gere serie litterarum seu si commode posset fi
eri oraculo pape vive vocis si placido tibi
liminis fortune prosperitatis oculus eblandi
tur de incrementis honoris tui prospitu et quod
locatus fuisti ad gradum precius potiorem
si prosperitatis integritate torpere si gau
dij tripudio tunc animus laudatur
contendens quod in decanum petitus altera
nobis mis certificare me velit de certitudine
ac statu, tum omnis animo modo nunc corpo
dine relegatur et domino Andree proprio
[illegible] meo me quod olim in civitate
[illegible] mouente diris molestabant tur
binibus procellos status paupertas meo Do
mini et Regis Boemie quod graciarum demulsa
senitatis recommendans ipsi salutis parte mea
libamen offerens, et indicans cum ut in
digneris pape, cum nostra mea [illegible]
virum sibi [illegible] in urbe exhibe
Indicat ad hoc fuisse bone venture iustis
[illegible] ut pro me quod plus negotiatur domino Regi scribat

Tenore supplicacionum preteriti et presentis sen — 2610
[illegible] ad clemenciam vestre [illegible] que iusta
petentibus non est solita refragari, quamquam

in suadeat [illegible] tempore multiplicis, et causa
multiplex racionis aliud tamen in estimacionem
fortuneto, ut de vno debeam prius pre
aliis inmolare [illegible] Vidi multos
[illegible] potuisse desperari quod
plus impossibile [illegible] videbar asstat et quod
ea que animus [illegible] consilium tamen non potuit
afferre gratiarum albus concipient iudice vo
cis oraculo, tandem intellexi quod clemencius
plurimis [illegible] condidit mundi deus et
letabitur cum bene facit qui gaudet spargere
plurium donaria graciarum, [illegible] omnibus
fragmenta [illegible] distribuit
et qui plus [illegible] supplicantibus ob se
dere quam rigore deposito sue benignitatis
oculo vestris convertens plurimum dicitur
arridere. Vobis igitur instanter supplicans et
semper instans quod domine [illegible] ut
me non dedignantes [illegible] reputa
ti devotum [illegible] et ordinis reverentis ex
pertem vestre gratie dimittere velitis sed me
respicite benignitatis affluencia complen
tes que largissime [illegible] et singulos
se diffundunt [illegible] honestate sunt
petentibus [illegible] Nimis enim hoc as
serere posset racionabiliter inhonestum
pro me domino Regi Boemie scriberetis
ut intercessionis vestre intuitu me haberet re
gia serenitas commendatum. Nam quia pre
sumptuose arrogancie valeret ascribi
si [illegible] porrigeretis precamina in a
depti fastigij dignitate sed magis [illegible]
[illegible] et adiscrecius [illegible]
diceretur quod totum processit ex [illegible] quam
[illegible] petentibus [illegible]
[illegible] nulla vobis [illegible] me con
[illegible] glori
[illegible] posset aliquid detrahi sed bo
nitatis potius ostendit [illegible] ut qui
[illegible]
[illegible] non
esse flexibilis in maiori. Nam obstat p
[illegible] supplicantis deiectio ut [illegible]
[illegible] ridiculum videatur. Sed tunc de cla
ret animi claritas que sublimatur e pre
[illegible] apex [illegible]
[illegible] supplicantis [illegible]
Quam gloriosum sunt [illegible]
dite [illegible] me tenear quod [illegible]

gramaticam peritia promovit Virgilium
apud Cesarem supereminentie maiestate
Donatum ad eiusdem accessit cumulum
titulorum. Tunc Oratium [illegible] memorem tenuit et
promovit Terentii [illegible] filium Dem-
[illegible] Magnum fame Cassiodori splendoris
accrevit dum non de dignitatibus [illegible] proceden-
tis Theodoricum Regem super [illegible] exornare
et dignitatibus omnibus [illegible] prefuit.
Veniamus [illegible] si admodum [illegible] sensum
contrahimus. Quod Papa Clemens Robbertum
de Raro (?) [illegible] non minime fratrem horum
primo tamen [illegible] aliquid cognoscente
apud Regem promovit Karolum. Et quod
Panormitanus episcopus Petrum de Vi-
nea olim [illegible] dictatorem et totius
lingue latine iubar [illegible] cum epistola
quam eidem misit archiepiscopo imperatori
christianissime commendavit Friderico si-
nequam prius ipsius Petri extitisset noti-
tiam et lateret tunc temporis modo [illegible]
[illegible] Verum supplatam excellentiam
non nimis si ad gradum mediocrem
iacentem [illegible] supra extolle [illegible] positum
primo dignior censetur quam fuit dignitas
[illegible] fecit [illegible] sepulture sus-
citabit. Patri de fratre conqueritur filius rogans ut
ipsum arguere debeat quod cum eum esset
sibi valde lecte propinquus noluit eum vi-
situm [illegible] super hoc Epistola. 2562

Immensitate spiritus et cordis amaritudine
sauciati primo dilatoriis auribus doloro-
sa denunciatio [illegible] cogor expo-
nere querulosum nec clausura pectoris
nuper [illegible] turbante [illegible]
et serenitate animi quadam meroris
caligine nubilante. Verum certe quod non
sine doloris aculeo [illegible] et effusione sus-
piriorum lacrimarum tunc P. [illegible] filius, qui [illegible]
[illegible] fore sincere dilectionis glutino co-
nitum [illegible] me sibi [illegible] vin-
culo [illegible] [illegible] flore-
ntem [illegible] nunc me quod [illegible] intre-
[illegible] non modica temporis [illegible] tamquam
[illegible] tamquam ille quem
[illegible] dulcedo non [illegible] aliquatenus
fraternalis [illegible] vero [illegible] consuetudinem

approbatam me videre vel voluit vel
neglexit. Sed deus quomodo sic potuit demum
esse ut me quem sibi unica [illegible] red-
dere potuit [illegible] non veniret cum
facultas ei ad esset plenaria reviidere.
Sed deus quomodo se potuit abstinere sunt
ad fratrem [illegible] zelus non accedet
caritatis quod nec [illegible] disiuncta nec
[illegible] montium nec [illegible] fluctus undique
[illegible] separabantur. Sed ut modo video fra-
trem [illegible] est [illegible] ut nimis [illegible]
[illegible] quod [illegible] produ[illegible] radice [illegible]
[illegible] pietatis [illegible] [illegible] ut
virga correptionis [illegible] clementiam
[illegible] me videatur [illegible] filios a trami-
te rectitudinis oberrantes magna [illegible]
instantia vos duxi [illegible] supplicandos
quatenus dicto P. [illegible] velitis arguere
[illegible] sic erga me gessit mordacis rep-
rehensionis [illegible] castigare, ita ut conceptis
doloris nubila de me [illegible] re-
cedere [illegible] et [illegible] reddat [illegible]
consueta. Consolatoria domino Priori
de morte Philippi de Lancella sequitur. 2559

Sinistri rumoris in percipiendi relatio me op-
pressum pertinet duplicis [illegible] ne amarita-
nt cordis [illegible] tanto Nobili viro domi-
nus auribus [illegible] quod illum p-
dilectum amicum [illegible] P. [illegible] mortis [illegible]
[illegible] membris [illegible] truncavit. Et
[illegible] non tantum super ipsius obitum tamquam mor-
ti debitam de [illegible] naturali salute singuli
tenebamur. Sed [illegible] gravius sunt commo-
ta [illegible] contra [illegible] fortune [illegible]
[illegible] videmus, quod se [illegible] propriis [illegible]
[illegible] deceptionis et homines [illegible]
[illegible] morte [illegible] mortalis [illegible] sum-
[illegible] permutabilis [illegible] militarium
laborum tedia [illegible] collisi [illegible]
[illegible] et afflicti ad [illegible]
[illegible] se [illegible] et [illegible], at
tamen [illegible] vitalis spiritus
salubres [illegible] auras non desinunt ministrare.
O fallacis mundi conditio misera [illegible]
[illegible] tuis [illegible] fidi-
[illegible] [illegible] et [illegible]. O
[illegible] fortis [illegible] ordi-
[illegible] mobilibus [illegible] alia

tincta variis et albis et tunc maxime si-
nistros eventus ingerere intus cum prosperitatis
optate blandicias pollicetur. Cum non enim
nescire nostris morsibus retractis temporibus ob-
iecisti quibus ipse tu aliis in ytalia varie
turbinis respersus carente per infortunium negli-
gentie remigiis et voris ex parte et semi-
naufragus cunctabatur. Cur modo quasi fasti-
um promittebas adversa rediturum. Cur sibi spe-
ctabas et alia dulciora propria volebas ne-
rius oculus sibi videtur sed in te dedisti cogno-
sce quanti sit decretis tuis fides pollicitis
adhibendi. Vim quia idem se ad summis fi-
nes ultimus qui opera sua detrimenta pertulit
cum multi cum processerint et sunt plurimi
scientie et fortune novercantis atrocitatem
equalitas corporalis exprimunt. tollere nos
oportet amici specialis occasum et fortune
calliditate principibus reputatos sunt parati
animus sustinere ludibria, cum sic ut certe vel-
imus vitare potuimus, tamen est vanitas va-
nitatum sunt omnia que mundus continet
universus. Laudans amicum sibi rescriptor
quod se michi obtulit instruxit monitis
quod tam bene dictat regimenis et quod
nullus domino sinistri audivit respondit. 1560

Receptas dudum manu letanti, vestras re-
cepi litteras, et ipsarum serie plenarie intellecta
tanta meus animus est prosperis leticia
tanti exultatione gaudii est repletus ut
si michi centum adessent lingwis ora
loquelabilibus et ad enarrandum ferreus spiritus
interioritate non possem eius aliquatenus
explicare. Novi enim sicut ipsarum tenor aperuit
me iuxta cor meum amicum invenisse preci-
puum quibus multorum sit preditus dotibus gratiarum
licet morum sit moralibus insignitus rationalis
tamen quod michi placet maxime virtutis
potentia prenitet, ita ut inter peritos et bene
moratos viros locum non infimum valeat ob-
tinere. Tam paratum geris animum ad simpli-
citate respondendo. Verum prime assumptione con-
tinuationis non pergebit interne conflictum,
et emulorum latratus sive malos contendere
romis redarguitionis, et ipsos in flagris spi-
cula promptitum. Cuius intuitu diligens
imitatur animum inducere, ut ad laudabilia
sum exigit et dirigit intellectum. Vivat de
tempore vobis gratiarum uberrimas referens actiones
gaudeo si michil sinistri de me audivit

quod utinam possem assimili consimile ne un-
quam de sinistri aliquid audivissem. Gau-
deo quod vos insigne sumat eloquium pul-
chritudo quod tante venustatis prerogativa relu-
cet, ut summus opifex manus videatur Rethoricus
in sudasse, et est tante laude dignior quanto
e facta decentius absque doctore magistralis in-
structio. Sequitur ad laudem domini Regis 41. 3

Que iacuistis hucusque confuse pressi satis
iam dulcescente syllabas musice lyram te-
datis et Rethoricis liquidissime perfuse nova ca-
nalis grati sintaxis est cepit aurora iam
arridere. Solis advenitum permittens in hora
quo renitere ac videre quibus quos perfu-
se loca quietis. Dulcis armonie sono co-
dita funditur mella. Metra Rethorice multis
polita sunt suadela. Lingwe litus verbis
erudita tradite vela. Vovit altius vi remis
est navigandum. Cum de prepignis virtute se-
cuus sit decantandum. Vivo tremunt hostes
et iacent atrica Germania tela. Hic quidem
tante magnanimitatis pollet vigore ut res
insignes et strenuitatis maioris aggrediatur ar-
dore et patrat prosperitatis Regum de more
Vet cuncta prosperitatis elatas male parta vin-
um gazis effundit paritas instar aquarum
Sed fideles Regine maiestatis fovet favore
hic est quem fallax ut fulmen veretur gens
Hungarorum, quo solo carnifex ille tretur
dux apulorum hic est precipuus quem mundus
fatetur Rex boemorum. Cum omnis que fas-
ces honoris imperialis suspectant et expectet
ut sue lois pontificalis virtutis illa pupilla
domatur faux ytalorum. Hic Rex tam pre-
potencie statum redintegrabit hic dyadema
quod iacet prostratum. Rex re. hic ibum orbis
te principatum. Rex thezaurabit lonabit hic
privilegio ut monarchie timet clatus Regis
deinceps thronus Romanie sit novatus. Se-
pes iniqua perfugio nati non elevabit. Nota
Regum processus contra hungaros scolaribus etc. D. 6

Qualis contra Hungarorum gentem fallacem
ruina namque presidiam Regie processit ex-
cellentie celsitudo etsi multalingwis fame
relatibus ad vestram noticiam potuit pervenisse
vobis cum tenore presencium pridem eliminanique
describimus veritatem ut vestris reditis litteris cer-
ciores securius valeatis de domini vestri processibus
exultare. Primum quidem cum maiestas
Regia Bohemie Hungarie conata quam amplius
dissimulare non valens ut ipsum ingrederetur

ingentes excitat animos et sic comitatus nitu-
tionis propositum inspirat exercituum congregari. Quidam
frater ordinis minorum a parte Hungarorum Regi
nostro adiit et super facto treugarum secum tractan-
darum eius treugas iniit cum eodem. Rex noster
facto quam gentis illius fides fidem illorum non
sequatur, iniit tamen nolens inire iniuriam et optimas esse
primum partium non committere et mediaciones
requirunt, nichil mutari statim Regis contra trei-
gas ingressa fuit Carinthiam cum innumerabili mul-
titudine Comanorum. Quod ubi auribus domini
Regis innotuit, in medio exercitu congregato ipsos
eos Leonum direxit signa. Sanctorum celesti-
as firmamenta cuius obstinacie et dum commu-
nis esset opinio quod ipsi secum dubii mor-
tis deberent inire discrimina, plerisque bellige-
rorum congressibus repugnantibus adventu Regio vel
verbo fulminis tacti extitit fuge salubris
reputantes tuta iterum. Qui refuge subsi-
dium se conarentur eximere, aylladi facie pro-
secuti non sic allegi evadere potuerunt. Quorum
corporis plurimi caderent sub sepulcrum dextra et
unda fluminis in primos absorberet. Perfidis itaque
fugatis Hungaris et Comanis, cum ea multa
in campis invenerit obiectum. Regie super cum-
mercia maiestatis ad expugnanda castra primum
comitatus Potucam et Castro Posonium machi-
narum suspensionibus aliisque tormentis quibus
viribus utiliter expugnato infra brevis temporis spaci-
um totius Comitatus Posonium quem Hartung
magister tenebat Grydinus cum villis atque castris
omnibus inexpugnabilibus acquisivit. Regali fuit sub-
ditus dicioni. His denique absque more lepore
partis ad queredam Civitate se premens contulit
magnificentiam principalis que Jaurinum dicitur
et dignitate predicta kathedre pastoralis, qua
quidem obtenta potest eciamque ipsius Episcopus villis
et municionibus expugnat et acquisivit in excel-
si brachii potestatem illam, continuato cursu
dominus Rex ingressus fuit Scitiae Pannonice,
quam beatum Martinum genuisse innuit et ipsam sibi
totam Regni potentia culminis vendicavit.
Demum vero ipsius Septentrionalis zonam
plage aliquidam per comitatus obsedit Sempri-
nium et ipsum fregitibus ac tribulibus machi-
narum contibus flagellatum non dedignata est
Regalis benignitas animi sensu quod ... prestat
consuevit parcere et pulcherius reputat misericordie
agere quam punire. Item Sequitur forma
confirmacionis presentati a patrono.

Nos .. dei gracia Etc. .. Episcopus universis Christi fidelibus
tenorem presencium deveniunt declaramus quod virum
providum et discretum dilectum nobis in Christo ..
presbiterum monstratorem presencium ad presentacionem ... domini
domini nostri Regis Bohemie in Ecclesia .. rectorem
instituimus et confirmavimus et eidem curam animarum
eiusdem ecclesie sicut moris et iuris existit eundem
canonice commisimus. In cuius rei testimonium etc.
Item sequitur de eodem epistola per se.

Nos Episcopus .. Etc. Universis Christi fidelibus tenore
presencium declaramus. Quod ad presentacionem Illustris
Bohemie Regis ad quem Ius patronatus in Ecclesia
in Grecz nomine pertinere tamquam ad eum cui
in prima constitucione contulit eciamque .. eciam
cum virum providum et honestum Rectorem
in predicta Ecclesia confirmantes predicte ordinaria
constituimus, plebis spiritualia Iura et dominum
altaris auctoritate Pontificali confirmamus et ipsum
cum cura ad honorem dei bonumque ipsius Ecclesie
investimus. Sequitur professionum de
... nostris quo aliquem religiosum ...

Regalis preeminencie maiestate licet ad omnes
... et singulos sue liberalitatis dexteram extende-
re deceat et cunctos in suo sinu gracie confovere,
illos proprie dicitur favorabilius sic protegere
benignitatis munimine illos pocius effundere
debet sic pietatis dulcedinem, qui huius contempta
seculi vanitate se divino devotius obsequio manci-
pantur deo in sinceritate mentis et corporis famulari
promittunt. ... Etc. Magistri ordinis predicatorum
blandus benignitatis queritur et pene iure dampnum
ad conservandum prelatis supplicavit.

Quante iocunditatis prelucide et quanta amplam
gaudii prosperitas fuerint intrinseca mentis mee pagina
sinceritate presentatis alloquio que altissonis ef-
fert laudibus nomen vestrum intellexi evidencius, quod
cos quem proprius Ytalie genuit uterus qui
privilegiis certis scripsere notat dulcedine
delibutus partes veritatis adiectas ut thalamus
sua designare posset industria, nec doctiloqui
lingua facundia enarrare. Intellexi enim ex
hoc quod exuberans divine munere plenitudo quod
de summe influencia bonitatis ... sic mu-
nificencie donaria liberalius impertitur, mei non sit
immemor dum in vero adventu suo ymo spei
remoto ambiguo vestro facio adoptatum perdu-
cere debere terminum quod gerit meus animus
optativum. Nam cum ... tam norma ...
canonici qua iustiniane constitucionis legibus
eruditus ... libranti ...
quata modestie et tam illa divina prosperi-
ditas sopitum sic fluenta scaturiginis influxit
meten verum exemplo illius dextris potest manum.

Ad instar precis intercordie inclinabit aures
vestras et notis concurret vestra benignitas depre-
cantis. Accedit ad hoc et natalis communitas
patrie que sub vestris gressus vos qualitate con-
stringens tanto solus me eundem [illegible] affectus
redolencia exhibet meliorem quanto eidem
subiecta gratiam spes est propinquior spei. Ex quo qui-
dem resultat efficax argumentum quod in vestre
benignitatis oculis debeat favorabilius arri-
dere cum qui libenter auditis extraneos copiosa-
tam vestrorum potitus non audire quem con-
plicavit vestre sanctitati et videre potitus etiam
peterent auscultare. *Intercedit amico scribit*
ut de ipso apud episcopum mencionem faciat et
in ducatu ad premissum implendum. 2607

Si plena fruicionum corporis prosperitate si nobis adno-
tum omnipotentis clauditur fortune oculus in-
gentis tripudii leticia meus animus redundaret
et rogo attencius exoro ut de me qui totus depu-
tatus sum vestre voluntati dicat arbitrium
facientes mei iugiter coram domino episcopo mencionem
faciatis et ipsum vestro dignemini inducere velle
precamine ut meorum precamini liberalibus condes-
cendentes velit expectanti sicuti suo premissionis
gratifice donatum ianuam sue clemencie reserare.
Casus insufficiencia et status contingencia
declarat episcopo petit quod suffragium ab eodem

Qualiter contra me fortune nobilis varietas que 2614
fidelis et ad presidium constans ad constanciam
semper erit, vobis inclite domine pater alme duxi
presentibus declarandum. Scio enim quod innata
vobis clemencia michi geret super compassionem et
ad repetendum sive mortis triumphandi auxi-
liare suffragium exhibebit. Postquam enim de Roma
curia circarum multiplicium gemitu noti mi
exitum consenciens ad dominum Regem Bohemie
iter in exspectans transitum. Sincerum suspectum intende-
bam propositis coram eo tractatum et regum graciam
in Regie celsitudinis maiestatis ut inius concurres depre-
dictis peticionibus annuerit supplicanti, ecce quod
amerianter leticie serenitate profusus in exultant
cepi mentis iubilo lascivire, et extendunt ioun-
ditate solacium cum festis solempnius fieri. Sed
fortuna malivola que rebus semper insidiatur
prosperis, quod leticia mesta frequenter associat, et nunc
sic tota prevenit quid aliquid apotropit de
sorte quorum suaviores titulata veneno ferri non
valens in latere in mella latuit, nam serena gau-
dii mesticie nubilo pretenderes insinuat
mee plagavit afflictione quartanaria leni
Dumque sue tenacionis honore non immemor
et in molestia non progressionis pluries in [illegible]

me iam stravit ubi demandato more Regio
excepto sedulus ut vel ego febrem relinquere
deberem, vel me febris quamquam corpus albedine ge-
rat meum animus potuit optativum et ad
id prestens solercius exequi desiderium cum omni
medicine que febres prosequitur morbos omnes dum
quia affectus minatur effectui in nulla nisi
vestre intervenit gracia possibilitas suffragatur
benignitatem vestram deprecans supplex pie pater
quatinus me mee dignatis condescendere paritate
velitis maligno subvenire, per quod dum infir-
mitatis tristabo resistere adversa fortune fortis
repugnabo. *Tam in prosperis quam in perti-*
ne ac contrariorum contingenciarum fidei devo-
tus esse Cesarum clarissime scribitur epistola

Quanto devocionis affectu quantaque dileccionis
fervore tam progenitores vestrorum presbitera serenitas
quam nos sancte matri ecclesie obsequium pre-
stitimus fidelia et suis mandatis obedivi-
mus patenter gentes ad omnia que sibi pla-
cere novimus voluntate, ut ab aliene nostris
excidisse memoria credimus, quod in archivo
presertim filiorum scripta reponit, nec caligo se
vetustatis prisce abolita temporibus deprisse, pre-
cipue quod dileccionis sinceritas sic est nostris
radicata mentibus, sic tenacius inter nos
in animo fixa manet ut nec evanctus temporum spacium
valere possunt, nec rerum valent fluctibus
ingruentibus alterari, quin semper matri filius
devotus assistit sibique impendit reverencia debi-
tam et honore. Quod denique usque preteritis temporibus
cinduit, et tu videtur nobis in preiudicium Ro-
mane ecclesie redundare, quod electione domini
pendente que summo ab olim pontifice prius
venerabilibus fratribus prestata discussionis venti-
labat examine, ut ad decisionis finem pe-
rvenit sanctitatis nova celebratur electio prius
aliqualiter animum flectere negacionis ad id
Sedi apostolice displiceret, volumus super ipsius
electionis negocio aliquid immutare. *Ut dominus*
Regi regraciatur qui me ad primam peticionem
recepit supplicans humiliter Cardinali. 2622

Quoniam sanctitatis vestre prosperitas benignitas se
pro universos et singulos largissime se diffundit
ut notas concurrens peticionum supplicancium nes-
ciat precibus refragari, quinymmo ultra desideri-
orum terminos se extendens que pie dulcedine
largitur exuberancius de gracie liberalitatis munifi-
ficencia qua exigant exorantes, Ideo precibus in-
cultans patribus clemencie vestre supplicare cordis
instito quod tu dominus Rex Bohemie ad peticionem
vestram me recepit in Notarium et fidelem, vestra

propter pietas referre sibi dignetur gratiarum vberes actiones. Ut prime regenitoris Regi
littere a Cardinali debeant impetrari tunc 2623.
laude oblacionis inducitur atque prece suppli.

Liceat militarium virtutum insignia quibus meri
torum thalamus auroris quam muneribus perpig
intur ingentis audacie spiritum michi prebeant ut
secure ad vos tamquam ad placandi portus quiete
beniuolam velata voluntatis sereno spei zephiro impel
lente nauigare faciam preces meas. Sed tamen
proprie puerorum ad hoc impellit serenitatis medi
tullium mentis mee quod qui inuenit eloquium
prominentiam florum persulgens purpureis o dignita
tis pollent lingue ingeniis rutilant et ora
toriis suauitatis dulcedine vera iurant dictamina
qui ardue sigre gratuissimis ornatibus et orna
tissimis quantitatibus fecundum conspiciunt oro
meorum congicum luminare sicut proximum pluribus te
nulla perpropriam ingenium C. de puncto Gimnio
intellexi Domini Bohemie partium commorabar
nec valebit illius nauicula non admitti pinguis
qua sibi petulos ut anchoram stabiliat et fides
mundi obtineat exhibere qui iuxta suarum
valitudinem virium oratorum vestigia imitatur
mitti cum ipsa conspicit bonorum operum metam
quas sublimat et prorogat arduus apex morum
ut quasi in disciplinis quo potest carum vestigia se
quitur ipsum maiorum zelo beniuolencie propono.
Accedit ad hoc aliud quod de concepte opitula
audacie pluries sub inspiratione auxilii suffragium
impetitur quod vnius prece nos genuit vterus
per quod dum in orbe vniuersalitate ignis coniunctum
nata hinc inde naturali affectu tenere augendum
dilectionis mollicies animos meos presentibus
alterius vtrumque moribus confibulat et confugit
et in eius traducat voluntatis atque propositi v
niouem. Instantius igitur supplicans et suppliciis stas
dixi in presentibus postulandi quatenus dominus dominus
Rex Bohemie me ad preces venerabilis patris
domini G. Cardinalis commisit et fidele
in notarium dignetur vestra discrecio magnis
michi per titulande preconiis cui me totum
voueo totum dedico et ascribo taliter ponitur
quod idem Cardinalis per hoc dicto Regi gratiarum actiones
referat per suas litteras speciales quas vestra comprehendat
industria ut alii forsan non inuenitur pateat et
sciant de vestre lepore facundie tuoque
viri dixisse conspicit. Cum vos tam ipsius
celebribus laudum titulis usque in domos
astriferas efferebam. Item describitur

Rege posite rogat Rex principes ut in novo
electo non debeant iura recipere suppli.

Sicut iuram non ignorare predicaciones opi
namur et vnitande causam ex diuersa
rum inter omnes illas virtutum dotes ex
gias quibus decoratur excellencia princi
palis id videtur potissime fore in princi
pe gloriosum ut mobilitati cuiuslibet vicium
et in commendabilis stabilitate conservare perse
ueret. Hec igitur vestre serenitas maiestatis
que proposito firmo iuxta proposito in constancie
mutat insiciende contrarium nota mutabi
litatis forsitan valeret aliquatenus ma
culas seu leuitatis abduci leuitatis indempnum
tamen videmus apte quod electo quondam domino Illu
stri Rege Hispanie celebrata solempniter
per electos nostros tassata tractatibus deliberacioni
bus non irritata consultis pro stabilita
robore permaneret duximus tamen pro ut
vos scire credimus solempniter innouan
dum confirmantes eandem presentibus nouacionis
oraculum nostrum sui rati animum fidelis
dignitatis. Ad cuius perpetuacionem immunitati
nis tam celebris prioris facte quod nullatenus
grauibus velitis assumere ardentibus attente
exoramus a vestra iura vestra recipere recu
santes quod defecto a nostris electoribus e
lectus in Regem domino Rangoso. Quam de
claramus natiuitatem filia nutrix scribit
ut gaudeat matris amplexus. Incipit 1574.

Tu ergo concepta pariter appello cum filia et
mellius prenunciantem infans helenens
domino forsitan patri suo. Velut et frequenter
liberum parentum retrolim filiorum crenom
cum sunt in vilis et publica concepta vnt
sunt sic deberent et nostra natiuitas generaliter
publicari ut vnus quisque in inceptatem
gaudiorum suscipiat tamquam qui se potest
promittere nostrum precium. Ad istum aliorum no
titiam tenore presencium cupimus peruenire quod
die dominico primo preterito in hora vesperis
pro nobis genitrix vestro extitit enixa et quamuis con
cussiones in iunias et molestias infirmitas passa
sit primum dum in matutinis venit hic gaudentis
iacentibus quoniam causa ad ipsum leuamus cordi
dicas mater nostra recipit vnum quemque cum
pro voluptate gratum veniens sic pulcher primum
et letum tempus sic esse agnoscimus habilis et sic o
mnimus capta nata ad opus cupidinis ex
cand quod si vmquam nostra genitrix bene

magnificeque magnitudinis artis excrecere in-
sititur, nos in ea magnificacionis labora-
tes palmam obtinebimus triumphalem.
Gaudeat igitur presens pars vinum et illo-
rum maxime, qui in palestra veneris
tyronizant et noctes conterunt insompnes
ducere cum ducere prestantibus dependencium
tympanorum vigiliarum solempnia stan-
tes. Nam a te nata est eis [illegible]
que sibi erit suffiens in nocturnalibus offi-
ciis ridere. Precipue [illegible] nos in [illegible]
et excepta leticia gaudentibus qui et si
nobiscum non possit ydonea officia cele-
brare, eo quod cum pure una eadem pre-
pius celebrisset, unde [illegible] commodum stu-
dio nobis tot et tantas cupidis famulas
acquirens, quod ea que in nobis non vale-
tis perficere in aliis potuit compensare.
Quod illa que poris transmiserit litteras non sit filia [illegible] bohemice sed aliorum scribitur per [illegible] sequitur epistola
Moribus et nomine sibi [illegible] Salutes
in [illegible] Italiens [illegible] [illegible]
nis me fore deceptum falle, et ideo [illegible] litteris
non credidimus nobis [illegible] notum fiat.
Nam cum due sint [illegible] que
eiusdem appellacione nominis nuncupantur,
sicut una pro alia conveniat transsumptive
sicut bilinguis sit alia reliqua. [illegible] triplex
novit ydyoma, quod [illegible] de Bohemia
et de Theutonica [illegible] totum intel-
lexi de Bohemia Theutunica et Latina
Congratulatur sibi de formulario optans quod omnia eciam haberet [illegible]
Quod formularium [illegible] iuxta [illegible]
[illegible] [illegible] et Rethoricam
[illegible] qua omnes veteres artis [illegible]
[illegible] illo atque [illegible] copia [illegible]
[illegible] conducunt. Habet ergo gaudeo
et me [illegible] ista [illegible] illud gloriosum
registrum quod [illegible] lingua Petri de
Vineis multiplici splendore irradiata compo-
suit, quod que [illegible] nostra [illegible]
[illegible] continet formulas [illegible]
nos desideriis possidere, hac illam Marciam
Rethoricam que quanto [illegible] dino-
scatur, tanto [illegible] excellencior indicatur.
[illegible] post balneum [illegible] ad [illegible] in [illegible] sequitur epistola
Ex vite [illegible] balnei [illegible] optis
[illegible] deflixerunt lacrime

desperatus venit [illegible] meus, [illegible] immo-
dum irrigantis potus remedio cepit recre-
ari. Unde cum [illegible] dominacio que non est
solita [illegible] refragari, letifici bachi
copiis fecundetur, vos [illegible] supplico
et devote, quatenus aliquantulum [illegible] michi
una velut munificencia [illegible] ut [illegible]
[illegible] ardorem stomachi extinguat.
Magistro [illegible] pro pinta vini [illegible] despiciat
[illegible] [illegible] qui dignum esse [illegible] ut
os [illegible] latinitatis [illegible] sta-
turigo multarum reficit meam stoma-
chos ariditate ignorancie desperatos ba-
chi latine dulcedinem [illegible] pinta una
vini [illegible] pro vobis duxi [illegible] despi-
ciendis [illegible] ut [illegible] mediam
inhibeatis *Malum hominum describitur quod nascitur de fortuna epistola [illegible]*
Fortunam [illegible] indiscrete intente et
[illegible] sibi [illegible] liberalit adsignari
rerum fastigia extollentem [illegible] indi-
gnos cottidie [illegible] et sicut [illegible]
[illegible] colligere possum [illegible]
tatis condicionibus mutat mores, sed quibus
non sit comparabilis que prospere elata suc-
cessibus mores fortuna mutat, illud
tamen bonum nascitur [illegible]
detegit quod sub simulatoria humili-
tatis [illegible] et [illegible] velans sue
malignitatis venenum ad silencium [illegible]
non valebat. *[illegible] quod cum [illegible] promittat sibi dilacionem stabilem et constantem sequitur epistola illius*
Quod frequenter nos [illegible] litteris visitatis
[illegible] vobis [illegible] [illegible] et fir-
mis [illegible] glutinum
amicicie [illegible] tenore [illegible]
[illegible] quod nos [illegible] tenore
[illegible] firmi amoris copula vinculare
ut quos ab olim grata [illegible]
[illegible] in mutabilibus [illegible] temporibus
[illegible] intentione
Publicatur quod bona [illegible] utilit [illegible] ne detractori locus sit sequitur
Tale opus et actus laudabilis est [illegible]
[illegible] vite studio [illegible] pre-
[illegible] mentis intuitu ad futura, [illegible]
ea que [illegible] remedia [illegible]

Ne quod malignantibus invidie livor linguis
se detractionis latratibus nos laceraret
valeat vel nostre fame nitorem lividare veri-
tatis proposito debito sue derogationis ob
fuscationibus nubilare ut qui sorpem
vinos non audet agredi feriat pernoctem
et extinctos opponens nobis et inferens
bona nos esse distraxisse scripta presentis
tenore. Ad studium mandatum aliquorum vicem ut quo litere
Ne illa que gerimus a nobis in partibus in statu
temporis aut vetustatis deterat seu nostre oblivi-
one mortalitatis in bestialitatem degeneret
media dilabantur sic que pura esse nostre
de piam et conventuales seu contractus
quos agimus valeant in tire. Idcirco vos
et .. presentis scripta tenore adspicimus no-
titiam et memoriam deferri volumus futu-
rorum etc. Item pro defirmatione literarum
Quoniam utile fore dinoscitur indemp-
nitati ecclesiarum consule fugant lites liti-
gia fuge et compacta in nexibus contr.
Cum capitularitas ecclesie aliquid concedit
vel statuitur per capitulum scribitur
Exemplum bonum nostris successoribus relinqu-
tes libent age volumus opera pietatis et
que errore faciente aliquo a nostris sunt
non bene gesta pariter et in melius refor-
mare. Cum aliquid non bene agit gestum
a predecessoribus in melius reformatur
Caritati consentaneum esse dinoscitur
et exigit talibus rationis ut eorum co-
moda providere studeant et utilitatibus
invigilent earundem qui ab eis emolu-
menta percipiunt et compagnie honores
sponte quod ambiguitatis cuiuslibet remoto
scrupulo si istud et istud fecimus esse
nostre professionem non modicum proficitur.
Prudenti canonica cardinali quod prout
ad implenmint petitionem eidem sui de-
votionem animum devotantes epistola
Ad excitacionem vestram serenitatis que loco
recepimus mandatorum ardentibus desideriis
anhelantes ipsum pro duorum amicorum curri-
culo nostro .. absentandi se facultatem
accepimus qui promptum gerimus animum
sanctitati vestre in hiis et aliis complacere.
Pauper diviti sue devotionis affectum
Quoniam adhuc persistens mundo realiter
ut decret clamatis vos magnus visitare

cum qua erga vos gero devotionis indicia
et perimerie defectum potiore divine
benigna supplens me gaudere sinceris si
gaudetis et ardent cupimus ut vera prima
pectoris incolumitas proveniat. Rogo ut lit-
terali veletis affectum colligere devote mit-
affectum que se nobis non potest proh dolor
ondere operis perfectum. Pro gratia facta
alicui ex causa specialis devotionis
Et si virorum petitiones fidelium suadente
clementia admittat communiter nostra serenitas
maiestatis aliorum tamen preces favorabilius
exaudimus quorum exaudiri gratius sin-
cera quam ad vos gerimus devotio promeretur
Quomodo indicat atque laude ut litteras regra- E
tiatorias regi debeat pro eo impetrare 2621
Libabimus unice circum qui vestre mentis
perspicax oculus et vomis infinitis simo-
nis subtilibus per scrutationis indaginem sacre
aspectum speculatur prout vos melius
scitis cum deceat me referre veritatis co-
tagia relegans virtutum velit colligim
et admodum venatur. Cum itaque cense-
atur esse non modica ad devotarum pre-
cum instancia quelibet se favorabilem
exhibere etsi precantes nullorum adiuti
sunt excellencia meritorum quanto prece-
tis exigentia meriti favorem in verum nec-
at comparare tamen nunquam vobis in aliquo
fuerim obsequutus ex tamen plena cum sepius
me animat et conducat. Rogo ut vestri cum
gratia velitis a domino .. G .. cardinali pre-
sentes impetrare iungentibus id regratietur
domino regi quod me ad suas preces in eius
familiarem et capellanum. Indulgentie concesse pro dedicatione loci
Johannes dei gratia pragensis episcopus univer-
sis fidelibus pro dictis salutem in domino. Of-
ficii sollicitudine pastoralis inducti cu-
ram ad gregis nobis commissi salutem
spectare noscimus. Inde fore studium pro-
visionis vigilancia procurare. Cupientes
igitur ecclesiam beati P.. in tali loco nostre diocesis
congruis honoribus frequentari ut frequenta-
tes ex hoc animarum suarum salutem libe-
ratore domino consequantur. Omnibus vere pe-
nitentibus et confessis qui ipsam ecclesiam
in festo nativitatis domini humiliter et de-
vote visitaverint annuatim singulis annis
nunc dei innixa sibi penitentia misericordia

in domino relaxamus dantes nichilominus plena-
riam facultatem cunctis qui in eadem ecclesia
fidelium animabus ministrarunt publice
verbum dei ut ante natiuitatem xl dies venie
audienti populo valeant in domino indulgere.

De eodem per diocesanum alterius loci.

Bruno dei gratia Olomucensis episcopus vniuersis
Christi fidelibus salutem in domino. Officii solli-
citudine pastoralis induti tenemur ut circa
diuino cultu augmentatur precipue requirit. Cum peticio-
nem dilecti nobis in Christo N. canonici talis
loci de compassione dei misericordia et beate vir-
ginis confisi venerabilis in Christo patris
domini J. Olomucensis episcopi diocesis loci atten-
dente licencia omnibus vere penitentibus et

Sequitur procuratorium.

Sanctissimo in Christo patri domino G. dei gratia
vniuersalis ecclesie summo pontifici et sancti-
tati vestre significo, quod ego in curia vestre sancti-
tatis facio constituo et ordino meum verum
et legitimum procuratorem dominum .. de .. ad impetra-
dum et contradicendum litteras simplices et
legendas graciam et iusticiam continentes ad
conueniendum in iudices et recipiendum et con-
sentiendum in eos et ad narrandum et ad omnia
et singula faciendum que verus et legitimus
procurator facere potest et debet, et que ego facere
possem et deberem si presens essem, dans eidem
procuratori meo plenam et liberam potestatem alium
vel alios procuratores constituendi loco sui
quotienscumque et quandocumque sibi visum fuerit
expedire ad omnia supradicta vel quelibet
predictorum. Ratum et firmum habiturus quicquid
dictus procurator constitutus vel constituti ab eo
meo nomine fecerit vel egerit in premissis et
quolibet premissorum. In cuius rei testimonium etc.

Petitur a papa quod certos annos gratie
concedat ecclesie pro reparacione ipsius.

Ad vestre sanctitatis clemenciam cum fuit expe-
diens tanto confidencius sincera recurrit
deuocio filiorum quanto minus vestre benig-
nitatis clemencia iustis petentibus obsurdescere
consueuit. Inde est quod pietatem vestram
supplicibus precibus exoramus quatenus cum
Wyssegradensis ecclesie venustatis vetustate senio
macerata nouis in pluribus egeat ful-
cimentis vestra dignetur sanctitas que iniuncta
potiorem excedit refragari sibi misericorditer
indulgere ut certos annos gratie
pro anime remedio concedere. Canonici

congreditur per adquisitionem edificiorum
librorum et ornamentorum ipsius ecclesie vale-
at obtinere. Datur facultas N. et libertas absoluendi de [illegible]

Cum sancti regis serenitas clemenciam petentes
fidelium decet fideliter exaudire illorum tamen
supplicibus precibus sue magnitudinis
aures debet inclinare benignius cornibus
venerabilibus condescendere voluntati qui
ad honesta precum dictis responsum ad pii fini-
posti [illegible] implorant gratiam tuicionis et
consensum. Inde est quod nos C. prothono-
tarii consortes vestre incliti Regine Bohemie
precibus inclinati demandi seu ligandi domi-
num [illegible] in tali loco pro remedio anime sue
altari sancti .. absolucionem ab omni excessu
seu quotienscumque [illegible] angelis [illegible] de
ecclesia sancta speciali gratia plenam et liberam con-
cedimus facultatem. Congratulatur patri abbati quod
in dignum sublimatus est in abbate et in [illegible] [illegible]

Salutem et rome perambulata singula exe- D. 21.
quenda. Reuerende domine noui audiui cum [illegible]
sunt plures predicari pro eo [illegible] dilacionis
mee [illegible] amicitie vinculum et si [illegible]
corporeis aspectibus vos [illegible] sim
[illegible] habeo tamen hec ipsa virtutis nobili-
tas ut solo auditu sim diligi faciunt pos-
sessore ita quod ab hiis diligatur carius
quibus reputatur extraneus et quidem
longa terrarum distancia plerumque se in-
gerit cum cum hominis [illegible] caritatis
brachiis ymaginarie amplexantur.
Et cum ista pueri sit amantis affectus
ut aliquid notabile tollare [illegible] in
amicis quem vos et ut credo [illegible]
tate videmini nouit [illegible] quedam nego-
cia temptasse [illegible] potui [illegible] motus diligent-
[illegible] animi sic dextram [illegible] ad
[illegible] quin nobis illud [illegible] in quo
[illegible] primitatis vestre [illegible] ut id cor-
rigatur si potest [illegible] in [illegible]
[illegible] discrecio [illegible]
in primi sollicitudine [illegible] nota [illegible]
que dz esse in omnibus [illegible] Bane [illegible]
[illegible] dicti quod [illegible] refero
[illegible] ut [illegible] audiuisse
quod quendam per Strigonien electum
Canonicatus vos confirmauit si aliquem
Dni [illegible] ne dum ad [illegible]

regimen est professus tamen sit homunculus
quod in Regno Bohemie possidet ordi-
nis vix alicuius etiam nisi non est dignus
Nam cum Abbas potius esse debeat in opere
ac sermone ut exemplo suis subditis doctrine
gregem sibi commissum instruere possit in bono
et amolo ac vindicare vigilem curam et di-
ligentem sollicitudinem gerat de omnibus ut de
officio sibi commisso dignam sit possit reddere
racionem Iste nec sermone fratres erudiret ac
scit caritate [illegible] ex quo forte perficeret cum
forte vicarium habebat Ipse non est sim-
plex ut quid faciendum excogitare indagare
valeat racionem Iste plenus est inmundicia et
frequenter preoccupatus racione extra [illegible] et ubi
alia permittam [illegible] inflatum superbie amplo-
sa [illegible] profert sermonibus amaritudine suffu-
sa scelera et discordie incentiva O bone
Ihesu obtinebit ille in tue [illegible] curia prin-
cipatum qui tal contaminatus est vicio propter
quod illum alium principem lucifer [illegible]
de celesti solio depulit O bone Ihesu Ille
tue templum reget purissime genitricis qui
semper regere [illegible] nouit Certe que inse-
gnabiliare ipsa spes est quod pauci beni-
gno debent alienum O bone Ihesu debuerunt
ne tales petitum discerni virum prem(?) Ab-
batem vel confirmari Certe ut dignus
preficiatur dignioribus non est dignum nec ra-
tio patitur quinimmo repugnat quam inter fortes
ad portandum regiminis honus viri insuffi-
cientibus viribus statuatur Sed forte adista rude-
quod electo nobis per collegium putato con-
firmandus numquam nec petit ut debebatis
liceat denegare cum videatur esse professus qui
multorum iudicio noscitur approbatum Racio
denique concedi posset si concordiam non haberet
Nam si Strigoniensis collegium nobis aliquem
facinorosum putasset nunquid quod ipsum confir-
maretis pecuniabile videtur Immo tantum
esset [illegible] scrutinium diligens de persona
Et si ipse sint nobis vincendi odii fer-
vorem et malignantes et emulos putatis
nonne modo clavis exequi putantium
vota discutere clarum examinare personam et cau-
sam debetis cur eligatur perscrutari Perfecto
quod aurum pro opinabantur plurimi
[illegible] est per examinacionis studium auri-
calcum et quod multi argentum credebant
purissimum stagnum vilissimum est repertum et
qui sinceris [illegible] cantur viciosum [illegible]

prorogatis exemptoribus scrutinium [illegible]
Quare nobis duxi petitibus complendum
quibus si quod factum est valuit comode
stari in [illegible] ipsi claustro preficere per nos
tradendus eidem de persone providentes vene-
rea et discreta quam etatis maturitas
gravitas in qua stabiliat et illustret scien-
ciarum attendentes quod est artium regimen
animarum et in magnum ascendi non debet qui
forma discipuli non assumpsit In dilectionis
affectus ostenditur si non est promotum
nec turbet conducit et que locus et honestus se
Salutem et quidquid mei fati alcam(?) gloriosis 2019
conquirimus tollare Quanto mentis
ardore cupimus ut ad dignitatis gradum
promoveremini pociorem et Regalis Cone
sciunt notarium et fuor sit agnoscere mutue
caritatis Quanto dolore quanta comperitur
latus sum in sacra persona [illegible] alium
et ut vix fateri indignum omni penitus
dignitate assumptum fuisse Strigoniensis
Ecclesie in Abbatem et quas per Abbati
tuissimi testes sunt littere et mee quas sunt
canstati [illegible] dilectissimi Nam illum
quo erga tuos dilacio affectu ut magis
communicatus fuisset eos in statu licet
prospero permanere si desiderium et gaudium
quos continuis augeri successibus et re-
mouet alterius exultari et conturbari
non modicum sicut tua racio ipsius magnificari
exigit sicut per pluribus corde optatur ut honore
prefulgerent in [illegible] propterea [illegible] aliquis
casus impedit ne valeamus prolongari Sed
quamvis forte possent excogitare contra-
ria quibus nos impedimus ad claustri
regimen pront arduitatibus desiderijs gestie-
bam non est assumptus opinor et credo
quod hec opinio non sit fallax quod sola illa
in luctabiles fati pie quod in iis [illegible]
procul dubio maximus [illegible] cum
mortalium nemo sit resistere cunctis vir-
tutes mitis [illegible] in sensibilis [illegible]
impedimento fuit ne vos erigeremini Stra-
gonien ecclesie in pastorem prefatum ne
utiliorem personam magis per [illegible] magis
aptam [illegible] ac videre valerent [illegible]
denique est prefatum ut mentes clarum
in vidie [illegible] veneno et si forte pro
miserint vel [illegible] darent vos tu volu-
erint eligere [illegible] denique prefatum ut in-

audientis odium fervor qui me erga claustro et eorum. Unde decet placendus animos eorum ipsos attrahente ne absondet, etiam videntur aliquid ingruisse tot prosperis subiectum. Unius de ingrati fati constellatio a parte Clementis olim tu summi pontificis et aliorum pietati clementibus antiquo quod fuit donata etiam ampla Cardinalibus ad esset stabilitas inter tot papales viros quos vinde totiens cardinales cum clerice qui apostolice sedi preesset odium cammino succensi habuissent, in vobis tamen vivibus titillati et intronizant propria tam toties expertum fore quam omni penitus urbanitate carente. Princeps et alumne quibus et potestas cedis cluditur tam vitam prospera mundi machina plures essent de quo aliquo potuissent ordinacionibus utiliter providere, per quem de innata pontificaret prinpri rectitudini hominem pauperem pauperis recondendum sub obscuro in regali pietatis apicem erexerint. Non aliter ac si quis in dolium dominice refertam supellectile et pretiosi plenam thezauri introducens atque ut assumeret que placeret et ipse repudiaret argentum respiceret perigium aliquam caperet racimatas reiceret preciet purpuram et crocon auferret pannosum linteum in eius capite precipitur. Renatus comonenda non est differre melius integritas nec est perindilis tranquillitatis aliquantulum conciliandi cum totum desuper defluit et archanis nominibus fiat, quidquid rebus agitur in humanis necessario iraundur tanta fractus fortuna ut nimium valent fines eorum fati suam vel initio. Verum hec dixim quod pietas in equalitate dispositus et affectus modicum tantis ut si olim fuistis placidis placidiorum cunctis exhibeatis vos amo de si olim Clementibus vacillabat mobilis hominum clamoribus per suggestionem inducentes nostrum posito secundum ut exorari non potuit saltem fatum pululat vos indigno alieni subiecisse. Capitulum Regi de Strigonii quid animum deviarit revertit et decanus restituatur.

2615

Quanta collusione mandatis vestris in Canonica Strigoniensi allusit etsi recitare non possumus describere quia longa in pedionte materia dabimus pars fiet longa minus et si possum nolo, ne Regina maiestate que ardens antentica maioris ex causa tam insana ad fastidium provocare. Sed quia dolentis cordis est ista pietas ut vel placitam prorumpat rivulos vel in ulla precibus ad eum qui de iniuriis potuit ipsum vindicare, cum Regalis clemencie de hiis que facte sunt in quinque prius in me sibi cum ex mandato vestro in Strigoniensi suum vindictam presumere valeat eorum ut in Strigoniensi quid fecerint et qualiter erga me se gesserint vobis innotescere venerabile. Petiam proprio. Quia ex hoc colligere potitis quantum vos diligant et quanta Regine teneant excellenciam quam pax tamquam precluti et omni creature debent esse subditi propter deum. Venerabilis dominus Albus olim bone memorie vivebat ecclesia in ministrabant ad cuius locum in proximo nominatum fuit assignatus quoniam et prout decebat in aliis et honoribus. Post cuius infelicem obitum ille homo multa plurimum perpetimus et quam nobis mittitur in hiis que pertinent omnibus desumere loci eiusdem venerabilis prior sic me caritatis et benignitate amplexatus sic prosecutus et benivolentia et favore, ut nichil in de Albus morte deperierit sed habundancius sunt singula mi stante. Nunc vero est optime unum ponere extra ad bona conferenda singula. Que claustrum est per carias ne ab hiis sub traherentur quibus ea custodiende comisit deus. Albus paulatim sub trahere incepit cepimus mecum in claustro assidue remanentes. Nam quiz in pellibus penitentibus et natans in aqua in spunda mittebatur quiz mecum quam corporis casus destinabatur vilissimis sunt dealiore pependicum carioro quiz, nam duo modica desolabantur bechala et calabere nimio agrupata stabam propter me intorcos talefaco nolebant apteribus mus aitebant facies et sublimibus meretricibus respiciebant oculis tamquam si essent ardius. Anglisfaro pingimo promitti denuo dominus omnia et plura alia que in scripsi tum rante audienti extanem superiori et dictam esse tacita in videlicet victoria dare cum nos mirere non debamus nichil in

dixit aliud rudendo nisi quod non constabit
ei quod Rex Abbatem quendam prescriptum nota-
rium rogavisset ut in debentibus eius pro-
videre et nolebant inde aliquid ordinare
de villis quibusdam faciens mentionem
dicens tot et tanta subtraxit Ecclesie nostre dominus
Rex ubi sibi potuit suffecisse et non per alios
consumere bona nostra ad que profecto tritus
quam potius stupefactus cum de hospicio quere-
rem volente deo profecto isto viro et languidum
ex intimo titulo tendendo venerabili dicto
Wyssegradiensi obvians in Plathea honorabiliter
sum et rogans quod me congruit in domum suam
quamquam reprehensuissem plurimum sum intro-
ductus et ibidem permanendo recepturus plurima
que me decet abscondere. Nunc vero cum inter
sit Regie clementie suorum familiarium contume-
lias specialiter reprimere flexis genibus duxi sup-
plicandum quatenus hec que michi fecit sunt animadver-
sione condigna puniat et velit mee Regie
castigare maxime cum celsitudini vestre possit
committere qualem sinistri et quedam civitates com-
plices que vos gerunt et gessint voluntarii ex
quorum suum intuitu dum me honorat Wys-
segradiensem decanum hinc de hoc ut me Regie
suis literis reprobatoribus conducatur De eodem
ach et ... rogans ut magistrum h. moneat
de hiis pro quibus eum rogavi 2616

In amaritate cordis et amaritudine mentis
scripta eius prius nobis epistola destinavi in
relatura predicte quantum gravia me scilicet Strigoni-
ensis Canonici gesserint et quibus indigna
Regia observavimus. Olim quidem dum bone
memorie Albertus vixit honoris fac protractabatur
et pariter dabat narra nostra me desiderio
voluntatis. Nunc vero dominus tunc sitim eandem
dominus hic venerabilis prior eiusdem loci qui totius
desiderat esse quam quondam dum in claustro prius
stat in similitudine nostra quod decebat prout
albus prius stat curia magnari Nunc non quia
expediens erat claustro ut idem prior bona ecclesie
conscribi faciat tam ea que in usu domini erunt
quam illa que in villis grangiis et locis aliis
habebantur ne forte subtraheret per aliquem dampnum
aliquod ecclesie in minime exinde opus im-
plere utile sub priore qui suas vices gereret
remanente Sed iste subprior male in me exercuit
vices suas Nam quamquam michi credens pulla
et adhuc perniger iacens in equm balneo
turbulento pene deportabatur a famulo
quem delicatis floribus cum gulosis destinabatur

capens quamquam illius credi nunc tamen duo
modica multo quesita sudore mittebantur
stabula ingenua adsuetam per manere tamen
continuelium calefacta non sunt militares
et licet plenda vel ... et modica tamen
paulatim exin subtrahebantur aliquid ita
quod unum habeam reliquum ex hiis que
non minime servatur Cum ergo non possem
nec deberem predictis consultibus aliquid
substinere subpriorem odii rei sibi fieri deno-
tavi et quod per subtractionem rerum utilium
tanta in licentia dari videbatur Animum
dum putarem in condolere in talibus et me
de maxime fiant castigare in eum potius
talia fieri voluntarie et congaudentem de me-
ris pro substractionibus que fiebant Nam
nichil ad tal .. .. rex ... prudens di-
xit tamen quod sibi non constaret ex quo dominus
Rex rogavisset Abbatem ut in nostra
faciat erogari Sed quod nos metipse pro parte
mea deputatus fuisset Abbatem ut me deberet
honeste in claustro tractare et in necessariis provi-
deri et de villis quibusdam faciens vocas sub-
iunxit tot et tanta subtraxit Ecclesie nostre
dominus Rex ubi sibi potuit suffecisse et non per alios
consumere bona nostra Ad civitatis ergo se convicios
voluntate in Civitate descendi hospicium
quesiturus Sed volente deo qui non relinquit
sperantes in se ille vir omni probitate perspicuus
decanus Wyssegradiensis dedit michi obviam
in Plathea cui singulis que dixi superius
et aliis similibus que scribere non potui repetitis
quod erat factum displicuit et quamquam
plurimum in contrarium renitentem et nolen-
tem penitus me secum me cum eximia gratia
non minus invitis recepit in suam Wyssegradiensem
Eam per maneri tunc ... in fideles plura
que dixerim et scribi quamquam contraria
respuens paciens dolore tactus intrinsecus
ex eo quod contra me taliter est processum
Rogavit vos ex corde et deprecor quatenus contra
dictum subpriorem et suos complices indig-
natione debita Regiam irritare ut se male
fecisse sentiant et Regem que respiciant
verentur De eodem ach et ... rogans ut magistrum
h. moneat de hiis pro quibus eum rogavi
Mente dictata flebili manuque conscripta 2617.
dolenti vestre dominus epistola mittitur et binos
eadem premit fletus lacrimis Cur enim illos fra-
dendos quos non se iungit officium quos
specialis connectit affectio quos dilectionis

gluttinum in unum traduxit et consolidat
unione. Legat ergo unita dualitas et dualis
unitas immota status sui et quod non Stra-
gonia munimine sine vocis organo referre-
tur. Nam precipuam naturam que in prioris
prudencia prope consuetudinem ut solet nascitur
derelicta subsistens inveniendi prudentem de
suo constare dum Rege olim Albati pro-
dum Heinrici expr tunc prime pacienia
porrexisse me cupiente hospicium. Vir ille a
laude dignissimus dns dominus Woyssych
Prage capitulis p plurimum rogavit me
una secum in sua Curia pergere ubi tam
honoris ut in procedium quod ultra mensu-
ram proprius persistitur. Rogantibus domino
Regi suis desiderans fratres mihi se in
scriptis supplicat exorem ut conveniet gra-
ciam subiunxerim in dignacione principis p-
noscere. Ad recommendacionem ea melius
iuvenis in tulerandibus ne forte post istam
tempore in prima. **Rogata magistri vel quod
Graunes priorum canonicus debeat ut
eligatur Graunes in abbatem :—** E 2618?

Etsi vice probitatis industria que primum et
flexibilem sic nos probat ut vota pe-
ticionum pietatis auribus exaudiat, audacie
sumptis spiritibus non formido vestre princi-
palis porrigere et si non presumpsit exigencia
meritorum Desertum cum mea vim suppleat
benignitas ut audivi multociens et in me
ipso similiter sum expertus ita ut in vere no-
bis gra regnancium pedibus condescendens
cunctas pusillanimes favorabiliter et benigne
instant. Igitur supplicavis et suppliciter in suis
cupio attamen ut a Stragonien monas-
terium presidens sit orphanatum pastore indiga
digniorem Regem vim quam tam dominus
Heinricus venerabilis prior eiusdem monasterii
solus in veniatur dignus inter alios discipu-
lus claustri regendum regimen cum sit pro-
vidus et discreta moribusque ornatus ti-
tulis et ad dum Regis sincera nimis apta
maxime si cum ad alios orbis reges ve-
niat destinare pro ipso scribere debeat pri-
Albati et quolibet Stragonie in hac
forma vel si vobis videbitur melius
Sequitur forma litterarum :—
Quia Stragonien ecclesiam cum uni progeni-
tores memorie recolende fundatores fu-
erunt tanto favore prosequimur et amore
ut libenter ubi in vigilet magnificencia
maiestatis huius omnibus que pro honore

videntur cedere ac eciam expedire salubritatis non pos-
sumus nec valemus quin convenien-
tibus oraculis pro tempore, ut ea in aliquo
articulo est posita quam sibi adhiberi
in regimine decet et necesse sit culmen
extendere auxilium et consilium salutare.
Unde cum eius corpus quod sit orbata
pastore et tamen mente solliciti tale ex
patet nec per inatessionis modum sicut
convenit aliquis ad suum regimen eligatur
et dns h prior eiusdem loci sibi fore magis
expediens inter alios suos alumpnos magis
quam convenies videatur sibi inter fratres co-
sistens. Vos universaliter singulos et singu-
lariter universos tenore presencium duximus exoran-
dos quatinus in eundem h. nota una concordi-
ter vota ipsum melius eligere Stragonien
in abbatem facturi nobis rem gratam et
acceptam si concurret in hunc nostris
exoracionibus vobis et eciam vere pro hac in veni
eius priorem clemenciam tunc optime **Regina ad
amicum de impetrando pro me litteras ad
decanum ex parte Regis regnaturis
eo gratulans quod eciam in decanum melioritas** E 2620

Postquam meam vestre scriptis plagi litteras
quas venerabili patri domino Woyssych
decano et Regine secretarius maiestatis et
vestra discrecio destinavit repletum sunt
cor meum ingentis per prosperitate leticie et
in mentis mee medullo leccionis per et exul-
tavis corpus festi tripudii replicacionis leccion-
dei. In ipsis cum zelus pure dilacionis
eminent que nunquam sic occultari pot-
uitque nam sic valet condi amantis per-
tatis in archinio quin se tendet per tempora
et modo per effatum modo vero in apertum
prodeat opus perfectum. Dum ex tempo-
rum tenore et consuetudinem convectum pape
quod nobis poenitentibus et Regulis pre-
minencia culminis eius prerogativa ecclesi-
arum aliquibus se demittentis pro me
dno decano predicto accionis retulit gra-
tum et si vos in eum se viris multa
per cordis affixisset sicut mentis cum tenoris
teneatur in convivium ut nunquam pectore
de penetralibus cordis vestri possit decider-
immensus pectoris dilabatur. Sed quamvis ex
istis blandi me perfundunt gaudia corpus
non minus cedit procul dubio sum hominis.

quod lingua vestre sanctitati nolo dicere ruditatem. Hoc
tamen nullatenus redolent, sed splendidioris
[illegible] sabeam saporis sicut quamquam videtur
imitari [illegible] et tube clangorem altissi-
mum exprimere. Cumque enim sim quod per
experienciam iam cognosco nos arbusta hu-
[illegible] miricas cum [illegible] posse relinquere
et quod sudavas talia nitimini. Ipsa vera
ea [illegible] exprimere. Cumque enim sim quod iam in-
[illegible] aude [illegible] nebula et [illegible] nubes diste-
tas [illegible] copulas ita ut tu [illegible] [illegible] po-
testis contulisse [illegible] melissio et [illegible] con-
[illegible] plures subargutam. Cumque enim sim
quod libellum dedisse [illegible] videmini
[illegible] Rethorice tunis hactenus vos
[illegible] [illegible] et magistris contrahere
cum eloquencie Tulliana adeunt obtinendam
sub [illegible] sponsalicium nuptiarum atten-
dam quod sum [illegible] sibi quod omnibus [illegible] fi-
bula federis annectamini, nullo unquam divor-
cio dividendam, et proficiis que provenerint
michi, nomine grates vobis agens tenore pre-
sencium statuo tenendum quod Alanus vos vibra-
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible]-
[illegible] dum [illegible] amabit dumque [illegible] pa-
scentur [illegible] dum [illegible] [illegible] semper honos
nomenque tuum laudesque manebunt. Petit do-
minus Rex a summo pontifice ut si [illegible] domi-
num Cancellarium eius inveniret cum
hanc exceptionem etc.

Sincere devocionis zelus, qui inter pectoris an-
gusta nobiscum [illegible] suscipit ad singula que
sunt Regie [illegible] placitura quo et remotos
diligimus et diligentes cupimus reverendi Ma-
tris Ecclesie sanctitatem ac specialem fiduciam prestat
nobis ut si aliquid [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] voluntatis [illegible] voluntatis [illegible]
dissimulat et ad speciales [illegible] fidei sue
[illegible] [illegible] dirigendus debeat [illegible] [illegible]-
re. Cum itaque [illegible] [illegible] p. venerabilis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modicum ex
[illegible] maiestati [illegible] illius [illegible]
que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad habenas nostre rei publice moderandas
prebet satis placitum vestre [illegible] simu-
latum et [illegible] sollicitudinis commendabili studio
dum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et que nostre pariunt [illegible] [illegible]-
[illegible] se reddat nobis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de cura [illegible] [illegible] ista [illegible]
[illegible] de causa si vestre sanctitati [illegible] non [illegible]
esse valeat. Licet enim vestra benignitas devocio-
nis nostre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Indicat dominus Rex domino [illegible] benivolencie
et [illegible] sibi auxilium contra ini-
micos suos [illegible] sibi quod ordinare
intenderat nec filius domini Regis cum
filia Regis Francie matrimonialiter iunge-
retur arbitrio eius [illegible] etc.

Quas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] dilacionis [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] debent reputare communia, ita ut [illegible]
[illegible] honoris [illegible] fortune [illegible] acre-
[illegible] totum [illegible] cedat decori alterius, et [illegible] que
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equali forti-
[illegible] [illegible] mutuis auxiliis se in [illegible]
ad [illegible]. Verum tu vos alterutrum ex
[illegible] prosapia [illegible] vobis [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible] caritatis [illegible]
[illegible] et [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] calores amoris vicissitudine re-
[illegible] [illegible] debemus alterutrum et [illegible]
presidiis [illegible]. Unde cum vos ad [illegible]
[illegible] conatus [illegible] [illegible] qui zelo [illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] derogavit et de-
[illegible] [illegible] maiestati, quorum et machi-
nacionibus [illegible] mors [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] animos et no-
strum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible]. Rogamus
vos [illegible] nobis [illegible] [illegible] auxilii [illegible]-
[illegible] [illegible] ut talium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
amplius [illegible] [illegible] ut [illegible]. Ceterum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
nos Regi Francie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
nam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et acceptum
et tu filium et filias [illegible] [illegible] [illegible] li-
[illegible] [illegible] ut [illegible] eisdem Regis filiis
[illegible] [illegible] sibi [illegible] federis [illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible] videbitur [illegible]
[illegible] ordinabit. Excusat se rationabiliter
quod dum sibi non [illegible] et petens quod
sibi devotum debeat [illegible] status
sui et quod ipse valeat [illegible] [illegible] [illegible]

Si nobilitati vestre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliqua vestre [illegible] [illegible] non [illegible]
et ingratitudinis [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
etsi [illegible] [illegible] [illegible] vobis litteras
[illegible] [illegible] [illegible] status [illegible] [illegible]
indigine diligencia [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible], cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
michi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]-
[illegible] in [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] tu [illegible]-
[illegible] fronte se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vobis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et

supplicantes instantius pro munere magno peto eius
quatenus in procurando fallaces fortune volubilitatis
circumspectos que sue feritate tyrannidis im-
pii satri semens infideles infinitis vos agi-
stis in maris molestiis et nimis oppressioni-
bus cruciabant hactenus non adhuc plene
desistit furor eius verbum agat utrumque
sereno nobis arridere incipiat oculo prosperitas
optate letitie dulcedine pro turbacionis prite-
amatore vestro michi literis intimare dignemini
cum primum obtulit se facultas qui calamito-
sis dure sortis iam transnadatis fluctibus
in quibus hucusque fere naufragio cum tabula
sospitate ingeniis corpora semi austri flatu
blando ardente in tranquillum portum faci-
ente domino suum tuseretis excellentissimi
scilicet Regis Bohemie Curia fungens officio
notarie. *Inducit ad fedus amicicie contrahend.*

Ut nos inter animos fortius hinc inde affecti-
bus sincere dilectionis connubia contrahentur
que hoc ordinare debeat participatione nobis
epistola destinatur. Cuius demum fides vallata fir-
missimis argumentis probabilis utrumque nostrum
inducit ut connectamur benivolentie vinculis
spiritalis. Nam et sufficienter dispicitur vera in-
dustria et amicicie fraternitatis indigere ipsum
pertinere intellectum mittentis voluntatem
considerans et in similitudinem iuste peticionis
adiutorium. Licet multiplex et res et rumor ca
multiplicis apparuit fugam possit affectione
ut in altum amoris debeamus connectere vinc-
lum tamen sunt que precaris nos videntur
adhuc inducere bone fidei vel puritas eiusdem
officii paritas et communicatio discipline Re-
gie maiestati habemus. Nam cum duas
excellentia veri amoris confibulet glutino
Regie maiestati habemus Boemie medullitus
suadente fide qua ostendit nos et ego asstrin-
gimur efficacius nequimus nullatenus non debe-
mus complacatio amicicie federe coniungamur
ut sic membrorum per vinculo principalium sua
membra conveniunt et ad eundem tramitis
finem ipsa pariter decurrunt sub similitudine
regulentur. Adeo ut quidem nos impellit
officium notarie qui non sumus pro illos se in-
cionis animum inter easdem diversos existere
quos officii coniungit affinitas qui pignus
nobis Unitas unanimem conglutinant in eandem
discipline ipsum ideo se nobis communio persuadet
qua plebacium officium exercemus. Est enim
illa omni scientie potestas ut cum fratris
amplectitur brachiis caritatis et amoris pro-
pagatur amoris dulcedine quem sibi con-
cordem reddidit qua fungitur disciplina

et cuius videtur cottidie inter prudentes ar-
tifices persona continuatio et effectus quia
sicut fulgentis corporis claritas suo naturaliter
aliter congruit luminose procellens quam primum
efficacium radiorum sic gratum protinus effectu
numero propriam uitate illuminatum parilis
una dicere confederationibus relucenti que
cecitate ignorancie tenebrosa sunt. Hanc igitur
triplici Camerae tamen dignitas apud nos
scilicet et in variam prorumpere notitiam et in
me viro tuum tultore quam affecto in-
timum complectens benivolencie ~~connub~~
connubialis amoris intimacione fibula
tamen ut nos invicem colebimentur
honestatis gracia prodite et caritatis affecti-
bus inposse *Rex Olomucensi Capitulo arguit*
Prelatorum factum de capellano suo cassando
rogans ut eandem cassacionem debeat retrac-
tare et eundem recipere in Canonicum et infra.

Si canterculas attende ac adverte diligen-
ter in eam coronis agmine sumpsit ut
libro proculdubio senciant quod licet
aliqui ante racionem gratis prius debe-
ant obsequi multo tamen forcius vos
decet aliam non renovare viritim que
ad maiestatis peticionem Regie cui glo-
riosum pro excellenti debetur providere
statuistis. Hanc Benium dilectum capella-
num nostrum olim pronunciatorum expressi
Canonice ad vitam intuitionis elegistis
in Stanectenia in Canonicum et in
fratrem. Et pro eo tunc nobis gratias re-
tulimus speciales. Nunc autem prout in vita
in tollentiam sed magis in vita diximus
referendum peticionem nostram quam prius
admisisse fuit qua postea dimissa
contenta in contrarium voluntate ex
nostra ipsius nominacionis titulo privavistis.
Quamobrem mirum nos quam invite caritate
plena alios delectos consulere videamini
procedere vero in actibus et consulte nos
hortamur dieximus et rogamus quatenus
intitulatum nominacionis ipsius ut que decet
rehabilitantes eundem Benium recipere
velitis saltem modo in Canonicum et in
fratrem *Ponitur deprecatione super depositione Regis*
per Sophos quos latebat veritas de eo et contra
dictu eandem proponit ad illos quibus scribit amicando.

Ne figmentis mendorum veritatem vitalis
corrumpat integritas vel taciturnitatis

suffocata silencio delitescat honesti fore
dinoscitur ut magna de quibus ambigitur
secundum quod acta sunt personarum con-
dicio declaratur. Solet enim plerumque de-
testanda negocia veritatis fortuitis colo-
re ut multi multociens aput ignotos a-
probentur ydonei qui post illa que gesserint
enormia sunt merito reprobandi. Presentis igitur
tenore pagine intuitu admodum presentibus
vobis eo tenus duximus declinandum quod
olim Henricus presentis prefate maiestatis mu-
nificenciam dum eundem virum fore pre-
tactum honestum, dum ipsum viri pro-
bi sanitatem credimus, et viris longitudi-
nibus et multis extitit honoribus decora-
tus. Sed ipse tamquam homo qui exinanita
malicia non timuit reperire prunelle venenum
in scandalo prodicionis se immiscens nostre
gerendum magnitudinis terras nostras in manus hos-
tiles prodidit et non modicam secum sum-
me detulit nostre pecunie quantitatem. Unde
quod ea que de ipso promisimus et honesta vir-
tutibus duxit in quantum non duxit negoci-
um omnino intuitu intimus potestis credere
firmiter absque dubitacionis scrupulo alicuius.

Post quam tractatum fuit ea honestas ipsius pete-
tis nuncio et devocionis et fidei quam gerit ad
concedentem et sequitur epistola ista

Licet ad exaudiendas supplicancium peticiones ea quam
professus religio quamplurimum nos inducat-
ur, nimis tamen ut eorum animum peticio-
nibus perfectius honestatis quibus devocius
in sinceritate fides et devocio quam ad nostre gerit
maiestatis culmen nos impellit. Presentis igitur
tenore privilegii notum fieri volumus universis
tam presentibus quam futuris quod consideratis virtutibus
prudencie et discrecionis domini .. Decani predicti ..
intuitu sue respice peticiones quas nobis por-
rexit admittere debeamus et attendentes
sue sinceritatis devocionem et fidei puritatem
quam ad excellenciam nostram gessit hactenus
gerit ad presens et futuris geret prout indubitanter
credimus quibus deservire prodicitur prout
iustitia in diversis quam sepius visum fuit in gratis
nobis obsequiis complacere.

Post forma illis
personis que illius sunt presentibus qui eis
graciam benivole impertitur etc.

Licet nostri celsitudinis culmini ex regio dignitatis
officio favorabiliter condescendere teneatur honestis
supplicacionibus subditorum multo tamen fa-
vorabilius ad illorum preces de sue aures

clemencie inclinare qui nobis grata exhi-
bent obsequia a quibus carius intus
origine summus editi magna et ipsorum cura
et diligencia educati peperint cum dulcore
poscunt repertum singularum exhibita filius in
parte totumque filialis incremento crescat ac
tumulti quoque sinceritatem vel honoris impen-
ditur excellencie genitorum. Unde etc.

Permutacione quarumcumque rerum
facta inter subditos et dominos.

Regalis celsitudinis decora benignitas et
opus in specie gloriosum est universa et singula
sue dicioni subiecta felici regimine guber-
nentur. Quod quidem tunc potissime in-
telligitur effici cum equitate prima et
clemencia prudente sit alterius utitur. Ex-
cellencia principalis ut perpetuam recompen-
sacionis liberalitate quicquid arripuit restitu-
it bona subditorum recepit ubi iusto co-
mutacionis titulo eis competencia restitui-
at et restauret. Ut dum taliter sub sue
sceptru maiestatis nostre prave iniquum
videatur dominium fides et devocio in sub-
ditis augeatur.

Littere patentes de restitu-
cione gracie per offensam amisse.

Mansuetudinis nostre clemencia rigorem in-
nobilis exsuperante iusticia libet illis ig-
noscimus qui perpetue libidinem vel animi
offense reddentur contra se in despectum nostre
culminis provocatum. Inde est quod cum tu in nostre
excessisse nostris excellencie maiestatem
nos tamen tibi de benignitate solita in-
iungimus te ad graciam nostram pristine vote
recipimus, dummodo contracti delicti macu-
lam perfidis exhibicione obsequiorum fecun-
dis abolere.

Claustralibus ut dent
currus ad expedicionem quod sequitur

Cum intendimus saluti patrie ex qua salus dependet
omnium studiosius quilibet teneatur ex opere
quolibet quiescere tamen imo plerumque grauis-
sima subire dispendia, ut evitentur pe-
ricula generalis incommodi que nimia rei
publice perire consueverunt et populum man-
damus quatenus tot currus ad presens expedi-
cione quam ad subsidium regni nostri tutela
facto intendimus nobis in subsidium in quo
nostra caritatis tue submoniri tenemini omnium
preposita debeatis destinare qui presente me-
ntem volumus ac labor perfecti respectu

statum fidelium et expecte. De eodem civibus

[C]um guerrarum turbinibus nobis discrimina
imminere conspicimus, mandamus vobis firmiter et pre-
cise ad expedicionem presentem in qua nobis te-
nemini subsidium impertiri tot pharetras arge-
nti nobis dare iuxte .. peritus debeatis. Item

De peticione littere ad aliquid pro impetrando

[C]onfidencia spei non modice quam de vestra
honestate gerimus nos nobis maxime orta-
mento, ut primum munus libamina nobis
porrigere debeatis, credentes fructuum
ambiguitatis scrupula relegata quod animos
vestros exhibitis favorabiles et ad opera effectum
probitatis vestre promptos assurget. Inde
est quod vos universaliter singulos et quos
tamen attente exquirimus dari et tali re ve-
litis liberaliter providere, quod nobis rem gratam
volo mediam et acceptam si vero vestre ... preit
indubitanter credimus dependis commodis
et proinde vobis volumus in quibuslibet bene-
placitis favorabiliter aspirare. Continens

reformationis concordie facte dominum
Regem et Regem Hungarie etc. 836

[N]os W. dei gracia Rex Boemie etc. tenore
presencium notum fieri cupimus universis quod licet
tum ... gratie vere pacem equitate
suadente stabilire debeamus cum illis tamen
multo firmius debemus pacis et amicicie
federa inviolabiliter observare ipsisque si forte casi-
bus accidentibus sopitam pacis dissidium contigit
studiosius renovare quos nobis sanguinis
immediate unio et amicos conglutinat similiter
... Inde est quod nos cum domino K. Hungarie
Rege illustri consanguineo et affine nostro carissimo
pacem et concordiam que inter nos invicem
gravius dissensionis et scandali lolio fuerat
hactenus viciata inter nos Regna principa-
tus et terras altissimus duximus pretermo re-
formandam. Ut autem pacis concordie
integritas inter nos veniat et perpetuis temporibus
immobilis firmitatis robore solidabitur ex parte
utriusque nostrum prehabite deliberacionis consilio
est statutum pariter et acceptum quod ex parte dicti
Regis Hungarie Rex Carolus vel ipsius con-
siliarii domina A. ducissa de ... etc.
et ex parte nostra dux ... Marchio
Misnensis etc. in octava sancti Michaelis pro-
ximo ventura inter Altenburg et ...
debeant convenire et tunc super restitucione
castri Hungarie quod in manu nunc ...
... super addicendo tantum ... ...

eo prius pax inter nos inita stabilimus et
perpetuis solidetur, quod per quemlibet quod tunc
ab utraque nostrum parte racionabiliter proposi-
ta discrecionis examine ad eos pertinet
arbitrari secundum deum et iusticiam fuerit
promulgandum. Quod si forte prefati domi-
nus non potuerint arbitrari comprome-
ndo negocio pacis inter eos, tunc illi qui adve-
nerint arbitrabuntur et sentenciabunt super
premissis et quolibet premissorum. Et quoniam
pacis debemus providere nostris in impeditas ma-
ioris consilii nostri aliquis inmediatam prese-
cionis impedimentum nos hanc aliquod in
posterum formidare, ne zelo aliarum terrarum ...
h... pax inter nos reformata veniat cu-
mulatur. Idem dominus Rex Hungarie nos cont-
ra affinitate amiciciam ... cum
Rudolfo Comite nunc electo in Regem Ro-
manorum si nostre voluntatis beneplacito et
... suffragatorie precia opis auxilio alte-
rum assistemus ita, ut quandocumque no-
bis necesse fuerit dominus Rex Hungarie contra
quoslibet et maxime contra dictum R. cum omni
sua potencia nobis adiutorium ministrabit
et quociensque eidem Regi Hungarie fuerit oppor-
tunum sibi contra quemlibet cum totis nostre
potencie viribus impendemus subsidium
... Insuper etc. et fideles nostros qui
pene ducatus formidine ad locum conferunt
aliena, idem Rex Hungarie intra suos nulla-
tenus recipiet, et nos etc. Hungaros et fide-
les suos nullatenus receptabimus nec reci-
pi permittemus. Sublimibus Regum dicti

filii domini Regis et Regine epistola

[Q]uoniam nunc per constanti genitoris ... vos
nobis in nostros eventu successorum quod ...
... recenti partu inter nos edidisse filium ..
pro nobis ad gaudium duximus intimandum
in dubitate spei gratis fiducia quod vestra
magnificencia in eodem nuncio manifestius fa-
ciat clarescere indiciis quanto nobis iocundi-
tatis consortabile tripudio in nostre nove prolis
origine sit augmento. De eodem mediocribus

[A]ssumpte nobis de nove prolis ortu leticie
devocione tua sincere participe cupientes .. ad te
mittendum duximus nos nuper peperisse filium
relatu credentes ambiguitate quolibet
procul mota, quod in dicto nuncio eiusdem
et gloriose tua declarabit de novo conspectum
nobis congaudeat in recreatis filii nostri tunc

Scribitur minoribus de eodem etc.

Ad te .. transmittitur nos nomine perpetuo
filium relatum credimus cui quod in
deo .. tua de mirabili fidelitas quantum
dum ponesta filii nativitate vocandum

Regratiatur et grates agit ac in spiritu pro
quodam de capitulo Olomucensi audi-
vit karissimus canonicus archidiaconus Rex ad

Satis grandis laudis meretur premium et
uberes sibi habundant debentur grates
qui iustas preces ad pares ea facit pro
quibus ei premium porrigimus Et longe
magis illis accedit sub quod titulum sibi
qui gratiarum actiones vendicamus plenio-
res qui pro sunt in nostri proposito non dimit-
tit lenitatis in demum et ea que semel
concessit non revocare sed potius stabilire
intendit Hanc pro quod .. admirit petitio
infirmarum recepistis in canonicum et in
fratrem quia recti et competentem grates
vobis referimus copiosas et nostris supplicatio-
nibus condescendere benignius nostrum quoci-
ens ipsis vestra devotio nostre porrexit maiesta-
ti Rursus nimo ulteriores nobis grates posse nos
agere cupimus nisi quia ex relatis fame
disponis varijs relatibus quod dam nobis
quomodo nuper auditum non profecto lauda-
bile sed mirandum quod nos commendande
sic constancie perseverandum cum tamen debitum
collapsum non firmum locum tenet pignem
mutabilis humilis et fluctuantis vite sta-
tus instabilis reminiscitur in exilium relega-
to quod in eodem motivo nostro nostre serenitatis
intuitu factus lenitat adeo quasi dirigentes
velle dictam revocare non attendentes
quam puerile sit quamque ridiculum et maxime
in prelatis voluntatem hanc volubile et me-
tam de liquesita comprimi proposita per momento
Una de causa colligatis iusta vos mo-
nemus attentius ut valeatis discretius
in vicem et in hijs que nostri motivo contrarijs sit
constanter vestra providencia perseveret, eum quod
ipsum recepistis in canonicum et in fratrem atque
stallum assignavit fratres dare velit sub
sigillo ipsius et ea rationis venis et quod
de prebenda sibi providebit cum primitus obti-
nuit per facultas ad quod denique firma premium
in speciem vos in divinam exhortatum Cohortum
ambiguitate qualibet profligata quod si quis huic
nostro beneplacito et petitioni quam cupimus advertu

prevenire temerarijs ausibus contraire pre-
sumpserit a celsitudine commisisse noverit vestre
Regie maiestatis Pueris Villicas ut re-
scitam fratris iure pro debeat molestare

Cum velimus ut quilibet quos nostre clemen-
tie regie maiestas defenderet iure suo et
iusticie papie ipsos in invidiam vestram favore
serenitas et tueri que sui seu predecessores
suorum exigentibus meritis de vestra munificentia
perceperint fidelitati tue districte precipiendo
mandamus quatenus relictam olim Vitconis
de .. in nostris bonis que dicti .. N .. nostra
maiestas contulit non molestes sed permit-
tas eum possidere pacifica pariter ac quiete

Littere vniuersales de petrus commendaticie

Universis et singulis archiepiscopis episcopis alijs
que ecclesiarum prelatis principibus ducibus ne
marchionibus Comitibus Baronibus potesta-
tibus capitaneis Comitatibus et certis alijs
presentes litteras inspecturis W. etc. Salutem
et pacem ad eos per beneplacita voluntatis
Certe spei fiducia credimus et opinionis
colligentes argumento probabilis sunt quam
quod nostre serenitati assistimus Vestra generat
discretio et eius petitionibus animo debeat
patulos exhibere, instant quod nostri gratia in nimium
optatum effectum vos carebit penitus
sed potius opem vos prestamus et operam in
personas ut portum valeant desideratum e-
xitus complementum Inde est quod volut-
tercius duximus exorandos quatinus eum
Franciscum de Alba dilectum militem et fa-
miliarem nostrum exhibitorem presentium in
vestris legacionibus ad Romanam curiam et par-
tes alias procedentem ut in vicinitati sibi a
maiestate nostra metu et timens committit per
sicut valeat secure transire posse tam in rebus
singulis quam persona per omnes regiones di-
stinctus civitates atque provincias plurimum
affectamus, ad Franciscum de petrus commendati-
ciis tam vos requirendos duxit provide
tam in credita quam in vita Facient quod
quidquid ipsi feceritis nostre persone reputabimus
fore factum et tenere volens nostrum ad
equipollentia vel minora cum serenitatem
vestram duximus commendandum etc.

Scribitur de eodem littere speciales

Nobilitati vestre tanto securius dirigimus
vota nostra quanto devoti confidencie plenius
plenioris et indubitanter credimus quod affectum

vrum debitus ducere studiosius ad effectum
Unde est quod vos tenore presencium duximus
attencius exorandum quatenus olim amore
et honoris intuitum .. de Alba dilecti mi-
litis nostri .. cum suis sequacibus procedenti ex-
hibitori presencium velitis de certo conductu
providere. Nam vos religiosi sunt liberali-
ter Ita quod vobis valeamus merito referre
uberrimas gracias et vobis proinde desideriis
condescendat promptius nostre maiestatis cul-
mus cum ipsum duxeritis requirendam

Regi Castelle de facto imperii scribitur et
de negligencia eciam redarguitur.

Ad eandem notitiam tenore presencium duximus
deferendum quod ad generale concilium apud
Lugdunum noviter celebratum nostros solem-
nes duximus nuncios precipuis hiis
que ad imperialem excellenciam spectare
videntur efficaciter et fideliter promovendis
Nam utique ipsa quantum per duxisset ad
exitum et cursum iniciatis fine laudabili
terminassent si nuncii vestri cum eis simul cum
ipsis voluissent, in dictam propriam intervenire
expedivit et declarat, et vestri nostri quod
nobis in imperio competit instancius
et solercius insudare, nec deputat apostoli-
cam ut speravimus prelatis R. comitis
qui imperio cleros sunt potuisset intervenire
sed vestre cordis desidia sicut credimus effec-
tum sortita fuissent. Novit et quod
idem summus pontifex ad vestram munificen-
ciam imperii nuncios mittens quam et nobis
in specialibus sinceris ut cum predicto electo
pacis et concordie mire federe debemus,
Super quo ad electo nuncios bis misit si-
militer speciales complens et cum instanter
quam indirecte et nobiscum debere conveni-
mus et concordare. Et quamvis per dictum
pontificem talibus insistit ...vit et summo
studio a nostro tamen intellexeramus inten-
dimus declinare proposito quam vestris inten-
dentes prefatus vos acipsa cupimus imo
ut valeatis constituere Imperialis culminis
dignitatem vestri liberius erigimus animum
et operam et operam affectamus impendere ad
effectum dummodo sic per vos est dicere sic dicatis
debere cupere et sola pace Regie maies-
tatis vestri ut dicta diceamus negligencia
humani non tollamus nec laudamus tardi-
tatis dispendium non inferret. Set ppsito

quolibet vero sub efficio ad honoris nostri
prosecucione assumpsistis tam certe quam
patitur. Magna certe prompte mores propere
et ad executionem currit veri emolumenti
et comodi prompta manus. Ad quorum sch-
cam certa amicorum nostrorum suspicimus in tanto
tamquam illi qui vestris incognita sortiuntur
successibus et prolatum in contrarium quod absit
non modica detineta et nos proprie qui
tanto graviora sentiremus dispendia quanto
nos accepimus et ipsi nolumus efficacia tamen
maiori et ergo omnia animi cura prosequi
revolucionis quatenus nos debeamus gerere
meam nobis fore sit intimet et que de presen-
tem imperio nostri ad imperium intendet qualiter
ad hanc viam committit proposito se disponat.

Rogat capitulum et abbates Cistercienses ordinis ut
senatui consulant qui per ordinibus suis in generali capitulo tractat.

Venerabiles fratres vestri unanimiter colligimus et expra
[illegible] infallibilis indicio conicitur quod
ordine vestri quem sit inter aliarum religionum
festis multiformis specialis eiusdem splendoris
corruscat prerogativa sicut inter minores conus-
tellas et elegantiae flosculos vernat precipue
lilium nominem dilacem singulari sinceritas nostra
prosequitur opere et ad specialem ordinis in
sanctuarium quia idem ordo in aspectu fundital
bissimi in mensa divine pietatis clemencia si-
as inclinat aures propicius et intra dil-
ecta spem amplius delectatur. Nam ut alia
multa vestra ordinis opera quibus vestri devote relig-
sub pace silenti quasi continetibus assiduis
oculis et eius reddunt eam conditori omnium prelatis
sola misericordie caritatis munificencia preponi
omnia bona coenasti. Vestri se pulcrius immo
laudabiles vigores per omnem et preteritam
virtutum vestram et in illis que in studiosis
laborum angustiis quantis cogitationis animare
servitium prosequendus relevatis. Credimus
sane, immo credulitatis remoto ambiguo
re sentimus quod proprie divinitatis essencie
quo caritate prevaleat digit nos sauciant ta-
rioris. Verum denique tantam rei quam simi
videtur esse capitulo quam potius fides ipsi sanctis
ut quod ipse mortalium fragilitas labe con-
tingunta pecti tamquam qui deinceps ex
auditur redemptoris quoniam nos per operam
comiter primos honestatis perfugimus in pignibus
et viti tamen quam redimentis acquireret et quam
de spinis manibus appendimus multorum perigri-
bus extorqueret. vos devocius exoramus

quibus nos cum consorte nostra inclita Regina Bohemie
dedicamus in commemoratione mortuorum fra-
tres vestros et nobis deo preces in capitulo vestro porri-
gi statuatis, ut quod meritis nequimus, meritis ma-
rum intercessionum suffragiis assequi valeamus
et sincere devotionis constantiam circa vestri ordinis feli-
citatem nostra quam serenitas continua suscipiat in-
crementa. *Civibus qui solvere debent collectam*

Non sicut nostra serenitas non modicum admi-
ratus pluries requisiti collectam vobis impositam
in terminis expositis mandatum nostrum temere
contempnentes. Quia de causa cum propter Regum con-
temptoribus [illegible] sit pena, ut eius metu
saltem voluntate [illegible] cogantur [illegible]
debitum ad effectum vobis precipiendo mandamus
firmiter et districte quatenus festo proximo futuro
ad solvendum et assignandum camere nostre dictam col-
lectam venire Pragam nullatenus postponatis
sicut rerum vestrarum dispendium et iram et
indignacionem nostram cupitis evitare.

Districte vobis precipiendo mandamus quatenus infra quin-
dena proxima futura cum collecta nobis imposita ve-
nire Pragam nullatenus omittatis sicut rerum
vestrarum dispendium et iram et indignacionem nostram cupi-
tis evitare, quia [illegible] nobis est [illegible] et
[illegible] quod oportet nos pro eo vobis nos-
tras litteras [illegible] *Gratiarum actio Regis
Communitatibus Lumbardie de affectu quem
gerunt ad promocionem Regis Castelle.*

Sinceritatis vestre litteras grato accepit affectu nostre
serenitatis maiestas, et ipsarum continencia plenius
intellecta quodam spiritualis hylaritatis tripudio an-
ima nostra pectoris est repleta, zelum cum pure de-
vocionis quem ad nos geritis Regieque [illegible] ipsis quidem
duplicatur nexibus [illegible]
[illegible] qui pro
Rege Romanorum dum earum tenor [illegible]
culmini vestro cum exaltacione honoris et glorie
domini Illustris Regis Hyspanie [illegible]
[illegible] et ad eius [illegible] ob
reverenciam tam nominis [illegible] gestis ac ge-
stibus anhelare. Quia de causa referentes vobis
graciarum uberes acciones devocionem vestram
volumus singulari dilectione prosequi et simul
ad ea que nobis placitura fuerint [illegible]
sinceritudines respondeatis. Scientes quod predictum
dominum Regem [illegible]
[illegible] ut ad [illegible]
[illegible] imperatoris [illegible]
eligere debeat [illegible] et [illegible]
[illegible] tempestate cum longe [illegible] di-
spendium impleveritque [illegible]
tum et eo maxime quod nos sibi assistere

cupimus et auxiliis dextre suffragium
potencialiter impertiri. *Regine de eodem*

Sinceritatis vestre litteras recepimus predictum
capitum dum earum tenor nos docuit
vos unius suscepisse litteras volentes circa ex-
altacionem honoris et glorie domini Regis ar-
dentibus desideriis anhelantes ut orbi publice
publicatur orbita et obtinere valeat privile-
gium monarchie, ne dum vos ipsi optima
[illegible] exhibere suffragia verum alios ad
idem exortationis inductionibus et inducimus
exortacionibus incitatis. Quia de causa vobis
universis singulis et singulariter universis [illegible]
nos referentes uberes graciarum [illegible]
[illegible] tempestatum cum [illegible] atque
[illegible] dispendia sint [illegible]
non modica [illegible] et eo maxime et

*Premonstratensi [illegible] Capitulo ut statuatur
ut in oracionibus fratrum suorum commemoracio fiat.*

Inter multiplicium curarum fluctibus quibus
nostri cultus in nobilia maiestas domini Regum
gubernaculis [illegible] Italiarum quibus
[illegible] habenas [illegible]
[illegible] suffragetur habilitas ut
ea que [illegible] ac [illegible] nequimus
[illegible] valeamus nequimus [illegible]
[illegible] metitur [illegible]
[illegible] frequentibus in
[illegible] rapacitatibus distrahi [illegible]
[illegible] communi [illegible]
[illegible] fide [illegible] in [illegible] at
modum quibus illum reddere nobis [illegible]
[illegible] regimen [illegible] exiguntur [illegible]
[illegible] et dominia [illegible] dignitatibus
fastigiis principum [illegible] Quamquam
[illegible] licet multipli-
citer multisque modis [illegible] in
stadio [illegible] laborat [illegible]
[illegible] quibus valeat obtineri [illegible]
valet [illegible] assidua [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] artes [illegible]
[illegible] nota [illegible] auribus [illegible]
Unde cum ordo vester [illegible] operibus et
vite laudabilis honestate [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] postulat vos [illegible]
[illegible] quatenus in capitulo vestro statuere
dignemini ut pro nobis et consorte nostra inclita
Regina Bohemie liberisque nostris [illegible]
[illegible] libamina [illegible] vestri
ordinis [illegible] suffra-
gio Regni nostri magnificum [illegible]
[illegible]

tinia suscepit in crenta et circa ip-
tera nre maiestatis devocio que zelo sin-
ceritatis sincere ipse qui desidat vri ordis
sanctitate. Olomucen. Episcopus rogat Olom. capitulum ut magistrum H. recipiat in canonicum et fratrem

Solicitudinis nostre esse dinoscitur officii pas-
toralis ut sincere animi vigilantia illa
que commissa sibi esse presentium fuit preve-
nire debeat. Sunt et eius ecclesie principis
promovere studio quidem in emolumen-
tum ipsius cedere videt et honorem. Sa-
ne nostre solicitudinis rotat intentum
illa precipue materia commendacionis venit
qualiter Olomucen. ecclesia temporibus nostris
florente viris scilicet singularibus predi-
tis et primis decoris ornamentis eg-
regium industria volens sibi valeat pro-
venire ut dum sic studiose suis in
vigilanciis profectibus dum se pro-
fert suis intendimus. Et certe in super
premissis [illegible] non modicum gle.
Cum itaque magister Henricus Regis Boemie
notarius vir utique probitate perspicuus
et honestate decorus scientia [illegible]
ecclesie nostre potest conferre multa
bona ipsius in emergentibus casibus
et articulis pro tempore suo prosilientibus
cuius probitas valeat suffragiorum auxi-
lio [illegible] digni [illegible]
necessarium premissis bene convenit ut tali
viro tamen non debeat sed pocius [illegible]
sue [illegible] Ecclesia Olomucensis admittat.
maxime cum sicut vestram non latet pru-
denciam dominus noster Boemie Rex illustris
ipsum specialis quadam favoris munificencie
benignitate prosequitur et omnibus apparet
quod eidem Regi tanto habetur carior
quanto ei arridet gracius [illegible] principa-
lis. Rogamus vos universos et singulos
attencius inducimus et hortamur quatenus
eundem magistrum H. in fratrem et Canonicum
vestrum dignemini [illegible] recipere [illegible]
[illegible] atque [illegible]

Sequitur Epistola eiusdem de eodem

Tenor discretionis in dulcia quam [illegible]
[illegible] exhi-
bere se prompta [illegible] et admodum
studiosum et dilectus [illegible] sinceritatis qua
specialis prerogativa [illegible]
et accumulat [illegible] proprium volumus

nos induxerunt ut prius ancipitis dubietatis
ambiguo [illegible] vita tulimus [illegible]
tamen collisiones opinionis in fallibilibus ar-
gumento quod aures adhibebit [illegible]
et turbavit ut optati finis exitum [illegible]
inde quod [illegible] vestram attencius [illegible]
et affectuosissime deprecamur quatenus magistrum H.
prothonotarium nostrum cui pro exigencia ma-
iorum nostre maiestatis [illegible]
[illegible] favoris et [illegible] singularis in vestrum
Canonicum et fratrem in ecclesia vestra
[illegible]
[illegible] nichil
gracius nichil acceptabilius [illegible]
[illegible] valeret quam si [illegible]
devote ac obnixius admitteretis voluntate
unanimi optato perfectis complendo ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ quanto prefati prothonotarii
[illegible] aliis [illegible] ca-
[illegible] excellencia nostra repetitur ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
et quanto [illegible] nobis [illegible] duximus
[illegible] porrigendas tanto peticionem quam
pro ipso nunc facimus tanto [illegible]
[illegible] cupimus ad effectum [illegible]
[illegible]

Transmittuntur falcones duci Bavarie

Quoniam illos quibus sincere dilectionis glu-
tinum [illegible]
[illegible] in amore et [illegible]
[illegible] quibus illustres [illegible] sunt soliti io-
cunditatis [illegible] ut nos
metipsos [illegible] duos falcones
qui nobis de Polonia [illegible]
pulchros [illegible] vobis duximus
transmittendos ut [illegible] magnifice-
ncia [illegible] debeat [illegible]
[illegible] frequenter inquietantur [illegible]
qui [illegible]
[illegible]
ignari. Regraciatur quod gaudet de promocione sua et de [illegible] exhibito [illegible] quod ad [illegible] aliquid [illegible]

Exhibitis michi vestra parte [illegible]
[illegible]
[illegible] intellectu [illegible]
[illegible] zelus
[illegible] dilatus [illegible]

Dum ipsorum tenor me docuit exultationis
letitie vos imbibisse quod fastigium inclite
regalis amicitie et in familiarem receptionem
suam excellentie principalis. Et quamvis
in honore non modicam conceperim animi fe-
licitatis amicitiis vestre exhibito munere
rependo regi carioris affectum diu pluribus
monentibus in faciem dum exaluisti po-
tius ipse consilii procella me potentem
incedere famulatum ut sic tamen valeam
in duce terminos et modum custodire etiam
quibus de fortune manibus presentis
opum affluentiam posse pape et facultatum
exuberantia faciunt. Nunc vobis
[illegible] adhuc [illegible] ubi [illegible] actiones et
provide ob [illegible] vos [illegible] me a
[illegible] plurima [illegible] Sepius et [illegible]
[illegible] cuncta me factura [illegible] postea quod
dixistis qui et australis aure placiditas
sua [illegible] non potuit [illegible] vestibus
nec aquilonaris flatus [illegible] eterno
[illegible] cum [illegible] vocatorum [illegible]
oblectationibus maiorem animi [illegible]
[illegible] consistimus et cordis [illegible]
[illegible] nemorosis constituta esset in saltibus
devoto sincere scribentis **Italicus Augustino**
[illegible] titulis [illegible] magnificus ergo
ipsum [illegible] benivolentia [illegible] dicere [illegible]

Neminem suffecisse pro magna parte [illegible]
titulo et [illegible] dignitatem titulo [illegible]
divino [illegible] nunc vestris nobis litteras
[illegible] Scitis nos nunc [illegible]
[illegible] titulo vestro sub taciturnitate p-
[illegible] nostris minimum litteras determinavimus
[illegible] Cum tamen [illegible] plurium [illegible]
tum et [illegible] domino [illegible] magnifice-
ciam [illegible] pagina [illegible] nos [illegible]
[illegible] in salutationis limite titu-
lari [illegible] nos vestra [illegible] noluit [illegible]
[illegible] ab [illegible] fastigii dignitate et si nos
eodem honore [illegible] minime [illegible]
[illegible] aut dicitis vos credere nobis derogatum
fore apud vestre [illegible] maiestatem
et quod [illegible] nec [illegible] possunt
contra vos detractionis [illegible]
[illegible] nos [illegible] sinistris [illegible]
[illegible] valeat se [illegible] quod
vos melius scitis utrum apud nos ta-
lis sint vestri derogatio. De eo [illegible]

[illegible] quod si [illegible] super aliquo ex
quo vestra excellentia sit offensa oportuit
sic nos facere de aliorum principum placito
aliter non sentimus [illegible] fomite
et malivolentie [illegible] quo vos [illegible]
videmini [illegible] in vestra [illegible]
[illegible] respondisse. Verum tamen nolli
[illegible] tu nos [illegible] ubicumque [illegible]
[illegible] continue fatigatos nullius
momenti tales [illegible] quod [illegible]
[illegible] protulit [illegible] Ad id demum
quod [illegible] causa [illegible] vos esse
[illegible] petitis [illegible] taliter duximus
[illegible] quod nec [illegible] in [illegible]
que forte pro nobis sustinuistis ut aliquid
[illegible] vobis [illegible] in [illegible]
[illegible] nobis [illegible]
[illegible] Et si nobis vellet [illegible]
amicitie [illegible] tunc et [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
quod gratis [illegible] vos [illegible] liberaliter
[illegible] honoraret. Alias autem si
[illegible] vestris existere si nos [illegible]
[illegible] cura nil [illegible]
[illegible] maiestate. Verum nolumus ut decet
ut [illegible] vestro [illegible] consort-
[illegible] qui nos [illegible] de
[illegible] **[illegible] ut [illegible] propter**
Vestri [illegible] illa que incepit
effectum [illegible] ne si [illegible]
ac [illegible] dictatur [illegible]
[illegible] in agendis **Comitatus Ytalie**
[illegible] Regi Castelle [illegible] Rex corro-
[illegible] obtulerunt

Concepte spei fiducia quam de [illegible]
de suffragio domini [illegible] vestri [illegible]
[illegible] corrupta [illegible] in [illegible]
potentatum [illegible] vos non fal-
let [illegible] nunc [illegible]
[illegible] eidem Regi non [illegible] per
auxilii potentiam militaris [illegible]
[illegible] cupimus [illegible] omnibus
que [illegible] reverentiam
[illegible] et [illegible] dignitatis
[illegible] valeat statuere [illegible] que
[illegible] manibus [illegible]
[illegible] iacuit [illegible] desolata.
Et iam dudum [illegible] Ytalie [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] voluntate nulla nobis [illegible]

facta fuit verum in Ytaliam vel alias
nuntium transmittere militum debemus. Sed
licet ad plenum voluntate tenus in dagan-
dum duos viros milites nomine duximus
transmittendos ut de plenis instrumenti bene-
placito vobis referret quem numerum militum
debeamus mittere continuam vobis
gratiarum actiones uberes referentes uberrime
et ceteris aliis in vestris litteris pagina
comprehensis quod in omnibus erga nos
dispositiones animi transmisistis ut nostris vel-
lis obsequiis dare beneplacitum et nostri
nominis gloria ex parte vestra et nunc Sed
tis quod inter omnia eligibilia que mun-
dus continet universis nil gratius nil
acceptabilius reputamus quam quod dicto
regi pro substitutione subsidii oportunum
compendium pro viribus industriam impendi

Sequitur epistola super litteris apparentiis /

Te nullius mendacii suspicionis formida-
re valeas dubitare ad nostrum periculum te
conferre aparentiam deduximus presentis
Ita ut ad nos secure venire stare in-
bitum et ad propria remeare valeas sal-
vis rebus tuis et persona. Committentes
tibi super fidem vere regie maiestatis
quod in veniendo ad nos standoque nobiscum
ad propria remeando nullum preiudicium ex
parte nostra per nos vel per nostros inferre
ullumque periculum imminebit. In cuius
aparentiationis et promissionis nostre tes-
timonium etc. Item rogat dominus
Rex magistrum ordinis predicatorum to-
tumque capitulum eius applaudendo ut statuat
in capitulo quod in eorum orationibus pro rege

Reverendo in Christo patri fratri magistro ordinis
predicatorum diffinitoribus et universis fratribus
in capitulo apud Bononie celebrando
convenientibus Rex salutem et paratam ad
omnia voluntatem. Quia ad augmentum fue-
runt ordinis et honorem firmiter credi-
mus et ambiguitate remota qualibet
dicto tenemus quod licet de nunc nos-
tris dispositio immutabilis perseveret in
eo tamen frustra non sunt [illegible]
[illegible] pre non delibera [illegible] contende-
rent quin ad devotam [illegible] vestra
pre animo [illegible] intimamus supplicacio-
nem vestram [illegible] et caritati [illegible]

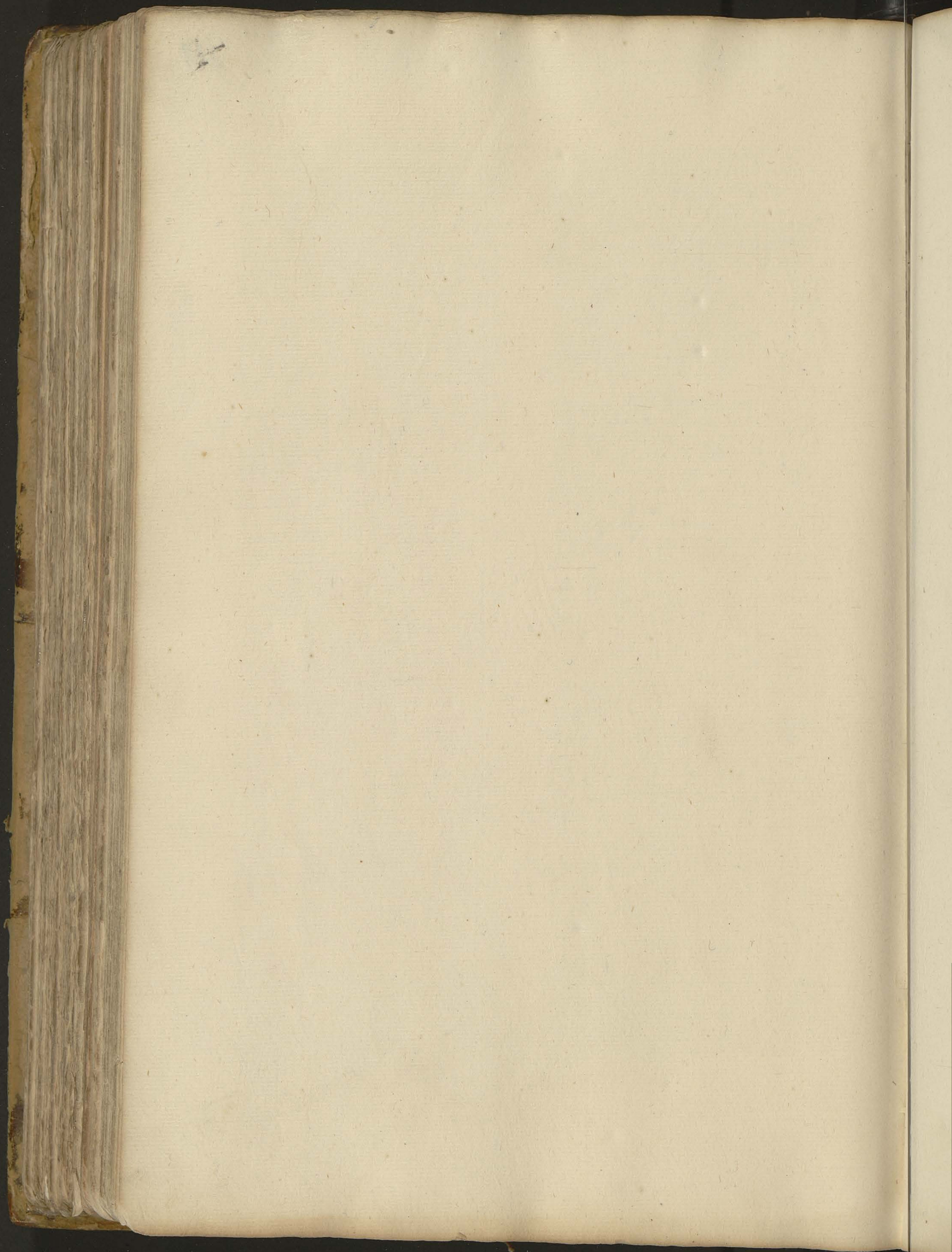
complacat vestri libamen affectus. Hinc
est quod caula fidei antiquitus orna-
mentum attendebat pontificalis etiam
tamen [illegible]. Hinc est quod ipsa
unitas [illegible] ordinis perpetuo [illegible]
suos instruxit [illegible] sulpsit [illegible]
clementie primi patris. Hinc est quod hodie
pretium laudabilium religionis habitus
universalis ecclesie secularis pretiamibus efla-
gitat [illegible] sed [illegible] non dubi-
tamus ullatenus quod ordinum ceterorum
pacis [illegible] exaudiat deus. Indubitabilis
tamen nobis dictat opinio quod [illegible]
[illegible] quos [illegible]
fundit cottidie. ordo vester primus pre-
[illegible] cum alio habitu per
orbis orbitam [illegible] propagatum [illegible]
[illegible] talis. Quos [illegible]
[illegible] fortitudinis [illegible] ut [illegible]
adversa temptationum [illegible] valide
non [illegible]. Cui mirabilis deum gra-
tie [illegible] ministeria erogatum [illegible]
in lingue [illegible] spiritus [illegible]
[illegible] celesti reficit [illegible]
[illegible] et ardorem [illegible] caritatem [illegible]
[illegible]. Rerum [illegible] humilitas
[illegible] a quo [illegible] vincitur. ut
in [illegible] temporibus [illegible]
Cum [illegible] in [illegible] de ordine vestro [illegible]
animus [illegible]. Et [illegible] non
possumus [illegible]
[illegible] fragili [illegible] ali-
quando [illegible]. Recurrimus [illegible]
in [illegible] super hoc auxilium [illegible]
Una de causis vos universaliter [illegible]
et [illegible] vestros affectuosius duxi-
mus [illegible] in vestro [illegible]
capitulo [illegible] vobis [illegible] nostri
ac [illegible] vestris [illegible] libera
[illegible] ut si cum [illegible]
ad [illegible] tramite [illegible]
si [illegible] que sunt [illegible]
vestris [illegible] intercessionibus [illegible]
[illegible] dignetur nobis [illegible]
de [illegible] sed [illegible]
stabiliat et gubernet. Preterea [illegible]
[illegible] et [illegible] nullus debeat
[illegible] fidem credulam adhibere [illegible]
quia in [illegible] relatibus [illegible] mendacium

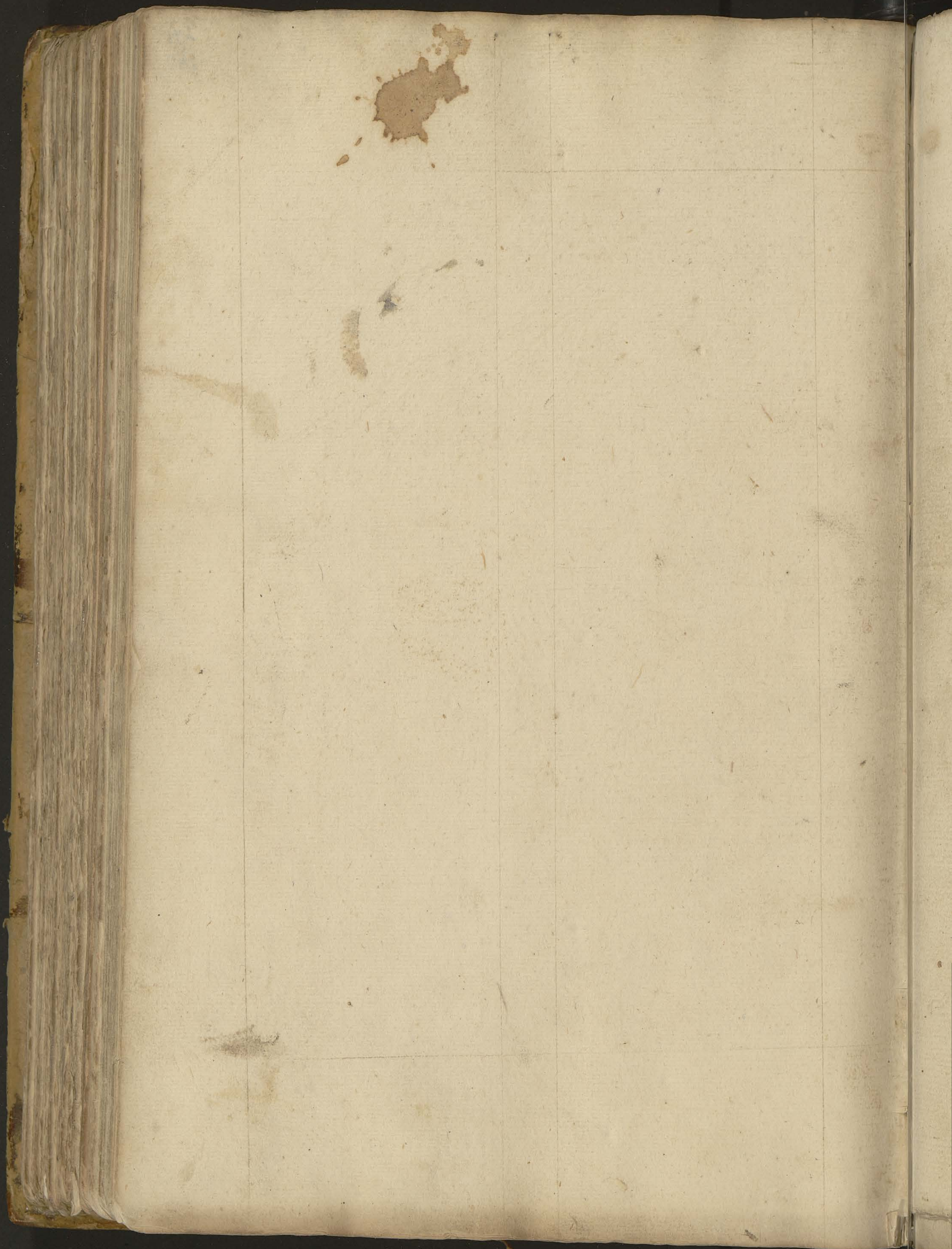
cementa finguntur, tum quia suspicio
ex typo incandentis odii, et zelo emulaci-
onis inique nasci multociens consueuit. ro-
gamus attencius quatenus si contra discretum
virum fratrem Alium prouincialem polonie
delatum sit aliquid vel obiectum. cre-
dere nolitis ullatenus cum nobis constet et
luce clarius quod idem frater homo sit
opinionis clare bone et honestatis, etiam ap-
probare. et quod si quid iniungitur contra
ipsum propter aliud nullum fiat. nisi quia se pal-
mis tum honoris et honestate ordinis ve-
stris beneplacitis coaptauit.

Sequitur epistola ad predicatores prouinciales

Racionis discussione colligimus et opi-
nionum invariabilis iudicio cognitum. quod
ordinem vestrum qui sit inter ceterarum religi-
onum multiplices titulos prerogatiue spe-
cialis splendore coruscat. velud cum inter mi-
noris venustatis et elegancie flosculos
verus perfulget lilium novitatis dilatione
singulari. primus rex opifex propagauit
et ad perdulce ordinis in stancia quam idem
ordo a sponso altissimi antecepit dulce clemen-
cie ac pietatis suas deflectit aures propensi-
ores dilectionis premium per amplius et pro-
fectibus delectantes. Ad cuius graciam com-
parandam, licet multiplicare multisque
modis. tamen tamen in theorica vite salus
curiosa solitudo laboret. plurimisque pro-
ponunt quibus nolunt obtinere. Multum
tamen valet deprecacio iusti assidua que
pia et aliorum despicia obtinuit. Cum per
excellenciam viri sine offendiculo arces
celestes transcendens pia mortalium vota
diuinis auribus perfert et insinuat. Unde
cum ipse mortalium fragilitas labe tha-
befacta peccati tanquam que deum nunc ex-
audiri non possit a redemptore graciam
conetur per viros honestatis prerogatiuos
in singulis et virtutum cura redimitos
acquirere et quia de ipsius manibus assi-
duis, insteriis precaminibus extergere
Quare de tempore vos vniuersaliter singulos
et singulariter vniuersos affectuosius duximus
deprecandos, quatenus in vestro statuere velitis
capitulo, ut pro domino N. viro et
carissimo domino et marito Incliti Bohemie
Rege ac pro nobis ex recalcitrancium tua
prem fundantur libamina summo a[?]
conditori, ut si cum protinus eo

ipsum a via rectitudinis deuiantes vestris intercessionibus anxiorem lenitatis
instruere dignetur nobis peccatorum veniam de-
num remittendo. Et et regni viri gubernacula in pacis unione conse-
fibulans felicem processum prouentibus stabiliat
et gubernet. consultis (?) exco sue manus de-
uoto. quod zelo emulacionis preciose pre-
sumi despexit vestri ordinis sanctitatem

In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen. Divinum et sanctum presidium
supplici invocacione confisus. Serenissime princeps excellentissime et Auguste
prestantissime quoque patres et domini. Reverendi presules et prelati. Egregii
doctores et magistri. Illustrissimi eciam duces. Excelsi comites magnifici
proceres et barones. Ceterique viri et domini mihi memorandi. Ut mee modicitatis
conceptui eloquium tam sacratissimo cetui clarius innotescat / dicendorum
occurrit principio proponendum illud quod legitur in epistola prima ad Romanos sexto capitulo sci-
licet / destruatur corpus peccati / scribitur ad Romanos vi° capitulo et themate
in epistola dominicali / quia dampnosum quam periculosum / quod intantum videlicet perversis
non obstare principiis / ex dictis clarent philosophorum principis Aristotelis / qui in primo
libro de celo et mundo quod parvus error in principio maximus est in fine /
Dampnabilius autem apparet ubi periculosius est errasse et difficilius est corrigi.
Unde quod comprimendi sunt heretici ac hereses et errores in suis primordiis ex-
tirpandi nos docet inclitus doctor Jeronimus in libro de composicione catholice
fidei ita dicens / resecande sunt putride carnes a corpore ne totum corpus
intereat vel putrescat / scabiosa ovis repellenda est a caulis / ne totus
grex pereat. prius removendus ignis ad domo ne tota ardeat. Arrius in
Alexandria una scintilla fuit. Sed quoniam non statim oppressa est penitus
totum mundum eius flamma depopulata est / Certe non minus malus quam
Arrius sed multo peior eciam quod Sabellius qui fidem catholicam Christi funda-
ta sanguine triumphis victoriosissimis martirum defensatam
et tantis tamque preclaris sanctorum doctrinis illuminatam presumit suis pravis atque
perversis cogitacionibus aut fantasiis adinvencionibus denigrare / talibus est
oportet resistere. Tales hereticos necesse est comprimere / et dampnare / Unde respectu
cuiuslibet talis heretici obstinati propositum / quod destruendum est corpus peccati / Circa
quod considerandum iuxta patrum sacras tradiciones quod aliqua sunt peccata sibi
invicem adversa / aliqua sibi invicem sunt connexa / aliqua sunt aliorum ut rami
et membra / aliqua sunt aliorum ut radices vel capita / Sunt eciam hec ceterorum ut
congeries seu corpora. Sed que illa sunt pessima censenda. quibus peccatum
crevit vel pluri. Unde quamvis recte racionis consilio cuncta sunt omnia mihi
visibus detestanda. potissima tamen illa que capitis vel radicis aut corporis
vicem dicere probantur corpus peccati / quoniam quanto in illis maior viget
aut efficacior ad nocendum pernicies. tanto citius sunt celerius et acrius anti-
doti oportunis et acutioribus remediis extirpanda et penitus extinguenda. Sunt
vero inter cuncta peccata non minus primo manus apparet scelus execrabilis
scismatis inveterati. Ideo primo eciam respectu premissi destruatur corpus peccati
scismatis. Nam ex longa diuturnitate execrandi scismatis certe mihi fideles poterunt acci-
pere / Nam longa diuturnitate. Dissensiones evenerunt abhominabiles symonie. heresum et errorum multiplici-
ssime dissensiones evenerunt confusiones tocius cleri et multi pullularunt oppres-
tate sunt crimine evenerunt confusiones tocius cleri et multi pullularunt oppressa
bona populi christiani. Et certe mirum quam istud execrabile scisma et
corpus et congeries tocius desolacionis fidei catholice quidnam insitu-
tum ve aut sanctum esse potuit ubi scisma tam perniciosum tante lege precep-
torum opposuit. Cum ut ait Boecius secundo sicud in unitate et pace fidelium sunt
tutus est locus dei sic in scismate et dissensione christianorum locum fieri diabolo
manifestum est. Nam scisma est origo subversionis fomes heresum et nutri-
mentum omnium scandalorum / Unitatis pacis et pacis turbato federe litibus et iurgiis

liberum indulget arbitrium. Ad preda cupiditas extenditur, iniuriandi licencia diffunditur, fidelitatis redibus aperitur, ius anime de medio tollitur, pati contra libertatis
sententia iniuria, et inducitur calumnias servitutis. Imperat census et kancce
// prescripta dominatur oppressores et impetus et dominatus ~~prescripta~~ concordia omnis reli
- gionis et sanctitatis relegantur edicta. Considerate clementissimi domini dimittere pet
pestifero scismate quot apparuerint heresis, quot impunes remanserunt sceleri, quot fuerunt dirupte et spoliate cenobia, quot oppresse [illegible], quot delapse religiones, // Verbo
quot evenerunt confusiones ruinosi et quot strages in populo christiano. Attendite
quesso dei cetera christi sponsum fidelium matre qualiter dictum sit data corrupti
sub cuius clamis vocatur ecclesie cuius censuras formidat cuius immunitates
defendit, immo verius quis non offendit cuius non invadit cuius contra eius nomen
audiat violentas manus apponere in sponsam ihesu christi. Diripiunt dissipantur
salvatoris et martirum sacratissimo sanguine partabona clericorum pauperum et
peregrinorum viatica. Conspiciunt abhominacionem desolacionis allata esse in
templo domini indestructam fidei et confusionem apud christianum, inexpressibile omnibus
dura et tormentis sortis piissimi redemptoris. Et minor est factum qua fuerit
in christi martiribus crudelis persecucio tirannorum, quia illi puniebat corpora, sed in scismate
anime puniuntur, effundebatur sanguis, sed in scismate orthodoxa confunditur
// salus fides, illa persecucio fuit multis ~~[illegible]~~, istud scisma fuit multis interitus, tirannis
sevientibus fides crevit, sed in scismate fides periit. Sub tirannorum rabie aucta
est primitiva ecclesia sed in scismate catholica est confusa. Quam portabunt ignorantes
sed in scismate perit multis sacramentis et sancta. Sub tirannis crescebat in seculo ad
palma ~~corona~~. Sub scismate venerunt heretici symoniaci et ypocrite adfluunt
ecclesie et fiunt. Sub tirannis augebant in sanctis merita. Sub scismate aucta sunt
scelera atque flagicia. Nam in isto execrabili scismate procurante facta est christianis
// iniqua veritas ~~[illegible]~~ fides adversa, karitas odiosa, spes perdita, iusticia contraria,
fortitudo non nisi adversa, temperancia simulata, prudencia subdola, humilitas ficta,
equitas falsa, paciencia nulla, conscientia prava, intencio precisa, devocio ~~[illegible]~~
fatua, mansuetudo abiecta, religio spreta, diligencia neglecta, patrimonium commixta,
obediencia nulla, et in summis dura. Facta est amaritudine ecclesia est repleta.
Dum cum tirannum opprimunt heretici invadunt symoniaci spoliant et scismatici lacerant // lex pl
O deceptum lacessitum populum christianum ita indurato scismate ita quasi omnibus ~~[illegible]~~ consensu
et labefactum. O christi naviculam circumdatam tanto tempore ~~[illegible]~~ nunc ~~[illegible]~~ nunc // insertibus
clauserunt in scopulis, nunc aliis adversissimis tempestatibus actam. O petri cimba si
// regi sunt te ~~regis fine det~~ pater pius in que pirate ~~pirate~~ impii te traxerunt, et quibus
te in rupibus te locarunt. O piissimum populum christianum que fidelis devocio semper tanto eo
tedio non provocetur ad lacrimas que certis consua fletus poterit continere
effusa est contencio super principes eorum quorum qui nos errare fecerunt in invio et non
via quia veritatis et pacis non invenerunt, immo verius invenire noluerunt.
Unde venerunt heresis et confusiones in grege petri et ovilis dominici. Ad hoc
extirpandum multo laborarunt reges principes et prelati qui tam salubre tamen
opus necessarium perficere minime potuerunt. Unde rex christi dignissime te gloriosus
sub iste reportamur triumphum, tibi ista perpetua debetur corona et feli
cissima perpetuis temporibus recolenda victoria. Et reparacionis laureata ecclesie
// tum scismaticum inveteratum submoveas, symoniacos compescas, et extirpes
hereticos. Nam vide quanta erit ista perpetua fama et celebris gloria et undi

nisi potest eo iustius quod sanctius quod oportunius quod desiderabilius
quod demum deo acceptius quam scisma nephariu extirpare, libertatem pristine
ecclesiam restituere, symonias extinguere, ac hereses et errores de grege fidelium
destruere et dampnare. Certe nulla res melior nulla sanctior nulla toti orbi
convenientior nulla denique deo acceptior esse potest ad hoc tam sanctum tam pium per
ficiendum opus ~~finiti~~ electus a deo, per deputatus mereris, quia electus in
terris per eos relicte te constituerunt principes, quia imperii electores et papae
ut hereses et errores quos in parte dampnados scimus premambulus imperiali
framea destrueres et dampnares ad tam opus sanctum perficiendum contulit
tibi deus divine deitatis sapientiam, regie maiestatis potentiam, et recte equitatis
iusticiam. Unde inquit altissimus Jeremie primo, ecce dedi verba mea in ore tuo sa
pientiam infundendo, et posui te super gentes et regna potentiam conferendo, ut evel
las et destruas iusticiam exercendo destruas omnes hereses et errores et pre
cipue sive hereticorum obstinatum quo malignitate plura mundi loca peste heretica
sunt infecta, et cuius occasione destructa quam plurima. Hic labor tibi
principi glorioso relictus est, tibi magis incumbit cui datus est ministerio prin
cipatus. Unde exsurge ministrum et catholicum tibi laudes celebrant ut catho
fidei inimicos destruas et ulterius quod feliciter prosperet tibi dignetur con
cedere ... qui est benedictus Amen

Replicat collacio facta per magistrum Jacobum episcopum Laudensem die vi mensis
Julii in sessione publica

Sacrosancta Constantiensis synodus universalis dei ecclesiam representans in spiritu sancto legitime
congregata Serenissimo principi Wladislao Polonie etc Regi Salutem in domino
Tanta hactenus in vobis extitit hodieque viget integritas devotio ac re
verencia ad fidem catholicam et Romanam ecclesiam ut laudes vestras satis ex
plicare nequeamus ... quod in ... oblivioni tradebit, quia tu dilige
et probitate ... acqua ... plurimum ...
sine qua ... sacerdotii religio commode ... non potest, quesiveritis, quot pe
riculis et ... cogitaciones impenderitis et ... similitate libe
ralitate atque clemenciam, quibus tu personis ecclesiasticis usus estis, et illis
maxime quas sedes apostolica ad vos ... meritis ... duxerit
destinandas ... si plurimis magnificis et preclaris gestis referre ... nequeamus,
agimus tamen quantum licet ... ut deus retribuat ... in
sine ... gratias habemus, et conatibus ... reputamus
tu ... prelatos et ... milites ad hoc sacrum concilium destinasti
quorum opera tam magnifica tam laudabilis ... extitit ut ... satis
explicari non potest possit hos quidem diligentes ... regia non solum maies
tatem ac regnum, non solum clerum polonice nacionis, sed omne sacerdocium decorasse
... pro ... probitate et diligencia ... tam oportuna opera
omne fere orbem ... gratiam honore et laude ...
... princeps, verum et si ... opus sit ut ... exhortacionibus
... crescere ... fine, auctoritate ... quam
animum ... constanciam amplius ... exhortamur ...

ut adfelicem prosecucionem desideratissime unionis pacis et quietis tocius populi
xpiani indefesse intendatis / quod non magna (?) hec mora erit ut probabiliter
speramus / Post deposicionem namque Johannis xxiii qui ecclesie prefuit usque ad
tempus prolacionis sentencie qua tandem tantam (?) habuit cessisse etiam suo cessum (?) in eo casu
separatum renunciavit postquam cessione per magistrum karulum demalatestis parte
Angeli Corrario dudum Gregorii xii nominati nunc beato petro (?) cardinalis tempore
celebratam serenissimus Romanorum et Hungarie rex Ytalia profectus est ut ibidem
cum Petro de Luna Benedicto xiii appellato nominato ac serenissimo Rege Ar-
ragonum sanctissime unionis opus concludat / quo pacto adfelicem eleccionem indu-
bitati summi pontificis veniemus / Ceterum cum pro extirpacione heresum in regno
Boemie ut accepimus enormiter pullulancium tamquam mature / usque sinceras
heresum in publica Concilii sessione deputavimus dampnavimus / quamque probi
tatem ... quanto valemus studio observavimus ... / qualis operam cum
serenissimo Boemie rege probe velitis addere pronissime heresis extirpacionem
... delige habitura sit ... magis ... ingratam
... heresum sustine ... posuerimus ... notoria tam graviter et ...
multum in regie maiestatis negociis occupetur / volentes ad hoc cum eadem libe-
ralitate agere ne ad concilium venire teneatur prout alii qui non venerunt
adhuc nostris monicionibus induerunt eidem licenciam gratuitam
et tenore presencium gratum impartimur / Datum Constancie sub sigillo
presidencium m^o cccc^o xv^o ... die Julii

Flem amare dum orienis erat volumus / quod heu dolore dilatata
est plaga et dolor auctus / Dulcis quos fundere tunc insulp-
tissimi comitis venenosa cordi diligente absencia iussit lacrime
renovant. Planctus et fletus quos veluti expressos tuis reddebat
leviter spiritus cardiales secundos ortus acceleravit / Hi interim
sere vires mee luctu assiduo hebetes reminiscate et merores re-
iteranti succurrite / Vos opii dulcesque oculorum fontes teneros
vires vestros quos casibus servatis ultimis et quos nisi rebus
affectu dolendis emittitis uberes rivos pandite Nec desit te
donec fletum sit habundi. Tibi lugeo lugeo tibi quem non
mors sed bis et ter inclusi dimit fors insperatus eventus / Lug
Lugeo tibi tibi lugeo quem immensa plancture et merorum

dictum tu serena visu meo eripuit in nulla. Lugeo tibi quos fuit
tuis amenis delectus verbis et placidissimis argumentis animus
~~spirat latum~~ spirat ~~mortem~~ vitam et bibens optat mori.
Te carissimum carcerem scio non latent nec mente cedunt que ambo(rum)
pectoribus fixa sunt. Prothdolor ubi lepidi de amore tractatus
affatus blanda ubi de arcanis veneris fructibus subloquendo
murmura. Ubi utiles de more benedi(cendi) agendo narratus, ubi
carmines de carminibus agitando alteruter suadebat. Cuius rudis
pectoris opus duri cordis quis adamantinus quis lapideus tot
quibus reperiuntur deliciis animum relatorum lacrimas prohibet. Helas
non hii quibus syrtes rupes cautes et scopuli pro medio asse
hetheum et ceraunia montium vita continuus cultus perhibent.
Pollux. Non hii quibus serpentum ydre tigrides et leene
ubera dederunt alitus. Fidius non illi quibus sinceritate
plenissimis Barganeu capud persi humeris pendens faciem
egit marmoream et rigentem quanto nos animus quibus
sodalitas humanitas et amicitie legalitas imperavit esse
mitibus et tranquillis. O dulcium amorum nostra bibliotecula
que magis conspiratum veneris et cupidinis adulsus [illegible]
et nemorosas nimphas scrutari querulari vatum suspi-
rare et turbare ardenti capax eras flebiles questus meos
tum cithara resonante tum historiarum blandiloquio mitigando
ptatio mea tene nomina et pones nobis in amore subtilis
Flerent heu animo lugubri tui remanente effigies dum te fugi-
tivus abirem. Flerent pii et sepe repetiti ultimi amplexus tu
gene lacrimis humide ora illas bibentia dum oscula fre-
quentaret deinde illud vale ultimum quod semper desiderium
titubat in palatio. Flerent et que bene notavi tua cura
effecta hujus scholaria que hinc disjunctionibus celebrentur

Heu nephas heu scelus non singula sed trina et bina egre lata
dissolucionis amorum gaudia sunt casus Te [egit] tue mesti
scriptum flebo lugeo et tercium flebo mee amari pectoris dampna
deplorans Illa in nona dies fuit mihi quam arbi dolore augeo
qua Barchinonie littora [perfida] descendens et pelagus nigri
dies nostro acuto equitei maria sulcarunt debili ligno scandens
amicis te iam caris lacrimis abiecto tellurem calcare percussit
Hic fateor intollerabilis fuit languor sed maior secunda
Nam optato portu prosperis velis tacto si non extensos
intuebar saltem luminibus te cernebam dum quarum non aderat
inspicere in [tue] amicabiles litteras [scribebant] scribant
Adsunt secunda post illam repente emergens acris ammonicio
que me deiectum fluctibus et procellis recenda omnes exponerem po-
stergam ultra colles et apices tusculanos me transtulit ri-
morum et carbasorum arte respuit. Hec non pusillum angustiarum
aggerem angustiis primis vexit postrema tum in primo tollerandam
Etenim [nunc] si non per libitum ad me tue potuit pagine delabi
epistole non ea propter taliter exculabam […] quamquam prima carum
sine incomodo afflictam animam resolvebam Tercius expendium tercia
peyar stringens ut malis mala addet fortis inquam parvo modo
insistit qui sena nimium sine fine dolentem me cogit urget et
angit Separatus sic dum cogito adductus in suam … dum pre-
terito in tantum terrarum latitudine sic disterminatum dimitti perfide
dulces sermos dulces secundos quos amaritudinum congerebam
mei et felices dies professus Nam dato quod longius a largius
a te vallibus disiungerer tibi tamen mente et corpore vicinior dabar
et saltem Itala tellus erat qua habitabam Nunc vero sine fine
remotus undis quam celi luminibus filius plus quam Barbarica
gentem colo Hic sed in scias sine moribus vir fuit sine
amare nationis Non venerie non amazonie non dyane
non martis non matri amorum cultu habitus femina si mas

Utinam dulcibus careat amplexibus possitque eger consolari et blesso ser-
mone sanatur quibus nisi Italia blandiuntur nymphe cupidinis
tacite fervore absorverunt corpus sicud nephas pulcre et in-
sipidus utque sexus vitam prosequens beluare et flammis
non calens quibus tenerus calebat appollo. Hec nulla mea
alacritas corporis iocunditas et animi nulla sanitas. Sed ut cuncta
exigam amicus luctus meror et fletus.

Ex litteris tuis ad nos nuper allatis optime pater vir quam prestantissime
apte agnovimus tali ~~tali~~, et si, et ceteris que vidimus et que audi-
audivimus ignorare antea non possemus, tum fervens desiderium
tuum ad reintegracionem ecclesie, tum erga nos eximiam caritatem.
Nam ut superiorum temporum argumenta omittamus nos et ad nacionem
nostram dilectis ut accepimus nunc scripsistis et ex tenore verborum
ut affectus tuus perclarus sive erga pacem ecclesie sive ad nostram
ministrorum latere non possit, verumptamen ita existimamus nobis
idcirco potissimum nos scripsisse quod creatore domino nostro papa qui et
ut sit pontifex est tum Italie nacionem sive gloria sive infamia
precipue ad nos pertineat. At consequenter ea tanta debeamus et ardencius
aptare et studiosius ponere ut vestri agat cunctis magis surgimus
racione simus sine nomine quam pertinere. Quod ipsum ut dicat
apud nos reputantes quemadmodum sumus in enarrabili gaudio
perfusi cum in publica sessione summus pater Gregorius noster ecclesiam
ab omnibus approbatam pro danda ecclesie dei pace non solum obtulit
verum eciam sponte et libere intimavit ac voluit ita extremo dolore
sumus affecti cum eius sententia incognita medicanti [illegible] sit quod

-travimus est nulla subsistente causa rationabili probabili ab hic
loca per se electo ab hoc concilio per se vocato cognominius discessisse
Certa quod nichil est amplius quod dicamus nisi quod si non resi-
pverit sciat quod quod dicat primos nos esse appareret primos quod nos
constituimus futuros qui in ipsum et que despendunt vires etiam
et nostram pietatem iniuriam senserunt persequamur. Ceterum de beni-
volentia grata erga nos gestis vestre caritati gratias agimus de
studio vestro ad commune bonum salutatudine urbis in domino commendamus
Rogantes ut et nos quoque qui pace etiam patrem nostrum
aberrantem pace assistatis et patrem a primus maribus
in ceteris procuratius non solum adhortatione quod favoris
vestre et etiam quod facere nos optamus et orationibus erga
deum et consiliis ac directionibus ad nos mittendis prosequentes
admonetis. Vestra distinctio bene florere semper ac prosperis actis optamus
in domino. Scriptum Constantie

Reverendissime in Christo pater et domine Salutem in eo qui pro salute omnium
crucis non horruit subire tormentum. Illud profecto verissimum
est, et eo nil tamen et verum dici potest, vitam scilicet hanc
momentaneam et caducam ad nil aliud hominibus esse datam quam
ut brevi spacio brevique labore ad beatam vitam et eternitatis gloriam
duce deo tamen comitante virtute scilicet demum perveniatur. Quid
possit pertingere quanto nempe ardore mortalium genus appetit de be-
atitudine sanctum illum et divine mentis virum Boetium paululum
contemplemur sic de illo congrue et pulcre loquentem videlicet
hic est cunctis communis amor. Repetunt. que boni fine teneri
quia non aliter durare queat nisi causus rursus amor refluat

Littera missa
cardinali de Ro-
vario

V.

cause que dedit eo. Tu namque hodie vere celo clariori celo
nempe limpidiori patre vere mentis amplexus et cum seclusa
tenebre caligine supna tu et celestia contemplatus deo prorsus inspui
atque mente vndique lumine nedacissime et fallacissime bene tue mentis
altitudine assimilatus ciuibus angelicis super thronis te connexum
sicud pye credimus addidisti Et regni celorum regni nempe omnium
seculorum et cuius non erit finis te semper et felicem incolam
certissime dedicasti Tu ~~—~~ quidem factus es hodie beatus
lignum illud quod plantatum fuit secus decursus aquarum et crassatum
adeo grande fructum dedisti in tempore tuo et in te folia non defluent sicud
Dauidicum illud psallit Tu hodie si quid olim hoste humani generis
suggerente obscurioris vel impure ~~caliginis~~ rubiginis ac deremus
culpe vel macule forsitan contraxisti nunc vnius eximij et inclyti
actus tui fulgore et glorie mutus delevisti Et beatus omne sinceritatem
vt nova fieres confesso ex purgatorium creditur Rursus o amator
dei et hominis dei ista quorum solvit iute est in ecclesia sancta dei
tantis et tamdiu flagellata et iam fere naufragata turbinibus
et procellis per te extincta et ablata sunt bellorum semina que non
modo terram sed vniuersam Europam et intestina fidelium viscera
proch dolor hactenus miserabiliter lacerarunt Adiunctus te amodo dici
non potest a Christi fidelibus quod in pace liberos servabit Iohannem
Certa cernebas plana Sed postea iam tuo ope perfecisti quod ecclesiasticus
imperat dicas Inquirere patrem et principem tecum Nam quod patrem
ipso domino sabaoth tu ~~hodie~~ die ista posse tuo paruuisti
de te potest laudabiliter et in cunctis nature et cunctis ipso firmiter predicari
Et vt verius fateam tu iam corpore sine Verus sanctus et in-
mortalis homo et dominus principibus debebis et patris nuto appel-
lari Vere vt ad sancti Johannis Romanos O quam magna et quam
laudabilia et quam gloriosa ac omnem prorsus humanam laudem ex-
cedentia sunt que de te nunc dicimus sunt Tu nunc sponte

tua intu tuo spec assensu summe deitatis et fidelitatis tue cum magnanimi domini tui
volum demaliteris bonum huius universalis et salutis omnium amatore quod tuus ipse nec
tam spiritus mei cederet et sic quoniam poteras quod pro pace refugit in tuis que ei
parte validissima efficeret et voluntarie tenuisti pacis angelum transmisisti et
1 alt ipse Gabriel et pacis huius nuncius die quarta instantis mensis Julij que
sibi miseras tam sapientissime quam solempnissime et consultissime percomplevit
Gaudemus etenim et letamur quod forsan in ipsa sponsa obviam obvenisti Quod te
inde ff fortunatissimum et felicem si multo adhuc certe feliciorem si dum actus
2 hic in mundo natalibus contigit celebratus tum in hoc sacro concilio illustrissimo
hoc seculi nostri cesare assistente et in maiestate sacro prim et venerabilium prelatorum
maiorum quam principum et magnatum innumerosa multitudine affuisses vidisses
profecto o pater mi pacis assensor pres vix lacrimas ab oculis abstinentes
omnium prelatorum flentes flebiles vos domine seniores cum innoribus medios
cr. ... alie et plebeye passim foris sancti ut que gerebant auscultarent senientes
postposito omni flendi pudore ut omittamus innumerabilem aliorum undique con
fluencium augere pres fletus / et secunda quedam suspiria tua benedictis
nostri eiusmodi poterit continere dum spem future felicissime unionis et pacis
in ipso piano ante oculos ponebant Audisses etiam et miris modis delectatus
esses cum ibi gentem tibi diffusa voce gratias agere tibi quod benediceret et
pro te supplices manus, neclum tollere et beatum te nunc omnis natio faceba
tur omnia tibi admensurata meruimenta vere laudes ac celestis et humane glorie
tue / gaudiose divinum referenda et omnis quottiens sinus omnis natio omnium p
latorum cetus omnis simul principes et magnates et quicunque alii cum sacro
assistunt gracias agimus quas valemus / reliquas deo nostro ille immortalis
glorie uberiori et longe magis copiosa tibi mensura rependat / qua fidelis
deus / qui suo ore prophete ait / Et que procedunt de labijs meis non faciam irrita
Et quoniam manc sacris eius tue concessimisti et custodisti mandata / et quoniam
cognovisti nomen suum proteget ipse te et inde mala tam eius tribulacionum et
eripiet ipse te / et glorificabit te / et longitudine dierum replebit te sicud idem
testatur in psalmo Regi erunt anni tui sicud ~~aurora~~ anima qui non adversum
prius tempestime meditatus es in ipsis sicud cuius ore prophete descriptum est
Gaude igitur o bone Angele dei gaude et letare o conciliator et separator bonorum
nunc primo in virtute et habundancia summe laudis et perfecte glorie tue que
si sit ante propriorum tanta est ut pene celos transcendat et ad chorum te perducat
angelorum et omnis quoniam tibi pastoralis laudabunt et celeberrimo nomen tuus
sempiternas graciis sit actura quoniam non coacta nostra voluntate sed spontaneus
et devotus a nobis qui locum ipsius reciam reputamus Reverendo a prefato serenissimo
et clementissimo cesare nostro et fidelius obediens consilio imperatore efficere potuit
salutem et felicem unionis sancte pacis eidem ipso piano condonasti Et de
medio afflictorum multorum grege dei et redemptos eius eripere pro tamen
tuis modulo voluisti

Sacro generali Constancien. Concilio Reverendissimis
patribus et dominis nostris prestantissimis

Reverendissimi patres et domini nostri prestantissimi Humillima recommendacione
premissa cum absque promptitudine sacram Universalem ecclesie unionem
diu concupitam feliciter attingere cupiamus progressum nostrum a Constancia
usque Narbonam per [illegible] per vestras litteras scripsisse patribus inserere [illegible]
Humilibus supplicantes quatinus nobis parcere dignemini eadem pater vestra si
sepius litteris nostris vos visitaverimus quia donec certa habemus unde
easdem letificare possemus hoc ipsum merito differre decrevimus Reverendissimi
patres ac domini nostri Dudum auspice qui gressus nostros sua benignitate dirigit
reddit sanum et incolumes ante tempus convencionis Narbona applicuimus
Et serenissimus dominus Ferdinandus Rex xv die mensis Augusti videlicet qua
secundum prorogacionem cum Illustrissimo Arragonum Rege venienti
debebat ibidem interesse post cuius adventum prefatus dominus Ferdinandus Rex
sancta qua se gessit affectione ad predictam unionem totis viribus omnem
diligenciam quam potuit fecit tam per ambassiatas quam per nuncios et
litteras pro accelleracione unionis predicte sed et nos nostris laboribus nostris studiis
nostris iuxta ipso et aliis materiam nobis commissam concernentibus peper-
cimus Attamen obstante predicti Arragonum Regis infirmitate qua quam
per plures dies detentus extitit parum commodi huius diligencie produxit
donec prefatus Arragonum Rex sanitati restitutus fuit attulerunt sed
et dominus Rex Arragonum timens ne materia unionis ad difficultatem [illegible]
deliberacionem nostram attendente certos prelatos Narbone propinquos ad se
duxerunt ex eisdem quam scripsit quod Narbonam veniret inter quos mandati
prefati obtemperantes pariter convenerunt domini Archiepiscopi Narbonensis et Tholosanus
Episcopi Biterrensis et [illegible] ac Abbates aliqui et plures alii docti viri
qui dictum mentis sibi [illegible] quo communicare possimus nos nobis
assistunt Et decima die scilicet xv Augusti ad dominum Ferdinandum Regem vene-
runt excepto domino Petro de luna legati solempnes duodecim nisi Epi-
scopi tres milites totidem et doctores [illegible] qui propositionem facta ex parte
dicti Petri de luna nobis magnam spem unionis consequende dedere Hoc
etiam fecit frater Vincentius fama celebris et precipue dicto de luna
quod prefatus dominus Ferdinandus Rex ad maiestatem sua venire proveniat
ut eadem mediis aptis ad unionem consequendam persuadet asserens ipse
frater Vincentius se indubie tenere ipsum de luna ecclesie sancte dei
professione pacem dare velle altissimo vero cuius res agitur dispo-
nente Prefatus dominus Arragonum Rex sanitati fuit restitutus
et a Valencia in qua diu egrotaverat iter arripuit versus Perpi-
gnianum flantibus ventis propiciis et quasi a deo matre nostre accommo-
datis in nocte centum miliaria transfretando ad portum [illegible] per

primanum per quatuor litteras hec que libere dictum applicaunt et die hodierna
debet esse in nostrum primanum de quo omnes gaudere firmiter et merito gaudere
debemus quia optima et intensam per litteras suas et alias ad unionem
ecclesie se affectionem habere ostendit magna est spem unionem conseque-
mur auxilio mediante habemus Ita quod laudetur altissimus omnes qui
sumus separati inherentes concepta unione ecclesie quod ad salutem ad
consolationem et augmentum utriusque dictum significamus Rogamus proinde et
deinceps in prestantissimum ut congaudeatis et precibus devotis altissimo
placando committatis qualiter hanc sacram vel cetera concedat unionem unionem
que sub uno et indubitato pontifice eidem militare possimus et
eterne retributionis meritum acquiremus Vestra regia per vos unitate corroboret
et confirmet ut que sua sunt felicitate et longeve complaceatis Sane
cum accidunt aliorum per que non differemus notificare Scriptum Narbone
Augusti ultima

R. p. v. humiles et Ambassiatores
ja. Archiepiscopus Ebrudunensis et ceteri
Collega

Serenissimo principi Sigismundo dei gratia Romanorum Regi semper Augusto
ac Hungarie Dalmacie Croacie etc. Regi fratri nobis carissimo Ferdinandus
sub eadem gratia Rex Aragonum Sicilie etc. Salutem debitam omni
honore Serenissime princeps frater nobis carissime Serenitatis vestre litteras
hylari fronte recepimus. quarum tenore plenius gratuito animo
intellecto contristati fuimus intimamus quod de infirmitate ac diro nostro
consilio nostris articulis et nos nullis aliis in hoc et intimate fideli consi-
liario et Ambasiatore nostro predicto desubtus legum doctore et nostris
diversis litteris satis plene reddidimus certiores Et licet excellentissime
princeps medici et alii nostri accidentis habentes notitiam recessum nostrum
tam per mare quam per terram nos sine de ptestatoribus dissuaderent di-
versa presentium nostre persone periculosa premendantes Super vero tamen
prestanto dei summi spectato consilio infra ebdomadam sequentem
auxiliante deo quodammodo terminemur videlicet audissimum et
inceptum propositum satum prospere ac presentiam tanti principis vide quod
summe speramus possimus premare quam celeriusque valeat absque alia di-
visione ipsiusti et ut ad vestram primam sine nostre itineris
illa reflectione personaliter nobis conferre Ita firmiter sperantes in deo
cuius nos agimur quod ab omni periculo nos servabit illesos Et etiam
si placet altissimo aliter de nobis disponere nos benedicimus pro tam

Alme redemptori nostro ut credimus acceptissimo famulatu persona et vita
nostram eadem ut victima immolare. Hec quidem serenissime princeps
frater nobis carissime vestre excellencie deducimus ad noticiam quia credi-
bamus intimo regiminis affectu, quatenus pro bono et directione negociorum
si eam Civitatem Narbone attigerit placeat tunc sanctissimo domino
Benedicto pp xiij seu aliis quibuscumque nullo mediante venientibus esse
sacrosancte ecclesie particulari aliqua pre ceteris quamvis nos ibi adesse
mus personaliter ut ex tue domine obsequia ad quod unanimes
hanelamus gerimus et accepimus prosequamur. Et si qua serenissime
princeps frater nobis carissime de Regnis nostris et terris nostris grata vobis
occurrunt nobis fiducialiter intimetis. Datum Valencie sub nostro sigillo
secreto xiiij die Augusti Anno a Nativitate domini Millesimo quadringentesimo xv°

Serenissimo principi Sigismundo dei gratia Romanorum Regi semper Augusto ac
Hungarie Dalmacie Croacie etc Regi fratri nostro carissimo Ferdinandus
eadem gratia Rex Aragonum Sicilie etc Salutem et operum gloriosorum
propositum victoria actu consummare. Serenissime princeps frater nobis
carissime ultimo dicti mensis crepusculo ante horam Completorii
Sabbati recte tendentes viam iter consumare vrat recepimus litteras
vestras aliis novissimis responsivas quarum grossum contextum prelato serenitati
vestre prioribus intimavimus quod die Mercurii proxime transacta mare eo
proposito ingredi ad gaudium Civitatis Valencie accessimus. Sed supervenientes
aura contraria oportuit nos in quibusdam ambulatoriis existentes ad
monasterium vallis matris dei prius ubi proposueramus accedere flectere
iter nostrum et per vigiliam illa nocte ibidem aliquibus expensis celebratis
primus die sequenti ingressi maria, accessus nostros tenuimus exinde et
sine aliqua digressione, maris nulla passione in nos existente hunc
attigimus deo propicio gloriose Et primis gratia exspectante intendimus cras
in lega Civitatis Barchinone prandio sine cena solum assumpto
recedere iter nostrum celeriter quo poterimus maturare ut negocia gloriosissima
que vos et nos elegit flectunt quamvis a cunabulis circa nostri habui-
mus infra, a quibus nulla pericula nulli labores nec alia quevis
contingencia seu sinistra nos retrahent opus complendum, ac vere
et in continuis perficiam labore mature ut gloriosum producatur
et tantum premium et principem actuali visione ut concupivimus
contemplemur. Dominum igitur Serenissime princeps frater nobis carissime
tantis precordiis rogamus vestram serenitatem paciencie admittatis quia in
persone egritudo et indisposicio produxerit hec cum princeps serenissime

fri nobis carissimo que inter maiestatem vestram et augent vtriusque nostrum gloriam
perennis dilectionem verbum et ... cum res agitur caritate vos in-
time et etiam vene vos faciet ... nam ... certos dates in
uni galea i montibus ... xxv die augusti Anno natiuitatis domini
m° cccc xv.

Presentata xxviij die Augusti

Serenissimo principi Sigismundo dei gratia Romanorum regi semper augusto
ac Hungarie Dalmatie Croatie etc. Regi fratri nobis carissimo Fer-
dinandus eadem gratia Rex Aragonum Sicilie etc. Salutem et prosperos cum
honore successus. Serenissime princeps frater nobis carissime excellencia
vestram nolumus ne latere quod hodie die mercurii ... miliaria na-
uigantes venimus in villam qui a liberi dicunt ... in occasu
Aprilium et cum intendissemus ad locum de ... per marinarios
asseritur quod distat a villa Perpiniani ... ventus et plaga illa
est malefida carinis admonita ... [illegible] ... ponimus
... die hinc distare et ... die sabbati ... pro ...
i dispositione prospere ... villa Perpiniani ... ciuitate Datum
i villa ... xxviij die augusti Anno natiuitatis domini m°
cccc xv.

Presentata xxviij augusti

Cedula inclusa in littera domini patriarche Antiocheni ... prescripta

Item sexta die post datam litterarum presentium venit ad regiam
maiestatem quidam famosus doctor in sacra pagina magister Vin-
centius nomine in domo fratrum predicatorum eiusdem ordinis presentibus
Ambasiatoribus concilii et pluribus aliis ... et ... non ... plures
Regni Francie aperte ... conditione in verbo veritatis asseruit
quod status hac est sine mora magna postquam reges predicti con-
venerint ... pax ... dabitur domino ecclesie sancte dei.

generali
Sacro sancte Constantiensi Synodo, in spiritu sancto congregate vniuersalem ecclesiam
representanti. Humilis deuotus filius et Aduocatus Sigismundus dei
gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie Dal. Croatie
etc. rex Reuerenciam filialem cum deuota recommendatione
Sacrosancta Synodus ... in ... Nouit ille qui
... agnouerat qui scrutator est cordium ac ... scrutator

per felicem statum liberum ac securum patrie sue moribus et vita
cum, et cordi prout consueta bona et fide alio fretos diligimus
et ad honorem conservacionem et incrementum ipsius efficaciter aspiramus
et laboriose insudamus, exaltacionem ipsius et sublimacionem patrie ve-
stre semper reputantes, licet interdum immissiones huiusmodi
fiant per angelos malos, scitis tamen quod sathane non igno-
ramus astucias. cavillacionibus ipsius insultum huiusmodi credimus fuit
semper studium inimici. Non ergo putet aliquis quod liber-
tatem jurisdiccionem aut potestatem ecclesiasticam usurpare mi-
nuere vel perturbare velimus aut aliquatenus quomodolibet sed
ordinariam jurisdiccionem et potestatem magis per ecclesiam non impedi-
ant aut contrariari, sed per facto jurisdiccionem propriam vix sufficimus
complere, sed aliena et potissime ecclesiastica usurpare
vellemus, sed alma mater ecclesia que omnibus porrectis ubera
caritatis indefessum affectum erga nos ostendens nulla suppe-
tat de cetero quod erga nos quos per propriam amoris privilegio
dilexit inter ubera sua ut sponsam tamquam filium tenerum adultum
et adnutritum indefesse et optime amplecti et sinu suo
nisi ~~[illegible]~~ sine aliqua dilatione oppetimus unde fit quod quem nos
tedium absencie corporalis quam quantulacumque palma deficerat
sed nec sine cordis intima [illegible] localiter [illegible]
[illegible] ipsius potuimus conati sumus hactenus, [illegible]
per [illegible] et utrisque nos [illegible] officio filialis [illegible]
placeant [illegible] [illegible] nec nulla que fatente malicia
que [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] sine discrimine obiit
dependeat nisi ~~nos~~ [illegible] attingi nequiverunt [illegible]
occasione quomodolibet aut oppositas possent [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] mutui [illegible]
[illegible] allocucione ardorum et nos
diffusum et filialis [illegible] allocucione [illegible] et
[illegible] caritatis ac vos de hiis que ad salutem et
[illegible] communicare possent [illegible] apud
potissime [illegible] sint et unum et [illegible] libertate

et unionis ecclesie diligentia cura universalis orbis nulla preterit
nulla negligit memoria omnium temporum patrum et particularium
conciliorum more eo providentia cuncte consultationis conjungit bonum
statum ubique maxime vestre ecclesie et temporibus summi sacerdotii et
regalis stabili sede nostri gubernationis maxime contra quod ecclesia vobis
concordi vigore temporum confecit et temporum integritatis non indiga re-
liquiarum ecclesie et sicut ecclesia nec de primo non intendit erigere
summi imperio ita summi generali temporum commodo nulla potest [illegible]
ecclesia de iuncta sententia sic minime ipsa vera nos docet quia
ad totius corporis vita imperii persona [illegible] principali accepit
contrahat [illegible] quorum deliberatio [illegible] vobis con-
servavit illud [illegible] successionem [illegible] illud [illegible]
[illegible] suos studii [illegible] custodiri [illegible] sufficientie
integritatem sufficiat vos [illegible] sublimatos
ut divina dispensatione [illegible] et ecclesie principatum
de [illegible] fundamenta super quo omnis edificatio [illegible]
ipso summo angulari lapide [illegible] dominus
christus et ut firma [illegible] respondeat [illegible]
[illegible] gratia [illegible] dona dei [illegible] gratia
[illegible] tribuit [illegible] beneficio [illegible]
et laboribus [illegible] voluntarii [illegible] iudicii
[illegible] et [illegible] clarant [illegible] cum
[illegible] et [illegible] clarudit
[illegible] nos [illegible] ecclesie [illegible]
[illegible] et nos [illegible] ad [illegible] et [illegible] ac
[illegible] tamen
[illegible] principi [illegible] in
[illegible] memorie [illegible]
[illegible] qui sublimat et de [illegible]
[illegible] adversariorum et [illegible]
vobis attingere et [illegible] bonorum [illegible]
[illegible] eternali triumphus et [illegible] prima [illegible]
mittimus [illegible] ut par sit [illegible] et voluntas

Concessiones gratiarum omnium provisionum administrationum et aliorum quibuscumque plurarum salariorum ecclesie

ut iure gaudere libertas et vestre conformitati ac unitati
unita complectat dominus statum universitatis recipiamus et rogamus
solempniter et instanter petimus quatenus remota scandala et pace
attenta qualiter multa spalia sacri imperii etc in statu sunt opprimens
destruenda capite per negligentiam dilacerata sunt etc ut
a planta pedis usque ad verticem non sit in eo sanitas et ut
in ipso universitati dicatur et prudentes collapsa restringi
orata corrigi, ipsa congregari et congregata statum vacare
salarium ecclesie cathedralis ubicumque sub imperio et maiori
de alemania consistentes qui peccata multa salarium ad capitulum
sacri imperii demonstrant aliorum et aliarum dispendiunt meritorio
per communibus litibus et controversiis tam de imperio quam de particulari
regno nostro hungarie que cura vigilanti precavere studemus
aut alia quecumque causa de curia romana per sacri
apostolici palatii sive sacri collegii cardinalium auditorio de causis beneficialibus
specialibus et causis per expensi mote aut movende usque adventum
nostre dicte pie [illegible] et ipsa de constantia cuiuscumque ordinis
et omnes auditores sive iudices et executores quoscumque facient
cause interim penitus suspendendo. Ut allegavimus et observantie
nostre superiori contra vestre [illegible] salubre instantia
recti iudicii [illegible] sunt vel medium tunc introducti
examinentur [illegible] per nos [illegible] nostrum
de constantia et tandem per breve hinc archiepiscopum Coloniensem
principem et [illegible] dominorum electorum doctorum custodum
[illegible] consiliarios et commissarios nostros devotos dilectos
nostre parte exportaturi [illegible] et supplicaturi. Vestre medium
in hiis tamquam iusto et vero [illegible] exaudire [illegible]
[illegible] laborem nostrum reddere speramus. Quo
[illegible] matures [illegible] diffusus animus et affectus
patet karissimi [illegible] [illegible] singulari
peculiaritate nostro ~~[illegible]~~ [illegible] ad medullam
[illegible] tam inalabilis necessitudo [illegible] que est

cauta complacent rem premissorum certitudine consumaverint
Datum Narbone xij novembris
Dilecto ecclesie filio

Si prodientes quasi ex adipe iniquitatis ultores sceleratos excecata
improbitas eos inter in precipicium precipitari coegerit considerantes quodlibet
humanum esse impressum debitum sit iusticie execucionem amplecti
et commissa iam crimina puniant et committendos impostores audacia
intendant / Sane nuper dilecti ecclesie filii magistri Petri Bolesto apostolice
insinuacio facta perturbavit auditum / quod cum nuper certi dicti Petri fa
miliares ad hoc deputati deportabant illis quandam magnam pecuniam
pertinentem pecuniarum quantitatem ipsi Petro ecclesia tunc in civitate Con
stanciensi in qua ecclesia Romana cum nobis fratribus generale concilium
ad presens viget dimoserit assignandam per terras plerasque venerabilis fratris Bu
dislai episcopi cum dicti subiectas transitum acceptassent / nonnulli
predicionis alumpni iudicis horrendi relegato et timore in ipsa terras
ipsas in familiares predictos more predonico / ausibusque nephariis detes
tabilibus irruentes eis pecunie quantitatem huiusmodi et res alias apud
ipsos tunc existentes auferre / illasque recipere et asportare nullatenus
trepidarunt / extorta eciam incurrentes sentenciam / in illos utique qui ad
ipsum venientes eandem vel recedentes ab illa impedivisse noscuntur
a sede apostolica generaliter promulgata // Nos premissa equidem in con
cilio ultime / quod in detestandum vigorati proch dolor diucius instantis
scismatis extirpacionem cicatricem sedulas quamlibet / ac ubi eciam indesinen
ter quoque publice specialiter intendit et sedis predictos iactitant
ecclesie eciam attemptata exposito / Nostre quoque dominicitatis in
auctoritatis eorundem nec distancia media nos disiciat equitate sua
dente sollicita interesse potissime / ne premissis committentes detestabilis
eciam similibus quod absit ulterius via pateat providere tangunt

nostro incito recompensetis / Devotionem vestram [illegible] ipsam monemus et hortamur attente
quatenus si et postquam diligenti per vos super hiis contra raptores eosdem
locis singulis quibus expedire cognoveritis inquisitione docti vos
de rapina consistit antedicta / ut per raptores eosdem aliosque singulos
premissos ortam nota dignos / via instantia regia / cetera iuris et sic
necitatis amplexatis a nocentis sicuti vos celeris ministrare vices suff
ragantur ipsi pro ut omnibus contra ad hoc ab eo speciale mandatum
habenti sit oblata huiusmodi aut illos recompensam more [illegible]
sublato dispendio restituat realiter pariter et deliberent / aliaque
omnia et singula que in premissis et circa ea necessaria extiterint aut
quomodolibet oportuna competendi videat optare / pretes et vices ingratas
efficaces / ut vestris suffragiis presidiis atque ducta / super hiis omnibus
mistorum succedat provisionis accomode / vosque proinde preter humane
laudis preconium premium consequi valeatis eternum Datum / Etc.

In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen

In supreme trinitatis nomine invocato presenti proposito occurrit michi thema
merito proponendum videlicet exprobravit incredulitatem illorum et duri
tiam cordis Marci ultimo capitulo et in eiusdem occurrentis octave sponsis
pres et orthodoxi doctores ceteri quoque fideles catholici quia teste aurelio
Augustino pervicacis obstinatis hominibus non lenia verba Sed magis
aspera obicienda sunt quia sepius contingit ut ubi lenis correctio
spernitur acutis aut acerba plaga maiori attentione suscipiatur et
ideo qui blando verbo non corripitur necesse est ut acrius arguatur
Cum dolore quidem abscidenda sunt vulnera que leniter sanari
non possunt inquit ysidorus de summo bono Certe sic videmus quod gra
vissimus nodus in ligno nequit expelli nisi gravissimo asserio
teste Ambrosio / Ubi namque fuerit pestilentior morbus oportet medela
apponere fortiorem et maius vulnus cautori et ligamine constringendum
/ duriorque ferri materia dum ad formam non facile flectitur / oportet
eum est ut ei acrioris flamme incendium et grossioris mallei tonsio
adhibeatur / Ceterum Jeronime visa tua obstinacione diutina
attenta pertinaci contumacia et audita tua ultima responsione
tam improba certe possum tibi dicere illud quod scribitur ysaye 41°
Scivi quod durus es et nervus ferreus cervix tua et frons tua
erea Sed attende quod cor durum mala habebit in novissimo

H. III 59-61

et qui amat periculum peribit in illo eccl(esiast)i 3° Considera tu quoque quod licet
foris mea sonat terribiliter increpatio · intus tamen latet caritativa
dileccio lenitatis / et sicud tibi non deceo verbo aut ore parcere / sic
etiam intendo bona voluntate te delinquente et pia caritate corri-
pere / non quippe malis assenciendum est ut approbentur / sic etiam negligenda
non sunt ut non arguantur / quare non putes me afflictionem velle
afflicto addere / neque igne gladio confundere / non enim intendo crudeli
tractatu his pungere sive incredulum obiurgare aut indignatum
confundere Sed ut melius cognoscas quanta caritate corripere
corripere / quanta dilectione reprehendam / et quam longa pia benignitate
ut resipisceres exspectabam et optabam / propterea thoma christi itum
resumendum eisdem verbis videlicet exprobravit incredulitatem
illorum et duriciam cordis Sacrum quippe presens concilium exprobravit
incredulitatem illorum perfidorum hominum Jo wycleff et Jo huss et eorum
sequacium / sic quoque exprobrat tuam incredulitatem et duriciam cordis
Tua quidem incredulitas mala que hereses invenit atque perfidiam
Sed multo peyor tua cordis duricia que tuam obstinacionem addit
et pertinaciam · nam quod ore incredulus reprehenditur / sed quod cordis
duricia hereticus convincitur / quoniam qui suam sentenciam licet falsam
nulla pertinaci obstinacione tuentur / seipsos emendare parati sunt
nequaquam inter hereticos computandi Sed solum qui maiorum · parvi
contempta sentencia suos errores perfidia contendunt toto posse
defendere · parati magis mori quam corrigi · verba sunt augustini contra
faustum / nam ex dispositione nullus simpliciter nominatur Sed ex habitu perfecto
unde non quemque incredulus · sed solum qui pertinaciter dicitur
hereticus est quoniam error in racione est heresis inicium / sed pertinacia et
cordis duricia in voluntate est heresis complementum / fallere quippe
et falli humane est fragilitatis condicio / quare videmus quod qui
non dico meliori aut saniori / sed acutiori vigent ingenio pre aliis
desipiunt / quoniam enim ingenium de sua natura non est ociosum / et
ideo quando nescit veritatis tenere tramite in laberinthum precipitatur
erroris / nam aliter sepe quam res se habet humana temptacio est
Sed nimis suum amare sensum · spretis patrum decreta contempnere
et usque in heresis sacrilegium pervenire dyabolica presumpcio est
/ augustinus contra donatistas Sunt igitur errores simul et increduli
exprobrandi / Sed magis cordis duricia condempnanda vitia sicut
transmittit ad posteros qui parentibus culpis ignoscit / et licencius
nocet qui malis parcit · sic ait moralis seneca · Iniquitas quippe

mortalem in nostra provincie more parricidis sine fine vagaretur et si
tam medicinalis correctio nimie desperaret / Nempe malum cum
perseverat augetur et irremediabile bonum est in peccato accelerata
correctio Occurrendum est itaque malis occurrendum est scandalis
ne tractu temporis impunita malicia convalescat et nimis iniquitati
dissimulatio submissa sit Sed debita correctio impiam doceat
et contumaciam atque cordis duricia severa disciplina compescat
Manifesta sunt quedam crimina non occulta correctione purganda
Sed palam arguendi sunt qui publice peccant ut dum apta
obiurgatione sanantur hii qui eos imitando deliquerunt corrigantur
/ Dum enim unus corripitur plurimi emendantur / et melius est
pro multorum salute ut unus puniatur quam quod per unius licentiam multi pe-
riclitantur inquit Gregorius in registro et ysidorus 3o de summo bono Una
obiectum sunt heretici publice extirpandi ne suis malis operibus
falsa doctrina et cogitatione pestifera plurimos perdant / Sed cum
moderatione correpta qui agunt incredulitatem intelligendo quod de na-
ture mentis satisfacere disputantur nisi ut sua quoque intelligen-
tie dampnentur Sunt enim nonnulli ut inquit Gregorius qui dum
plus exquirunt contemplando quam capiunt usque ad perversa dogmata
erumpunt et dum humiles discipuli esse veritatis negligunt
magistri errorum fiunt Sicut enim est approbanda vera et docta sim-
plicitas / sic exprobranda est feritas acuitate composita quam heresim
suis erroribus illicit et per lingue ornamenta laqueos deceptionis
expandit Et licet quisque incredulus sit propria (sua) perfidia multo
exprobrandus multo tamen ulterius in quibus velut in quodam
curritur et quam facile se quisque corrigat vel quanta pertinacia suum
defendere tenetur errorem. incredulitas ubi correctionem suscipit
meretur veniam Sed duricia et pertinacia non nisi finali con-
summatione plectanda est / Nemo igitur obstinatus et pertinax (contumax) de
corde suo presumat. nemo de sua inani fantasia confidat ad-
versaria namque est duricia quam intra sua pectora contendat. et lubrica
spes quam in sua fomenta peccati salvari se sperat. inepta est victoria inter
hospitalia arma pugnare. et impossibile est salvatio sal fidei-
nis credenti et non ardere Nemo itaque perceptis suis est qui credit

inritare ubi viderit alios cecidisse. et inhonestus infirmus cui non in-
cutitur timor alio pereunte. Culpa cum defenditur geminatur et primum
peccato cecidit qui mala gesta incrementa pertinaciter defendit / detes-
tanda est ideo cordis duricia et precipue illa que nec pietate
mollitur nec precibus commonetur. que minis non cedit et flagellis
amplius induratur / unde est inexcusabilis culpabilis et letaliter
criminalis quia remedium penitentie non admittit et contemptu superbie non
cognoscit. Duo sunt quidem que in erroribus hominum difficillime tolleratur
presumpcio antequam veritas pateat. et cum patuerit presumpta defensio fal-
sitatis Sicut enim incredulitas ex superbia nascitur sic etiam cordis duricia
ex ipsa presumpcione nutritur. Nullus quidem presumptuosus culpam suam
confitebitur quia se culpabilem non existimat quod tamen si eum vi-
derit arguere aut deliquisse putari minime patitur / dampnatissima
est igitur presumptuosa superbia et superba presumpcio. que ubi nulla equi-
tas est. sibi cupit fictam iusticiam arrogari et de propria non desinit
sciencia superbire / Jeronime timeo quod ista talisque presumpcio et opinacio
quam tu tibi fingis de te ipso sit tocius tue causa ~~ruine~~ rui-
ne. hic latet tuum precipicium. hic est tuus laberintus error. hic
tue obstinacioni parauit interitum. licet enim sciolus sis et didas-
colicus fueris. tamen tu ut michi apparet nimia presumpcione deceptus
error tamen tuus errori contradiccionem multiformiam preparavit. deliberavi
Jeronime te utraque fronte pungere. semper tamen cum debita cari-
tate. que dum vulnerat sanat. et dum pungit lenit / quare ne
probas michi faciem tuam ut petram durissimam. Sed potius
iuxta evangelicam doctrinam / si quis percusserit te in unam maxillam
illam prebe illi et alteram. percuciendo itaque te et rursus sanare
debuissem quidem emolliri et recordacione crimen commissorum aut
ipsa tanta benignitate tuos indicium. primo quidem pericio sectus
non alienam super faciem tuam / sed tuam propriam. ut tua possis ad tui
emendacionem crimina intueri. quibus intima posset tota tua du-
ricia emolliri Attendite queso catholici viri / quanta fuit horum
virorum scilicet Jo. huss et Jeronimi presumpta temeritas. ut homines
viles plebei infimi ortuque ignoti. auderent nobile regnum
Bohemie totum conturbare Barones et principes ad lites et
dissensiones incitare milites / provocare / ~~[illegible]~~ regimina antiqua

et utilia inmutare conotare cohortes · dividere populos · inter cives dissensi-
ones maximas commovere · catervas ducere, satellites habere · armatos
tenere · homicidia perpetrare vel procurare · spoliare ecclesias et alta-
ria prophanare · o beatum regnum Bohemie si natus non fuisset
homo iste. Valde quippe detestandum est quod homines ecclesiastici
sub quodam pretextu sanctitatis qui deberent deo vacare die
noctuque fabulis insistere · preterea ipsi cum bona comedunt oracionis
/ tempus sine oracioni impendere · non verentur regnum et principum curias
infestare / lites commovere / decreta regnorum velle pro libitu immutare
litibus insudare · o quanti mali fuit radix horum duorum rusticorum
presumpcio · ex qua quot sunt utriusque parte occisi · quot solempnes
clerici detrusi · quot exilio relegati · quot miserie compulsi · quot
spoliati · quot verberibus cesi · quot desolate ecclesie · quot prophanata
altaria · quot destructa monasteria / et si Ieronime volebas malos
presertim clericos · cum bonos afflixisti · queso te perdite usus
sancti Ieronimi exemplo · eodem et tu me velis uti et dicere /
Ve michi mater mea cur genuisti me virum rixe virum discordie in
universa terra ut scribit Ieremie xv° / non te pigeat meminere
illos sanctos viros Cartusienses de Praga quos priore tracti et
monasterium spoliari vos in curas meas pravitate permisisti / In
unam te percussi maxillam prebe michi et aliam / In qua benignitate
tuos inimicos ut comprehendas attende. Scimus aliquid sed non omnis
debeo scire ergo rigorem et modum qui contra hereticos vel homines
de heresi diffamatos debet breviter observari / nam debent dili-
genter inquiri et capi ac forti carcere mancipari / debent contra
eos articuli recipi et testes contra eos admitti · eciam si sint
infames ut ut usurarii · ribaldi aut publice meretrices
debent de veritate dicenda iuramento astringi / quod si prefati
heretici dicere contempserint debent equuleo torqueri et variis
tormentis exponendi / non debet aliquis ad eos nisi magna necessitatis
causa intromitti / non debent quoque publice audiri / si resipue-
rint debet eis misericordie nomina impendi / si autem pertinaces
extiterint debent condempnari et tradi brachio seculari. Certe
non isto rigore tecum actum est / licet fueris de heresibus quam maxime
diffamatus quia non Arrius / non Sabellius · non Fausturus · non Nesto-
rius · non quisquam alius fuit hereticus in vita sua tantum quantum tu
diffamatus / quia in Anglia · in tota Bohemia in Francia

in Hungaria in Polonia in Litwania in Russia in Italia · et in tota
alamania de heresi tua pervolavit infamia · fuisti captus ut
debent similes ad conciliumque deductus · et sola veritate urgente
reclusus · super qua reclusione Reverendissimi domini mei Cardinales dominus Ursinus
Aquilegiensis Cameracensis Florentinus personaliter quesierunt si posses
alio magis loco commodo collocari · et si tua fuga non fuissent
merite quia sepius fugeras nedum in eorum domo · sed mensa et camera · te
cuiuscumque eorum benivole pertractasset contra te non fuerit nisi probi testes
admissi imprimis sacre theologie magistri · sacri canonis doctores · Baccalarii
quoque quamplurimi · solempnium ecclesiarum civitatis · et omnes alii nobiles
cives · qui coram te iuraverunt · et quorum neminem reprobasti · articulo quoque
contra te adducti fuerant pro maxima parte probati de veritate · Tortus
non fuisti · et utinam fuisses · quia ut sic cumulasti omnes errores tuos
penitus commisisses · pena illa tuos aperuisset oculos quos culpa
polluerat · ad te etiam quicumque venire voluerunt ad tui consolationem
fuerunt intromissi / recogita quam benigne quam dulciter Reverendissimi domini
cardinales quamplurimique alii te fuerunt cohortati · et tamen quam corde com-
passi ut si velles resipiscere quotiens supplicaverunt Audientia quoque publica
plurimis tibi ad tui concessa est libertate qua utinam non habuisses ti-
meo namque · ne illa audientia tibi nimia prestiterit aud[illegible] audacia
[illegible] incommoda tibi propter in illa audientia irrogata sunt / primum quod cum
te pie compensare volentium ora obstruxisti · quod quadam pietate commoti
ut te defenderent te delirum · te amentem · stultum sive insanum dicebant
Sed queso quis te insanum aut delirum diceret nisi esset delirus homo
sic ornate orantem et sic accurate dicentem / oportet amplius ut hii tui
compensatores sileant et penitus conticescant · quia loquela tua manifestum te facit
Secundum incommodum tibi in tua irrogatum oratione fuit quia te seditiosum et hac
tedia provocasse nunc denegasti · Tercium quia testes contra te deponentes
per multas hystorias / longaque exempla mendaces fuisse probare conabaris · quos
in contra te veracissime dixisse ~~univo~~ universo tuo testimonio comprobatum est
Quartum fuit · quia apparuit ut nescires aut loyca rethoricamque disting-
uere tu dixisti dicta testium contra te demonstrativum argumentum nuncu-
pare · nescis quippe · quod demonstrationis genus aliud est in loyca et aliud in
rethorica · loyca quidem demonstrat per propositiones immediatas et sylogismum ex
potiorum / Rethorica vero demonstrat per laudes et vituperia / Aliud namque demonstrat
phisicus naturalis et aliud ethicus et moralis / in legista tamen ut civilis
non demonstrat nisi per allegata et probata itaque contra te demonstrata per alle-
gata legittima et probata veritate sufficientissima / Rogo te quis magis contra te

De conciliis generalibus et adversus futura scismata

Quoniam ex obmissione generalium conciliorum errores et scismata
oppressiones et scandala in ecclesia dei dampnabiliter hactenus et fe/
re irreparabiliter hactenus succreverunt / Volentes futuris obviare
periculis hoc perpetuo edicto statuimus ut deinceps saltem de
decennio in decennium generalia concilia exceptis duobus primis futuris
conciliis quorum primum a fine huius concilii usque ad quinquennium se/
cundum vero a fine sequentis concilii usque ad septennium et dein/
ceps de decennio ad decennium celebrentur in locis que summus pon/
tifex in fine cuiuslibet concilii approbante et consenciente concilio
vel in eius defectum ipsum concilium deputare et assignare teneatur ut sic
per quandam continuationem semper aut concilium vigeat aut per termini
pendenciam expectetur quem terminum liceat summo pontifici de fra/
trum suorum consilio obmergentibus forte casibus breviare / Sed
nullatenus liceat prorogare / locum autem deputatum non mutet nisi
forte exigente necessitate et de fratrum predictorum aut duarum partium
consensu atque subscriptione quam mutationem vel abreviationem per aliquam
ante prefixum terminum publicare et intimare teneatur / Si vero
quod absit novum scisma oriri contingeret ita quod duo vel plures pro
summis pontificibus ex quacumque causa se gererent a die quo ipsi
duo vel plures insignia pontificatus publice assumpserint seu admi/
nistrare ceperint intelligatur ipso iure terminus concilii tunc forte
ultra annum pendentis ad annum proximum breviatus ad quod omnes
prelati et ceteri qui ad concilium ire tenentur sub penis iuris et ali/
is per concilium imponendis absque alia vocatione conveniant / Necnon
imperator ceterique reges et principes vel personaliter vel per
solempnes nuncios tamquam ad commune incendium extinguendum per viscera
misericordie Ihesu Christi ex nunc exortati concurrant et quilibet ipsorum
pro romano pontifice se gerentium infra mensem a die sua predic/
ta qua scire poterit alium vel alios assumpsisse papatus insignia
vel in papatu ministrare teneatur sub interminatione maledictionis
eterne et amissione iuris si quod forte quesivit in papatu quam ipso
facto incurrat et ultra hoc ad quaslibet dignitates active et pas/
sive sit inhabilis / Concilium ipsum ad terminum anni predictum in/
dicere et publicare ac per suas litteras competitori vel competitoribus ipsum
ipsum vel ipsos provocando ad causam et ceteris prelatis ac principi/
bus quantum in eo fuerit intimare necnon termino prefixo ad locum
concilii personaliter se conferre nec inde discedere donec per concilium
causa scismatis plenarie sit finita / Nullus sit electi seu papatum
tenentes a die predicta in papatu nullatenus administret nec mentem

eisdem a fidelibus nisi quo ad dictum veniendum ad concilium sub interminatione divini iudicii quolibet obediatur // Quod si forte electionem Romani pontificis per metum seu pressionem fieri contingat ipsam nullius decernimus efficacie vel momenti nec posse per sequentem consensum etiam metu cessante ratificari vel approbari / Non tamen liceat Cardinalibus ad electionem procedere nisi ille sic electus forte renunciet vel decedat donec per generale concilium de electione illa fuerit iudicatum et si procedant nulla sit electio ipso iure sintque sic eligentes et electus si se papatum ingesserit omni dignitate honore et statu etiam papali cardinalatus et pontificali ipso iure privati et inhabiles de cetero ad easdem Sed liceat primo et teneatur collegium totum aut saltem maior pars ipsorum iam potioribus in hoc tamen audientia ad evitandum scandalum declinationis denegari quam cito sine periculo personarum poterunt etiam si periculum eum bonorum immineat / retrahere seque ad locum tutum et metum predictum allegare / nec ultra proximum concilium futurum illo modo possint differre. teneantur insuper postquam se retraxerint et metum allegaverint modo predicto convocare sic electum ad concilium quod si ultra annum pendeat a die convocationis huiusmodi intelligatur ad annum ut supra ipso iure terminus breviatus et nichilominus teneatur electus ipse sub penis predictis et cardinales convocantes sub amissionis cardinalatus et omnium bonorum suorum quam ipso facto incurrant infra mensem a die convocationis concilium ipsum ut supra dictum indicere et publicare et quam citius poterunt intimare et ad locum concilii ipsi convenienti personaliter se transferre Et usque ad finem cause expectare Teneantur quoque prelati et ceteri ut supra ad convocationem cardinalium tantum si forte electus convocare cessaret accedere qui sic electus post convocationem predictam / nisi in convocando concilium ut prefertur omiserit se in papatum [illegible] valeat nec sibi a quo fidelibus sub interminatione divini iudicii interim nisi quo ad conveniendum ad concilium quolibet obediatur Quod si infra annum ante diem indicti concilii contingat supradictum casum vel quod plures se gerant pro papa vel quod unus per metum eligatur censeantur ipso iure tam gerentes se pro papa quam electus per metum Et cardinales ad idem concilium convocari / teneantur quod in ipso concilio comparere personaliter causam exponere et iudicium concilii expectare Sed si in dictis casibus contingentibus contingat forte casus aliquis quo necesse sit locum concilii mutare obsidionis vel guerre aut pestis aut similis / teneantur nichilominus tam omnes supradicti quam omnes prelati ceterique qui ad concilium ire tenentur ad locum proximiorem qui sit habilis ad concilium convenire possit quam maior pars prelatorum qui infra mensem ad locum certum declinaverint [illegible] illum sibi et aliis pro loco

concilii deputandus ad que ceteri conveniunt teneatur ac si a principio
fuisset deputatus. Concilium autem ut prefertur convocatum et congre-
gatum de huiusmodi scismatis causa cognoscens et in contumacia eorum
seu gerentium se pro papa seu cardinalium si forte venire
neglexerint lite dirimant canonice diffiniat, ac culpabiles in
scismate procurando seu nutriendo vel in administrando aut obe-
diendo vel administrantibus favendo seu contra interdictum super eo
eligendo vel calumpniosos allegando metum etiam ultra potestatis
penas cuiuscumque gradus status seu preeminentie existant eccle-
siastice vel mundane sic puniat ut in ducte rigor transeat ceteris
in exemplum adicientes quod fine cuiuslibet concilii generalis hoc decretum
solempniter legatur et in ~~notetur~~ novetur.

Professio Bonifatii VIII que habet poni ut de cetero per assu-
mendos pontifices fiendos fiat ~~addi~~ additis illis de quibus in pre-
cedentibus constitutionibus que videbitur.

In nomine domini sancte et individue trinitatis amen. Anno dominice incar-
nationis millesimo ~~ducentesimo~~ trecentesimo quartodecimo indictione VII. Ego Benedictus
Gaytanus sancte Romane ecclesie diaconus cardinalis et electus in
summum per gratiam Dei huius sancte apostolice sedis humilis minister profiteor tibi
beate Petre apostolorum princeps cui clavis regni celestis ad ligandum
atque solvendum in celo et in terra creator atque redemptor omnium Ihesus
Christus tradidit inquiens: Quecumque ligaveris super terram erunt ~~soluta~~
ligata. et in celis et quecumque solveris super terram erunt soluta et in celis,
sancteque ecclesie tue quam hodie tuo presidio regendam suscepi, quod quam-
diu in hac misera vita constitutus fuero ipsam non deseram, deseram
non derelinquam non abnegando vel abdicando aliquatenus neque
ex quacumque causa et cuiuscumque metus vel periculi occasione di-
mittam vel me segregabo ab ipsa, sed vere fidei rectitudinem
quam Christo auctore tradente per te et beatissimum coapostolum tuum Pau-
lum quoque per discipulos et successores vestros usque ad exiguitatem meam
planam in tua sancta ecclesia reperi totis conatibus meis usque ad animam
et sanguinem custodire, tam de sancte et individue trinitatis misterio
que unus est deus, quamque pro dispensatione que secundum carnem facta
est unigeniti filii dei domini nostri Ihesu Christi. Et de ceteris ecclesie dei dog-
matibus sicut in universalibus conciliis et constitutionibus apostolicorum ponti-
ficum probatissimorum quam ecclesie doctorum scriptis sunt commendata,
id est quecumque sunt ad rectitudinem vere nostreque orthodoxe
fidei a te traditionem ~~accipimus~~ accipimus conservare. Sancta

quoque octo universalia concilia id est Nicenum Constantinopolitanum
Ephesinum primum Calcedonensem quintum quoque et sextum Item Constan/
tinopolitanum et septimum Item Nicenum octavum quoque Item Constan/
tinopolitanum usque ad unum apicem in mutilata servare et pari honore
et veneratione digna habere et que predicaverunt et statuerunt omnimode
sequi et predicare quecumque condempnaverunt condempnare ore et corde / Dilige/
ntius autem et vivacius omnia que dum vixero decreta canonica predeces/
sorum apostolicorum nostrorum pontificum / quecumque vel synodaliter statuerunt et
probata sunt confirmare et indiminuta servare et sicut ab eis statu/
ta sunt in sui vigoris stabilitate custodire quecumque vel quoscumque condempnaverunt
vel abdicaverunt simili sententia condempnare vel abdicare disciplinam et ritum ecclesie
sicut inveni et a sanctis predecessoribus meis canonice traditum reperi
quamdiu michi vita comes fuerit illibata custodire et indiminu/
tas res ecclesie conservare neque alienare seu in feudum aut censum vel
emphiteosim dare cuilibet et quantumcumque ceterum et ut indiminute
custodiantur operam dare Nichil de traditione quam a probatissimis
predecessoribus meis traditam et servatam reperi diminuere vel mutare
aut aliquam novitatem admittere sed ferventer ut eorum vere discipulus et
discipulus et sequipeda totis mentis mee conatibus que tradita ca/
nonice comperi observare ac venerari Si qua vero emerserint contra
canonicam disciplinam filiorum meorum sancte Romane ecclesie Cardinalium
tunc quorum consilio et consensu directione et memoratione insuper/
rius meis gerere et per agam concilio emendare aut parentum ex/
cepta fidei aut christiane religionis gravi offensione tua et bea/
tissimi apostoli tui pauli patrocinante intercessione tollerare
Sacrosque canones et canonica instituta pontificum ut divina
et celestia mandata / deo auxiliante custodire ut pure deo et
tibi sciens me redditurum de omnibus que confiteor et quamdiu vix/
ero egero vel obmisero / districtam in divino iudicio rationem
Cum sanctissime sedi divina dignatione te patrocinante presideo
et vite intercessionibus tuis adimpleo Eris autem michi in illa ter/
ribili die propicius hec conati et diligenter servare curanti Ad/
iutorium quoque ut prebeas obsecro in corruptibili vita constituto et
incomprehensibilis apparentia / ante conspectum iudicis omnium domini nostri ihesu
christi / dum terribiliter de celis advenerit habeatur pro conabi/
li si stare in curia regis vel principis que effect voluntarius in
quibus stare oportet litteris Et si episcopi et alii inferiores fuerint licet

iudicare ut facias me dextere participem partis et mihi fi
delis quos discipulos ac successores tuos esse constituerem. Hanc
autem professionem per notarium et primarium sancte Romane ecclesie
me iubente scriptam propterea manu scripsi et tibi beate
petre et apostolorum principis omnium pura mente et devote con
stitui super sanctum corpus et altare tuum sinceriter offero.
Actum Rome mense Anno et indictione quibus supra etc.

De gratiis quas papa non faciat
nisi modo infrascripto

Cum antiqui et laudabilis moris fuerit ut maiores
ecclesie cause per summum pontificem sine ~~consilium~~ cardinalium sancte Romane
ecclesie consilio et assensu disponi non deberent. Unde etiam ipsi
cardinales in hac quasi possessione esse dignoscuntur quod eorum
consilio sint per Romanos pontifices ardua negotia tractanda
et terminanda ad quod etiam indicandum vetusti moris fuit
ut assensum ipsum subscriptionibus declararent. Ideo predicti de
creto more ipsum laudabilem renovantes. Statuimus ut
Romanus pontifex sine consensu et subscriptione saltem maioris
partis cardinalium collegialiter facta infrascripta aliqua ~~decreta~~
non disponat. ut causarum sibi decisiones sanctorum canoni
zationes erectiones constitutiones seu suppressiones divisio
nes subiectiones. Uniones ecclesiarum cathedralium et monaste
riorum promotiones / cardinalium creationes patriarcharum archiepiscoporum
episcoporum et abbatum. Salvo iure constitutionis sacrorum ordinum simile
regnorum provinciarum et aliarum nonarum ~~confirmationum~~ exemptionum l. gratiarum
hactenus per Romanos pontifices ecclesiis monasteriis collegiis
et aliis locis concessarum revocationes. Exceptiones etiam no
vas et speciales ecclesiis monasteriis seu capitulis usque ad tempora
futura eciam non concedat sine cause cognitione et vocatis
ordinariis quorum interest locum non habeat in ecclesiis monasteriis seu capitulis
de novo edificandis seu construendis que possit ~~...~~ eximi
privilegia specialia immunitates vacantiis et ...

terrarum ecclesie Romane constitutiones feudorum arrendamenta et alienationes Bella Legationes de latere per capitulum et maiorem partem Legatorum de latere singulorum deputationes et quecunque ardua pertinentia ad statum universalis ecclesie. Decernentes ut gesta preter vel contra formam premissorum sint nulla ipso iure nec eis a catholicis in aliquo pareatur

Vel fiat supradicta constitutio per modum additionis ad professionem Bonifacii octavi supra proxime positam mutatis verbis in prima persona. Et hoc forte esset honestius quam per constitutionem Et posset addi ad professionem etiam quod sequitur videlicet Rectores administrandum provincias et civitates terre Romane nisi cardinales aut prelatos non mittam Camerariatum aliquem terre nisi ad triennium non concedam. Et ad custodiendum castra vel arces ecclesie Romane non mittam aliquem consanguineum vel affinem nec aliquos alios ultra triennium duraturos

Ad idem

Quia decet Romanum pontificem ministerium suum tam distribuere quam exercere cum venerabilium fratrum suorum Cardinalium in magnis et arduis qualibus in maioribus consilio et consensu uti. Intendens sacrosancta generalis synodus Constantiensis Romanam et aliarum terrarum nostrorum et aliorum locorum piorum futuris dispendiis consideratione pertentorum ecclesiam dei scandalizantium obviare Statuit diffinit et ordinat quod deinceps ipse Romanus pontifex sine consilio et assensu generalis concilii fructus vel redditus possessiones castra civitates villas

opida census pensiones canones seu alia bona que
cunque immobilia vel mobilia preciosa Romane et
aliarum ecclesiarum monasteriorum seu aliorum locorum ecclesiasticorum
quorumcunque predictorum in perpetuum seu ad tempus magnum
quod intelligatur decem annorum contra iuris
formam non alienet nec impignoret seu de novo
infeudet aut in emphiteosim vel affectum assignet
nec vel pensiones census aut canones ecclesiarum
monasteriorum et locorum predictorum remittat aut ad
solutionem eorum terminum ultra biennium prorogat
seu concedat translationes antistorum patriarcharum archiepiscoporum
seu episcoporum non faciat. Ubi tamen immineret
scandalum et periculum ecclesie expectando
celebrationem futuri proximi concilii generalis licitum
sit Romano pontifici cum consilio et consensu
cardinalium seu maiore parte eorum absque translatione
facienda de iuncto scandalo huiusmodi providere.
Annum etiam Jubileum seu plene remissionis
omnis non mutet sed concurrit sicut anno quinquagesimo
ut alias fuit statutum nec mutari possit nisi
in concilio generali Et si contrarium premissorum vel cuiuslibet
fecerit id sit ipso facto auctoritate huius sancte
synodi irritum et inane

Contra symoniacos

Contra labem Symoniace pestis que dolor concilium
plurimum dominatur multa remedia per apostolicos pontifices
et sacra concilia hactenus excogitata fuerunt
salubriter que tamen propter temporum corruptionem crescente
malitia ut experientia docet optatum non attulerunt effectum.
Volentes igitur quantum possumus radicitus pestem
huius penitus exstirpare hoc perpetuo decreto statuimus
quod quicumque de cetero cuiuscumque status gradus
conditionis ordinis preeminentie fuerit etiam si
episcopali archiepiscopali patriarchatus Cardinalatus dignitate
prefulgeat qui de cetero symonie crimen in Romana
curia vel extra sive dando sive recipiendo
sive promittendo sive paciscendo sive mediando
commiserit / ipso facto omni dignitate officio ecclesiastico
pastorali et omnibus beneficiis suis perpetuo sit privatus
possintque beneficia sua tamquam vacantia libere conferri
et impetrari. Prelati vero qui ad custodiam gregis ad
propugnandum vicia ecclesiam dei positi sunt cogitent
quantum offendant si in executione huius decreti negligentes
extiterint. Et nichilominus ne talis negligentia
sine debita pena pertranseat cum ex hoc videantur aliena
crimina sua facere. Statuimus ut de tali negligentia
contra prelatos huiusmodi procedi possit et
debeat etiam ad privationem prout qualitas negligentie
id exposcat. Layci autem qui in huiusmodi culpa

bules fuerunt excommunicationem incurrant ipso iure

De numero et modo assumptionis Cardinalium et qualitate assumendorum

Quia plerumque multitudo superflua confusionem inducit
confusione coherentem Statuimus ut deinceps numerus cardina
lium sancte Romane ecclesie in futurum assumendorum duode
et octo non excedat. Sint autem viri in scientia moribus [margin: / et scientia sa / decreta peritia / qua supra]
et rerum experientia excellentes qui non minores sint
triginta annis. doctores in theologia in iure
canonico vel civili preter admodum paucos qui
forte de stirpe regia vel ducali aut magni
principis oriundi existant non affines seu atti
nentes alicuius cardinalis coniunctis usque ad
quartum gradum inclusive nec de eadem stirpe
familia seu domo vel agnitione nec de uno or
dine religionis ultra unum. non legitime nati non
corpore viciati nec alicuius criminis ut in famie
nota respersi. nec fiat eorum electio per auricula
ria vota solummodo. Sed illi solum eligi et assu
mi possint etiam qui facto scrutinio ac publicato
maiorem partem Cardinalium qui subscriptione in
manus proprie consenserint collegialiter consensisse
Et apostolice litere confirmaverint ut premittitur. Cum etiam modo

Scrutinij et subscriptionis observet. quod aliquis ex
cardinalibus vel alius in Epm Cardinalem as
sumeret Et aliter celebrata Cardinalium assump
cio apud Curi non subsistat

Quod papa etiam pro alio crimine quam
heresis si notorie scandalizat ecclesiam
possit deponi

[..] non debet
[..]cedi sed
[..]u assumpto papa

Romanus pontifex quanto ceteris ecclesie Rectoribus
presidet tanto debet sanctiori vita clariori fama
fulgere Si enim singulis plebibus super incedunt
tales esse debent ut earum estimatione populus
grex dicatur qualem se exhibere debet qui non
cum populo sed universis nec solum populis
sed ipsis pastoribus. pastor est positus. dicente
domino petro. Et tu aliquando conversus confirma
fratres tuos. Exhibeat ergo se presul ille
qui sanctissimus etiam ex officio nominatur. secundum nomine
ita re sanctum Consideret quam difficile sit tenere
sedem petri cum non solum populis sed prelatis sit
positus in exemplum. docere debeat non discipulos
sed vel magistros Eluceat lumen suum in excelso
qui lumina cetera ~~cetera~~ debet illustrare Sit

sol in mundo qui in ecclesia populos ut tenebras / pre-
latos ut stellas purgare debet illuminare atque per-
ficere. teneat autem suam mundissimam semper
xpo comitante in celestibus civibus cooperatus
officio fungitur in terris Si autem quod absit vita
et moribus sit perversus. si oblitus dignitatis sue
et celestis celestibus conversus ad terrena dampna
bellicis et capitalibus criminibus se immisceat
considerat quod lucifer quanto ceteris angelis cla-
rior et perfectior est creatus tanto pro superbitate
sua. severius et irrecuperabilius est prostratus nec
confidat solum divino ac ultimo judicio reser-
vari. quod quanto ceteris atque severius tanto debet
debet humilius trepidantiusque formidari. quia et
per ecclesiam que corpus est xpi deus iudicia
sua ~~ecclesia~~ etiam in hoc mundo exercet et ecclesia
generalis universalem ecclesiam representans iudi-
super commissis salubriter providere. Cupientes / hoc
decreto perpetuo declaramus ac diffinimus quod statuimus
pontificem non solum de heresi. Sed et de symonia
et quocumque alio crimine ecclesiam dei notorie scandalizante

de quo et solempnius monitus saltem per annum post monitionem in ecclesiis appareat. possit per generale concilium puniri etiam per deposicionem a papatu. Monitionem vero non qualibet sed si per duas partes Cardinalium collegialiter sive per tria diversa concilia provincialia diversarum nationum sub diversis regibus consistencium moneatur. Moniti tamen ita ut sufficienter intelligatur teneantur quod sit monitus monitionem suam solempniter publicari

De Reformatione Curie
et officialium predicta

1º Littere apostolice tam de gratia quam de iusticia que expediantur per Cancellariam nec eis adhibeatur fides in iudicio vel extra nisi in cancellaria fuit expedite quod apparcat per signa consueta Exceptis dumtaxat concernentibus negotia Camere apostolice ut consuetum est que tamen inducantur in eadem Camera et signa habeant consueta placet

2º Item quod in bullis ubi dicitur de consilio fratrum etc debet esse subscriptio saltem tertie partis Collegii ad probandum consilium

Audi tores [2°] Plac. cum hoc qd ubi dr. de consensu dicat. de collegio et loco triennii ponatur biennium vel annum in Curia et qd examinentur cum assumuntur et qd habeant stipendia de Camera vel de bursis quinque vel duorum flor. in. et qd non stent cum Cardinali in domo et qd sint de promotis et in sacris ordinibus constituti

Penitentiarii de cetero assumantur de consensu maioris partis
3° Cardinalium et sint magistri in sacra pagina vel doctores placet
in Jure aut Illustres et in sacris ordinibus et non ultra
septem sint sicut antiquitus consueverunt

Advocati etiam assumantur de consensu maioris partis plac. cum hoc
Cardinalium et qui per triennium post doctoratum dr. de consensu de
legerint in aliquo studio generali Et quod moventur ad li consilio et loco
[2°] bertatem vel sint ultra septem vel pauciores duo ponatur biennio
deciam Et jurent non recipere post suas esculenta et in Curia et q
poculenta ultra valorem trium florenorum nunc cum a
tur et q h
stipendia de C
vel de bursis
mediam vel dim
flor. iii et q
stent cum Car
domo et q s
de ordinis promotis
in sacris ordi

4° Scriptores litterarum apostolicarum et penitentiarie assumantur cum
plac. q sit centum diligenti examine et non nisi primo facta reductione ad nu
quo ad grossam merum consuetum qui erat Centum et duo quo ad grossa
et xxiiii quo ad et viginti quattuor quo ad penitentiariam
penitentiariam nec
possint nec sint
coniugati nec scribant
per alium nisi cum Abbreviatores etiam cum examine assumantur et non ultra 6
necessitatem vel in numerum viginti
firmitate que ne
cessitas declaretur Scriptores et procuratores penitentiarie sint sacerdotes cum secreta 1
per vicecancellarium delicta debeant audire placet et additur Idem de clericis placet
vel penitentiarium et
quod unus non habeat ditare sigillatores et Registratores
duo officia

Clerici Camere non sint ultra sex et doctores vel lice 8
ntiati in Jure placet nisi reperiatur alius numerus ordi
natus ante scisma Et in fine additur quod sint dispen
satoribus

9 Correctores litterarum apostolicarum sit unus et doctor excel placet
lens in studio generali et bene expertus in Cancellaria

plac. quod sicut centum quo ad grossam et xxiiii quo ad penitentiariam
nec possint nec sint coniugati nec scribant per alium nisi cum necessitatis
vel infirmitatis que necessitas declaretur per vicecancellarium vel penitentiarium
vel qd unus non habeat duo officia

Capellani
R placet usque ibi ad saltem quod tollantur illa verba usque ad finem et addatur nisi sint magistri in theologia vel in iure seculari nec sint exempti etiam si habeant expressum in camera qui commorantur

10 Auditor contradictarum sit etiam bonus et expertus
placet doctor et assumatur de rota / placet et in fine addatur vel aliunde dummodo sit expertus in scientia iuris

11 Auditor camere similiter sit doctor et probatus bone
placet vite et expertus in curia

12 Acoliti non sint ultra octo et honesti viri placet quod sint sex

13 Subdiaconus sit bonus et magister in theologia vel doctor in iure attento quod magne cause sibi committi consueverunt
placet

14 Cappellani generales sicut in domo pape et ad libratam et mensam et in habitu honesto cappellani vero qui dicuntur honoris revocentur vel saltem privilegia ipsorum etiam si habeant expressum quia sub illa specie prestatur … placet

placet usque ibi vel saltem quod tollantur illa verba usque ad finem et addatur nisi sint magistri in theologia vel in iure seculari nec sint exempti etiam si habeant expressum in camera qui commorantur

Referendarii non sint nisi ultra sex honesti experti et in iure famosi et integerrime vite assumantur cum assensu maioris partis cardinalium placet usque ibi cum assensu dominorum consilio et in fine addatur quod sint diversis nationibus 17

Penitentiarii sint magistri in sacra pagina vel bone vite et digni magisterio etatis xl annorum ad minus
16 et distribuant per singulas linguas competentiam et nichil exigant ut ad dictam alliciant directe vel indirecte
placet et in fine addatur de confessionibus sub pena
quod habeant de camera stipendia consueta et quod ponant … in diebus consuetis

In registro 19 — placet sed quod quo ad placitum notariorum se informent illi minor de quibus etc. xvij

In audientia contradictarum et sacri palatii apostolici
17. causarum seruentur ad unguem constitutiones Johannis
xxij et similiter in Camera et addantur pene
graviores / Committatur quatuor viris qui uideant qui
examinent constitutiones predictas et qui sic legantur
nomina sunt Auditor Camere Episcopus Merseburgensis Ab
bas Badrigi et Robertus Appelton

In registro litterarum apostolicarum nichil recipiatur nisi
18. pro litteris taxatis et pro illis nichil ultra taxam et
fiat competens cita et sub pena et scriptores autem
habeant salarium de publico sicut consueverunt

In registro supplicationum nichil recipiatur pro sup
plicationibus registrandis et si in manu registrato — placet sed quo ad sa
19. ris predicti supplicatio nichil recipiat de sumpto — notariorum se informent
et fiat competens cita et debita sub pena — minor de quibus d c xvij

20 Fiat reductio taxe litterarum apostolicarum et sacre penitentiarie
placet — ad solitum

Item nullatenus teneantur promoveri ad ordines in Curia
nisi pro officialibus Curie qui continue resederint — placet et dicte adde
in Curia per annum et bone conversationis maxime super — beneficia requirentia o
21. statu nisi sint forte aliqui habentes litteras dimissori — et nil omnino recipiat
as a suis ordinariis vel promoti ad Episcopatus — ordinibus sub pena et no
vel Abbatias — dimissorie in Curia ne

quatuor tempora fiat nec
ut plus sacris
nisi promotis ad Episcopa
Abbatias nec pro litteris
ad dictum in Curia ut q

22 Officiales Curie ut scriptores abbreviatores procuratores

Item nullatenus — placet et in fine addatur vel beneficia requirentia ordinem
et nil omnino recipiatur pro ordinibus sub pena et non
dentur dimissorie in Curia nec extra quatuor tempora fiat nec
dentur duo vel plures sacri ordines eadem die nisi promotis ad
Episcopatus vel Abbatias nec pro litteris ad dictum in Curia ut q

Advocati eciam incedant induti tabardis ut anti quitus consueverunt et sub pena placet

fiat

25 Item in curia continue vigeat studium tam in artibus quam in theologia quam eciam in utroque iure et in lit teris grecis hebreicis arabicis et caldeis iuxta clemen tinam et habeant stipendia a camera placet

fiat

28 Item habeant malistallum nobilem iustum et honestum vel sapientem virga ignominiosa sicut aliqui consue verunt careat placet

27 Clerici cappelle alias ceremoniarum sint tantum duo qui sint periti et probi ac experti in ceremoniis curie et qui cognoscant prelatos et stent loco curie et in sessionibus sint attenti et diligentes in officio suo placet

26 Examinator curie sit prelatus honestus qui non querat lucrum sed qui diligenter et fideliter examinet beneficiandos ne promoveantur indigni et detur sit iuramentum duplex unum super diligencia exa minis aliud quod non recipiat pro examine ultra certam taxam

acet et addatur quod sit
tor et quod adhibeatur
igens cautela de exami
dis ut unus non faciat
examinari pro alio et
examinator per se ipsum et
per alium exerceat offi
subscribat se propria manu
quod taxa solutionis exa
respiciatur consideratis
si recipiat duplex taxe
recipiatur minor

fiat

Item quod decetero non fiant magistri vel doctores per bullam apostolicam sine examine sed in studiis generalibus per rigorem examinis et si studium fiat in curia sicut ordinatum est possint fieri doctores sicut in aliis studiis

Examinator

placet et addatur quod sit doctor et quod adhibeatur diligens cautela in examinandis ut unus non faciat se examinari pro alio et quod examinator per se ipsum et non per alium exerceat officium et subscribat se propria manu et quod taxa solutionis examinandorum respiciatur consideratis et si recipiat duplex taxe recipiatur minor

quolibet fiat examen per Cancellarium studii quod ipse
deputabit adhibita solempnitate magistrorum et doctorum in
27 examine sicut in aliis studiis est de more, placet et hec
constitucio infra que incipit ex multis etc. — placet quod in dispositione pape sua familia

Magister hospicii sit miles grandevus nobilis et deo
28 devotus qui sciat honorare duces et nobiles venientes ad
curiam et teneat ordinatam domum quo ad laicos cum eo

placet quod remaneat in dispositione pape de sua familia

Circa constitucionem de xxxii quod auditores videntur
addenda infrascripta quo ad cappam et rochetum portandum
29 semper in publico per auditores bene fiat quod vadant ad ro-
tam vel audienciam vel consilia seu missas et officia alia
papalia vel exequias et funera et alios actus in curia
publicos. Item quod equitando in curia post papam vel duos
Cardinales

placet dummodo non sit tempore pluvioso vel alio tempore quo eis non possit uti — placet dummodo non sit tempore pluvioso vel alio tempore quo eis possit uti

Item quod auditores non sint familiares alicuius Cardinalium
30 nec debeant ad eorum expensas morari quo domum Cardinalium — placet

Et cause auditorum vel notariorum suorum vel advocatorum aut pro-
31 curatorum non committantur auditoribus nisi de voluntate partis adverse — placet

Et causam non audiant in qua fecerunt consilium dederunt nisi
32 de consensu utriusque partis hoc fecerint — placet

34 Et esculenta et poculenta vel ipsorum post finem tantum
mera liberalitate oblata frauduloso recipere valeant prout
consuetum est hactenus licet non dicatur in constitucionibus

placet dummodo non recipiant quod constitutum est in Clementine c. iiii — placet dummodo recipiant ut constitucionem Clementinis c. iiii

Quo ad notarios quatuor auditorum ut addatur videlicet quod duo
35 eligantur auditores alios vel Cancellarium vel unum Cancellarium
et alium Camerarium in eius manibus iurare in camera audi-
torum et notarii

placet quod tollatur de camerario quia non est de antiqua consuetudine — placet quod tollatur de camerario non est de antiqua consuetudine

36 Et de decem notariorum auditor non teneat in domo nisi unum — placet

per quinque diebus recipiendis vel et faciat vel notarios distribu
tiones causarum more solito
Item notarii non scribant per alios nisi iurati fuerint et tunc placet
37. per alium suum non per substitutum
Item officium notarii auditoris rote et notarii auditoris camere sive au
38. ditoris non possint per eundem haberi sit vel unum notarium eorum duobus placet
auditoribus scribere dicentes vel possint notarii auditoris cardina
lium esse in rota ad scribendum eorum auditores
Item notarii examinentur per cancellarium pape decano et duobus placet
39 antiquioribus rote et approbati per eos admittantur tantum
Item notarii in faciendo registrari vel non contineant in registro
aliquo instrumentum commissionem vel alium vel citationem inhibitionem vel
earum continentiam nisi semel tantum et alibi in registro referat
40 se ad alium primo extensam et in continuatione seu relatione continua
tionis citationis et inhibitionis semel vel faciant commissio
nis productione instrumentum in quo inserat tenorem vel partem tenoris eius
si dicant cuius tenores semel vel
41 Item auditores non assumant socium in causis in rota vertentibus placet usque ad
vel que verti sperantur nisi per consanguineos tertii gradus vel tertium gradum
affines in quibus sunt suspecti et tunc continuent rota per consanguineos
42 Auditores vel notarii causas non sollicitent seu procurent in rota
etiam pro consanguineis vel aliis
Item auditores pronuntiantes male appellatum et bene processum
43 per aliquem in curia in casu in quo de iure fienda esset placet
remissio remittant ad iudicem a quo
44. Item citationes et inhibitiones fiant in eadem linea et sub una capitula placet
45. Item non sint faciles ad inhibendum vel ad absoluendum ad cau placet
telam in causis de curia tantum

Sequitur videre de auditoribus camere et eius notariis

Quoniam fuit quondam dispositum quod non reservarentur de cetero spolia prelatorum ac clericorum decedentium nec fructus medii temporis ecclesiarum seu beneficiorum vacantium nec procurationes que ratione visitationum debentur episcopis et aliis prelatis. Verum quia dicte dispositiones hactenus non fuerunt plenarie observate et a nullis posset in dubium revocari an fuerint personales vel perpetue Volentes ecclesiarum ac prelatorum dispendiis providere declaramus dispositiones easdem fuisse ac esse perpetuas et per quoscumque pontifices inviolabiliter observandas. Et nichilominus statuimus ne spolia cardinalium prelatorum ac clericorum quorumcumque in curia vel extra decedentium que etiam inferioribus prelatis competunt [illegible] nec fructus aut proventus qui vacantibus ecclesiis monasteriis aut quibuscumque dignitatibus beneficiis administrationibus aut locis piis medio tempore obvenerint nec procurationes supradicte que ratione visitationum prelatis vel aliis quibuscumque deberentur possint de cetero etiam per commissiones seu concessiones ob causam forte concessas quas tenore presentium revocamus nomine summorum pontificum Camere apostolice reservari [lanati] aut quolibet percipi. Adicientes quod de cetero prelatis et aliis qui ex officio visitare tenentur facultates seu licentias visitandi per procuratorem vel [illegible] per sedem sedem apostolicam aut alium concedatur nisi forte quod ex causa infirmitatis aut alia necessaria personaliter visitare non possint que specialiter in litteris exprimatur alias concessio nullius sit roboris vel momenti. Et concessas hactenus tenore presentium revocamus

Et bonum forte esset addere penam ut prelatus tamdiu [illegible] quo ad officia remaneat suspensus donec per summum pontificem quecumque spolia fuerint plenarie restituta Dicta vero suspensione durante officia per [illegible] per commutationes [illegible] incurrat ipso facto

Et bonum forte [...] penam ut prelatus [...] curia clericus quo a[d] [...] sua remaneat [...] sa donec per su[mmum] [...] tifice huius spo[lia] [...] erunt plenarie [...] tuta dicta vero [...] sione durante of[ficia] [...] [illegible] [...] [illegible] [...] ipso facto

Constitucionibus que circa fructus huiusmodi compu
tandos et generaciones et taxaciones aput alios
retro pontifices et generalia concilia quomodo facta
sunt in suo valore duratura

Ut per sedem apostolicam nulli detur fa
cultas de cetero licenciandi aliquos ad gra
dum magisterii seu doctoratus. Circa

Eos multos iam perduxit ambicio ut qui primas
cupiat cathedras in synagogis gradum sine
suo labore et studio quem sciam querat. Sed a summo
pontifice per ambicionem impetrat cupientes vo
cari Rabi. satisfieri sibi credunt si per bullam apostolicam ma
gisterii sui signum valeant obstentare ex quo co
teptibilis multiplicacio magistrorum et doctorum exori
tur. scientie margarita vilescit. et sermo dei ex
ore prelatus ignorancium populi in devocione con
tepnitur. Volentes igitur huic morbo salubriter
providere ut nec legatis nec nunciis apostolicis seu
generalibus ordinum aut alteri cuicumque persone pre
ter cancellarios in generalibus studiis ordina
tos detur per sedem apostolicam facultas aliquos ad
gradum magisterii seu doctoratus in quacumque fa
cultate de cetero licenciandi vel assumendi. In curia

vero Romanam que privilegium studii generalis ~~per~~ cepit
~~pecit~~ habere. Ita demum ad ~~gradum~~ gradum quemquam licen-
tiari et assumi posse, si in studio dicte curie cur-
sum consuetum auditionis et lectionis repetitionum
et disputationum in illa facultate compleverit. Vel
si extra curiam in aliquo studio generali de quo
et cuius sufficientia in vita et moribus eiusdem
studii cancellarius et doctores seu ~~et~~ magistri facul-
tatis per suas autenticas litteras prestent sufficiens
~~iuramentum~~ documentum et tunc non per bullam seu
commissionem specialem. Sed per alios consuetos offi-
ciales et doctores studii dicte curie cum rigoroso
examine tales ad licentiam vel doctoratum
seu magisterium assumantur. Aliter autem licentia vel
assumptio huiusmodi per bullam commissionem seu faculta-
tem apostolicam facta non valeat nec recipientes
licentiati doctores aut magistri de cetero reputentur.
Et idem intelligatur etiam de doctoribus secula-
ribus

Ut electiones et provisiones
de cetero non fiat per potestates laica

Statutum felicis recordationis Innocentii pape
editum in concilio generali contra electiones
et eligentes ac electionibus consentientes per secularis
potestatis abusum locum habere decernimus in provisio-
nibus quibuscumque etiam per summum pontificem faciendis

quo ad provisionem spectat ac provisionibus consencientes Et
nichilominus dictam electionem et provisionem per pecu
liaris potestatis ab eisdem factam tempori debere
non solum si expressa vis · aut metus fiat elec
toribus aut provisori Sed eciam si preces litteratorie
vel vocales sint · tales quod si non pareatur possunt
electores vel provisor seu provisores · dampna et
incomoda in personis suis vel suorum vel rebus vel
ecclesiis suis verisimiliter formidare Et pub
licetur hec constitucio in singulis synodis et ca
pitulis provincialibus vel saltem generalibus vel
regularibus et alias ubi viderit expedire
Et specialiter cum fuerit ad electionem seu provisionem
procedendum Et ubi in casu premisso datur de suspen
sione datur ipso iure et procurantes preces ultra
penas predictas sit excommunicatus ipso iure

De dispensatione ordinis Rubrica

Quia prelati struunt c. cum ex eo Item quod in litteris eo
continentur quod nisi studium continue consecutus fuerit
cessante studio dispensatio ipsa cesset et de facto
revocet dispensationem si habentes relicto studio
vel intermisso abutantur ipsa Et eidem litteris de non
residendo causa studii vel alia quacumque · propria
etiam non det dispensationem quod non teneantur

ad sacros uel ad sacerdotium ultra annum xxiiii et in p
terita concessis commoueri nisi ex iusta causa et spe
cialiter in litteris expressa. nec tunc ultra annum et in preteri
tu concesse reuocentur. ita quod remaneant ad annum ta
tum

De dispensatione etatis Episcoporum
Abbatum curatorum et ordinum Rubrica

Non dispenset papa nisi tribus annis infra etatem
iuris ut in Episcopo si compleuit xxvii annos. In Abba
tibus et curatis etc si xxii annum attigerint et simili
ter in ordine precedentibus etc et tunc ex causa rationabi
li et specialiter in litteris expressa. preterite dispensationes
reuocentur que non sunt sortite effectum si habentes ipsas
hodie sunt infra dictas etates dispensabiles sunt reuo
cate hoc adiecto quod dispensationes que dicuntur facte
cum infantibus ad dignitates suprascriptas etiam si sunt
effectum sortite sunt reuocate. quia contra ius naturale
In precedendis ecclesiarum cathedralium stet regula cancellarie
quod non possit conferri nisi existentibus in iiii posset
tamen papa conferre existenti in xxii facta mentione
de etate

De litigantibus in Curia Rubrica

Non imponat papa silentium litigantibus nec
extinguat litem nisi causa cognita per sententiam
nec restituat contra rem iudicatam nisi ex
causa legitima et causa cognita

De decimis per papam non imponendis Rubrica.

Quod papa non imponat decimam clero vel toti eius parti nisi in Concilio generali et cum consensu Concilii. Possit tamen postulare caritativum subsidium cum caritate et de consensu concilii quando res exiget

De conversis ad fidem Rubrica

Quod bona illorum qui convertuntur ad fidem non confiscentur per ecclesiam vel principes seu dominos seculares sed eis remaneant a detentoribus relinquantur eorum gratis

Ut non sint ~~[struck]~~ de usuris vel aliis male ablatis et tunc incerta eis libere remaneat

et si sit de usuris vel aliis male ablatis et tunc incerta eis libere remaneant

De exemptionibus Religiosis concessis. Rubrica.

Fiat decretum quod habeatur advertentia de exemptionibus pendentibus vel tamen certa ante [illegible] et de exemptionibus studentium in studiis generalibus

Quod omnes exemptiones quibuscumque Religiosis domibus aut aliis locis vel personis quibuscumque a tempore scismatis per Romanos pontifices concesse preter consensum ordinariorum aut sine cause cognitione indistincte revocentur cassentur irritentur et annullentur exceptis ecclesiis vel locis noviter fundatis sub condicione exemptionis a tempore scismatis

Et fiat decretum quod habeatur advertentia de exemptionibus pendentibus exceptis ordinibus certa in scismate et de exemptionibus studentium in studiis generalibus

De privilegiis inferiorum prelatorum concessis Rubrica

Quod omnia privilegia et indulgentie tempore scismatis concesse inferioribus prelatis de utendo pontificalibus scilicet mitris sandalijs cirothecis de benedicendo populo et dando indulgentias et huiusmodi ad dignitatem pontificalem pertinentibus revocentur Et idem intelligatur de Abbatissis

De ignorantibus ydioma patrie

Item quod illi ad ecclesias parochiales promoveantur in aliquo regno nisi ydioma vulgare eiusdem patrie sufficienter intelligant et loquantur

Concilium quod in eo tempore gregorius concordat(?) in ord

De unionibus

Uniones de beneficijs cum curis sive sine curis(?) et ecclesijs secularibus de integro non fiant per summum pontificem nisi ex causa rationabili et ... cognita. et aliter facte ipso iure sint nulle. Idem et fortius in ordinarijs facte autem in preteritum que nondum sortite effectum indistincte intelligantur revocate. etiam si effectum sortite sint cassate et penitus revocate. Et idem de unionibus factis de vicarijs que intelligantur revocate et idem de unionibus. etiam si effectum sortite sint que vero de alijs beneficijs sive per summos pontifices sive ordinarios facte sunt et effectum sortite a tempore huius nephandi scismatis citra. causa rationabili non subsistente

Ista gl... sunt ... ...

indistincte habeant pro ~~illis~~ nullis et sint ipso iure revocate

Item quod revocentur omnes littere facultatum concesse mediantibus Etiam si sortite sint effectum et etiam si per modum commendare Sed concesse alijs Religiosis pro beneficijs extra suum ordinem si non sint sortite effectum indistincte revocentur Decetero si effectum sortite sint In futurum autem indistincte non concedantur et si concedantur non valeant

hat innam Gregorius nam februarij ...

De beneficijs circa Episcopos
et Abbates non Residentibus Rubrica

Quod omnes habentes beneficia requirentia residentiam de iure consuetudine vel statuto vel alia speciali ordinatione resideant et moneantur per edictum publicum quod faciant Episcopi et alij prelati Iurisdictionem habentes in principio sue institutionis et repetatur hoc in synodis et capitulis provincialibus Et si absque causa rationabili et superioris licentia fuerint absentes per sex menses exequantur prelati penas iuris contra eos Et ultra hoc dispensent aliquid de spoliis ... ... de licentia aut que dantur pro absentia quod nichil recipiatur per ipsa. Et non detur nisi ... ta rationabili et expressa et expressa necessitas

habeatur pro racionabili si stant in curia regis vel principis pro
officiis voluntariis in quibus stant ipsi lucro Et si episcopi et alii iuris/
dictionem habentes fuerint negligentes in premissis fiat super hoc inquisicio
et contra eos provincialibus et generalibus ad effectum ut in primis redarguantur
et in generalibus puniantur Item quod papa in principio assumpcionis fa/
ciat edictum publicum in Romana Curia de residendo ut supra Et
dispensaciones facte contra premissa ex toto sint revocate/ nec in futurum/
concedantur nisi ex causa racionabili et evidenti et litteris specialiter expres/
sa Et specialiter habeatur advertencia quod non dispensetur cum illis qui sponte
iuraverint residere Et quod habentes dignitates principales post pon/
tificales teneantur ad residenciam

Contra simoniacos

Conclusum quod expediens est quod per concilium procedatur contra aliquos saltem habent graves lites pro nominibus
illos qui sunt de hoc publice diffamati et deputentur iudices zelatores
veritatis et affecti expressim contra hoc crimen qui contra personas
constanter et intrepide procedant eciam summarie et sine strepitu
et figura iudicii et hoc vel ad instanciam volencium agere civiliter
vel criminaliter vel eciam ex officio iuridice eciam per denunciaciones
vel inquisiciones et hoc quo ad forum iudiciale Et eo quo ad penale
quod multi dicuntur his temporibus illa incurrisse tam clerici quam layci et
non nulli eciam credunt esse qui forte facerent sibi conscienciam exprimi/
mentes se hoc crimen commisisse eciam ultra quam sint Ideo
ad hoc ut facilius inducantur ad penitenciam super hoc agendam vo/
lens super hoc sacrum concilium providere saluti animarum Statuat quod
ad ipsa peccata quod quicumque tales voluerint penitere liceat eis eligere
sibi confessorem discretum qui sciat bene talibus consulere prout fuerit expe/
diens et ne contingeret in hoc per ignoranciam errare determinatur quod sint
vel magistri in sacra pagina vel in sacris canonibus et ipsis sic electis
conferatur a concilio plena potestas etc quod possint secundum qualitatem cri/
minis et devocionem confitencium et aliis circumstanciis attentis huiusmodi
confitentes plene absolvere imposita penitencia salutari et sufficienti
consulendo et providendo personis et corporum statui habentes in hoc dictamen
prestare quam per formam concilium intelligendo semper quod quicquid per
peccatores in premissis gestum fuerit valeat quo ad deum foro penitencie
tamen sine preiudicio fori iudicialis Et iudices predicti deputentur
per naciones unus pro qualibet et unus de Collegio Cardinalium quem
ipsum Collegium deputet

De annuis statutis Rubrica

De oneribus seu solutionibus pecuniarum quas habent subire hii qui col- / De hac concordia inde
legiantur et specialiter de statutis vel iuramentis propter que recipiendi / prima octobris
stant per multos annos quod nichil percipiunt et de via vitandi

Conclusio varie fuit tamen omnes inclinantur in hoc quod onera que sunt ad cul-
tum divinum ut quod recipiendus solvat pluviale vel quid simile stent
Sed provideatur quod solutio fiat de fructibus prebende et illud fiat in
officium ad utilitatem publicam Si autem solvatur pecunia que distribuitur
in canonicos illud prohibeatur et si est consuetudo de faciendo prandium
cum rogatur recipiendus ad hoc Et si etiam velit facere non possit
concedere florenum Item si consuetudo habet quod fructus primi anni
debeantur fabrice Et si anni alteri loco vel persone et sic non ex-
pendantur talia ultra duos annos / distributiones autem cottidiane sive
aliqua corpore debeantur a die ad diem receptionis si receptus de-
sunt indivinis de corporibus vero que fiunt per competentiam
quod etiam tunc nichil exigatur et tunc non concedatur prebenda que non va-
cat vel forte si vacat alii conferatur et eo ita quod in eos est
dicta petior.

De tempore professionis faciende Rubrica

Fuit conclusio quod in religionibus licet possint recipi pueri tamen ad- / de hac concordia inde ix
professionem non admittantur nisi plene puberes scilicet qui sunt / novembris
in xviii anno et maiores quo ad puellas / nec etiam obligentur
ex professione tacita cum dicta etate Et quod novitii non admit-
tantur ad professionem nisi sciant competenter legere et cantare nisi
in religione militari ut sancti Johannis vel similis / nec ad sacros nisi
sint professi et sint competenter in grammatica instructi

De conciliis provincialibus et sinodis episcoporum Rubrica

Fuit conclusio quod concilia provincialia fiant saltem de triennio in triennium / hic concordia hec
et sinodi episcoporum singulis annis in quibus agatur de correctione morum / octobris non fuit dis-
et aliis ut est iuris Et teneantur diocesani et episcopi per se ipsos / cussa sunt hec in
si non sint legitime impediti et si omiserint sint suspensi ab officio / fine
prebendarum et devolvatur ad capitulum cum emolumento ipsius quod
convertatur in utilitatem publicam ecclesiarum non ipsorum de capitulo
Et si metropolitanus per quadriennium et diocesanus per
biennium differant tunc in sequenti concilio generali possit
si videbitur concilio privari dignitatibus Episcopatus vel Archi-

XXIX

capitulis et episcopi teneantur ire ad concilium provinciale sub pena excommu/
nicationis quam incidant ipso facto nisi habeant causam racionabilem que dispu/
tatur in concilio vel sunt suspensi a collatione beneficiorum pro tanto et
devolvatur ad capitulum suum Et de loco concilii provincialis statuatur
in precedenti concilio provinciali Et duret saltem octo diebus vel decem
Et aliquando duravit duos menses / de synodo vero quod duret saltem v.
diebus Mediolanensis fuit dictum quod ipsa materia latius tractaretur in
die sequenti Postea tamen nichil fuit mutatum

De vicariis perpetuis in ecclesiis instituendis Rubrica XXXI

Item quod in singulis ecclesiis appropriatis et unitis sit unus vicarius
alias curatus perpetuus qui cure assistat alias bene et competenter
dotatus per ordinarium auctoritate apostolica pro hospitalitate tenenda et one/
ribus incumbentibus sufficienter supportandis, renovatis litteris apostolicis pri/
vilegiis concedentibus prospectibus partis facultatibus aliis in
contrarium facientibus quibuscumque non obstantibus et in preiudicium divini
cultus concessis

Quod removeatur auditor camere qui est in diminucione et potestas pro/ XL
curatorum auctoritate de curia et questores contra ordinarium Rubrica

Conclusum quod removeatur auditor camere qui est in diminucione tanquam hat ghez hes decla
superfluus Et pro tunc officium eius suspenditur officio auditoris xxvj decembris ie
camere qui est in curia Revocentur etiam omnes concessiones fac/
tae aliquibus de curia per quas conceditur eis illa potestas quam habent procura/
tores in curia Et revocentur etiam omnes questores contra ordinarium
vel alias qui de consuetudine non habent vel ex privilegio concesso locorum vel
hospitalibus qui possunt facere questus

Contra prelatos qui non incedunt in habitu et tonsura decenti XLI

Fuit conclusum quod prelati videlicet patriarche et archiepiscopi et abba/ hat ghez hes dic
tes qui omiserunt incedere in habitu et tonsura clericali pro tanto sint pa mensis aprilis ix
ipso iure suspensi suis beneficiis et libere possint habentes ius eligendi alias ghez hes
vel conferendi eligere et conferre Et sub habitu clericali intelligatur vestis clericis folio
quo ad prelatos seculares quod portent rochetum et cappam vel tuni/
cam vel mantellum et quo ad regulares quod portent habitum sue

sue religioni convenientes

XLII Ut prelati habeant vicarios non corruptos et bene
dotatos Rubrica

Et fuit conclusum quod hec est de iure tamen ut fiat constitutio in qua decer- hec conclusa fuit die
natur quod omnes prelati et persone ecclesiastice habentes iurisdictionem spiritualem martis xxvi aprilis
non possint eam exercere nisi per vicarios non corruptos et beneficiatos
id est in iure peritos. Et si per non vicarios fuerint late sententie decernatur
quod sententie sint nulle et quod imponantur pene sufficientes contravenientibus

XLIII De iuramentis capitulorum prelaturis vacantibus Rubrica

Propositum fuit de iuramentis que exiguntur per capitula vel conventus hec conclusa fuit die
ab electis vacante sede per que singuli de capitulo iurant quod si e- lune xviii maii
ligentur facient talia etc. que sunt in grave preiudicium ecclesiarum seu mo-
nasteriorum aut aliarum prelaturarum. Ad quod dictum fuit quod iuramenta de
iure non tenent sed quia non observantur decretum quod apponantur pene puta
quod electio sit nulla et eligentes priventur iure eligendi pro illa vice
seu vacatione. Addiderunt aliqui quod electus reddatur inhabilis perpe-
tuo ad illam dignitatem. Dixerunt etiam alii quod etiam quo ad eligentes ad-
denda maior pena.

XLIV Ut prelatus contra prelatum non possit guerram aut indicere bella

Item omnes concordarunt quod erat iniustum cum tendit ad offensam quia tunc hoc Scilicet hec conclusa fuit
non debet fieri sine licentia superioris nisi in defectu iustitie. Sed ea die lune xviii
de pena indicenda fuit varietas ideo dixerunt quod cogitarent maii
maxime per nationem germanicam ubi plus talia quam alibi eveniunt.
Dictum etiam fuit quod germanici sunt cum domino Cardinali Florentino et
declarent premissa duo capita ut videbitur. Et tunc iterum inter videatur

XXXII - Ut pontifices ordines consecrationis et alia pontificalia per
se vel subditos gratis sine quacumque pecuniarum exactione
celebrare teneantur Rubrica. Et quod dispensetur cum or-
dinatis per simoniam

Anno indictione quibus supra regnante serenissimo et invictissimo principe domino
Sigismundo Romanorum et Hungarie etc. rege regnorum suorum anno Hungarie
vicesimonono Romanorum electionis quinto coronationis vero primo die Iovis
IIII mensis Julii fuit tenta sessio generalis prefatam synodum Constanciensem in ecclesia
kathedrali predicta mane hora sexta vel quasi presente ibidem et assistente serenissimo
domino S. Romanorum et Hungarie etc. rege cum insigniis regalibus et nobilibus sibi in
hiis servientibus videlicet dominis domino Ludowico comite palatino cum pomo sive ... Henrico
duce Bavarie ... Frederico burgravio Nurembergensi cum sceptro et Andrea filio
... Barone de Hungaria cum corona ministrantibus ceterisque principibus baronibus
et nobilibus in numero copioso presentibus ibidem sedentibus reverendissimis patribus Iohanne episcopo Ostiensi
Vivariensi cardinali Angelo Laudensi Iordano de Ursinis Francisco Venetiarum Antonio
Aquilegensi Petro Cameracensi ... Tricaricensi Branda Placentino ... sancti
Marci Antonio de Chalanco presbiteris Rainaldo de Brancaciis Landulpho Barensi
Odone de Columpna Lucido de Comite Amedeo Saluciarum Ludovico de Flisco et Francisco
Florentino diaconis cardinalibus supervenientibus ibidem magnifico domino Karulo de Malatestis
domino Ariminensi et vicario generali in temporalibus ac Iohanne dicti tituli sancti Sixti cardinali
Ragusino vulgariter Angelo Corario nuncupato nomine domini Angeli Corarii predicti ad faciendum
et complendum pleno pacis et unionis ecclesie dei et ipsius ... unitatis ...
et complendum plenarie cessionem et resignationem nomine supradicti Angeli de papatu quem ipse Angelus pretendit ...
... et resignationem nomine supradicti Angeli de papatu que ipse Angelus pretendit ...
et aliis prout in ... Karulus asserebat | pro cuius quidem sessionis introitu et principio prefatus
dominus rex Romanorum etc. indutus vestibus regalibus recessit de sua sede solita et tradiderunt ad
aliam sedem positam in fronte altaris ... ipsis domino Karulo et Iohanne dicti sancti Sixti
... ad quamdam banchem ... versus congregationem synodi Constanciensis ...
... et subscripta
fuit cantata antiphona per cantores et capellanos synodi Veni sancte spiritus et ...
versus Veni creator spiritus etc. cum ... et ... cantatis ac collecta dicta pro parte
... dicta venerabilis vir dominus Iohannes ...
per dominum Iohannem ... cardinalem Vivariensem ... legebat bullam constitutionis procuratorum
prothonotarius Ludowici comitis palatini predicti legebat bullam constitutionis procuratorum
ad ... ipsis Karulo et Iohanni ac aliis ... commissionis una
ad ... missam ipsis Karulo et Iohanni ac aliis ... duas
littera legebat unam aliam bullam auctorizationis concilii Constanciensis per eundem dominum
... missis et factis ... dictis bullis lectis dominus Karulus prout continetur
Angelo Corario missis et factis dictis bullis ... dominus Iohannes dicti cardinalis
in ipsis bullis ... auctoritate qua ... commisit ipsi domino Iohanni dicti cardinali
... bullis ... ad auctorizandum et probandum dictum concilium una
Ragusini suo collegio ... ad auctorizandum ... dominus Io. dominici cardinalis Ragusini ...
commissione et auctoritate sive potestatem ipse dominus Io. dominici cardinalis Ragusini ... re-
... et pro ... suo recepit verba ... dicti domini ... predecessor ... quibus
... et ... una ... et ... collationem una ...
... auctorizavit et approbavit concilium
predictum ad actum sibi subdelegatum et commissum auctorizavit et approbavit ...
Constanciensem ... ad ... et dominum suam spectabat prout in quadam papiri cedula cuius
tenor inferius continetur et ... etc.
tenor inferius ... plenius continetur et ... etc.

Tenores vero dictarum bullarum constitutionis procuratorum et auctorizationis ac papiri cedule de
quibus supra fit mentio sequuntur et sunt tales

Quia sanctissimus dominus noster dominus Gregorius papa XII audivit et intellexit ac
... de celebri fama ... congregationis pro
multiplici ... de ... sacrum ... dominus noster ... ecclesiastice
generali concilio Constanciensi ... congregate ... commissione facta prout ... ass-
... et reformationis ac ... commissione ... et ... ut ...
... nuncupatis
... ut ... sancti Sixti presbiter cardinalis Ragusinus vulgariter nuncupatus
... nomine patris et filii et spiritus
pro me et collegio meo ... nomine patris et filii et spiritus
sancti ... ut predicta ... sancta unio
... et ... auctoritate ...
... et informans ac ... prout ... auctoritate ... effectum et

dicti

sub dicto sancto professione pastoris descendentes reparandum mox unitate sancte matris ecclesie et caritate unita congregantur. Istud sacrum concilium generale convocatum et omnia per ipsum agenda auctoritate nostra confirmamus meliori modo forma et prout melius dicti domini nostri mihi littere plenius continent.

Subsequenter ascendentibus ambonem neque [illegible] et eodem et alia sancti concilii publice scilicet predictis dominis prius dominis Bartholomeo Archiepiscopo Mediolanensi Stephano Dolen Antonio Concordiensi Nicolao Merseburgensi et Guillelmo Lincolniensi episcopis idem dominus B. Archiepiscopus Mediolanensis
H. 371 legebat capitula et ordinationes per concilium Constantiense ab una et dominus Carolus ac [illegible] dicti Ambassiatoris ipsius Angeli Corarii ad concilium missos et illos de alia parte exaltat et deinde unum aliud quorum tenores inferius sunt inserti. Quibus dictis capitulis lectis fuit responsum more solito per dominum Antonium Concordiensem pro natione Italica Stephanum Dolensem pro natione Gallicana Nicolaum Merseburgensem pro natione Germanie et Guillelmum Lincolniensem pro natione Anglicana placet. Similiter per reverendissimum patrem dominum Johannem episcopum Ostiensem Cardinalem Vivariensem nomine collegii Cardinalium placet. Super quibus litteris auctorizationem et approbationem ac ratificationem venerabilis vir magister Henricus de Piro promotor concilii petiit sibi prothonotariis deputatis per concilium notariis et tabellionibus unum vel plura confici publica instrumenta presentibus ibidem illustrissimis principibus dominis Ludowico Comite palatino Reni duce Bavarie Henrico duce Bavarie [illegible] Frederico Burggravio Nurenbergensi Comite [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible] Comite de [illegible] Ambassiatoris Francie Anglie Polonie [illegible] [illegible] et ducis Ludowici Sicilie Regis Regine Neapolitani ducis Burgundie Comitis Sabaudie et aliis Ambassiatoribus et nobilibus in [illegible] copiosa. Tenores vero capitulorum de quibus sit mentio supra sequuntur et sunt tales. Et possibilis unio et reintegratio fiat sacrosancta generalis synodus Constantiensis Christi principium [illegible] potissima esse sit ut principium dextera et amabile [illegible] ipsa sancta congregata ecclesie catholice reputans ut iste due obediencie illa que presentatur domino Jo. XXIII olim sibi et illa que presentat dominum Gregorium XII et sibi [illegible] unicatur una alteri et
H. 372 congregentur sub capite Christo dictas convocationem auctorisationem approbationem et confirmationem nomine illius domini qui in sua obedientia dicitur Gregorius XII quatenus ad ipsum spectare videtur quia habundantis ad certitudinem plena cautela nemini nocet, sed omnibus prodest in omnibus et per omnia admittit et innodat has supradictas duas obedientias quoniam et unitas et declarat in uno corpore domini nostri Jesu Christi et huius sacri universalis concilii generalis in nomine patris et filii et spiritus sancti.

pace

Sacrosancta synodus Constantiensis pro pace unitate et securitate universalis ecclesie omnes et singulos processus causas penas et sententias in obedientia domini Johannis et eius qui dicitur olim
Gregorius XII obedientia in quibuscumque occasione vel causa scismatis huius vel aliis causis decretis promulgatas seu fulminatas et omne quodcumque contractum maculam sive notam iuris aut facti, quo ad casum obedientias tollit abolet irritat atque cassat, cum omnes et singulas personas dictarum obedientiarum intendens et ceteris vel in suis [illegible] in statibus dignitatibus et officiis que ad [illegible] seu [illegible] tenent possident et obtinent, ad
H. 372 habitudinem et cautelam habilitat et in eis in quantum opportunum fuit aut indiget dispensat.

Subscripte et immediate idem dominus Archiepiscopus legebat aliud capitulum sive ordinationem in hunc modum.

Hec sancta synodus certis bonis respectibus statuit et ordinat quod pro novis qui de presentibus [illegible] in iustitiis [illegible] conferendis nulla fiat mentio de Romano Pontifice vel de Sede Apostolica sed de anno Regni serenissimi et invictissimi principis domini Sigismundi Romanorum et Hungarie etc. Regis et de [illegible] adeptione [illegible] Cardinalis Ragusini continentur ad firmandum caritatem. Quibus lectis reverendissimi patres domini Franciscus Florentinus et Landulphus de comite diaconi Cardinales surrexerunt et receperunt ad medium eorum dominum Johannem dicti Cardinalem Ragusinum predictum ad firmandum caritatem et amorem et unionem una obedientia
H. 373 cum alia et aliam cum altera accesserunt cum eodem domino Cardinali Ragusino ad singulos Cardinales incipiendo ab episcopis Cardinalibus et subsequenter presbiteris et postremo diaconibus dando et recipiendo mutuo osculum pacis et statim hac sancte collocaverunt ipsum in medio presbiterorum Cardinalium et post [illegible] Bononiensis et [illegible] Aquilegiensis presbiteros Cardinales

Vrbibus [illegible] part et collocatus fuerit statim fuit incepta officium misse de spiritu sancto
per dominum Alamannum Card. pisanum et finita [illegible] per magistrum [illegible] de [illegible] antiphona
Doctoris [illegible] de presens [illegible] Cum me sequitur non ambulat in tenebris Officio H 373
misse vero dicto accessit hec borne presidente reverendissimo patre domino Jo. episcopo ostiensi
Card. Ravennatensi [illegible] regi [illegible] [illegible] et statim fuit dictum officium letanie cum
introitu Exaudi nos domine. Collecta et orationibus et Ewangelio Si quis diligit me
et non odit patrem et matrem et filios fratres et sorores etc. Quo Ewangelio lecto cum
audiremus dominus dominus Io. de Dominicis presentatus legebat bullam domini Gregorii sub tenore

Gregorius episcopus servus servorum dei dilectis filiis Johanni tituli Sancti Sixti presbitero Card. apostolice
sedis legato et Johanni imperatori Constantinopolitano electo nostris et eiusdem
sedis nunciis et venerabili fratri Venceslao Archiepiscopo [illegible] nec non nobilibus viris
Ludovico Comiti palatino Reni et Karulo de Malatestis de Arimino in pro-
vincia nostra Romandiola pro nobis et sancte Romane ecclesie Rectori Salutem et apostolicam
benedictionem. Eternas effrenatas tenebras humanas mentes coniunxit liberatas pro
modulis [illegible] in lux illa que dixit Ego sum lux mundi se illuminantem
ostendit et [illegible] tenebras diminuere affectu nimio illius splendore contingit inque
dormiunt animo [illegible] amoriis vertio sequendo et nostra omnia ad illam fere H. 370
que est in deo, [illegible] mortali felicitate conferenda tenuitas que negare non possu-
mus [illegible] commissas [illegible] nostri adusque [illegible] repulsas ad pacem et
certe [illegible] statum per vera renunciationis [illegible] desiderantes Et cum spes
aliqua scintillaret [illegible] [illegible] ex eo [illegible] affectu estimato intellecta
prudentia regia [illegible] ad certe [illegible] quas [illegible] ad
unitatem [illegible] libenti animo [illegible] ut [illegible] finem post spacium
[illegible] et [illegible] operanda et perficienda dimitti libere [illegible]
[illegible] nobis [illegible] contulo [illegible] Urbani sexti predecessoris nostri et [illegible]
nostro [illegible] [illegible] voluntate et recta [illegible]
pro pace et [illegible] et [illegible] intendimus ac Sanctitatis regie [illegible] inte-
grum [illegible] adductus ad Constanciam fructuosa advertentes [illegible] [illegible]
[illegible] demonstraverunt Et confidentes [illegible] de [illegible] Sanctitatis dispositionem
dei gratia et in [illegible] cum [illegible] per Sanctitate [illegible] [illegible] agendis
et vobis [illegible] pro [illegible] affectu [illegible] ibidem et ut possitis [illegible]
[illegible] et valere que [illegible] [illegible] restituit nos habere nobis.
[illegible] nobis qui ibi miseriit [illegible] [illegible] per [illegible] Sanctitate
[illegible] et [illegible] per Baldassarem [illegible] Johannem [illegible] vocatum [illegible]
ad predictum effectum [illegible] et auctorizando in generale concilium nomine [illegible]
dicti Baldassaris presidencia et [illegible] ab [illegible] [illegible] quo possessa sit fratris
[illegible] pro [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
per congregationem eandem [illegible] ut permittatur presidencia et [illegible] Baldassare dicto
[illegible] similiter auctorizandi approbandi et confirmandi plenam et liberam de plenitu-
dine potestatis concedimus tenore presentium facultatem Dat. Arimini [illegible] idus marcii
pontificatus nostri anno nono

In dorso [illegible] de Luca B
de [illegible]

[illegible] de [illegible]

Gregorius episcopus servus servorum dei dilecto filio nobili viro Karulo de Malatestis
de [illegible] Arimini in provincia nostra Romandiole [illegible] et sancte Romane ecclesie
Rectori Salutem et apostolicam benedictionem. Divina gratia disponente fideliter et pure cre-
nati [illegible] [illegible] assumptionis [illegible] [illegible] et [illegible] de [illegible]
ad [illegible] et pacificum statum reintegrare ut debuimus et volumus et tenemur [illegible]
[illegible] adveniente opportunitate proficiendi efficaci voluntate adhibuimus dilige-
ntiam [illegible] Sed [illegible] diversis cupiditatibus et tenebrarum [illegible] [illegible]
[illegible] multis et variis [illegible] [illegible] et per vias diversas
[illegible] debito nos [illegible] [illegible] Et cum nunc verisimiliter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] recenter [illegible] de [illegible] et regia
maiestate per maturas processus [illegible] [illegible] et pacem integram [illegible]

H 373

H. 370

H. 373/4

scismatibus de ecclesia repulsis desideriis pacem et carnalibus affectibus eliminandis ac
rectis viis operandis de quibus gratias altissimo reddimus et aliter literam superius
sine tamen gratia nullius fructus effectum fundamento aliquamdiu divina gratia ha
dubitamus tuae nobilitati et aliis fuisse et esse constanter directa Et igitur dilecta
lumina consiliaria adeunde regia maiestate dilectos filios Iohannem tituli sancti Sixti
presbyterum Cardinalem apostolice sedis legatum et Iohannem patriarcham Constantinopolitanum clericum
nostros et eiusdem sedis nuntios in eius literis et mandatis nostris fidelitate tempore fidem
optimitate que tue videbatur Nunc vero spe bona concepta dilatatis eccle spera
nostra pace et integra unione ecclesie desiderantes tue nobilitati nostra plene confi
dimus et carissimum ut personam nostram tenemus ducendo ad regiam maiestatem
ipsam necessariam destinamus ut omnis tuus que pro invicem sacre unionis
amatore nobis per literam implicatur Et propterea ad predicta omnia plenarie concedend(e)
te cum nostra voluntate nostre Arimini et nonnullis aliis provinciis et eiusdem ecclesie
specialibus et vicariis omnibus via iure et forma quibus melius fieri possit pre
sentium tenore de plenitudine apostolice potestatis plenarie nostram facimus specialem dantes
et concedentes tibi ut pro nostra de plenitudine dicte apostolice potestatis omnimodam plenam
et liberam facultatem nostre et dicte ecclesie nostre tractandi paciscendi totaliter concludendi
et effectualiter inducendi sinceram et integram unionem sancte dei ecclesie Romanae et
quelibet realiter vicam quietum et dimissum que tibi pro nostra videbitur commodi
aut quolibet optimum et specialiter renunciandi et cedendi omni iuri papatus ac titulo
et possessioni quod que et quam habemus de eadem si ubi et quando tibi videbitur pro bono
omnia expedire necnon omnia et singula faciendi que circa premissa et quelibet eorum
erunt aut pro nostra videbuntur quomodolibet oportuna etiam si forent maiora expressis et
mandatum requirerent quomodolibet speciale et que nosipsi facere possemus si personaliter
interessemus pro et in ipsa ecclesia sancta dei ratum gratum et firmum perpetuo et irrevocabi
liter habituri quicquid per te premissorum actum gestum seu factum fuerit de premissis
seu factum dante dona immobilibus obsequiari permittentes bona fide et sub attestatione
nostre divini iudicii quod postquam omnia tibi sit ut permittitur attributa et concessam
remotam non intendimus nec revocabimus te verbo publice vel occulte et supplere
omnem defectum si quis de predicto mandato fuit admissus vel de eo aliquid commissum
Dat Arimini iiij idus Martii pontificatus nostri Anno nono
supplicatio est destinata — per dominum Papam — de Anra de Ismola

Gregorius episcopus servus servorum dei Dilecto filio Nobili viro Karulo de malatestis
domicello Arimini, imperiali nostro Romandiole provincie et sancte Romane ecclesie
rectori Salutem et apostolicam benedictionem Cum ad laudem omnipotentis dei et bonum ecclesie
sue sancte pro unione reintegranda et pace reparanda et scismate extirpando
practicantes nunc diligentius ultra alios nuncios nostros te tamquam personam nostram
ad maiestatem regiam constanciam personaliter destinemus Nos volentes prout et op
H. 370/1 tantes ut eo perfectius per te valeas de premissis quo maiori fueris auctoritate munitus
tibi in subordinata sit renunciacio cessionis et ecclesie electionis unici summi pontificis futuri
et alia circa unionem ecclesie invenire per predictorum effectum effectu decente et salubri
consequendo Tibi conveniendi cum illis cum quibus tue prudentie videbitur expedire
modis congruis et optimis tractandi practicandi et concludendi que tibi visa fue
rint utilia et necessaria ad predicta etiam si talia forent que mandata alia tibi data
excederent quantumcumque et mandatum exigerent specificum et speciale et aliqua magis tibi
videbuntur convenire persone ecclesiastice illa expediri faciendi et personam ecclesiasticam
quam elegeris ei sit electio ac nostra tua dispositione facienda presentium tenore de ple
nitudine apostolice potestatis plenam et liberam concedimus facultatem Dat Arimini iiij idus marcii
pontificatus nostri anno Nono

Sacrosancta generalis Synodus Constantiensis et admittit et declarat expedire et utile
fore pro unione ecclesie sancte dei et totali reintegratione per gratiam dei peragenda
quod nunc illius dominus qui de sua obediencia dicitur G. xij fiat hic de Constantia cessio
etc ut supra prout continetur

H 375 Ad facilius liberius et utilius integrandam unionem ecclesie dei consequendam procurari
decernit statuit et ordinat etc

Cum sanctissimus dominus noster dominus G. pp. xij nunc sue pacem consilium ad eadem
modo et forma prout in suis literis et literis dicte sacrosancte Synodi Constanciensis suspendimus
H. 374 sententiam ...tam dominus noster dominus G. pp. xij fuisse et est totaliter ad unam
integrationem sancte ecclesie possit languendi dies fieri et ad hec omnium contra inter et
... prodire ... ...

Sacrosancta generalis Constantiensis synodus etc. quod propter quamcunque cessionem aut vacationem sedis apostolice sive papatus durante presente concilio facte vel faciende ad electionem futuri Romani pontificis nullatenus procedatur sine deliberatione et consensu ipsius sacri concilii generalis, et si contrarium fiat id sit ipso facto auctoritate ipsius sacri concilii irritum et inane nullusque electus contra hoc decretum de papatu recipiat nec illi ut pape quoquomodo obediat sub pena maledictionis eterne etc. 4.375

Sacrosancta generalis synodus Constantiensis etc. Ut ecclesie sancte dei eo melius provideatur, quod electio futuri Romani pontificis fiat in forma loco tempore et modo per sacrum concilium ordinandis, et quod idem concilium possit et debeat in futuros quascunque personas cuiuscunque status vel obediencie sint aut fuerint ad electionem huiusmodi active et passive et alios quoslibet actus etc. et omnia alia oportuna non obstantibus quibuscunque processibus penis aut sententiis habilitare eligere et deputare modo et forma quibus sibi videbitur expedire. Item sacrum concilium non dissolvatur donec electio huiusmodi fuerit celebrata. Exhortatur dicta sancta synodus serenissimum principem dominum Romanorum et Hungarie etc. regem per et requirit quatenus tamquam precipuus ecclesie advocatus et sacri concilii defensor et protector omnia ad hoc opem efficaciter impendat et verbo regio dicte sancte synodo hoc promittat ac literas sue maiestatis desuper fieri dignetur. 375/6

Sigismundus dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie Dalmatie Croatie etc. rex notumfacimus tenore presentium quibus expedit universis ad futuram rei memoriam. Inter varias sollicitudines curasque multiplices illa maxime urget anxietas, ne inter domesticos fidei qui corpore consentiunt omnino et precipue ecclesiasticas personas controversia seminante quevis felicitatis minimo aliqualiter oriatur. Cum magis igitur occurrendum est ut non crescant iurgia super vestra magnorum bonorum cum caritate que non sapit optimam, non aspera, non confusa, veneranda cum equitate mittere [illegible] dias dissensiones [illegible] inter servos dei quos non oportet de bono pacis resilire pacis et unanimitatis consuetudine, sequendo cum sit ut in sponsa dei agitur nulla sanctione [illegible] nulla libertate gratia, nulla varietate nova dividantur, ne inde discordia surgat in iure unde pacis federa et precipue ecclesie tranquillitatis comenda debent suscipere documenta. Cum itaque sacrosancta Constantiensis synodus mater sancta dei consopienda generalis in spiritu sancto legitime congregata et universalem ecclesiam catholicam nostram representans pro unione sancte ecclesia sancta dei consopienda feliciter laboramus et scelere deplorando exercitu eiusdem qualitas aliarumque circumstanciarum varietas et presentium temporum dispositio pariantur, vera dei et indubitati summi pontificis electio feliciter sit celebranda, ut deo adesse secretum spiritualis patris filii sponsique eiusdem sancte matris ecclesie debitum committitur pastorum cuius preces operiens concursus pressurasque et molestias preteritas ac labores dolores senciat. Ad instar illius ut per amissum de antiquo et pestifero scismate [illegible] vita antique felicitatis candorem resumat eiusdem ecclesie provisor cum omni diligencia solicite et studiose ac instancia in sedule succurrere festinat. Verumtamen consulere volens parcendi tempus, ne ingruente festinate impetu pars preponderans in [illegible] ac diversitas occulta forsan dei dispositione posponendus eligatur et ob hoc infirmitate superioris pastor predicti accidisse dicebat concernendo defectum supponi postponimus pretendentes per hec accidisse decimus [illegible] inter cetera provide statuit et salubriter ordinavit, quod hoc sacrum concilium non dissolvatur, donec electio huiusmodi futuri summi pontificis fuerit celebrata. Nos qui reverenter ecclesie advocatus dicteque sancte synodi protector ac defensor ipsius Romane ecclesie celere provisione totis cordibus preceptis affectamus et dicte sancte synodi statuto et ordinacioni colla nostra submisimus, eisdem in omnibus parere et intendere volumus ut debemus ac deliberata nostra scientia tenore presentium verbo regio promittimus et nos obligamus, quod omnem ad hoc operam efficaciter impendemus et veri fidei catholice cultoribus et quantum in nobis est legaliter faciemus, quod dicta sancta synodus non dissolvetur, sed in suo robore conservabitur manutenebitur et protegetur quousque dicta electio largiente altissimo fuerit celebrata ac super ipsius particularitatibus alias una cum sacro consilio eiusdem sancte synodo concessa sancte ecclesie sue presentant [illegible] debitas ad feliciter consumacionem reformacionis eiusdem ecclesie sancte sue presentium sub nostre maiestatis sigilli appensione testimonio litterarum. Datum Constantie anno domini Mo CCCCo XVIIo vicesima die Julii regnorum nostrorum Hungarie etc. XXX Romanorum electionis, [illegible] coronacionis vero primo.

Comprehendere possunt dicti domini ... per hoc sacrum [illegible] dicere et declarare pro humiliter et instanter [illegible] per [illegible] sancte dei a totali [illegible] gratiam per dei gratiam procurande sacre generalis utiliter et [illegible] [illegible] quod nomine presentis dicti [illegible] papi fiat hic in Constantia [illegible] ad [illegible] accedebat [illegible] qui [illegible] alias dicit [illegible] volet et nolet et [illegible]

sanctam

a que

A. 336/7

Ad mandatum domini Regis Johannes prepositus
de Strigonio vicecancellarius etc.

Sacrosancta generalis Synodus Constanciensis etc. omnia et singula per illum dominum qui dicebatur
Gregorius XII in sua tali obediencia sub apostolica auctoritate mediate vel immediate alias quomodolibet
vel rationabiliter quecunque gesta facta dispensata ordinata concessa et indulta et cetera
usque ad tempus sue notorie renunciacionis pro eo fuerunt quo tempus ultra nullatenus pro-
tendi renunciacionem volumus extendi talitergendas facienda dispensanda ordinanda
H. 337 concedenda et indulgenda que eciam sua notificant et conscriptabundum [illegible] ad
[illegible] bonum approbat atque firmat statuit et ordinat quod ex causa vel occasione
scismatis seu consimilis macule aut inhabilitatis [illegible] prenarrationis non valeant
infringi vel contra ea obici aut in dubium revocari non obstantibus dispositionibus
in contrarium factis quibuscunque

Sacrosancta etc. declarat statuta seu ordinaciones facta alias per istud sacrum concilium depositionem
alia tamen quod ille dominus qui dicebatur in sua obediencia G. XII nullo unquam tempore vendi-
cari debeat etc. non fuisse facta ad ipsum dominum Gregorium inhabilitandum quominus
non sit capax promotus sed probat pacis ecclesie et futuris scandalis scrupulis et suspi-
cionibus evitandis

|| Item sacrosancta Synodus Constanciensis etc. reservat et se facturam declarat ubi duo vel
plures in eadem titulo commissis obediencijs concurrunt quod sacrum concilium cum debita
mansuetudine et rationabili equitate ita quod unquam alia de eis non tractabitur utriusque
|| obediencie honore quanto fieri poterit salvis per se vel ad hoc specialiter deputandos antequam
separabitur providebit modo tempore et optimo

Item sacrosancta Constanciensis Synodus etc. omnino immediate post assumptionem seu renunciacionem
tunc nunc illius domini qui dicebatur G. XII de papatu Romane faciendam ipsum dominum
et Reverendissimos a prefato electos dominos Antonium episcopum portuensem Johannem tituli sancti Sixti
Gabrielem tituli sancti Clementis Angelum tituli sanctorum Petri et Marcellini Bandellum
H. 378 tituli sancte Balbine presbiteros et petrum sancte Marie de Cosmedin diaconum sue obediencie
Cardinales recipit et admittit eosdem ut tales hic vult et ab omnibus haberi necnon
dignitate emolumentis honore et aliis Cardinalium privilegiis utentes Cardinales uti
semper potuit et gaudere salvis tamen aliis constitucionibus et statutis in dicta sessione promulgatis
et inferius promulgandis de electione Romani pontificis facientibus mentione

Item sacrosancta Constanciensis Synodus statuit et ordinat quod omnes officiales et curiales
eius domini qui dicebatur Gregorius XII officijs et gradibus ipsorum alijs camere adeptis
gaudeat et ea rationabiliter administrent prout alij officiales alterius obediencie indifferenter
|| salvis ubi in eius officio duo vel plures et eiusdem unius secundum consuetudinem Romane curie debet
haberi etc. quod sacrum concilium sibi reservat providendum cum debita mansuetudine et
rationabili equitate ita quod unquam alia de eis non tractabitur utriusque ecclesie obediencie honore
quanto fieri poterit salvis per se vel ad hoc specialiter deputandos antequam separabitur
providebit modo et tempore optimo

Item sacrosancta generalis Synodus Constanciensis etc. pro electione futuri Romani ponti-
ficis et aliorum modo concilio agendorum ipsius sancti concilio dissolutionem prohibetur
aut eius cuius salute vel perpetuitate aliquid machinetur vel contra sancti temporibus statuta
aut ordinaciones quaslibet violentur aut transgrediatur statuit ordinat et diffi-
nit quod quecunque persona cuiuscunque status dignitatis gradus vel preeminencie
existat ab hoc sacro concilio decesserit sine licencia concilij vel ad hoc deputandorum
recesserit et quecunque concilium aut quis alia persona ipsius concilij quandolibet perturba-
|| verit aut contra eius salutem vel perpetuitatem quicquid machinatum fuit vel ipsius sacri
concilij presentium in hac presenti sessione statutis aut ordinacionibus temerarie violavit in-
fregit aut transgressus fuerit ulterius tamquam unionem perturbans scisma foveat de heresi sus-
pecta aut rea omnibus lese maiestatis penis sit infamis cum dignitate honore
statu officio et beneficio ecclesiasticis et secularibus eciam si imperialis Regalis Cardina-
latus aut pontificalis existant ipso iure privati et pro modo eius publica ut
alterius capiatur causa dignitatis aut honoris ecclesiastici aut mundani

Item sacrosancta Synodus Constanciensis exhortatur invictissimum principem dominum Sigismundum
Romanorum et Hungarie etc. Regem quatenus placeat patentes litteras sue maiestatis sigillo
H. 378/3 dare et omnibus principibus vasallis et subditis sacri imperij et presertim civibus et
incolis Civitatis Constanciensis precipere et mandare quod manutenebunt et defendent predictum

sacrum concilium in sincera totali libertate in quantum adductu usque ad electionem futuri pon-
tificis et alias quandiu durauerit. Et quod si et quando sacrum concilium deliberauerit ad electionem
Romani pontificis hic fore procedendum, omnem ad hoc operam efficacem impendat quod
summus electus sit tuta libera et secura. Hoc autem specialiter iniunctum Rectoribus et Consulibus
huius Ciuitatis fideliter obseruandum, et quicunque istam libertatem cautelam aut securitatem
aliqualiter impediuit, fraudem contra eam fecerit, aut quando in eo fuit non obseruauit cuius-
cunque dignitatis preeminentie status aut condicionis existat, sine cessante priuilegio
eo ipso sententiam Imperialis banni incurrat, ipso iure sit infamis, nec ei vnquam porte
dignitatis aperiantur, nec ad aliquod officium publicum admittatur. Insuper omnibus
feudis et aliis bonis que a Romano tenet Imperio sit ipso iure priuatus. Ciuitas
aut seu vniuersitas Constanciensis nisi Consules et Rectores predicti obseruauerint aut
si contra ea venerint, eo ipso banno Imperiali subiaceant et omnibus priuilegiis
graciis et libertatibus Imperialibus siue Regalibus sit penitus destituta.

Sigismundus dei gracia etc. Notum facimus tenore presencium quibus expedit vniuersis 7
ad futuram rei memoriam. Rex summus deus sicut genera virtutum Angelorum et
vtriusque nature ordine miro dispensauit, sicut choros Angelicos variis
dignitatibus que propriis vocabulis teste apostolo appellantur mirabiliter insigniuit
sic et ecclesiam adhuc militantem meritis diuisit tam spiritualem quam temporalem quam
distinxit titulis preclarum ut pulchra fidelibus et terribilis infidelibus appareat
ut castrorum acies procedat prospere donec regina tandem ad thronum sponsi Regis in vestitu
deaurato feliciter imperium regnatura. Vnde cum constat quod omnis a deo est
potestas, qui solus potestatem habet in regno hominum et quecunque vult suscitat super
illud, Nemo illi temere debet resistere, ne secundum apostolum precepto diuine resistere
videatur. Quin potius tenetur quilibet in operibus manuum dei exultare que
sunt iuxta propriam naturam et ubique consistunt. Sane cum propter vacacionem sedis apostolice
Romane et summi pontificis clerus et populus in nostra Constanciensi Ciuitate, in qua ad
presens generale concilium celebratur, sub nostro iuxta cuiusdam statuti Concilii conueniat
facienda, Nos tamquam Romane ecclesie aduocatus dicti concilii defensor ac protector
dicte Ciuitatis Constanciensis dominus naturalis volentes eandem electionem fore tutam liberam
et securam, omnibus et singulis principibus, vasallis et subditis sacri Imperii ac presertim H. 379
Ciuibus et incolis dicte Ciuitatis Constanciensis, fidelibus nostris dilectis districte
precipimus et mandamus quatenus dictum sacrum concilium in sua sincera pacifica libertate
manuteneant et defendant circa in omnem euentum usque ad electionem et perfectionem
futuri pontificis inclusiue. Et quod si circa quando sacrum concilium deliberauerit ad electionem
Romani pontificis in eadem nostra Ciuitate fore procedendum omnem curam diligentie
solicitudinis et operam efficacem impendant quod electio summi in plena libertate et secu-
ritate debita defendatur. Specialiter autem Rectoribus et Consulibus dicte nostre
Ciuitatis Constanciensis iniungimus ut iuxta sacrorum Canonum instituta ad ipsorum cor-
poralem nostre fideliter obseruare. Quicunque autem istam libertatem cautelam aut securita-
tem aliqualiter impediuit violauit, fraudem contra ea fecerit aut quando in eo
fuit non obseruauit cuiuscunque dignitatis status preeminentie aut condicionis existat
sine cessante priuilegio eo ipso sententiam Imperialis banni incurrat ipso iure sit in-
famis, nec vnquam porte pateat dignitatis nec ad aliquod officium admittatur. Insuper
omnibus feudis et aliis bonis que a Romano tenet Imperio sit ipso iure priuatus.
Ciuitas aut seu vniuersitas Constanciensis nisi Consules et Rectores predicti obserua-
uerint aut si contra venerint eo ipso banno Imperiali subiaceat et omnibus priuile-
giis graciis et libertatibus Imperialibus siue Regalibus sit penitus destituta. Presencium
sub nostre maiestatis sigilli appensione testimonio literarum. Datum Constancie Anno domini M°
[illegible] quarta die Julii Regnorum nostrorum Hungarie etc. xxxj° Romanorum electionis
septimo vero coronacionis vero primo

Ego Karolus de malatestis Arimini et nonnullarum aliarum terrarum in temporalibus vicarius H. 380
necnon prouincie Romandiole rector pro Sanctissimo in christo patre domino Gregorio diuina
prouidencia papa xij et sancte Romane ecclesie generalis atque eiusdem Sanctissimi domini nostri
specialis procurator habens ad infrascripta plenum speciale et irreuocabile mandatum quod ad
medium constat per bullam autenticam Sanctissimi domini nostri pape prefati promitte litteram

nullus oppressus aut coactus violentia / atque nullo ductus errore ut omnibus aperte pateat
pro effectu quanta sinceritate quantaque cordis affectione sacram unionem et reintegracionem
operacionem in unitate sancte matris ecclesie prosecutus fuit et prosequatur pro publica certam reme-
diacionis inclusive pure libere et sincere pro ipso nomine ipsius Sanctissimi domini
mei domini pape G. xii In nomine patris et filii et spiritus sancti ~~amen~~ Renuncio
et vere et cum effectu realiter et cum effectu iuri titulo et possessioni quod quem
et quam ipse habet in papatu et resigno nomine predicti domini mei papatui et omni iuri
papatus titulo et possessioni quod quem et quam habet tanto domino nostro Ihesu Christo pape in
ecclesie sue sancte est caput et sponsus in hac sacrosancta Synodo et universali concilio
sanctam Romanam et universalem ecclesiam representante

Sacrosancta generalis Synodus Constanciensis in spiritu sancto congregata universalem ecclesiam
catholicam representans / cessionem renunciacionem et resignacionem pro parte illius domini
qui in sua obediencia dicebatur Gregorius xii iuris tituli et possessionis quod quem
et quod vel si quod quem vel quam habuit in papatu ... per magnificum et potentem
dominum Karolum de malatestis hic presente eius ad hoc procuratorem irrevocabiliter eodem
domino qui dicebatur Gregorius xii factas admittit approbat et collaudat in
nomine patris et filii et spiritus sancti Amen

Sacrosancta generalis Synodus Constanciensis ecclesiam universalem catholicam representans
quoniam scissura quam gens humana perversa comminabilia opusque pla attulerunt
detrimenta / quibus obviandis ac pro reintegracione fabrice catholice gentis multa que
sita fuerunt remedia / innumeris laboribus sollicitudinibus et expensis multa que
tanta et validis toti pene christianitati ducum et imperator etiam tamen sacri concilii visum
se gerentem / nec hactenus cessio aut renunciacio ... sed Romanus pontifex
scismatis ... fuit subsecuta / instrante et imperatore domino sponsium sui status
Synodo post nonnulla alia sancte unionis ... in hac sancta Constanciensi
ecclesiam dualibus ... olim nuncupati Johannes et illius domini
xii obediencia magnificus dominus Karolus de malatestis plenissimum ad hoc
mandatum pro prefato domino qui G. xii dicebatur cessit nomine iuri titulo et
possessioni quod quem et quam si quod quem vel quam habuit in papatu ...
ipsius domini qui dicebatur G. xii laudis promio cessit renunciavit ... realiter
et cum effectu et resignavit nomine predicti domini qui dicebatur G. xii papatum et
omni iuri papatus titulo et possessioni quod quem et quam / vel si quod quem vel quam
habuit in papatu / Cumque Petrus de luna in sua obediencia Benedictus nuncupatus
mediante cessionis et renunciacionis papatus viam acceptavit ... dudum
votis et iuramentis firmavit nec ad hoc fecit / sed pertinaciter usque modo / prout fuit
toti christianitati notorie manifestum Sancta Constanciensis Synodus supradicta nichil
statuit et diffinit prefatum Petrum de luna ... abundanti per personas sacri concilii ad hoc
specialiter constituendos loco et tempore opportunis fore solempniter requirendum ut infra spacium
decem dierum requisitionem huiusmodi immediate sequentem cum iuri papatus quod sibi pretendit
hic nomine titulo et possessioni seu detentioni eiusdem cedat et renunciat totaliter
et absolute / quod nisi fecerit / dicta sancta Synodus ipsum pro tunc prout extunc
pronunciat decernit et declarat fuisse et esse notorium scismaticum antiqui scismatis
nutritorem defensorem fautorem approbatorem incorrigibilem et pertinacem hereticum
a catholica fide devium premissorum lesorem et iuramentorum suorum transgressorem
et ecclesiam dei notorie scandalizantem / ac ipsum omni honore et dignitate etiam papali
se reddidisse indignum ipsumque pro sacros canones fore abiectum / eiectum privatum et privatum
ab omni iure et possessione seu detentione quod habet seu sibi pretendit in papatu mandando
percipiendo et inhibendo eidem ne se amplius pro Romano pontifice gerat pro se nominat
omnibusque et singulis christifidelibus etiam si imperiali Cardinalatus pontificali aut alia
quavis ecclesiastica vel seculari dignitate prefulgeant / ne eidem Petro aut eius successoribus
ut tamquam pape obediant pareant vel intendant / aut auxilium consilium vel favorem
prestent ullo modo sed eum tamquam scismaticum ecclesiasticum unionis perturbatorem et
hereticum vitent et prosequantur toto posse / bona fide realiter et cum effectu et hunc

sacro concilio ac futuro per dei graciam Romano pontifici eligendo contra dictum petrum
eius successores sectatores atque sequaces quos eciam dicta sancta synodus tamquam scisma-
ticos et hereticos vult prosequi et haberi assistant fideliter ac efficaciter Serenissimum
principem dominum Sigismundum Romanorum et Hungarie etc. Regem exhortans
specialiter et requirens quatenus tamquam precipuus ecclesie advocatus et sacri concilii
defensor hoc idem tunc se mox faciat ac suis et sacri imperii subditis manda-
tis precipere dignetur et fideliter observari

Unica est sancta universalis ecclesia que est predestinatorum universitas. Et infra sequitur universalis
sancta ecclesia tantum est una sicut tantum est unus numerus omnium predestinatorum

Paulus nunquam fuit membrum dyaboli licet fecerit quosdam actus actibus ecclesie
malignancium consimiles

Presciti non sunt partes ecclesie cum nulla pars eius ab ea finaliter excidat eo quod
predestinacionis caritas que ipsam ligat non excidit.

Due nature divinitas et humanitas sunt unus christus

Prescitus et si aliquando sit in gracia secundum presentem iusticiam tamen nunquam est pars sancte
ecclesie et predestinatus semper manet membrum ecclesie licet aliquando excidat a gracia ad-
venticia sed non a gracia predestinacionis

Sumendo ecclesiam pro convocacione predestinatorum sive sint in gracia sive non secundum
presentem iusticiam isto modo ecclesia est articulus fidei

Petrus non fuit nec est caput sancte ecclesie catholice

Sacerdotes quolibet criminose viventes sacerdocii polluunt potestatem et sic filii infi-
deles sentiunt infideliter de septem sacramentis ecclesie de clavibus officiis censuris
moribus ceremoniis et sacris rebus ecclesie veneracione reliquiarum indulgenciis
et ordinibus

Papalis dignitas a cesare inolevit et pape prefectio et institucio a cesaris potencia
emanavit

Nullus sine revelacione assereret racionabiliter de se vel de alio quod esset caput ecclesie particularis
sancte nec Romanus pontifex caput Romane ecclesie

Non oportet credere quod iste quicumque Romanus pontifex sit caput cuiuscumque particularis ecclesie
sancte nisi deus eum predestinaverit

Nemo gerit vicem christi vel petri nisi sequatur eum in moribus cum nulla alia sequela
sit pertinencior nec aliter recipiat a deo procuratoriam potestatem quia ad illud officium
vicariatus requiritur et morum conformitas et instituentis auctoritas

Papa non est manifestus et verus successor principis apostolorum petri si vivit
moribus contrariis petro et si querit avariciam tunc est vicarius iude scarioth et
pari evidencia Cardinales non sunt manifesti et veri successores collegii
aliorum apostolorum christi nisi vixerint more apostolorum servantes mandata et consilia
domini nostri ihesu christi per condempnacionem huius articuli non datur intelligi quod cardinales
non episcopi succedunt apostolis

Doctores ponentes quod aliquis per censuram ecclesiasticam emendandus si corrigi noluerit
seculari iudicio est tradendus pro certo sequuntur in hoc pontifices scribas et
phariseos qui christum non volentem eis obedire in omnibus dicentes nobis non
licet interficere quemquam ipsum seculari iudicio tradiderunt et quod tales sunt homi-
cide graviores quam pylatus

Obediencia ecclesiastica est obediencia secundum adinvencionem sacerdotum ecclesie preter ex-
pressam auctoritatem scripture

Divisio immediata humanorum operum est quod sunt vel virtuosa vel viciosa quia
si homo est viciosus et agit quicquam tunc agit viciose et si est virtuosus et agit

Expressio diei VI mensis Julii approbata cum principio [illegible] tribus folys [illegible] [illegible] signo M.

505–514

quidquam tunc agit virtuose quia sicut vicium quod crimen dicitur sive mortale peccatum inficit
universaliter actus hominis sic virtus vivificat omnes actus hominis virtuosi
Sacerdos Christi vivens secundum legem eius habens scripture noticiam et affectum ad edi-
ficandum populum debet predicare non obstante pretensa excommunicatione et infra quod si papa
vel aliquis prelatus mandat sacerdoti sic disposito non predicare non debet subditus
obedire
Quilibet predicantis officium de mandato accipit qui ad sacerdocium accedit et illud
mandatum debet exequi pretensa excommunicatione non obstante
Per censuras ecclesiasticas excommunicacionis suspensionis et interdicti ad sui exaltacionem
clerus populum laycalem sibi suppeditat avariciam multiplicat maliciam protegit
et viam preparat antichristo signum autem evidens est quod ab antichristo tales procedunt censure
quas vocant in suis processibus fulminaciones quibus clerus principalissime
procedit contra illos qui denudant nequiciam antichristi quam clerus pro se maxime
usurpabit
Si papa est malus et presertim si est prescitus tunc ut Iudas apostolus est dyabolus fur
et filius perdicionis et non est caput sancte militantis ecclesie cum nec sit membrum eius
Gracia predestinacionis est vinculum quo corpus ecclesie et quodlibet eius membrum
iungitur ipsi capiti insolubiliter
Papa vel prelatus malus et prescitus est equivoce pastor vere fur et latro
Papa non debet dici sanctissimus eciam secundum officium quia alias rex eciam deberet
dici sanctissimus et tortores et precones dicerentur sancti immo eciam
dyabolus deberet vocari sanctus cum sit officiarius Dei
Si papa vivat Christo contrarie eciam si ascenderet per ritam et legitimam electionem secundum con-
stitucionem humanam vulgatam tamen aliunde ascenderet quam per Christum dato eciam quod
intraret per electionem a Deo principaliter factam nam Iudas Scarioth rite et legitime est
electus a Deo Christo Ihesu ad episcopatum et tamen ascendit aliunde in ovile ovium
Condempnacio XLV articulorum Wickleff per doctores facta est irracionabilis et
iniqua et male facta et ficta est causa per eos allegata videlicet quod nullus
eorum est catholicus sed quilibet eorum aut est hereticus aut erroneus aut scan-
dalosus
Non eo ipso quo electores vel maior pars eorum consenserint viva voce secundum ritus
hominum in personam aliquam eo ipso illa persona legitime est electa vel eo ipso est verus
et manifestus successor et vicarius Petri apostoli vel alterius apostoli in officio ecclesiastico
Unde sive electores bene vel male elegerint operibus electi debemus credere
nam eo ipso quo quis copiosius operatur meritorie ad profectum ecclesie habet
a Deo ad hoc copiosius potestatem
Non est scintilla apparencie quod oporteat esse unum caput in spiritualibus regens ecclesiam
quod semper cum ipsa militante ecclesia conversetur
Christus sine talibus monstruosis capitibus per suos veraces discipulos sparsos per orbem
terrarum melius suam ecclesiam regularet
Apostoli et fideles sacerdotes Domini strenue in necessariis ad salutem regularunt ecclesiam antequam
pape officium foret introductum sic facerent deficiente per summe possibile papa usque ad diem iudicii
Nullus est dominus civilis nullus est prelatus nullus est episcopus dum est in mortali peccato

Sequuntur articuli expressius contra Io. Hus sufficienter
deducti et probati per testes fide dignos

Et primus articulus generalis et eciam certamus in quibus continetur quod Io. Hus predicavit articulos
erroneos Wickleff in civitate Pragensi in scolis et predicacionibus publicis predicavit
et defensavit defendit
Item articulus nonus in quo continetur quod per premissa in civitate Pragensi secuta est
dissensio grandis facta dolo et culpa Io. Hus intantum quod notabiles viri catholici
et clerici timentes coacti sunt cedere et latere ex dampnationem predicto tragedia
depredationes sacrilegia aliaque horribilia et execrabilia dicta et secuta sunt
operam dante et procurante prefato Io. Hus cum suis complicibus

Item articulo decimo nono in quo continetur quod Jo. Hus continue et in dicta Civitate Pragensi fuit et erat sectator fautor et creditor ac defensor erroris quondam Jo. Wicklef heresiarche et ut talis et publice tentus nominatus et reputatus in dicta Civitate et in partibus circumvicinis

Item articulis xlvi et etiam xlvii in quibus continetur quod dominus archiepiscopus Pragensis ex speciali mandato domini Alexandri fe. re. pape quinti quod sibi commisit et mandavit ne extunc in antea aliquis auderet in locis privatis preterquam in ecclesiis Civitatis eiusdem metropolitanis cathedralibus collegiatis parochialibus monasteriis et eorum cimiteriis ad populum predicare; postquam prefatus dominus archiepiscopus continue mandatum apostolicum huiusmodi inhibuit in generali synodo tunc Prage congregatis ipse licet Jo. Hus ex tunc dictarum litterarum necnon forme et prohibitionis huiusmodi de facto se opposuit et post eandem prohibitionem de mense Junii et presertim xxii die eiusdem mensis et postea pluribus et diversis vicibus in quadam Capella Bethlehem nuncupata ad populum predicavit et ibidem populum copiose convocavit et conventionem permisit contra inhibitionem antedictam

Item articulo xlviii in quo continetur quod prefatus Jo. tunc de dicto mense Junii Anno domini Mmo ccccmo xmo quod etiam ante et post in dicta Capella predicando ad populum ibidem collectum et etiam in diversis aliis locis Civitatis Pragensis diversis vicibus multos errores et hereses tam ex dictis libris dicti quondam Jo. Wicklef quam ex sua pertinacia et voluntate asseruit docuit disputavit et expresse defendit maxime in sequentibus articulis

1 quod post consecrationem hostie in altari manet panis materialis vel substantia panis

2 Item articulo xlviii in quo continetur quod sacerdos existens in peccato mortali non conficit corpus Christi non ordinat non baptizat

3 Item articulus xlix in quo continetur quod indulgencie pape seu episcoporum concesse nichil prosunt

4 Item articulus xxxi in quo continetur quod Romana ecclesia sit synagoga Sathane

5 Item articulus xxxiii in quo continetur quod nulla heresis debet extirpari per potentiam sed per disputationem in scolis

Item articulus xxvi in quo continetur quod dictus Jo. Hus ad seducendum populum et simplices ausu temerario dixit quod in Anglia multi monachi et alii magistri convenissent in quadam ecclesia sancti Pauli contra magistrum Jo. Wicklef et non potuerunt ipsum convincere sed statim tonitrus et fulgor de celo descendisset super eos et rupisset hostium ecclesie ita quod ipsi magistri et monachi vix evasissent ad Civitatem Londoniensem et hec dixit ad auctorizandum dictum Jo. Wicklef et dixit proponendo verba dixit ad populum in vulgari Utinam anima mea esset ibi ubi est anima Jo. Wicklef et post hec litteram falsificatam sub sigillo falso Universitatis studii Oxoniensis pluries publicavit in qua continebatur licet falsissime Jo. Wicklef fuisse virum catholicum et doctorem evangelicum bone fame et conversationis laudabilis ab eius juventute usque ad diem exitus sui

Item xxxviii in quo continetur quod seculares debeant auferre clericis bona temporalia quod hoc esset meritorium

Item articulus xxxi et etiam xxxxii in quibus continetur quod Jo. Hus contra inobedientes et aggravatos diversis sententiis dominum suum publice predicavit et publice dixit quod non curaret excommunicationem quia non potest excommunicari aliquis ab ecclesia nisi prius sit excommunicatus a deo

Item articulus xxxviii in quo continetur quod Jo. Hus diversos errores predicavit ex quibus scandala exorta sunt inter prelatos et populum regni Bohemie et magistros ac scolares studii Pragensis et inobedientiam subditorum ad eorum prelatos et destructionem Universitatis studii Pragensis predicti

Item articulus septimus in quibus intencionibus inquisitoris tunc archiepiscopi Pragensis
datos et ablatos contra eundem Johannem Huss in quo continetur qualiter
Johannes Huss ad ipsum dixit etc. ipsa inter diffinictas dicti allegacionis quibus nunc scripsit
archiepiscopo Pragensi pro extirpandis erroribus Johannis Wicleff in Bohemia, Moravia
quod ibi sunt multi homines opinantes et errores Wicleff contra fidem tenentes
quorum corda sunt heresi infecta et ego dico et regraciari quod ego nullum Bohemia
vidi hereticum et quod adiecit premissa ipsius clamabat et mentitur
Item articulus nonus in quo continetur quod idem Johannes Huss dixit intelligari ad
ipsum esse impletam prophetiam quam predixit Jacobus de Teramo quod anno domini
M° CCCC° nono surget unus qui evangelium et epistolas et fidem Christi persequitur
propter denunciandum dominum Alexandrum qui in suis bullis mandavit libros Wic-
leff cremari
Item articulus XI in quo continetur quod Alexander papa inter diffinictus in suo tempore
si sit mortuus vel in inferno quam scribit in mentibus suis asinnius quod archiepiscopus
cremare debet libros Johannis Wicleff in quibus multa bona continetur
Item articulus alius de confessione sua quod fecit in quo continetur quod dictus Johannes
Huss licet per eius recessum de Bohemia reliquit ad legendum scripta que
continet ut per sanctos libros eius solitus que in eis habuit orant pro
eo et stabant in doctrina domini nostri Jhesu Christi scientes quia in quo erat eis errores
non predicavit quos sibi inimici ascribunt et si invenietur per falsos testes
quod non timeretur et starent semper in veritate
Primus articulus in se continet qualiter Johannes Wicleff dum suos libros et opuscula
in diversis facultatibus in theologia quam in philosophia composuit videlicet
dyalogum trialogum et XLV articulos erroneos probatur per libros Wicleff
et sententiam in Romano concilio promulgatam
Tercius articulus in quo continetur quod supra scripte conclusiones et articuli sunt erro-
nei similiter per platum [illegible] in Romano et hoc Constanciensi concilio promulgatum
Quartus articulus in quo continetur quod Johannes Huss sepe et sepius in disputacionibus
et scolis publicis conclusiones articulos et libros etc. docuit et defendit
Quintus articulus qui incipit quod premissa omnia et singula fuere vera per platum profectus
quo ad deposita per eos
Septimus articulus qui incipit quod in universitate Pragensi sit studium etc. ut notorium
Octavus articulus in quo continetur quod Johannes Huss prima articulos erroneos
Wicleff in universitate Pragensi in scolis publicis et predicacionibus publice pre-
dicavit et defendit etc. fuit vera et platum profectus
Nonus articulus in quo continetur quod propter premissa in civitate Pragensi fuerunt
facta magna sedicio et scandala etc. fore vera platum
Decimus articulus in quo continetur quod prefatus Johannes Huss communiter in dicta civitate
Pragensi fuit sectator et fautor errorum Wicleff etc.
Undecimus et duodecimus articuli sunt generales
Tredecimus articulus in quo continetur commissio facta archiepiscopo Pragensi pa-
[illegible] [illegible] V [illegible] et quartodecimus in quo continetur quod archiepiscopus
condemnavit libros Wicleff et igni comburendi platum per bullam
Alexandri et sententiam dicti archiepiscopi Pragensi et per confessionem Johannis Huss qui etiam
confitetur a sententia huiusmodi condempnacionis et conclusionis librorum appellasse
ut patet in actis cause
Quindecimus articulus in quo continetur execucionem huiusmodi et processus
archiepiscopi similiter [illegible] premissum ut in actis et in libro facta quibus [illegible]
ne predicaret conclusiones Wicleff
Decimus sextus articulus in quo continetur quod Johannes Huss per execucionem litterarum apostolicarum

et inhibitionem et permittitur fieri in diversis aliis in capella Bethleem ipsum praedicavit

Item confitetur Jo. Hus quod praedicavit post appellationem suam et quod obtinuit ... inhibitionem et refert se ad acta causae

Secundum septimum articulum in quo continetur quod dictus Jo. Hus in dicta capella et diversis aliis locis errores et haereses etc. in civitate Pragensi praedicavit et dogmatizavit et praesertim quod post consecrationem hostiae manebat panis materialis

Ego Johannes Hus in spe sacerdos Jhesu Christi timens deum offendere et timens incidere periurium nolo abiurare articulos omnes et quemlibet eorum qui per falsos testes sunt contra me producti quia deo teste non praedicavi nec asserui nec praedicavi nec eos defendi sicut dixerunt me eos defendisse praedicasse et asseruisse

Item de articulis extractis de meis libellis saltem qui sunt debite extracti dico quod quicunque eorum includit aliquem falsum sensum illum detestor sed timendo offendere veritatem et contra sententias sanctorum doctorum non quemlibet eorum nolo abiurare et si possibile esset quod toti mundo mea vox modo pateret sicut omne mendacium et omne meum peccatum in die iudicii patebit libentissime omnem falsitatem et omnem errorem quem unquam dixissem vel cogitassem et depromptum coram toto mundo revocarem

Ista dico et scribo libere et voluntarie
Scriptum manu mea propria primo die Julii

Sequitur sententia

Sacrosancta generalis concilium Constantiense in Spiritu sancto legitime congregatum et ecclesiam catholicam repraesentans ad perpetuam rei memoriam. Quia teste veritate arbor mala fructus malos facere consuevit, hinc est quod vir damnatae memoriae Johannes Wickleff sua mortifera doctrina non in Christo Jhesu per evangelium ut olim sancti patres fideles filios genuerunt, sed contra Christi salutarem fidem veluti radix venenata plures genuit filios pestiferos quos suae perversi dogmatis reliquit successores adversus quos haec sacra synodus Constantiensis tanquam contra spurios et illegitimos filios cogitur insurgere et eorum errores ab agro Domini tanquam vepres nocivos cura pervigili ut cultro auctoritatis ecclesiae resecare ne ut cancer serpant in perniciem aliorum. Cum itaque in sacro generali concilio nuper Romae celebrato decretum fuit doctrinam damnatae memoriae Jo. Wickleff damnandam esse et damnavit et libros eius eandem doctrinam continentes fore tanquam haereticos comburendos et doctrinam ipsam damnavit et libros eius talem doctrinam insanam et pestiferam includentes combustos fuisse cum effectu et huiusmodi decretum eiusdem sacri concilii auctoritate fuit approbatum. Necnon quidam Jo. Hus hic in ipso sacro concilio personaliter constitutus non discipulus Christi sed potius dicti Jo. Wickleff haeresiarchae discipulus post et contra damnationem et decretum huiusmodi ausu temerario contravenientes errores eius plures et haereses tam ab ecclesia Dei quam etiam aliis olim reverendis in Christo patribus dominis archiepiscopis et episcopis diversorum regnorum magistris in theologia plurium studiorum condemnatos dogmatizavit asseruit et praedicavit praesertim condemnationi praedictae scholasticae ipsorum articulorum Wickleff factae pluries in universitate studii Pragensis in suis scholasticis actibus et praedicationibus publice resistendo ac ipsum Jo. Wickleff virum catholicum et doctorem evangelicum coram multitudine cleri et populi asserendo declaravit. Etiam articulos infrascriptos et plures alios utique damnabiles tanquam catholicos asseruit et publicavit qui in libris ipsius Jo. Hus et opusculis notorie continentur. Quare habita primitus per plenaria informatione super praemissis et diligenti deliberatione

Reverendissimorum in Christo patrum dominorum sancte Romane ecclesie Cardinalium patriarcharum
archiepiscoporum episcoporum et ceterorum prelatorum et doctorum sacre pagine et utriusque
iuris in multitudine copiosa hec sacrosancta generalis concilium Constanciense declarat
et diffinit articulos infrascriptos qui contra collacionem ex pluribus magistris in sacra
pagina reperti sunt contineri in eius libris et opusculis manu propria scriptis
et quos etiam Iohannes Huss iudicialiter in publica audiencia coram patribus et prelatis
huius sacri concilii confessus fuit et suis libris et opusculis contineri non esse
catholicos nec tamquam tales esse dogmatizandos sed ex eis esse plures er-
roneos erroneos scandalosos aliquos piarum aurium offensivos plures quoque
eorum esse temerarios et sediciosos et nonnullos eorundem esse notorie hereti-
cos seu heresim notorie continentes ut iam dudum a sanctis patribus et generalibus
conciliis reprobatos et dampnatos ipsosque predicare dogmatizare aut quomodolibet
approbare districte inhibendo ~~Sed inquantum~~ Sed cum infrascripti articuli expresse
contineantur in libris seu tractatibus suis videlicet in libro qui intitulatur de
ecclesia et aliis suis opusculis ideo libros predictos et doctrinam suam et singulos
alios tractatus et opuscula in latino sive vulgari bohemico per eum edita
aut in quocumque alio ydiomate passim aut aliquos translatos hec sacra synodus
reprobat atque dampnat ipsosque comburendos sollempniter et publice in presencia
cleri et populi in civitate Constanciensi et alibi decernit et diffinit adiciens quod
propter premissa omnis eius doctrina merito est et fore suspecta de fide et ab
omnibus christifidelibus evitanda. Et ut de medio ecclesie illa perniciosa doctrina
eliminetur hec sancta synodus precipit ut locorum ordinarii tractatus
et opuscula huiusmodi per censuram ecclesiasticam etiam si sit opus ad adiectione
pene et sentencie heresis diligenter inquirant et reperta publice ignibus cremari
Si quis autem huiusmodi sive aut decreti declaracioni aut contemptor extiterit statuit
eadem sancta synodus locorum ordinarios et inquisitores heretice pravitatis contra
talem vel tales velud suspectum vel suspectos de heresi procedendum fore in
super processibus actis et actitatis in causa inquisicionis etc. et super heresibus
contra Iohannem Huss habitis et factis et facta per suos fideli et plenaria communicatione
in huiusmodi causa ~~dampnatorum~~ deputatorum relacione aliorumque magistrorum in theologia
ac iuris utriusque doctorum et desuper actis et actitatis et dictis testium fidedignorum
et plurimorum que dicta ipsi Iohanni Huss palam et publice lecta fuerunt coram
patribus et prelatis huius sacri concilii et per quorum testium dicta apertissime
constat eundem Iohannem multa mala scandalosa et sediciosa et periculosas hereses
dogmatizasse et publice per multa annorum curricula predicasse

Christi nomine invocato sola hec sacrosancta synodus Constanciensis solum
deum pre oculis habens per hanc diffinitivam sentenciam quam profert in hiis scriptis
pronunciat decernit et declarat dictum Iohannem Huss fuisse et esse verum et manifestum hereti-
cum ipsiusque errores et hereses ab ecclesia dei dudum condempnatos et dampnatos ac
plura scandala piarum aurium offensiva temeraria et scandalosa dogmati-
zasse et publice predicasse in non modicam offensionem offensam divine
maiestatis ac universalis ecclesie scandalum et fidei catholice detrimentum
claves etiam ecclesie et censuras ecclesiasticas vilipendisse in quibus per
annos multos persistit animo indurato christifideles per suam pertinaciam nimium
scandalizans ad appellacionem ad dominum Ihesum Christum tamquam ad supremum iudicem
obmissis ecclesiasticis mediis interposuit in qua multa falsa iniuriosa posuit
et scandalosa in contemptum sedis apostolice censurarum ecclesiasticarum et clavium
Ideo propter premissa et alia plura prefatum Iohannem Huss hereticum fuisse et esse
hec sancta synodus pronunciat et tamquam hereticum iudicandum et condem-
pnandum fore iudicat et condempnat per presentes dictamque appellacionem tamquam
iniuriosam scandalosam et illusoriam iurisdictionis ecclesiastice reprobando

ipsiusque Johannem Huss populum christianum maxime in regno Bohemie in predicacionibus suis publicis et scriptis per eius tempus sedux(i)sse ac eundem populum christianum non devotum predicatorem evangelii christi secundum expositionem sanctorum doctorum sed fuisse hereticum seductorem

Sacrosancta generalis synodus Constanciensis in spiritu sancto legitime congregata

recipit et inseruit sub prima septembris [illegible]

Verum quia per ea que hec sancta synodus vidit et audivit cognovit eundem Johannem Huss pertinacem incorrigibilem et adeo talem quod non cupiebat ad gremium sancte matris ecclesie redire nec hereses et errores per eum publice defensatas et predicatas defensatis et predicatis velle abiurare Ideo hec sacrum concilium eundem Johannem Huss ab ordine sacerdotali et aliis ordinibus quibus extitit insignitus deponendum et degradandum fore declarat et decernit committens reverendis in christo patribus Archiepiscopo Mediolanensi aliisque episcopis sibi coadiunctis ut in presencia huius sacrosancte synodi dictam degradacionem secundum quod ordo iuris requirit debite exequantur

Hec sacrosancta synodus Johannem Huss attento quod ecclesia dei non habet ultra quod agere iudicio seculari derelinquid et ipsum curie seculari derelinquendum fore decernit

Die Jovis vi mensis July

Sacrosancta Constanciensis synodus generale concilium faciens in spiritu sancto legitime congregata forma mente et effectu ordinacionis seu decreti in ultima sessione facti seu late adversus dominum dominum Petrum de luna Benedictum xiii in sua obediencia nominatum et alia faciendum que fuerint necessaria et oportuna etc. facit constituit et ordinat procuratores generales et speciales videlicet reverendos in christo patres dominum Jacobum Tirinensem archiepiscopum Petrum Pipesson Jacobum Adriensem Johannem Lebecensem episcopos Johannem Eligii sancti Remigii Conradum de Susato sacre theologie magistros etc. — 456/7

Item eadem sancta synodus ordinat vult et decernit instrumenta in futurum tam super deposicione per hoc sacrum concilium nuper late contra dominum Balthazarem de Cossa olim Johannem papam xxiii necnon renunciacionem per eum facte de papatu seu super quod poterat in eo pretendere — 456/7
ipsius apud acta huius concilii in loco suo congrue consignari registrari et inseri

Item ordinat decernit et ordinat Bullas olim domini Gregorii pape xii in sua obediencia nuncupati nuper cessionem papatus per eum seu eius nomine facta in dicto sacro concilio producta in forma publicam transsumi seu de ipsis transsumpta publica fieri per prothonotarios et notarios huius sacri concilii quibus transsumptis decernit fidem plenariam adhiberi tamquam originalibus ipsius ante ipsius — 11

Item eadem sancta synodus reverendis patribus Sarisberiensi Placentino Dacensi et Pistoriensi episcopis vel aliis pendentibus causis ad presens concilium devolutis et devolvendis fidei causas specialiter tandem per idem concilium deputatis citandis etiam sub pena privacionis per edictum in locis per ipsos capiendi sufficienti informacione premissa omnes et singulos prelatos et clericos officiales aliosque ad ipsum concilium vocatos qui ab hoc sacro concilio clandestine sine sine licencia recesserint ut infra certum terminum competentem eis assignandum personaliter revertantur et redeant plena tribuit potestatem — 458/9

Item eadem sancta synodus ordinat quod littere de iusticia aliasque in cancellaria solita expediri dumtaxat presentibus secundum antiquam curie consuetudinem debitum cursum suum sortiatur sub ipsius sancti synodi nomine et sigillo per reverendissimum patrem et dominum dominum Johannem episcopum Ostiensem sancte Romane ecclesie cardinalem expediantur — 11

Item eadem sancta synodus nostris presidentibus nacionum ut ipsi omnibus aut eorum locis singulis ad presens concilium vocatis seu locum habentibus in eadem recedere cupientibus ubi rationabilis causa fuerit licenciam recedendi dare possint liberam tribuit facultatem — 11

Item precipit et mandat dominus camerarius sancte sedis apostolice aut eius locum tenens seu vicecamerario ut dominis cardinalibus et prelatis ceterisque indigentibus in hoc sacro concilio existentibus necessariis et utilibus debeat subvenire et debitis remediis providere

Sequitur tenor decreti per concilium Constanciense contra quosdam Karolum ducem et Henricum de Tuire invasores quorundam ambasiatorum in hunc modum

Sacrosancta Constanciensis synodus generale concilium faciens et universalem ecclesiam re-
presentans in spiritu sancto legitime congregata venerabilibus episcopis presertim Metensi Tullensi
Virdunensi ac eorum vicariis salutem in domino sempiternam. Pridem siquidem processus nostros
contra quosdam molestatores perturbatores et iniuriatores quarundam personarum
ecclesiasticarum et secularium ad Romanam curiam et presens concilium venientes quorumque alia concilia
generalia vel Vienense statuta in ipsis aut residentium ab eisdem in publica dicti sacri con-
cilii sessione fecimus et publicavimus cuius tenorem volumus hic causa brevitatis pro insertis
haberi. Cum autem ex plurimorum fidedignorum relatione etiam hac fama publica referente ad nostram
notitiam devenerit quod nobiles viri Karolus de duce dux sancti Dosermanville et Henricus
de Tuire cum pluribus armatorum comitiva non inspectis facta nobilium sed sue salutis ac meritis
timoris immemores filii fidei catholice ac patres sacri concilii turbatores reparatores im-
mo predones ac invasores nec venerabiles Carthaginensis et Ebroicensis episcopos et magistros
Willelmum de Aytella decanum Silvanectensem serenissimi et christianissimi Karoli regis Francorum
consiliarios pro parte nostre Audomarum de Mitheldagia et Iacobum Despars in artibus et me-
dicina magistros pro universitate Parisiensi ad presens concilium destinatos et qui pridem concilium
nostrum per serenissimum et illustrissimum principem Sigismundum Romanorum et Ungarie regem
semper augustum huius sacri concilii advocatum protectorem et defensorem ad eundem Francorum
regem pro bono universalis ecclesie dictique sacri concilii ac honore et utilitate ipsius Fran-
corum regis mittebantur cum sua familia et aliis eorum ad sacrum concilium ad Romanam curiam
redeuntibus alias ignominiosa invanie infra terras Romani imperii subiectis uno ex capellanis
perempto et duobus constitutis episcopi Carthaginensis predictis letaliter vulneratis crudeliter
et sacrilege ceperunt et nonnullis equis et bonis depredatis et plurimis afflictis et
gravibus iniuriis dimissis prefatos episcopos nuncios et alios nec pontificali dignitati nec
clericali ordine deferendo ad castrum de Saty (?) dicte iudicatum Barrensem captivos
inhumaniter duxerunt ac ea bona inter eos ut predam dividendo et quod postmodum dictus
Karolus prefatos episcopos et aliquos ex nostris nobilitatibus predictis captivis perditis
volens eos ducere longius et vexare ponens et affligere atrocibus et tormentis ad dicto
castro reliquis captis ibi remanentibus extraxit tempore nocturno ipsosque pungens sanguinea
silva pater et demum inhumaniter longe per noctem a castro memorato duxit ad illustrissimi
principis videlicet Barrensis primo deinde Lothoringie ducem notitia deductus ipse dedit
Barrensi illos qui in dicto castro captivos remanserant eodem castro vi armorum capto
ac Lothoringie dux episcopos et alios quos secum duxerat Karolus predictus armata po-
tentia eis ac eis comitatibus Metensi Tullensi et Virdunensi civitatum presentibus auxilium
consilium et favorem constituerunt libertati et personas eorum libere conduci fecerunt eis
equis munere et victualia gratis concedendo. Nos prefatos duces et comitatus de
tantis per eos episcopis nuncios et aliis inerant ab sacri concilii universalisque ecclesie ac
regum predictorum favore gratis impendi nostros collaudantes. Nolentesque sicud nec decet nec
expedit dictos sacrilegos et quosdam alios super eorum horrendis et detestandis ex-
cessibus et eis prestantes auxilium consilium vel favorem absque vindicatione relinquere
incorrectos. Discretioni vestre auctoritate dei omnipotentis patris et filii et spiritus sancti ac nostra
committimus et sub excommunicationis pena quam contra vos qui mandatis nostris non parueritis
lamoniti excommunicationis censuram et maiorem premissa monitione volumus ipso facto incurrere
mandamus quatenus vos vel duo aut unus vestrum per vos vel alium seu alios auctoritate
presentis concilii de omnibus et singulis premissis excessibus et eis contingentibus simpliciter et
de plano sine strepitu et figura iudicii solerter adhibita et fideli diligentia tamen in
vestris civitatibus et diocesibus et locis aliis de quibus expedire videritis vos informetis et
predictos nobiles et omnes alios et singulos clericos laycos cuiuscumque status dignitatis
vel conditionis fuerint etiamsi regali pontificali episcopali vel alia quacumque prefulgeant
dignitate quos informatione reperietis commisisse aut committi fecisse vel mandasse predictos

Sacrosancta generalis Synodus Constan[tiensis] etc. in spiritu sancto legitime congregata / Cum Christi fideles
pyis inductis ducti affectibus multis temporibus solicitudinibus impensis laboribus atque
curis occupati fuerint circa extirpanda scismata de ecclesia sancta dei / et post atque
inter alia huius pestiferi morbi quesita remedia toti pene christianitati extitit
tandem sacro concilio Constan[tiensi] facilius et previus antidotum ad hoc exequendum
visum fuit renunciacionem ac cessionem spontaneam fieri debere / per quemlibet pro summo
pontifice se gerentem propter quod pro pace et tranquillitate sancte matris ecclesie
superadde totalis reintegracionis ordine ad perfectionem auctore domino cum de
quadam laudabili humilitate prosecutus sit ille dominus videlicet reverendissimus dominus
Angelus Corario qui in sua tunc obediencia Gregorius duodecimus dicebatur renunciando
videlicet cedendo atque expresse in scriptis realiter et cum effectu iuri tytulo et possessioni
quod que et qua vel si quod quie vel qua habuit in papatu et resignando sponte
et omne sub spontaneis tytuli et possessione quod quie et qua habebat vel tunc di
cebatur per manus magnifici et potentis viri domini Karoli de Malatestis pro sancta Romana
ecclesia Arimini et ut multarum aliarum terrarum in temporalibus vicarii necnon Rectoris provincie
Romandiole generalis plenum et speciale ad hoc mandatum habentis quemadmodum ingessus
sine actis publicis in sessione dicti generalis sancti concilii quarta die huius mensis Julii
facta per instrumenta autentica complena. Et attendens dicta sancta Synodus Constan[tiensis]
quod sponte et liberaliter in prescriptis cessione renunciacione et resignacione per ipsum dominum
Angelum et per eadem processionem fuit usque adeffectum deo gratum et commendabile multum
sine eciam et ipsius sancte Synodi declaracionem / atque ille dominus qui in sua obediencia
dicebatur Benedictus cesserit aut si cedere voluerit experiret ~~[illegible]~~ bona ecclesie sancte
ecclesie predicte attulit ac omnis christianorum populo proveniat fructus largiente domino
prebentura   Et quod serenissimus princeps et serenissimus dominus dominus Sigismundus
dei gratia Romanorum et Ungarie et cetera Rex superaddens eciam pia consideracione adiutus
quedam capitula seu articulos pro sua securitate animi quiete et vite ac statu et
decencia dicti domini A. olim in sua obediencia Gregorii XII nuncupati continentes dicte
sancte Synodo exhibuit et porrexit volens dicta sancta Synodus quod ecclesie
sancte filii videant quanta sibi beneficencie ipsa mater ecclesia gratitudine pro
sequatur propter tanti filii et defensoris probus inclinata statuit ordinat et de
cernit quod dictus dominus A. inter sancte Romane ecclesie Cardinales sit et esse debeat
Episcopali titulo per prius concedendo a futuro Romano pontifice suo tempore pro pace ecclesie
declarando ac omnibus honoribus emolumentis et aliis debitis seu consuetis spectante
insignitus

Sedens quod post Romanum pontificem dignitate et ordine locatum nec aliquis sancte Romane
ecclesie Cardinalium sibi inmo preferatur salvo si dominus ille qui in sua obediencia dicitur
Benedictus similiter renunciaverit et cesserit iuri titulo et possessioni quod quem et
quem se pretendit habere et ipsos amborum eodem loco sine tractatu semper similiter pre
senialiter concurrere contingat quod tunc in sacri concilii ~~auctoritate~~ ante electionem ac futuri Ro
mani pontificis post electionem potestate consistat inter ipsos duos gratificando quis
preemineat ordinare Insuper dicta sancta Synodus statuit ordinat et decernit quod dictus
dominus A. quo adimoverit sit sancte sedis apostolice in provincia Marchie Anthonitane et for
sam cum provisione salarii legati manentibus et honorificis solitis Cardinalibus legatis
delatis in spiritualibus et temporalibus atque vicarius generalis irrevocabiliter permansurus cum omnibus
et singulis facultatibus et auctoritatibus huiusmodi legatis que legatis talibus concedi per sedem
apostolicam in forma plenissima consueverunt / quod que eidem domino Angelo favoris et gratie sedis
apostolice impendendis beneficiis et aliis provisionibus largiflue impendat Preterea dicta sancta
Synodus statuit ordinat et diffinit Ut idem dominus Angelus racione vel occasione spiritualis
aut temporalis administracionis spontanee vere aut putative quecunque et qualitercunque exercebat
que aut si que habuit aut quando aut cuiusvis legati sive vicariatus usque in presente
diem et quousque per formam constitucionis predicte uiderit sancte Synodo facte eadem valebit que

aut si que habuit a quando aut commissis legati cuius vicariatus seu vicariacionis sedis
apostolice vel alterius gestionis sive administracionis nomine Romane ecclesie et maxime in
provincia Marchie Anthonitane vel alibi dum inibi fungebatur officio ac eciam occasione vel
causa sue persone non possit neque debeat de actis gestis ordinatis indultis concessis
receptis levatis habitis exactis donatis alienatis ac effusis quitatis liberatis
aut aliis quibuscunque seu qualitercumque factis seu patratis per eum seu eius nomine
aut que ad eum seu suam personam quoquo quomodolibet pervenerint commissi officio
vel administracionis persone in Romana communis dignitatis preeminencie status gradus
ordinis condicionis aut honoris eciam si spiritualis pontificalis imperialis vel regalis
existat de iure vel de facto aut alias qualitercumque conveniri denunciari accusari
vexari inquietari impeti/ impediri ordinarie seu extraordinarie aut promotore
vel sive iudicialiter vel sive extra per se vel alium Apostolice camere procuratore vel alia
quavis curie ordinaria vel subdelegata seu alias molestari nec contra eum
inquiri valeat et illa vice ipse realiter vel personaliter civiliter vel criminaliter aut mixte
seu alias quomodocumque eciam si dolus vel fraus aut aliqua alia corruptela commissa
vel contra aliquod re ipsa vel alias notari posset aut diceretur quolibet intervenisse
Ipseque idem dominus Angelus non teneatur nec debeat eciam de ipsis ut premittitur persone
in iudicio vel extra de premissis vel aliquo eorum aut dependentibus emergentibus vel con
nexis sive processis eorum ac premissis vel aliquo premissorum respondere racionem reddere
aut calculum facere aut eam coram gentibus Apostolice Camere vel aliis ejusmodi
directe vel indirecte publice vel occulte/ nisi quatenus sibi ipsa consciencia cum qua ad hoc re
talis relinquatur dictaverit faciendum atque dicta mater Synodus sancta ex super
habundanti liberalitate dicto domino Angelo de ipsis omnibus universis et singulis aliis
quibuscumque pondere numero vel mensura cuiuscumque qualitatis quantitatis generis
aut speciei sint eorumque comprehensa vel non comprehensa que omnia hic pro eorum valores
nomina cognomina qualitates genera ac species hic volunt et habentur [illegible] et pro
expresse declaratis ac si de eis expressa mencio facta foret/ eciam si sancta fuerint ipsa
comuniter vel divisim seu mixti ad quecumque valorem ascendant attenta libera et
spontanea cessione iuris papatus per ipsum dominum Karolum eius procuratorem predicte
Synodo facta pro pace et unione ecclesie sancte dei predicta contentu in eo sunt modis
omnibus remanendis quibus Romane ecclesie obligatus aut obnoxius fuit vel dici
potuit sive posset remittit/ quietat liberat penitus et absolvit/ remittis ... et
mittat eum ab omnibus illis taliter exemptum/ quietum liberum et absolutum/ eidemque domino
Angelo ipse et suis heredibus et successoribus omnia et singula sancte Romane ecclesie
et Apostolice Camere predictis per quaecumque debitum vel aliud pro eo plenarie libere
et pure remittit donat et largitur tollit demumque et contra facit quo ad premissa omnia
et singula invalidat et suspendit dicta sancta Synodus ... reformacionis in in
tegrum quam de baratum sedis ac omnia alia iura et beneficia sive privilegia per que
Romane ecclesie Apostolice Camere aut futuro eius pontifici contra premissa vel aliquod
eorum subveniri aut de ipsis eorum aliquod infringi seu aliquatenus possent quomodolibet
violari donec in vestitum et mane si quod ... contrarium a quovis quavis auctoritate seu
quovis ingenio vel colore ~~contingerit~~ contingerit attemptari Non obstantibus quo
ad omnia et singula supradicta ... quam civilibus iuribus et Apostolicis generalium
conciliorum constitucionibus et aliis disposicionibus contrariis quibuscumque Statuens et ordi
nans dicta sancta Synodus et quod futurus Romanus pontifex omnia et singula
suprascripta studeat inviolabiliter observare atque sub apostolicis litteris in forma plena
congrua et debita approbet ratificet denuo concedat indulgeat atque firmet/ et quod
quemcumque Romanum pontificem eligi contigerit ad hec ante sue apostolatus intronizacionem
submisso prestandi iuramenti obliget efficaciter et astringat. Mandans preterea
dicta sancta Synodus quod litere sacri concilii gesta seu munimenta solito more super
premissis conficienda fiant super eisdem omnibus et singulis quolibet eorum ad maiorem
certitudinem parti litere sub Sigillo Concilii in forma plenissima cum omnibus et

singulis clausulis non obstantibus necnon revocationibus et derogationibus aliis quibuscumque dicto
domino Angelo seu alteri vel aliis per eos recipienti vel recipientibus assignande

Et ego Antonius episcopus Concordiensis ista legi et pronunciavi in publica sessione
generalis concilii Constanciensis prout superius continetur die lune quintadecima mensis Julii
anno domini [illegible] in premissorum fidem hic manum meam propria scripsi

Quia dignum est laborantes pro pace ecclesie sacrosancte plena securitate liber-
tateque gaudere nullisque impedimentis seu molestiis inquietari hec sacrosancta Con-
stanciensis synodus ecclesiam catholicam representans in spiritu sancto congregata statuit diffi-
nit et ordinat quod quicumque cuiuscumque status condicionis existat etiam si regalis
cardinalatus patriarchalis archiepiscopalis episcopalis ducatus principatus comitatus
marchionatus seu alterius cuiuscumque dignitatis seu status ecclesiastici vel secularis ex-
istat qui serenissimum et christianissimum principem dominum Sigismundum Romanorum et
Hungarie etc. regem vel alios cum eodem adveniendos cum domino rege Aragonum
pro pace ecclesie et extirpatione presentis scismatis per hoc sacrum concilium ordinatos ad dictam con-
ventionem euntes vel redeuntes impediverit turbaverit molestaverit aut aliquod dampnum
in personis vel bonis aut familiis eorum intulerit aut inferri fecerit seu aliis di-
recte vel indirecte clam vel palam seu alias quovismodo inferri permiserit sententiam
excommunicationis auctoritate huius sacri generalis concilii ipso facto incurrat a qua absolvi
nequeat nisi per ipsum sacrum concilium seu futurum unicum et indubitatum summum pontificem preter-
quam in mortis articulo specialiter reservata Et ultimus omni honore dignitate officio
beneficio ecclesiastico et secularibus sit ipso facto privatus

Item ut deus prefati serenissimi principis et aliorum cum eo ad dictam conventionem pro
unione ecclesie sacrosancte accedentium viam pacis ecclesie sue dirigere ac corda
illorum cum quibus sunt acturi ad eandem pacem sua clementia inducere et illos in
dicta pace obedientie adhuc sacro concilio [illegible] reducere dignetur statuit et
ordinat ista synodus quod singulis septimanis die dominico fiat processio generalis
in hac civitate Constanciensi cum missa solempni quibus processioni et misse omnes
prelati in hoc sacro concilio existentes interesse teneantur vestimentis pontificalibus
ut est moris induti Conceditque dicta sancta synodus cuilibet premissis interessenti
centum dies indulgentie et totidem cuilibet presbytero unam missam celebranti
et aliis qui devote semel in die pater noster et ave maria pro dicta necessitate
orando dixerint quadraginta dies indulgentiarum in forma ecclesie solita etc.

ap Processus autem contra committentes prestitisse concilium auxilium vel favorem seu eos ratos et
gratos habuisse vel ipsorum processum patratores receptasse nominatim necnon illos depub[li]-
cabis per informationem huiusmodi nominatim cum sint qui [qualibet] culpabiles fuerint in
premissis generaliter iuxta formam et tenorem processuum predictorum quos per premissis hic
habemus etc. tam excommunicatos et anathematizatos diebus dominicis et festivis et pul-
satis campanis et candelis accensis et ad terram proiectis in ecclesiis [illegible] aliisque locis
cum maior inibi cleri et populi fuerit multitudo publice denuncietis et faciatis ab aliis publice
nunciari et ab omnibus artius evitari dictumque interdictum in ecclesiis et aliis ubilibet
iuxta tenorem processuum predictorum observari donec [illegible] prefato serenissimo principi
Romanorum regi et predictis episcopis et [illegible] et aliis de eis commissis iniuriis ac dampnis
et interesse satisfecerint ac ablata seu depredata aliquibus restituerint aut super hoc
cum eis amicabiliter concordaverint excommunicationis [illegible] absolutionis beneficium obtinuerint
dictumque interdictum debitum meruerint relaxari [illegible] quod id quod [illegible] per dominum [illegible] // sunt
[illegible] per alium [illegible] [illegible] et [illegible] Quod si forte prefati nobiles
et predones de iniuriis dampnis et interesse predictis eisdem episcopis [illegible] et aliis
aut alteri eorundem satisfacere et eis ablata restituere seu super hoc cum ipsis concordare

in loco

processum post monitionem eis ~~[struck]~~ in singulis predicta publica super hoc factam
distulerint eis ad satisfaciendum dominis de capitulo et interesse tamen et eadem
oblata restituendum seu super ipsis concordandum ut prefertur auctoritate predicta penam
nove capellani innodato alias si opus fuerit auxilio brachii secularis et
nihilominus ad predictarum monitionum processuum executionem contra quoscumque transgressores
et contemptores procedant monitionibus et penis in eis ipsos serventur et teneantur
contradictores per censuram ecclesiasticam et alia iuris remedia auctoritate predicta compescendo
non obstantibus fe. re. Bonifacii pape viij quibus cavetur ne aliquis extra suam civi-
tatem et diocesim nisi in certis exceptis casibus ultra unam dietam a fine sue diocesis ad
iudicium evocetur Seu quod iudices a sede deputati predicta extra civitatem et diocesim
in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere seu alijs vel alijs vices suas co-
mittere aut aliquos ultra unam dietam a fine diocesis eorundem trahere non presumant et de
duabus dietis in concilio generali edita et alijs quibuscumque constitutionibus apostolicis pontificum
tam de personis delegatis quam de personis ultra certum numerum iudicium non vocandis et alijs
editis que eius possent in hac parte iurisdictionem aut potestati eius ac liberam libere obviare quovis
obviare necnon omnibus illis que in dictis literis processibus volumus non obstare datum

Die [illegible] xxiij mensis Augusti fuit lecta presens cedula et per concilium data

Item sacrosancta et universalis synodus Constanciensis reverendos in christo patres dominos Bartho-
lomeum [illegible] pistoriensem et placentinum episcopos ad audiendum causas et querelas ad
dictum concilium devolutas seu deductas et devolvendas seu deducendas usque ad finalem
conclusionem deputavit verum quia ipsa synodus diversis occupata negocijs ipsas
causas fine finali decisione sine predicta remanere prefatis dominis episcopis eas causas ipsas finaliter
et summarie et simpliciter et de plano sine strepitu et figura iudicij finiendi et terminandi
assumptis in communicandis processibus et sententijs proferendis quatuor assessoribus unius eli-
gendis de quatuor nacionibus personis non suspectis super quo eos eorum occasione onerat
causis tam ecclesiarum cathedralium et maiorum earundem dumtaxat exceptis plena-
riam tribuit potestatem Et ut eas facilius negocia et cause ad finem optatum perveniant
432 Eadem sancta synodus ut ipsi iiij^or aut tres aut duo ex ipsis alijs statuit
hoc non venientibus omnibus ipsas in ipsis causis occurrentes tenere et observari sive
et alias usque ad omnimodam diffinitivam conclusionem inclusive in causis ipsis procedere possint et valeant
statuit ordinat et decernit etc

intendere volentes eis alias finali decisioni

De quatuor nacionibus cuiuslibet synodi [illegible]

Item statuit ordinat et decernit sacra synodus quod quibuscumque literis sub bulla
ipsius synodi conficiendis super quibuscumque causis negocijs et factis sententijs formis
in iudicio et extra ubicumque exhibite fuerint vel ostense illa fides ipsis adhibeatur
433 que literis apostolicis bullatis consuevit et debet merito adhiberi et eandem vim illas
quod robur habeat in omnibus et per omnia quam et quod ipse litere apostolice habent et habere
possunt et debent quousque dicte bulle usus et custodia per concilium deliberabitur

Item predicta sancta synodus finaliter statuit ordinat et decernit quod omnes et singuli
qui dolum et fraudem seu falsitatem aliquam in huiusmodi literis bullandis dicte synodi
per se forsan commiserint et illi etiam qui in hac consenserint aut talia fieri procuraverint
aut talibus literis falsis scienter usi fuerint illas censuras et penas ecclesiasticas incur-
rant quas falsificatores literarum apostolicarum et qui illis scienter utuntur necnon penas in
illos iure communi inflictas incurrant sententialiter

placet

Item placet statuit ordinat et decernit dicta sancta synodus quod lite super omnibus et singulis
causis per dominum Balthasarem tunc Johannem papam xxiij usque ad tempus ab administratione
spiritualium et temporalium suspensionis scilicet ad diem martis quintamdecimam mensis Maij anni
currentis signatis possint et debeant per reverendum in christo patrem et dominum Johannem episcopum
ostiensem sancte Romane ecclesie cardinalem et vicecancellarium et iiij^or sibi adiunctos videlicet
episcopis [illegible] Concordiensi et magistris Theoderico [illegible] et Roberto [illegible] auctoritate
dicte synodi sub modis et formis quibus summi pontifices literas gratie et iustitie
suorum predecessorum Romanorum pontificum in similibus expediri consueverunt et nota cum debito

De quatuor nacionibus

et regulis ac observanciam et stilum Cancellarie Apostolice et sub nomine dicte bulle
Synodi expedire exportatoribus et observantibus duo dumtaxat exceptis

Sacrosancta Synodus Constanciensis mittit Ambasiatores suos ad Reverendissimum
in Christo patrem dominum Corario episcopum Cardinalem olim Gregorium xij in sua obediencia
nominatum et ad dominum Cardinalem ... Constanciensem et ad alias partes Ytalie 493
super factis et negociis cum instruccionibus et facultatibus deliberatis
et conclusis quorum Ambasiatorum nomina sunt hec videlicet dominus Archiepiscopus
Mediolanensis Archiepiscopus Ragusinus Episcopus sancti Flori Abbas Florencie Apostolice
[illegible] Auditor Johannes Scolis

Sequitur littera decreta et lecta in Sessione die undecima Julii contra
quosdam invasores quorundam Ambasiatorum in hunc modum

Sacrosancta Synodus Constanciensis generale Concilium faciens et universalem
ecclesiam representans in spiritu sancto legitime congregata Venerabilibus episcopis Parisiensi Car-
notensi Tullensi Lexoviensi et eorum vicariis Salutem in domino sempiternam. Nup-
er siquidem pridem contra quosdam molestatores perturbatores et invasores
quorundam personarum ecclesiasticarum et secularium ad Romanam Curiam et presens nec-
non quecumque alia Concilia generalia venientium statutum in ipsis ... decer-
nendo ab eisdem in publica dicti sacri Concilii Sessione factum et pub-
licatum cuius tenorem volumus hic tamquam de verbo ad verbum insertum haberi. Cum autem
ex pluribus fidedignorum relatione etiam hac fama publica referente ad
nostram notitiam devenerit quod Nobiles viri Karolus de Duel dominus 460-465
loci de Romannes et Thomas de Chat Turrice cum pluribus armatorum
comitiva eos sequentium facta Nobilium seu sue salutis immemores tamquam
iniquitatis filii fideique catholice et presentis sacri Concilii turbatores vanos
ymo predones ac tyrannos more solito venerabiles Carthonensem et Eboracensem episcopos et
magistros Guilhelmum de Cazela decretorum doctorem Silvanatensem Serenissimi et Christianissimi
Karoli Regis Francorum Consiliarios ... Nono Bidony Beniamin in theologia
et Jacobum de Sparte in artibus et medicina magistros per dominum Regem Parisiensem
ad presens Concilium destinatos et qui per idem Concilium ... ad Serenissi-
mum et Christianissimum principem Sigismundum Romanorum et Ungarie Regem
pro bono universalis ecclesie dictique Sacri Concilii ac honore et utilitate dicti Francorum
Regis mittebantur cum sua familia et aliis de huiusmodi Sacro Concilio ad
Romanam Curiam recedentibus aliis ignominiose tyrannice in terris Romano
Imperio subiectis uno capellano predicti et duobus familiaribus episcopi
Carthonensis predicti letaliter vulneratis invaserunt et sacrilege ceperunt
et nonnullis equis et bonis depredati et pena affecti et grauiter iniu-
riatis dimissis prelatis episcopis [illegible] et aliis nec pontificali dignitati nec
clericali ordini deferendo ad Castrum de Sagy deposuerunt
in ducatu Barrensi captivos in carcere duxerunt eos bona nostra ...

dimittendo et quod postmodum dictus Karolus prefatos episcopos et aliquos eorum
bellis predictis captivis predictis volens ipsos ducere longius et transferre
penis et affligere cruciatibus et tormentis a dicto castro reliquis captis
ibi remanentibus extraxit tempore nocturno ipsosque per nemora sanguine flua-
nte et demum in quandam longe per dimidiam a castro memorato ducens
ad illustrissimi principis videlicet Bavarie primo deinde Lotharingie ducum
notitia deductis ipse videlicet Bavarie illos qui in dicto castro captivos
remanserant eodem castro vi armorum capto et Lotharingie duces
episcopos et alios quos secum duxerat Carolus predictus armatorum potentia
eis ad id comitantibus extra Collem Dudomensem Civitatum prebentes aux-
ilium consilium vel favorem constituerunt libere et personas eorum libere reduci
fecerunt eis equis armis et victualibus gratiose concedendo Nos prefatos
duces et communitates detantes pro eo quod episcopis iniectis et aliis me-
moratis ob sacri Concilii diligentie Ecclesie ac Regni predictorum favorem
gratis in premissis in domino collaudamus Nolentes quod sit vel dici vel expedit
dictos barbaros et quoscumque alios sic huiusmodi horrendis et detesta-
bilibus excessibus eorum prestantes auxilium consilium vel favorem absque
animadversione relinquere impunitos Circumspectioni vestre auctoritate dicti concilii
per et si et ss amen committimus et sub excommunicationis pena quam quilibet vestrum
qui mandatis nostris non paruerit trina canonica monitione premissa
merito volumus ipso facto incurrendo mandamus quatenus vos vel duo aut
unus vestrum per vos vel alium seu alios mediate volumus auctoritate predicti concilii de
omnibus et singulis excessibus premissis et ea contingentibus simpliciter et de
plano sine strepitu et figura iudicii sollicita adhibita et fideli diligentia
tam in vestris civitatibus et diocesibus quam aliis locis de quibus expedire videritis vos infor-
metis et predictos Nobiles et alios omnes et singulos laycos cuiuscumque sta-
tus dignitatis vel conditionis fuerint etiam si regali pontificali episcopali vel
alia quacumque prefulgeant dignitate quos in informatione reperietis commi-
sisse aut quicquid fecisse vel mandasse predictum excessum aut in eis committendo
prestitisse auxilium consilium vel favorem seu eos ratos et gratos habuisse
vel ipsos excessuum patratores receptasse nominatim necnon illos de quibus
per informationem huiusmodi nominatim constiterit qui quolibet culpabiles fue-
rint in premissis qualiter in forma et tenore premissum predictos quos per excommunicatos
haberi volumus tam diu excommunicatos anathematizatos diebus dominicis
et festivis et pulsatis campanis et candelis accensis et ad terram proiectis
in eisdem civitatibus atque locis eo maiori in eis clero et populo fuerit multitudine
publice nuncietis et faciatis ab aliis nunciari et ab omnibus arctius evi-
tari denique nichilominus in ecclesiis et aliis ubi in tenore excessus
dictorum premissum locis observari faciatis donec nobis prefatoque domino nostro
Romanorum Regi et predictis episcopis et nunciis et aliis de eis commissis iniuriis
et dampnis et interesse satisfecerint ac oblata seu depredata ab eis
restituerint aut sic hoc eis ab huiusmodi excommunicationis anathematizationis
sententiis absolutionem beneficium obtinuerint Ceterum nichilominus debitis remediis
relaxari Item quod eo quod fuerit per vicem incepturum convalescit per alium

seu alios valeat mediari et finiri. Ceterum si forte predicti Nobiles et persone
de iniuriis dampnis et interesse predictis eisdem fratribus nostris et aliis aut alicui
eorundem satisfacere et eis ablata restituere seu super hiis cum ipsis con-
cordare infra mensem post monitionem eis in locis insignibus per edicta publica
si hoc facta distulerint eos ad satisfaciendum de iniuriis dampnis et
interesse huiusmodi et eadem ablata restituendum seu si ipsis concordandum
interesse aut concordare per censuram ecclesiasticam compellatis Invocato ad hoc si opus fuerit aux-
ilio brachii secularis Et nichilominus adpredictos nostros processus [illegible]
contra quoscumque ipsorum transgressores et contemptores procedatis in omnibus et p-
[illegible] apud [illegible] seu designatam et rebelles Contradictores per censu-
ram ecclesiasticam et alia iuris remedia auctoritate predicta compescendo Non obstante felicis recordationis — 6
Bonifacii pape viii in quibus cavetur ne aliquis extra suam civitatem et diocesim nisi
in certis exceptis casibus ultra unam dietam a fine sue diocesis ad iudicium
evocetur Seu quod iudices a sede deputati predicta extra civitatem et diocesim in quibus
deputati fuerint contra quoscumque procedere seu alii vel aliis vices suas committere
aut aliquem ultra unam dietam a fine diocesis eorundem trahere non presumant
et de duabus dietis in Concilio generali quo aliis quibuscumque constitutionibus
tam a Romanis pontificibus de iudicibus delegatis quam de personis ultra
certum numerum ad iudicium non vocandis et aliis editis que vestre possent in hac
iurisdictioni atque potestati eiusque libero exercitio quomodolibet obviare necnon omnibus
hiis que in dictis nostris processibus voluimus non obstare. Datum etc. Anno

Deinde secuntur decreta 2 littere etc. Sessionis xix Die lune xxiii mensis Septembris
Et primo peractis missa et letaniis ac officiis cum aliis cerimoniis solitis et fieri
consuetis reverendissimus pater et dominus dominus Cardinalis Cameracensis unus de deputatis et
Commissariis in materia fidei surrexit et proposuit qualiter magister Jeronimus
de Praga accusatus et diffamatus de heresi, et sic hoc [illegible] pro
illud redeundo ad gremium sancte matris ecclesie et fidei orthodoxe alias
proposuisset in publica congregatione in presenti loco Sessionis se revocare velle
omnem heresim quam incidisset ex collationibus sermonibus et sequela Jo. Huss.
specialiter heresim [illegible] per sacrum Concilium et protestatus fuisse prout in quadam cedu-
la propria manu ipsius eiusdem Jeronimi conscripta quam tunc de verbo ad verbum perlegit
perlegit Sed ex quo illud non videbatur sufficere quia non fuit in publica
sessione factum idem dominus magister Jeronimus iterum venisset ad presentem sessionem [illegible]
in qua tunc proposuit et allegaverat et clamavit quod se proposito revocare.
Et tunc ipse magister Jeronimus ascendens ambonem coram sacri Concilii
presentia premittendo primitus quedam breves et solempnes protestationes
recommendando ipsos reverendissimos patres dominos deputatos et Commissarios in materia
fidei de eorum bona atque salubri doctrina et pia tractatione et de aliis
bonis sibi per eos impensis Qua protestatione facta legebat unam cartam
in pergameno manu sua propria conscriptam revocationem errorum et doctrine Johannis Wi-
cleff et Jo. Huss protestans faciens et dicens ut in eadem cedula cuius
tenor inferius est insertus plenius continetur. Qua lecta protestatus
fuit quod si Huss confirmationem [illegible] quia hoc licet nunquam tenuisset illos errores

sed quandoque disputavit et fecit contra sanctam katholicam fidem Romanam ecclesiam non te-
nuit neque fecit pertinaciter sed disputative et tanquam non informatus ut dixit
Et dixit quod predictas revocationem protestationem et abiurationem non fecit propter
detentionem non fecit propter detentionem ymmo si liberatus esset cotidie et [illegible]
quam hodie habet vellet facere publicare se sedem quod legit et scripsit in eadem
cedula offerens animam suam tanquam adulescentula sponse Christi vel Ecclesie recom-
mendando se omnibus dominis cardinalibus archiepiscopis episcopis prelatis et toti concilio
regraciando ipsis de eorum bona doctrina et reductione eius de erroribus suis
ad fidem catholicam et ecclesie unitatem Super quibus magister H. de Piro promotor
etc. petiit a prothonotariis instrumenta etc. Juxta tenorem dicte et prescripte sche-
dule etc.

Ego Jeronimus de Praga liberalium artium magister Cognoscens veram
catholicam et apostolicam fidem anathematizo omnem heresim precipue eam
de qua hactenus infamatus fui et quam prioribus temporibus dogmatizaverunt et
tenuerunt Jo. Wicleff et Jo. Huss in suis opusculis seu libellis et ser-
monibus ad clerum et ad populum pro qua et predicti cum suis dogmatibus et
erroribus dampnati sunt ab hac sancta Constantiensi synodo tanquam heretici et
503-6 ipsorum doctrina predicta fuit dampnata maxime in nonnullis articulis expressis
per hoc sacrum concilium contra ipsos latam qui etiam articuli infra scribuntur

Consentio autem sancte Romane ecclesie et apostolice sedi et huic sacro
concilio et ore et corde profiteor in omnibus et per omnia presertim de clavibus
de sacramentis ordinibus officiis et censuris ecclesiasticis de indulgentiis et reliquiis
sanctorum et ecclesiastica libertate ac etiam de ceremoniis et aliis omnibus ad religi-
onem christianam pertinentibus prout ipsa Romana ecclesia apostolica sedes et hoc
sacrum concilium profitentur et specialiter quod predictorum articulorum plures sunt notorie heretici
et dudum a sanctis patribus reprobati quidam vero blasphemi alii erronei
alii scandalosi quidam etiam piarum aurium offensivi et ipsorum nonnulli
temerarii et seditiosi et pro talibus sunt predicti articuli per hoc sacrum con-
cilium nuper condempnati et inhibitum omnibus et singulis catholicis sub
anathemate interminatione ne deinceps eosdem aut ipsorum aliquem quis
predicare dogmatizare vel tenere presumeret

Item ego Jeronimus audiens quia in nonnullis actibus scolasticis ad persua-
dendum opinionem de universalibus realibus et quod una communis essentia generis
esset homo Abraham Moyses etc. et quod una essentia speciei
essent plura eiusdem speciei supposita et quibus causa ut Jeronimus Ambrosius
505-6 Augustini et ita de singulis et ad hoc manuducendum velud exemplo
sensibili descripsi quandam triangularem figuram quam scutum fidei nominavi
ideo ad precludendum intellectum erroneum et scandalosum quem fortasse
aliqui ex hoc accipere potuerunt dico assero et declaro quod dictam fi-
guram non feci nec eam nominavi scutum fidei hac intentione quod vellem
dictam opinionem de universalibus extollere super omnem opinionem quam
sic quasi esset scutum fidei quod sine eius positione non posset fides
catholica veritas protegi et defendi Cum nec dicte positioni

velim pertinaciter adherere sed hoc ideo dixi quia in dicte figure triangularis descripcione ponebam quod quia divina essencia est tamen divina suppositalitas et quilibet eorum scilicet pater et filius et spiritus sanctus
qui quidem intellectus aliquis est preiudicium sanctis fidei et veritatis catholice fundamentis

Preterea ut cunctis pateat que fuerit causa quare fui coniunctus ad heresim et favi dicto quondam Johanni Huss notifico quod cum ipsum tam in predicacionibus et in scolis credidi eum multociens audivissem eum virum bonum esse nec in aliquo derogare a tradicionibus sancte matris ecclesie et sanctorum doctorum ymo etiam cum nuper in hac civitate mihi fuissent oblati articuli infrascripti per eum positi et per sacrum Concilium dampnati credidi non credidi suos esse saltem in ea forma cum ab aliquibus egregiis doctoribus et magistris in sacra pagina audivissem affirmari quod sui erant postulans pleniorem informacionem mihi ostendi libros manus sue in quibus dicti articuli contineri dicebantur quibus mihi ostensis manum eiusdem scriptis quam sicut meam propriam bene cognosco dictos articulos reperi ibi et conscriptos omnes et singulos in ea forma qua dampnati sunt reperi unde non immerito reprehendi et reprehendo ipsum et suam doctrinam cum eius sequacibus per hoc sacrum Concilium dampnatam et reprobatam fuisse tamquam hereticam et insanam et hec omnia supradicta dico pure et sine condicione ut iam plene et sufficienter informatus de sentenciis sumptis latis per hoc sacrum Concilium contra doctrinas dictorum quondam Johannis Wicleff et Johannis Huss et contra ipsorum personas quibus omnibus tamquam devotus catholicus in omnibus et per omnia humiliter consencio et adhereo

Item ego idem supradictus magister Jeronimus cum alias coram reverendissimis dominis cardinalibus ac venerabilibus dominis prelatis et doctoribus et aliis venerabilibus personis huius sacri Concilii in isto eodem loco voluntarie libere et spontanee exponerem et declararem intencionem meam inter alia loquens de ecclesia eam tripharie distinxi et ut percepi postea a quibusdam intellectum est velle me dicere quod in ecclesia triumphante esset fides quam tamen credam firmiter quod ibi est beatifica visio excludens omnem enigmaticam cognicionem ex eo dicens in meo dicto assero et declaro quod numquam fuit intencionis mee dicere quod ibi esset fides qua tamen credam subiectione fidei sed cognicionem fidem superequivalentem excedentem et generaliter quicquid ibi vel alibi dixerim refero et subicio me humili corde determinacioni huius sacri Constanciensis Concilii

Insuper iuro per sanctam trinitatem et per hec sacrosancta ewangelia me in veritate ecclesie catholice semper et sine dubio permansurum et omnes qui contra hanc fidem venerint cum dogmatibus suis eterno anathemate dignos esse profiteor Et si ego ipse aliquando quod absit aliquid contra sentire aut predicare presumpsero canonum severitati subiectum et eterne pene obligatum me esse

Et hanc confessionis et professionis mee paginam coram hoc sacro Concilio generali libere et voluntarie porrigo et eadem me propria manu subscripsi et hec singula conscripsi

Articuli vero Jo. Wicleff et Jo. Huss predicti sequuntur Et primo Jo. Wicleff qui sequuntur sunt in sessione in tali die mensis May qui sic incipiunt Verba pauca mala et sic sunt xlv articuli

Articuli vero Jo. Huss reperiuntur in sessione sua in die Julii contra ipsum celebrata qui sic incipiunt Unica est sancta universalis ecclesia que est predestinatorum etc.

Sequitur tenor cedule observancie sive ordinacionis a sessione in qua fuit ... statuta est cum suis modificacionibus et aliis inductis observande per deputatos

sacri Concilii conclusione concordatur et in eadem supradicta sessione decrete et lecte per honorabilem 8
virum d. Wo. Valdningen auditorem Concilii in hunc modum

Dilectis filiis Generali et provincialibus ministris Custodibus ceterisque ordinis
minorum Salutem in domino sempiternam Supplicationibus personarum que vite religiose sunt astricte
illis presertim libenter annuimus quorum ad finem tendere conspicimus per que persone ipse sub placida
tranquillitate in sua professione quiescant ac sedulum et tranquillum in humilitatis spiritu
domino reddere valeant famulatum Nuper siquidem supplicationibus pro parte religiosorum virorum Guardianorum ac
et fratrum vestri ordinis Conventuum videlicet de sancto Audomaro Morinensis de Sagio Sagiensis
de Varenis Cenomanensis de Dola Bisuntinensis de Lavalle Cenomanensis de Clicio Nannetensis
de Ambasia Turonensis de sancto Johanne Angeliaci Xanctonensis de Bercherio de Tholeto
et de Fontinetatis Convictis Magdalatensis diocesium infra provincias Francie Burgundie
et Turonie vestri ordinis dudum dicti ordinis nobis humiliter presentata continebat Quod divina
cooperante clementia temporibus hiis novissimis regularis observantia vite eiusdem dicti ordinis
in prefatis conventibus integraliter vigeret sed variis obstaculis impedimentis per ministros et
custodes illarum provinciarum eis prestitis in ipsa stricta observantia non mediocriter impediebantur
quorum impedimentorum occasione scandala multa pullulabant humiliter et devote supplicantes
quatenus eis de remedio oportuno providere dignaremur Nos igitur eos supplicantibus tamquam
iuste benigne annuentes cupientes scandala quelibet de medio vestri ordinis tollere
atque unitatem in eo conservari fratres in pacis dulcedine conservare statuimus et decernimus
eisdem supplicantibus fore providendum et sic tenore presentium eis providemus in forma per reverendissimos
per d. videlicet Jordanum Episcopum Albanensem de Ursinis vestri ordinis protectorem et per
Po. sancti Crisogoni presbiterum Cardinalem vulgariter nuncupatos sancte Romane Ecclesie Cardinales
et alios ex parte iiii.or nationum huius sacri Concilii super hoc specialiter deputatos advisatam tam
et traditam atque per religiosum virum fratrem Jo. Rotha in sacra pagina professorem et
vicarium ministri generalis audita una cum aliis pluribus magistris et discretis fratribus
vestri ordinis ex una parte et fratres prenominatos Conventus representantes ex alia concordata
videlicet Quod fratres Conventuum predictorum decetero et quousque aliud super hoc per sacrum Ge-
nerale Concilium fuerit ordinatum possint et valeant quilibet in sua provincia elige-
re pro dicta sua stricta observantia unum fratrem ydoneum qui in spiritualibus ministro illius pro-
vincie presentetur quem minister infra triduum post huiusmodi presentationem suum vicarium constitue-
re debeat ad ipsos regendum in solidum loco et vice eius et eis providendum tam
et quibuscumque aliis modis quibus ipse provincialis eis providere posset Ita quod de ipsis
fratribus regimine in nullo se possint intromittere dicti provinciales vel custodes sed ad
ipsos vicarios tantum et correctio eorum omnimoda pertineat Excepto quod ad sue superioritatis
cognitionem minister ipsos possit si voluerit visitare in propria persona et tenere premittere
de consilio maioris et discretos conventus in quo fiet hec visitatio quidquid puniendum
dignum reperierit que si constitutus renuerit ministro predicto contra constitutionem eiusdem
punienti ad vicarium ministri generalis infra eius auctoritate devolvatur et pertineat ab
salute Reliquum vicarum huiusmodi tamen provincialium possint et debeant una cum fratribus
discretis sibi subditis forma solita in electionibus ordinis servata minister eligere
in locum eorum aliud fratrem ad hoc sufficientem et ydoneum procedendum vicarios correctione
et totius huius stricte observantie in predictis provinciis meliori regimine quod per eas
in spiritualibus ministro generali ordinis qui erit pro tempore humiliter presentetur ipsum ministrum super illos

sed vicarium constituere infra triduum post illam pronunciationem benigne debeat et teneatur
Alioquin ipso triduo transacto sit et esse censeatur vicarius ipsius generalis auctoritate huius sacri concilii
constitutus. Quicumque vicarius generalis in sua congregatione vel alias solus debet et possit
vicarios praefatos quotiens opus erit punire et ipsis ac fratribus aliis sibi subditis providere
in omnibus quibuscumque casibus quibus magister generalis eis potuisset providere. Verum quia
ut saepius contingit quotiens generales magistri indigent longius oportet evagari et
pro hac vice primaria constituimus in praefatum generalem vicarium fratrem Nicolaum Rodolfi apud
nos de hac observantia laudabiliter providum et diligentem zelatorem multum commendatum. Quem
volumus deponendum quotiens vicariis et aliis fratribus districtis expedire videbitur congre-
dum. possit tamen generalis magister qui est et qui erit pro tempore ipsos fratres et conventus in sua
persona quotiens voluerit visitare praelibato vicario non obstante et punire si quid in
sua visitatione puniendum reperit sicut moris est in ordine nostro et alias facere consueverunt
Verumtamen non intendimus quod praedicti vicarii praeter mortem depositionem seu mutationem illorum
quos vice fungerint possint a suis officiis removeri vel in eis impediri nisi de
hoc assensus maioris et discretioris sibi subditorum partis intervenerit ad quos eos
semper deponere et alios eligere auctoritate generali provincialibus quoque magistris praeterire modo
et forma praemissis quotiens fuerit oportunum. Volumus et declaramus praeterea insuper
possit et debeat ipse generalis vicarius et sui successores conventus sibi pro tempore subiectos
ad statum dictae strictae observantiae consonum modo declaratum et statuta sedis apostolicae
et ordinis reducere tollendo quaestus superfluitates sive sint in rebus mobilibus vel
immobilibus quanto fieri poterit bono modo habito semper consilio maioris et discretioris
sibi obedientium eligendo si opus est aliquos fideles qui ipsas superfluitates auctoritate huius sacri
concilii videant commutant aut aliis piis operibus concedant. Insuper statuimus
quod omnes et singuli conventus praedictarum provinciarum quotiens maiori vel seniori parti fratrum
in eis consistentium placuerit ad hanc strictam observantiam se reducere et vicariis
antedictis se subdere hoc libere facere possint. Et etiam singuli fratres cuiuslibet conventus
contradictione cuiuscumque non obstante aliquos vicariorum obedientiam et subiectionem nullus cogere possit
sine speciali litteris vicarii generalis antedicti. Non tamen per hoc intendimus quin fratres
et conventus qui voluerint possint sub hanc strictam observantiam vivere manendo
et in mente sub cura magistrorum provincialium exceptis tamen praenominatis conventibus et con-
ventu de Amalello praedictarum dictorum quos volumus consistere et ordinamus curae et
regimini praedictorum vicariorum subesse rexerit ut sicut in ea consueta regulari observantia
in partibus illis suscepit exordium ita in illo tamquam in aliorum speculo semper elucescat
Ceterum ne modo similium sapientes volatilia ad sibi similia libenter conveniant statuimus
quod qui fratres huiusmodi observantiae reformationis studio ut alias providimus proficiscentur ad
loca et conventus communitatis ordinis declinare si voluerint ad alia vero loca sive
in observantia sibi sperent semper declinare teneantur modo quod institutis ordinis concedere
Insuper quilibet provincialis magister provinciarum praemissarum vicario generali saepedicto pro tempore duos
conventus in provincia sua fideliter assignet aptos ad manendum munitos libris et
aliis rebus pro cultu divino quotiens ab eodem vicario praelibato aut aliis in suo provinciali
capitulo fuerit requisitus eligendos per ipsum provincialem. Ita quod post hanc assignationem
mobilia generaliter dictis conventibus pertinentia quaecumque sint non debeant abstrahi seu segre-
gari praeter dispositionem domini protectoris ordinis nostri. Et si contingerit quod magistri provincia-
les custodes et alii expulerint vel oppresserint fratres huiusmodi observantiae ab
aliquo seu aliquibus conventibus praenominatos a quindecim mensibus citra violenter

et alios locos eorum ibidem collocaverint vel mobilia ad ipsos conventus seu aliqua ipsos
spectantia deportaverint volumus et mandamus districte praedictos fratres indilate reddere
et cedere de dicto conventu. Et mandamus tenore praesentium praelibato vicario generali ceterisque ante-
dictis omnibus modis quibus fieri poterit honeste et licite ipsos cedere et praedicta bona
restituere compellat per censuras ecclesiasticas et alios fratres et subditos suos de novo
collocando omnibus quibuscumque districte prohibentes ne quis eorum super hoc impedire
praesumat sub excommunicationis poena, quin magis ei praebeat unusquisque requisitus auxilium et
iuvamen. Statuentes ulterius ne deinceps fratres huiusmodi strictae observantiae fiant
capellani honoris vel maneant continue in domibus saecularibus causa confessionis vel alia causa
contra alios fratres eorum ordinis in praeiudicium ne forte freno obedientiae laxato vel ipsorum
tenerisatae fervor devotionis tepescat. Praecipimus insuper et mandamus districte in
virtute sanctae obedientiae omnibus et singulis fratribus conventualibus praedictorum et aliis in futurum
sub cura et regimine vicariorum praedictorum constitutis seu constituendis ceterisque ipsis fra-
tribus obediant et pareant eo effectu in omnibus quibus fratres illius ordinis suis ge-
nerali et provincialibus ministris obedire debent. Ceterum ut praedicta sint devolute
pariter sicut praefertur per nos statuta et ordinata districtius inhibemus omnibus et sin-
gulis ministris et custodibus qui sunt et erunt in futurum ac aliis fratribus vestri
ordinis ne occasione conventus sic factae super his motae aut persecutionis in praesenti concilio
factae seu alia quavis causa fratres de hac observantia praesentes vel futuros inquietent
molestent vel affligant seu eos vicarios vel de secta nova seu reprobata quomodolibet
vocent. Nec etiam fratres de observantia alios fratres vestri ordinis nec eleemosynas
et oblationes sibi dandas impedire praesumant. Quod si decreto aliqui aliis facto contra praemissa
vel eorum aliquos hinc inde iniuriati fuerint manus violentas in eos ponendo eos
incarcerando arrestando libris spoliando aut aliis maculam haeresis sibi imponendo maioris
excommunicationis ipso facto incurrant. Iniuriatos autem non possint absolvi mortis articulo excepto
absolvi nisi per eum qui pro tempore ordinis huiusmodi erit protector. Decernentes vero le-
noribus iniuriis verbalibus omnes in hoc culpabiles deprehensi per eorum praelatos
puniantur contra praemissa fulminationibus, appellatione remota, interpositis et litteris felicis recordationis Alexandri papae
quinti et eorum confirmatione non obstantibus quas tenore praesentium revocamus cassamus et annul-
lamus ac nullius roboris vel momenti declaramus et aliis quibuscumque statutis apostolicis
vel huiusmodi ordinis in contrarium editis non obstantibus. Datum Constantiae die xxiii mensis
Septembris anno Domini millesimo quadringentesimo xv in publica sessione eiusdem concilii eodem decreta

Sequitur aliud statutum sive decretum concilii quo salvusconductus
concessus haereticis debeat observari de rigore iuris in eadem sessione per eundem
dominum Wilhelmum? in haec verba

Praesens sancta synodus ex quovis salvoconductu per imperatorem reges et
alios saeculi principes haereticis vel de haeresi diffamatis, putantes eosdem sic a suis
erroribus revocare, quocumque vinculo se astrinxerint concesso, nullum fidei catholicae
vel iurisdictioni ecclesiasticae praeiudicium generari vel impedimentum praestari posse seu
debere declarat quominus dicto salvoconductu non obstante liceat iudici competenti ecclesiastico
de huiusmodi personarum erroribus inquirere ac alias contra eos debite procedere eosdemque
punire quantum iustitia suadebit si suos pertinaciter recusaverint revocare errores
etiam si de salvoconductu confisi ad locum venerint iudicii alias non venturi

Subsequenter mandato et voluntate Synodi idem dominus W. Auditor legit aliam or-
dinationem videlicet super constitutione Karolina prout habetur in libris in qua mandatur domino
vicecancellario pro tempore dare litteras executorias super constitutione Karolina prout habetur in libris can-
cellarie omnibus eas habere volentibus huiusmodi sub tenore

Executoria Karoline

Bonifatius episcopus servus etc. Venerabilibus fratribus Mynden et Verden 7
episcopis et dilecto filio decano ecclesie Mynden salutem etc. Olim et apostolicam benignitatem Justis et
honestis supplicantium votis libenter annuimus illaque favoribus prosequimur oportunis. Dudum siquidem
felicis recordationis Honorius papa iii predecessor noster attente considerans quod clare memorie Fridericus 525-9
secundus qui regnavit Anno domini etc. Imperator semper augustus ad laudem Romane ecclesie
et sacri decoris Imperii cupiens ut expurgatis quondam erroribus et iniquis statutis
penitus destitutis ecclesie et ecclesiastice persone plena quiete vigerent et securitate libertatis
gauderent, atque recte et iuste attendens quod quorundam perversorum iniquitas adeo habunda-
verat ut non dubitarent contra ecclesiasticam disciplinam et sacros canones statuta confingere
ad ipsos ecclesiasticas personas et ecclesiasticam libertatem, edictali lege huiusmodi statuta iniqua irri-
taverat et decreverat irrita nunciari et omnia statuta et consuetudines que Civitates
et loca potestates vel consules aut quecumque alie persone contra libertatem ecclesie vel personas
ecclesiasticas edere vel servare temptaverint contra canonicas vel Imperiales sanctiones de corporibus
capitularibus infra duos menses post ipsius legis publicationem penitus aboleri facerent
et si decetero talia attemptaverint ipso iure decreverat esse nulla et ea sua Iurisdictione
privata necnon locorum ubi talia deinceps presumpta fuissent banno mille marcarum
auri decreverat subiacere potestates vero consules statutarios et scriptores statutorum predictorum
necnon consiliarios locorum ipsorum qui secundum statuta et consuetudines memoratas iudica-
rent extunc esse ipso iure infames, quorum sententias et actus legitimos statuerat aliqua-
tenus non teneri. Quodque si per annum prefate constitutionis fuissent inventi contemptores
bona eorum per totum suum Imperium mandavit impune ab omnibus occupari salvis
nichilominus aliis penis bona eorum per totum suum Imperium contra tales in generali concilio
promulgatis.

Insuper voluerat idem Imperator quod nulla communitas vel persona publica vel privata
collectas seu exactiones angarias vel perangarias ecclesiis vel aliis piis locis aut
ecclesiasticis personis imponerent aut invadere ecclesiastica bona presumerent quod si secus facerent et
requisiti ab ecclesia vel Imperio emendare contempserint triplum refunderent et nichil-
ominus Banno Imperiali subiacerent a quo nullatenus absolverentur nisi prius ab eadem
beneficio absolutionis obtento.

Et insuper ordinaverat ut nullus ecclesiastica persona in criminali questione vel civili trahatur ad
iudicium seculare presumeret contra canonicas sanctiones et constitutiones Imperiales quod si secus fecerit
actor a suo iure cadet Iudicato non tenente Et Judex foret extunc iudicandi aucto-
ritate privatus. Verum Judices temporales qui clericis vel personis ecclesiasticis iusticiam denegarent presume-
rent tercio requisiti suam Iurisdictionem amitterent prout in dicta Imperiali constitutione ple-
nius continetur. Dictus vero predecessor noster constitutionem ipsam de consilio fratrum suorum sancte
Romane ecclesie Cardinalium auctoritate apostolica approbans et confirmans ipsam mandavit in mundo
inviolabiliter observari necnon statutarios et scriptores ac violatores predictos excommunicatos auctoritate
apostolica predicta publice nunciari. Et deinde ad audienciam clare memorie Karoli iiijti

et Romanorum Imperatoris semper Augusti deducto quod nonnulli seculares in potestatibus et officiis
publicis constituti videlicet Duces Comites Barones et alii domini temporales Rectores Consules
Civitatum Opidorum villarum et locorum rectores et nonnulli principes constituti dei timore
postposito proposito statuta singularia et iniquas ordinationes motu proprio de facto et publice iniuste
presumpserant contra Canonicas et legales sanctiones utpote quod nulla bona temporalia in Civitatibus
et maxime in ipsis cum alienationibus admitterent et quod coniugati layci et publice denun-
tiati in civili foro non repellerent et insuper cum predicti domini temporales Consules et Rectores
secularium potestatum res et bona occuparent clericos et arrestarent ac oblationes fidelium
diminuerent et restringerent / exactiones et tallias indebitas de bonis et redditibus clericorum
exigerent et extorquerent possessiones ecclesias et personas easdem devastarent incendiis et
rapinis / Contractus inter clericos et laycos factos levare ad libros civitatum villarum et locorum
predictorum inscribere et sigillare recusarent / donata et legata ad fabricas et ecclesias
structuras contra prelatorum voluntatem et alios quos interest contra iustitiam sibi usurpare pre-
sumerent et insuper ac odium clericorum de bonis et rebus clericorum quod non tamen ea intentione
negotiationis sed pro eorum propriis usibus per eorum terras ducebant seu duci faciebant / theolonia ex-
igere et recipere non verebantur / et confugientes ad Ecclesias et eorum Cimiteria inde extrahere
contra Imperiales sanctiones presumpserant / Idem Karolus Imperator tamquam Catholicissimus prin-
ceps volens in premissis providere remedio salutari cum de principum ducum Comitum Baro-
num fideliumque aliorum sacri Imperii consilio et auctoritate Imperiali quecumque statuta et consue-
tudines predicta tamquam per canonicas et Civiles sanctiones reprobata cassavit irritavit et
annullavit ac cassa et irrita nulliusque esse et roboris penitus voluit ac mandavit
// Precipiens sub indignatione Imperialis banni universis et singulis principibus ac dominis
Imperialibus temporalibus Consulibus potestatibus et aliis in officiis publicis constitutis ut infra
ipsorum statuta et ordinationes sic in impedimentum ecclesiastice libertatis edita fuerant omnino revocarent et
de libris tollerent Et quod similia non moderarent amplius nec similibus uterentur aut eisdem
in medio vel ex medio quolibet per se et eo ecclesiastica libertate potirentur // Promulgavit
insuper et eadem Imperiali decrevit auctoritate quod quicumque laycus cuiuscumque status vel conditionis
existeret ausu sacrilego et proprie temeritatis audacia sacerdotem vel clericum secularem vel
religiosum diffidaret proscriberet captivaret spoliaret occideret mutilaret aut in carcere
detineret ac huiusmodi maleficia perpetrantes scienter receptaret vel favore eis prestaret preter
penas a sacris canonibus et legalibus sanctionibus eis inflictas eo ipso redderetur infa-
mis ac omni honore privatus nec ad placita vel consilia nobilium admitteretur quomodolibet
Hortans insuper in domino et requirens prelatos in illis partibus constitutos ut legem Imperia-
lem huiusmodi per eorum ecclesias et Synodos publicarent ne transgressores huiusmodi presumptores
ignorantia suas valerent malitias excusare prout in edictali lege predicta plenius
continetur / Cum autem sicut exhibita nobis ex parte dilectorum filiorum sancti Blasii in et sancti
Ciriaci extra muros ecclesiarum decanorum Capitulorum et personarum et totius cleri Brunswicensis
Hildesemensis et Halberstadensis diocesium petitio continebat Nonnulli adeo quidam principes laycos
et duces temporales in Civitatibus terris et aliis locis earundem partium predictas malicias
moliverint / quod huiusmodi Imperiales sanctiones transgredi non verentur et ecclesiasticas
libertates violare presumunt pro parte dictorum decanorum Canonicorum et personarum predictarum
et cleri nobis fuit humiliter supplicatum ut eis semper super premissis de oportuno remedio providere
de benignitate apostolica dignaremur
Nos igitur vestigiis predicti predecessoris nostri inherentes huiusmodi supplicationibus inclinati dis-
cretioni vestre per apostolica scripta mandamus quatenus vos vel duo vel unus vestrum per vos vel alium seu per vos vel
alios constitutos predictas imperiales [?] Civitatibus et diocesibus et in aliis locis earundem ubi et quando

[Left margin, beside lines 6–8:] ...tatem clericalem deferrent / ne clerici in sacris constituti / ad agendum et testificandum //

expedierit auctoritate nostra faciatis inviolabiliter observari transgressores seu violatores ac contemptores
tamquam sacrilegos predictos necnon contradictores quoslibet et rebelles per censuram ecclesiasticam
appellacione postposita compescendo Invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis
non obstante si aliquibus communiter vel divisim a sede apostolica sit indultum quod interdici sus-
pendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac
de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mencionem Datum Rome apud sanctum Petrum ii nonas aprilis
pontificatus nostri Anno sexto

Item Karolina

Karolus quartus divina favente clemencia Romanorum Imperator semper Augustus et Bohemie
Rex Ad perpetuam rei memoriam Et si Imperialis benignitatis clemencia quoslibet devotos
fidelium quos sacri Romani ambit Imperii circumferencia debito teneatur iuvaminibus et iniustis
oppressionibus relevare de oportunis remediis providendo ad illos tamen pre ceteris dirigit intuitus mentis
affectum quos indebite pati cognoscimus quorum oppressionibus status ecclesiastice libertatis quam priscis
nostris temporibus augeri volumus in nichilum redigitur et minus debitum perpetratur Sane
ad Imperialis maiestatis audienciam ex parte honorabilium prepositi decani et aliorum prelatorum et capituli
Magdeburgensis ecclesie devotorum nostrorum dilectorum insinuacione querulosa supplici est deductum
quod seculares quidam in potestatibus et officiis constituti videlicet duces Comites Barones et alii domini
temporales necnon consules Civitatum opidorum villarum et locorum rectores dicte Magdeburgensis
Maguntinensis et Coloniensis provinciarum Dei timore postposito statuta singularia et iniquas or-
dinaciones motu proprio et de facto contra personas ecclesiasticas ecclesiarum libertates et privilegia condiderunt
atque publice et de facto incessanter promulgare presumpserunt contra leges civiles et canones sanctos puta quod
nulla bona temporalia in personam ecclesiasticam transferantur Necnon clerici in sacris ordinibus constituti
ad agendum et testificandum in civilibus et maxime in piis causis aliquatenus admittantur
quin immo tamquam laici et publice denunciati in civili foro minime repellantur

Item prefati domini temporales consules et rectores secularium potestatum res et bona clericorum occu-
pant et arrestant oblaciones fidelium diminuunt et restringunt exacciones et tallias indebite
de bonis et redditibus ecclesie exigunt et extorquent possessiones dicte ecclesie et personarum earum
devastant incendiis et rapinis Contractus inter clericos et laycos factos et litteras ad libros
Civitatum villarum et locorum recusant inscribere et sigillare devota et legata ad fabricas
et ecclesiarum structuras contra prelatos votorum et aliorum quorum interest presumunt usurpare contra iusti-
ciam in fraudem et a clericis de bonis et rebus ipsorum clericorum quas non causa negociacionis sed
pro usibus propriis per eorum districtus ducunt seu duci faciunt theoloneum exigunt et recipere non verentur
et confugientes ad ecclesias et Cimiteria inde contra sanctionem Imperialem extrahere presumunt que
omnia et quelibet alia huiusmodi statuta contra sacros Canones et Canones sanctos contra se promulgata sunt
et in fraudem ecclesiastice libertatis de facto presumpta de principum ducum Comitum Baronum fide-
lium nostrorum consilio certa sciencia auctoritate Imperiali cassamus irritamus et annullamus cassaque
irrita et nullius esse momenti penitus decernimus et expresse denunciamus Principes
sub indignacione Imperialis Regni universis et singulis decanis Magdeburgensis Maguntinensis
Coloniensis provinciarum et locorum vicinorum principibus et dominis temporalibus consulibus
potestatibus et in officiis publicis constitutis quatenus mox visis presentibus dicta ipsorum statuta et ordinaciones
in preiudicium ecclesiastice libertatis edita sunt omnino revocent et de libris tollant ymmo
ea non iudicent amplius nec similia dictent contra easdem in iudicio vel extra iudicium
quominus ipse et ecclesiastica libertate pacientur

Item pronunciamus et declaramus imperiali auctoritate quod quicunque laycus cuiuscunque status vel condicionis existit ausu sacrilego et spiritu temerarie audacia sacerdotem vel clericum secularem vel religiosum diffidaverit vel captivaverit fecerit procuraverit spoliaverit occiderit mutilaverit aut in carcere detinuerit aut huiusmodi malicia perpetrantes scienter receptaverit vel favorem in hiis eis prestiterit preter penas a sacris imperialibus et canonicis sanctionibus eis inflictas sint ipso facto infames et omni honore privati nec ad placita vel ad consilia nobilium admittendi quomodolibet volumus et hortamur et requirimus ipsos prelatos ut huiusmodi legem et constitucionem in synodis et sermonibus publice pronuncient et nominatim contravenientes penas et similes denunciet ne imposterum contradicentes per simulata ignorantia suas malicias valeant excusare Nulli ergo hominum omnino liceat hanc nostre cassacionis et irritacionis seu pronunciacionis et denunciacionis paginam ausu temerario infringere aut ei quolibet contraire sub pena quinquaginta marcarum puri auri quas ab eo qui contrafecerit tociens quociens contrafactum fuerit irremissibiliter exigi volumus et earum medietatem nostri imperialis camere residuam vero partem iniurias passas usibus decernimus applicari Signo et sigillum principis nostri presentibus hiis et datum Constancie Anno domini millesimo quadringentesimo xv xvi die mensis Julii regnorum nostrorum anno 30 imperii vero xxxiii

528-9

Item dicta sancta synodus Constanciensis omnes et singulas causas et causas heresium contra erronea et perversa doctrina dampnate memorie Jo Huss heretici in regno Bohemie et in Germania exortas sapientes et cismaticas contra vel circa contra quascunque personas cuiuscunque status vel condicionis aut preeminencie existant et quacunque prefulgeant dignitate emergentes videlicet Jo Huss et doctrina predicta eorundem fautores defensores et sequaces reverendis in Christo patribus et dominis patriarche Constantinopolitano et Johanni episcopo Silvanectensi commisit et commisit audiendum cognoscendum decidendum et fine debito terminandum cum omnibus et singulis suis emergentibus incidentibus dependentibus et connexis cum potestate citandi personaliter omnes et singulos et singulariter suis suspectos infideles ibi degentes et circa eos in genere et nominatim nominandos tanquam et divisim in curiam Constanciensem per edictum publicum et in partibus ac in locis convicinis affigendum et publicandum cui ad easdem partes pro quibus ad predictos de fide suspectos per huiusmodi citacionem conquerenda tutus non pateat accessus habita de premissis informa super summaria imposterum Non obstante quod alias prefata synodus Judicibus et generalem quamcumque heresium causas commiserit usque ad diffinitivam sentenciam exclusive cognoscendum coram quibus adhuc pendent indecise et aliis contrariis non obstante quibuscumque

Item prefata sancta synodus vult ordinat atque decernit quod iudices aliis heresis causis deputandis alias per concilium predictum deputati/ circa causas aliis absentibus possint et valeant in ipsis procedere et eas in predictis causis procedere ut eo facilius commode sint et celerius cause huiusmodi terminentur in genere facientibus quibuscumque non obstante

Item cum absentes causa rei publice concilii persone in ecclesiis in quibus beneficiati sunt presentes merito reputentur Ideoque ut omnes et singuli beneficiati huius sacri concilii presentes et qui ad illud pro tempore accesserint eo commodosius ipsi concilio interesse et in illo usque ad finem debeant remanere dictum concilium statuit et decrevit quod ipsi omnes et singuli

528-531

presidentibus seu presentibus interim in suis beneficiis sunt habendi ita quod omnes et singulos redditus fructus et proventus suorum beneficiorum ac residentie personalis in ipsis beneficiis in quibus residebant aut in quibus residerent si eiusdem concilii presencia

seu inexistencia eis non obstante, ac eciam alii curiales beneficiati qui de suis beneficiis
ad presentem concilium non accesserunt aliis tamen presentes in curia in eodem concilio labo
raverunt, eciam si prima non fecerint residenciam personalem consuetam omnes tamen beneficia
per quos eos vigore huius decreti eosdem beneficiorum obsequiis de aliis suis benefi
ciis de iure et consuetudine privilegio aut literarum suorum superiorum semper salvis, eciam si
canonicatus prebendas aut dignitates personatus vel officia in metropolitanis et cathedralibus
maiores seu collegiatis ecclesiis ~~huius~~ huiusmodi principales fuerint durante ipso con
cilio atque in eodem permanentibus etiam si a tempore arrepti itineris huiusmodi ad presentem
concilium quousque ad eadem sua beneficia ipso concilio finito comode redire poterint
aut quamdiu curiales in eodem concilio laboraverint cum ea integritate percipere valeant
et debeant cum qua illos perciperent si in presencia suis beneficiis interim personaliter residerent
et administrarent in eisdem, cotidianis distribucionibus dumtaxat exceptis quibus non
obstantibus quibuscumque et contradictoribus compescendis in cancellaria si fuerit oportunum

Quo statuto sic ut premittitur lecto omnes fuerint nomine quatuor nacionum et cardinalium
verbum placet

Item dicta sancta synodus statuit et ordinat et decernit quod littere super quibuscumque provi
sionibus ad quascumque patriarchales metropolitanas et alias cathedrales ecclesias et mo
nasteria de quibuscumque personis per dominum olim Johannem papam XXIII usque ad ipsius administracionem
in spiritualibus et temporalibus suspensionem factas de quibus per librum cancellarie etc. et per
et dominum Jo. episcopum Ostiensem sancte Romane ecclesie vicecancellarium et cancellarie apostolice constabit per
eundem episcopum et cancellariam sub nomine et bulla dicte synodi possint et debeant
expediri, tamen maiori nacionum deputatis sibi ~~communibus~~ assistentibus, et hoc nisi ex libro ipso
promocionum seu scilicet cancellarie appareat obstaculum vel aliud canonicum impedimentum 532

Item omnes fuerint ad hoc decretum placet contradicentibus tamen domino patre domino Ameneo
episcopo et domino domino Ragusino ambassiatore et nuncio regis Aragonum et palatino di
con ~~...~~ ~~...~~ omnia sua verba non placet et petivit vlterius clam vnde et ~~...~~
nisi ex libro ipso etc.

Super quibus approbacionibus et decretis vestris viri H. de Piro et Jo. de Sebanus promotores
concilii petierunt apostolicis etc. more solito instrumentum vel instrumenta etc.

Sacro sancta Synodus etc. Magnifico principi et dno Alexandro alias Wytholdo Magno duci Lythwanie salutem in dno sempiternam. Strenuus et nobilis Jacobus de [illegible] procurator magnifice dne regis Polonie frater tuus ac Bern[ardus] [illegible] hospitalis sancte Marie domus Theutonicorum certas sacri Synodi literas quarum veras copias tue magnificencie adhoc ut te opinionem de premissis non lateat presentibus comisimus includi. Unde quemadmodum prelibatum dnum regem Polonie etc. ad succurrendum calamitatibus ac pressuris que ob absenciam invictissimi principis dni Romanorum et Hungarie etc. regis [illegible] ubi [illegible] pardua occupati negacia in regno Hungarie nuper innovata dolenter recepimus sacra Synodus invocat sic et tuam magnificenciam per viscera misericordie dei presentibus obsecrat et hortatur quatenus exemplo tamen fidei orthodoxe cuius propagator existis una cum prefato dno rege Polonie ceterisque amborum vestrorum subditis prefati gentes Thurcorum crucifixi [illegible] inimicorum quantum tibi possibile fuerit vel in manu potenti et brachio extento repellas ac prout tua necessitas forsan exegerit regi et regno Hungarie predictis assistencie necessaria facere in premissis. Et ne ceterum contrariare [illegible] predictum dnum regem Polonie vos atque vestros super certis quaestionibus et dissensionibus [illegible] ac ordinem [illegible] dni [illegible] suscitatis et pendentibus a succursu tam ardua tua magnificencia distrahatur sicud ipsos sic et tuam claritatem seducealiter in dno deprecamur [illegible] quatenus treugas pacis alias inter vos hincinde presumptas imitas si pax ultimata medio tempore inter vos forsan fieri comode non possit velitis inviolabiliter observare presertim de transitu libero ac securo si opus fuerit gentibus predicti ordinis in subsidium regni Hungarie supradictum transire volentibus per terras dominia tue magnificencie placeat favori fidei katholice [illegible] et prout oportunitas exegerit indulgere. Gratum deo ac vel [illegible] [illegible] nobis hoc agentes [illegible] ac [illegible] iusta vicissitudinem dignissimam regi et regno Romano et regno [illegible] pietatis opus in hac parte impensuris. Datum Constancie [illegible] die mensis Augusti Anno dni etc. Apud [illegible] [illegible]

Sacrosancta Constanciensis Synodus Universalem dei ecclesiam representans in spiritu sancto legitime congregata excellenti et glorioso principi dno Wladislao Regi Polonie illustri pacem in eo per quem reges regnant et ipsis regibus dat salutem. Licet cunctis principis gloriose sacra Synodus [illegible] altitudinem [illegible] que ad pacem [illegible] ecclesie [illegible] desiderat successibus [illegible] tanquam fidei orthodoxe [illegible] solidissimum adprosecucionem [illegible] u[el] [illegible]
[illegible] tanti boni [illegible] pacis scilicet et quietis catholice ecclesie [illegible] mutavit [illegible] ceterumque predicte ecclesie finalis tranquillitas non nisi [illegible] principem illustrissimum et dnum Sigismundum Romanorum et Hungarie etc. regem fratrem vestrum carissimum [illegible] nostrum iustum ac ipsius ecclesie advocatum [illegible] presulatum affatibus apostolo [illegible] qui eciam [illegible] pro opus alias feliciter inchoatum divina suffultus prudentia ad feliciora producens media [illegible] scilicet obediencie [illegible] redigendo fine demum felicissimum [illegible] sibi foret posse [illegible] [illegible] Regis [illegible] semetipsum sponte offerens [illegible] assiduis expensis et rebus [illegible] derogans gravissimus Regnum [illegible] filios et amicos
u[el] que ac [illegible] amicis [illegible] fidei catholice [illegible] propul[illegible] [illegible] reduceret [illegible] deservit in Regione tandem [illegible] [illegible] pro salute et pace ecclesie [illegible] voluit [illegible] [illegible] plena [illegible] [illegible] negocia Regni [illegible] presidente futuris [illegible] [illegible] solempniter recomisit de Hungarie [illegible] fieri et [illegible] spectaret [illegible]

Dni nepotes ac fris dni Illustris ducis Allexandri als Withouldi sinceritatis fidem gestans medecessorum regni
predictu ceterisque qualiacumque eius in Urbe vel circa alias dictis prelatorum domina dote publice no semel com
nobis sed plures commendaverunt asserens predictis ceteris nationibus et alijs dictis fidelibus Civitates predic
tas ac regna Polonie et Hungarie fuisse et esse hincinde indissolubiliter ~~fore~~ indissolubiliter colligata Sed
cetere princeps carissime nunc nobis circa in Urbe eiusdem ecclesie negocia hic no mediocriter occupatis
quod corporibus deflenda corda ma nouiter peruenit qualiter gentes Thurcorum sibilus semissima cepi
Sanctissimo invadens ac infesta senties ipsum regem a suo regni laribus infamorum fidei catholice perhgenti
negocia(?) inexsistere fidei pregnane dispendium se tu negenti effrenaterque potencia tractavimus copiam singulorum
mo suo sitiens profluuios terras prefati Romanorum regis et invadens hostiliter quod no sine cordiali dolore
referimus quod plures magnificos duces quod regni Hungarie nobiles ceterosque in magna ut fertur multitudine in ore
gladij prostratos crudeliter interemit timentur ne in merito ipsorum seuicia ne ipsi hac infelici animati victoria
plura audeat possint et faciant et ulterius quod absit ad penetralia regni et terrarum Hungarie et ad irreparabilem
iacturam et scandalum fidei catholice nisi nunc fortiter succursum fuit procedatur Rationis princeps potentis
sime cum dicte sancte fidei statu vel dicti regis habendo curam sacra decreuit Synodus singulariter reverendum ob
servans et quorum potest per aspersionem sanguinis ihu xpi dominum sinceritatem fidelitati sincerita- deprecatur quatenus
cum sitis aliquis ac propter fidei gratia ~~ac pugnator~~ catholice meritis ac inmunorum eiusdem fidei
miles ac pugnator presrenuus Attento demum cum ceteris prelatis regi Romanorum sic triplici modo multiplici inseparabiliter
colligatus et prestitum cum dicte ac prouocati Illustri ducis ~~cetis~~ A fris dni et protectionis clypeo presidium non
modicum et spes prefati regis Hungarie ultimam inhoc cum pene dependeat velitis audacter proside cum subviso
res eiusdem tamquam alter Iudas Machabeus prolegibus patrum accinctus potentissime insurgere forterque sine
mora dispendio regi et regno sepedictis salutis succursum predictorum hostium seuicia dextra vestre potencie repellendo
Ne autem princeps inclite ipsa sancta sacra concilio convaluisset cum beneficiis modo devocius aggredi et fratribus hospitalis scte
marie Theutonicorum Inclimarum ministris hincinde pendencia vobis ac vobis etiam pro ac sine nostro ope pressissime
curiositas vocabit quoque septies nostra prefati regis et fratribus uti inceptis partibus multis sibi liquet actu dum
digne quatenus omnibus predictis contrarijs regno predicto gravis et aliis quibuslibet paci simpliciter si fieri
potest vel treugis pax pro parte utriusque firmatis et initis inviolabiliter commendando tenent et observent semper ad
succurrendum regno predicto ac occurrendum et hostibus celeriter ac potent expediat semotis obstaculis qui
buscumque Rationis placeat velitisque regia magnificentis contemplacioni fidei generibus predictis ordinis illuc prefato sedis
terras vestras transire volentibus passagium securum ac liberum transitu morando et redeundo favorabiliter concedere et
largiri et meliorum vestram celsitudine eadem tunc sacra synodus decentius ac indiu quorum potest efficacius
observat partibus et ad pacis ac concordie pulchritudine si possibile fuit alias ad treugarum ut prefatur conti
nuacionem solidam ac stabilem quantum in nobis fuit adhortata ipsa cum sacra contra quorum concio ad facieudum(?) quantum
omnes huius commodi tractatum si fieri poterit amicabilis concordie si contemplacione vestre celsitudinis non
segniter animo sicud potest fructuosius quam ecclesia occupabit Hoc nempe fili carissime nobis ac regnum pessime futu
ris successoribus vobis ecclesia cuius res agitur adgratia respiciat cautiores vos quoque merito specialium donorum
premiorum faciet ipse deus pro devotis Romanorum ac regni Hungarie ceterisque principes catholici si qui vobis aut vestris
hincinde quod deus avertat imminet necessitas adparati concurrentur et maiorem cum etiam ad succurrendum celerius
sciture regis et regni predictorum ceterosque reges et principes pari modo multis necessitatis articulo fore dexteram am
randos preterea latori presencium multis presentis multi strenuo Stilfideli vestro dilecto de premissis ac alijs perticu
laribus huius sacri synodi occurrentibus negocijs latius informato fidem dignetur causa Clemens apponere
credendorum Datum Constancie pro die mensis Augusti Anno dni Mo cccc xx Apostolica Sede vacante

Sacrosancta Constanciensis Synodus Uleum(?) dei ecclesiam representans in spiritu sancto legitime congregata Universis et
singulis presentes litteras inspecturis Salutem in dno sempiternam Eternis(?) ~~in firmamenti~~ asserunt pagine et
testificant historie quod inhumanis rebus que sunt ~~concordie~~ caduce ~~tendencie~~ in eodem statu permanere non
possunt multisque(?) consuetis[1] convaliciarum frequencia contingunt [1] A ado
princeps et dns Sigismundus Romanorum Rex Augustus et Hungarie Rex et de Artham sapiencie
sue cum restituenda ecclesie orthodoxe tam in scandalis tamquam generali laboribus collapsa salutem
reformari no posse nisi dicti concilij generalis inmensis studijs per Constanciam generale concilium
quesivit et obtinuit feliciter convocari prout cetera sunt et consensus et quasi alijs in ipso concilio gesta
aliaque conscriptis clarius demonstrat evidenter manifestum Considerantes itaque diligenti vigilantibus studijs
attendentes quod preque laude dignis operibus dicti dni regis duas alias in ipsa ecclesia obediencias
in unam ecclesiam in una unione reduxit et dexterimilibus premissis iudicijs ac deinde
simul tre meandem unitatem species pene tota provincialiter ipsius romanus ac inde de vero et indubitato
summo pontifice providendo ac de primis ecclesie reformacionem utili et totali in capite et in membris defficiens
et scismaticis experciis et ac alia preque pessime ecclesie decor restitit pateat et ne illa diuina spem sibilus ∥ Additio
pateat fortis perlis solicite perticantes reputantes quod plurium et etiam magna in ipsa ecclesia status ecclesiastici
prelati ac alijs negociorum ipsum cum uller magnitudine aut necessitate manus esse demonstratur cum gener
calitatem eiusdem ecclesie ut infideles filij parvipendendo aures surda pertranseant nec prode
bite sue ut sunt teneant ut pleraque ipsorum etiam vinculo se astrinxerit dudum prestiti iuramenti Renne
plerumque multi vero premature pro excusacione sua licencia hinc hactenus mitte no curarunt Insuper
multi qui hic cum presentes forent obtenta ad breve tempus abhinc licencia recedendi et hic tunc
redeundi et quod plures ipsorum semper hic per vos antea licenciam no obtenta recesserunt hic postea non

nisi ingens et rei publice totius ecclesie detrimentum et scandalum subsequentur Cum itaque res ista omnes tangat precipue
ipsos prelatos et inferiores status ecclesiasticos personas ut Constanciensi adventui tam sancti tamque necessarii
operis merito posse et noscere magnus adiutores apponere efficaciter sit astrictus et quia quod omnes tangit debet ab omnibus
merito approbari inclusum nullus se excusare rationabiliter valeat nisi dispositione iuris videtur excusabilis censeatur
Nos a convocatione ipsorum prelatorum super hoc pridem facta ut prefertur nullatenus recedentes sed eidem potius inherentes
ipsamque per omnia in suo approbantes huius nostro publico statuimus decernentes omnes et singulos ipsos
absentes ecclesiasticos prelatos et alios seculares et regulares cuiuscumque dignitatis status gradus ordinis et
condicionis fuerint qui de consuetudine vel de iure vel ex causa eiusdem presentis ~~condicionis~~ convocationis tenore huic
concilio interesse tenentur in eorum negligentiam et defectum ita ut eos super hoc habundanti cautela ad veniendum et
assistendum ipsum sacrum concilium et ad tractandum nostrum neque hic res tractatas seu tractandas tunc inscienter
et faciendum in illo quod ipsis incumbit et prout utilitas aut necessitas tante rei poposcerint fore monendos requirendos
atque citandos Proinde universos et singulos absentes Reverendos patres et dominos primates Archiepiscopos Episcopos electos
Abbates et alios cuiuscumque status gradus ordinis aut condicionis fuerint quorum ecclesie monasteria sive loca
per et infra limites nacionis Germanice ac Constanciensis civitatis infra dietas dictis specialibus neque
cuiuscumque regni partibus aut tribus extiterint qui ut premittitur de iure aut consuetudine aut dignitate dicte primarie
convocationis tum in nullo derogare intendimus huic sacro concilio interesse tenentur ut prefertur eiusque ad ipsum
generale concilium hactenus non venerunt nec procuratorem ad excusandum legitime eorum absenciam et ad tractandum
pro eis et ratificandum necnon approbandum tractata atque tractanda decreta et decernenda specialiter per eos et
quemlibet eorum deputatum et sufficienti instructum mandato utilem et ydoneum ad sinodum presentantem miserunt huiusmodi
et singulos ipsorum illorum qui licet personaliter hic presentes fuerint tamen illicenciati prius seu contra prohibicionem
abhinc recesserunt Ac etiam omnes et singulos alios ecclesiasticos prelatos qui ad tunc ipsius recedendi licencia
obtenta huiusmodi subveniendi provisionibus in proximo abierunt et nondum huc reversi fuerint monemus requirimus
et hoc presenti edicto citamus ac solempniter citamus quatenus ipsi et singuli eorum circa kalendas octobris proximum futurum sive
in medio Constanciensi sive alia dicta quamlibet seu aliis locis ad quem vel ad que interim forsan contingeret
casu seu causa dictum concilium transferre contingeret compareant in ipsis eorum personis ibidem permansuri quo
usque dictum concilium fuit consummatum atque finitum illud quod tunc inciderint et prout in dicto concilio primate
ut debitum sub penis inferius designatis ... sufficienti ... debitum
Quod proinde fuit ordinatum sub penis infrascriptis presentis convocationis tenore sufficienter expressis videlicet
nobis presentibus quilibet sancte Romane ecclesie presentie incrementi et sancte obediencie necnon iuris communis ac
alias penis quas ipsi ... adiungentibus ipsorum inclusive nos aut futurus pontifex ipsis aliis
eventualiter debitum infligendas ... Vos quo quislibet eorum impedimentum legitimum pretendens personaliter
comparere non possit talis quilibet impedimentum suum si Archiepiscopus fuit per tres et si Episcopus
ut prefertur hic comparere non possit talis quilibet impedimentum suum si Archiepiscopus fuit per tres et si Episcopus
per duos si vero Abbas vel inferior prelatus fuit per unum clericos tantum quos litteratura scientia vel virtute ac
probitate merita reddunt ydoneos legitimos personaliter ad hoc per ipsos singulariter singulis specialiter et specialiter ordinatos
qui huiusmodi impedimenta allegandum et probanda et pertractandis et ratificandis et approbandis pro
ipsis universalibus ac prepositis ecclesiarum melius et commodius sufficienti mandato sint instructi et qui usque ad finalem
conclusionem ipsius concilii nobiscum permaneret ut prefertur legitime se excusare et absenciam suam supplere defectum valeant
... et in penis supradictis contrafacere nullatenus ab huiusmodi causa tunc possit
... nisi quatenus disposicione iuris
per ... successionem sine alia quavis indulgencia excusatione pontificis suffragante
canonica iudicabit certificamus insuper ipsos omnes et singulos quod sive in dicto termino compareant sive non
... contra eos ... declaramus ac alia que diffinimus ratione nobis ... nostri
... penas infligendas et eorum excusationem ac alia que diffinimus rationabiliter nobis inspirante
... fuerint auctore domino procedemus dicta eorum absencia aut contumacia in aliquo non obstante Volumus insuper
et decernimus quod presens nostra citacio sive hoc edictum publicum pro sufficienti ... in valvis maioris ecclesie
Constanciensis ubi celebranda inter solent publice affixa per sex dies proximum date sequentes publice et
cottidie sit appensum Et quia alias de iure et consuetudine presentis convocationis dignitate qualibet eorundem pro
... impedimento ... se excusantem ... per ... citatum
tenentur et easdem ordinaciones huiusmodi concilii diligentius inquirere et studiosius auscultare Proinde ipsos
prelatos et quilibet ipsorum ita arctat et stringat citacio seu edictum huiusmodi ac si eis et cuilibet ipsorum
personaliter seu intimatum et insinuatum personaliter extitisset Ceterum dictos prelatos ecclesiasticos
nostri sua persona intimata seu intimatum et insinuatum ... dictarum consistere ... ac eos quos citacio presens de sua
qui ... provincias limites ... dictarum ... convocationem eiusdem huiusmodi ... presentibus
forma non tangit aut artat ... pretinuere convocationem eiusdem huius totaliter cum in nichil prefatis
quo ad ipsos et premissa addere demere aut in ipsa mutare intendimus ... presentibus
quaslibet sanctas ... ecclesiasticas auctoritate Datum Constancie sub plumbo sacri Bulla concilii die
Die septima Augusti Sub Anno a nativitate domini Millesimo quadringentesimo quintodecimo indictione octava Apostolica sede vacante

Sacrosancta Constanciensis Synodus vniuersalem ecclesiam representans in spiritu sancto legitime congregata Generosis
vniuersisque strenuis ac dominis nobilibus Regni pollonie pallatinis Castellanis Capitaneis ac aliis
dignitatum spiritualium et secularium prelatis eiusdem Regni Consiliariis Salutem in domino sempiternam
nam Magna ac inevitabilis defendaeque necessitas nos tamquam vniuersalis ecclesie presidentem instantibus
ad scribendum Illustrissimo principi et domino Regi polonie ceterisque principibus impulit ut in succur-
sum Regni Hungarie inimicorum hostium fidei catholice scilicet Turcos prout constituto discrimine celerius
sicud fieri potest et potencius occurrant prout in literis quarum copias hic inseri curauimus continetur
que quidem horrenda nouitas vos in [illegible] late verisimiliter non potest que etiam ob absenciam
Serenissimi Romanorum et Hungarie Regis ac predicte vniuersalis ecclesie in Remotis agentis negocia [illegible]
dicto dicitur contigisse Sane in vestro prudenti consilio proximo ardente pariete ne domus vestra
inflammetur [illegible] cautius occurrendum [illegible] vos predicto Regno ac [illegible] in hoc necessitatis articulo
constitutis ad vicissitudinem caritatis mutue que alterutrisque onera sufferre consueuit [illegible] obliga-
tos Sacra decreuit Synodus attencius exhortandos et in domino [illegible] caritatis et fraternitatis
qualis zelo fidei succensi ac contemplacione effusionis sanguinis christiani velitis vna cum prefato domino Rege
polonie ceterisque quibuscumque prodesse volentibus predictorum Regi et Regno Hungarie compati [illegible]
rose pressuris dispendiis ac contra prefate fidei ac christiani nominis emulos in manu potenti et quo
possibile fuerit consurgere ipsosque a finibus fidelium dextera vestre potencie domino [illegible] propulsare
Magnum in hoc pietatis opus deo gratum huic sacro concilio gratum Regi et Regno Hungarie predictis
gratissimum exhibentes Datum Constancie xvi kl Septembris Anno domini Millesimo Quadringentesimo
1415 decimoquinto Apostolica sede vacante

Venerabiles viri et fratres nobis in christo carissimi Salutem in domino sempiternam Scribimus instanter
excellenti principi domino wladislao Regi polonie Illustri nostri tenoris presentibus inclusum et quamuis superfluum
esset materiam in ipso tenore deductam scriptis pluribus replicare quia hic opus est facto et in hac parte
mora quelibet est nociua dilectionem vestram [illegible] possumus et debemus efficacius requirimus et hortamur
in domino quatenus omnibus racionibus dissensionibus et emulacionibus quas ille hostis antiquus [illegible]
et zizaniarum seminator inter vos et eundem Serenissimum principem qualitercumque hactenus seminauit vel per
[illegible] aut [illegible] inviolabilem treuga [illegible] ad succurrendum [illegible]
vna tamen eodem glorioso Rege [illegible] auxiliatoribus in hac parte contra perfidos Turcos [illegible] ac
viriliter [illegible] prout tenorem [illegible] concurrentes ne Hungarie [illegible] plus sanguine christi
redemptis [illegible] deuotissimum Hungarie Regnum perfidorum Turcorum seu infidelium [illegible] potencie quod absit
dicionem subdantur quod fiet vtique ut timemus vehementer temporibus istis nisi [illegible]
pro dolor [illegible] tribulacionibus constitutus et [illegible] potencie gladius qui ad [illegible] catholice fidei
hostes [illegible] in illis [illegible] dicto domino Rege [illegible] viriliter et potenter [illegible] prefata
et [illegible] si deus amat [illegible]
[illegible] ad deum cuius non est abbreuiata manus qui [illegible] etiam contra multitudinem [illegible]
[illegible] vobis victoria [illegible] gloriosam [illegible]
comoditates [illegible] honestas [illegible]
prudentes [illegible] rebus sit nostris [illegible] occurrendum Datum

Sacrosanctum generale concilium Constanciense in Spiritu sancto divinitus congregatum et ecclesiam
katholicam representans ad perpetuam rei memoriam. Sicut teste veritate arbor mala
fructus malos facere consuevit, hinc est quod vir dampnate memorie Joh. Wykleff
per suas mortiferas doctrinas non in Christo Jhesu per ewangelium ut olim sancti patres fideles filios
genuere sed contra fidem salutiferam Christi velud radix venenosa plures genuit
filios pestiferos quos sui perversi dogmatis successores reliquit, adversus quos hec sacra
synodus Constanciensis tamquam contra spurios et illegitimos filios cogitur insurgere
et eos ab agro domini tamquam vepres nocivos cura pervigili velut cultro auc-
toritatis ecclesiastice resecare ne ut cancer serpant in perniciem aliorum. Cum itaque
in sacro concilio generali nuper Rome celebrato decretum fuit doctrinam dampnare
magistri Jo. W. dampnandam esse et dampnavit et libros eius huiusmodi doctrinam continentes
fore tamquam hereticos comburendos et doctrinam ipsam dampnavit et libros eius
ibidem doctrinam insanam et pestiferam includentes combustos fuisse ad effectum et
huiusmodi decretum huius sacri concilii generalis fuit approbatum. Nichilominus quidam Jo. Hus
in hoc sacro concilio generali personaliter constitutus non Christi sed dicti W. heresiarche
discipulus post et contra dampnacionem et decretum huiusmodi ausu temerario contravenit
errores eius plures et hereses tam a Dei quam ecclesia olim dampnatos et reprobatos
per diversos archiepiscopos et episcopos diversorum regnorum magistros in theologia plurium studiorum
dictos condempnatos dogmatizavit asseruit et predicavit, et specialiter condempnacionem
predictam scolasticam ipsorum articulorum Wykleff fuisse plures per universitatem Pragensem
tam in suis complicibus in scolis et predicacionibus publice resistendo ac ipsum Jo. Wyk-
leff virum katholicum et doctorem ewangelicum in favorem eius doctrine coram multitudine cleri
et populi asserendo declaravit et dictos eciam articulos infrascriptos et plures alios multo
dampnabiles tamquam katholicos asseruit et publicavit qui in libris ipsius Joh.
Hus et opusculis notorie continentur. Quapropter super predictis plenaria informacione
recepta et diligenti deliberacione reverendissimorum in Christo patrum dominorum sancte Romane ecclesie
cardinalium patriarcharum archiepiscoporum episcoporum et ceterorum prelatorum et doctorum sacre
pagine et utriusque iuris in multitudine copiosa hec sacrosancta synodus generalis
Constanciensis declarat et diffinit articulos infrascriptos qui excerpti fuerunt ex eius libris plures magistros sacre pagine
libris et opusculis manu propria scriptis et quos idem Jo. Hus in audiencia publica in
publica audiencia coram patribus et prelatis huius sacri concilii confessus fuit in suis libris
et opusculis contineri non esse katholicos nec tamquam tales esse dogmatizandos, sed
ex eis esse plures erroneos, aliquos scandalosos, aliquos piarum
aurium offensivos, plures eorum esse temerarios et sediciosos et nonnullos
eorum esse notorie hereticos seu heresim notorie continentes ut iam dudum
a sanctis patribus et conciliis generalibus reprobatos et dampnatos ipsosque predicare
dogmatizare aut quomodolibet approbare districte inhibendo sed eis ... infrascriptis

articulos expresse continent, in libris seu tractatibus suis, quos ipse
intitulavit de ecclesia et aliis suis opusculis, idcirco libros praedictos et doctrinam
eius et singulos alios tractatus et opuscula in latino sive vulgari bohemico
per ipsum edita aut in quodcumque aliud ydeoma per quoscumque alios translatos
haec sancta synodus reprobat atque damnat, eosdemque cremandos solempniter et publice in praesentia
cleri ~~toti~~ et populi in civitate Constanciensi et alibi decernit et diffinit, addiciens quod
propter praemissa eius doctrina merito est et erit suspecta de fide et ab omnibus
Christi fidelibus evitanda. Et ut de medio ecclesiae ista perniciosa doctrina eliminetur,
haec sancta synodus praecipit, ut per locorum ordinarios tractatus et opuscula
huiusmodi per censuram ecclesiasticam, etiam si sit opus cum adiectione poenae et fautoriae
heresis, diligenter inquiri et repertos publice ignibus concremari. Si quis autem huiusmodi
sive autem decreti violator aut contemptor extiterit, statuit eadem sancta synodus
quod locorum ordinarios et inquisitores heretice pravitatis procedant contra talem vel tales veluti
suspectum vel suspectos de heresi procedendo. Visis insuper processibus, actis et actitatis
in causa inquisitionis de et super heresibus contra Jo. Hus habitis et facta et habita prius
per sufficientem et plenariam commissariorum in huiusmodi causa deputatorum relatione aliorumque
magistrorum in theologia ac iuris utriusque doctorum in et de super actis et actitatis et dictis testium fide dignorum
et plurimorum, quae dicta ipsi Johanni palam et publice lecta fuerunt coram patribus
et praelatis huius sacri concilii, et per quorum testium dicta ~~dogmata~~ apertissime constat
eundem Jo. multa mala scandalosa et seditiosa et periculosas hereses dogmatizasse
et publice per multorum annorum curricula praedicasse.

Christi nomine invocato haec sacrosancta synodus Constanciensis, solum Deum prae oculis
habens, per hanc diffinitivam sententiam quam profert in hiis scriptis, pronunciat, decernit et
declarat dictum Jo. Hus fuisse et esse verum et manifestum hereticum, ipsiusque errores
et hereses ab ecclesia Dei dudum condempnatos et dampnatos, ac plura scandalosa piarum
aurium offensiva, temeraria et scandalosa dogmatizasse et publice praedicasse,
in non modicam offensam divine maiestatis ac universalis ecclesie scandalum et fidei
katholice detrimentum, claves ecclesie et censuras ecclesiasticas vilipendisse,
in quibus per annos multos perstitit animo indurato, ecclesiam per suam
pertinaciam nimium scandalizans, cum appellacionem ad dominum Jhesum Christum
tamquam ad supremum iudicem, obmissis ecclesie mediis, interposuit, in qua multa
falsa iniuriosa posuit et scandalosa in contemptum sedis apostolice censurarum ecclesiasticarum et
clavium. Ideo propter praemissa et alia plurima praefatum Johannem
Hus hereticum fuisse et esse haec sancta synodus pronunciat, et tamquam hereticum
iudicandum et condempnandum fore iudicat et condempnat per praesentes dictam

appellacionem tamquam temerariam scandalosam et ecclesiastice iurisdiccionis derisionem vocat reprobando
ipsum quod Jo. Hus plurium seductor maxime in regno Bohemie in predicacionibus suis
publicis et scripturis preterea appellacionem pretendisse ac tamquam ipse [illegible] christia-
nus verum predicatorem evangelii Christi secundum expositionem sanctorum doc-
torum sed fuisse verum seductorem

Verum quia ex hiis que hec sancta synodus vidit et audivit cognovit eundem
Jo. Hus pertinacem et incorrigibilem et adeo talem quod non intendebat ad gremium
sancte matris ecclesie redire nec hereses et errores per eum publice defensatos et predica-
tos defensatas et predicatas abiurare velle Ideo hec sacra synodus eundem Jo. Hus
ab ordine sacerdotali et aliis ordinibus quibus extitit insignitum deponendum
et degradandum fore declarat et decernit Committens [illegible] reverendis in Christo
patri Archiepiscopo Mediolanensi aliis episcopis sibi coadiunctis ut in presencia
huius sacrosancte synodi dictam degradacionem secundum quod ordo iuris requirit
debite exequantur

Item hec sacrosancta synodus Johannem Hus attento quod ecclesia dei non habeat ultra
quid agere iudicio seculari derelinquit et ipsum ~~curie~~ curie secularis relinquendum fore
decernit

Nota quod ista sequencia post ascensionem domini fuit sessio celebrata et pronunciata fuit hec et approbata in sessione publica

Sacrosancta synodus Constanciensis etc. ... in spiritu sancto legitime congregata auditis et intellectis
positis et petitis per promotores et procuratores eiusdem sacri concilii generalis contra dominum Johannem papam XXIII et adherentes
in hac causa cum maturitate mansuetudine et caritate in spiritu sancto procedere prefato domino Johanni quo ad premissa
que contra eum posita et petita usque in diem crastinam horam qua celebrabitur sessio dilacionem benignitate competentem
decernit in et super iam positis seu petitis parte eius fore respondendum

Item eadem synodus deputat et constituit super positis contra dictum dominum Johannem papam XXIII commissarios
reverendissimos cardinales de Ursinis et sancti Marci necnon reverendos patres episcopos Concordiensem (?) Anthonium (?)
nacionis Italice episcopum Dolensem et abbatem sancti Lupi nacionis Gallicane episcopum Merseburgensem et Andream
electum Posnaniensem nacionis Germanice Lichfeldensem episcopum et abbatem beate Marie de muris Eboraci (?) nacionis
Anglicane necnon magistros Johannem de Bononia et Guillelmum Maligenari (?) auditores sacri palacii apostolici causarum
quibus dat potestatem super positis testes recipiendi et examinandi ipsosque compellendi ad peticionem dictorum
promotorum prout materia cause requirit ita quod quilibet ipsorum tres possint predicta inchoare prosequi et finire et super
notorietate et scandalizacione et incorrigibilitate dictorum criminum plenam relacionem facere ad finem procedendi contra
dictum dominum Johannem papam ut iuris fuit et racionis etc.

Item eadem sacra synodus constituit et deputat in iudices seu commissarios ad audiendum omnes causas ad eandem
sacram synodum per appellacionem vel quovismodo devolutas seu devolvendas reverendos patres
Mattheum episcopum Pistoriensem nacionis Italice Johannem episcopum Vaurensem nacionis Gallicane Jacobum episcopum Placentinum (?)
nacionis Germanice Robertum episcopum Saresberiensem nacionis Anglicane quibus dat potestatem in predictis causis
cognoscendi et procedendi et alia faciendi que ad dictas causas pertinent et pertinebunt usque ad sentenciam diffinitivam exclusive

Item eadem sacra synodus constituit et deputat in sessionarios pro ordinandis dominis prelatis ambassiatoribus et aliis
in sessionibus concilii prout fieri solitum est videlicet de nacione Gallicana Anticipos (?) notarios et pro nacione
Italica dominum Johannem de sancto Geminiano et pro nacione Germanica magistrum Gerardum Lupi

Sentencia contra papam XXIII sequentis que fuit approbata per generale in sessione publica tercia post festum ascensionis domini celebrata

Sacrosancta generalis synodus Constanciensis etiam auctoritate (?) representans ad extirpacionem presentis scismatis et reformacionem ecclesie in
capite et in membris faciendam in spiritu sancto legitime congregata ... ecclesie et ... Christi
in hac sacra generali Constanciensi concilio ... per clandestinum recessum domini Johannis pape XXIII ab hac
civitate Constanciensi et hoc sacro generali concilio Romane et universalis ecclesie turbatum et impeditum ipsumque sacrum
scandalizantem per nonnullos cardinales ac prelatos alios notabiles viros ad eum demum per sacri concilii legatos
transmissos eundem requiri et moneri mandavimus et fecimus cum debita instancia quatenus ad hoc sacrum concilium
et hanc civitatem Constanciensem rediret ea que pertinebant ad extirpacionem presentis scismatis et reformacionem ecclesie in capite
et in membris impleturus et ad effectum facturus sicud promiserat voverat et iuraverat ac eius literis super con-
vocacione dicti concilii confectis se facturum publicaverat. Et cum id facere nollet factis non redeundo et ad longam magis
longinquam fugiendo eundem fecimus per certos notabiles viros magistros ... in decretis licenciatos Johannem ...
supplicacionem etc. et negocium eiusdem sacri concilii promotores et procuratores instancia requisiti citari ipsum dominum Johannem papam
notorium symoniacum notoriumque bonorum ecclesie Romane et aliarum ecclesiarum dilapidatorem fautorem etiam
presentis scismatis et aliis criminibus gravibus etiam dei ecclesiam scandalizantibus ...
ecclesie notorie irretitum et incorrigibilem qui sicut premittitur clandestine hora suspecta in habitu ...
difformato a dicta civitate et concilio generali fugit et recessit gregem dominicum ut mercenarius deserens qui sese
extirpacionem et generalem ecclesie reformacionem cui se submiserat per dictum sacrum generale in capite et in membris faciendam
... ad redeundum et veniendum ad civitatem Constanciensem et hoc sacrum generale concilium debite compelle-
re eum ad ea per edictum publicum in valvis ecclesiarum et aliorum locorum ut est moris affigendum citari et evocari
personaliter citatum quod super hiis informacione debita contra eum et eius fautores receptatores et complices ...
et occurrere et alias in et super premissis contra eum procedere dignaremur prout requirunt canonice sanctiones. Nos quamquam
tam instancie debite ... ut tenemur contra eundem dominum Johannem papam XXIII et alios predictos citacionem fieri
... et alios predictos per edictum publicum in valvis ecclesiarum maioris et sancti Stephani ac
porte dicte civitatis affixum necnon et per audienciam contradictarum ut est moris ad comparendum coram nobis ipso die
aliquo certo termino ... veniendum citari mandavimus et fecimus visurus et auditurus per nos declarari
decerni et declarari dictum clandestinum recessum illicitum fuisse et esse sancte dei ecclesie ... scandalosum etc.

obprobrium ac dampnum et partis ecclesie turbacionem et impedimentum variis quoque nephandissimis sceleribus multum et vehementer
lesisse et suspicionem fidei fecisse ac eciam dampnum et partis ecclesie prefate promisisse immineret et dictos procuratores
dominum Johannem episcopum super hiis fuisse diffamatum Testes quoque super notorietate dictorum criminum admitti procedendum contra
eos super illis tamquam super notoriis simul diximus Causas quoque cur ipse dominus Johannes ipso ab omni administracione
spirituali et temporali comitti suspendi non deberet propter ipsius malam administracionem notoriam symoniaca beneficiorum
et iurium ecclesiarum et aliarum ecclesiarum dilapidacionem notoriam eius facto culpabili contingente ac ipsius super premissis
incorrigibilitate manifestam et alias in et super premissis et aliis eciam dei notorie scandalizantibus quatenus eum ad
cautelam recipi fecimus citacionis terminum dedimus et aliis per dictos procuratores petitis et petendis de iure et iusticia
responsuris ac alias in causis et negociis eiusdem debite processuris et procedi visuris alias quoque dictum est
terminus et auditurus ut iuris foret et racionis Judicii et iusticie complementum super premissis usque ad finalem diffinitivam
inclusive recepturus sicud in aliis inde confectis litteris et instrumentis super eisdem apparere inde receptis
latius continetur Et subsequenter dicta die sexta que fuit dies lune xiiij mensis Maij coram nobis sessione
publica in ecclesia maiori dicte Civitatis Constanciensis tunc celebrantibus comparuerunt prefati procuratores et quia
dictus dominus Johannes ipse citatus personaliter non comparebat accusacionem et contra eum terminum peticionem et contumaciam
spiritualiter per eos superius designatos suspendi et alias contra eum iuxta formam et tenorem dicte citacionis comprehensos
procedi per nos cum maturitate mansuetudine et benignitate et sic cum predicto commendaciis dicti domini Johannis episcopi
presidentibus in eius causis sacri generalis concilii deputatis Johannem patriarcham Anthiocenum Anthonium archiepiscopum Rigu-
balinum dicte ecclesie maioris alta et intelligibili voce vocari et preconizari tunc durante termino ad cautelam precipientibus
fecimus apostolica et aliis notariis publicis ibi et ad hoc requisitis. Et vocacione ipsa cum solita mansuetudine publicata et tandem
facta nobis illorum super hoc relacione per commissarios prefatos Et dictus dominus Johannes sic citatus vocatus et preconizatus
minime comparebat neque dilongitate ecclesie solita usque ad sessionem dicti publice in dicta ecclesia maiori per nos celebrandam
expectandum decrevimus sicud in processu dicte cause et instrumentis inde receptis latius continetur Deinde vero die
hac die predicti que est xviij mensis Maij comparuerunt coram nobis dicti procuratores petentes per nos pronunciari
decerni et declarari eundem dominum Johannem episcopum propter eius malam administracionem notoriam symoniacam beneficiorum et
iurium ecclesiarum et aliarum ecclesiarum dilapidacionem notoriam facto et culpa ipsius domini Johannis ipse contingentem dictique ecclesie
scandalizantem ab omni administracione spirituali spirituali et temporali ecclesie suspendi et ulterius eundem prefatum contumaciam
dictos procuratores prefatos fuisse et ex notoriis et in illis tamquam super notoriis quatenus contra eum procedendum per nos
pronunciari decerni et declarari et alias contra eum procedi ut iuris esset et alias petitum fuit per eos debite iusticie complementum
et indempnitati ecclesie ac piis animarum curacioni dicte ecclesie possimus obviare dictos prefatum dominum Johannem episcopum quia
superhabundanti cautela in valvis dicte maioris ecclesie alta et intelligibili voce vocari et preconizari fecimus prefatum
ffloren. Lucam de Comite Cardinalem et alios Commissarios prelatos ut est moris Et deinde facta nobis per eos
relacione quod non comparebat decrevimus eum fore contumacem aliorum ordinacionem super premissis terminum inde statuit
et petitis procedendum duximus ut tunc necessarium erat

Pronunciatio et effectus predicti termini

In nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti Amen Quia nobis liquet constat dominum Johannem episcopum
... a tempore quo fuit assumptus ad statum usque nunc statum suum in palacio ecclesie et scandalose notorie ipsius
ecclesie male administrasse rexisse et gubernasse ecclesias quoque suas depauperasse eiusque nephandis moribus ipsis commisisse male
dicte plurisse et placere Et insuper ecclesias cathedrales monasteria prioratus conventuales et cetera beneficia ecclesiastica
eius appropriata symoniace notorie distribuisse bonaque et iura ecclesiarum et aliarum plurium ecclesiarum notorie dilapidasse
Ecclesiasque civitatis ... a premissis desistere noluit sed continue perseveravit et perseveraverat eciam in premissis notorie
scandalizando Ea propter pro tempore ... premissis decrevimus et declaramus dictum dominum Johannem episcopum ab omni ad
ministracione spirituali spirituali et temporali comitti premissis fore suspendendum et suspendimus eius administracionem ipsam mediante
in hiis scriptis Terminantes premissa quatenus eum super mala administracione symoniaca et dilapidacione notoria ac eius mala
vita eciam scandalizante ut premittitur prefata notoria constat et de et super eis tamquam de et super notoriis procedendum fore
et procedi debere ad finem accusandum eum apparui ... fuit declaramus Eundem vero et eorum quemlibet et duos
... et eorum quemlibet in parte sua ac et subpena ... dicti sacramenti tenore presentium distincte ...
nec vos seu aliquis eorum cuiuscumque condicionis status seu dignitatis existat regalis Cardinalis patriarchalis
Archiepiscopalis episcopalis seu alterius cuiuscumque ecclesie vel secularis constituti dicto domino Johanni ipse ab omni administracione

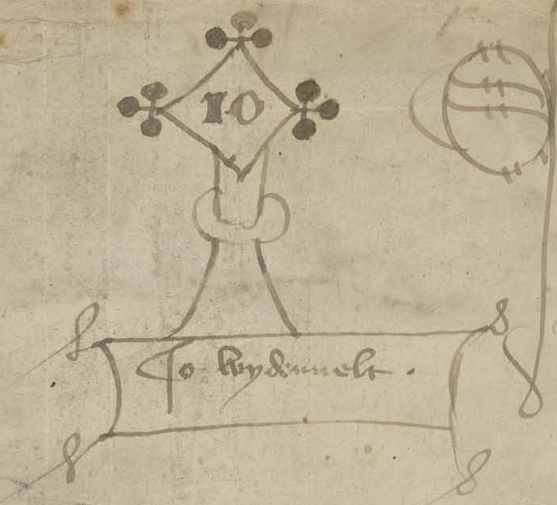
spali per nos ut permittitur iuste suspensis et detentis nostris suspensionis huiusmodi decretis durante vel durante abediat pareat intendat aut debeantur fructibus iuribus seu aliis emolumentis Romanorum ecclesie ex quacumque causa debitis et ad eam ac spiritualibus personis [illegible] et [illegible] quomodolibet spectant decernentes omnes et singulos secus temere attemptare ut fautores dicti scismatis eiusdem quondam domini Jo[hannis] pape fautores et sequaces ut personas suspensas et alias ut sunt tenentur ante dicti quondam Conradi fore privandos/ nonobstantibus et dante [illegible] acquirere quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingerit attemptari Datum Constantie in sessione publica in ecclesia maiori solempniter celebrata Die Martis xiiij mensis Maij Anno domini Millesimo quadringentesimo quintodecimo Indictione octava Pontificatus prefati domini Jo[hannis] pape xxxiij Anno sexto etc

Bulla Gregorij missa domino Regi super ratificatione electionis imperij

Gregorius etc Carissimo in Christo filio Sigismundo Regi Romanorum semper augusto et Ungarie Regi illustri Salutem et apostolicam benedictionem Divina dei omnipotentis cuius pastoralis officium iniuncti gerimus licet immeriti tantis [illegible] et [illegible] fiunt doctrinis atque opera tale tenemini [illegible] ut ipse admonuerat nobis [illegible] visitabo oves meas et liberabo eas de omnibus locis in quibus dispersi erant in die nubis et caliginis quod perierat requiram et quod abiectum fuerat consolidabo et quod forte et pingue custodiam Considerantes quod inter cetera mundi principatus quibus Rex Regum et dominus dominantium passim suas sollicite reliquit custodiendas Romanum ad hoc sublimavit Imperium ut illi ecclesie in tranquillitate solidum fulmis et [illegible] fidei ardentibus advocatus et [illegible] defensor [illegible]/ Et quod [illegible] que laborem ascendentes [illegible] propterea circa hoc multo amplius [illegible] eo dumque potest immensa causa suo auctoritate que nunc [illegible] apostolica auctoritate fuerat canonica Romanorum Regum [illegible] immunitas/ vivendo et fideliter quelibet nobis [illegible] sacra instruunt scriptura dicimus de Saul eo adduxisset [illegible] suo ut abiret de Samuele [illegible] a deus cor aliud et in [illegible] super eum spiritus domini et [illegible] Et rursus de David [illegible] Samuel cornu olei et unxit eum in medio fratrum eius et directus est spiritus domini in David [illegible] [illegible] quod inter [illegible] ingentia scismata que electionem tuam impediebant/ alias fuisses electus in Imperialia [illegible] Romanorum pontificibus apostolicam et [illegible]/ quod deus [illegible] fidelibus catholicis divino quodam presagio primi te elegerunt/ Memorantes quoque zelum catholice [illegible] et insigne que gessit clare memorie Karolus Quartus Romanorum Imperator Augustus genitor tuus erga felicis recordationis Urbanum sextum predecessorem nostrum/ recensentes etiam multa bona que tu et ceteri de [illegible] domus tua fecistis ecclesie Romane et predecessoribus nostris et nobis ut que [illegible] sanctius fiat et pro [illegible] optamus et optimo [illegible] dante deo [illegible] scismata [illegible] et destruas et mala atque [illegible] que [illegible] dispergas et dissipes et sanctam unionem edificas et in ecclesia dei [illegible] veram catholicam reintegrationem et amorem atque [illegible] tranquillitatem [illegible] motu proprio [illegible] sua de plenitudine apostolice potestatis et ad laudem omnipotentis dei patris et filij et spiritus sancti et beate et gloriose semper virginis marie et beatorum apostolorum petri et pauli et exaltationem ac honorem sancte Romane ecclesie et fidei catholice [illegible] et [illegible] sacri Imperij et prosperum statum mundi tua persona ad hoc [illegible] et [illegible] reputates [illegible] et dicte ecclesie filium suscepimus tibi nostros favore et gratiam concedentes teque in regem Romanorum illustrem nominamus pronunciamus et assumimus tua [illegible] sufficientem et habilem declarantes ad suscipiendum prefati Imperialis culminis dignitatem et decernentes [illegible] et consecrationem ac coronationem Imperialem [illegible] eiusdem sacri Imperij [illegible] tempore [illegible] et [illegible] locis et tempore impendendis supplentes [illegible] defectum si quis forsitan aut [illegible] forme aut [illegible] seu [illegible] alia [illegible] vel causa [illegible] premissis seu [illegible] predecessore tue aut alicuius alterius vel aliorum quorumcumque/ seu ex quavis alia [illegible] vel causa [illegible] premissis [illegible] intervenerit quovis modo/ Precipientes [illegible] omnibus et singulis fidelibus et vassallis eiusdem Imperij [illegible] [illegible] conditionis existant etiam si regali vel pontificali dignitate prefulgeant ut tibi sicut Regi Romanorum Imperatorem promovendo pareant assistant et intendant Tu igitur Carissime fili tanta [illegible] sublatus Imperatorem promovendo [illegible] accinge te illa gladio tuo super femur tuum potentissime [illegible] et [illegible] et regna dirige iustitia et odi iniquitatem [illegible] quod [illegible] te deus deus tuus oleo [illegible] pre participibus tuis et [illegible] in hoc seculo [illegible] apud altissimum prima et [illegible] Datum etc

Duo [illegible] [illegible] ladwyk [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

Karolus

Et ego Johannes de Reydmelt clericus Coloniensis diocesis publicus imperiali auctoritate notarius ... de Bonenna Andree ... et huiusmodi cause ... Sevilla ... Curiam ... aliis et singulis premissis dum sic ut premittitur fierent et agerentur una cum prenominatis testibus presens ... et singula sic fieri vidi et audivi ideoque presens publicum instrumentum per alium fideliter scriptum exinde publicavi et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis ... Andree ... sigilli ... rogatus et requisitus in fidem et testimonium ...

